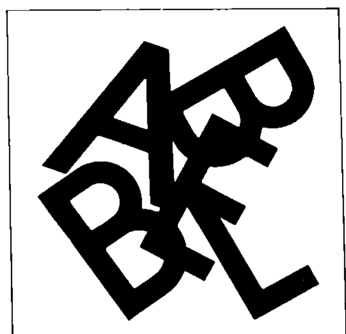
NORMAN MAILER

STRIGOIUL LUI HARLOT

COLECȚIA BABEL

... am scris cartea cu acea parte a minții mele care a trăit în C.I.A. timp de patruzeci de ani. „Strigoiul lui Harlot" este, în definitiv, produsul unei imaginații veterane, care a cumpănit mereu prezența morală ambiguă și fascinantă a Agenției în viața națiunii noastre din ultimele patru decade. (NORMAN MAILER)

Un roman de spionaj care le pune în umbră pe toate celelalte. (MAIL ON SUNDAY)

O realizare magnifică. (GUARDIAN)

NEMIRA
1994

NORMAN MAILER

STRIGOIUL LUI HARLOT

••

TRADUCERE DE AURELIA BATALI

Coperta colecției: DAN ALEXANDRU IONESCU

Difuzare:
Editura NEMIRA, str. Crinului nr. 19, sector 1, București
Telefax: 668 54 10
Cartea prin poștă: C.P. 26-38, București

Printed and bound in Germany
by Graphischer Großbetrieb Pößneck GmbH
A member of the Mohndruck printing group

VOLUMUL II
ISBN 973-569-056-x
ISBN 973-569-058-6

PARTEA A V-A

Golful Porcilor
mai 1966-aprilie 1971

1

După plecarea lui Howard Hunt de la Stație, eu am mai rămas în Uruguay timp de mai multe săptămâni și nu am revenit în America până pe la începutul lunii mai. Având dreptul la câteva săptămâni de concediu, m-am repezit până la Maine, în nădejdea că voi străbate Mount Desert și voi da, poate, de Kittredge, la Doane.

Nu am găsit niciodată curajul s-o fac. Dacă m-ar fi alungat – și știu că m-ar fi alungat –, ce i-ar mai fi rămas imaginației mele? Imaginația romantică, descopeream eu, se dovedește foarte practică atunci când e-n joc propria supraviețuire.

Mi-am continuat în schimb drumul spre nord, spre Baxter State Park și am hoinărit pe muntele Katahdin. O ispravă riscantă și dubioasă, în mai. Muștele erau aproape de nesuportat și n-am scăpat de ele până n-am ajuns în zona bătută de vânturile ce mătură culmea înaltă și deschisă care duce spre vârf.

Culmea poartă numele de Muchia Cuțitului. Nu-i mare vitejie s-o străbați, deși se întinde de-a lungul unei mile iar de ambele părți ai o cădere de o mie de picioare. Chiar dacă ruta nu-i niciodată mai îngustă de câteva picioare, pe Muchia Cuțitului gheața nu-i complet topită, iar mai târziu, coborând versantul povârnit dinspre nord, intri într-o umbră deasă care te cuprinde încă de la ora trei, după prânz. Am trudit din greu luând-o prin albiile unor torente înzăpezite și am început să mă simt nu numai singurul locuitor al muntelui, ci și cel mai solitar cetățean al Statelor Unite. M-a copleșit ca o revelație conștiința stării mele de ignoranță în domenii atât de cuprinzătoare și generale ca politica; pur și simplu, putea fi considerată înspăimântătoare. Să fi fost eu o anomalie în cadrul Agenției? Berlin nu însemnase mare lucru, iar în Uruguay acționasem într-o țară a cărei politică îmi rămânea stăină.

Iar acum urma să mă ocup de Cuba. Asta presupunea unele cercetări. M-am întors la New York, am găsit un hotel ieftin de pe lângă Times Square, și am petrecut o săptămână în sala de lectură a Bibliotecii Publice din New York, să tocesc tot ce se poate despre vecinul nostru din Caraibe. Am citit vreo două cărți de istorie, dar am reținut prea puțin – am adormit pe texte. Eram gata să-l răstorn pe Castro, dar nu aveam dorința să-mi însușesc nimic din istoria scenei pe care juca. M-am mulțumit să studiez niște numere vechi din *Time*, nu de alta, dar o auzisem pe Kittredge afirmând, cândva, că domnul Dulles, atunci când dorea să lanseze un punct de vedere aflat în favorurile Agenției, se folosea deseori de revistă. Pe lângă asta, Henry Luce venise la cină, la Grajd.

Primul an al lui Castro în postura de lider politic rămânea totuși greu de urmărit. Ai fi zis că tot timpul miniștrii lui demisionau în bloc, în semn de protest față de legile recent promulgate. Foarte curând, un alt subiect mi-a

căzut sub ochi. Senatorul John F. Kennedy, din Massachusetts, anunța pe 31 ianuarie că va candida pentru Președinție. Mi se părea tânăr. N-avea mai mult de doisprezece ani în plus față de mine, iar eu mă simțeam cu siguranță deosebit de tânăr. Două săptămâni de permisie aproape că mă dăduseră gata. Pe de altă parte, orice fată nostimă pe care o zăream pe străzile New York-ului mi se părea fermecătoare.

Am sfârșit prin a o invita pe mama la masă. Nu știusem dacă o voi întâlni; absența neînduplecată a oricărui sentiment filial îmi ținea diafragma etanșă. N-o puteam ierta, nu știam nici eu pentru ce. Totuși, era bolnavă. Înainte de plecarea mea din Montevideo, a sosit o scrisoare de la ea, în care menționa în treacăt că suferise o operație, o constatare calmă a unui fapt și atât. Îmi dădea vești despre unele rude dinspre partea familiei ei, pe care nu le vedeam cu anii; apoi, aluzii transparente: „Am o mulțime de bani acum și mai că n-am idee ce să fac cu ei – firește, câteva fundații încearcă să flirteze cu mine". Nu era nevoie de mare perspicacitate să citești printre rânduri ce spunea: „Ia vezi, fii atent, sau sacrific tot calabalâcul".

Nu mă dădeam eu în vânt după politică pe vremea aceea, iar după bani – nici atât. Dincolo de mândria însăși, nu simțeam decât indiferență la soiul acesta de amenințări. Caligrafia a fost aceea care mi-a relevat ceea ce voința ei nu era dispusă să admită – „Oh, Harry, am fost foarte bolnavă în ultimul timp", izbucnea ea în aceste ultime rânduri. „Nu te speria, fiule, dar am făcut o histerectomie. Acum s-a dus. Nu vreau să mai vorbesc despre asta".

Urcând coastele calde, împădurite și primăvăratice ale Katahdinului, cu mulțimea de stânci și colțuri ascunse, coborând prin frigul de iarnă târzie al după-amiezei, moțăind ore întregi la masa de lucru din bibliotecă, eram treptat cuprins de sentimentul imperativ al vinovăției ce-și tăia drum pe sub lipsa de afecțiune pentru maică-mea. Realizam că eram ancorat de ea printr-o dragoste rănită, care nu mi-a dat pace până când n-am sunat-o. Am invitat-o să luăm prânzul împreună la Colony. A cerut însă la Două'ș Unu, o redută a bărbaților! Să fi vrut astfel oare să pună stăpânire pe taică-meu? Histerectomia ei, am văzut din clipa când i-am ieșit în întâmpinare, i se întipărise toată în piele – iar pierderea era capitală. Înfățișarea ei m-a șocat. Nu împlinise încă cincizeci de ani, dar înfrângerea – palida tușă a înfrângerii – i se imprimase în trăsăturile feței. Am știut, chiar în timp ce se apropia, acolo, în anticamera intrării în Două'ș Unu, că pierduse într-adevăr tot ceea ce susținea că s-a dus. Iar cu asta se năruise și jocul dragostei, al cărei adeptă fusese timp de treizeci de ani, se dezumflaseră și buzunarele goale ale inimii, care se dăduseră bătute în fața unor asemenea jocuri.

Firește, am preferat să nu stărui prea mult cu gândul în această direcție. Era mama mea. De fapt, mă zbăteam între sentimente contrare. În timp ce-o îmbrățișam de bun-găsit și simțeam, spre propria mea mirare, un sentiment protector autentic pentru femeia micuță între două vârste, cu pielea tăbăcită,

în care se prefăcuse de când o văzusem ultima dată la Plaza, cu trei ani în urmă, nu aveam încredere în propria mea tandrețe. Mult prea des curvele din Montevideo îmi induseseră sentimentul pervers al unor emoții violente, și le îmbrățișasem cu aceeași sfâșiere. În timp ce o strângeam acum la piept pe mama, s-a agățat brusc de mine atât de sălbatic, încât nu peste mult m-am simțit încurcat și apropierea de mai înainte s-a spulberat.

În timpul prânzului, a adus vorba despre tata. Știa mult mai multe decât mine, pe vremea aceea, despre el și viața lui.

– Are necazuri în căsnicie, m-a asigurat ea.

– Fapt dovedit sau simplă presupunere?

– Se află la Washington – da, s-a întors – și e în fruntea unei tentative temerare, sau cum i-oți spune voi unei chestii ca asta, și e singur.

– De unde știi? Eu însumi nu știu.

– New York își are sursele sale, numeroase. Taică-tău se găsește la Washington, iar *ea* a preferat să rămână în Japonia. Mary, aberația asta albă toată-numai-datorie. Nu-i genul de femeie să poposească cu cortul în altă țară, decât dacă are un amant.

– Oh, mamă, și-a pus ochii pe Cal și nu și-i mai ia de la el.

– O femeie ca ea se schimbă; cum e multă, și schimbarea-i mare. Pariez că s-a îndrăgostit de vreun gentleman japonez mic și respectabil și plin de bani.

– Nu cred o boabă.

– Ei bine, sunt despărțiți. Presupun că ai s-o afli destul de curând.

– Aș fi dorit să ia legătura cu mine, acum că s-a întors, am izbucnit eu.

– O va face. Îndată ce-i va fi cu putință. A rupt dintr-un baton de pâine un colț și l-a fluturat, în semn că avea să mă inițieze cât de curând într-un secret . Când te întâlnești cu taică-tău, a zis ea, transmite-i că-l salut. Și mai sugerează-i, dacă poți, Herrick, că, în timp ce ți-o spuneam, ochii îmi străluceau. Și a râs pe înfundate, un chicot care n-o caracteriza, de parcă s-ar fi și văzut cu oala pe foc. Nu, a zis, poate c-ar fi prea mult, ca apoi să murmure: Ei bine, mai știi, poate c-o faci. Apreciază și singur, Rickey-iubitule – nu mă mai alintase cu acest nume de ani și ani. Ești și mai frumos decât înainte, a adăugat ea, dar, în timp ce-o spunea, ea însăși nu mai era așa de frumoasă. Operația o apăsa ca o umilință mondenă, pe care pur și simplu n-o putea uita. Rickey, începi să-mi aduci aminte de Gary Cooper pe vremea când era tânăr, cel pe care am avut cândva plăcerea să-l invit la prânz.

Am simțit în acel moment o tresărire bruscă de duioșie, scurtă, dar curată. După ce ne-am luat rămas-bun, am intrat într-un bar din centrul orașului să beau un pahar de unul singur, un local gol, și i-am savurat goliciunea din acel ceas cu minim dever, cântărind în gând și meditând la natura iubirii; oare nu cei mai mulți dintre noi iubesc numai cu o parte a ființei lor? Pot cădea oare vreodată de acord Alpha și Omega? Sălășluiau în mine cele mai binevoitoare

gânduri la adresa maică-mii, și totuși, o bucată din mine se simțea mai înghețată ca oricând. Cum îi puteai ierta Jessicăi faptul că începea să nu mai semene cu ea însăși?

În seara aceea, total deprimat, mi-am dat seama că renunțasem la identitatea mea de ofițer operativ la Montevideo, dar nu aveam ce pune în loc. Nu te poți maturiza dacă nu ai o identitate. Fără ea, dai înapoi. Am pus mâna pe telefon și l-am sunat pe Howard Hunt la Miami. Hunt a zis:

– Dacă vrei să-ți scurtezi concediul cu câteva zile, poți fi al naibii de sigur că am ce să-ți dau de făcut. Și îți pot povesti câteva minunății, precum și una sau două grozăvii.

2

Howard arăta slab, entuziast și foarte în elementul lui. Cum era o seară caldă, am mâncat într-un mic restaurant în aer liber de pe Southwest Eighth Street, arteră botezată Calle Ocho de comunitatea exilaților cubanezi, m-a informat el la iuțeală. Restaurantul nostru, etalând o tendă, patru mese și un grătar cu cărbuni, avea ca bucătăreasă o cubaneză măruntică cu un bărbat mare și gras, soțul ei, ca ospătar, dar meniul alcătuit din carne de vită la grătar, boia iute, banane, fasole și orez era considerabil mai gustos decât haleala uruguayană.

Hunt tocmai fusese în misiune în Cuba, să arunce o privire la fața locului. Călătorise sub numele lui de împrumut, își fixase traseul și prinsese legătura aeriană cu Havana, unde se înregistrase la Hotel Vedado.

– După care, a zis Hunt, mi-am verificat camera deliberat – o încăpere neprimitoare – și, stabilind spre satisfacția mea că nu avea microfoane și aparatură de înregistrare, m-am apucat să fac un tur al capitalei cubaneze. Unde întorceai capul, *barbudos*[1], Harry. Doamne, cum nu le pot suferi pe lepădăturile alea jegoase, cu pielea aia a lor grasă și asudată și cu bărbile lor murdare. Cu salopetele lor murdare, cu tot! Purtau „cățele“ cehoslovace și, Doamne, se vedea pe ei cât erau de mândri – cu mândria aia ieftină de masculi – ca un puști care a primit o jucărie nouă. Harry, îți spun eu, le poți mirosi mentalitatea acestor capete de două parale din felul cum își țin automatele. Își aruncă armele pe umeri cum dă Dumnezeu. Îți vine să te întrebi dacă știu măcar să pună blestemata aia de piedică.

Iar femeile – gălăgioase ca un cârd de capre. Când le îmbraci în uniforme, femeile se manifestă urât. Un număr surprinzător de mare de fete bătrâne au intrat acum în *milicia*[2] și dau buzna pe străzi, mărșăluind de colo-colo, căci

[1] În original, în limba spaniolă (bărboși) (n.tr.).

[2] Idem (miliție) (n.tr.).

n-au nimic mai bun de făcut decât să-ți agreseze urechile cu cadența lor: „*Uno, dos, tres, cuatro, viva Fidel Castro Ruz*“. Lipsite de umor, doamnele. Și cadența – păduchioasă.

– Sună oribil, am zis.

A dat o porție ceremonioasă de bere pe gât.

– E mai rău decât îmi închipuiam eu. Jumătate din Havana încearcă să spele putina. Oamenii stau la coadă la Ambasada noastră, pentru a obține vize pentru Statele Unite. Vor să scape de bădărani și de mitocanii cățărați la putere.

Am dat pe la Joe Jegosul, a continuat Hunt. O fac ori de câte ori am drum la Havana. A fost, de când e el, un loc plin de voie bună. La urma urmei, taică-meu și-a făcut intrarea aia dramatică a lui acolo, acum treizeci de ani, să-și recupereze banii pe care-i sfeterisise asociatul lui. Am considerat dintotdeauna Joe Jegosul ca pe-un loc gălăgios și plin de spirite care mai de care mai încălzite, unde-l puteai întâlni pe Hemingway, la unul din capetele barului, deși la drept vorbind, bătrânu' Ernie nu mai e mare lucru de capul lui. Am dat o raită și pe la Floridita, dar n-am avut norocul să reîntâlnesc însuflețirea de altădată. Ambele sunt dezolante. Barmani posomorâți, Harry, atmosfera moartă. Singurul loc unde afacerile merg înainte este bordelul de dincolo de sala de expoziție Mercedes-Benz. Asta în ce privește declarațiile pompoase ale lui Castro, despre puritatea națiunii. Păi, există mai multe prostituate și codoși pe stradă decât pe vremea lui Batista. Bătrânul Fulgencio era cel puțin în stare să facă orice în Havana. Acum, târfele ies ca gândacii de bucătărie și împânzesc străzile, în nădejdea vreunui turist străin care să le arunce o ciozvârtă.

Am fost tentat să-l întreb: „Și te-ai rostuit cu vreuna?“, ca apoi, spre surpriza mea, să dau glas chiar acestei întrebări. În Uruguay poate că nu aș fi îndrăznit, dar în seara aceea simțeam că între Howard și mine începea o eră nouă.

Hunt a zâmbit:

– Nu prea s-ar cuveni să pui asemenea întrebări unui ins care are o căsnicie fericită, a zis el. Dar îți voi sugera ca, dacă cineva te va întreba vreodată de ce crezi că ești apt să lucrezi în spionaj, singurul răspuns potrivit e să te uiți drept în ochii lui și să spui: Orice bărbat care și-a înșelat vreodată nevasta, și a scăpat cu obrazul curat, e apt pentru spionaj.

Am râs împreună. Nu știu dacă erau mirosurile grase ale grătarului, sau mesajul divizat al cerului tropical de deasupra tendei, ursuz și primitor totodată, dar simțeam apropierea Havanei. Încă din prima mea seară la Miami, urmărindu-i din ochi pe exilații cubanezi hoinărind încoace și încolo pe Calle Ocho, am fost îmboldit de o exaltare sinistră. Romul și beția unor isprăvi întunecate îmi jucau în fața ochilor.

– Toată noaptea, a zis Hunt, în fiecare noapte, dincolo de ferestrele hotelului meu, i-am auzit pe *barbudos* chicotind în stradă. Toată gălăgia pe care o

asociezi de obicei cu bandele de huligani. Ca și cum cele mai rele elemente din mahalalele cele mai nenorocite ale Havanei ar fi preluat orașul. Numai că acum mișună în mașinile Poliției. Doamne, Harry, îi aud dând năvală în clădiri, spărgând ușa, care nu se deschide îndeajuns de repede – imaginează-ți reverberațiile acelor uși masive de lemn, prinse de zidurile uriașe ale vechiului oraș. Doamne, trezesc stafiile Caraibelor. Apoi, acești *barbudos* ies cu vreun nenorocit și fiecare din ticăloșii ăștia și-a dat jos arma de pe umăr ca să intimideze mulțimea înainte de-a o lua din loc, cu sirena urlând și farurile aprinse. E trist. Pe timpuri, nopțile Havanei îți sugerau voluptatea. Ceva chiar din însăși zăpușeala nopților. Toate arcadele acelea frumoase de pe Malecón. Acum însă domnește justiția revoluționară. Nu poți pune piciorul într-una din străzile Havanei, fără să-ți spargă urechile – timp de ceasuri întregi – cu megafoanele lor împroșcând o propagandă nesuferită. Oamenii sunt descurajați.

– Ai putut sta de vorbă cu multă lume?

– I-am vizitat pe câțiva, aflați pe listele noastre secrete. Îți toarnă una și aceeași tristă poveste. Au lucrat cu Castro, au luptat împreună cu el, iar acum i-ar scoate mațele.

Și-a rotit ochii prin restaurant, ca pentru a se asigura că eram singuri, un gest formal, nu mai mult. Se făcuse unsprezece noaptea și rămăseserăm singurii clienți. Bucătăreasa închisese grătarul; soțul ei, ospătarul, ațipise.

– Îndată după revenirea mea în Statele Unite, a continuat Hunt, am făcut următoarea recomandare: Să fie asasinat Fidel Castro, înainte sau concomitent cu o invazie. Aceasta să fie sarcina patrioților cubanezi.

M-am auzit fluierând. Halal recomandare!

– Ei bine, încă pe când eram în Uruguay, nu făceam simple vocalize când vorbeam de șef. Problema e să ne descotorosim de Castro într-un chip pentru care să nu putem fi blamați. Aș zice că asta-i viclenia.

– Și în ce fel a reacționat Cartierul General-Ochiul la sugestia ta?

– Aș zice că-i în cutia de scrisori a șefilor. Hunt a făcut o plecăciune de o implacabilă pietate. Da, a zis, sugestia mea tocmai e rumegată de către tatăl tău.

– Tatăl meu? am întrebat eu ca să mă aflu în treabă.

– Nu ți-a spus nimeni până acum cât de important e tatăl tău în toată acțiunea asta?

– Nu prea.

– Aplaud simțul lui special pentru securitate.

Eu nu-l aplaudam. Una era să n-am nici un semn de viață de la Cal, uneori și câte-un an, dar să aflu în felul acesta că făcea parte din ierarhia operativă pentru Cuba mi se părea umilitor. Nu știam dacă să mă simt lovit și mâhnit sau zdrobit.

– Cum te împaci cu Cal? l-am întrebat eu pe Hunt.

– Suntem vechi cunoștințe. Am lucrat pentru el în Guatemala.

– N-am știut. De ce nu reușeam oare să țin pentru mine necazurile familiei mele? Cal m-a lăsat să cred că a fost plecat mereu în Orientul Îndepărtat.

– Păi, a și fost, a zis Hunt, cu excepția operației din Guatemala, pe care a dus-o la capăt pentru Richard Bissell. Trebuie să spun, Harry, că securitatea noastră seamănă cu una din grădinile-labirint englezești. Oamenii apropiați pot trece la câteva picioare distanță unul de altul și să nu afle niciodată că un prieten scump e de cealaltă parte a gardului viu. Tatăl tău trebuie să fie unul din așii noștri în materie de protecție a secretelor.

Eu însă mă gândeam cu amărăciune că singurul motiv pentru care Cal nu-mi spunea nimic despre persoana lui era pentru că nu izbutisem niciodată să-i rețin atenția un timp destul de îndelungat pentru a-mi face confidențe.

– Da, a zis Hunt, totdeauna am pornit de la ideea că n-am vorbit cu nici un prilej despre tatăl tău pentru că încercai să mă impresionezi cât de bine știi să păstrezi un secret.

– Până la fund, am zis și am mai dat pe gât niște bere.

Eram îngrozit și supraexcitat. Relația mea cu oricare dintre cei cuprinși în proiectul cubanez, incluzându-l cât se poate de sigur pe Howard Hunt, se răsturnase. Presupusesem că Hunt mă alesese să-l însoțesc pentru că în Uruguay mă dovedisem un tânăr ofițer de mare clasă. Faptul acesta alcătuia cel puțin jumătate din motivul afecțiunii mele pentru el. Acum, eram obligat să mă confrunt cu probabilitatea ca el să fi văzut în mine un punct de sprijin pe prăjina unsă și alunecoasă a avansării.

Pe de altă parte, simțeam ridicându-se reflex un val de orgoliu familial. Pe cine aleseseră, în definitiv, pentru un proiect atât de periculos și dificil, nu pe tatăl meu? Eram gata să mă îmbăt cu rom nerafinat și, ca un corolar, mă simțeam în mare măsură impresionat (și surprins) de ponderea acestui sentiment și predispoziția de ucigaș care zăcea în mine. Mai aproape de inima mea decât mă așteptasem. Da, eram din toată inima pentru rom, isprăvi necurate și intoxicarea caraibienilor.

3

Hunt vorbise despre un motel de pe Calle Ocho, unde se ascunseseră unii exilați cubanezi notorii în anii din urmă, după diferite încercări nereușite de a-i asasina pe președinții Prio și Batista. Deoarece numele motelului era Palmierii Regali, mă așteptam la o așezare modernă, cu patru sau mai multe nivele și cu ferestre înrămate în aluminiu. În schimb, am găsit un patio tropical, mic și umed, înconjurat de o parcare tot atât de mică, ieftin, numai parter și zugrăvit în verde închis ca să ascundă dârele de pe stucărie. Doi palmieri mucezi fuseseră infestați de insecte pe trunchiul zgrunțuros. Am descoperit că nu mă topeam după palmieri jigăriți, frunze căzute și arbuști. Într-adevăr, curtea era atât de înghesuită, încât te trezeai obligat să parchezi pe o placă de

beton pătată de ulei, undeva după colț. Deși încăperile se aflau, fără excepție și fără nădejde, într-un întuneric veșnic, cei de la motel au pus mâna pe banii mei de chirie, plătiți cu părere de rău; părea că am un soi de atracție naturală pentru locuințele sordide. Un cotlon al ființei mele s-ar fi zis că stăruie într-o obscuritate cât mai adâncă. Seara, adormeam cu gândul la toți acei pistolari cubanezi mânați de frustrare, care odihniseră pe aceeași saltea.

Aciuindu-mă în soiul acela de șandrama pe care Raymond Chandler l-ar fi ales poate pentru Marlow să bată la una din ușile uzate și apoi să plece, nici n-am aflat ceva pe măsura așteptărilor mele. Unele camere erau ocupate de bărbați singuri, în altele se înghesuiau familii întregi. Toți, cubanezi. Administrația consta dintr-o cucoană bătrână, cu un ochi orbit de glaucom, și din fiul ei oacheș și posac. Îi lipsea un braț cu totul, dar mânuia cu dexteritate mătura, sprijinindu-i coada de subsuori. Nopțile, aveam să ascult muzică cubaneză cu duiumul, revărsându-se din aparatele lor de radio portabile și însoțind certurile lor numeroase, iar vacarmul lor mi-ar fi stricat somnul, dacă n-aș fi știut, în urma lecturii unor cărți, că sângele afro-cubanez al toboșarilor vorbea direct cu zeii – cu zeii africani și cu sfintele duhuri catolice, care le fuseseră repartizate. Adormeam așadar în urechea ciulită a zeilor, îndată ce vecinii mei dădeau drumul radioului. Aerul mirosea a usturoi și a ulei prăjit.

Dormeam bine. Eram obosit, dar mulțumit. Treburile mele din timpul zilei la Miami oploșeau o procesiune extraordinară de chipuri și locuri. Dacă mai eram încă, *grosso modo*, un funcționar, ajunsesem totuși să-mi petrec jumătate din zi la volanul Chevrolet-ului meu Impala, oferit de guvern, mânându-l în viteză pe bulevardele și pe șoselele nesfârșite și primitoare din Miami și Miami Beach, ca să nu mai vorbesc de drumurile făcute în afara orașului, la Everglades și la recif. Puneam pe picioare o operație în Florida de sud, care avea să se extindă de la nord de Fort Lauderdale cale de două sute de mile până la Key West, și de la Dade County prin Big Cypress Swamp la Tampa și până la Golf. Și întrucât am fi putut fi constrânși să dezavuăm operația, aveam nevoie de case conspirative care să nu poată fi identificate ca atare, iată de ce multe dintre ele ne erau împrumutate temporar de americani sau chinezi cu dare de mână, care își petreceau o parte a anului la Miami. În cursul carierei mele urma să aflu că, de exemplu, Compania noastră nu ezita să dețină palate pe Rin, castele pe Loara și temple la Kyoto, dar acestea erau excepții: regula stabilea că cele mai sigure rămâneau casele conspirative discrete, austere și funcționale.

În Florida, această regulă era nu o dată încălcată. Dacă am avut parte de camere de hotel ieftine și de apartamente prăpădite, am stabilit întâlniri cu cubanezii și în locuințe cu grădini imense și bazine de înot. Dincolo de ferestre, bine legată la ponton, se legăna șalupa cu motor a rezidenței. În asemenea case, cei o jumătate de duzină de cubanezi convocați la întâlnire ștergeau temporar orice aură de bogăție cu fumul țigărilor lor.

Prea vorbesc despre aceste întâlniri într-un mod abstract, nu? Fiți liniștiți – ce era al meu era pus deoparte: o anume teamă respectuoasă față de caracterul impredictibil al prietenilor noștri cubanezi. Câțiva erau mustăcioși ca niște pirați, alții pleșuvi ca niște politicieni trecuți prin ciur și prin dârmon, iar una din sarcinile mele consta în a-i conduce cu mașina în casele conspirative oricât de dichisite, alese de Hunt la Key Biscayne, Coconut Grove sau la Coral Gables pentru câte o întrevedere politică. Mai apoi, urma să-i reconduc spre locuințe aproape tot atât de modeste ca a mea și să mă întreb ce rost avea să-i transport într-un mediu elegant, dar temporar.

Hunt continua să mă îndrume în chestiile astea.

– Dacă le-am pune la dispoziție locuințe conspirative strict confidențiale, aroganța lor ar lua-o razna într-o săptămână. Trebuie să înțelegi mentalitatea cubanezilor, a zis el. Nu seamănă cu mexicanii și cu siguranță nu se compară cu uruguayenii. Și n-au nimic în comun cu noi. Dacă un american e destul de disperat încât să se gândească la sinucidere, ei bine, s-ar putea chiar s-o și facă, dar dacă un cubanez are de gând să-și facă bagajul definitiv, el le spune prietenilor, dă o petrecere, se îmbată și omoară pe altcineva. Până și cu sinuciderea lor nu joacă cinstit. Eu pun asta pe seama Tropicelor. Jungla excită isteria. O cărare de toată frumusețea în junglă te poate face să dai de-un scorpion. Te poți pomeni cu o omidă, căzută de pe o frunză de deasupra capului, și ea să te înțepe lăsându-te aproape inconștient. Cubanezii fac pe *macho*, ca să țină sub capac isteria asta a lor. Ce-avem noi de făcut? Să pătrundem în dezechilibrul lor psihic, și ascultă la mine, băiete, e un lucru cu putință. Exact așa am procedat cu Arbenz, în Guatemala. Îmi mai povestise o dată tărășenia la Montevideo, dar urma s-o mai aud o dată. Aveam doar trei sute de oameni, trei avioane cârpite, și – a ridicat el un deget – și o stație de radio, transmițând din Honduras, dar am ținut-o una și bună, trimițând mesaje unor trupe imaginare și folosind un cifru atât de simplu, încât era de neconceput ca Arbenz și oamenii lui să nu-l spargă. În scurtă vreme, i-am obligat astfel să reacționeze la mesajele noastre măsluite. Menționam în ele unitățile loiale lui Arbenz, pe care textele noastre codificate le declarau gata să dezerteze. În numai o săptămână, Arbenz avea să-și consemneze batalioanele în barăci. Credea că vor mărșălui drept în brațele noastre. Totuși, ne-am mărit în continuare efectivele. „Nu vă putem trimite două mii de oameni chiar acum; dar vom aranja pentru o mie două sute în cursul zilei de azi. Mâine vă dăm restul". Totul a fost calculat astfel încât să semene isteria de proporții în cealaltă tabără, și, amice, a mers, nu? Arbenz a părăsit Guatemala înainte ca cei trei sute de oameni pe care-i aveam să intre în oraș și toți comuniștii au tulit-o în munți. Una din operațiile noastre cele mai meșteșugite.

– Acum, îl vom bombarda pe Castro cu raportarea unui număr atât de mare de debarcări, încât nu vor ști ce colțișor vizăm noi de fapt.

– Îmi permiți să fac pe avocatul Diavolului?

– E unul din motivele pentru care te afli aici.

– Castro știe de-acum totul despre Guatemala. Che Guevara a fost printre cei care au lucrat în administrația lui Arbenz, am zis eu.

– Da, a convenit Hunt, dar Guevara e doar o opinie printre multe altele. Avantajul nostru stă în caracterul cubanezilor. N-au egal când e vorba de energia pe care o cheltuiesc în colportarea de zvonuri. Acest viciu venal e în favoarea noastră și vom face uz de el. Chiar acum, chiar aici la Miami, având mai bine de o sută de mii de dezertori dintr-ai lui Castro. Vom da apă la moară zvonurilor din Miami, cu informații eronate, care vor ajunge pe masa lui Castro. Deoarece ne situăm chiar în centrul stupului zumzăitor, îl vom putea împinge pe Castro în orice direcție.

– Dar noi, la rândul nostru, n-am putea fi duși de nas prin dezinformările retrimise de Castro?

Hunt a dat din umeri:

– Numește-o, dacă vrei, o bătălie a dezinformării. Am eu grijă de oamenii mei. La urma urmei, suntem mai puțin isterici decât ei.

Înainte de-a deveni om al Agenției, Hunt fusese romancier, un fapt pe care aveam grijă să mi-l reamintesc. Și era un spirit romantic, îl simțeam, care s-ar fi putut să scape hățul din mână mai ceva decât mine. Cum însă era tot atât de bine în stare să se țină de litera cărții când venea vorba de regulamente, mă obliga să rămân conștient tot timpul de manifestările diferite până la separare, ale lui Alpha și Omega care-l alcătuiau, dar asta-mi oferea o perspectivă lăuntrică de care mă puteam lipsi. Alpha și Omega mă potopeau cu gânduri despre Kittredge. În aceeași zi, la scurt timp după discuția noastră, sâcâit de ploaie, am tras la margine, am oprit motorul, mi-am sprijinit capul de volan și mi-am dat seama cu oroare că puțin îmi lipsea să nu plâng. Mă năpădise pur și simplu, pe neașteptate, tot dorul meu pentru ea. Nu era prima dată, nici ultima. Printr-o bruscă schimbare de dispoziție, sentimentul de dezolare pricinuit de totala ei absență punea stăpânire pe mine. Sufeream într-un chip dezgustător fiindcă nu-i puteam scrie și-i scriam scrisori în gând. În aceeași seară, înainte de culcare, îi mai puteam compune una. Dar cum deocamdată ploaia luase sfârșit, am pornit mașina și am condus cu toată viteza pe șoseaua care duce dintr-un stat în altul, palidă în lumina soarelui ca un fildeș. Am avut chiar norocul să zăresc o egretă într-un picior, în mlaștina ca o pată sumbră ce marginea drumul.

4

În seara aceea am mers atât de departe, încât chiar i-am scris o scrisoare. Gestul implica o ciudată suspendare a neîncrederii, pentru că știam că nu o voi expedia.

Miami
15 iunie 1960

Dragă Kittredge,

Cum ți-aș putea explica ce fac în ultima vreme? Am de dus la capăt atâtea treburi mărunte și prea puțin precedent după care să mă ghidez. În varianta cea mai rea, sunt lacheul lui Howard Hunt și mă iau după toanele lui; în varianta cea mai bună, sunt Roberto Charles, aghiotantul legendarului Eduardo, ofițer însărcinat cu acțiunea politică în operațiunea aproape iminentă din Cuba, făcând naveta nu o dată între Miami, New York și Washingthon, lăsându-mă pe mine să mă ocup de povestea noastră de acoperire, și anume că Eduardo e un mare mahăr în industria oțelului, căruia bărbați *cu legături în cercurile politice cele mai înalte* i-au cerut să lupte împotriva comunismului din Caraibe. Firește, asta nu-i amăgește pe cubanezi, dar are drept scop să le dea avânt. Vor cu tot dinadinsul ca și Compania să fie implicată.

În egală măsură, Howard se poate face vinovat de impulsuri teribil de capricioase. Mi-a cerut, de pildă, să-mi iau ca nume de acoperire Robert Jordan.

– S-ar putea ca unii dintre cubanezi să fi citit totuși *Pentru cine bat clopotele*, i-am spus eu.

– Da' de unde, a zis, nu flăcăii noștri.

Ne-am stabilit la Robert Charles. Măruntișuri de buzunar, cărți de credit și un cont în bancă mi-au fost puse curând la dispoziție. Biroul nostru din Miami are tot ce-i trebuie ca să procure asemenea marfă, așa că acum mă legitimez ca Robert Charles. Teamă mi-i că, între ei, cubanezii au și început să mă numească *el joven Roberto*.

Ca loc de muncă, am un birou la Zenith Radio Technology and Electronics, Inc., la Coral Gables, mai la sud de South Campus al Universității din Miami. După perioada atât de îndelungată petrecută la Montevideo, mi se pare foarte ciudat să n-am drept acoperire un loc la o ambasadă americană. Sunt reprezentantul comercial al celor de la Zenith, vastul nostru cartier general pentru operațiuni – Zenith! Din exterior arată ce-a fost cândva, adică o clădire lungă și joasă pentru birouri, cu halele corespunzătoare producției manufacturiere. În interior, însă, a fost adaptată în întregime necesităților noastre. Ne putem justifica gardul de sârmă și măsurile speciale de protecție de la poartă prin aceea că noi, cei de la Zenith, lucrăm pentru niște contracte guvernamentale.

Am fost deja instalați, mai bine de-o sută dintre noi. Socotind spațiul în picioare pătrate repartizat fiecărui birou, ne simțim încă mai înghesuiți decât la I-J-K-L, dar aici, cel puțin, instalația de aer condiționat funcționează și încă al naibii de bine; ne aflăm la Miami! Am și atârnat grafice imaginare de producție, tabele cu premieri în hol.

În spatele acestei fațade, stăm claie peste grămadă; încă nu-mi dau seama cu ce se ocupă ceilalți, dar în fond majoritatea activităților mele se desfășoară în alte locuri, nu la birou. O mare parte din timp mi-o petrec cu cubanezii exilați ai lui Don Eduardo, iar două zile pe săptămână, cu primirea cubanezilor nou-sosiți în sprijinul proiectului nostru. Se pare că fiecărui exilat

din Miami i-a și ajuns la ureche existența bazelor de instrucție construite în America Centrală, așa încât diminețile de marți mă găsesc la tejgheaua unuia din magazinele noastre din centrul comercial, în timp ce vinerile pornesc cu mașina spre Opa-Locka; în ambele cazuri, supraveghez întrevederile cu proaspeții veniți și cu exilații cubanezi mai vechi, dornici să se alăture forței de șoc. Asistentul meu cubanez conduce convorbirea într-o spaniolă atât de rapidă, încât, îmi convine sau nu, îl întreb de obicei ce se întâmplă. Absurd. Secretul – care nu mai constituie absolut nici un secret – e că Agenția se află în umbra întregii afaceri. În ciuda invenției noastre, că toate cheltuielile ar fi suportate prin colectă de persoane cu posibilități financiare largi, cetățeni ai Statelor Unite cu inima generoasă, până și un copil de opt ani ar fi putut dibui mâna Companiei. Bănuiesc că socoteala pe care și-au făcut-o cei de la Cartierul General-Ochiul e că, după căderea lui Castro în mâna mișcării exilaților cubanezi, rușii vor țipa că noi suntem cei care au pus la cale totul, iar noi le vom cere s-o dovedească.

În orice caz, de fiecare dată când în *Miami Herald* apare câte-o istorie despre prezența tot mai numeroasă a rușilor în țara lui Castro, suntem luați cu asalt. Aria pe care o cântă acești cubanezi, firește, e ceva foarte pe față. Oamenii nu știu dacă vor face parte din forțele de invazie sau vor fi parașutați în Cuba pentru a duce lupte de gherilă în munți. În ce mă privește, caut candidați apți pentru ambele eventualități. Nu numai că iau parte la întrevederi, dar studiez și chestionarele completate și fac o primă alegere. Îi respingem pe cei a căror poveste nu stă în picioare, dar înclinăm să acordăm credit mai degrabă acelor cubanezi din grupele de elevi și studenți legați de Acțiunea Catolică, decât unor cubanezi izolați, care abia acum se înrolează. În fapt, prima dintre sarcinile mele este să verific referințele candidaților; mai toți voluntarii noștri au rădăcini care pot fi urmărite în comunitățile din care vin, iar noi avem un computer genealogic, la Zenith, prin care putem face această verificare. Nu-i cine știe ce stresant. Pe fiecare flăcău care trece pe la mine, și prin verificarea mea și a computerului nostru, îl mai vânturăm o dată, înainte de a fi repartizat la Fort Myers pentru primele antrenamente.

Studiez totodată și chipurile care trec prin fața mea. Pe fața multora citesc în același timp demnitate și corupție – un amestec foarte improbabil de atribute. Mărturisesc că există o calitate anume pe care n-o pot defini pe fața lor foarte oacheșă, un amestec de mândrie și desfrâu. Acești cubanezi diferă atât de mult de mine însumi, fiind atât de vivaci când e-n joc onoarea lor, și totuși gata să păcătuiască, încât în cele din urmă voi face congestie cerebrală. Am remarcat că se simt la fel de mândri de numele lor, ca o frumusețe vanitoasă de chipul ei. Mai pică uneori și câte un José López sau Luis Gómez, un Juan Martínez și un Carlos Santos, dar aceste nume obișnuite sunt covârșite de nume tot atât de rarisime ca orhideele: Cosmé Mujal; Lucilo Torriente; Armengol Escalante; Homoboro Hevía-Balmeseda; Innocente Conchoso; Angel Fejardo-Mendiéta; German Galíndez-Migoya; Lazaro Itarralde; Eufemio Pons; Aurelio Cobían-Roig.

Ei bine, draga mea, ai priceput ideea. Mulți arată ca Don Quijote; câțiva, ca Sancho Panza. Vezi printre ei avocați cu gulere tari și mustăți răsucite, cu vârfurile țepene. Unii dintre ei au intrat atât de bine în pielea de dandy, încât

parcă ar ieși din opera lui Proust, alții sunt juni *señoritos* periculoși, câțiva amenințători, plini de *gangsterismo*, cărora un polițist călare le-ar pune rabla sub cheie la simpla vedere. Vin cu toții – elevi încă mâncați de acnee, palizi și uluiți de alegerea lor cinstită, deși redutabilă, de a-și pune în pericol viețile, bărbați în vârstă, groși în pântec, încercând cumva să-și recapete ceva din propria tinerețe. Trec inși plăpânzi, cuprinși de febră, trec și lași mânați din urmă de batjocura semenilor lor. De obicei, își fac apariția și câte trei sau patru bețivi, precum și câte unul sau doi militari de profesie, care au rămas alături de Batista până în ultima clipă și de aceea nu pot fi selecționați. Intră pășind cu entuziasm sau/și paranoizi, unii bravi, alții timizi, dar purtând cu toții nume pompoase: Sansalio Auribal Santistebon și Aracelio Portela-Almagro, Alejo Augusto Meruelos, Reinaldo Balan. Deasupra leagănelor lor de prunci trebuie să fi izbucnit focuri de artificii pe cerul lumii lor între două tărâmuri.

Firește, munca mea ține seama de câțiva factori practici. Am fost obligat să studiez întrucâtva cele cinci partide politice cu care lucrăm, Hunt și cu mine – Mișcarea Democratică Creștină (MDC), cei din AAA, Monti-Cristi, Rescat și Mișcarea Revoluționară de Regenerare (MRR).

Nu te interesează să afli prin ce se deosebesc? Să ne oprim doar la faptul că, în grade diferite, aceste grupuri se consideră fie liberali, fie social-democrați. Ca și Castro, îl urăsc pe Batista. Ergo, povestea noastră de acoperire, în măsura în care este crezută, reușește să trezească doar suspiciunea că Hunt și *americanii* lui *cu largi posibilități financiare* încearcă să-l readucă pe Batista la putere și, în acest punct, cubanezii încetează luptele intestine destulă vreme cât să se unească repezindu-se la Hunt și la mine. Acuzațiile defăimătoare încep să zboare din toate părțile. Desfășurările de temperament ale cubanezilor ating cote incredibile. La urma urmei, se cheamă că sunt liberi! Cei care conduc amintitele cinci grupuri de exilați – acel Frente Revolucionario Democrático –, adică *Frontul*, acceptat de Washington ca o coaliție de centru-stânga, anume pentru a nu îndepărta acea parte din America Latină care înclină spre stânga marxistă. Pe de altă parte, sunt considerați destul de aproape de centru pentru ca Eisenhower, Nixon și Compania să nu se simtă prea stânjeniți. Mă socot obligat să repet, politica nu-i punctul meu forte, și, presupun, nici al tău – nu cine știe ce –, dar am ajuns să realizez că politica noastră externă e construită în bună măsură astăzi pe încercarea de a șterge vechea imagine datorată lui Joe McCarthy și de a convinge restul lumii că noi reprezentăm progresul într-un grad mai înalt decât rușii. Ceea ce ne pune într-o situație paradoxală pe noi, cei de aici. Hunt este, dacă se poate una ca asta, mai conservator dacă Richard Nixon, și n-ar sta mult pe gânduri să-i înlocuiască pe tipii noștri cu un grup de dreapta, mai înrudit cu propriile sale idei. Cum însă asta-i echipa care i s-a dat, cât timp totul merge bine, și poziția lui în Agenție e clar că va prospera.

Nu-i o misiune de rutină. Rămân uimit cât de mică e, de fapt, țara aceasta. Cuba poate avea opt sute de mile în lungime, dar s-ar zice că toți au trăit în același cartier din Havana. Acești oameni nu numai că lucrează de ani de zile, dar fiecare dintre ei susține că l-a cunoscut pe Castro personal. De aceea, nu-i imposibil ca unul sau mai mulți să fie agenții lui. Chiar și fiind demni de încredere, se au unul cu altul ca o familie latină supranumeroasă, sfâșiată de disen-

siuni ucigașe. Cei cinci lideri ai Frontului au trecut prin serioase frecușuri în ultimii treizeci de ani, așa încât Hunt se află în situația de neinvidiat de a se strădui să-i împingă înainte ca pe o echipă unită, ținându-i totuși la distanță unul de altul, fiecare cu individualitatea lui.

Aceasta-i trupa noastră la nivelul de sus. Unul dintre ei este fostul președinte al Senatului Cubanez (înainte de-a fi fost desființat de Batista); un altul a fost ministru de Externe, sub președintele Carlos Prio Socarras; al treilea – președinte al Băncii pentru Dezvoltare Industrială, deși nu mi se par a fi niște personalități distinse. De fapt, uneori îmi vine greu să cred că au deținut poziții atât de înalte în politică și administrație.

Ajuns aici, m-am gândit dacă să semnez sau nu. Cum scrisoarea n-avea să fie trimisă vreodată, m-am simțit la fel de trist ca un bărbat dansând de unul singur pe un parchet gol.

Kittredge, am încercat acum o clipă să mă culc, dar mi-a fost cu neputință. Cred că sunt obligat să-mi mărturisesc singurătatea condiției mele de astăzi. Locuiesc într-un motel de-o sărăcie lucie și e absurd – ce dau aici pe chirie mi-ar putea asigura un mic apartament mobilat într-un cartier modest mai de la periferie, și totuși mă abțin de la o asemenea alegere, așa cum m-am reținut și de la invitațiile făcute de unii colegi de la Zenith. Nu am nici un fel de relații mondene și e din vina mea. Pur și simplu prea puțin îmi pasă, și nu fac efortul de-a fi agreabil. În Uruguay a fost mai ușor. Viața mondenă era confortabil îngrădită în țarcul recepțiilor oficiale ale ambasadelor. Aici însă, cu personalul Agenției venit din toate stațiile globului și nici urmă de ambasadă cât vezi cu ochii, seamănă mai degrabă cu un oraș de pe timpuri în plin bum economic. Cu o excepție care merită notată. Toată lumea se prezintă la Zenith dimineața, ca pe seară să se răspândească prin casele de joc ale Floridei cu plata pe bază de cec. Așa încât am două soluții – să beau un pahar cu perechile de căsătoriți sau să mă îmbăt seară de seară cu ofițeri holtei ca mine. Nu vreau să fac nici una, nici alta. Perechile de căsătoriți vor aduce, firește, pe o prietenă a soției pentru mine, sau/și voi da cu nasul de-o bicicletă din plastic pentru copii proptită în curtea din față; holteii îmi taie orice elan. Prea îmi aduc toate aminte pe aici de pregătirile paramilitare de la Fermă – să beau cu ei s-ar putea dovedi mai ceva decât îndatoririle unei zile de lucru.

Firește, rămâne Howard Hunt. El și Dorothy au ajuns să facă parte din serile mele libere în Uruguay. Dar Dorothy mai stă la Montevideo până la terminarea anului școlar, iar Hunt face naveta între Washington și Miami. Îi văd cam o dată pe săptămână, la cină, când îmi ține invariabil câte-o prelegere despre căsătorie. Și s-ar zice că nu mai ocupă un loc atât de central în viața mea. Sub cerul fierbinte al Floridei, cu nopțile populate de oleandri și bougainvillaea, cu mireasma pasională a florilor pe străzile rezidențiale, am sentimentul că sunt în așteptare – Kittredge, s-ar putea să fie cuvântul cel mai lipsit de speranță, dar cât de bine se potrivește –, în așteptarea unei povești de dragoste, de felul celor pe care vinul nostru american le-a distilat, știu, din esența unui număr de filme senzaționale, ieftine și uitate.

Aici m-am oprit și m-am dus la culcare. Dimineața m-am trezit cu conștiința mohorâtă că o scrisoare ca aceasta nu putea fi păstrată la motel, așa că n-am avut încotro și m-am oprit din drum să dau pe la căsuța poștală rezervată, în care am depus obiectul neexpediat.

Odată ajuns la Zenith, ceva mai târziu în cursul zilei, ca și cum scrisoarea mea își produsese mica ei magie, am primit un telefon de la Harlot pe un fir obișnuit. Voia să-mi vorbească. Puteam găsi o scuză să mă reped la Washington? Puteam, i-am spus.

– Și vei veni cel mai devreme, când?

– Mâine.

– Ne vedem la prânz. La unu. Restaurantul Harvey. Păcănitul telefonului închis mi-a răsunat în ureche.

5

– Mă surprinde faptul că Howard Hunt ți-a permis să vii la Washington în locul lui, a zis Hugh Montague. E nerăbdător să dea pe aici.

– Ei bine, nu se simte prea atras de misiunea pe care o am eu, i-am răspuns. Mă aflu aici să grăbesc mijloacele de asistență pentru Frente. Ceea ce-ți ia timp, iar rezultatele nu sunt cine știe ce.

– „Tunuri, nu unt", îi aud pe-ai noștri zicând. De cât ai nevoie?

– Zece mii le-ar ridica moralul celor din Frente. Le-ar permite liderilor să mai împartă un dar pe ici-pe colo.

– Fac ceva pe moralul lui Frente. Eu n-aș avea nici o încredere în liderii tăi cubanezi. M-aș declara mulțumit dacă aș reuși să-l zăpăcesc pe Howard cu îndemânarea ta de a face rost de fonduri. Dacă te-ar mai trimite încoace și în continuare, tu și cu mine am putea restabili unele legături ruginite.

Până aici ajunsese cu afabilitatea în timpul aperitivului și al antreurilor. N-am vorbit despre Kittredge, nici despre Christopher, dar atmosfera era de parcă ne-am fi văzut cu regularitate.

– Da, a zis, îți fac rost de bani.

N-aveam de ce să-l întreb cum. Toată lumea împărtășea zvonul că Allen Dulles punea bani deoparte, pitindu-i pe unde putea – în fiecare sucursală, divizie și direcție. Eram sigur că Harlot avea evidența lor.

– E plăcut să te vezi cu un om care ajunge să dea un telefon, că s-a și rezolvat, am încercat eu, dar lingușeala mea n-a prins.

– De ce te-ai înrolat în afacerea cubaneză? m-a întrebat.

– Pentru că cred în ea, am răspuns. Din nefericire, vocea îmi suna gâtuită în urechi. Poate fi o cale mai directă de a lupta împotriva comunismului.

A pufnit pe nas:

– Rostul nostru e să subminăm comunismul, nu să-l martirizăm. Nu avem ca obligație să-i *batem*. Sunt uluit. Chiar n-ai învățat nimic de la mine?

– Am învățat mult, am zis și m-am oprit. Am învățat mult, iar apoi n-am mai avut nici o legătură cu profesorul meu.

Puteai conta întotdeauna pe asta: slabă nădejde să scoți vreun profit din îndrăzneala de a-l privi drept în ochi. Erau goi de orice afecțiune.

– Ei bine, a spus, ești un caz delicat. Nu vreau să te pierd și nu știu cum să te folosesc. Acesta-i motivul, una peste alta, că te-am lăsat în aer. Și-a dres glasul. Nu am renunțat însă la orice speranță. În ultima vreme, m-am gândit o dată sau de două ori la tine.

În avionul de Washington, avusesem timp berechet să recunosc cât de mult mă costase faptul că pierdusem contactul cu el un timp atât de îndelungat.

– Păi, am zis, n-aș spune că nu sunt gata să te ascult.

– O, nu, nu încă, mi-a întors-o, împingând din fața lui desertul ca să-și aprindă țigara de foi „Churchill". După ce-a pufnit o dată, și-a băgat mâna în buzunarul de la piept să-mi ofere și mie una – nu era sortul lui de țigări dintre cele mai bune havane făcute vreodată? Pufăind din darul lui, am înțeles mai bine Cuba – fecalele parfumate fuseseră amestecate cu ceva onoare și o voință de fier –, da, alchimia se strecura în nicotină.

– O, nu, nu încă, a repetat el. Nu vreau să te despart de Cuba chiar acum. Ai idee ce comedie se pune la cale?

– Ei bine, sper să nu fie așa.

– Pregătește-te pentru o farsă. Cuba va fi pedeapsa noastră pentru Guatemala. Nu-i nimic de făcut. Probabil că Ike nu l-a citit pe Martin Buber.

– Păi nu l-am citit nici eu, am zis.

– Citește-l. *Poveștile* lui Buber *despre Hasidim*. Mai potrivit nici că se poate. Îți dă posibilitatea să-i uimești pe musafirii de la Mossad. Ochii lor rotunzi ca mărgelele se umezesc când îl citez pe Martin Buber, amicul lor evreu.

– Pot întreba ce relevanță are Buber pentru Cuba?

– Are. E o poveste acolo, tocmai potrivită, despre-o biată femeie măritată și sterilă, care-i atât de obsedată să aibă un copil, încât bate jumătate din Ucraina cu piciorul ca să întâlnească un rabin itinerant. Spre sfârșitul secolului al optsprezecelea, acești domni numiți hasidimi erau aidoma evangheliștilor noștri și obișnuiau să facă ocolul ținuturilor rusești. Însoțit de câte un alai întreg, un rabin hasidim umbla din ghetou în ghetou și din oraș în oraș, invariabil acompaniat de o soție strălucitor de frumoasă și seducătoare. Femeile evreice, spre deosebire de mai păgânele conducătoare de galerie creștine, au fost dintotdeauna atrase de puterea intelectului, ceea ce, în epoca aceea aproape medievală, îl avea drept centru, de asta poți fi sigur, pe rabin. În povestea noastră, nevasta aceea evreică stearpă și mâhnită a fost nevoită să străbată verste fără număr prin țara aceea primitivă, luată cu asalt de tot soiul de lepădături, dar și-a atins țelul, după care eminența noastră peripatetică îi zice: „Du-te acasă la bărbatul tău și vei avea un copil". Femeia se întoarce acasă

nevătămată, cade grea și peste nouă luni naște un prunc dolofan. Firește, o altă femeie din satul ei, dornică să obțină același rezultat, se hotărăște, în anul următor, să pornească în hagialâc. De data asta, rabinul îi zice: ,,Vai, nu pot face nimic pentru tine, drăguțo. Tu ai auzit povestea". Morala: nu vom izbândi în Cuba procedând așa cum am procedat cu comuniștii guatemalezi.

– Asta i-am spus și eu lui Hunt.

– Păcat că nu urmezi propriul sfat. A adulmecat fumul scos de țigara lui, de parcă în centrul norului de fum ar fi trecut o linie care despărțea dreapta judecată de cea strâmbă. Înțeleg de ce lui Eisenhower i-a pierit pofta de mâncare. Afacerea de luna trecută, când l-au doborât pe Gary Powers și U-2-ul lui. Probabil că Ike s-a fript apucând cu mâna goală cana de pe foc. Iar Hrușciov l-a făcut de râsul lumii. După care au urmat mitingurile negrilor, ceea ce trebuie să-l cam fi deranjat. Vorbește despre Cuba ca despre *gaura neagră din Calcutta*, a zis Hugh Montague sorbindu-și coniacul.

Observasem adesea că o ieșire la restaurant cu Harlot respecta anumite formalități. Socoteala era făcută separat; masa lua sfârșit cu cafea și Hennessy; mânca pe îndelete, părea că nu-i pasă cât durează prânzul. Am întrebat-o o dată pe Kittredge, iar ea a râs trist și a zis:

– Se răzbună și el la prânz. După care lucrează până la miezul nopții. După felul în care își învârtea capătul țigării în scrumieră, cu degetele dansând ușor pe cilindrul ei, am priceput că masa noastră de prânz la Harvey avea să mai dureze. Și de data aceasta rămăsesem ultimii în sectorul nostru.

– Ce crezi despre local? – m-a întrebat Hugh.

– E potrivit.

– E cârciuma favorită a lui J. Edgar Buddha, așa că nu se poate mai bine, dar în ultima vreme am luat hotărârea să mai schimb *endroit*-ul[1] de la prânz. Le mai pune bețe-n roate celor care vor să se țină la curent cu ce discut. Și am de discutat o treabă foarte delicată.

Ajungea în sfârșit și la motivul întâlnirii noastre. Așa cum am remarcat și la Yale, asistând la câteva recitaluri de poezie, actorii buni nu-ți oferă tot ce pot de la început.

– Voi trece direct la subiect, a zis el. Ce-ar fi să-ți dai demisia din CIA?

– O, nu. Îmi aminteam cu totală neplăcere de epoca când îmi ceruse să renunț la alpinism.

– Nu spune hop până nu-l sari. Am de gând să-ți propun o ispravă riscantă atât de secretă, încât, dacă m-am înșelat asupra ta ca om pe care mă pot bizui, înseamnă că vei ști prea mult. Așa că lasă deoparte toate teoriile despre cum se apără un sector. Asta nu se face cu ajutorul sârmei ghimpate și al grilajelor. Uită-le. Prezintă defecte de etanșeitate. Dar, când și când, avem câte-o lacră în care ținem ceva material autentic. De la început, Allen, în strânsă le-

1 În original, în limba franceză (loc, colțișor)(n.tr).

gătură cu câțiva dintre noi, a pornit o acțiune sacrosanctă. Avem câțiva ofițeri al căror nume n-a figurat niciodată într-un dosar 201. Fără plată pe stat, fără hârtii. *Agenți Foarte Speciali.* Așa i-a numit Allen. Îți cer să devii un agent foarte special. În timp ce-mi sufla aceste ultime considerații, avea să-și lovească ușurel paharul făcându-l să clincăne.

– De exemplu, a continuat el în șoaptă, dacă Harry Hubbard al nostru și-ar da demisia din Agenție, s-ar putea înscrie la un curs rapid de un an, cu o indemnizație respectabilă din partea unei case de afaceri din Wall Street, urmat de repartizarea într-o agenție de vânzare-cumpărare, care are câțiva clienți foarte buni. Agentul foarte special va administra, sub îndrumarea unor persoane mai experimentate, câteva averi dinainte alese, până va învăța meserie și va putea lucra de unul singur. Ceea ce-i va permite să se bucure de o carieră frumoasă de agent de schimb pentru tot restul vieții. Un agent fix. De-a lungul carierei lor, agenții foarte speciali sunt folosiți cu mare parcimonie. Îți dau însă cuvântul meu, atunci când e nevoie de ei, cu acele ocazii speciale, ei pot servi unor scopuri extraordinare. Ai putea fi printre ei, să întorci banii cu lopata în lumea finanței internaționale, binecuvântat cu o acoperire aproape impenetrabilă.

Prezentarea lui nu-mi insufla nici o încredere. Socoteam că era o cale a naibii de afurisită de a ți se spune să-ți prezinți demisia. Trebuie să-și fi dat seama ce-mi trecea prin cap, pentru că a adăugat:

– Dacă vrei să știi ceva în plus, legat de propunere, voi mai spune că facem această ofertă numai unor tineri pe care-i considerăm extraordinar de talentați – a ridicat el un deget – când nu sunt și dotați cu acele abilități birocratice și cu spiritul speculativ necesar pentru a acționa în cadrul structurilor oficiale. Allen are nevoie de câțiva dintre cei mai buni oameni ai noștri, gata să dea o mână de ajutor la urnirea carului. Ce zici, ai gentilețea să te simți onorat de seriozitatea acestei oferte?

– Aș fi, i-am răspuns rostind rar cuvintele, dar știi, îmi place rutina de zi cu zi a muncii pe care o fac în cadrul Companiei. Nu cred că am chemare pentru titluri de rentă și garanții de plată. Mai degrabă mi-aș încerca norocul aici.

– S-ar putea să nu iasă prea bine. Temperamentul tău te recomandă pentru acțiunea individuală, și nu pentru lucrul în echipă.

– Nu mă prea preocupă cât de sus mă voi cățăra, nu cred că ambiția constituie principiul meu călăuzitor.

– Atunci ce cauți printre noi?

M-am gândit o clipă.

– Doresc să realizez ceva extraordinar, ceva ce aș putea duce la capăt numai eu, am avut surpriza să mă aud zicând.

– Te simți pregătit pentru ceva excepțional?

Am încuviințat din cap. Fie că eram gata, fie că nu, am încuviințat. Arăta, ca întotdeauna, impenetrabil, dar am început să-l suspectez că știa dinainte

că nu voi dori să devin agent de schimb. Poate că mă fierbea doar la foc mărunt, avansând acest scenariu aiurea, pentru a-mi diminua doar forța de respingere.

Următoarea propunere a venit destul de curând.

– Am și o altă treabă *ex officio* pentru tine, a zis el, și sper ca pe aceasta să n-o refuzi. Va trebui, firește, să te ocupi de ea în paralel cu alte prețioase activități pentru Hunt.

– Să consider că va trebui să-ți raportez direct ție?

– Contează pe asta. Nu vei ține dosare oficiale. Prinzând țigara între cele trei degete, a ciocănit cu degetul mijlociu fața de masă ușor, foarte ușor, să nu disloce scrumul. Înțelegi, firește, că Allen mă ține pe lângă el pentru a-i servi drept un fel de spirit flotant care investighează, și care acționează atât în interiorul Companiei, cât și în afara ei.

– Hugh, m-am aventurat eu, toată lumea știe că ai canale de informații pretutindeni.

– S-ar putea ca legenda să fie disproporționată în comparație cu puținele canale stabilite, a zis el, iar degetele lui au continuat să lovească ușor țigara până când scrumul a fost gata să cadă, după care a întors-o spre farfuria sa. Firește, am VAMPIRUL. – Asta merita o pauză. – Iar VAMPIRUL trebuie să țină pasul cu FBI-ul. Așa am și eu, din când în când, posibilitatea să-mi fac o idee ce bagă J. Edgar Buddha prin dosarele lui ceva mai personale.

Am avut o reacție curioasă. Părea excesivă. Părul mi s-a ridicat măciucă la ceafă. Trăiam sentimentul că eram doi preoți, singuri la masa reflectorului, iar el îmi arăta cheia sfintei lacre care adăpostea relicvele noastre. Nu știam dacă confidențele sale erau un sacrilegiu, dar mă simțeam tulburat – adânc și întrucâtva agreabil. Atinsese o coardă a vocației mele de a afla lucruri necunoscute de alții.

– Îți voi pune la dispoziție mai multă informație, a zis Harlot, îndată ce vei duce la bun sfârșit primul element al misiunii tale.

– Știu că sunt pregătit, am spus.

– Va trebui să faci cunoștință cu o anume domnișoară, ale cărei activități tocmai le înregistrează FBI-ul. Dată fiind candoarea cu care vorbește la telefon, este evident că habar n-are că stă în umbra aruncată de fundul uriaș al lui J.E. Buddha. Ai putea crede că-i o fată necăjită, numai că asta nu-i cu putință. E prea întreprinzătoare și promiscuă.

– O call-girl?

– Nu. Doar o stewardesă. Dar a reușit să se încurce în niște legături cu doi domni care nu se potrivesc deloc unul cu altul.

– E vreunul dintre cei doi bărbați americani?

– Amândoi, asta te asigur.

– Amândoi? Și, mă rog, atunci de ce se implică Agenția?

– Nu se implică. Cu excepția VAMPIRULUI. Hai să zicem că VAMPIRUL se interesează de ea pentru că și Buddha se interesează. S-ar prea putea ca Buddha să fie considerat o amenințare pentru Statele Unite cam tot pe-atât pe cât visa să fie, pe timpuri, Iosif Stalin.

– Doar nu sugerezi că Hoover ar fi agent sovietic?

– Vai de mine, nu. E un diavol de agent pentru sine însuși. Bănuiesc că i-ar plăcea să controleze țara cu totul.

Mi-am adus aminte de o seară la Grajd, când Harlot îmi explicase ce sens dădea el datoriei noastre: să devenim gândirea rațională a Americii.

– Văd că voi fi nevoit să merg foarte mult pe încredere, am zis.

– Doar până când o vei cunoaște pe stewardesă. Imediat ce vei reuși, vei avea acces la material. Am benzi ale FBI-ului, cu înregistrări ale fetei, și ce poveste spun ele. Sunt ale tale, îți promit, o dată ce ai întâlnit-o pe sirenă, și ai s-o *prinzi în cârlig*. În caz că nu-mi plăcea expresia, a adăugat:

– Cu cât mai adânc, cu atât mai bine.

– Cum arată?

– Nu vei suferi prea tare. Și-a băgat mâna în buzunarul de la piept și a scos un instantaneu, făcut probabil dintr-o mașină în mișcare. Trăsăturile erau puțin încețoșate. Tot ce-am putut discerne era o fată drăguță, cu un chip delicat și părul negru.

– Nu cred c-aș dori să depind de o identificare pe baza acestei fotografii, i-am spus.

– E destul de aproape de realitate. O vei întâlni în avionul cu care te vei întoarce la Miami. Lucrează la clasa întâi, zborul de 4,50 p.m., azi după-amiază, al Eastern Airlines, iar eu te voi înzestra cu biletul de întoarcere – vezi ce faci cu decontul.

– Are baza la Miami?

– Asta-i toată frumusețea.

– Și dacă voi ajunge s-o cunosc îndeaproape?

– Vei fi la fel de surprins de țara noastră ca și mine.

– Totuși, ce vrei să spui?

– Ei bine, toți suntem îndopați cu poveștile astea incredibile de dragoste, la radio și televiziune. Romane-maculatură. Nu *noi*, ci *voi* le cunoașteți. Semenii noștri americani. Tot amestecul ăla poluant de dragoste dă pe dinafară și te intrigă. Dar când venim la realitate, Dumnezeu se dovedește un romancier mai negustor decât romancierii. E o poveste a dracului. Chiar mă și surprinde.

Până la 3,30, când a luat sfârșit prânzul, avea să-mi spună mai multe. Numele fetei, Modene Murphy, dar o alintau „Mo". Tatăl ei era pe jumătate irlandez, pe jumătate neamț, iar mama descindea dintr-un amestec de francezi și olandezi. Avea douăzeci și trei de ani, iar părinții nu erau chiar calici.

– Și cum au făcut bani? am întrebat.

– Oh, a zis Harlot, tatăl e un mecanic priceput, care a obținut un patent pentru o valvă la pompa de admisie – vorbim de motociclete –, a vândut patentul și s-a retras din afaceri. Modene, a continuat el, crescuse într-o suburbie înstărită din Grand Rapids, unde familia ei era dacă nu respectată, măcar acceptată pentru banii ei. E un fel de debutantă de mâna a doua, a zis Harlot, varietatea Midwestern. Firește, n-au nici destui bani și nici alte bunuri, ca să-și poată da seama cât de departe se găsesc de orice. Presupun că faptul de a fi ajuns stewardesă îi dă oarecum sentimentul unui echilibru social, deși n-aș fi în stare să explic de ce și-a ales meseria asta.

– Ce te face să crezi că-mi va merge cu Modene Murphy?

– N-am idee dacă-ți va merge. Dar adu-ți aminte că tatăl tău se simțea ca peștele-n apă în chestii din astea, pe când lucra pentru OSS. Poate că așchia nu sare departe de trunchi. Da, a zis, și încă ceva. Mi-e teamă că trebuie să-ți schimbi numele, oricât de preferabil ar fi ca totul să fie mai simplu. Altfel nu te-am putea susține, pentru că nu vei figura în dosarele noastre cu nici un chip, dar îți pot face rost de ceva hârtii și, da, chiar de o carte de credit. Vei avea nevoie de ea ca s-o scoți pe doamnă în lume.

– Lasă-mă să-mi păstrez prenumele, Harry, i-am cerut. Aș dori să mă port cât mai firesc.

– Da, a spus. Care-i numele de fată al mamei tale? Silverfield. E un nume evreiesc caracteristic?

– Nu, am zis.

– Ei bine, să-l transformăm în Field, pentru orice eventualitate. Harry Field. Va fi lesne de însușit.

Nu știam prea bine nici eu dacă eram promovat sau retrogradat, acum că purtam trei nume diferite.

6

Greu de spus dacă aș fi putut face un prim pas în misiunea mea fără un dram – curios – de noroc. În zona de așteptare, chiar înainte de a urca în avion, l-am întâlnit pe „Cuceritorul“ Boone, vechi coleg de clasă la St. Matthew. Nu se număra printre cei mai luminați, era clădit ca o pară și înzestrat cu dinți de iepure. Le adăugase o chelie timpurie, în creștetul capului, acoperit cu păr subțire de culoarea nisipului. Sigur că n-aveam nici un chef să zbor la Miami cu Bradley Boone – „Cuceritorul“, nădăjduind să mă pot prezenta ca Harry Field, dar, îmbarcați în avion, nu i-am putut ocoli invitația de a sta alături, o dată ce clasa întâi era pe jumătate goală. Am fost nevoit să mă mulțumesc cu locul din margine, măcar atât.

Mi-a spus foarte curând că devenise unul din fotoreporterii revistei *Life* și că se ducea la Miami să le facă poze câtorva dintre liderii exilaților cubanezi. Înainte de-a putea digera cât de îngrijorătoare puteau fi aceste informații

din punctul de vedere al Companiei (o dată ce *Life*, mă asigurase Kittredge, nu era chiar la fel de demnă de încredere ca *Time*), el a adăugat:

– Mi-a ajuns la ureche că ai intrat în CIA.

– Da de unde, am zis. Cum ți-a venit o ideea ca asta?

– Așa se zvonește. De la St. Matthew citire.

– Cineva se cam distrează pe socoteala numelui meu, i-am declarat eu. Sunt reprezentant comercial al unei companii de electronică. Cât pe ce să vin cu dovada, când mi-am adus aminte că numele trecut în permisul meu era Robert Charles. Singura mea scuză pentru această comportare aproape neglijentă ar fi că eram teribil de distrat. Mă cuprinsese un pui de panică, pentru că ambele stewardese de la clasa întâia se potriveau cu descrierea lui Harlot. Aveau părul închis la culoare și erau atrăgătoare. Nu mă vedeam în stare să stau la taclale, cât timp nu știam cu certitudine care dintre ele răspunde la numele de Modene Murphy.

Soluția a venit însă nu peste mult, de la sine. Una dintre stewardese arăta foarte îngrijită și avea trăsături frumoase; cealaltă era frapantă și te trimitea cu gândul la o actriță de cinema. În timp ce trecea pe lângă noi, verificând centurile de siguranță și compartimentele pentru bagajul de sus, părea foarte satisfăcută de sine însăși și se îngrijea de micile nevoi ale pasagerilor cu un dispreț subtil, ca și cum asta nu prea i se potrivea. Nu avea aerul că-și face meseria, ai fi crezut că-i mai degrabă o actriță care joacă un rol. Partea cea mai rea a lucrurilor rămânea că o găseam minunată. Părul ei era la fel de negru ca al lui Kittredge, iar ochii de un verde strălucitor și insolent, îți sugerau că se putea lua la întrecere cu tine în toate; avea un trup descris de „Cuceritorul" Boone ca „unul pentru care aș face moarte de om" – ei da, „Cuceritorul" Boone în persoană, cel cu nevastă, chelie și două fiice – îmi și arătase pozele lor între timp –, da, el, cu casa pe care o avea în Darien, dispus însă să facă moarte de om pentru a o poseda pe Modene Murphy, căci ea era, nu greșeam. Plăcuța cu numele, prinsă la piept, pe care am întrezărit-o o clipă când s-a oprit pentru a-mi spune să-mi strâng centura de siguranță, mi-o confirma.

Am dat să-mi scot sacoul.

– Mi-l puteți atârna, domnișoară? am întrebat.

– Pune-l deocamdată în poală, a zis, tocmai decolăm, și fără să arunce măcar o privire pentru a vedea ce soi de om era cel care-i vorbea, s-a îndreptat spre locul rezervat pentru ea.

După ce ne-am ridicat în aer, a trebuit s-o sun. Mi-a luat sacoul și s-a topit. „Cuceritorul" a fost acela care a reușit să-i trezească interesul. Cu un rânjet atotștiutor, de parcă procedeul fusese testat cu succes și cu alte ocazii, a întins mâna spre podea, și-a pus în poală sacul cu aparate, apoi s-a apucat să le încerce, mai întâi o Leica, apoi un Hasselblad. Încă înainte de-a fi isprăvit, ea era înapoi.

– Te pot întreba, a zis, unde lucrezi?

– *Life*, a răspuns el.

– Știam eu. A strigat-o pe cealaltă stewardesă. Ce ți-am spus eu, Nedda, când – și a arătat spre „Cuceritorul“ – s-a suit la bord?

– Ai spus: fotoreporter pentru *Life* sau *Look*.

– De unde ai știut? a întrebat „Cuceritorul“.

– Totdeauna știu.

– Dar eu ce meserie am? am întrebat eu.

– Nu m-am gândit, a replicat ea.

Se aplecase peste mine, ca să-și apropie fața de fotoreporterul revistei *Life*, Boone.

– Cât timp rămâi în Miami? l-a luat ea din scurt.

– Cam o săptămână.

– Aș vrea să-ți pun câteva întrebări. Nu-mi place cum îmi ies pozele.

– Ți-aș putea da o mână de ajutor, a făcut el.

– Pari că-ți iei meseria în serios, am adăugat eu.

M-a privit pentru prima dată, dar abia dacă și-a rotunjit gura în chip de răspuns.

– Unde vei locui la Miami? l-a întrebat pe „Cuceritorul“.

– La Saxony, a zis el, în Miami Beach.

La care ea a făcut o mutră:

– La Saxony deci.

– Cunoști toate hotelurile? a întrebat-o.

– Firește.

Ne-a părăsit pentru foarte scurt timp, iar când s-a întors i-a întins o bucată de hârtie. Mă găsești la numărul ăsta. Sau te-aș putea suna eu la Saxony.

– Ei poftim! a zis el după ce ea s-a îndepărtat de-a lungul șirului de scaune. Am urmărit-o discutând însuflețit cu un om de afaceri în costum de mătase, ale cărui unghii manicurate sticleau stins cu vreo trei scaune mai în față. A fost de-ajuns să cad în melancolie. Mă concentrasem asupra acestei întâlniri timp de câteva ore. Din ce făcusem și nu făcusem la viața mea, era limpede un lucru: nu agățasem o fată niciodată. Mâna de fier a lui St. Matthew mă mai apăsa și-acum. Mă simțeam neajutorat în fața acestei Modene Murphy, întrucât, în comparație cu mine, părea mult mai complicată, chiar incredibil, și abisal ignorantă – nici gând să ne potrivim.

– Cuceritorule, dă-mi numărul fetei, am zis.

– N-o pot face, mi-a replicat.

Cu ani în urmă, la St. Matthew, era ușor să-l duci. Îmi revenea în minte că într-un rând îl prinsesem la înghesuială. Acum, întâlnindu-ne s-ar zice ca adulți, se încăpățâna.

– Îmi trebuie, am zis.

– De ce?

– Am sentimentul că am întâlnit pe cineva care va însemna mult pentru mine.

– Da, a zis el în timp ce-l fixam cu ochii, ți-aș putea da numărul ei de telefon. Mi-e clar. Fata nu-i de mine. Respirația lui mirosea acru, am simțit-o în timp ce-mi vorbea în ureche. E mult prea scumpă.

– Crezi că trebuie s-o plătești?

A scuturat din cap.

– Nu, dar stewardesele astea trebuie să ai cu ce le distra, ca să-ți dea întâlnire. N-aș putea da pe ea atâția bani, când soția și copiii mei pot avea nevoie de ei.

– Ai motive, am spus.

– Da, a convenit, dar ce dai în schimb?

– Spune tu ce dorești.

– Să-mi faci legătura cu o târfă cubaneză. Am auzit că sunt de neuitat. La pat.

Am avut o clipă imaginea lui Boone-Cuceritorul înfierbântat și pus pe fapte de vitejie, la gândul tinereții lui vizionare și cum i se mai spune, a anilor de aur.

– Ce te face să crezi că m-aș putea îngriji de una ca asta? am întrebat.

– Faci parte din CIA. Chestiile astea le ai la degetul cel mic.

Ce spunea el nu era chiar lipsit de adevăr. Puteam vorbi cu unul sau altul din liderii exilului. Aveau cel puțin un prieten în industria bordelurilor.

– Bine, mă ocup eu de asta, am zis. Ai cuvântul meu. Dar va trebui să mai faci ceva pentru mine.

– Poftim? Și așa te alegi cu partea leului.

– Ba deloc, l-am contrazis eu. Cu curvele cubaneze trebuie să fii foarte atent. Partea lor cea mai rea e că sunt venale și viclene. Improvizam. Terenul trebuie pregătit. Îmi voi da osteneala să-ți fac cunoștință cu tipa pe care ai s-o întâlnești ca fiind prietenul unui ștab. Va fi cu totul altceva.

– În regulă, a zis, Ne-am înțeles așa. Dar ce-i acel „ceva" de care vorbeai?

– Pune o vorbă bună despre mine pe lângă Modene Murphy. E clar că te bucuri de atenția ei.

S-a încruntat. La urma urmei, avea și el ceva care se putea numi propria autoritate.

– Nu prea ești o marfă lesne de vândut, a zis.

– De ce? De ce nu?

– Fiindcă în ce te privește a tras toate concluziile.

– Da. Și ce-a hotărât?

– Că n-ai bani.

M-am simțit încă o dată făcut pulbere în fața lui Modene Murphy.

– Cuceritorule, i-am spus, găsești tu ce să-i spui când vorbești cu ea.

A cântărit propunerea destul de mult timp pentru a-mi sugera că poate nu uitase de câte ori îl prinsesem la înghesuială.

– Știu cum am s-o manevrez, cred că știu.

– Da?

– Am să-i spun – a ridicat el mâna – că, deși n-o recunoști, lucrezi pentru CIA.

– Faci cea mai afurisit de neroadă chestie pe care am auzit-o vreodată, am izbucnit eu. De ce-ar interesa-o? Dar cunoșteam răspunsul.

– Dacă nu pentru bani, și-a dat el cu părerea, atunci trebuie să fie de dragul aventurii. Le cunosc. Pentru femei ca ea, *Life* prezintă aceeași fascinație ca și CIA.

Tocmai îmi adusesem aminte că biletul meu de avion era pe numele de Harry Field. Trebuia să-i fiu prezentat sub acest nume.

Stomacul meu era întors pe dos. Destul de rău, o dată ce „Cuceritorul" nutrea convingerea că lucram pentru CIA; acum, urma s-o demonstrez. Metoda empirică a Agenției, mi-am adus eu aminte, îți cerea să reziști. Să reziști cu orice preț.

– Boone, am zis, trebuie să-ți mărturisesc un secret. Lucrez în electronică, dar nu lucrez la Miami. Dugheana mea e în Fairfax, Virginia. La Miami mă duc să mă văd cu o femeie măritată, al cărei bărbat e nebun de gelos.

– O chestie serioasă.

– Foarte. Prietena mea m-a avertizat să nu dau pe nicăieri numele meu real. Bărbată-su lucrează pe o linie aeriană, așa că are acces la listele de pasageri. Ea spune că s-ar putea purta iresponsabil, dacă află că am pus piciorul în Miami. De aceea mi-am reținut locul pe numele de Harry Field. Harry Field, am repetat eu.

– Dacă ai deja pe cineva la Miami, de ce naiba mai vrei și numărul de telefon al stewardesei? Și a fost nevoit să-și bage mâna în buzunarul lateral cu clapă al jachetei safari, de unde a scos bucata de hârtie pe care-și notase numele. De ce Modene Murphy asta? a conchis el.

– Fiindcă mi-a picat cu tronc. Jur că nu mi s-a mai întâmplat.

A scuturat din cap:

– Și ce nume să-i dau?

Când i-am spus, a savurat din plin momentul, punându-mă să i-l reproduc pe litere. „H-A-R-R-Y F-I-E-L-D", m-am auzit eu zicând.

Am avut parte de o porțiune de zbor cu hopuri. În ora care a urmat, a fost destul de rău și nimeni nu și-a putut părăsi locul. Până am ieșit din frontul furtunos sub cerul curat, călătoria intrase în ultima ei jumătate de ceas. S-a ridicat și s-a dus la chicineta din față și l-am putut vedea vorbind cu Modene Murphy. Au râs de câteva ori și ea s-a și uitat o dată în direcția mea. Apoi el s-a întors. Începeau manevrele de aterizare.

– Misiune îndeplinită, mi-a zis.

– Ce i-ai spus?

– Nu ți-ar plăcea s-auzi ce i-am spus. N-ai face decât să mă renegi. A zâmbit de parcă ar fi vrut să spună că, dacă se-apuca de o treabă, apoi puteai fi sigur că o făcea bine. I-am dat de înțeles, a deschis el în cele din urmă gura, că Harry Field e cel mai bun în domeniul lui de activitate.

– Te-a crezut?

– Ajunge o aluzie la munca secretă, și gata cu neîncrederea.

Avea dreptate. După ce am aterizat, a venit glonț la mine cu sacoul pe care mi l-a întins fără o vorbă. Ochii ei străluceau. A fost clipa când mi-am făcut o idee exactă asupra forței clișeului – și inima mi-a tresărit. Chiar am simțit cum face un salt.

În ușa avionului, am întrebat-o:

– Pot să te sun?

– Nu-mi cunoști numărul, a șoptit ea.

– Mă descurc eu, am zis și am ieșit repede.

„Cuceritorul" mă aștepta la ieșire, în hol. Avea de ridicat o factură.

– Cum ziceai c-o cheamă pe cubaneza aia pe care vrei să mi-o prezinți?

Nu mi-a predat adresa Modenei până când n-am jurat că-i voi lăsa un mesaj chiar a doua zi, la Saxony. Ea locuia la Fontainebleau.

– Cineva trebuie să-i plătească consumația, m-a asigurat el înainte de-a ne despărți.

M-am mai uitat o dată la el. Oi fi făcut eu figură proastă ca împuternicit cu vânzările unor produse electronice, dar el era cu siguranță pe dinafară – ca fotoreporter pentru *Life*. Îndată ce am luat-o care-încotro, am cumpărat un exemplar din revistă și am dat pagina la „colectivul redacției". Nu era trecut printre fotoreporteri, numele lui figura însă printre redactorii de imagine. Era aproape un escroc. Ceea ce m-a mai îmbărbătat. La urma urmei, Modene Murphy nu avea un ochi chiar atât de formidabil.

M-am sprijinit pe acest gând ca să-mi mai ridic moralul în timp ce-o sunam a doua zi dimineață, la camera ei de la hotelul Fontainebleau. Era tot atât de dulce ca atunci când ne-am luat la revedere în ușa avionului.

– Mă bucur că m-ai sunat, a zis. Chiar vreau să stăm de vorbă. Simt nevoia cuiva cu judecată, în care să am încredere. Apoi a râs. Știi, un expert. Avea un râs scurt, înăbușit, care mi s-a părut agreabil, ca și cum ceva necizelat din ființa ei era pe cale să se dezvolte.

În seara din ajun ieșise – și rămăsese în oraș până târziu –, mi-a explicat ea, iar în ziua aceea avea de făcut cumpărături. Seara-și fixase o altă întâlnire, dar „am o fereastră de la cinci la șase jumătate, și te pot intercala în ea".

Am ales un hol pentru cocteiluri, la Fontainebleau. Înainte de-a mă întâlni însă cu ea, am trecut printr-o ușoară panică pe la jumătatea după-amiezei, când o masă de prânz cu cei din Frente într-o casă conspirativă a început să

dea toate semnele că se va prelungi până seara. Pierdeam întâlnirea cu Modene.

Ne prinsesem în plasa unor certuri bănești. Cu cât mă uitam la ceas, cu atât îmi devenea mai nesuferit bărbatul care a vorbit cel mai mult – fostul lider al Senatului Cubanez, Faustino „Toto" Barbaro – iar pentru prânzul cu pricina Barbaro venise cu o propunere de buget al Frontului de 745.000 de dolari, pentru „necesități elementare". Contabilii noștri, i-a replicat Hunt, erau gata să aloce 115.000 de dolari pe lună.

Întrunirea a devenit un meci de țipete.

– Informează-i pe *americanii tăi cu largi posibilități financiare* că vedem printre subterfugiile lor de tot felul, a mugit Toto Barbaro. Nu vrem pomană. Suntem în stare să ne conducem și singuri carul propriei istorii. Îți amintesc, *señor* Eduardo, că l-am răsturnat pe Batista fără ajutorul vostru. Dați-ne voi banii pentru arme. Restul îl facem noi.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Toto, a pledat Hunt, cunoști faptul că Legea pentru Neutralitate ne impune toate restricțiile.

– Te joci de-a legalismul. Am fost președintele unui senat plin de avocați, și anume avocați *cubanezi*. Când ne avantaja, făceam uz de legalitate, dar atunci când eram în pragul unei mișcări, dădeam deoparte aceleași restricții. Vă bateți joc de noi.

– *Vorbește tu cu el*, a zis Hunt cuprins de furie și a părăsit încăperea. Howard știa când să-și folosească temperamentul. Notele de plată ale celor din Frente ajungeau la scadență, și singurul american care avea puterea să negocieze plecase. În fața unei perspective mai sumbre, oferta de 115.000 de dolari a fost acceptată ca atare și am putut astfel să ridic ședința. Am mai reușit, cu ajutorul lui Toto Barbaro, să obțin numele unei tinere văduve cubaneze, care, mi-a promis el, n-avea să se poarte cu prea multă cruzime cu fostul meu coleg de clasă, „Cuceritorul". Aceasta a fost o altă lecție de politică – prin intermediul acestei favori, Barbaro m-a atras în capcana unei întâlniri la cină spre sfârșitul săptămânii. Politica, descopeream eu, era calea cea mai rapidă de a ipoteca viitorul. Totuși, mă aștepta un pahar cu Modene, și pe la cinci fără un sfert mă aflam pe drumul de pe dig spre Miami Beach și am reușit să las mașina în grija băiatului de la Fontainebleau la cinci fix.

7

În timp ce beam cu stewardesa mea în holul Mai Tai, ori de câte ori ochii noștri se întâlneau îmi mutam privirea. Abia dacă vorbeam – nu știam ce să spun. Singurul model mai apropiat de Modene era Sally Porringer, dar cu Sally rareori se iviseră probleme legate de conversație – apăsai diferite butoane și evocai diferite teme: cât de mult își iubea copiii, cât de mult îi displăcea bărbatul, cât de mult îl iubise pe primul ei iubit, fotbalistul, cât de mult mă iu-

bea pe mine, cât de nemernic eram, cât de iresponsabil, cât de aproape se afla de sinucidere. Sally își avea și ea partea ei de răni și de furie necauterizată.

Modene Murphy însă, dacă te luai după ea, se declara gata să se bucure din orice. Îi plăcea bazinul de înot pentru că „barmanul pregătește cele mai bune punchuri Planter din Miami Beach", precum și holul Mai Tai, „pentru că-mi place să mă îmbăt aici". Aproba până și Eastern Airlines, pentru că „le am pe toate la degetul cel mic".

– În primii câțiva ani pe o linie aeriană, m-a informat ea, ai de suferit pentru că te pot muta după bunul lor plac, dar acum am ajuns să țin lucrurile sub control. Nu numai că îmi aleg rutele, dar și zilele când lucrez.

– Cum reușești?

– Hai să vorbim despre tine, mi-a întors-o ea.

– Nu prezint interes, i-am spus eu. Sau, cel puțin, electronica nu-i interesantă. Nu când te ocupi de vânzarea ei, ca mine. Tot soiul de sârme.

Ceea ce mă deranja era faptul că în geanta diplomat care mă însoțea în ziua aceea aveam un magnetofon (cea mai nouă dintre jucăriile sosite la Zenith de la Cartierul General-Ochiul), așa încât mai târziu aveam să fiu obligat să-mi ascund propriile comentarii.

– S-ar putea să fii expert, a zis ea, dar nu în electronică.

– Dar ce fel de expert sunt?

– Ai posibilitatea de-a afla despre oameni lucruri pe care ei nu vor să le știi.

– Ei bine, da, ăsta-i adevărul. Sunt detectiv particular.

– Îmi placi, a zis. După care a râs: Îți aprob stilul. E atât de controlat.

– Controlat? Cum așa, ori de câte ori mă uit la tine, simt o pișcătură în inimă.

– De fapt, am zis, sunt nebun după tine. Spunând acestea, m-am bâlbâit ușor și mi-am dat seama, în același timp, că era singurul mod în care poate fi rostită o asemenea declarație. Îmi suna sincer până și față de mine însumi. Vreau să zic, am urmat eu, că am mai cunoscut femei înaintea dumitale care au însemnat mult pentru mine, iar de una dintre ele am fost îndrăgostit timp de mulți ani, dar era măritată.

– Pricep ce vrei să spui, a zis cu înțelepciune Modene.

– Totuși n-am încercat... impactul pe care l-am simțit când te-am zărit prima dată pe dumneata.

– Ohoo, încerci să-mi faci curte. Fii atent! Prima dată când te-am văzut eu pe tine a fost în compartimentul de clasa întâi și țineai capul plecat. Tot ce-am putut observa a fost că nu prea ai grijă de scalpul tău.

– Poftim?

– Mătreața, mi-a spus ea solemn și a pufnit în râs văzând ce mutră fac. Poate că era doar o scamă, a zis, dar cu siguranță n-ai o femeie care să se ocupe de tine.

– În felul în care soția Cuceritorului se ocupă de el?

– Cine?

– Bradley Boone, tipul de la *Life*.

– A, el. Nu mă interesează.

– De ce-ai lăsat impresia că te interesa?

– Pentru că vreau ca cineva să mă învețe să fotografiez.

– De asta ai dat de înțeles, așa de pe față, că-ți place?

– Caut doar să obțin ce vreau și să-l *prind în mreje*. A râs din nou cu hohotul acela al ei scurt, înăbușit și necizelat, ca și cum nu-i venea să creadă cât de scandaloasă era.

– Cred că ești grozavă, i-am spus. Mi-ai dat o asemenea amețeală. N-am mai simțit-o niciodată. Nici măcar în fața femeii pe care o iubesc. Am privit-o drept în ochi și am luat o înghițitură zdravănă. Decisesem între timp că nici vorbă să-i trimit lui Harlot transcrierea brută.

– Aș vrea să te sărut, a zis ea.

A și făcut-o. O îmbrățișare scurtă, dar buzele ei erau moi și cu siguranță că n-am profitat pe deplin de ele.

– Ești teluric, a zis în timp ce se retrăgea de lângă mine.

– Sper că asta-i bine.

– Păi, s-ar zice că-i atrag pe cei așa ca tine, telurici.

Simțeam pe buze ecoul tactil al buzelor ei și-mi auzeam răsuflarea. *Teluric?* Ei bine, asta era ceva nou!

– Pe cine ai mai caracterizat așa?

A fluturat un deget spre mine:

– Sărută și spune.

– Nu mă incomodează.

– Pe mine, da. E viața mea particulară. Îmi protejez intimitatea.

– Iar prietenii tăi, măcar unii dintre ei, chiar nu știu nimic despre tine?

– Hai să vorbim despre altceva, mi-a spus ea. Eu știu de ce vreau să te văd pe tine, dar tu de ce vrei să mă vezi pe mine?

– Pentru că omul se uită la tine – trebuie să mărturisesc – îl copleșești. N-am mai simțit asta niciodată. E adevărat.

Oare care să fi fost adevărul? mă întrebam. Mințeam de atâta vreme și îi mințisem pe atâția, încât începeam să simt că mă înșel și pe mine însumi. Eram un monstru sau numai într-o stare de confuzie?

– Ce presupun eu e că simți acest gen de impact doar atunci când întâlnești pe cineva care-ți este cu desăvârșire egal, i-am spus.

M-a privit bănuitor. S-o fi gândit la starea scalpului meu?

– Da, a zis și m-a sărutat a doua oară – o sărutare foarte atentă, ca și cum ar fi luat probe de analiză dintr-un minereu prețios.

– Am putea merge undeva? am întrebat.

– Nu. E șase și zece și eu trebuie să plec în douăzeci de minute. A oftat. Oricum nu mă pot culca cu tine.

– De ce nu?

– Pentru că mi-am îndeplinit norma. Mi-a atins mâna. Cred în legăturile serioase. Așa încât nu-mi permit decât două în același timp. Una pentru stabilitate; una din romantism.

– Iar acum ești angajată?

– Am un bărbat minunat, care are grijă de mine la Washington. Mă întâlnesc cu el ori de câte ori ajung acolo. Mă ocrotește.

– Nu prea pari că ai avea nevoie de ocrotire.

– Ocrotire – nu-i chiar cuvântul potrivit. El... are grijă de nevoile mele, în profesiunea mea. E director la Eastern. Așa încât verifică dacă sunt planificată la zborurile pe care le vreau.

Directorul ei părea ceva mai mititel decât uriașii pe care-i lăsa să se întrevadă Harlot.

– Îl iubești?

– N-aș spune. Dar e un om bun și te poți bizui pe el fără rezerve. Totuși nu pot conta pe el să mă facă fericită.

– Nu vorbești deloc ca fetele pe care le-am cunoscut.

– Mă rog, mi-ar plăcea să cred că sunt oarecum unică.

– Ești unică. Cu siguranță.

A bătut ușurel în tejghea, cu una din unghiile ei, foarte lungi.

– Totuși, aici, în Miami Beach e portul meu predilect.

– Ai niște unghii foarte lungi, am zis. Cum de nu ți le rupi în timp ce lucrezi?

– Printr-o atenție constantă. Dar și asta se mai întâmplă din când în când. E dureros și te costă scump. Îmi cheltuiesc jumătate din salariu pe așchiile de unghii.

– Aș zice că hotelul costă foarte scump.

– O, nu. Îți fac reducere. E vară.

– Nu-i departe de aeroport?

– Nu țin să stau cu celelalte fete și cu piloții. Prefer să pierd niște timp călătorind cu camionul de mărfuri al hotelului.

– Așadar, nu-ți place să stai cu echipa?

– Nu, a convenit ea, n-are rost – doar dacă nu vrei să te măriți cu un pilot, iar ei sunt incredibil de zgârciți. Dacă trei stewardese și un pilot plus un copilot împart în trei un drum cu taxiul, care face un dolar și optzeci de cenți cu bacșiș cu tot, fii sigur că pilotul îi va cere fiecărei fete să contribuie cu treizeci și șase de cenți.

– Da, am convenit, curată calicie.

– Încă nu ți-am spus ce vreau de la tine.

– Nu, nu mi-ai spus.

– Îți place Frank Sinatra? m-a întrebat.

– Nu l-am întâlnit niciodată.

– Vreau să zic, îți place muzica lui?

– E supraapreciat, am replicat eu.

– Habar n-ai ce vorbești.

– N-ar trebui să pui întrebări dacă nu respecți răspunsurile.

A dat din cap, ca și cum ar fi vrut să spună prin asta că era familiarizată cu genul meu de replică.

– Îl cunosc pe Frank, a zis.

– Zău?

– Într-un timp mă întâlneam cu el.

– Cum l-ai cunoscut?

– În cursul unui zbor.

– Și ți-a luat numărul de telefon?

– Am făcut schimb de numere. Nu aș divulga ceva atât de intim ca numărul de telefon, decât dacă o persoană celebră ar fi gata s-o facă el primul.

– Și ce se întâmplă dacă numărul acestuia se dovedește până la urmă fals?

– Ar fi terminat.

– Am impresia că l-ai cunoscut bine pe Sinatra.

– Nu cred că te privește. Dar poate că într-o bună zi îți voi povesti.

Ajunsesem la al treilea rând de pahare. Avea să se facă în curând șase și jumătate. Studiam cârlionții și cârceii din holul Mai tai, care-ți sugerau florarul unui tipar proiectat de un desenator. Printr-o fereastră cu geamul turnat, puteam privi la bazinul enorm sub forma unei amoebe. De-a lungul unuia din brațele acelei lagune construite de om se afla o peșteră artificială, iar în ea fusese instalat un alt bar în care cei care veneau puteau sta în costum de baie. Nu departe, dincolo de pasajul pentru trecătorii pedeștri, de plaja mare al cărei nisip netezit părea că se bucurase pe deplin de tratamentul tăvălugului, ca un teren de tenis, zăreai valurile unei mări nepăsătoare.

Nu știam cum să continuu subiectul despre Frank Sinatra. Să fi fost el unul din cei doi oameni care nu se potrivesc deloc unul cu altul?

– Ce-ai vrea să afli despre Sinatra? am întrebat.

– Nu acesta-i punctul principal al discuției noastre, mi-a replicat ea. La ora actuală, Frank nu mă interesează.

– Totuși, a fost cândva un port de predilecție pentru tine.

– Ești răutăcios, a zis. Dar nu-i nimic. Căci dacă ne vom mai vedea, s-ar putea să descoperi că-ți sunt egală.

– Nimic n-ar putea fi mai urât din partea ta decât dacă n-ai mai vrea să mă vezi. Așa încât – îmi pare rău.

– Dă-mi voie să ți-o spun pe șleau. Chiar am un port de predilecție aici, la Miami. Exact cum ai spus. Numai că atunci când vine în oraș, locuiește la

Palm Beach. Și sunt îndrăgostită de el. Și-a cântărit spusele cu solemnitate, de parcă într-adevăr și-ar fi cercetat inima, și-a adăugat: Da, îl iubesc când sunt cu el.

– E-n regulă, am zis.

– Numai că nu stau prea des în preajma lui. E un om foarte ocupat. De fapt, e incredibil de ocupat chiar acum.

– Și ce trebuie să aflu și să-ți spun?

– Nimic. Ba chiar nici nu vei afla vreodată cine este acest bărbat. Am înghițit ce mai îmi rămăsese de băut. Se făcuse 6,28 și am luat hotărârea să mă port după preceptele de la St.Matthew: aveam să mă ridic și să plec exact – dar exact la 6,30 p.m. Presupun că, de fapt, n-am nimic de făcut pentru tine.

– Mai ai de stat un minut, a zis ea.

– Nu știu dacă pot.

– Sigur că poți. Mi-a trecut o clipă prin cap că semăna cu maică-mea. Nu cumva femeile dominatoare își trec una alteia sugestiile prin filamentele mătăsurilor nocturne? De fapt, acest bărbat poate fi văzut atât de rar acum, încât am în vedere un schimb. Mai există un bărbat care-mi acordă o grămadă de atenție.

M-am hazardat și am întrebat-o:

– E unul din prietenii lui Sinatra?

– Da. S-a uitat la mine. Ești bun în meserie, nu?

Începeam și eu să mă întreb dacă nu cumva și eram.

– Da, am încuviințat, dar nu pot face nimic pentru tine până nu-mi spui numele lui.

– Ei bine, ți-aș putea da numele lui, dar nu va fi cel adevărat. Cel puțin, eu sunt sigură că nu este.

– Ar putea fi un punct de pornire.

– Știu că nu-i numele lui adevărat. Sam Flood. Așa spune că s-ar numi, dar în ziare n-am dat niciodată de cineva cu acest nume, iar ceilalți îl respectă atât de mult, încât trebuie să fie o figură *proeminentă.*

– Cum poți fi sigură că are importanța pe care i-o acorzi tu?

– Pentru că Sinatra nu respectă pe nici una din persoanele din jurul lui, dar pe Sam Flood îl respectă.

– Te văd mâine seară, am zis, aici, la aceeași oră. Până atunci voi afla cine-i Sam Flood.

– Nu ne putem vedea. Voi lucra pe zborul de șase p.m. mâine-seară.

– De ce nu iei legătura cu directorul tău din Washington să te lase aici o noapte-n plus? Credeam că deții controlul asupra acestor lucruri.

M-a mai măsurat o dată din ochi.

– Bine, a zis. Dacă-mi poți lăsa un mesaj până mâine la două că ai intrat în posesia numelui real al lui Sam Flood, îmi voi da osteneala să-mi schimb tura.

Ne-am strâns mâinile. Am vrut s-o sărut din nou, dar un licăr din ochii ei mi-a sugerat să n-o fac.

8

Întrucât aveam de trimis un raport codificat Cartierului General-Ochiul despre prânzul lui Hunt cu cei din Frente, era necesar să mă întorc la Zenith. Ajuns acolo, am pornit glonț în căutarea domnului Flood.

La Washington, la complexul I-J-K-L, dispuneau de un computer cât toate zilele, numit PRECEPTOR, cu reputația că ar deține în banca de date cincizeci de milioane de nume. N-am fost surprins, așadar, când m-am pomenit primind șaizeci de listinguri. Pentru Sam Flood. Cincisprezece dintre ele nu prea păreau de acceptat: un maior în Air Force, cu baza în Japonia, un instalator din Lancashire, Anglia, o gardă regală călare, din Edmonton, un bișnițar din Beirut, cunoscut și sub numele de Aqmar Aqbal – de ce-aș mai continua? Informația care prezenta interes era: *Flood, Sam, cu rezidența în Chicago și Miami – vezi WINNOW.*

WINNOW era un computer la un nivel superior lui PRECEPTOR, și pentru a obține acces la el aveai nevoie de un cod. Genul respectiv de informație zăcea încuiat în seiful lui Hunt. Pentru că nu țineam să aștept până dimineața, am luat decizia să-l sun pe Rosen. Se afla precis în posesia a patruzeci sau cincizeci de coduri de acces, din cele pe care n-ar fi trebuit să le aibă.

Spre plăcuta mea surpriză, Rosen se afla nu numai acasă, dar și într-o companie veselă. Așadar, am fost scutit de a-i da explicații la ce îmi era necesar. Avea obligația să se întoarcă la oaspeții săi.

– Îmi displace să divulg un cod de acces fără să am idee ce urmărești, s-a văicărit el totuși.

– Lui Hunt îi trebuie dosarul unui cubanez despre care credem că ar fi avut de-a face cu poliția.

– Aha, bine, pricep! a zis Rosen. Nu greșești că ai încredere în mine. WINNOW te va trimite mai departe la RĂUFĂCĂTORI. Ai probabil nevoie de amândouă grupurile de numere. Stai așa. Am găsit. Codul de pătrundere este, respectiv, XCG-15 și XCG-17A, cu un A mare, nu de rând.

– Mulțumesc, Arnie.

– Mai vorbim noi când n-oi fi așa de ocupat, a zis, să le torn în pahare prietenilor și nehaliților.

Rosen avea cu siguranță fler. WINNOW m-a trimis la RĂUFĂCĂTORI, iar aici l-am reperat pe domnul Flood. Am primit următoarea informație concentrată:

-SAM FLOOD (unul din numeroasele pseudonime) pentru MOMO SALVATORE GIANGONO, născut la Chicago, 24 mai 1908. Mai bine cunoscut

sub numele de SAM GIANCANA. Peste șaptezeci de arestări pentru crime din 1925 încoace. A fost închis pentru agresiune și violență, atac criminal, suspectat de folosirea grenadelor, spargeri, jocuri de noroc, delapidare, omor. Banda G. este apreciată la 1000 de „soldați" în Chicago. Are poziție de comandă asupra unor mici grupuri temporare de spărgători, colectori, polițiști corupți, cămătari, judecători „amici", politicieni „amici", lideri de sindicate și oameni de afaceri „amici", escroci, gangsteri, executanți (asasini), rechini ai finanțelor, traficanți de narcotice, conducători politici – estimați la un număr de 50 000 în total.

Cifra de afaceri anuală – cca. 2 miliarde de dolari.

NOTĂ: Ultima informație, neverificată prin datele poliției din Chicago și/sau Miami.

Apreciere FBI: Giancana este confirmat drept singurul șef al mafiei din Chicago, cu interese care se extind din Miami, Havana (la ora actuală, linie moartă), Cleveland, Hot Springs, Kansas City, Las Vegas, Los Angeles și până în Hawaii.

Giancana se numără printre primi trei mari criminali din America (apreciere FBI).

M-am dus la culcare buimac. Intrați în Agenție și veți descoperi palatele subterane ale lumii! M-am trezit totuși la patru dimineața, cu o propoziție sumbră în cap: *Giancana este un avatar al răului!* Cuvintele m-au străbătut ca sfredelul unui fluier subțire. În ce mă băgam? M-am gândit la primul meu perete de stâncă, escaladat cu mai bine de zece ani în urmă. Am avut același gând: Omul n-ar trebui să fie obligat să facă una ca asta!

În zori, puteam pune mâna pe telefon și să-i mărturisesc totala mea înfrângere lui Modene Murphy. S-ar fi ambarcat la 6,00 p.m. și nu m-ar mai fi văzut. Apoi, aș fi putut raporta un rezultat negativ lui Harlot și aș fi isprăvit și cu el. A continua acțiunea, așa cum mi se propusese – adică să agăț zdravăn fata! –, ar fi putut echivala cu o catastrofă. Era evident că Modene avea obiceiul să flecărească. Ceea ce-mi plăcuse mai mult la ea cu câteva ceasuri în urmă doar – faptul că era indiscretă și că prin asta îmi puteam vedea de misiune – nu mă mai încânta acum. Dacă ar fi fost să avem o legătură și ea i-ar fi spus lui Sam Flood, ei bine, care dintre cei 50 000 de haidamaci ai lui sau din cei 1 000 de „soldați" avea să-mi rupă picioarele? Frica cinstită, pulsând ca un dinte cariat, cerea să dau pe gât ceva. Am încercat să evaluez riscul. Cam ce dimensiuni ar fi luat, așa, la rece? Îl și auzeam pe Harlot, spunând cu dispreț: „Dragă băiete, nu te mai smiorcăi. Nu faci parte din banda domnului Giancana și n-o să te sfâșie. Adu-ți aminte – faci parte din tabăra celor buni; Sam, vrând-nevrând, s-a născut printre urâții-și-răii-ăia-ticăloși. Se simt onorați atunci când catadixim să stăm la masă cu ei".

După al doilea pahar, chiar am adormit. La șapte, când m-am sculat, era o altă zi, starea mea de spirit se schimbase și eu însumi devenisem alt om. Dacă nervii mi-i simțeam încă zdruncinați, speranța renăștea. Numiți asta o mare zăpăceală. Mă gândeam din nou la cățăratul pe stânci și la acele zile cu

Harlot, când mă trezeam în fiecare dimineață cu conștiința că trăiesc din plin (pentru că, în definitiv, aceea putea fi ultima mea zi pe pământ). Îmi aminteam cum acel sentiment de pericol și de prețuire pentru propria ființă nu fusese cel mai rău soi de emoție pe care o puteai încerca.

Și m-am mai trezit cu un dor imens de Modene. Dragostea pentru Kittredge, oricât de mare, nu putea dăinui la nesfârșit, sprijinindu-se numai pe scrisori, scrise doar din când în când și niciodată expediate – iată concluzia la care am ajuns. Și totuși mă simțeam vădit necredincios unei jumătăți din mine însumi.

9

– Știam eu, a zis Modene, da, sigur că știam. Sam nu putea fi un om obișnuit.

Citea pentru a treia oară rezumatul de la RĂUFĂCĂTORI.

– Pare că se leagă, a zis ea, dar nu-i așa.

– De ce nu?

– Pentru că eu mă simt în siguranță cu Sam.

Am deliberat timp de un minut dacă s-o pun la curent cu paradoxalele potențialități ale lui Alpha și Omega, dar apoi mi-a dat prin gând că l-aș putea plăcea pe Fidel Castro, dacă l-aș întâlni, și mai erau și cei care spuneau că Stalin și Hitler îi încântaseră pe unii. Cine-l putea împiedica pe un monstru sadea de a avea un Alpha cu totul agreabil?

– Știi, a zis ea, Sam e un gentleman desăvârșit.

– Nu te-ai aștepta la una ca asta, nu-i așa, după ce-ai citit ce-ai citit?

– Ei bine, sigur, am avut avantajul de a nu fi știut cine era. Așa încât l-am putut studia în sine. E foarte atent cu femeile.

– Crezi că se teme de ele?

– Oh, nu. Nu, nu. *Cunoaște* femeile. Le cunoaște atât de bine, încât e precaut. Ar trebui să-l vezi când mă duce la cumpărături. Știe exact ce vreau și cât de mare va fi cadoul pe care îi voi permite să mi-l cumpere. De exemplu, e lucru de la sine înțeles între noi că nu voi accepta niciodată un cadou care depășește cinci sute de dolari.

– De ce tragi linia aici?

– Pentru că darul rămâne destul de modest, așa încât nu-i datorez nimic. La urma urmei, nu-i dau nimic.

– Și asta din cauză că ești angajată față de alte două persoane cu care te întâlnești?

– Condescendent?

– Nu, am zis, ci furios de-a binelea.

– Da, a observat ea, iată-te sorbindu-ți cocteilul Pimm, cu o expresie imperturbabilă, iar tu pretinzi că ești furios.

Purta pantofi verzi și o rochie de mătase verde de nuanța ochilor ei. Singura schimbare față de ziua precedentă. Stăteam la aceeași masă de cocteil, în același hol aproape pustiu, lângă aceeași fereastră cu geamul turnat dând spre bazin și spre plaja netedă ca o clătită, și se făcuse din nou șase fix. Poate că lunga după-amiază de vară brutală a orașului Miami cobora spre seară, dar asta se întâmpla undeva afară; noi însă stăteam tupilați la subsoara tihnei atemporale și înaintam spre apus la pas cu băutura noastră, în timp ce orele patru de dimineață ale nopții din urmă rămăseseră undeva departe. M-am aplecat și am sărutat-o. Nu știu dacă se voia o răsplată pentru punctualitate în livrarea mărfii, ori dacă abia așteptase să treacă cele douăzeci și patru de ore ca să mă sărute din nou, dar m-am simțit cumva amenințat. Nu era imposibil să te îndrăgostești de Modene Murphy. Precizia superficială cu care vorbea era doar o haină pe care i-o puteai smulge; dedesubt, neprotejată, trebuia să fie dorința, la fel de fierbinte și de dulce, de intangibilă pe cât te așteptai să fie. Acum pricepeam ce înțelegea ea prin teluric.

– Ajunge, a zis, ajunge cu asta, și s-a tras înapoi. Nu știam de cine să mă simt mai impresionat, de ea sau de mine. Nu-i făcusem niciodată o asemenea impresie unei fete, nu, nici măcar lui Sally. Singura mea problemă era unde s-o duc – avea să îngăduie oare să mergem în camera ei?

Nu, n-avea s-o facă. Stătea lângă mine și-mi spunea să respect regula pe care și-o stabilise. Aveam un stilou? m-a întrebat. Aveam. A desenat un cerculeț pe șervețel, apoi l-a împărțit printr-un diametru vertical.

– Iată cum îmi duc viața, a zis. Câte un bărbat în fiecare jumătate a cercului, iar asta trebuie să fie suficient.

– Pentru că în afara cercurilor domnește haosul.

– De unde știi?

– Nu știu de unde știu, dar îmi este clar. Chiar crezi că m-aș apuca să sărut în stânga și în dreapta, așa cum te-am sărutat pe tine?

– Sper că nu.

– Mă tulburi.

– Pot să te mai sărut o dată?

– Nu aici. Se uită lumea la noi.

Trei cupluri de turiști între două vârste stăteau la trei mese separate, la o distanță considerabilă unul de altul. La Miami Beach era vară. Vai de capul hotelului Fontainebleau.

– Dacă nu vei renunța, am spus, la bărbatul din Washington, atunci de ce nu-l abandonezi pe cel din Palm Beach?

– Aș dori să-ți pot spune cine e. Ai înțelege.

– Cum l-ai întâlnit?

Îmi devenise limpede că se simțea mândră de persoana ei. Și era evident că ar fi vrut să-mi spună, dar a scuturat din cap.

– Nu cred în cercul tău, am declarat.

– Ei bine, n-am trăit toată viața în felul acesta. Timp de doi ani, singurul bărbat a fost Walter.

– Walter din Washington?

– Te rog, nu vorbi așa despre el. A fost bun cu mine.

– Dar e-nsurat.

– Nu contează. El mă iubește iar eu nu-l iubesc, asta e – socoteală cinstită, și n-am avut nevoie de nimeni altcineva. Eram virgină când l-am întâlnit. A râs din nou cu râsul acela necizelat al ei, ca și cum partea cea mai neprefăcută a ființei ei trebuia să iasă din când în când la lumină. Ei bine, firește, curând am început să mai am câte un alt tip, dar a doua jumătate a cercului a rămas vacantă mult timp. Atunci trebuia să apari tu.

– Mai sărută-mă o dată.

– Nu te apropia.

– Iar ca urmare imediată, Sinatra a intrat în cadru.

– De unde știi?

– Poate pentru că mă simt aproape de tine.

– Urmărești ceva, a zis. S-ar putea să mă și dorești, dar mai e ceva.

– Povestește-mi despre Sinatra.

– Nu pot acum, și n-am s-o fac. Dar din cauza lui totul s-a dus de râpă.

– Ai să-mi spui cândva?

– Nu cred să pot. Am ajuns la concluzia că viața unui om n-ar trebui să depășească niciodată regula cercului.

Îmi ziceam în gând: Mă îndrăgostesc de o altă femeie, căreia nu-i place decât să vorbească despre sine, în jargonul pe care și l-a creat.

– De ce nu renunți la Walter, am zis, lăsându-mă pe mine să intru în cerc?

– Are ascendentul vechimii, a decis ea.

– Atunci ia-ți bilet de voie de la tipul din Palm Beach. Nu-l vezi niciodată.

– Cum ți-ar veni dacă s-ar întoarce, mi-a replicat, și ți-aș spune ție rămas-bun și n-am cuvinte?

– Poate c-aș încerca să mențin noul *status quo*.

A izbucnit în râs, de parcă m-ar fi plăcut enorm, dar, indiferent cum ai fi privit lucrurile, tot ridicol eram.

– Care-i prenumele tipului tău din Palm Beach? am întrebat. Nu-i pot spune la nesfârșit Palm Beach.

– Ți-l spun, pentru că oricum n-ai ce face cu el. Jack.

– Walter și Jack.

– Da.

– Nu Sam și Jack?

– Categoric, nu.

– Nu Frank și Jack?

– Răspuns negativ.

– Dar pe Jack l-ai întâlnit prin Sinatra?

– O, Doamne, a recunoscut, iar ai ghicit. Trebuie să fii grozav în meseria ta.

N-am mai rostit-o cu voce tare: marja de alegere era atât de mică, încât Sinatra rămânea singura opțiune.

– Acum trebuie să pleci, a zis.

– Nu. Nu plec. Am liber astă-seară.

– Ei bine, eu am întâlnire din nou, cu Sam, a zis ea.

– Dă-o încolo.

– Nu pot. Când îmi fixez o întâlnire cu cineva, e un contract. Ferecat și pus sub lacăt. Asta sunt eu. Mi-a trimis o sărutare fără un cuvânt, de la vreun metru distanță, dar în felul cum își strânsese buzele și apoi le lăsase să revină la loc, o boare de tandrețe a plutit spre mine. Plec mâine la opt dimineața și mă întorc peste mai bine de-o săptămână.

– Mai bine de-o săptămână!

– Te mai văd, a zis, când mă înapoiez de la Los Angeles.

– Doar dacă nu revine Jack.

– Nu revine. Măcar atâta lucru știu.

– Ce cauți la Los Angeles?

– M-a invitat Jack. Mi-am luat niște zile libere de la slujbă.

Am făcut cale-întoarsă la Zenith. Chestionat, PRECEPTOR mi-a venit cu cinci pagini despre SINATRA, FRANK. Sub *Prieteni și cunoștințe*, urma o listă considerabilă, dar un singur Jack, *Jack Entratter, Sands Hotel*, și nota: *ar putea fi membru al Clanului.* După care urma informația – *pentru Clan, vezi WINNOW.*

N-am mai avut nevoie să mă duc la RĂUFĂCĂTORI. În fișa WINNOW, sub Clanul, erau *Joey Bishop, Sammy Cahn, Sy Devore, Eddie Fisher, senator John Fitzgerald Kennedy, Pat Lawford, Dean Martin, Mike Romanoff, Elizabeth Taylor, Jimmy Van Heusen.*

I-am trimis lui Harlot o telegramă nesemnată, la Georgetown: O DATĂ CE PRIETENII NOȘTRI SUNT JUAN FIESTA KILLARNEY ȘI SONNY GARGANTUA, N-A VENIT OARE TIMPUL SĂ TE ȚII DE CUVÂNT?

Nu credeam că Jack din Palm Beach putea fi egal John Fitzgerald Kennedy, pe punctul de a fi desemnat la Los Angeles candidat la Președinție al Convenției Democratice, și totuși pariul lui Occam îmi amintea că cea mai simplă explicație aptă să clarifice toate faptele trebuia să fie explicația corectă. Nu aveam eu prea multe fapte, dar toate câte le dețineam i se potriveau lui Jack Kennedy. Nu mi-a fost greu să adorm, pentru că n-am încercat. Harlot a sunat la motel la șase dimineața, și proprietarul cel chior nu m-a prea văzut cu ochi buni, nici măcar cu cel rămas, atunci când am răspuns la bătaia lui în ușă, prin care mă chema de urgență la telefonul de la recepția motelului.

– Fă bine și nu mai trimite telegrame în clar, a început el. Succesul ți-a sucit mințile.

Nu s-a prea încurcat în vorbe. Urma să plec la Washington imediat.

10

Doi dintre exilații cubanezi, care-mi raportau activitățile nedeclarate ale grupurilor lor politice, urmau să se întâlnească cu mine în dimineața și după-amiaza acelei zile, în două case conspirative aflate la o distanță de douăzeci de mile una de alta. Cum nu aveam posibilitatea să devansez întâlnirea cu cel de al doilea agent, i-am spus lui Harlot ce se putea, și anume că nu va avea încotro și va trebui să aștepte, căci puteam pleca doar după-amiază târziu. La sosire, am luat un taxi, care m-a dus de la Aeroportul Național până la locuința lui din Georgetown, și, odată așezați la vechea masă din sufragerie, am mâncat hamburgeri cu cartofi prăjiți conservați prin frig, un amănunt pe care-l țin minte pentru că i-a pus chiar el în tigaie la făcut. Bucătăreasa avea seară liberă, iar Harlot mi-a povestit că, pe vremea copilăriei sale, în Colorado, rareori mâncase altceva la cină. Iar aceasta a fost unul din puținele lucruri, despre acea perioadă din viața lui, pe care mi le-a împărtășit.

– Cu cine mâncai? l-am întrebat.

A ridicat din umeri:

– Mâncam singur.

S-a ridicat de la masă, m-a condus în biroul lui, a deschis o valiză dublă tip diplomat, a scos din ea un maldăr de file gros de trei țoli, apoi l-a așezat din nou în servietă, a închis-o, a încuiat-o, mi-a întins cheia.

– De-acum sunt ale tale, a zis, și hârtiile le vei ține în seiful tău de la Zenith.

– Da, domnule, am înțeles.

– Să nu lași nimic din ele pe masa de lucru în timpul zilei și să nu ții nici măcar o bucată de hârtie la motel. În timpul cinei noastre nu prea ospitaliere, mă anchetase asupra măsurilor de securitate de la Zenith și asupra condițiilor în care locuiam la Royal Palms.

– Ei bine, zicea el acum, spune-mi cum ai caracteriza situația?

– Incredibilă.

– Rolul lui Kennedy mi-e suficient de clar. Dacă-i ales, va fi primul nostru președinte priapic de la Grover Cleveland încoace. Dar ce-i cu celălalt, Gargantua, cum l-ai numit tu în telegrama aia de *circ?*

– Am fost nechibzuit.

– Ba erai beat de tine însuți. În munca noastră e totuna cu a te molipsi de tifos.

– Cine-ar mai fi putut pricepe sensul celor scrise de mine, în afara ta? am întrebat.

– J.Edgar Buddha, de exemplu. Nici măcar n-ai cunoștințele tehnicii necesare în emiterea telegramelor deschise.

– Da, domnule, am înțeles.

– Mai fă o gafă de aceeași dimensiune, și ai isprăvit-o cu mine.

– Da, domnule, am înțeles.

Și-a limpezit glasul, ca pentru a enunța o nouă jurisdicție.

– Să trecem la higiena necesară. Proiectul se va numi NECHIBZUITUL. Giancana primește criptonimul RAPUNZEL. Kennedy - IOTA. Lui Sinatra, să-i zicem STONEHENGE. Fata ar trebui să poarte un nume bărbătesc. Ce zici de BARBĂ-ALBASTRĂ?

Am dat din cap, în semn de aprobare; din păcate, da, am aprobat.

– Prietena ei din facultate, Wilma Raye, cu care – așa cum veți descoperi – turuie toată vremea, poate fi AURICULAR.

– Da, domnule, am înțeles.

– N-am avut timpul să-mi arunc ochii peste cei patru ţoli de transcrieri după înregistrări. Doar le-am răsfoit. Vei citi cu atenție tot materialul din servietă și-mi vei face rezumate. Nu lăsa deoparte nimic din ce-i esențial. Ai aici un produs al FBI-ului, dar transcrierea, deși realizată cu mijloace elctronice, e adesea denaturată. La nivelul celor de la FBI. Așa încât fă curățenie pentru mine. Vreau lucrurile esențiale. Atunci când transcrierile sunt prea împrăștiate, rezumă substanța. Extrage-mi din harababura asta ceva marfă despre ce învârtește întreprinzătoarea BARBĂ-ALBASTRĂ.

M-a privit cu atenție:

– Ai s-o poți sau nu băga în pat pe fufă?

– Juma-juma. Răspunsul a țâșnit singur din mine. Mă întreb dacă am dreptul.

– Sunt sigur că asta spun și toți băieții ăia veseli, înainte de a fi expediați peste hotare de KGB. Fii confidentul ei. Firește, încearcă să nu-ți lași amprenta vocală pe benzile FBI-ului. Du-o de fiecare dată în altă cameră de hotel.

– Asta costă bani.

Avea o mutră ursuză de-a binelea.

– Mă autorizezi să folosesc casele conspirative? am întrebat. Știu vreo câteva în Miami, care nu-s rele deloc.

– O, Doamne, acum am trecut la Torah, nu? A cântărit diferitele riscuri posibile. Să începem cu camerele de hotel, a zis. Dacă ne scoate la covrigi, ne mai gândim și la casele conspirative.

– Da, domnule, am înțeles. Am făcut o pauză. Presupunând că ajung să mă dau în scrânciob, trebuie să ne așteptăm la alte dificultăți.

– Prezintă-mi-le.

– Ce ne facem cu aparatura electronică a FBI-ului de la Fontainebleau; vrând-nevrând, o vor auzi menționând numele lui Harry Field, în convorbirile cu prietenii. Fata l-ar putea chiar suspecta pe Harry Field ca fiind omul Agen-

ției. La Miami, nu-i o presupunere aiurea. S-ar putea ca FBI-ul să facă un fix în ce mă privește.

A dat din cap:

– Există vreo posibilitate ca fata să-și țină gura în legătură cu tine?

– Poate că o voi convinge că RAPUNZEL îmi va rupe picioarele dacă nu mă ia sub aripa ei.

– Ei bine, s-ar putea să dea cep la vorbărie ca să-și mai alunge din plictiseală. Mi-a făcut cu ochiul. Știi, dacă n-aș fi legat de îndatoririle mele față de Agenție, aș fi putut fi tot atât de limbut ca și ea.

– Dumneata? am zis. Așa, ca ea?

– În meseria noastră impulsul de a divulga secretele egalează în intensitate dorința sexuală la preoți. M-a bătut pe spate amuzat și o dată mai mult n-am știut dacă nu mă ia peste picior. E o glumă veche, a zis, ai un avion la miezul nopții pentru Miami. Ia-l.

M-a condus la aeroport cu mașina, gest rar la el. Pe drum, mi-am adunat destul curaj ca să-l întreb despre Kittredge și Christopher.

– Îi văd cam o dată pe lună, a zis încet, ca și cum își mai cântărea o dată încrederea pe care o putea avea în mine. Ne revedem în Maine, cu bucurie. Dar e adevărat că mă simt singur. Nici nu poate fi altfel. Lucrează la o carte.

– Cum îi merge cu cartea, bine?

– Partea pe care mi-a arătat-o Kittredge e remarcabilă, după părerea mea. Minunată cât privește narcisismul. Are o nouă teorie, pe care n-am mai întâlnit-o, iar Alpha și Omega se încadrează bine în ea. Narcisiștii sunt, văzuți astfel, indivizi ale căror relații umane se desfășoară numai înlăuntrul lor. E genială și sper ca și alții s-o constate. Are nevoie să fie recunoscută, fata noastră. Privea drept înainte în timp ce vorbea, cu mâinile pe volan. Kittredge este și o mamă minunată pentru Christopher. Puștiul e splendid. N-am cuvinte cât de dor mi-e de ei.

A tras în capul pistei și mi-a strâns mâna:

– Hai să ne distrăm puțin. Facem o muncă dură, până descoperim cât de amuzantă poate fi.

În avion am dormit. Eram încă destul de obosit când am ajuns la Miami, dar am trecut mai întâi pe la birou, am pus conținutul genții mele diplomat în seif și apoi am mai prins vreo două ore de somn pe masa mea de lucru, care însă s-a dovedit, din păcate, cu un picior mai scurtă decât mine. Am visat că RAPUNZEL avea la dispoziție cincizeci de mii de troli care-mi legau picioarele cu ață de păianjen.

11

De când comunicam cu Harlot în interiorul țării, îi puteam trimite cablograme lungi, folosind un cod special, la VAMPIRUL, cu încrederea pe care aș fi avut-o dacă aș fi uzat de telefonul special. Munca noastră de zi cu zi nu era

înconjurată pe față de procedee de protecție. Viața mea sentimentală lua însă o întorsătură diabolică. Cum puteam să mă refer la Modene ca la BARBĂ-ALBASTRĂ? Insistența lui Harlot asupra acestor criptonime hidoase venise ca o pedeapsă pentru telegrama deschisă. Firește, străbunicul lui Hugh din partea mamei era vestit pentru cruzimea lui, iar catârii lui intraseră în legendă pentru că erau puși să urce dealul încărcați peste măsură. Genele inferioare au rezistat neîndoielnic cel mai bine: ori de câte ori foloseam acronimele lui Harlot, mă simțeam unul din catârii străbunicului. Îmi venea și așa destul de greu să răscolesc în relațiile mai vechi ale lui Modene cu Sinatra, Kennedy și Giancana, ca să mai sufăr și din pricina metamorfozei aceleia aiurite în BARBĂ-ALBASTRĂ. Da, însemna o lovitură adusă vieții mele sentimentale. O femeie neobișnuită – cum o puteam eu judeca dacă era o femelă de lux sau un înger îndrăgostit? – urma să fie acum înregistrată ca o pasăre migratoare, cu un număr de control prins pe piciorul ei. Toate faptele mărețe sunt până la urmă crude, încercam să-mi spun în gând.

NUMĂR DE ORDINE: J/38.741.651
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – RAMURA SPERCIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL-A
DE LA : FIELD 10, 00 A.M. 10 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Întrucât: securitatea acestor comunicări e asigurată, iar numele reale au fost folosite în toate transcrierile FBI, mă întreb dacă nu ne putem dispensa de criptonime? BARBĂ-ALBASTRĂ și restul mă deranjează. Aștept instrucțiuni imediate.

FIELD

Mi-au sosit într-un ceas și prin *circuitul obișnuit*, o cale de a mi se aduce aminte că RAMURA SPECIALĂ își avea terminalul la Harlot, iar eu nu dețineam mijloace pentru a descifra codul special. Erau semnate PRIMARUL, un substitut pentru VAMPIRUL. Orice cuvânt care conținea cel puțin trei din literele V,A,M,P,I,R,U,L, trimitea la el. (GUINE, de exemplu, era inutilizabil, dar BERĂRIE, cu A, R și I, cu siguranță, da).

NUMĂR DE ORDINE: J/38.742.308
SE TRIMITE LE : LINIA ZENITH-OBIȘNUIT
PENTRU: ROBERT CHARLES
DE LA: PRIMARUL 11,03 A.M. 10 IULIE 1960
SUBIECT: TELEFONUL SPECIAL

Sună-mă imediat.

PRIMARUL

Mi-a luat un ceas până să obțin legătura.

– Înclin să-ți fac pe plac, a început Harlot. Stabilește totuși un precedent de temut. Numele reale ne distorsionează discernământul. Mai ales jocurile

cu miză mare. Vezi tu, fiecare din noi purtăm un sediment care ne marchează aprecierea faptelor, din cauza poveștilor de prin ziare. Pe când un criptonim scandalos te poate stimula. Te scoate din tiparele prestabilite.

– Da, domnule, am înțeles. Mă întorceam la joia patimilor mele, mi se părea. În cabina noastră din placaj, neaerisită, care adăpostea telefonul nostru special, am simțit cum o primă picătură de sudoare își taie cărarea virgină pe spinarea mea.

– Totuși, îți înțeleg punctul de vedere, a continuat el. Resimțim procedeul ca pe ceva ieșit din comun. Prima întrebare este dacă avem de-a face cu un material ultrasensibil sau burlesc. Așa încât, scrie-ți raportul cu sau fără criptonime. Fă un pas înapoi ori de câte ori te simți mânat de impuls. Vrem doar să aflăm cine-cui-ce-i-face, nu-i așa?

– Îți sunt recunoscător pentru flexibilitate, am zis.

– Bun. Acum, te rog să răspunzi la rândul tău fără ascunzișuri.

– Da, domnule.

A ezitat:

– Vrei să spui, Harry, că fata s-ar putea să fi intrat fără voia ei în încurcătură?

N-am dat răspunsul pe loc.

– Hugh, am zis în cele din urmă, pe baza dovezilor de până acum, m-aș aștepta ca această încurcătură să fie cel mai pozitiv factor în relațiile ei.

– Bravo. Acum du-te să-ți vezi de treabă, a mai spus și a închis.

NUMĂR DE ORDINE: J/38.749.448
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – -RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL – A
DE LA: FIELD 8,47 P.M. 10 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Întrebarea-cheie rămâne: cât de demnă de încredere este BARBĂ-ALBASTRĂ? Pare sinceră. Vorbește cu ușurință despre lucruri pe care alții le-ar ascunde. Și totuși, descoperi curând că e în stare să mintă. De exemplu, la început, situația ei personală părea că se menține împărțită în cele două jumătăți, completate una, cu un bărbat din Palm Beach pe care nu l-a numit (IOTA), cealaltă, cu un director de linie aeriană, pe nume Walter.

Această eroare considerabilă de apreciere, pornind de la ea, a durat până când am aflat, din conversațiile telefonice de la începutul anului, de pe 3 și 5 ianuarie 1960, cu AURICULAR, că Walter fusese poftit să iasă din scenă la scurt timp după apariția lui STONEHENGE în viața lui BARBĂ-ALBASTRĂ. Deși BARBĂ-ALBASTRĂ gusta desigur ifosele pe care poziția de director a lui Walter i le îngăduia ca stewardesă, STONEHENGE trebuie să-i fi explicat destul de limpede că, prin relațiile lui, un program de zbor bine ales putea continua cu și fără prietenul ei însurat. Așadar, Walter *exit.* Dacă pare o dovadă de sânge rece, păi, cred că așa și este.

Relația lui Walter cu BARBĂ-ALBASTRĂ a fost menținută însă pentru mine, ca o ficțiune. Poate că apelează la ea când are de-a face cu admiratori obișnuiți, ca Field. Singura concluzie fermă totuși ne spune că-i capabilă să mintă cu autoritate...

Să revenim la cronologia noastră. Mă voi referi la perioada 10 decembrie 1959 – 10 ianuarie 1960, ca la perioada STONEHENGE DE VÂRF. Modene l-a întâlnit pe Sinatra în cursul zborului de la Washington la Miami pe 10 decembrie, și, dată fiind abilitatea ei de a atrage atenția, putem considera că Sinatra a invitat-o pentru următorul weekend la Las Vegas.

În numeroasele telefoane către AURICULAR, din această perioadă, ea ne oferă o imagine a mediului lui Stonehenge.

Sinatra i-a rezervat un apartament la Sands Hotel, iar când ea a șovăit în fața prețului, subliniind că nu și l-ar putea permite și nici nu ar accepta generozitatea sa, el a râs și a zis: „Iubito, dar ești cu mine".

Las Vegas, 17-19 decembrie 1959, Sinatra deține un bungalow mare la Sands, într-o enclavă de alte bungalow-uri mai mici, rezervate clanului, și toată lumea l-a văzut petrecându-și vremea cu paharul, zi și noapte, într-un patio de lângă bazinul de înot, folosit în exclusivitate de el și de Clan. (Membri prezenți: Joey Bishop, Sammy Cahn, Sammy Davis Jr., Eddie Fisher, Peter Lawford, Dean Martin). Așa cum i-o relatează lui Willie Raye (AURICULAR), Clanul o impresionează prin numele membrilor lui.

Într-una din transcrierile unei discuții telefonice cu Willie, Modene spune: „Prima zi învârtindu-mă în jurul bazinului a fost tot atât de îngrozitoare ca și prima zi de școală. Vorbesc între ei într-un cod special. Cineva spune: *cling-cling* și toată lumea se pune pe râs. Asta e, fiecare știa când să râdă, în afară de mine".

Din: Transcrierea din 21 decembrie 1959

WILLIE: Mi-aș fi împachetat bagajele și aș fi plecat.

MODENE: Aproape mi le-am făcut. De n-ar fi fost Frank, aș fi plecat și eu.

WILLIE: A reușit să dreagă lucrurile?

MODENE: Ei bine, nu la început. Trebuie să-ți spun – a fost un șoc să-l văd la Las Vegas. Era îmbrăcat în culorile lui favorite. Portocaliu și negru. Nu are nici un fel de gust. Poartă costume bălțate ca pasărea Paradisului. În caz că nu știi, sunt portocaliu cu negru.

WILLIE: Nu putea fi chiar așa de rău.

MODENE: Ei bine, n-a fost. Dar numai pentru că au continuat să-i cânte cântecele de jur-împrejurul bazinului.

WILLIE: Și a mers?

MODENE: Ei, am ajuns foarte apropiați.

Ajuns în acest punct al raportului către Harlot, cumva după ora zece într-o seară cu aer condiționat prin recircularea, nu-i așa?, a nicotinei în atmosfera birourilor goale ale Zenithului, mărturisesc că m-am oprit o clipă din

dactilografiat, încleștându-mi dinții. Chiar dacă aceste amănunte l-ar fi putut fascina pe Hugh Montague ca primele rapoarte asupra vieții pe Uranus, în ce mă privea, eu denigram un fir imperceptibil de simțire al propriei mele ființe. Această fată-femeie, trufașă ca un leu și în stare să călătorească în compania unor gorile regale și a unui candidat prezidențial *bona fide*, își regăsea totuși ecoul în mine – într-o anumită măsură. Eram gata să cred că, dacă am fi ajuns să facem dragoste, am fi putut găsi o ieșire din labirintul trecutului. Dar nu era oare orice poveste de dragoste improbabilă o fugă din închisoare? Stăteam cu degetele așezate pe mașina de scris și mă întrebam dacă vălmășagul acesta de fapte asupra comportamentului Modenei nu va jigni ceva din natura însăși a evadării.

Din: Transcrierea din 21 decembrie 1959 (continuare)

WILLIE: Este Frank atât de dotat pe cât se spune?

MODENE: S-ar putea.

WILLIE: Nu prea pare bine clădit.

MODENE: Nici n-are nevoie să fie.

WILLIE: Presupun că știe să creeze atmosferă.

MODENE: E delicat și atent. Cunoaște importanța detaliilor. Pe sub carapacea lui, e un bărbat atrăgător și senzual. Nici măcar nu cere reciprocitate. El este cel activ.

WILLIE: Cine ar crede-o?

MODENE: Generos.

WILLIE: Tu-mi descrii un model.

Peste zece zile, Modene petrece sărbătoarea de Anul Nou în casa lui Sinatra din Palm Springs. Rezultă conversații asemănătoare cu Willie – „Îl iubesc când facem dragoste. E atât de plin de delicatețe". În timpul zilei, Modene rămâne în camera de zi, iar Frank repetă noi cântece cu un pianist. Sinatra se plimbă prin toată camera, repetă câteva măsuri și o mângâie pe braț sau pe umăr ori de câte ori trece pe lângă ea. Așa se scurg ceasuri întregi. „Frank se află pe scenă atât de des", îi explică Modene lui Willie, „încât restul timpului îi place să stea în casă. E odihnitor".

WILLIE: Pare o fericire.

MODENE: Îmi place Palm Springs.

WILLIE: Cum e mobilată casa?

MODENE: În stil oriental.

WILLIE: Băiețică ăla, italianu', și-o fi închipuind despre el că-i dracu' gol.

MODENE: Știe să obțină puterea.

(4 ianuarie 1960).

Când se reîntâlnesc însă pe 17 ianuarie, la Palm Springs, ceva se întâmplă. Un extras din transcrierea înregistrării din 20 ianuarie:

MODENE: S-a terminat.
WILLIE: Doar nu vorbești serios?
MODENE: Nu-mi voi permite nicioadă să mai fiu atât de categorică despre un bărbat.
WILLIE: Ce s-a întâmplat?
MODENE: A distrus ce era între noi.
WILLIE: Cum?
MODENE: Nu vreau să vorbesc despre asta.
WILLIE: E o mare cruzime din partea ta. Îmi ațâți curiozitatea și apoi nimic.
MODENE: Mi-a cerut să mă implic într-o situație imposibilă pentru mine. Nu cu el. În nici o împrejurare.
WILLE: Mă fierbi la foc mărunt.
MODENE: A încercat să mai bage o fată în patul nostru.
WILLIE: Poftim?
MODENE: Băusem cam prea multă șampanie și m-am dus la culcare devreme. Când m-am trezit, în același pat mare cât pentru un rege, mai era o negresă înaltă. Îi făcea știi tu ce. Mi-a făcut semn să vin și eu.
WILLIE: Tu ce-ai făcut?
MODENE: Ceva atât de jalnic! Am început să plâng.
WILLIE: Păi, firește.
MODENE: Nu-mi place să plâng. Când mă pornesc, nu mă mai pot opri. Pur și simplu m-am dus în baie și am bocit o jumătate de oră, iar când am ieșit de acolo, fata plecase iar Frank era tot numai scuze. I-am spus că era puțin cam prea târziu pentru regrete. Plusam, dar îmi pasă prea puțin. Niciodată n-am fost atât de rănită în orgoliul meu. În cele din urmă a ridicat din umeri și a zis: „Ești grozavă, ba în felul tău chiar strălucitoare, dar, iubito, să privim lucrurile în față, s-ar putea să fii prea integră pentru mine". „Franck", i-am întors-o eu, „nu eu voi fi aceea care să-și ceară scuze".
WILLIE: Ai avut o reacție foarte puternică.
MODENE: Mă rog, n-a fost una pudibondă. Crede-mă, n-am făcut niciodată așa ceva. Deși presupun că aș fi fost în stare.
WILLIE:*Modene!*
MODENE: Dacă ar fi un bărbat pe care nu l-aș iubi, ci doar m-ar atrage senzual, și aș ști că nimeni n-ar ieși jignit, poate că aș lua parte la așa ceva în trei, sau poate că nu.
WILLIE: Nu i-ai putut spune asta lui Frank?
MODENE: I-am apus-o. Am dormit în camera de oaspeți în noaptea aceea și am încuiat ușa. Dar dimineața mi-am expus punctul de vedere. Iar el a zis: „Bun, și care-i baiul? Nu ești chiar așa de integră". „N-ai înțeles nimic", am zis. „Adică ce?" a întrebat el. „Frank", i-am zis eu, „te-am adorat pentru tandrețea ta. Dar am făcut greșeala să cred că această intimitate îmi era rezervată. Azi-noapte, am realizat că ai aceleași sentimente pentru toate femeile. Ele fac parte din muzica ta. Pur și simplu am simțit cum mi se rupe inima când am realizat că nu sunt eu singura".
WILLIE: Modene, am zis dintotdeauna că știi să faci bilanțul, bun sau rău.

MODENE: Ei bine, a reacționat. Ținându-mă la oarecare distanță, m-a prins cu mâinile de brațe și a zis: „Dacă aș ajunge la concluzia că ești singura femeie care mi se cuvine, în două săptămâni m-aș omorî". Am izbucnit în râs. N-aveam încotro. Era așa de nostim, drăguțul de el. Un așchiuță. Dar se purta așa cu un scop anume, încercând să-mi recâștige afecțiunea. Am zis: „Oh, Frank, hai să rămânem prieteni". Și știi ce s-a întâmplat?

WILLIE: Firește că nu.

MODENE: Pe fața lui a apărut o expresie pe care nu i-o mai văzusem. L-am văzut cuprins de mânie și făcând urât la vreo doi paraziți de-ai lui și poate fi cumplit cu străinii care i se vâră-n suflet în public, dar nu i-am mai văzut expresia aceea calculată. A zis: „Bine, rămânem prieteni. Contează pe prietenia mea", și am simțit cum mă mută dintr-o parte a creierului lui în alta, cât se poate de simplu.

WILLIE: Sună sinistru.

MODENE: Ei bine, exagerez și eu. Dar a fost cu siguranță un moment de declic.

(20 ianuarie 1960).

Poate fi semnificativ faptul că în curând i-a fost prezentată lui IOTA. E ora 1,00 a.m., așa încât îți voi trimite ce am aici, urmând să reiau mâine după-amiază ce-am reușit să lucrez.

FIELD

12

NUMĂR DE ORDINE: J/38.759.483
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL – A
DE LA: FIELD 3, 11 P.M. 11 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Peste două săptămâni, pe 5 februarie 1960, STONEHENGE a chemat-o pe BARBĂ-ALBASTRĂ la Miami. Vrea să vină la Palm Springs? „Starul dă și el pe aici", afirmă cântărețul referindu-se la IOTA. „Și dacă prietenul tău nu-și face apariția?" întreabă Modene.

„Te poți întoarce cu primul avion".

Modene îi descrie lui AURICULAR acest weekend ca pe unul tipic la Palm Springs pentru Sinatra. Celebrități, prieteni și asociați în afaceri zboară de la Los Angeles, Las Vegas și La Jolla, dar Modene se pomenește instalată de Sinatra la Desert Door (ea-l consideră de categoria a doua) și își petrece primele douăzeci și patru de ore la Palm Springs făcând naveta cu taxiurile între locuința lui Sinatra și Desert Door. IOTA nu și-a făcut apariția iar ea e pe punctul să plece la Miami. „Eu nu-ți ajung?" o ia peste picior Sinatra și o asigură că se înșală – Jack Kennedy vine precis. (Povestindu-i toate astea lui AURICULAR, Modene depune mărturie pentru o noapte de vineri cu o petrecere-monstru; ea bănuiește că, în

caz că senatorul Kennedy va veni, Sinatra se va răzbuna pe ea nefăcându-le cunoștință.) Kennedy apare însă a doua zi, urmat de întregul său anturaj și își ia un apartament în hotelul Modenei. „Mă înșelasem pe toată linia", remarcă ea. „Crezusem că Ingleside Inn era locul potrivit, iar acum descopeream că Frank mă plasase în locul cel mai privilegiat din oraș, deși, dacă nu cunoșteai faptul, cu greu l-ai fi deosebit de o fermă de agrement din Vest".

Citatele de mai sus sunt extrase din transcrierea FBI-ului, după convorbirea telefonică cu AURICULAR de pe 17 februarie 1960, la câteva zile de la weekend.

WILLIE: E chiar un tip așa de bine, Jack?

MODENE: Cred c-ar fi putut deveni stea de cinema.

WILLIE: Cum era îmbrăcat?

MODENE: Pantaloni gri de flanelă și un sacou albastru-închis. Foarte fercheș. Arată într-adevăr fabulos. Are dinții cât se poate de albi și un bronz care-i pune în valoare ochii. Are ochi de irlandez plini de încrețituri și cu o clipire atât de intimă, încât parcă ți-ar spune că tu și cu el știți un lucru necunoscut de alții.

WILLIE: Ți-a făcut o impresie atât de vie numai dând mâna cu el?

MODENE: Ei bine, un timp asta a fost totul. Din grup făceau parte și două din surorile lui, precum și o turmă întreagă de bărbați și de femei pe care nu-i cunoșteam, dar care se pricepeau incredibil de bine cum să te țină la distanță. Doar nu era să încasez un cot zdravăn, așa, ca să mă mai apropii de el – m-am dat deoparte. Știi, după numai zece minute m-a găsit el în vestibul și mi-a dat întâlnire pe-a doua zi la prânz. Și-a cerut până și scuze că nu mă putea întâlni încă în seara aceea. Era în campanie de strângere a fondurilor politice, mi-a explicat el.

WILLIE: Frank nu te-a invitat și pe tine?

MODENE: Au ei o expresie prin care îi numesc pe cei care pot contribui cu grămezi de bani – luptători de categoria grea. Numai cei de categorie grea sunt invitați, așa cred. Totuși, pe Frank am de ce să fiu supărată. Are el felul lui de-a te ridica în slăvi și de-a te lăsa să cazi, ca apoi să te ridice iar. Willie, e mult mai ușor să fii obiectul de interes al unei aventuri romantice cu el, decât prietenă.

WILLIE: S-ar zice că ai avut o seară proastă.

MODENE: Vreo două dintre ajutoarele lui, vreau să zic din cercul Senatorului, m-au invitat la cină, dar am mâncat singură, în camera mea. Ceea ce a fost întrucâtva sub așteptările mele. De n-ar fi fost întâlnirea de la prânz, aș fi plecat de dimineață.

WILLIE: Dar la prânz ai reușit să fii singură cu el?

MODENE: Da. A sugerat să luăm prânzul la mine, în patio, nu la el, astfel încât să nu ne întrerupă nimeni.

WILLIE: Nu i-a fost teamă de gura lumii?

MODENE: Umblau atâtea după el, că n-ar fi știut la cine să se oprească.

WILLIE: Despre ce ați vorbit? Eu aș fi rămas paralizată.

MODENE: Când ne-am așezat, numai noi doi, n-aș zice că mă simțeam stăpână pe situație. El este însă, după părerea mea, un cap politic superb. M-a făcut chiar să cred că-l interesa sincer ce spuneam. Are darul de-a te face să încerci sentimentul că ești egalul lui. Când te întreabă ceva, îți ascultă răspunsul cu atenție. Vrea să știe totul despre tine. Am descoperit pe urmă că, cu excepția perioadei petrecute la marină, a avut parte de o viață foarte privilegiată și aș spune că acum caută să intre în contact cu traiul obișnuit. Să umple golul în cunoașterea oamenilor simpli. Îl fascina că am fost cândva conducătoarea galeriei noastre sportive, în școala medie. Dar și faptul că eram singură la părinți. Și firește, a presupus că sunt catolică, dar i-am explicat că numai pe partea tatei și cu multe goluri, căci nu eram o familie prea bisericoasă. „Cum ți s-ar părea să votezi pentru un catolic?" m-a întrebat Jack. Eram pe punctul să-i spun că-mi e indiferent, dar mi-am dat seama că-mi cerea mai mult decât un simplu răspuns, așa încât i-am spus că mă gândeam la cineva care a jurat că nu-și va da votul unui catolic, pentru că ura Biserica Catolică tocmai pentru că fusese catolic cândva. Ei bine, Senatorul nu m-a slăbit – cine era persoana? voiam să i-o zugrăvesc? În cele din urmă am admis că era tatăl meu. „E republican?" „Poate că în ultimii ani", i-am spus, „dar a fost cândva sindicalist și democrat". Kennedy a oftat, un oftat abia auzit, ca și cum ar fi putut pierde alegerile exact cam pe-acolo, ce mai ți-e și cu catolicii aceia renegați și înverșunați, care s-ar putea să răsară de pe undeva și să voteze împotriva lui, dar apoi a zâmbit și a zis: „Ei bine, mă întreb cu ce număr trebuie să-l înmulțim pe tatăl tău".

WILLIE: Eu nu i-aș fi spus niciodat adevărul.

MODENE: Dimpotrivă, asta a spart gheața, dacă mă înțelegi ce vreau să spun. Am avut sentimentul că aș fi o toantă să-i dau răspunsuri după șablon, căci și-ar fi pierdut interesul. Willie, e aproape ca o femeie în această privință. Am simțit că mintea mea îl interesa tot atât de mult ca și frumusețea mea. Când m-a întrebat dacă lumea va vota sau nu pentru un ins tânăr ca el, i-am răspuns că va fi desigur un obstacol în ochii alegătorilor care s-au hotărât dinainte, dar, cum cei mai mulți dintre ei sunt oricum republicani, s-ar putea să nu conteze. Tinerețea lui s-ar transforma însă într-un atu dacă i-ar putea determina pe alegători să vadă toate avantajele de a avea un om tânăr în post. „Președintele face parte din familia fiecăruia dintre noi", i-am spus eu. „De exemplu, Eisenhower e unchiul tuturor. Și chiar este Unchiul Ike". „Păi atunci", a zis senatorul Kennedy, „eu unde-mi găsesc locul în schemă? Ca nepot?" „Ba nu", i-am replicat, „dumneata trebuie să fii un fel de viitor ginere" – tânăr și atrăgător. Dacă vor simți că te potrivești în rolul ăsta te vor accepta, dar ar fi mai bine dacă vor simți ei înșiși că toată lumea va fi mai veselă, în caz că intri și tu în familie".

WILLIE: I-ai spus tu lucrurile astea? Mă uluiești. Nu știam că te interesează.

MODENE: Nici nu m-am gândit vreodată la ele până acum. El te incită. În preajma lui m-am simțit grozav de inteligentă. M-aș fi putut îndrăgosti de el numai și pentru atâta lucru. Desigur, am continuat să vorbim.

WILLIE: Aș fi fost ca pierită în fața lui.

MODENE: Nu și eu. M-a întrebat ce cred despre Nixon, și, așa cum îți dai prea bine seama, tot ce știu despre el e ce văd la televizor. Dar, când ești cu el, Jack te încurajează să-ți pleci urechea la ce-ți spune instinctul, așa că am zis: „Cred că vicepreședintele Nixon e cel mai mare avantaj pe care-l ai. În sinea lor, oamenii nu-l plac". „De ce?" m-a întrebat. „Pentru că", am zis eu, „arată flămând. Lumii nu-i place cineva care arată tot timpul ca un flămând. Se simte stânjenită". „Ei bine, de ce?" a repetat el. „Pentru că", am argumentat eu, „oamenii flămânzi ne fac să ne punem întrebarea dacă există vreun pic de pace adevărată în lumea asta a noastră". „Ar fi bine să ai dreptate în legătură cu Nixon", a zis, „în caz că voi câștiga", și am râs amândoi, după care a adăugat: „Masa asta mi-a făcut mare plăcere. Aș dori să petrec restul după-amezei cu tine, dar plec într-o oră cu avionul. Totuși, aș dori foarte mult să te mai văd. Mă întâlnesc cu o mulțime de oameni, dar mai rar cu persoane ca tine. Ești o persoană care-și aparține".

WIILIE: Eu aș numi asta un compliment desăvârșit.

MODENE: Aș fi fost în stare să-i lustruiesc ghetele. Mi-a luat numărul de telefon și mi-a spus că mi l-ar da bucuros pe al lui, numai că n-ar avea nici un rost acum, o dată ce în fiecare noapte doarme în alt oraș. Și așa va fi în lunile care urmează. A zis că mă cheamă el, foarte curând.

(17 februarie 1960).

IOTA se dovedește om de cuvânt. Din 16 februarie și până în 3 martie, avem transcrierile a opt chemări telefonice către BARBĂ-ALBASTRĂ. Pe 25 februarie, de la Denver, îi propune o întâlnire în seara de 3 martie, la hotelul Waldorf-Astoria. Ea e de acord și transcrierile apelurilor din Madison, Chicago, Wheeling și Baltimore (26, 28 februarie, 1,2 martie) arată o scurtare a perioadei de așteptare.

Date fiind exigențele de timp, alătur numai două extrase – unul, al unei chemări de la Charleston, Virginia de Vest, de pe 20 februarie, și altul, din 2 martie, de la Baltimore, seara, în ajunul întâlnirii lor la Waldorf.

BARBĂ-ALBASTRĂ: Trandafirii de la tine au sosit. De unde știai că trandafirii roșii cu tija lungă sunt florile mele favorite?

IOTA: Le stă bine în vază?

BARBĂ-ALBASTRĂ: Sunt somptuoși.

IOTA: Ei bine, mă bucur că măcar ceva e cum trebuie. Astăzi, la Hubert, în Virginia de Vest, am fost luați pe nepregătite. Au spus că am pornit într-o campanie de petreceri costisitoare. Și n-am avut replică pe loc. Virginia de Vest este un stat foarte sărac.

BARBĂ-ALBASTRĂ: Trebuie să fie un balamuc întreg.

IOTA: Nici nu-ți poți închipui cât de dor îmi este de convorbirile noastre. Toată ziua știu că mă așteaptă o bucurie. Când nu te găsesc acasă, sunt sincer deziluzionat.

(20 februarie 1960).

Conversația telefonică din 2 martie, de la Baltimore:

IOTA: Promiți că vii mâine?

BARBĂ-ALBASTRĂ: Voi veni. Mi s-a confirmat că am o cameră rezervată. Aștept să-mi bați la ușă.

IOTA: Te rog, nu mă dezamăgi.

BARBĂ-ALBASTRĂ: Nu mă cunoști, dacă crezi că aș face-o.

(2 martie 1960).

Pe 3 martie, legătura lor a început. Am fi știut mai multe dacă microfonul plasat în camera lor de tehnicienii lui Buddha ar fi funcționat cu acuratețe, dar presupun că treaba a fost făcută în condiții nefavorabile. (Detectivii de la Waldorf Towers au o reputație excelentă). Transcrierile conțin atâtea trunchieri, încât ești nevoit să te bazezi pe descrierea făcută de BARBĂ-ALBASTRĂ acestui eveniment AURICULARULUI, pe 6 martie.

WILLIE: De ce nu recunoști că te-ai culcat cu el?

MODENE: Firește că am făcut-o. Dar nu acesta-i deznodământul.

WILLIE: N-a fost memorabil?

MODENE: Dă-mi voie.

WILLIE: Ești îndrăgostită?

MODENE: Probabil.

WILLIE Dar el?

MODENE: Oare nu sunt bărbații întotdeauna îndrăgostiți de femei, așa, pentru scurt timp, când fac dragoste?

WILLIE: Aș dori să fie așa.

MODENE: N-are sens să vorbim despre asta. Noi două avem diferite cadre de referință.

(tăcere)

WILLIE: Ce nu merge?

MODENE: Nu știu exact. Mi-e teamă să nu sufăr. Vede o mulțime de oameni în fiecare zi.

WILLIE: Păi, și tu, în zilele când lucrezi. Oricum, cu sutele.

MODENE: Eu însă mă gândesc numai la el.

WILLIE: E mai bun la pat decât Frank?

MODENE: Nu vreau să vorbesc despre asta.

(6 martie).

Mai despică firul în patru pe un spațiu de mai multe pagini de transcriere, înainte de a veni la obiect.

MODENE: Bănuiesc că am două mecanisme: unul e gata să pornească, al doilea e un ambreiaj ars. Fie că mă machiez repede și totul e în ordine, fie, cortină – și o iau de la capăt. Și mă gândeam că ar trebui să-mi schimb rochia. Până să bată el în ușă, eram epuizată. De fapt, nu mai voiam să-l văd. Mă simțeam ca-ntr-o poveste cu stafii. Fata e îndrăgostită nebunește, dar oare băiatul există?

WILLIE: Mie mi se pare foarte real și concret.

MODENE: Încearcă să înțelegi. Devenise o voce care-mi răsuna în urechi. Timp de trei săptămâni am adormit legănată de vocea lui. Și în fiecare dimineață primeam optsprezece trandafiri cu tija lungă. M-am înțepat la deget o dată, în timp ce-i aranjam, iar spinul m-a rănit – ca și cum mi-ar fi spus o răutate, fără să mă prevină. Acum eram doar noi doi și eu m-am simțit prea stângace ca să-l sărut. Apoi ne-am sărutat și rujul meu i s-a întins pe toată gura, iar buzele lui le-am simțit aspre ca glaspapirul. Nu știam ce să spunem. Semănam cu niște veri de-al treilea care tocmai au aflat că urmează să se căsătorească. Și nu mai părea la fel de atrăgător ca la Palm Springs. Fața o avea buhăită. „Arăt groaznic, nu?“ mi-a spus. „Groaznic e un cuvânt prea tare“, iată tot ce i-am putut răspunde. „În timpul campaniei, strângi mâna la atâția oameni care nu-ți plac, iei atâtea mese în picioare, și-ți auzi propria voce spunând același lucru de atâtea ori, că, după un timp, partea cea mai vitală din tine o ia la vale și se ascunde în josul pântecului. Acesta-i motivul pentru care politicienii aflați în campanie au înfățișarea aia caraghioasă. Tot timpul le e frică să nu le scape vreun vânt“.

WILLIE: Vreun vânt? Ce înseamnă asta?

MODENE: Dacă nu știi, nu-ți pot spune. Ar trebui să folosesc un cuvânt pe care eu pur și simplu nu-l folosesc.

WILLIE: M-am prins. Cam mirositor. Ce mai președinte aiurit va fi!

MODENE: Asta am zis și eu. M-a apucat râsul. „Ai să fii un soi incredibil de lider“, i-am spus, „pentru că nu te iei prea în serios“. El mi-a răspuns: „Șmecheria e s-o ții tot așa“. Deodată m-am simțit din nou la largul meu. Seamănă în mare măsură cu mine.

WILLIE: În mare măsură cu tine? Modene! Te iei atât de în serios.

MODENE: Nu mă iau. Nu întru totul. În mine există straturi-straturi. Și cu el e la fel. Cred că și el încearcă, la rândul lui, să se cunoască, așa cum și eu încerc mereu să descopăr cine sunt. De asta și merită să tinzi la mai mult. Știi, am simțit o ușurare când în cele din urmă am ajuns în pat.

WILLIE: Care-i mai bun, Jack sau Frank?

MODENE: Mai bine te-ai fi făcut reporter la un ziar. Jack mi-a spus că reporterii au un buton pe care poți apăsa în orice clipă. Curiozitatea. Trezește-le curiozitatea, spune Jack, și-i poți tortura cu ceasurile. Willie, n-ai să primești răspuns.

WILLIE: Ei bine, știu cine-i.

MODENE. N-am de gând să te întreb.

(6 martie 1960)

O remarcă făcută către AURICULAR (9 martie 1960) vorbește despre singurătate – fizică în intensitatea ei – „Acum, că nu-i aici, e ca și cum măruntaiele mi-au fost scoase“. O deplină fericire și o totală singurătate par să delimiteze relația ei cu IOTA.

STONEHENGE, dacă îmi pot permite o evaluare, e altceva. Atenția lui STONEHENGE față de nevoile ei – o copleșește cu darurile orale, ni se sugerează – trebuie s-o tulbure ca un drog, ca un viciu. E cazul să continuu? Aștept aprecierea voastră.

13

Aștept aprecierea voastră. Răspunsul la cererea mea avea să sosească dimineața, dar până atunci eram sortit să trag la jugul unei mahmureli zdravene. În ajun, după ce trimisesem cablograma către VAMPIRUL-RAMURA SPECIALĂ, îl luasem pe Toto Barbaro la cina îndelung promisă și făcusem greșeala de a încerca să beau cot la cot cu el. Acum, singura mea consolare era că băuturile fuseseră pe gratis. Spre mirarea mea, Hunt se arătase înțelegător și le trecuse în nota de cheltuieli.

– Sunt mulțumit că l-ai preluat pe Barbaro și că n-a căzut pe capul meu, a recunoscut el. Dă-i de băut și de mâncat și scoate de la el tot ce poți, dar nu-i promite nimic.

Eram obosit la începutul cinei. Dormisem două nopți în șir pe masa mea de lucru. Toto mă aștepta la un restaurant ales de el. Spaniol, cu decor medieval, în tonuri întuncate și pe cât te-ai fi așteptat de scump. El Rincón de Cervantes, așa se numea și aproape că mi-a fost stors din memorie de energicul *abrazo* cu care m-a întâmpinat Barbaro la masă. Era un bărbat plin de vigoare. Am încercat să-mi fac o idee câtă forță comunicativă poartă cu sine o asemenea strânsoare, căci în seara aceea s-a sculat deseori să se îmbrățișeze cu cubanezi aflați în trecere. Pentru mine, aceste întreruperi au însemnat un respiro. După mai multe *golpes* [1] de rom cubanez și specialități de țigări și de *tapas* cu un soi de calmari, Barbaro se reîntorcea de fiecare dată la buget.

Ce prezență copleșitoare! Avea un cap mare, rotund, cu excepția unui guler de păr încărunțit care mergea de la o ureche la cealaltă, pe la ceafă. Deoarece capul îi era lipit de umeri, înfățișarea lui ar fi fost cu totul porcină de n-ar fi fost ochelarii înrămați în metal, de dascăl. Din cauza trunchiului gros, purta cămăși negre cu gulerul tare și, dacă le-ar fi adăugat și un guler circular alb, l-ai fi putut lua drept un popă îmbelșugat – dar nu unul jovial, cu care săți petreci timpul. Umorul cubanez părea deocamdată tot atât de întunecat ca și romul lor. Așa că am tot revenit la buget. După un timp, am realizat că nu se lua la harță ca să mă convingă, ci ca să mă doboare. După ce-mi frăgezea carnea, s-ar fi putut ca mâine să nu mai fiu atât de apt să-i opun rezistență.

– Eduardo acesta al dumitale nu-i deloc generos, avea el să-mi spună.

– Hotărârile se iau sus, i-am replicat. Nu faceți decât să-i băgați bețe în roate lui Eduardo.

– Pentru el e o nimica toată, pe mine însă mă jenează mult. Ne oferiți o sută cincisprezece mii de dolari pe lună. E o jignire. Avem nevoie serioasă de bani. Îți imaginezi măcar câți cubanezi săraci avem printre noi, aici, în Mia-

---

[1] În original în limba spaniolă (rânduri de băutură)(n.tr.).

mi? Unii sunt prea bătrâni ca să învețe o limbă străină și slab înzestrați să țină pasul cu ritmul excesiv al vieții de aici.

– V-am adus zece mii de dolari de la Washington.

– Împărțiți la cinci, înseamnă câte două mii pentru fiecare dintre liderii Frontului. Nu li se potrivește nici măcar termenul vostru de *pensie*.

– Să presupunem, am zis, că v-am fi dat cei șapte sute și patruzeci și cinci de mii de dolari pe lună pe care-i cereți. Dumneata ești un om plin de bunăvoință. Ai avea de ales între a cumpăra vase bune pentru flota voastră sau a le da mai multă pâine săracilor voștri, și eu cred că ai alege pâinea. După care acțiunile voastre militare vor avea de suferit. Soldații voștri vor fi echipați insuficient. Și astfel acela care v-a aprobat suma va trage consecințele. S-ar putea ca o carieră promițătoare să se încheie foarte repede. Cine de la Washington și-ar asuma un asemenea risc?

S-a aplecat spre mine, întinzând mâna și bătându-mă ușor cu două degete pe piept.

– Ești tânăr, Chico, și de aceea nu le voi mai repeta și altora indiscreția ta. Dar tocmai mi-ai dezvăluit că americanii aceia cu largi posibilități financiare, sunt de fapt, ofițeri CIA.

– Nu vorbeam la propriu.

– Vorbește cum dorești, dar nu încerca să mă convingi că omul vostru cu bani nu face parte din CIA. Pe cei din CIA, eu îi cunosc după miros.

– Eu nu fac parte.

– Tu, Chico? Nu, în nici un caz. Iar eu nu sunt cubanez, ci un gândac de bucătărie. A imitat cu degetele goana unui cârcâiac străbătând masa și a izbucnit într-un muget de râs la vehemența propriului umor.

– Numește un trandafir cum vrei, el tot frumos miroase, i-am venit eu în întâmpinare, iar asta l-a făcut să râdă din nou. Când a adus din nou vorba despre buget, nu mai era atât de pornit.

– Americanul vostru cu bani – *El americano opulento de Usted* au fost vorbele lui – are multe de învățat despre poporul cubanez. Fără libertate, vom degenera. Vom deveni acel ceva rău despre care credeți că am fi. Sub călcâiul unui stăpân, vom reacționa cu viclenia sclavului. Vom fi corupți, ineficienți, nedemni de încredere, proști. Nici o ființă omenească nu poate fi mai rea decât un cubanez nefericit. Lasă-ne să ne conducem însă singuri, și nu va exista națiune cu mai multe resurse, mai bravă, mai loială și mai inspirată într-o confruntare militară. În istoria noastră am făcut revoluții încununate de succes cu numai câteva sute de oameni. Ceea ce s-a întâmplat pentru că în noi sălășluiește spiritul adevăratei democrații. Așa cum a spus cândva José Martí: „*Libertatea... esența vieții. Tot ce se face în afara ei, rămâne imperfect*".

– Ei bravo, am zis. Romul își făcea de cap cu mine.

– Pentru democrația voastră americană, mi-a replicat el; a ridicat paharul și l-a dat de dușcă. L-am dat și eu. Da, a reluat Toto, democrația voastră ame-

ricană ar putea face încercarea de a înțelege democrația noastră cubaneză, dar uite că nu poate. Pentru că democrația voastră se bazează pe egalitatea voturilor. În timp ce pe a noastră o poți găsi în intensitatea sentimentelor. Atunci când un om dorește să schimbe istoria în mai mare măsură decât un altul, votul lui ar trebui să atârne mai greu. Așa votăm noi în Cuba. Cu sentimentele. Dați-mi bani și veți vedea o democrație cubaneză. Banii voștri și sângele nostru.

– O premisă minunată, am zis. În țara mea aceste idei se discută în școala medie.

– Ești destul de tânăr, mi-a întors-o Toto, ca să-mi fii fecior. Dar pentru că lucrezi pentru americanul cu bani, mă iei de sus. Eu însă am nevoie de banii tăi, astfel încât încerc să-ți pun la dispoziție o mai bună cunoaștere a țării mele. Pământul cubanez produce o singură recoltă. Unii susțin că două, și vorbesc de tutunul nostru, dar trăim din zahărul nostru. Asta-i tot ce putem cultiva în avantajul nostru. Deoarece piața zahărului fluctuează, soarta noastră s-a aflat mereu în mână străină. Zahărul nostru s-a vândut în decursul acestui an la un preț coborând până la un penny pe livră și urcând la maximum douăzeci de centime. Sub raport economic, semănăm cu o roată de ruletă. A oftat. Și-a lăsat mâna grea pe brațul meu. Suntem coada din care dau fluctuațiile economice din istoria altor popoare. De aici, dorința nemăsurată de a ne face propria istorie. Așa arată structura oricărui jucător de noroc. Ne lăsăm conduși de emoții.

Situația mea începea să se amelioreze. Nu știu dacă din cauză că luasem la bord, dar îi puteam urmări spaniola și el era din ce în ce mai elocvent, în timp ce vorbea despre notele distinctive din politica țărilor noastre.

– Prețul insuccesului pentru un membru al corpurilor legiuitoare americane, mă asigură el, e umilința individuală. Ai tăi își măsoară valoarea prin egoul lor. Atunci când un american pierde în politică, suferă așadar un gol în propriul ego. Dar în Cuba, a pierde în politică e totuna cu a-ți pierde viața. Pentru noi, asasinatul este una din formele de bază în respingerea cuiva. O diferență interesantă.

– De acord.

– Fidel e băiat bun, când îl cunoști, pricepi? a zis.

– Vă ascult.

– A ajuns conducătorul Cubei pentru simplul motiv că are *cojónes*. Nu vei găsi un bărbat mai curajos.

– Atunci de ce-l urâți?

– Nu-l urăsc. Îl dezavuez. Pe vremea studenției, la începutul anilor '30, l-am susținut pe Ramón Grau San Martín. Ceea ce-i prindea bine lui Ramón. Mă considerau cel mai tare tip din anul meu, iar la Universitatea din Havana nu ne măsuram valoarea prin inteligența noastră. Ne măsuram prin *cojónes*. Cei mai duri studenți din lume. Nu puteai fi respectat ca student la Universi-

tatea din Havana dacă n-aveai armă la tine. Fiind numărul unu în anul meu, ambiția mea era să-l elimin pe președintele nostru de atunci, atât de corupt și de pătat, un individ pe nume Machado. Aș fi izbutit dacă liderul nostru politic, Ramón Grau San Martín, ar fi avut *cojónes*, dar nu le avea. Când mi-a spus că nu ne va susține într-o asemenea aventură, i-am făcut praf biroul cu mâinile goale. Roberto, l-am ridicat și am dat cu el de pământ atât de tare, că s-a făcut bucăți. Eram respectat la vremea mea.

Și Fidel, la vremea lui, a fost bine privit, a continuat Toto. Țin minte că a intrat într-o confruntare cu alți lideri de-ai studenților pe la finele anilor '40. O provocare. O cursă cu bicicleta într-un zid vertical de piatră. Cu viteză maximă. Nici unul dintre ceilalți lideri n-a reușit. O luau la stânga sau la dreapta, în ultima clipă. Fidel a țâșnit cu toată viteza în zid. Apoi a fost transportat de prieteni la spital. A ieșit de acolo cu un bandaj în jurul capului, cu nasul rupt și cu o cuvântare gata-făcută în gură.

– De ce-l dezavuați?

– E iresponsabil. Ar fi trebuit să devină bandit. Ca primitivul ăla al Vestului Sălbatic, Billy the Kid. Nu va da niciodată înapoi. Cu cât e primejdia mai mare, cu atât rânjește mai fericit. Deși temperamentul comunismului nu i se potrivește, optează pentru el întrucât comunismul spune: voința populară se întrupează în voința conducătorului. E singurul rol pe măsura voinței tumefiate a lui Fidel. Așa încât face casă bună cu comuniștii. Drept urmare, e cel mai rău soi de conducător pentru Cuba.

– Cine ar fi cel mai bun?

– Ei, Chico, aș zice că ar trebui să fie un bărbat înțelept, un democrat, cu un respect judicios pentru echilibrul etern al Cubei. Un astfel de echilibru în țara mea îl poți găsi între corupție și milă.

– Toto, asta ți se potrivește de minune.

– Nu mă supăr. Ceea ce-i lipsește lui Fidel e tocmai înțelegerea rezonabilă pentru formele de corupție. Iar Guevara e și mai rău. Ei nu înțeleg caracterul fluvial al corupției.

– Fluvial?

– Ca un râu. De natura râului! Ascultă aici! Mă declar împotriva unor profituri lacome. Lăcomia excesivă nu trebuie răsplătită. Dar corupția prin simpatie – e altceva. Posturile de răspundere trebuie să fie supuse la cadouri. Un curent modest ajută la împingerea la vale a murdăriei, ba chiar și aduce oarecare lumină. Fidel e soiul de om incapabil să înțeleagă valoarea corupției. Are o inimă prea haină. Erorile lui de apreciere sunt imense. Aș putea numi pe unii participanți americani la afaceri necurate... Aici Toto Barbaro s-a oprit.

– Gangsteri?

– Da. Oameni ai afacerilor necurate. Figuri de primă mărime. Nu-l iartă pe Castro că le-a luat casele de joc. O eroare monumentală. Fidel și i-a ridicat

în cap. Nu le tai unor asemenea oameni sursa bogată a veniturilor lor decât dacă vrei să-i ucizi. Mâncam și beam de mai bine de două ceasuri și fața i se înroșise, respira cu greutate. De fiecare dată când pufăia din țigară, aveam să simt foalele mutilate de fum ale plămânilor săi. Dacă e să folosesc termenul de fluvial, răsuflarea lui își avea propria albie de străbătut. De câte ori inspira, îmi simțeam urechile zbârnâind.

Încă mai vorbea. Chelnerii așteptau în picioare în fundul încăperii. Era târziu, dar Barbaro i-a chemat cerându-le încă un *golpe*. Eu însumi mă simțeam mai stânjenit decât părea s-o ceară situația.

– Nouă, cubanezilor, ne place să afirmăm că apele portului Havana la miezul nopții îți pot da destulă lumină ca să poți distinge toate culorile unei cozi de păun. Nu-ți crezi ochilor până când nu dai de bogăția lor de nuanțe. Aici, la voi, în Biscayne Bay, întâlnești o imensă splendoare tropicală, dar apele voastre nu au magia universului nostru cubanez. Atâta culoare. O asemenea revelație de lumini îngerești și infernale. La Havana ne vedem reflectate în apa portului toate nuanțele emoțiilor noastre. Devenim conștienți de ce e nobil în viața noastră și de ce-i mânjit, ne vedem strălucirea, luminozitatea, sordidul, înșelăciunea. Întrezărim adevăratele culori ale urii. La Havana, la miezul nopții, percepem fiecare dintre tranzițiile elementelor. S-a ridicat brusc în picioare și a zis: Mi-a ajuns până peste cap, iar când l-am privit oarecum surprins, căci mă așteptasem la orice, numai la asta nu, și-a scos cutia cu pilule, a deschis-o, n-a găsit ce-a căutat printre cele douăsprezece pilule în culori, cam jumătate din numărul culorilor pe care le poți distinge în apele Havanei noaptea, apoi a făcut un gest circular cu mâna, care punea capăt prânzului nostru și serii și-mi arăta că venise momentul să las banii pentru chelner în farfurioară. Hai de-aici, a zis.

Aproape împleticindu-se, dar mai peremptoriu decât oricând, m-a luat de braț – mai degrabă ghidându-mă, decât agățându-se de torsul meu pentru a fi susținut. Am părăsit restaurantul cu un pas măsurat și am pornit spre mașina mea, care, dată fiind ora înaintată, rămăsese singura din parcare.

– Du-mă la motelul meu.

Locuia într-un motel nu departe de al meu. Am condus mașina, așteptându-mă din clipă-n clipă să facă un colaps. Când am oprit la un stop, mi-a făcut semn să trec mai departe.

– Aveți un atac de cord, am zis.

– *Sí.*

– Să mergem la un spital.

– E prea departe. A tușit. Medicamentele pe care le am îmi ajung.

Înainte de a ne vedea în camera lui, era ud-leoarcă de sudoare ca un cal de povară. Pe drum, avusese un moment când trebuie să se fi gândit că va muri, căci mi-a strigat ca unui frate: „*Aiiii, hermano!*" și și-a rezemat fruntea de umărul meu, să-și mai astâmpere durerea.

Odată intrați în cameră, s-a prăbușit pe pat, a întins degetul cel mare și arătătorul pentru a-mi indica mărimea sticluței și a zis:

– *Nitroglicerina.*

Cea mai mare teamă din clipa aceea a fost că voi deschide dulăpiorul și nu voi fi în stare să-i găsesc doctoria dar, înainte de-a apuca să mă neliniștesc de-a binelea, am zărit-o. Eticheta cu *nitroglicerina* figura pe una din sticluțele aflate în fața mea, de diferite culori și dimensiuni. Stând una lângă alta, pe un raft mic de sticlă, semănau cu un rând de piese de șah.

Ce-a urmat a fost de necrezut. Și-a pus două tablete minuscule sub limbă, s-a scuzat, a închis ușa de la baie după el și, după un acces de vomă și o serie de alte manevre – a tras apa –, a ieșit de acolo destul de sănătos ca să deschidă o sticlă de *añejo* și să insiste pentru un alt *golpe*. Primul pahar l-a luat împreună cu o altă tabletă de nitroglicerină.

– Într-una din zile voi muri dintr-un atac de cord, mi-a spus el, plătind astfel pentru lăcomia cu care mănânc. Această lăcomie, Chico, a fost substitutul meu pentru *marea lăcomie* – cuvintele lui au fost *voracidad prodigiosa* – pe care am tolerat-o ca persoană prea onorabilă pe vremea când am fost Președinte al Senatului.

– *Olé*, am zis eu și am ridicat paharul.

– Într-una din zile voi muri, a spus el repetându-se, dintr-un atac de cord. Când voi muri, cere să mi se facă autopsia.

– De ce?

– Să vezi dacă n-am fost otrăvit.

Am încercat să zâmbesc politicos. În temeiul vechiului imperativ al familiei Hubbard: Să nu răspunzi niciodată la o declarație extravagantă.

– Ei bine, am deschis în cele din urmă gura, ați putea fi mai concret?

– Voi muri dintr-un atac de cord, a susținut el încă o dată. O autopsie va putea stabili dacă a fost sau nu indus cu mijloace chimice.

Am oftat. În împrejurările date, poate că răspunsul meu a sunat ciudat, dar nu eram pregătit să iau asupra mea un angajament pe care n-aș fi vrut să-l țin:

– Numai Poliția sau rudele pot să ceară autopsia, i-am spus. Eu nu intru în nici una din cele două categorii.

– În momentul de față ești mai aproape de mine decât fiul meu, fizic vorbind. Și ești cu siguranță pe o poziție mai înaltă decât Poliția. Ai competența să le dai instrucțiuni.

– Nu pot interveni nici măcar în cazul unui proces-verbal de contravenție la legea circulației.

– Chico, nu-i nevoie să recunoști că faci parte din CIA, dar, te rog, nu te simți dator să protestezi întruna. Nu te voi deranja mai mult decât se cuvine. Există însă ceva crucial: o vorbă care trebuie să ajungă sus. A ridicat un deget spre tavan. Tatălui nostru, a zis și un moment am crezut că se referea la Tatăl

nostru al tuturor, dar pe urmă a adăugat cu o strâmbătură amuzantă din gură: Tatăl *nostru* care este și tatăl tău.

– Nici măcar nu-l cunoști, am zis.

– Îi cunosc poziția. Este crucial ca tatăl tău și cu mine să stăm de vorbă.

Începeam să întrezăresc în sfârșit rațiunile excelente pentru care Faustino Barbaro îmi căutase tovărășia. N-aș putea spune că Toto îmi era cine știe ce simpatic, și totuși m-am simțit trădat.

– Nu voi încerca să iau legătura cu tatăl meu până nu voi afla mai multe.

– E spre binele lui.

– Îl puteți proteja pe tatăl meu și afacerile lui?

– Am fost abordat de doi inși. Răi. Ei susțin că lucrează pentru tatăl tău.

– Cine sunt *ei?*

Venea dinspre el o emanație cam tot atât de agreabilă ca o grăsime înghețată în tigaie. Îi puteam simți frica.

– *Ei* sunt cei expropriați, a zis în cele din urmă.

– Oameni sărmani? Cubanezi?

– Nu. Americani. Americani cu bani. Avea o figură nefericită. Gândește-te. Nu-i greu de înțeles.

– Cărora le-a expropriat Castro cazinourile? am întrebat.

A încuviințat cu un semn aproape imperceptibil din cap.

– Permite-mi să așez lucrurile într-o anumită perspectivă, am zis. Grupul pe care-l reprezint are contacte cu tot soiul de oameni. Nu văd nimic deosebit în ceea ce-mi spui.

– Pentru că nu vrei să privești în față o concluzie care va anticipa finalul. *El último*, Chico.

A fost clipa în care sentimentul de alarmă a căpătat dimensiunea unei mașini de salvare, care tocmai ar da colțul. Mi-a trecut prin cap că, de fapt, camera lui Faustino Barbaro putea prea bine să fie burdușită cu aparatură electronică. Discuția noastră putea fi o provocare.

– Vă pot da toate asigurările, am declarat, că tatăl meu n-are cum să fie asociat în vreun fel cu un asemenea proiect și ar fi o nebunie să mai vorbim despre aceasta.

Nu știu ce mi-a putut trăda spusele, căci vocea mea sunase limpede, surprinzător de autentică în propriile mele urechi, dar Barbaro s-a reașezat în scaunul din care se ridicase, a întins un deget moale spre una din lămpi, parcă spunând: „Cine mai știe pe unde și-or fi instalat *ei* flecuștețele alea?" și mi-a făcut cu ochiul – o mișcare lentă și impudică.

– În cazul acesta, Chico, a făcut el cu glas tare, poate că n-ai să-l mai suni pe tăticu, dar înfățișarea lui mulțumită de sine îmi sugera că indiferent ce s-ar fi întâmplat, trebuia s-o fac. Ca și cum ar fi știut.

În noaptea aceea am dormit. La cinci minute după ce am ajuns la Royal Palms, băutura în combinație cu evenimentele serii m-a doborât.

14

M-am trezit cu sentimentul unei catastrofe iminente și mai eram încă sub efectul proastei dispoziții, când răspunsul lui Harlot la mesajul meu din ajun a sosit în Zenith, pe circuitul de securitate obișnuit, la ora 10,32. Era bine totuși, am tras eu concluzia, că mă aflam la fața locului să-l primesc, cu sau fără mahmureală.

NUMĂR DE ORDINE: J/38.761.709
SE TRIMITE LA: LINIA / ZENITH-OBIȘNUIT
PENTRU: ROBERT CHARLES
DE LA: VAMEȘUL 10,29 A.M. 12 IULIE 1960
SUBIECT: BABYLON BAZAAR

Îmi permiți să afirm că babilonienii tăi mi se par la fel de ciudați ca și locuitorii insulelor Kvakiutl?! Atracție vicioasă către bogăția de daruri orale? Am așezat dintotdeauna oralul în clasa verbului. După experiența mea, oamenii responsabili își permit o singură deviație de la cap-compasul strămoșesc al procreației, cu alte cuvinte străvechea practică a amorului anal. Aceasta permite un câștig de putere magică cu prețul unei maculări temporare. (O veche ecuație a societății rurale.) Evident, babilonienii tăi locuiesc un alt tărâm. De când mă știu, am considerat că un dar oral poate fi cel mult o înghețată de fragi. Continuă această, altfel, splendidă colaborare. Când ochii cu crețuri vor intra în marele conac alb, îi va face loc și domnișoarei din podul cu fân?

VAMEȘUL

Am rămas la masa mea de lucru jumătate de ceas, nemișcat. Ezitam să mă mișc. La peisajul plumburiu al creierului meu se adăuga acum imaginea de neșters a lui Kittredge, în genunchi, pradă unor priapice manevre magice din partea lui Hugh Montague. Nu știam dacă să mă înfurii sau să-mi fac griji pentru condiția mentală a lui Hugh, sau eram cumva obligat să recunosc că tocmai mi se servise concepția șefului meu despre glumă.

Aveam o zi întreagă de muncă în fața mea, urmată de porția nocturnă a NECHIBZUITULUI. Am decis să ignor mesajul lui Harlot. Trebuia să mă împac cu posibilitatea că tocmai se dădea huța strămoșește în cine știe ce leagăn smintit, da, Hugh Montague, călăuza mea întru tărie, spirit, Iisus, milă divină, dăruire și maestru în rara artă a informațiilor, mai era și hip-hip-ura priapic! Pe lângă asta, debordam de propria mea furie. Risipa sexuală a vieții Modenei! Trecutul meu părea atât de lamentabil! Tot ce puteam trece în revistă se rezuma la curvele din Montevideo, plus o legătură sordidă cu Sally Porringer. Descrierea făcută de Modene lui Sinatra – „delicat, activ, senzual“ – tăia în mine ca un stilet. Și-mi mai dădea acolo o întrebare pe care nu țineam

să mi-o pun. Puteam fi un amant mai bun? Cu un răspuns obligatoriu: Improbabil! Nu cu sinapsele Hubbar-ilor.

În următoarele cinci minute, am întreprins un studiu vizual al lumii înconjurătoare. Un procedeu de restabilire a echilibrului. N-am descris până acum nici unul din birourile în care am lucrat în acești ultimi ani, n-am prea simțit nevoia. Pereții sunt întotdeauna albi, de un alb murdar, galbeni, cafenii sau verde-pal. Mobila, din metal și în nuanța cenușie a vaselor de război. Scaunele birourilor – albe, sure sau negre–, prevăzute cu pernițe, pivotează de la masa de scris la postamentul mașinii dactilo. Scaunul pentru oaspeți, din plastic: galben, roșu, portocaliu sau negru. Podeaua, când nu-i acoperită cu un linoleum gri, lasă la vedere covoare în verde sau cafeniu. Posterele, limitate neoficial. Dacă aș fi avut o fotografie a Modenei, n-aș fi ținut-o pe birou. Ar fi sărit în ochi mai ceva decât o sticlă cu ketchup. Pe un perete atârna o hartă a Floridei de sud, o hartă a Cubei pe altul, iar între ele un calendar cu douăsprezece imagini ale porturilor din Maine, un coș verde-închis pentru hârtii, o masă de stejar la perete, cu o scrumieră, o oglindă lângă ușă, o bibliotecă din metal cu patru rafturi din oțel. Pe lângă iluminarea cu tuburi fluorescente de deasupra capului, mă mai dăruiseră și cu o lampă de masă. Avusesem birouri ca acesta peste tot unde lucrasem pentru Agenție și urma să am și un birou numai al meu. Pe palier cu mine, la Zenith, într-un spațiu larg și înalt, numărai optzeci de asemenea separeuri.

Mi-am zis câteodată că aceste instalații lugubre erau menite să-ți țină mintea trează atunci când judecății puțin îi lipsea s-o ia razna. Pereții mei despărțitori se holbau la mine ca o tablă spălăcită de pe care scrisul a fost șters de nenumărate ori. Am reluat lucrul. Lui Montague i-am răspuns abia în dimineața următoare.

NUMĂR DE ORDINE: J/38.762.554
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL - A
DE LA: FIELD 11,41 P.M. 12 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Luând în considerație aprecierile voastre, voi încerca să fiu mai succint.

Pe 4, 5, 8, 11, și 14 martie, BARBĂ-ALBASTRĂ este chemată la telefon de IOTA de la Concord, New Hampshire, de la Harrisburg, Pennsylvania, de la Indianapolis și de la Detroit. Trandafiri cu tije lungi, în buchete de câte optsprezece, sosesc zilnic. Convorbirile fac călduroase trimiteri la următoarea lor întâlnire.

Pe 17 martie apare însă o schimbare de ton. Convorbirea IOTA-BARBĂ-ALBASTRĂ este recepționată la hotelul Willard din Washington. Mă tem că transcrierea a fost serios ciuntită.

IOTA: Frank te-a chemat?

BARBĂ-ALBASTRĂ: Nu de curând.
IOTA: Am încercat să te găsesc aseară în Miami Beach.
BARBĂ-ALBASTRĂ: Ce păcat. Am ieșit în oraș.
IOTA: Sper că ai fost cu un prieten.
BARBĂ-ALBASTRĂ: Doar cu o colegă, stewardesă.
IOTA: (lipsă)
BARBĂ-ALBASTRĂ: (lipsă)
IOTA: (lipsă)
BARBĂ-ALBASTRĂ: (lipsă)
IOTA: Da, firește. Vrei să mergi la premiera concertului lui Frank la Fontainebleau?
BARBĂ-ALBASTRĂ: Mi-o doresc *de mult.*
IOTA: Cât rămâne Frank la Miami?
BARBĂ-ALBASTRĂ: Zece zile.
IOTA: Un bun prilej să-l vezi.
BARBĂ-ALBASTRĂ: (lipsă)
IOTA: Vreau să aranjăm o întâlnire la Waldorf pe douăzeci și șase. Îți vei putea programa corespunzător schema de zbor?
BARBĂ-ALBASTRĂ: Firește. Dar...
IOTA: Da?
BARBĂ-ALBASTRĂ: Întâlnirea mi se pare atât de departe.
IOTA: (lipsă)
Restul este ciuntit.

(17 martie 1960)

Din 18 până pe 31 martie, răstimp în care Sinatra cântă la Fontainebleau, BARBĂ-ALBASTRĂ zboară în patru rânduri de la Miami la Washington și înapoi. Când e liberă, locuiește la Fontainebleau. În această perioadă nu avem înregistrări telefonice transcrise ale unor apeluri din partea candidatului, dar aflăm de la BARBĂ-ALBASTRĂ-AURICULAR, pe 31 martie, că STONEHENGE a trimis un om din echipa tehnică (numit Exterminatorul) în camera lui BARBĂ-ALBASTRĂ să-i verifice telefonul. Întrebat de BARBĂ-ALBASTRĂ, STONEHENGE îi replică: „Am devenit prudent la bătrânețe". Putem presupune că telefonul a fost interceptat de un „buddhist" și că jucăria a fost scoasă. Ceea ce ar putea da seamă pentru absența unor transcrieri între 18 și 31 martie.

Avem totuși două apeluri (pe 21 și 31 martie) ale lui BARBĂ-ALBASTRĂ către AURICULAR. Probabil că buddhiștii au interceptat și telefonul de la locuința lui AURICULAR din Charlevoix, Michigan. O parte din convorbirea purtată în 21 martie merită să fie citată pe larg.

MODENE: Nu pot anticipa niciodată dacă Frank va juca rolul doctorului Jekyll sau al domnului Hyde, dar când vrea să fie drăguț, atunci te ridică în al nouălea cer. Trebuie să-ți spun că o viață dusă la lumina zilei mă atrage mai mult după săptămânile astea în care m-am jucat de-a v-ați ascunselea cu Jack. Îl ador pe Jack, dar Frank, pe scenă, e cu totul altcineva. Aproape co-

pleșitor. La spectacolul de seară, am stat la masă cu câțiva dintre prietenii lui Frank; toți au rămas cu ochii lipiți de el.

WILLIE: Cine mai era la masă?

MODENE: O, Dean Martin și Desi Arnaz, dintre cei pe care-i cunoști. Dar ce importanță are? Nici unul nu și-a dezlipit ochii de pe el. Face un semn din degete și se dezlănțuie un întreg pandemoniu. Fiecare dintre nevestele aflate în sală o simțeai gata să fugă cu el în lume. Iar la cântecele de dragoste, bărbații au fost cei care s-au pus pe plâns.

WILLIE: Ce-a cântat?

MODENE: Nu le pot spune titlurile la toate. *Dragostea scrie pe nisip, Maria, Cât de adânc e oceanul, Exact la timp.* Nici că se putea mai bine. A încheiat cu *În mâna Lui e lumea-ntreagă.*

WILLIE: Ai reluat legătura cu Frank?

MODENE: Domnișoară Știe-Tot, de data asta greșești. S-a terminat. Și pe lângă asta, e nebun după Juliet Prowse. O ia cu el tot timpul.

WILLIE: Ceea ce s-ar putea să nu-l împiedice să se întâlnească cu voi amândouă.

(21 martie 1960).

În acest punct, Modene închide brusc telefonul. O altă transcriere, la diferență de un minut, menționează apelul lui Willie la Fontainebleau. Funcționarul de la recepție îi spune că domnișoara Murphy, la cererea ei, nu mai primește legături telefonice externe.

Asta-i tot ce avem până în momentul unei lungi conversații cu Willie, din 31 martie, la chemarea Modenei. După opinia mea, o mare parte din ea merită să fie inclusă.

WILLIE: Unde-i candidatul zilele astea?

MODENE: Plecat în campanie.

WILLIE: Nu l-ai întâlnit la New York?

MODENE: Nu.

WILLIE: Credeam că te întâlnești cu el pe 26 martie.

MODENE: Ei bine, nu.

WILLIE: Nu a venit la întâlnire?

MODENE: Am pierdut eu avionul.

WILLIE: Ce-ai făcut?

MODENE: Am pierdut avionul.

WILLIE: Ce-a zis?

MODENE: M-a întrebat de ce, iar eu i-am spus doar că „am pierdut avionul. Am atâta de-a face cu ele, că atunci când e să plec pentru mine pur și simplu le *pierd*".

WILLIE: Asta trebuie să fi fost sfârșitul.

MODENE: Ba deloc. Am vorbit cu el a doua zi și urmează să ne întâlnim la Washington pe 8 aprilie, după întâlnirea electorală pentru propunerea candidatului, din 5 aprilie.

WILLIE: Deci nu s-a supărat.

MODENE: A fost indiferent. Dar cred că și el gândește, ca tine, că aș fi reluat legătura cu Frank. Uneori mă întreb dacă nu cumva singurul motiv pentru care s-a combinat cu mine e că a vrut să vadă dacă poate să-i sufle fata lui Frank.

WILLIE: Pe ce-ai jurat că nu te-ai întors la Frank?

MODENE: Nu poți descoperi un fapt care nu există.

(tăcere)

WILLIE: Ce purtai la petrecerea de adio a lui Frank la Fontainebleau?

MODENE: Am optat pentru o rochie albastru turcoaz și pantofi la nuanță.

WILLIE: O, Doamne, cu părul tău negru, trebuie să fi fost trăsnet. Îți și văd ochii verzi pe fondul de albastru turcoaz.

MODENE: Mi-am pus și eu creierul la contribuție.

WILLIE: Cât te invidiez! Ai făcut ceva cunoștințe noi la petrecere?

MODENE: Frank mi-a prezentat pe cineva, un bărbat pe nume Sam Flood. Sam părea incredibil de sigur de sine, și toți cei de la masa lui îl tratau cu un respect teribil. Mi-a făcut plăcere masa. Toți bărbații care-l înconjurau păreau că vin dintr-o comedie muzicală.

WILLIE: Erau chiar atât de arătoși?

MODENE: Nu. Mă gândesc la o comedie muzicală bufă. Unul dintre ei trebuie să fi avut vreo șase picioare și șase țoli și peste trei sute de livre. Iar altul era un pișpirică, semăna cu un jocheu. Restul se înșirau cam pe cinci dimensiuni diferite. Și au toți niște mutre! Dar din clipa când Sam Flood m-a așezat lângă el, ceilalți n-au mai îndrăznit nici măcar să-și ridice ochii din farfurie. Apoi, Clanul a ținut să vină la masa noastră și l-au salutat toți pe Sam Flood. Stătea țeapăn ca un rege. Uneori nici măcar nu se deranja să recunoască, persoana. Sammy Davis Jr. a venit la el cu un zâmbet lățit pe toată fața, dar Sam Flood l-a concediat făcându-i un semn cu dosul mâinii. Iar Sammy s-a făcut pur și simplu nevăzut. „Nu știi cine-i?" l-am întrebat eu pe domnul Flood. „Știu cine-i *ăla*", a zis. „E doiul de pică. Dă-l uitării".

WILLIE: Cum arată domnul Sam Flood?

MODENE: De înălțime mijlocie. Aproape urât, dar are farmec. Bine îmbrăcat și bronzat. Viril, dar potolit. Poate-i președinte la General Motors.

WILLIE: Ha, ha!

MODENE: Când Frank intră undeva, toată lumea sare-n sus. Sam e ca un papă. Aș zice că emană o masivitate, în același timp atrăgătoare, dar care te ține la distanță.

WILLIE: Fascinant.

MODENE: Exact.

WILLIE: Ți-a fixat vreo întâlnire?

MODENE: A încercat, iar eu i-am explicat că nu puteam pentru că slujba îmi cerea să zbor la Washington a doua zi de dimineață, la unsprezece. A zis: „Am să te trec eu pe un zbor mai potrivit". I-am spus însă că voiam să plec conform planificării. Nu i-am mai povestit cât de furioși sunt pe mine cei de la Eastern Airlines pentru programul meu după cum îmi tună inima.

WILLIE: Cum a primit refuzul?

MODENE: A zis: „Am mai fost eu trimis la plimbare, dar niciodată atâta

de pe șleau". Apoi a încercat să râdă de gluma lui. Îți jur, părea că n-o să se mai oprească. Acest Sam Flood e un gentleman care se place foarte mult.

WILLIE: Asta-i tot?

MODENE: Mi-e teamă că e doar începutul. Când m-am întors la Miami, peste două zile, am găsit douăsprezece duzini de trandafiri galbeni în cameră, câte șase de fiecare zi.

WILLIE: Trandafirii galbeni nu înseamnă gelozie?

MODENE: Dacă-i așa, atunci face mare tapaj din asta. De atunci primesc câte șase duzini de trandafiri galbeni zilnic.

WIILIE: Crezi că Frank i-a spus ceva despre Jack?

MODENE: Chiar asta-i întrebarea, nu?

(31 martie 1960)
Al dumneavoastră, FIELD

După orele de lucru, m-am întors la Royal Palms. Se făcuse aproape miezul nopții, și dacă eram foarte prost dispus, asta nu m-a împiedicat să meditez la Giancana și la trandafirii lui galbeni. Am avut halucinații prin somn. Vechiul aparat de condiționat aerul s-a ridicat ca un hipopotam clătinându-se pe picioare, ca după aceea să se tolănească din nou cu un mormăit. S-a făcut din nou cald. Scăldat în sudoare și scuturat de friguri, am adormit la loc, ca să mă trezesc dimineața cu premoniția unei amenințări, pentru că acum eram convins că trebuie să-l sun pe tatăl meu.

15

O parte a problemei era cum să dau de tata. Nu-i cunoșteam nici numerele de telefon, nici criptonimul. Trebuia însă să lucreze direct sub Richard Bissell. Nu puteau fi mai mult de doi sau trei ofițeri la acest nivel al Cartierului-Ochiul. Când am intrat la Zenith ceva mai târziu, în cursul dimineții, am consultat schema noastră de organizare și am găsit SPINUL, CHITARA și HALIFAX corespunzând palierului respectiv. În principiu, nimeni nu-și alegea criptonimul după faptul că-i plăcea sau nu, dar taică-meu era gata oricând să ignore o asemenea regulă. La șaptesprezece ani câștigase o cursă pe mare pentru juniori pe traseul dintre Bar Harbor-Halifax (din Noua Scoție), iar faptul aproape că-mi ajungea.

Folosindu-mă de telefonul cu circuit închis, am telefonat la Cartierul General-Ochiul; a fost de ajuns să formez cele trei cifre aparținându-i lui HALIFAX și secretara tatălui meu, Eleanor, mi-a răspuns pe loc. I-am recunoscut vocea imediat. O întâlnisem de câteva ori, o femeie îngrijită și cumva genul posac de celibatară tânără pe care vârsta mijlocie a prins-o în același post de secretară a tatălui meu și care purta coc. L-a însoțit peste tot – la Viena, în Orientul Apropiat, în Extremul Orient și, din câte știu, în Honduras, pe vre-

mea operațiunii din Guatemala – și își făcuse un nume o dată cu postul. Se zvonea, mi-a spus într-un rând Kittredge, că Eleanor era amanta tatei.

Iată de ce, când am revăzut-o, am fost mai atent cu ea. Nu s-a arătat deosebit de prietenoasă, nu așa ca să bată la ochi. Buzele și le ținea nefiresc de strânse iar ochii îi scăpărau. Știa să țină un secret. Iar imediat ce i-am auzit vocea în ziua aceea, răsunând în aparat, mi-a dat prin cap că habar nu aveam dacă Eleanor era numele ei adevărat sau cel de lucru, din cadrul Companiei.

– Eleanor, am zis, aici Robert Charles de la PĂDUCELUL. Dacă verifici în Factura de expediție a Cartierului General-Ochiul, cred că vei fi de acord că-mi poți permite intrarea în legătură cu HALIFAX.

– Putem să lăsăm deoparte Factura, mi-a răspuns ea, știu cine ești, Robert Charles.

– Asta ne scutește de-o osteneală în plus.

– Dragă băiete, chiar o vezi pe subsemnata alergând pe scări în jos până în holul mare ori de câte ori ne pomenim cu o voce nouă de la Zenith? E mai ușor să vă învăț pe de rost.

Mamă, ce mai nevastă, mi-am zis în gând.

– Ei bine, am rostit eu cu glas tare, obiectul e acolo?

– Vorbești pe linia obișnuită, confidențială sau secretă? Trebuie să menționezi acest amănunt, Robert, i-a făcut ei plăcere să-mi reamintească.

– Secretă. Acesta trebuia să fie telefonul special.

– Te sună el într-o oră, a declarat ea și a închis.

În timp ce-am așteptat la masa mea de lucru, m-am ocupat de note.

De când începusem să lucrez la transcrierile pentru Harlot, masa mea de la Zenith devenise un loc de blocare a circulației notelor și rapoartelor. Câteodată se strângeau până la cincizeci de asemenea hârtii. Dacă jumătate puteau fi îndosariate sau aruncate, nu oricare dintre ele putea aștepta. Revenit la birou după una din zilele petrecute la stațiile de recrutare, nu știam niciodată la ce să mă aștept – la ceva amuzant sau la vreo pacoste. Așa încât frunzăream prin grămadă, când m-a sunat secretara. Eram chemat la telefonul special.

Cabina telefonică de la Zenith aducea cu un fel de baie de aburi. Telefonul special nu funcționa până când nu trăgeai bine ușa după tine, după care aerul condiționat îți era tăiat. Transpirai în progresie geometrică, pe măsură ce convorbirea ta se consuma. Am auzit un „Robert Charles“, rostit, sunt sigur, cu o voce tare și bucuroasă, dar grație drăciei de cifrat-descifrat îmi ajungea la ureche ca din fundul unui mormânt.

– Ești personajul despre care susține Eleanor că ai fi?

– În interes de serviciu, domnule.

– Ha, ha. Credeai că nu știu unde ești?

– M-am gândit o clipă și la această posibilitate.

– Eduardo m-a informat. Fiule, nu ești obligat s-o crezi, dar aveam de gând să dau în curând pe la tine. Fir-ar să fie, am putea să bem și-un pahar de vin.

– Abia aștept.

– OK, despre ce-i vorba?

Îl cunoșteam destul de bine ca să vin la subiect în următoarele trei secunde.

– Umblă vorba pe aici, am zis, că ai de gând să găbjești pe un tip mare. *Să găbjești* era o veche expresie de-a noastră din vacanțele de vară, când dădeam peste un iepure mare, în hoinăreala noastră prin Maine. Informatorul meu, am adăugat, e din Frente.

– Băiete, ăsta-i un telefon special. Binevoiește și spune-mi care dintre palavragiii Frontului ți-a împuiat urechile?

– Faustino Barbaro.

– Am auzit de acest gentleman. Un politician gras.

– Da, domnule.

– Ce ți-a spus?

– Că vrea să vorbească cu tine.

– Multă lume vrea, inclusiv fiul meu. Dar nu reușesc toți să-mi explice ce urmăresc.

Nu-mi venea mai ușor, acum ca și altă dată, să provoc urgia tatălui meu. Îi și vedeam ochii albaștri aprinși de mânie. Totuși, n-aveam să trec cu vederea mesajul încredințat.

– Barbaro are legături cu Mafia, am zis, și el susține sus și tare că doi dintre ei afirmă că le-ai dat misiunea să-l elimine pe Fidel Castro.

– Nu-i nici pic de adevăr în asta, mi-a replicat el pe loc. A urmat o pauză, după care a vorbit din nou: de când îți bați capul cu zvonul ăsta?

– De-alaltă seară. După cum vezi, nu i-am dat prea mult credit și n-am dat buzna la telefon.

– Ei bine, ar fi trebuit să știi. Nu acesta e stilul meu, nici al domnului Dulles, nici al domnului Bissell, să alergăm după grămada de moluște putrede.

– Nu s-ar zice, nu-i așa?

– Cine sunt indivizii de care spunea Barbaro?

– A refuzat să-mi spună – a stăruit că vrea să vorbească cu tine.

– Ei drăcia dracului, s-ar putea să fiu obligat să văd ce-i cu asta. A tușit. Mă așteptam să închidă, dar am realizat că, pentru el, eu eram încă fiul lui. Cum te împaci cu slujba, bine? m-a întrebat.

– Da, domnule.

– Ai mult de lucru?

– Nu mă tem de muncă.

– Am aflat. Pentru perioada de la Montevideo, Hunt ți-a dat notă bună. Cu excepția provocării celor de la KGB, pe care un glumeț a încercat să ți-o pună în cârcă. S-ar putea ca Hunt să fi exagerat.

– Howard Hunt nu-i perfect.

– Ha, ha. La revedere, ceva mai curând decât crezi, a zis el și a pus receptorul în furcă.

16

NUMĂR DE ORDINE: J/38.767.859
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL-RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL - A
DE LA: FIELD 10, 54 A.M. 13 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Pe 12 aprilie, un filon bogat. Într-o convorbire prelungită, BARBĂ-ALBASTRĂ îi povestește lui AURICULAR despre o întâlnire la Washington cu IOTA, pe 8 aprilie, o vizită făcută în continuare lui RAPUNZEL, la Chicago, pe 9 și 10 aprilie, întoarcerea la Miami, pe 11 aprilie, *în tovărășia lui RAPUNZEL,* și un alt rendez-vous între BARBĂ-ALBASTRĂ și IOTA la Fontainebleau, în aceeași zi. Deși BARBĂ-ALBASTRĂ nu amintește nimic despre vreo întâlnire între IOTA și RAPUNZEL, aceasta desigur că ar fi putut avea loc fără știința ei: RAPUNZEL e înregistrat el însuși la Fontainebleau, pe 11 aprilie.

Cu riscul de a vă pune la încercare răbdarea, am inclus ceea ce ați putea considera drept amănunte exterioare, dar mărturisesc că pe mine mă fascinează.

Din: Transcrierea din 12 aprilie 1960

MODENE: Jack tocmai a câștigat candidatura în Wisconsin și mă așteptam să fie în toane bune, dar când am intrat eu l-am găsit în casă într-o stare de spirit foarte gravă.

WILLIE: Te-a invitat acasă la el? O, Doamne, ce riscuri își ia. Nevastă-sa unde era?

MODENE: Ei bine, plecase la Cape Cod, așa că a rămas singur la Washington. Am avut sentimentul că nu sunt singura femeie pe care o invită la cină.

WILLIE: Și casa?

MODENE: E în Georgetown, pe Strada N. Strada N, nr. 3307.

WILLIE: Cunosc Georgetown, dar nu pot vizualiza corpul de case.

MODENE: Niște clădiri înalte și înguste, ceva mai retrase. Dar am fost surprinsă cât de mici sunt încăperile.

WILLIE: Mobila nu-i somptuoasă?

MODENE: Ei bine, canapelele și fotoliile sunt încăpătoare și foarte-foarte moi. Pentru inima mea, prea multă mobilă. Aș zice că nu-i aleasă după gustul lui, ci al ei. Peste tot fotografii de-ale ei, care mi-au făcut impresia că-i o fe-

meie încordată. Mie așa mi se pare, foarte încordată. Cred că are nevoie de tot acel confort exagerat ca să se poată destinde.

WILLIE: Ce fel de antichități are?

MODENE: Piese de epocă. Franceze. Mici și elegante. Trebuie să fi costat o avere. Mi se pare mie că-i place să cheltuiască banii lui tata socru.

WILLIE: Tu n-ai face la fel?

MODENE: Nu m-am gândit la asta.

WILLIE: Și ce-ați mâncat?

MODENE: Lasă-mă să-ți povestesc, a fost o mare dezamăgire. S-ar putea ca Jackie Kennedy să știe tot ce trebuie știut despre bucătăria franțuzească, dar, când nu-i acasă, bărbatul ei trece pe cea irlandeză. Carne și cartofi.

WILLIE: Mare păcăt.

MODENE: Mi-a păsat prea puțin. N-aveam poftă de mâncare. Eram trei la masă: noi și un tip înalt și posac, Bill, un depanator politic, ceva. El și Jack și-au pierdut tot timpul cât a durat masa analizând perspectivele în Virginia de vest. Populația e 95% protestantă și Bill repeta întruna: „Humphrey a izbutit să-i convingă pe cei de acolo că el e sărac și tu ești bogat". „În regulă", a zis Jack. „Ce-mi recomanzi?" „Vechea metodă, la război ca la război. Ia-i cu asalt, Jack. Cere-le ajutorul". Jack a început să râdă. Mi-am dat seama că nu punea mare preț pe ce gândea acest Bill. „Bill", a zis, „asta o știam și eu", și din felul cum a spus-o, Willie, ascultă la mine, e un tip tare.

WILLIE: Ești norocoasă că ai cunoscut un bărbat ca el.

MODENE: După plecarea lui Bill, Jack și cu mine am băut pe îndelete un pahar și mi-a spus cât de mult i-am lipsit. Să nu-mi explice nimeni că-i un bărbat care nu știe cum să-i vorbească unei femei. Mi-a povestit ceva interesant despre un trib de negri din Africa, ai cărui membri cred că orice lucru își are un spirit al său, chiar și o rochie, de exemplu. Spunea că atunci când o femeie frumoasă îmbracă o rochie frumoasă nu arată mai frumoasă din cauza rochiei, ci din cauza acelui *kuntu*, spiritul rochiei, în armonie cu spiritul femeii. Efectul crește prin cooperarea celor două spirite. Puține femei intră în acest raport cu îmbrăcămintea lor, dar eu, da, mă număr printre ele, a zis el.

WILLIE: Ai dreptate, Jack Kennedy știe cum să-i vorbească unei femei.

MODENE: Apoi m-a luat într-un tur al casei. La cină, văzusem doar doi oameni de serviciu, dar sunt mai mulți, rămăseseră însă în camerele lor, și am hoinărit doar noi doi printr-o mulțime de încăperi, ca în cele din urmă să ajungem în dormitorul principal, unde ne-am așezat pe patul dublu și am stat de vorbă în continuare.

WILLIE: În dormitorul principal! E de necrezut, tipul! Eu l-aș omorî pe bărbatul meu dacă mi-ar face una ca asta.

MODENE: Ei bine, sentimentele mele au fost împărțite. M-am gândit că trebuie să fie foarte nefericit cu soția lui. Și sunt obligată să spun adevărul – a fost o noapte exact cum aveam nevoie pentru moralul meu. Așa încât s-ar putea să mă fi simțit puțin vinovată, dar și pregătită. Totul s-a petrecut lin, ca și cum ar fi turnat o licoare minunată și intangibilă, făcând din mine un potir plin-ochi. Nu mă justific. Așa am simțit. A fost minunat să fac dragoste cu el, mi-a îndepărtat îndoielile, în mare parte. Era lângă mine, recunoscător. Am vrut să fac pentru el cât se putea de mult și s-ar zice că am și făcut. Nu-i chiar atât de

activ ca Frank, dar, știi, nu contează. Dacă mi-era teamă de ceva, atunci trebuie să spun că mă temeam să nu mă îndrăgostesc prea tare de el.

WILLIE: Păzea.

MODENE: Da, păzea. La sfârșit, mi-a spus: „Nici nu știi cât de mult a însemnat pentru mine ofranda ta. Făcând dragoste cu tine, știu că nu voi fi înfrânt". „Nu mai vorbi așa", i-am spus, „nu seamănă cu stilul tău de gândire". „Nu", a zis, „dacă nu voi obține numirea, te răpesc și te duc în vreo insulă secretă în largul unei mări albastre. Doar tu și eu, soarele și luna. Vom trăi de parcă ne-am fi născut goi și, ți-o jur, așa vom și rămâne". „Mai domol cu caii", i-am zis. „Încerci să mă lași fără *kuntu*-ul meu. Sacrific orice pentru tine, nu și șifonierul". Ei bine, Willie, ne-am pus pe râs și-am crezut că nu ne mai oprim niciodată.

WILLIE: Ați rămas peste noapte?

MODENE: O, nu. Ce făceam dimineața? La urma urmei, e însurat, nu? Și-apoi, trebuia să fac față ideii că m-aș putea îndrăgosti de el, să rezist.

WILLIE: Nu te-am auzit niciodată vorbind cu atâta pasiune despre un bărbat.

MODENE: Păi Willie, în definitiv de ce nu?

WILLIE: Când l-ai mai văzut?

MODENE: Pe 11 aprilie. La Fontainebleau. A străbătut toată țara în numai două zile. Virginia de vest, Arizona, nici nu-mi mai amintesc pe unde a mai trecut.

WILLIE: Știa de voiajul la Chicago?

MODENE: I-am spus.

WILLIE: I-ai povestit despre Sam Flood?

MODENE: Jack n-are decât să creadă ce vrea. Dacă nu poate crede că-i sunt loială, ei bine, să sufere.

WILLIE: Nu te cred.

(12 aprilie 1960)

Întrerup transcrierea în acest punct. Problema este, într-adevăr, dacă BARBĂ-ALBASTRĂ merită încredere. Situația obiectivă e în răspăr cu vorbele ei. Noi știam că întâlnirea ei cu RAPUNZEL fusese aranjată dinainte și că situația din Virginia de vest cerea măsuri forte. I s-o fi cerut lui RAPUNZEL să pună umărul?

ÎNTREBARE: AVEȚI INFORMAȚII COLATERALE ASUPRA ACESTUI PUNCT?

FIELD

NUMĂR DE ORDINE: J/38.770.201
SE TRIMITE LA: LINIA / ZENITH-OBIȘNUIT
PENTRU: ROBERT CHARLES
DE LA: VIZIRUL 10, 57 A.M. 14 IULIE 1960
SUBIECT: CHICAGO

Jocurile de noroc ilegale au mare trecere în fieful celor 95%. Șerifii locali sunt în mare măsură vasali locotenenților lui Robert Apthorpe Ponsell. Șerifii locali cer totodată traiste cu nutreț pentru a-și putea urni caii.

Există prezumția că o mare livrare de ovăz a devenit disponibilă. Sursă: Jebbies.

VIZIRUL

Cei 95% era o referință evidentă la Virginia de vest, dar *Jebbies* mi-a luat oarecare timp să-i interpretez corect. Am înțeles dintotdeauna prin *JEBBIES* pe Iezuiți. Apoi am încercat ce-mi dă J.E.B., ceea ce n-a dus la J. Edgar Buddha. Mă întorceam la FBI. Robert Apthorpe Ponsell trebuia să fie RAPUNZEL.

NUMĂR DE ORDINE: J/38.771.405
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL – A
DE LA : FIELD 12,32 A.M. 15 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

În continuarea transcrierii din 12 aprilie:

WILLIE: Adică încerci să-mi spui că ai fost în compania lui Flood timp de patruzeci și opt de ore și că nu s-a dat la tine?

MODENE: M-a cărat cu el peste tot. La întâlnirile cu oamenii lui, la restaurante. Peste tot. O dată ce intram la brațul lui, toată lumea presupunea că sunt prietena lui. I-a fost de ajuns.

WILLIE: Dar cum l-ai ținut la distanță?

MODENE: I-am spus că-l iubesc pe Jack Kennedy și că sunt femeia unui singur bărbat. A zis că, în ce-l privea, e OK. Are o oântăreață, o blondă. E celebră, mi-a spus. „Numele ei te-ar lăsa cu gura căscată". Apoi a adăugat că-i este credincios. Am încercat să aflu cine e, dar n-a vrut să-mi spună.

WILLIE: Cum și-a putut ține întâlnirile de afaceri de față cu tine?

MODENE: El și prietenii lui vorbesc în siciliană, cred că de siciliană e vorba, și trebuie să fie un dialect aparte, pentru că, atunci când i-am spus că aveam de gând să studiez italiana ca să-i pot înțelege, am crezut că nu se mai oprește din râs. „Iubito", mi-a zis, „poți să te duci la școală și douăzeci de ani și n-ai să înveți nici măcar primul cuvânt din limba asta a mea. Ar trebui să te naști cu ea". Asta m-a înnebunit. Sam mă poate înnebuni încă din punctul de pornire, scoțându-mă din sărite mai mult decât oricare alt bărbat pe care l-am întâlnit vreodată. L-am repezit: „Nu fi atât de categoric. Pot învăța orice".

WILLIE: Ești naivă. Acest individ e un gangster.

MODENE: Ei bine, nu crezi că am observat și singură?

WILLIE Îți dai seama în ce te bagi?

MODENE: Ar trebui să fii orb ca să nu... Unii dintre tipii care-l înconjoară au umerii cât niște camioane, iar nasuri rupte vezi cam peste tot. Dar numele lor! Mână-lungă, Două Degete, Lovele, Bulendre, Muștar, Petarde, Tony Țâțe, Brunzo. Sunt atât de surprinși că le țin minte numele. Dar cum le poți uita?

WILLIE: Și tot ce-ai avut de făcut la Chicago a fost să te vânturi încoace și-ncolo cu el?

MODENE: Întru totul. În atâtea cluburi de noapte. Are atâta putere. Am intrat într-un restaurant plin-ochi. Așa încât doi chelneri au luat pur și simplu o masă pe sus, pe masă era mâncare cu tacâmuri cu tot pentru șase persoane, și-au cărat-o pe un coridor, undeva. Cei șase n-aveau decât să stea acolo. Apoi, au adus o masă doar pentru doi. Sam și cu mine. Nici măcar nu le-a făcut semn. Ar fi putut ridica un deget și restaurantul ar fi tras storurile. Știi că-i așa. Mi-a părut teribil de rău pentru cei cărora li s-a spus să se mute.

WILLIE: Chiar ți-a părut?

MODENE: De fapt, nu. Îmi place să fiu în centrul atenției și Sam e în stare să-i ofere așa ceva unei femei. Adevărul e că m-am simțit un fel de Frank Sinatra. Toți cei din restaurant se uitau în gura mea în timp ce mâncam, și eu mă dau în vânt după asta. Mor de plăcere când îmi duc furculița la gură și alții cască ochii la mine.

WILLIE: Ar fi trebuit să te faci manechin.

MODENE: Aș fi putut fi manechin.

WILLIE: Încă mai susții că nu te paște pericolul unei aventuri cu Sam?

MODENE: Să zicem așa. Dacă mi-aș bea vreodată mințile, aș putea face această greșeală. Dar țin socoteala paharelor. Iar Sam s-a purtat ca un gentleman. Am discutat însă o mulțime despre familia Kennedy. Îl urăște pe tatăl lui Jack. Spune: „Joe a făcut mai mulți bani decât mine din afacerile cu băuturi. Puteai lua lecții de la el cum să strângi cu ușa pe un prieten. Și pe mine m-a strâns", și Sam s-a pus pe un râs din ăla al lui sonat. După care s-a șters cu grijă la gură și a zis: „S-ar putea ca Jack să fie băiatul cel bun al familiei. Nu i-e teamă să stea de vorbă cu oamenii, așa cum sunt ei. Dar Nixon! Nu poți avea nici o încredere în el. Șmecherul Dick stă nas în nas cu capetele pătrate. Căpătuiții. Cu magnații, ca Howard Hughes și cei din petrol. Căpătuiților ălora le place să se prefacă, păi, că niște tipi așa, ca mine, nici nu există. Deci, s-ar putea să fac afaceri cu Jack, înainte de-a mă înhăma cu Nixon. Dar s-ar putea și să nu. Fratele ăla al lui, Bobby, a vrut să mă facă de râs în public. Nu-i exclus ca Bobby să nu cunoască o veche zicală italiană: «Răzbunarea este un fel de mâncare». Când ne vom cunoaște mai bine, am să-ți spun și partea a doua a zicătorii". Și a râs din nou. Am deschis gura: „S-ar zice că ai o problemă". „Eu?" a întrebat el. „N-am nici o problemă pentru care să nu am o soluție interesantă", și s-a pus din nou pe râs.

ÎNTREBARE: ÎN CE FEL A ÎNCERCAT BOBBY KENNEDY SĂ-L FACĂ DE RÂS PE SAM FLOOD? A DOUA ÎNTREBARE: PARTEA ULTIMĂ DE LA „RĂZBUNAREA ESTE UN FEL DE MÂNCARE"?

MODENE: Sam și cu mine ne-am întors cu avionul la Miami luni-dimineața devreme, iar Sam a insistat să meargă cu mine la cumpărături și am rămas în oraș până seara, când avea să treacă Jack pe la Fontainebleau.

Trebie să-ți spun că Sam se pricepe să cumpere. Îți poate deosebi un diamant veritabil de un fals de la vreo cinșpe metri.

WILLIE: Mă rog, la asta mă pricep și eu. Chiar dacă n-am diamante.

(12 aprilei 1960 – urmează).

Acum închei și restul voi termina mâine seară.

Vă rog răspundeți cât se poate de repede la întrebări.

FIELD

17

NUMĂR DE ORDINE: J/38.776.214
SE TRIMITE LA: LINIA/ZENITH-OBIȘNUIT
PENTRU: ROBERT CHARLES
DE LA: AVARUL 11,37 A.M. 15 IULIE 1960
SUBIECT: FELURI DE MÂNCARE

Răspuns la prima întrebare: de la *Comisia senatorială restrânsă de cercetare a activităților incorecte în domeniul administrării forței de muncă*, președinte: sen. McClellan, al 86-lea Congres, prima ședință, 9 iunie 1959, rândurile 18 672-18 681:

D-L KENNEDY: Vreți să ne spuneți? Dacă cineva se opune, unul sau mai mulți, îi veți lichida încărcându-i în ladă și pe-aici ți-e drumul? Asta faceți dumneavoastră, domnule Giancana?

D-L GIANCANA: Refuz să răspund pentru că sunt sincer convins că orice aș răspunde poate duce la incriminarea mea.

D-L KENNEDY: Ne veți spune sau nu ceva despre activitățile dumneavoastră, sau aveți de gând să chicotiți de fiecare dată când vă pun o întrebare?

D-L GIANCANA: Refuz să răspund pentru că sunt sincer convins că orice aș răspunde poate duce la incriminarea mea.

D-L KENNEDY: Credeam că numai puștoaicele chicotesc, domnule Giancana.

Răspuns la a doua întrebare: un membru OSS, activând în clandestinitate în Italia, 1943, a dat peste următoarea mostră de înțelepciune siciliană: „Răzbunarea este un fel de mâncare pe care oamenii de gust o mănâncă rece".

AVARUL

NUMĂR DE ORDINE: J/38.780.459
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL – A
DE LA: FIELD 11,44 A.M. 15 IULIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Vă mulțumesc pentru răspunsul prompt la întrebări. Continuarea transcrierii AURICULAR-BARBĂ-ALBASTRĂ din 12 aprilie:

MODENE: De fapt, poate ar fi trebuit să-mi văd în continuare de cumpărături cu Sam, în loc s-o iau la goană spre Fontainebleau, căci mi s-a lungit

gâtul așteptându-l pe Jack. Când a sosit în cele din urmă, am crezut că e sub tratament medical. Fața lui era buhăită și umflată. A zâmbit și a zis: „S-a făcut. Mă dor picioarele". „E-n ordine", am zis, „mie tot îmi placi". Dar când ne-am sărutat, mi-am dat seama că nu-i ardea de dragoste.

WILLIE: Ceea ce te-a făcut să dai înapoi.

MODENE: Mă simțeam aproape de el. Ce compliment îmi făcuse! Venise la întâlnire, așa, epuizat cum era. Am luat doar niște sandvișuri cu vin. Și s-a pornit să-mi vorbească din nou despre insula aia pustie.

WILLIE: Mă întreb dacă mai rămâne cu nevastă-sa în caz că nu ajunge președinte.

MODENE: Ei bine, așa cum îți poți închipui, m-am gândit și eu întrucâtva la subiect.

WILLIE: Îți faci unele speranțe?

MODENE: Tot ce-ți pot spune e că nu m-am simțit niciodată mai apropiată de Jack. Se lăsase seara și noi stăteam în tăcere. Apoi a fost nevoit să plece. Mi-a spus că s-ar putea să fie ultima noastră întâlnire pentru o bună bucată de timp, deoarece avea să-și închine toate eforturile campaniei din Virginia de vest și, dacă va câștiga și acolo, vor urma zile și nopți într-un non stop de pregătire pentru Convenția din iulie. Părea trist că ne despărțim pentru atâta vreme și am rămas așa, ținându-ne de mâini, și a zis: „Nu cred să fi existat o perioadă din viața mea mai puțin propice pentru noi doi decât lunile astea de balamuc, dar, dacă e o șansă pentru noi, le vom suporta cu bine. Căci le vom suporta depășindu-le, nu-i așa?" a spus și eu m-am dat de ceasul morții să nu plâng.

WILLIE: Simt că și mie-mi vine să plâng.

MODENE: Nenorocirea e că nu știu la ce fel de viață să mă întorc. După ce ai fost în preajma unor bărbați ca Frank și Jack, cu cine ți-ai mai putea da întâlnire?

WILLIE: Prevăd că Sam va juca un mare rol în viitorul apropiat.

MODENE: Oh, nu. Cât am fost împreună la cumpărături, mi-a spus cum o cheamă pe prietena lui. E Phyllis McGuire, una din Surorile McGuire. Se află la Las Vegas chiar acum, să se vadă cu ea. Am rămas doar cu telefonul și atât.

(12 aprilie 1960)

În următoarele două luni s-au mai înregistrat unele convorbiri ocazionale cu AURICULAR, cu referiri la telefoane primite de la IOTA și RAPUNZEL. Este evident însă că aceste comunicări nu mai sunt frecvente. După întâlnirea electorală pentru propunerea candidatului din Virginia de vest, IOTA a sunat-o. Chemarea telefonică imediat următoare către AURICULAR (11 mai) s-ar putea să prezinte interes, de aceea o inserez.

BARBĂ-ALBASTRĂ: Ei bine, m-a chemat în aceeași seară. Îi puteam auzi pe oamenii lui politici sărbătorind evenimentul, în fundal. Mi-a spus că de acum înainte nu credea că mai poate fi oprit, și că trăia în gând cu o imagine – a folosit chiar acest cuvânt, *imagine* –, aceea a reîntâlnirii noastre la Los An-

geles, după ce avea să câștige Convenția. M-a chemat acolo pentru săptămâna când avea să se țină.

AURICULAR: Și nu simți emoția de rigoare?

BARBĂ-ALBASTRĂ: Am fost foarte fericită. Iar acum mă simt împăcată. Știu că-l voi putea aștepta cele două luni de acum înainte. Mă simt din nou grozav de sigură pe mine însămi.

(11 mai 1960)

18

În a doua săptămână a lunii iulie 1960, am descoperit că nu mai trăiam vara acestui an cu aceeași intensitate cu care îi trăisem primăvara, pentru că acum o urmăream cu gândul pe Modene în călătoriile ei între Miami, Chicago și Washington; am devenit astfel conștient pe deplin cât de departe mă aflam de propria mea viață când am pășit în sala de recreație a ofițerilor de la Zenith, într-o seară de iulie, și l-am văzut pe John Kennedy la televizor vorbind la o conferință de presă a Convenției Democrate. L-am privit în starea de șoc a celui care trece printr-o experiență ocultă. De parcă aș fi citit o carte și unul dintre personaje pășea brusc în viața mea.

Abia acum îmi dădeam seama de faptul că Modene, care se afla la Convenția din Los Angeles, nu deținuse atâta realitate cât relatările pe care le trimisesem lui Hugh Montague despre activitățile ei anterioare. Auzind vocea ascuțită a lui Jack Kennedy la televizor, am suferit însă o transformare. Timpul, am descoperit eu, nu era un râu lin, ci un mediu prevăzut cu valve și zăvoare, care trebuiau ocolite înainte de începerea celei de a treia săptămâni a lunii. Am mai așteptat o zi până a începe să sun la Fontainebleau, la un interval de câteva ore, să văd dacă s-a întors Modene. În seara celei de a noua zile, când a intrat pe ușă, telefonul suna. Am certitudinea că a luat faptul ca pe un semn că eram prevăzut cu însușiri speciale cu totul deosebite, căci a izbucnit imediat în lacrimi.

La scurt timp după ce am ajuns acolo, a început aventura noastră. Stewardesa era agățată – o singulară mișcare de transfer metaforic! Dacă undița prinsese peștele, atunci peștele eram eu. Nu mă mai culcasem până atunci cu o fată atât de frumoasă ca Modene, deși fuseseră unele nopți la Montevideo, pe care n-am să le uit vreodată; ele îți dezvăluiau totodată capcana conținută în plăcerea mercantilă; așa cum trupul meu se întâlnea cu senzații neobișnuite, tot așa și restul ființei mele era sfâșiat de panică morală: ajungeai atât de departe și-ți păsa atât de puțin. Cu Modene însă mi-a fost de ajuns o noapte ca să mă îndrăgostesc de ea. Dacă o jumătate din mine o iubea mai mult decât cealaltă, întregul se mișca însă, nu mai puțin, în aceeași direcție. Nu știam dacă mă voi sătura vreodată de domnișoara Modene Murphy, și această pasiune se anunța încă mai cuprinzătoare decât îngrijorarea mea că încălcam primul comandament oferit de Harlot. În caz că, în absența ei, fusese plantat

vreun microfon în cameră, atunci vocea mea se întipărea pe benzile magnetice ale FBI-ului. Chiar în ardoarea primei noastre îmbrățișări, îmi ziceam că cel puțin vor rămâne în ignoranță în ce privește numele lui Harry Field. Căci grăbindu-mă spre hotel, în urma telefonului primit, îmi pregătisem o bucată de hârtie pe care stătea scris: *„Spune-mi cum vrei – Tom sau Dick –, dar în nici un caz Harry".* Desigur, ne-am îmbrățișat în timp ce ușa se închidea cu un clinchet în urma mea, ne-am oprit să ne tragem sufletul și ne-am sărutat din nou, apoi ea s-a pus din nou pe plâns, încât în primele cinci minute n-am reușit să-i înmânez biletul, dar până s-o fac, pentru că nu mai bocea, ci râdea și ea, a luat cunoștință de mesaj și s-a apucat să râdă și mai tare.

– De ce? a șușotit.

– Camera ta are urechi, i-am răspuns tot în șoaptă.

A încuviințat din cap. Tremura. O expresie poznașă i s-a întins pe față. Era drăguță așa, cu rimelul scurs și rujul întins peste tot. Frumusețea ei se sprijinea pe aroganță, și aroganța tocmai îi revenise. Dacă în camera ei existau microfoane, atunci era și ea cel puțin în centrul atenției.

– Tom, a zis ea răspicat, hai să ne... și a rostit cuvântul pe șleau. Numai după ce aveam s-o cunosc mai bine, aveam să-mi dau seama cât de rar folosea acest cuvânt.

În noaptea aceea, cu cât aflam mai multe unul despre altul, cu atât ne rămânea mai mult de aflat. De obicei nu eram atât de nesătul, dar, în definitiv, nu mai făcusem dragoste cu amanta unui om care ar fi putut deveni Președintele Statelor Unite, nici cu o fată care avusese o legătură cu cel mai popular cântăreț al Americii, nici cu iubita prezumtivă a unui suveran necrutător al crimei. Cu toate acestea nu șovăiam la ușă – mă gonea din spate un monstru de hotărâre. Nu mă mai săturam de ea.

În cele din urmă ne-am potolit și am izbutit să furăm un pui de somn, unul în brațele celuilalt, până spre ora două dinspre dimineață, când ne-am trezit și Modene mi-a șoptit:

– Mi-e foame, Tom, mi-e foame.

Pe parcursul unei cine prelungite până-n zori, undeva, spre capătul sudic al lui Miami Beach, pe Collins Avenue, cu cinematografe și expresuri deschise toată noaptea, cu moteluri care închiriau camere cu ora, în timp ce firmele de neon sâsâiau de zor, am mâncat sandvișuri, am băut cafea și am încercat să discutăm. Mă simțeam ca-ntr-o barcă pe mare și beat-mort de o dulce beție. Nu fusesem niciodată atât de relaxat. Numai printr-un ultim rest de conștiință profesională am reușit să-i induc ideea că ne era indispensabil un cod al nostru. S-a lăsat convinsă pe loc. Imboldul conspirativ căpăta strălucirea geniului. Am luat hotărârea să ne întâlnim în barurile unor hoteluri învecinate cu Fontainebleau, dar procedam prin substituire de nume – dacă-i vorbeam de Beau Rivage, înțelegeam Eden Roc; Eden Roc devenea Deauville, iar menționarea hotelului Deauville ne trimitea la Roney Plaza. Ora 8,00 p.m. însem-

na că ne întâlnim la șase seara. Lista cu permutări am făcut-o în două exemplare și unul din ele i l-am dat ei.

– Mă paște vreo primejdie? a întrebat.

– Nu încă.

– Nu încă?

Nu eram sigur dacă voiam sau nu să revin în vreuna din lumile reale.

– Domnul Flood mă îngrijorează, am zis în cele din urmă.

– Sam nu s-ar atinge nici măcar de-o unghie a mea, a afirmat ea cu dulce naivitate.

– În schimb, s-ar putea atinge de mine. Am regretat pe loc remarca.

– Știi, a observat ea, mă simt minunat. Tatăl meu obișnuia să participe la cursele de motociclete și cred că-n seara asta îmi curge în vine sângele lui. Mă simt grozav.

Un codoș negru, la celălalt capăt al sălii de mese, încerca să-i prindă privirea și în absența unui contact își lansa fulgerele asupra mea.

Aveam sentimentul că mă aflam într-un loc în care tânjisem să ajung toată viața.

19

Mi-a luat două săptămâni până să descopăr de ce era atât de distrasă la întoarcere. Acum, că devenisem amanți, Modene îmi spunea mai puțin despre ea decât în cele două scurte întâlniri ale noastre la un pahar. Puteam vorbi despre copilăria ei și a mea, despre cântăreți și formații de muzică ușoară, despre filme și despre una sau două cărți – considera că *Marele Gatsby* era un roman depășit („autorul *habar n-are* de gangsteri") și *Pe aripile vântului*, unul clasic, „dar abia filmul m-a convins".

Prea puțin îmi păsa! Dacă am fi fost căsătoriți, gusturile ei ar fi putut fi un obstacol de prim ordin, dar pe urmă m-a vizitat gândul că nu-mi pusesem niciodată întrebarea dacă admiram sau nu *Marele Gatsby*. Nimeni nu se aștepta de la tine să-ți faci o problemă din asta. Nu la Yale. Era ca și cum te-ai fi întrebat dacă te mișcă sau nu Sfântul Francisco d'Assisi.

În orice caz, am căzut de acord despre *De veghe în lanul de secară* – „Dumnezeiesc", a zis Modene, „totuși nu-i un *mare* clasic" –, și cu asta am pus punct cărților. Mâncam și beam bine. Cunoștea toate restaurantele bune din Florida de sud. Ori de câte ori puteam obține o zi liberă, și acum îmi puteam găsi o sâmbătă și o duminică pentru mine o dată ce ajunsesem cu NECHIBZUITUL la zi, ne duceam (în ciuda unghiilor ei lungi) să facem schi pe apă și să ne scufundăm la recife, iar serile de sâmbătă le petreceam în barurile din Key West. De mirare că nu m-am băgat în nici un caft. În străfundul meu mă simțeam atât de novice în rolul de cavaler al unei fete atât de incredibil de drăguțe, încât aș fi sărit la bătaie de fiecare dată când o privea cineva. Nu prea

sigur de măiestria mea în artele marțiale – stagiul meu la Fermă fusese vădit insuficient –, îi măsuram pe sub sprâncene pe toți cei care mi-ar fi putut deveni adversari și a trecut ceva până am priceput că rareori se ajunge la încăierare fără o provocare din partea femeii cu care ești. Modene înlătura o asemenea posibilitate. Nu știu cum reușea, dar să ții în mână zece mii de oameni sau mai mulți într-un an, ca stewardesă, nu-i o nimica toată și asta trebuie să-și fi spus cuvântul. Se purta drăguț cu alți bărbați, dar nu intra în joc și-i făcea să priceapă că în seara aceea eu eram norocosul și ea era cu mine. Așa am supraviețuit. Prosperam. Poate că arătam chiar ceva mai formidabil decât mă simțeam în sinea mea. Și, în orice eventualitate, mai bine muream decât să zic că da, ,,fata-i a voastră, luați-o", știind că mă voi întreba toată viața dacă Dix Butler rostise sau nu adevărul.

Mai făceam câte-o expediție cu mașina la Tampa și la Flamingo, în Everglades. Dacă ne consumam o zi întreagă pregătindu-ne pentru seară, faptul că eram împreună într-o mașină făcea parte din bucuria noastră. Îi plăceau mașinile decapotabile. Curând, am început să le închiriez. Aveam un capital fix, de care nu mă puteam atinge până la vârsta de patruzeci de ani, care consta din obligațiuni emise de City of Bangor în 1922. Îmi fuseseră lăsate de bunicul dinspre partea tatei și puteam dispune de dobânzi, deși protocolul de familie nu prevedea așa ceva. Cine mai putea ști de ce familia mea făcea ce făcea? Eu însă, ca un bun Hubbard, îmi lăsasem dobânzile în bancă. Acum zgârcenia țipa în mine, făcând sărituri cu prăjina până în raiul Modenei Murphy. Iar prăpastia dintre impulsurile mele cele mai generoase și cele mai zgârcite îmi dădea atâta bătaie de cap, încât *Tom* Field a început să facă săpături în dobânzile acumulate ale lui Harry Hubbard, risipind în stânga și-n dreapta pe mâncăruri alese și pe chiria unei mașini decapotabile albe.

Lui Tom și Mo le plăcea la nebunie să alerge cu mașina! Era cald, începuse sezonul ploilor și eu ajunsesem să prețuiesc cerul sudic al Floridei. Odihnea deasupra ta fără să te apese de-a lungul unei dimineți întregi, ca o cupă goală și albastră deasupra șesurilor de la Everglades – un empireu comparabil cu Vestul American –, dar, dacă întinderile Floridei erau netede și ca-n palmă, tot atât de netede ca oglinda unei ape, cerul își avea propria lui topografie montană. Torentele de ploaie se puteau repezi tot atât de pe neașteptate pe cât ravinele însorite pot intra în umbra neiertătoare a culmilor. Iată de ce n-aveai voie să ignori forma schimbătoare a unui nor, căci altfel riscai să nu poți trage capota mașinii la timp. Unii cumuluși ieșeau la vedere din foalele unei rafale tropicale, alții, umflați, se răsuceau devenind niște cârlige gata să sfâșie pânza cerului. Sub un plafon negru și amenințător, norii de furtună se masau unul peste altul, desenând creste pe care pământul de dedesubt nu le-ar putea oferi niciodată, iar insectele erau biciuite de curentul stârnit de mașină, ca niște expectorații negre, strivite de parbriz, morțile lor minuscule, explodate, erodând geamul și după ce picăturile de ploaie se porneau.

Câtă apă mai reușea să cadă din cer în sudul Floridei! Timp de-o clipă puteam ajunge la dublul limitei de viteză, șoseaua nemaifiind altceva decât o săgeată albă și lungă lansată spre linia orizontului; apoi își făceau apariția norii, ca niște străini purtând glugi. Peste zece minute, perdele de ploaie se abăteau asupra mea. Mânia cerului, tot atât de personală ca mânia unui părinte, se repezea asupra găoacei din metal a mașinii. Când ploaia înceta, mânam sub cerul Floridei cu capul Modenei rezemat de umărul meu.

N-am vorbit niciodată despre ce se întâmplase la Los Angeles. Nu mai scoteam un cuvânt despre Jack sau Sam. Păreau să fi dispărut și, dată fiind dimensiunea rănii lăsate, n-am mai adus nici eu vorba despre aceste chestiuni. Părerea de rău și tăcerea erau însoțitorii ei perceptibili. Obișnuit cu doliul meu după Kittredge, puteam rămâne uneori la volan câte o oră întreagă fără să vorbesc. Trăiam cu optimismul celui care iubește, convins că tăcerea ne va apropia și mai mult. Dar până când n-am început să bănuiesc că în timp ce făceam dragoste era cu gândul aiurea, nu mi-am dat seama cât de mult din preaiubitul ei candidat își făcea veacul cu noi. Uneori, chiar în mijlocul actului, simțeam cum mintea ei rătăcea departe de mine și mă cuprindea sentimentul acela special al celui care ajunge la o petrecere care tocmai a trecut de toiul ei.

Cam pe atunci am primit o scrisoare de la tatăl meu, sosită prin curierul special al Cartierului General-Ochiul. Era caracteristic pentru el că, din varietatea de mijloace de comunicare existente pe teritoriul continental al Statelor Unite – convorbire plătită cu aviz prealabil, mașina de cifrat și descifrat, o derivație specială codificată, telefonul special, telefonul standard al Agenției și un număr de alte mijloace prea tehnice ca să le mai enumăr – tatăl meu folosea vechile metode ale OSS-ului. Scria o scrisoare, o sigila într-un plic, o încingea cu o bandă adezivă de trei sferturi de țol (cam pe jumătate de rezistentă dacă o comparai cu o bandă din oțel), o vâra în valiza diplomatică din ziua respectivă, indiferent unde urma să plece aceasta, și se declara mulțumit. Deși le-ar fi luat unor experți – doi la număr – cam vreo jumătate de săptămână să scoată la abur o asemenea centură de castitate și să restaureze plicul, existau și metode mai brutale de interceptare. Scrisoarea atrăgea atenția și putea fi pur și simplu furată. Tatăl meu se mândrea că, apelând la aceste mijloace de expediție, nu pierduse niciodată în cariera lui vreun mesaj – ba nu, avea să se corecteze el, într-un rând totuși s-a întâmplat; aparatul care transporta valiza diplomatică fusese doborât. Așadar, să fie el afurisit dacă va renunța vreodată să-și trimită mesajele fără să-și simtă mâna apăsată pe toc și expediindu-și direct cuvintele.

Am citit următoarele:

Dragă fiule,

Duminică voi fi la Miami și această comunicare scurtă vrea să-ți spună că aș dori să-mi petrec ziua cu tine. Pentru că nu vreau să pornim strâmb, dă-mi

voie să-ți dau dinainte vestea nefericită că soția mea Mary și cu mine, acum, când aveam doar un an până la nunta de argint, după șase luni de viață separată, am făcut formele pentru obținerea divorțului. Mi-e teamă că gemenii sunt alături de ea. I-am asigurat pe Roque și Toby că, date fiind împrejurările, despărțirea noastră e mai degrabă una prietenească, ei însă mi se par înverșunați. E mama lor, la urma urmei.

Nu-i nevoie să mai poposim asupra acestor vești în ziua pe care mi-o voi petrece la Miami. Am vrut numai să te previn. Hai să ne facem de cap și să încercăm să ne cunoaștem.

Cu dragoste,
CAL

Așteptasem cu nerăbdare să petrec o zi cu Modene și, date fiind noile circumstanțe, m-am gândit chiar s-o prezint tatălui meu, numai că (1) mi-era frică să nu mi-o fure și (2) eram bucuros că-mi dăruia atâta timp numai mie – faptul că își cheltuia atâtea ceasuri cu mine părea un moment unic în analele noastre.

După care Modene mi-a rezolvat problema, căci a hotărât să lucreze duminica respectivă și i-am putut ieși în întâmpinare singur la scara avionului. Era bronzat, dar sub bronzul lui pielea părea cenușie. A vorbit puțin în primul ceas. Era numai zece dimineața, și voia să mergem direct spre plajă.

– Simt nevoia să umblu, a zis, și să-mi dezmorțesc picioarele.

Am dat din cap ursuz.

– Azi facem tot ce vrei tu, am spus și am știut că avea să mă provoace la o întrecere. O făcea întotdeauna. Încă de când am împlinit paisprezece ani, de câte ori se nimerea să fim împreună, mă provoca la întrecere și eu pierdeam de fiecare dată; uneori îmi ziceam că cel mai mare eveniment din viața tatălui meu avusese loc cu mult înainte de a intra în OSS sau în Agenție: și anume, faptul că fusese ales de către Associated Press drept fundaș-stânga în echipa secundă a anului 1929. Desigur, nu-și iertase niciodată că nu reușise să pătrundă în prima echipă; dar, în definitiv, acesta era el.

Mă împrietenisem cu paznicul bazinului de înot al hotelului Fontainebleau, așa că l-am dus pe Cal acolo și ne-am folosit de o cabină goală să ne schimbăm – fusesem prevăzător să iau cu mine slipuri de schimb – iar pe urmă ne-am dus pe plajă să alergăm.

O binecuvântam pe Modene. Dacă printre farmecele ei contradictorii se numărau, fie ce-o fi, unghiile ei lungi și argintii, era în același timp o sportivă multilaterală. Dacă am putut-o învăța să navigheze și s-o ajut în ameliorarea anumitor lovituri la tenis e pentru că prindea repede, dar la săriturile în apă de pe platformă și la cursele de înot-viteză mă putea lua. Când aveam timp, la insistența ei, alergam împreună pe plajă. Dormind pe sponci și mereu în curs de a mă descotorosi de ceva pileală în plus de pe traiectele interne, mă simțeam totuși gata, așa cum fusesem mereu, să mă angajez într-un turnir cu tatăl meu

de cincizeci și trei de ani, iar el am văzut că mai pusese – spre ușurarea și spre tristețea mea totodată – niște ţoli în plus la talie.

– Nu mergem departe, a zis, facem doar niște jogging.

Am pornit-o astfel spre nord, pe nisipurile fără sfârșit de la Miami Beach, încăpătoare și netezite și deja mult prea fierbinți. La stânga, de partea uscatului, erau monoliții marilor hoteluri, albi, strălucitori, monumentali, monotoni. În căldura aceea, cerul a început să se rotească ușurel și mi-am simțit țeasta încinsă de o fâșie strâmtă, căci trupul meu protesta; am continuat să alergăm, umăr la umăr, cale de o milă, respirația lui era zgomotoasă și nerușinată și greoaie, sudoarea i se prelingea pe curbele pieptului său puternic și păros, iar eu am ținut pasul cu el, hotărât ca în ziua aceea, fortificat de prezența nevăzută a Modenei, să-l înving în cele din urmă.

După o milă și jumătate am făcut cale-întoarsă, amândoi obosiți și gâfâind, alergând unul lângă altul, dar fără să mai vorbim. Nu mă mai întreba cum trage peștele la cârlig în concursurile de pescuit sportiv, n-a mai amintit de tonul de o sută patruzeci de livre pe care l-a prins dincolo de Key West, în prima zi de concediu cu opt ani în urmă, nu, rămânea tăcut, și tăceam și eu, și nisipul neted ca-n palmă a început să mi se pară panta cea mai lungă pe care am urcat-o vreodată iar cerul de deasupra capului, tot atât de instabil ca parchetul de dans unui bețiv. Știam că vom alerga până când unul din noi avea să cadă, și am pornit îndărăt spre Fontainebleau, dar, pentru că eu nu m-am lăsat, nu s-a lăsat nici el, am alergat în continuare așa, alături, pe scara fără sfârșit a nisipului, și nici unul nu îndrăznea să facă o pauză, de teamă că pe urmă n-aveau să-i mai ajungă puterile – doar să urci cu trei trepte mai sus decât celălalt și apoi n-aveai decât să te prăbușești. Alergam încă, deși mai încet decât înainte, și, cum am ajuns la ultimele sute de yarzi, lunga curbă a hotelului Fontainebleau desenându-se cu trei clădiri mai încolo, apoi două, una, am țâșnit, ceea ce vrea să însemne că am răscolit nisipul și am pornit ceva mai repede, și în timp ce întreaga lume era în pericol să se întunece în jurul meu, am reușit să câștig cu cinci yarzi avans și să ating promenada de scânduri de unde începusem întrecerea.

Ne-a luat cincisprezece minute de mers la pas pe plajă încoace și încolo până când am putut intra în apă pentru o partidă de înot, iar când am ieșit, fără să fi rostit încă un singur cuvânt despre întrecerea noastră, tatăl meu a început să simuleze niște lovituri de box. Făcea totul în joacă, nimic serios, dar și așa rămânea un partener de temut. Era stângaci, boxa neortodox, se mișca iute pentru vârsta lui și greutatea pe care o avea, și nu-și atenua forța loviturii. Învățasem destul la Fermă cât să evit prin mișcări rapide cele mai multe dintre lovituri, dar, când te ajungea jabul lui, îți clănțăneau dinții în gură, iar când am făcut greșeala să-l contrez cu un slap-jab, a trecut la directe. Era destul de lent și de modă veche ca boxer, așa încât îl ghiceam de fiecare dată, dar alerta mea juca un rol crucial, pentru că trupul lui încă mai era în stare să-și coordo-

neze întreaga greutate într-o lovitură, și fiecare dintre directele lui, pe care le-am lăsat să alunece pe lângă mine, sau le-am evitat, veneau cu puterea unui tren de mărfuri. Am fost nevoit să mă mulțumesc cu lovituri la plex nu prea grele până când – spre surpriza mea, și nu pot spune că n-am fost bucuros – a întins mâinile și m-a îmbrățișat mai să-mi scoată sufletul.

– Puștiule, tu ai învățat să boxezi, te iubesc, a zis el, și, dacă pe sub bronzul lui arăta foarte palid, măcar cu jumătatea cealaltă a lui arăta, în sfârșit, sincer fericit.

Am sfârșit printr-un skanderbeg la una din mesele pentru picnic de pe promenada de scânduri. Acesta a fost *pro forma*. Câștiga întotdeauna cu mâna dreaptă. Nimeni din familia noastră, sau din cercul cunoscuților noștri, sau din Agenție – cel puțin așa grăia legenda – nu izbutise să-l învingă. Mă întrebasem în mai multe rânduri ce s-ar fi întâmplat dacă el și Dix Butler s-ar fi întâlnit.

Acum, a dispus de mine cu mâna dreaptă și apoi cu stânga. Am mai încercat o dată și m-a bătut fără efort cu dreapta și cu stânga, dar cu stânga i-a luat ceva mai mult timp. A treia oară, am reușit un joc egal cu mâna mea stângă, și am fost amândoi mulțumiți.

– Sunt mândru de tine, a spus.

Și așa, aproape de insolație, aproape de vomă și de un atac de inimă, am continuat cu o altă partidă de înot pe îndelete, ne-am îmbrăcat, ne-am întors la mașina mea pusă la dispoziție de către Companie – nu îndrăzneam să-i arăt mașina decapotabilă albă, închiriată pe seama dobânzilor la obligațiunile Bangor – și am pornit spre recife, cap terminus la Islamorada, până când stomacurile noastre s-au întors la locul lor și ni s-a făcut foame. În birtul unde se servea pește, și a cărui platformă îți permitea două perspective separate, spre Golf și spre Atlantic, am optat pentru crabi și bere și am putut să realizez că cele patru ore pe care le petrecusem până atunci împreună nu erau un soi de test de recrutare personală, cât o cercetare asupra capacităților celui de al treilea fiu al său în ordinea afecțiunii, cel puțin până atunci, de fapt, fiul lui mai mare. Priveam tot timpul unul la altul, ne zâmbeam, dându-ne câte un ghiont pe umăr cu palma și sorbind pe îndelete bere, răscolind cu furculițele noastre de pește cu doi dinți după carnea crabilor și înfingând-o în maioneză. Doamne, ne iubeam.

– Afurisita asta de Agenție a făcut pentru tine atât cât am făcut eu, a zis el.

– Nu, domnule, am zis, tatăl meu, Cal Hubbard, nu-i un neghiob, și amintirea zilei când mi-am rupt piciorul la schi ne-a revenit la amândoi o dată. Și ne-am privit cu toată fața iradiind de bucurie, ca doi exploratori care au străbătut un întreg continent împreună și au ajuns până la țărmul unui ocean încă necunoscut.

– Rick, am nevoie de un adjunct aici, a zis, și mă aștept ca tu să fii băiatul ăla. Speram că ai putea fi, dar acum chiar cred că ești.

– Așa cred și eu, am zis. Mă gândeam la Modene. Niciodată n-o iubisem mai intens. Știam despre ea mai multe decât oricine din Agenție, iar tot ce știam despre ea era că o iubeam până la adorație și că-mi dăduse un fel de tărie pe care n-o mai simțisem înainte. Dă-mi să fac o treabă cât de grea, am spus, și sunt al tău.

– Asta-i destul de grea, mi-a răspuns. Dar în primul și în primul rând, e ceva absolut ultrasecret. Așa că vom începe cu asta. Totul îmi place la tine, cu o singură excepție.

– Spune-mi-o.

– Prietenia ta cu Hugh Montague.

Nu pot pretinde că nu eram surprins, dar tot ce am lăsat să-mi scape a fost:

– Nu știu dacă suntem așa de prieteni în ultima vreme.

– Atunci de ce te-a invitat la restaurantul Harvey, la prânz?

– Am avut nevoie de ajutorul lui pentru protecția unuia dintre exilați. În continuare i-am dat explicații. Ochii tatălui meu mă cercetau cu privirea aceea grea cu care-mi urmărise mișcările în timp ce boxam. Nu știu dacă în sinea lui se declara pe deplin mulțumit când am terminat, mă simțeam însă dezamăgit că începutul minunat al acelei zile declinase până aici, și eram de două ori dezamăgit de informațiile indirecte și provenite din zvonurile de la Washington care ajunseseră la el. Îl cunoșteam destul de bine pe tatăl meu, ca să-mi dau seama că aștepta de la mine un legământ. Nimic din ce-mi spui, i-am zis eu acum, nu-i va fi repetat sau sugerat, indiferent pe ce cale, lui Hugh Montague.

A întins mâna și a strâns-o pe a mea, cu toată puterea pe care obișnuia s-o pună – te pătrundea până în măduva oaselor.

– E-n regulă, a zis. Te voi informa despre Hugh Montague. E un om mare, dar la ora actuală mă îngrijorează al naibii. Nu pot aduce dovezi, dar sentimentul meu este că și Allen s-ar putea să gândească la fel. Bissell, firește, nu-l înghite pe Hugh Montague. Se au ca șoarecele cu pisica. Necazul este că Hugh știe prea multe despre ce se întâmplă. Doamne, îl găsești la fiecare intersecție în Compania noastră. E greșeala lui Allen. Încă de la bun început, Allen și-a dorit să aibă pe cineva liber și independent de ceilalți, care să urmărească tot ce se întâmplă și să-l informeze continuu, direct. Astfel, Allen căpăta o armă împotriva propriei noastre birocrații, care-i scapă din mână și conduce acțiuni pe cont propriu. În consecință, Hugh își permite să nesocotească unele reguli de protecție a secretelor, băgându-și nasul în toate. Fieful lui a devenit o pânză de păianjen afurisită, un imperiu. Și se opune din răsputeri operației din Cuba.

– Ei bine, eu sunt pentru.

– Ai face al naibii de bine să fii pentru.

Mă tot întrebam dacă să-l informez pe tatăl meu despre treaba pe care o făceam pentru Hugh. Am decis că nu. Un instinct nou, nemijlocit și incredibil de viu, îmi spunea să lucrez cu Hugh și cu Cal, să lucrez cu amândoi în același timp – fiecare cu enclava lui. S-ar fi putut să fie pentru prima dată în viața mea când aveam posibilitatea să tind la un loc de comandă. Dacă mă impresiona răspunderea supradimensionată pe care o luam asupra mea, eram totodată fascinat – o mărturisesc – de ceea ce ar fi putut dovedi posibilitățile mele limită. Nu. N-aveam să șovăi la ușă.

– În fapt, sunt atât de potrivnic atitudinii lui Hugh în această privință, a zis Cal, încât, atunci când Allen mi-a cerut să accept o misiune foarte specială, i-am spus că o voi face numai dacă Hugh Montague va fi ținut complet deoparte. Allen mi-a promis că marșează.

Am încuviințat din cap.

– Linia de comunicație, a continuat Cal, merge de la Allen la Bissell și de la Bissell la mine. Acum, ajunge până la tine. Am un ofițer operativ care lucrează la New York și Washington, dar am nevoie de unul aici, la Miami. Te voi alătura echipei. Un cerc restrâns, ce zici?

– Da, domnule.

Și-a mijit ochii spre un vas de pescari ce-și tăia drum prin canalul dintre două recife, undeva departe.

– Rick, trebuie să recunosc că am mare respect pentru această operațiune. Niciodată nu mi-a pierit până într-atât pofta de mâncare ca acum, de pe vremea când aveam paisprezece ani și urma să joc în prima întâlnire de fotbal, la St. Matthew, și-ți reamintesc că am fost cel mai tânăr ins care a jucat într-o echipă universitară. Ei da, și mă trezesc în toiul nopții, fie vorba între noi – și trag aerul ca peștele pe uscat. Pentru că ceea ce este esențial în operațiunea cubaneză – iar asta ți-o pot relata într-o singură frază – e că Allen a decis acum că Fidel Castro trebuie eliminat fără discuție.

Să fi uitat oare de telefonul dat de mine prin firul special:

– Aici toată lumea vorbește despre asta, am zis.

– Da, a convenit Cal, ai de-a face cu cubanezi. Orice posibilitate, nu contează cât de macabră sau extravagantă sau senzațională, pentru ei devine zvonul lor cel de toate zilele. Dar nici un cubanez nu crede în adâncul sufletului său că i-ar putea zbura pălăria lui Castro de pe cap. Noi însă, putem. Putem s-o facem și o vom face.

– Și cu Toto Barbaro eu ce mă fac?

– Deocamdată, ignoră-l pe Barbaro. Are destul fler ca să vrea cumva să se apropie de mine. Așadar, ține-te departe de el. Cred că joacă dublu. Probabil că așa este.

– Da, domnule. Am făcut o pauză. Există un orar?

– Castro trebuie înlăturat până la începutul lui noiembrie.

– Înainte de alegeri?

M-a privit drept în față:

– Exact.

– Pot întreba cât de sus ajunge firul?

A scuturat din cap:

– Fiule, îți trebuie o viață de muncă în Companie ca s-o înțelegi. Încă mai învaț și eu cum îi funcționează angrenajele. Dar există un simț pe care trebuie să ți-l dezvolți cât de curând. Noi toți suntem mai limbuți decât trebuie, și nu ne dăm în lături de la încercarea de a vedea cam cum cad cuvintele noastre în urechile altuia. Numai că unele întrebări – pur și simplu nu trebuie puse. Adevărata securitate depinde de o cheie, o simplă cheie. Dacă nu ți se spune unde s-au pus bazele unui proiect, nu încerca să afli singur sursa. Nu vrei să știi. Pentru că, dacă vom ajunge la capătul firului, nu vom mai putea avea încredere în noi înșine. Iată de ce nu vreau să fiu informat dacă acest proiect e inițiat de președintele Eisenhower, de Richard Milhous Nixon sau de Allen însuși. S-a extins în jos cu prea multă forță ca să cred că vine de la Allen și aș garanta că nici de la Bissell. El preferă să primească un ordin și să elaboreze detaliile. Bun, zici tu, dacă șefii vorbesc de noiembrie, trebuie să fie Nixon. La urma urmei, se ocupă de Cuba și va câștiga alegerile dacă Fidel Castro va fi răsturnat până atunci, iar cubanezii noștri vor lupta în munți. Totuși, nu punem întrebări. Pentru că s-ar putea să fie Eisenhower. Când Patrice Lumumba a venit luna trecută la Washington, l-am tratat ca pe Mister Africa. Departamentul de Stat a vorbit cu Ike să-l invite pe Lumumba la Casa Albă – sperând să-l impresioneze că se putea zbengui prin cotloanele ei –, dar domnul Lumumba este un revoluționar și nu s-a simțit prea impresionat din atât. El și oamenii lui au fumat tot timpul marihuana și au lăsat pe unde au trecut, în Departamentul de Stat, mirosul puturos al ierbii și chiștoace prin scrumiere. Apoi Lumumba a procedat la niște ceremonii vrăjitorești împreună cu scutierii lui de încredere – o groază de pene de pasăre și de sânge, am auzit –, după care Lumumba a avut ideea nerușinată să ceară celor de la Departamentul de Stat să-i facă rost de o prostituată albă, de preferință blondă. A vrut să aibă o mică însoțitoare în Casa cu Minuni. Ei bine, se spune că Eisenhower ar fi zis: „Castro și Lumumba vin din fundul Iadului. Chiar nu poate face nimeni nimic în legătură cu ei?"

Tatăl meu a ridicat ușor din umeri:

– S-ar putea ca tocmai de aici să fi pornit operațiunea noastră de a-l scoate pe Castro în șuturi afară, Nixon luând de indicație comentariul de mai sus, dar tot ce am primit eu de la Allen a fost doar semnalul verde de a vorbi cu Bissell. Iar tot ce am obținut mai de Doamne-ajută de la acesta din urmă a fost că s-a luat decizia de a se lucra cu figurile lumii interlope, dintre cei care și-au pierdut casele de joc și cluburile de noapte din Havana. Coțcarii cu scufie și moț, care au investit în Cuba, vor fi probabil candidați pentru isprava asta. Ni-

meni dinafara rândurilor noastre nu va suspecta că ei apasă pe trăgaci și pentru altceva decât pentru propriul lor interes și motivele lor bine întemeiate. ,,În ordine", zice Bissell, ,,acum că ai pus mâna pe planul general, completează rubricile goale". ,,N-ai să-mi dai nici un fir, de unde să încep?" întreb eu. ,,Las pe mâna ta", zice Bissell, ,,cunoști o mulțime de lume". Într-adevăr, cunosc destui, dar face vreunul din ei parte din această categorie? Am trăit vreo două zile pline de tot hazul, Rick. Am fost în Extremul Orient atâta timp, încât îți pot găsi la Hong Kong un mecanic adept al smulgerii unghiilor de la picioare milimetru cu milimetru, dar adevărul trist este că îmi lipsesc contactele cu specialiștii din lumea subterană, în Statele Unite. Nu știam de unde să încep. Chiar mi-am zis – și dacă sufli ceva cuiva despre asta, te-am dezmoștenit – că aș putea recurge la o veche prietenă, Lillian Hellman. Cu ani în urmă, a avut o legătură cu Frank Costello, de care e și acum foarte mândră, și-am crezut că-mi poate face cunoștință cu bătrânul tigru și boss-ul gangsterilor. Noroc că am început de aici. La ora actuală, Costello nu mai e la curent cu treburile branșei. Cam pe atunci, am fost chemat de Bissell și-am primit marfa. Urmează să lucrez cu Bob Maheu, îmi spune el. Ei bine, asta-i altă poveste. Mai devreme sau mai târziu, pe Maheu trebuie să-l întâlnești. Pe timpuri a fost omul FBI-ului, acum e al lui Howard Hughes. A lucrat și pentru noi. Cu niște ani în urmă, am făcut echipă cu Bob Maheu în Extremul Orient și-i un flăcău nemaipomenit.

Tatăl meu și-a cercetat un moment palmele:

– Lucrurile au căpătat următoarele dimensiuni. Pe linie ierarhică, am întreaga răspundere, pe linie operativă, stau pe tușă și aștept rapoartele lui Maheu. E o situație care-mi displace instinctiv. Cât despre unde s-au pus la cale toate astea, Howars Hughes îți vine în minte cam tot atât de repede ca și Nixon. Dar n-aș putea să mă prefac că-mi face vreo bucurie. Fir-ar să fie, hai să cerem nota și să ne întoarcem.

În drum spre Miami, s-a explicat întrucâtva:

– Curând, vor avea loc unele întâlniri, a zis. S-ar putea să iau sau să nu iau parte la ele. Maheu își are el contactele lui murdare, dar eu, firește, sunt obligat să mențin oarecare igienă.

– Nu văd care-i rolul meu.

– Harry, nu-ți pot promite dinainte că treaba asta îți va lua un ceas, o săptămână sau că o să te acapareze cu totul. Sincer vorbind, am sentimentul că-mi scapă și mie din mâini.

– Nu te-am auzit niciodată vorbind așa, am zis. Observația era gravă, dar mâhnirea lui o provocase.

– Mi-e al dracului de greu să mă despart de Mary, a zis tatăl meu.

Un timp am mers în tăcere.

– E numai din vina mea, a continuat Cal. Mary se învățase cu infidelitățile mele, dar nu m-a mai putut ierta după ce-am băgat-o în patul nostru pe

fata-n casă, la Tokio, într-o după-amiază de mai mare dragul, când am crezut că plecase după cumpărături și că nu se-ntoarce până seara.

– Doamne Iisuse, am spus, de ce-ai făcut una ca asta?

A oftat.

– Cred că fără risc relația sexuală poate deveni o tranzacție incomod de personală. Pe lângă asta, fiecare Hubbard își are partea lui de nebunie. Știi cu ce mă fudulesc eu ăl mai tare? Odată, în ajunul Anului Nou, exact cu paisprezece ani în urmă, în 1946, era primul An Nou de când se încheiase pacea și în curând aveam să fac patruzeci de ani, am făcut amor cu o fată pe care o întâlnisem la Clubul Knickerbockerilor. A făcut o pauză, cu destulă încredere reținută pentru a-mi smulge un : „Da? Și ce-i cu asta?", ca pe un fel de compensație.

O făceam la patru dimineața, la capătul lui Park Avenue dinspre cartierul select, care cuprinde Străzile Șaizeci și Doi și Șaizeci și Trei, cu vreo două mii de ferestre căscându-se la noi, și mă simțeam mai zmeu ca niciodată. O mașină de poliție a trecut pe lângă noi, și irlandezul care era în ea a oprit și și-a scos capul pe fereastră, zicând „Ce naiba vă închipuiți că faceți acolo?", iar eu i-am răspuns: „Preacurvim, domnule ofițer. Și-o să preacurvim până ne vin boii acasă și îți bate și dumitale un An Nou Fericit la poartă".

– Și ce-a făcut?

– Ne-a aruncat doar o privire dezgustată – un copoi newyorkez sută la sută – și a luat-o din loc cu mașina. Tatăl meu a început să râdă cu acea plăcere înduioșată pe care această amintire i-o iradia mereu, venind din trecut și fiind aruncată în viitor, iar când a terminat-o cu râsul, mai eram încă pe șoseaua dinspre recife, am simțit că-l frământă din nou gândul la căsnicia lui destrămată. Când a deschis gura, s-a referit însă la altceva.

– Știi, fiule, a zis, se întâmplă ca uneori să mă simt tocmai potrivit pentru meseria asta. Într-un rând, pe când eram în OSS, am fost nevoit să lichidez un partizan care ne trădase. Am sfârșit prin a-l omorî cu mâna goală. Împușcătura s-ar fi auzit. Până azi n-am spus nimănui. M-a privit. E o zi mare ziua de azi. Poate că am pierdut o nevastă și am câștigat un fiu.

– Poate că da.

Mi-a fost teamă să spun mai mult. N-aveam încredere în mine însumi.

– Ceea ce înțeleg prin faptul că n-am spus-o nimănui e că n-am mai vorbit despre conștiința că poți omorî o altă ființă omenească într-un mod, vreau să zic, atât de nemijlocit și personal. Mult timp după asta n-am mai știut dacă sunt un om bun sau unul rău. Dar în cele din urmă am realizat că nu conta. Eram doar un zvânturat. Deci nu asta mă face să șovăi, ci faptul că nu pot ține lucrurile în mână. Nu încă.

20

În acceași zi, după ce tatăl meu a plecat cu avionul la Washington, am avut o întâlnire târzie cu Modene. Tocmai se întorsese la Miami cu un zbor de seară și urma să mergem într-una din casele conspirative. Nu-i plăceau hotelurile, nici interogatoriul funcționarilor de la recepție. „Miami Beach e o lume foarte mică și nu-i exclus să mă remarce careva", zisese ea.

La care am ales un apartament mic, dar elegant, de pe Key Biscayne. Închiriat celor de la Zenith de un cubanez bogat, care-și petrecea vara în Europa, am socotit că nu-i nici o problemă dacă-l folosesc pentru niște întâlniri. O luam de obicei de la aeroport cu mașina mea decapotabilă albă și mânam spre Biscayne Bay de pe Rickenbacker Causeway, până la vila de dincolo de Mashta Drive. Dormeam peste noapte în dormitorul principal și ne trezeam dimineața având sub ochi o panoramă cu palmieri regali, clădiri albe, cu manglierii de pe țărm și iahturile de plăcere brăzdând apa portului Hurricane.

Firește, a trebuit să ajustez niște minciuni între Harlot și biroul care se ocupa de casele conspirative la Zenith, dar riscul părea lipsit de gravitate. Hunt era singurul ofițer din Florida de sud care avea dreptul să-mi ceară socoteală în legătură cu casele conspirative, și deși datorită procedurilor de rutină avea să fie anunțat ori de câte ori semnam pentru folosirea unei case conspirative (și Hunt era omul să se prindă la o adresă bună numai după nume – North Mashta Drive l-ar fi alertat cu siguranță), mă consideram totuși protejat de interdicțiile procedurale. Vila era înregistrată ca Proprietatea 30 G. Dacă o foloseam o bucată bună de vreme, ca să-și astâmpere curiozitatea Hunt ar fi fost nevoit să-i caute mai întâi adresa și proprietarul într-o broșură internă, clasificată secretă; la ce și-ar fi dat osteneală? Dată fiind mulțimea de cubanezi cu care aveam a face, apelam tot timpul la casele conspirative. Într-un vis, odată, se făcea că mă trezeam și-l vedeam pe Hunt vârându-și nasul pe ușă și trăgând cu ochiul la dormitor, unde ne descoperea pe Modene și pe mine încleștați într-o îmbățișare, dar era doar un vis. Am fost impresionat de cât de puține griji îmi făceam în comparație cu ce-aș fi avut de îndurat în primul meu an în serviciul Agenției, și am venit la vorba lui Harlot, că în profesia noastră învățăm să ne descurcăm pe un teren instabil.

Așa încât mă puteam simți mândru de folosirea ilicită a Vilei Nevisca. Zidurile în stuc erau tot atât de albe ca ale oricărei clădiri aflate pe țărmul sudic al Floridei, iar numele ei în engleză, Casa Fulgilor de Nea, făcea toate paralele să i-l reproduc Modenei, căreia traducerea mea i-a făcut atâta plăcere, că am început să mă întreb cam de cât timp avusese nevoie taică-său să se obișnuiască cu banii ăia ai lui. Uneori, când felul ei direct de a vorbi – produs al anilor în care luase lecții de dicțiune – începea să-și cam piardă farmecul, mărturisesc că mă simțeam îndemnat să-i văd pe toți concetățenii mei din

Vestul Mijlociu ca pe niște oameni la fel de simpli. În apărarea acestei prejudecăți cam mari, e de datoria mea să spun că, ori de câte ori vedea o construcție dăruită cu farmec sau atinsă în treacăt de istorie, făcea o mutră peste măsură de impresionată. Îi plăceau ferestrele cu forme ciudate, balcoanele acoperite din lemn lucrat, clădirile pastelate în general și numele romantice – La Villa Nevisca suna cum nu se poate mai bine! O impresionau până și replicile unor conace din sud, pe care le întâlneai în Key Biscayne. (Era important așadar să n-o compar în nici un fel cu Kittredge). Totodată, nu mă puteam abține să nu-mi închipui copilăria Modenei pe străzile unor cartiere înstărite din Grand Rapids și să nu ajung la concluzia că disprețul ei pentru nivelul meu de viață scăzut – „presupun că ești bărbatul cel mai sărac cu care m-am întâlnit vreodată" – era mai mult decât compensat de groaza ei fără margini față de realizările mele: Yale și o profesie despre care nu puteam vorbi. Nici măcar n-am încercat să-i pomenesc de St. Matthew.

Sunt nedrept. Ce știa – știa, iar încrederea în sine însăși era, în anumite privințe, absolută. Îi plăcea să danseze, de exemplu. După două seri petrecute într-un club de noapte, am renunțat mai mult sau mai puțin la dans. În ringul de dans, eu făceam față, iar ea ar fi putut fi o dansatoare profesionistă. Dacă-mi arăta unele variante de samba sau de cha-cha sau de Madison, dacă făcea o figură triplă din una dublă, era numai ca să-și demonstreze măiestria. Nu dorea să-mi îmbunătățească aptitudinile cu ajutorul ei – ar fi făcut-o să se simtă *prost*, mi-a explicat ea. În refuzul ei regăseam reflexul aristocratic al artistului: să nu-și demonetizeze talentul. Mai degrabă reneagă-ți arta.

Pe de altă parte, mi-am dat seama că accentul meu o fascina. Mi-a declarat că mă putea asculta toată noaptea vorbind cu aceeași plăcere ca pe Cary Grant. Am priceput că Grant era punctul ei de referință în materie de persoane care vorbesc frumos și cu mințile ocupate de lucruri drăguțe, și am priceput de ce n-avea să mă învețe să dansez, nu, așa cum nici eu n-aveam să-mi pierd o parte din viață învățând-o pe ea să vorbească. Vorbea destul de bine. Iar dacă uneori îmi deranja urechea, ei bine, avea alte virtuți.

Cândva, mi-a spus (ca un ecou din Sally Porringer):

– Ce snob mai ești!

– Știi, i-am replicat, așa-i și scumpul tău prieten Jack Kennedy. Și n-am putut rezista cruzimii: oriunde-ar fi.

– Încearcă să câștige niște alegeri, mi-a răspuns ea, așa încât, cum și-ar putea face timp pentru mine? Sigur că nu poate.

– Nici măcar un telefon. Gelozia îmi opărea inima ca o supă clocotită, vărsată în poală.

– El nu-i un snob, a zis. Îl interesează intens toți oamenii care-i ajung prin preajmă. Spre deosebire de tine, se pricepe să-și plece urechea la ce-i spui. Mai bine decât oricine.

Nu știam să ascult. Începea să vorbească și mintea-mi pornea cu traista-n băț pe la virtuțile ei carnale. Rămânea întotdeauna învăluită într-un nor de finalitate carnală. La ce bun s-o ascult – era cu mult mai mult decât spunea. Curând, urma să ne culcăm și aveam s-o regăsesc în toată strălucirea ei, și delicată, și profundă, și feroce, da, dragă, lacomă, generoasă, caldă, iar inima ei avea să fie gata să se topească de mâhnire și de bucurie, totul era al meu în fiecare seară, când reușeam să trecem dincolo de orice impas plicticos al serii și să ne băgăm în pat. Acolo nu trebuia să-mi fac griji dacă știu să dansez.

Libidoul poate fi o convingere lăuntrică, dar libidoul nestăpânit devenise curată megalomanie. Judecata îmi spunea că eram amantul cel mai grozav pe care-l avusese vreodată; ceva mai târziu, cu libidoul potolit pe trei sferturi, redeveneam bărbatul care nu știa să danseze. Sinatra, da. La fel și Jack. Ei știau.

– Ești un nebun, îmi spunea. Jack Kennedy și-a nenorocit șalele în război. Nici măcar n-am dansat cu el. Nu avea importanță. Îmi plăcea să-l ascult vorbind și-mi plăcea să vorbesc iar el să mă asculte.

– Dar Frank? Frank nu dansa?

– Asta-i profesia lui.

– Dansul?

– Nu, dar se pricepe.

– Iar eu nu?

– Vino încoace. Culcată pe spate în pat, mă săruta și o luam de la capăt. Așa îmi epuizam și ultimul sfert din libido. A doua zi dimineața, mă cotropea deprimarea. Avea să mi se pară că nu reprezentam decât o haltă nenorocită în mijlocul unei curse. Kennedy urma să se întoarcă; Sinatra se prea putea să revină și el, iar Giancana stătea în așteptare. Cât de neînflorite arătau sentimentele mele, când mi le dădeam pe față!

De aceea nu știu cât de pregătit eram când am primit mesajul de la Harlot, pe 1 august.

NUMĂR DE ORDINE: J/38.854.256
SE TRIMITE LA: LINIA / ZENITH-OBIȘNUIT
PENTRU: ROBERT CHARLES
DE LA: VIRUSUL 10,05 A.M. 1 AUGUST 1960
SUBIECT: PARTUZA BABILONIANĂ
Sună-mă prin telefonul special.
VIRUSUL

Mi s-a adresat repede și cu vioiciune:

– Harry, am văzut pe dracu' până am reușit să pun mâna pe transcrierea asta. E convorbirea BARBĂ-ALBASTRĂ-AURICULAR din 16 iulie, de la Los Angeles, în timpul Convenției. Buddha a ținut-o nu numai într-un dosar special, ci și la Intrări Exclusive. Totuși, i-am smuls-o. Presiunea dă și ea rezultatele ei.

– În cât timp poți face să-mi parvină? am întrebat.
– Azi la patru după-amiază ești la Zenith?
– Posibil.
– Așteaptă-l pe omul meu la biroul tău la patru fix.
– Da, domnule.
– I-ai venit sau nu de hac stewardesei?
– Nu, domnule, am mințit eu, dar sunt pe drumul cel bun.
– Dacă durează prea mult, nici n-ai să faci mare brânză.
– Domnule?
– Da?
– *Partuză.* Vine din argoul parizian, nu-i așa?
– Te vei lămuri curând.

La patru fix în aceeași după-amiază, un bărbat, în care am recunoscut pe una din gorilele care erau cu Harlot la Berlin cu patru ani în urmă, a intrat în biroul meu, a salutat scurt din cap, mi-a întins un plic și a plecat fără să-mi ceară vreo semnătură.

„17 iulie 1960. AIRTEL CĂTRE DIRECTOR, subiect: SELECT, înregistrat: 16 iulie, 7,32 a.m. până la 7,48 a.m. Ora Pacificului".

MODENE: Willie. Te rog, ascultă-mă. Eu cu Jack tocmai am isprăvit.

WILLIE: Tocmai ați isprăvit? Aici e nouă și jumătate dimineața. La tine trebuie să fie exact șapte și jumătate. Ce s-a întâmplat? N-ai dat nici un telefon toată săptămâna.

MODENE: Sunt la aeroport. N-am dormit. Vreau să spun că totul s-a terminat azi-noapte spre ora trei dimineața și de atunci n-am pus capul pe pernă. Aștept să urc în avion.

WILLIE: Dar ce-a făcut?

MODENE: Nu-ți pot spune încă. Te rog! Dă-mi voie să procedez în felul meu. Trebuie să pun ordine în toate astea.

WILLIE: Ești de-a binelea derutată.

MODENE: M-a instalat la Beverly Hilton și a insistat că eram musafirul lui, dar m-am simțit al naibii de ținută la o parte. Nici n-am știut dacă voi rămâne singură cu serviciul pe etaj, sau avea să mă sune noaptea târziu.

WILLIE: Te-ai dus la Convenție?

MODENE: Da, și m-a repartizat într-o lojă. Cred că era loja numărul patru. Într-una se găsea familia Kennedy, și tot din familie și dintre prieteni, în alta, apoi venea o a treia, în care am văzut mai mulți inși cu mutre importante, asta chiar lângă loja mea, numai că loja mea mi s-a părut cam bizară. Câțiva dintre prietenii lui Frank, în timp ce Frank fusese invitat în loja familiei. În loja mea tot lume de mâna a doua. Nu știu cum să ți-i descriu. Poate politicieni din Boston, de fapt niște parveniți, deși nu de ultima speță. Și una sau două femei, care nu mi-au plăcut deloc cum arătau. Am început să mă întreb dacă și eu lansam același mesaj nerostit: „Nu întrebați cine sunt. Sunt femeia misterioasă."

WILLIE: Dar pe el l-ai văzut?

MODENE: Firește, aproape în fiecare seară. Târziu.

WILLIE: Câte nopți a lipsit?

MODENE: Ei bine, trei din șapte. M-am tot întrebat, în serile în care a lipsit, dacă nu-i cu vreuna din celelalte femei din loja mea.

WILLIE: Trebuie să fi fost curată dinamită.

MODENE: Într-o seară era atât de obosit, încât l-am ținut doar în brațe. Emana o căldură minunată. Atât de sleit de oboseală și atât de fericit. Într-o altă seară a fost minunat. Plin de energie. Șalele, care de obicei îl dor, îi erau complet relaxate. Jack Kennedy e un bărbat care ar avea dreptul la niște șale sănătoase, așa ar fi drept.

WILLIE: Probabil că luase un calmant. Umblă vorba.

MODENE: A fost o noapte perfectă și nu m-am cruțat. Dar pe urmă l-am mai văzut două seri la rând. Apoi, în ziua când l-am ales pe Lyndon Johnson drept candidat la vicepreședinție, Jack a fost iar foarte obosit și doar l-am ținut în brațe, dar azi-noapte...(pauză) Willie, nu vreau să dau drumul la robinet.

WILLIE: Dacă nu plângi când ești cu mine, ești de două ori în belea.

MODENE: Mă aflu într-un spațiu public. La un telefon cu fise. O, fir-ar să fie, e centralista.

CENTRALISTA: Vreți să introduceți șaptezeci și cinci de cenți pentru următoarele trei minute?

WILLIE: Centrala, transferați convorbirea asupra mea. Charlevoix, Michigan, C-H-A-R-L-E-V-O-I-X, Michigan, 629-9269.

MODENE: Noaptea trecută, petrecerile nu se mai terminau. Spre sfârșit, Jack a adus un grup de prieteni în apartamentul unui prieten la Beverly Hilton și mi-a șoptit să rămân, așa încât am stat mai la margine, o situație destul de jenantă. Am tras de timp cât am putut mai mult, la baie, aranjându-mi părul, până când au mai rămas doar câteva ajutoare politice, el și cu mine, apoi am dispărut în dormitor și a venit și el, a oftat și a zis: „În sfârșit, au plecat“, iar eu am intrat din nou în baie să mă dezbrac. Când am ieșit, era în pat și, nu mi-a venit să cred, era și o femeie cu el, una din cele pe care le-am întâlnit în lojă, la Convenție. Tocmai se despuiase.

WILLIE: O, Doamne, ia lecții de la Frank?

MODENE: M-am dus glonț la baie și m-am îmbrăcat și, până am ieșit de acolo, cealaltă femeie plecase. Nu reușeam să-mi revin din tremurul care mă cuprinsese. „Când ți-ai mai găsit timp și pentru manevra asta?“ l-am întrebat. Abia m-am abținut să nu țip. Nu puteam suporta să-l văd atât de calm. A zis: „A cam fost o scamatorie“, iar mie mi-a venit să-l pălmuiesc. Trebuie să-mi fi citit în ochi, fiindcă mi-a spus că n-a făcut-o cu intenția de a mă ofensa, ci se gândise doar că aducea o intensificare. „O intensificare“, am îngânat eu. „Da“, a zis el, „pentru cei care știu să aprecieze, e o intensificare.“ Apoi mi-a povestit că iubise cândva o franțuzoaică, și încă foarte mult, căreia îi plăceau la nebunie asemenea aranjamente, avea chiar și un nume pentru ele – *la partouse*. P-A-R-T-O-U-S-E. „Dacă ești dispus și vrei s-o faci, n-ai cum să te simți jignit“, a zis el, deși vedea limpede din reacția mea că făcuse o greșeală strigătoare la cer.

WILLIE: Strigătoare la cer!

MODENE: Da. I-am spus: „Cum ai putut? Tu ai totul", iar el a zis „Totul se termină atât de curând și ne bucurăm atât de puțin de viața noastră". Îți vine să crezi? E irlandez din creștet până-n tălpi. Când le-a intrat ceva în cap, ai nevoie de un târnăcop ca să spargi betonul. A încercat să mă mângâie, iar eu am spus: „Dă-mi voie să plec sau țip". Și l-am lăsat acolo. M-am târât în camera mea și am băut Jack Daniels până în zori. N-am răspuns la telefon.

WILLIE: Oh, Modene.

MODENE: Acum sunt beată, deși perfect lucidă. E prea multă adrenalină în mine. A avut neobrăzarea să-mi trimită optsprezece trandafiri roșii în cameră printr-un comisionar. Chiar înainte de plecarea mea. Era și un bilet: „Te rog iartă-mi cel mai prostesc lucru pe care l-am făcut vreodată!" Ei bine, vreau să-ți spun că am cheltuit vreo sută cincizeci de dolari și am comandat șase duzini de trandafiri galbeni, să-i fie trimiși imediat, și am semnat: Modene. Va recepționa mesajul.

WILLIE: Știe de trandafirii lui Sam?

MODENE: Sigur că știe. Am ținut eu să-i spun. Îmi plăcea să-l tachinez.

WILLIE: Mi se cam pare mie că pregătești o petrecere de bun-venit pentru Sam.

MODENE: Nu, nu Sam! Nu acum! Trebuie să văd mai întâi în ce ape mă scald odată întoarsă la Miami.

WILLIE: Dacă tipu' ăsta e ales președinte, ce timpuri aiurite ne așteaptă.

MODENE: Willie, eu închid. Mă podidește plânsul și nu vreau să plâng.

(16 iulie 1960)

Am avut o reacție ciudată. M-am întrebat dacă aș încerca vreodată să aduc o altă femeie în pat cu Modene și am știut că n-o voi face, dar numai de teamă să n-o pierd. Dacă ar fi adus ea însă o femeie în patul nostru, păi, asta s-ar fi putut să-mi placă foarte mult. Se întâmpla uneori, mai ales în ultima vreme – blestemat fie St.Matthew –, să mă gândesc că rostul nostru pe pământ este să simțim cât mai multe senzații extraordinare, poate că asta se și așteaptă de la noi, anume să aducem cât mai multă informație de acest fel pentru Marele Raport din cer.

Destul de curând însă am început să recunosc cât de multă mânie pură și autentică țineam în mine. Pe atunci mi se părea că totul era cumva din vina lui Sinatra și am putut înțelege propensiunea tatălui meu pentru gestul ucigaș cu mâinile goale. Păcat că Sinatra nu intra într-o asemenea clipă în chichineața mea de la Zenith – îmi simțeam furia în degete ca pe-un bulgăre de lut. Am bombănit în sinea mea: „Modene, cum de ne-ai putut face una ca asta?" ca și cum ea ar fi fost răspunzătoare pentru trecutul ei, ca și pentru prezentul ei cu mine.

Totuși, timpul ne aducea vindecarea: ne prefăceam că Jack Kenedy nu exista. Era cel mult o ofertă viabilă. Nu știam dacă vedea în mine un vestibul oarecare în marele spital al celor răniți în dragoste, iar eu eram culcușul de paie pe care avea să se vindece, sau dacă mă iubea așa, printr-o minune, vreau să zic, că fusese pălită de dragoste în noaptea când se întorsese de la Miami,

și eu eram bărbatul ei. Mi-a spus de atâtea ori cât de arătos eram, încât am început să-mi examinez obrazul în oglindă cu interesul critic al unui jucător la bursă care-și inventariază acțiunile în fiecare dimineață.

În acest răstimp eram prins în capcana treburilor mele și mă temeam de ziua când gorila lui Harlot avea să-și facă apariția în fața mesei mele de lucru cu noi transcrieri de la mentorul meu, iar eu aveam să aflu că ea se vedea din nou cu Jack Kennedy.

21

Cam spre mijlocul lui august, Hunt a făcut o mutare pe care o pregătea de câtva timp și liderii noștri din Frente și-au transferat Cartierul General în Mexic. Măsura a fost considerată de Cartierul General-Ochiul o mișcare de camuflaj necesară, în vederea operațiunii care se apropia, iar Hunt i-a venit în întâmpinare. Fiicele lui, terminând anul școlar la Montevideo, urmau să se întoarcă în America împreună cu Dorothy și cred că avea dificultăți în găsirea unei locuințe corespunzătoare la Miami, unde prețurile erau prohibitive. Acum, el și Dorothy puteau găsi și o vilă în Mexico. Pe lângă asta, putea avea din nou sentimentul pe care-l mai trăise o dată la Montevideo, că era la cârma propriei afaceri.

Lăsat la comanda Secției de Acțiune Politică la Zenith, m-am și mutat într-un birou mai mare, cu fereastră. Chiar dacă dădea asupra unei pajiști de mohor roșu, a gardului de sârmă, a corpului de gardă și a porții noastre, iar dincolo de șosea nu vedeai decât o întindere de clădiri moderne joase, cu acoperișul plat și fără nici un haz, aparținând de Universitatea din Miami, și deși fereastra era doar un câștig cu totul neînsemnat, totuși făcusem primul pas pe scara ascensiunii ierarhice.

Altminteri, noua mea însărcinare nu era o favoare. Aveam de dus la capăt treburile neterminate ale lui Hunt, acestea adăugându-se propriilor mele treburi. Ceea ce includea și relațiile cu cubanezii care soseau zilnic cu tot soiul de ambarcațiuni. Date fiind legăturile pe care le dezvoltasem cu unii reporteri ai ziarelor din Miami, puteam acum conta pe un reportaj la câteva săptămâni o dată, despre exilații proaspăt sosiți de la Havana, cu mijloace de transport care meritau pe deplin publicitatea ce li se făcea, căci abia se țineau. Unele nu erau mai mult decât simple platforme din două până la opt scânduri legate cu odgoane de niște bidoane de petrol sudate unele de altele, iar gândul la această călătorie de o sută optzeci de mile pe mare deschisă, de la Havana la Miami, era teribil și îți distrăgea atenția de la faptul, mai puțin ieșit din comun, că marea majoritate a exilaților noștri venea încă din Mexic și Santo Domingo.

Apoi, în târziul unei nopți fără lună, de pe terasa vilei Nevisca am urmărit cum ia largul un remorcher încărcat cu oameni și trăgând două platforme

după el, un contur abia vizibil la lumina stelelor, iar a doua zi dimineața, ce să vezi?, platformele reveniseră, presa a fost chemată și unul dintre inșii pe care-i angajasem personal la Opa-Locka cu două săptămâni în urmă, un tânăr cubanez cu capul plin de cârlionți, deosebit de simpatic, avea să-mi rânjească în ziua următoare de pe pagina de titlu a celei de-a doua secțiuni a revistei, în rol de proaspăt sosit. Învățam că în materie de publicitate era indecent să nu minți. Desigur, nu eram prea neliniștit moral – aș fi vrut doar ca Hunt să mă fi pus mai bine la curent cu toate astea.

Virtutea unor operații militare stă în deplina simplicitate a hotărârii de a învinge, iată concluzia la care ajunsesem. Până una-alta, Hunt ținea contactul cu mine prin cablograme și telefon. De dincolo de Golful Mexic, încerca încă să controleze treburile pe care mi le încredințase. Primisem nominalizarea pentru conducerea sectorului său de recrutare a agenților, dar multe din activitățile noastre dădeau prea puține rezultate pe care te puteai bizui. Era lesne să găsești agenți care să ne accepte banii, dar câți dintre indivizii aceștia din balta cu negustori de zvonuri – studenți idealiști, mici răufăcători, codoși fără succes, oameni de afaceri periferici, mici prăvăliași, barcagii de toate soiurile, exilați așteptând să fie îmbarcați în vederea instruirii, foștii militari din Armata cubaneză, americani-cubanezi din Armata Statelor Unite, plus o suprastructură, căci o puteai numi așa, de ziariști cubanezi, avocați, oameni de afaceri respectabili și revoluționari de profesie – erau capabili să ne dea informație exactă? „Agenții noștri", așa cum sublinia Hunt, „ne spun ce cred ei că vrem să auzim."

Între timp, în luna august, în zona Caraibelor se nășteau furtuni, pe zi ce trecea, Calle Ocho era scăldat de neonul firmelor în limba spaniolă, noii sosiți dormeau pe veranda casei noastre de recrutare din centrul orașului, iar Cartierul General-Ochiul punea în circulație o broșură în rândul personalului de la Zenith, cu liste de sute și sute de organizații ale exilaților din Miami și împrejurimi, o muncă de pură redundanță, căci și noi, la Zenith, făcusem același lucru. Mai participam și la ședințe de comitet cu alți ofițeri operativi, încercând să punem pe picioare o metodă de acțiune eficientă, care să formeze printre exilați grupuri de poliție internă capabile să-i înlăture pe agenții castriști infiltrați în comunitatea exilaților. Rapoartele FBI, puse și ele în circulație la Zenith, stabileau numărul agenților de informații castriști (DGI) la două sute. Aveam noi o glumă. Cu trei luni în urmă, numărul fusese același. Ne puteam aștepta ca și peste trei luni FBI-ul să vorbească tot de două sute de DGI umblând brambura prin Miami.

Apoi, la începutul lui septembrie, mi-a sosit de la Cartierul General-Ochiul, prin curierul lor, un alt plic vărgat cu bandă adezivă.

Începea așa: „Includ alăturat o scrisoare de la Bob Maheu. Dacă n-o poți ține la loc sigur, arde-o. Am un duplicat".

Dragă domnule Halifax,

Te informez prin prezenta că m-am întâlnit cu o vedetă cu bune recomandări din Mafie, care mi s-a prezentat sub numele de Johnny Ralston. Întrucât are de recuperat niște investiții proprii este, ca să zic așa în două vorbe, bine motivat.

Firește, am fost la prânzul cu pricina ca reprezentant al unor indivizi cu bani, care doresc să pună la bătaie 150 000 de dolari pentru o lovitură energică. Ei bine, gentlemanul Ralston poate fi acerb. Mi-a trântit ca răspuns numele lui Meyer Lansky.

– Oferta lui Meyer, a zis el, pentru același serviciu este de un milion de dolari.

– Da, l-am asigurat eu, dar după ce-ai reușit să-i faci serviciul ești nevoit să umbli după bani. Ții să fii tu omul care va fi nevoit să-i ceară lui Lansky purcoiul ăla de bani?

Cum însă discuția a fost înregistrată, permite-mi să-ți redau restul.

R: De unde pot ști că suta și jumătate a oamenilor tăi e de încredere?

M: Va fi pe bază de angajament scris.

R: De ce te implici?

M: Dintr-un sentiment de obligație față de această țară. Mi s-a spus că ești tot atât de patriot.

R: Să fie clar: mă simt atât de patriot, încât aș vrea să-mi obțin cetățenia. Cei o sută cincizeci de mii de dolari ai tăi îi bag undeva.

Vreau acte de cetățenie. M-am săturat de hărțuiala funcționarilor voștri cu imigrația.

M: Cetățenia poate fi aranjată.

R: Da, și am mai fost dus de nas.

M: Un asemenea aranjament nu se poate face dinainte. *Post factum*, vei avea la îndemână toate mijloacele să obții rezultatul dorit.

În acest punct al mesei luate cu Ralston, magnetofonul n-a funcționat ca lumea, cale de vreo câteva minute. Probabil că m-am rezemat de perna spătarului ceva mai tare, un hop regretabil, pe care va trebui să-l evit data viitoare.

Cum nu-mi reamintesc în amănunt tot ce s-a spus pe parcursul acestei scăpări, te pot asigura că mi-am dat toată silința să-l conving că s-ar putea ca ceea ce-și dorea el să depindă de „oamenii mei".

Fiule, dă-mi voie să mă bag pe fir. Nu cred ce spune Maheu, e prea bătrân în meserie ca să știe cum să-și țină fundul când are aparatură de înregistrare la el. Bănuiesc că a tăiat o parte din bandă. Supoziția mea este că acoperă astfel recunoașterea față de Ralston că „indivizii cu bani" pe care-i reprezintă sunt Agenția. Consider evident faptul că e în interesul lui Maheu să-i vândă pontul lui Ralston, o dată ce Compania deține o poziție mai bună decât niște particulari pentru a-i obține acestui flăcău suspect o cetățenie. (Deși numai Dumnezeu știe dacă nu vom avea necazuri cu Imigrația tocmai din cauza asta.) În orice caz, când Maheu se întoarce la bandă, Ralston e considerabil mai muiat și cade de acord în principiu să se ambaleze. Îi spune totuși lui

Maheu că vrea să se întâlnească cu „tipul care stă de vorbă cu tine. Vreau să cad la învoială cu adevărații șefi." Această paranteză o fac numai ca să te avertizez pe tine. Dacă ai de făcut unele observații, trimite-mi-le. Mă întreb care-i numele adevărat al lui Ralston.

HALIFAX

În dimineața următoare, am primit un mesaj codificat de la Harlot, expediat printr-un circuit cu grad de securitate mediu: „Buddhiștii raportează că un oarecare Johnny Roselli, un complice apropiat al lui RAPUNZEL, s-a întâlnit cu Robert Maheu și au luat masa împreună la Brown Derby din Beverly Hills. Din nefericire, ne lipsesc sursele demne de încredere. Această întâlnire curioasă ne poartă pe noi în Grădinile Meditației. VULPOIUL."

„Sursele demne de încredere" erau înregistrate pe bandă. Era clar că FBI-ul nu putuse face mai mult, decât să ia act de prânzul celor doi. Hugh îmi dădea însă posibilitatea să fac un pas mai departe față de tatăl meu. Am străbătut din nou coridorul, am obținut accesul la RĂUFĂCĂTORI și l-am cerut pe Johnny Roselli. Am primit o grămadă de material.

JOHNNY ROSELLI, alias Johnny Ralston, alias Rocco Racuso, alias Al Benedetto, alias Filippo Sacco. Născut în Italia (Esteria) în 1905, a emigrat în Statele Unite în 1911, a crescut la Boston, se presupune că la vârsta de 12 ani a dat o mână de ajutor unei rude să dea foc casei pentru a pune mâna pe asigurare. Prima arestare, 1921, pentru comerț ambulant cu narcotice.

În 1925, Filippo Sacco devine Johnny Roselli. Lucrează cu Al Capone în transportul băuturilor alcoolice.

Cunoscut ca expert în jecmăneli, jocuri de noroc ilegale, șantajul sindicatelor, Roselli a intrat în oastea de pe Coasta de Vest a lui Willy Bioff și George Brown de la Alianța Internațională a Angajaților din Teatre și a Operatorilor de Film. La începutul celui de-Al Doilea Război Mondial, se împrietenește la cataramă cu Harry Cohn, director la Columbia Pictures. Împrumutat cu bani fără dobândă de către Cohn să-și facă rost de acțiuni la Tiajuana Race Track, în semn de mulțumire, Roselli a cumpărat două rubine gemene, montate în inele identice, pentru Cohn și pentru el. E un fapt cunoscut că amândoi le poartă și acum.

Când Sammy Davis Jr., cântărețul, a intrat într-o poveste de dragoste „incandescentă" cu Kim Novak, Roselli, în semn de favoare făcută lui Cohn, se știe că l-a convins pe cântărețul negru să se abțină în continuare de la orice insistență. În această perioadă, Novak era starul blond numărul unu de la Columbia. Se spune că Roselli i-ar fi spus lui Sammy Davis Jr., care era chior: „Astâmpără-te cu blonda, altfel îți pierzi și celălalt ochi." Davis s-a supus.

Începând cu 1943, Roselli a executat trei ani și opt luni de închisoare dintr-o condamnare pe zece ani, pentru extorcarea a mai bine de două milioane de dolari din industria filmului. După eliberare, a coordonat pungășiile din Las Vegas și California de sud. Numirea lui a fost aprobată de Sam Giancana, cunoscut șef al Marelui Consiliu al Mafiei. Actualmente, Roselli este cunoscut

ca Don Giovanni Mafiotul. Prestanță de ambasador. E poreclit Vulpea Argintie. Tip singuratic. Are familie, dar nu o vizitează. Și-a întreținut totuși surorile mai mici la colegiu.

Portret fizic. Subțire. Înălțime medie. Trăsături fine. Păr argintiu. I se cunoaște credo-ul: „Nu mă amenințati. Nu am ce pierde".

I-am trimis tatălui meu extrasul prin RAMURA SPECIALĂ/HALIFAX și am anexat un bilet în care-i spuneam că îl căutasem pe RALSTON, la RĂUFĂCĂTORI și că nu găsisem nimic, dar am dat din întâmplare peste ROSELLI ALIAS RALSTON, curat noroc, căci erau mii de intrări la „R".

A doua zi am primit un telefon de la Cal, prin firul obișnuit. „Luăm prânzul la mănăstirea de maici, ora 4 p.m.", a zis el și a închis, iar eu am tradus: „Cheamă-mă de la un telefon particular, de undeva de afară, la 1,00 p.m." Când am luat legătura cu el în pauza de prânz, era lovit de limbariță ca după trei cești de cafea.

– Mulțumesc, a zis, m-am dus drept la blocul K să-l pun la curent pe Bissell asupra întâlnirii dintre Maheu și Roselli. Îți mulțumesc. Nu mi-ar fi convenit să-i spun lui Bissell că Maheu s-a întâlnit cu cineva căruia nu-i puteam pune un nume. Ei bine, Rick, în biroul lui Bissell se afla Allen Dulles și, firește, n-a putut rezista să nu arunce o privire peste materialul adus de mine despre Johnny R. Mi-am dat seama că Allen citea extrasul de-andoaselea. Așa că Bissell a dat deoparte hârtia, ca să nu-i obstrucționeze vederea lui Allen. Taică-meu a început să chicotească. În ultima vreme, ai mai exersat cititul de-andoaselea?

– Nu în fiecare zi, am spus eu.

Taică-meu a râs și mai tare.

– Fiule, pe vremea OSS-ului eram convinși că-i singura îndemânare de care ai nevoie, pe lângă ceva curaj.

– Da, domnule.

– Allen o fi afirmat el răspicat că se va ține la distanță, dar cu toate astea n-a rezistat să nu comenteze. „Ei bine", a zis, „sunt niște ape bogate-n pește, nu-i așa, Cal?" „Al naibii de bogate, domnule", am spus eu. El a zâmbit: „Cal, am de gând să fac o singură observație: Folosește-ți judecata. Folosește-ți judecata, Cal, pentru că ea te-a ferit de cele mai mari necazuri, nu?" „Nu, domnule", am zis și amândoi am râs, pentru că amândoi știam la fel de bine că, dacă ceva nu merge, degetele mele aveau să fie mânjite cu smoală.

Totodată, mă simt captivat. E o chestie câș, dar are haz, nu? a zis și a adăugat: Mă întreb dacă n-ai putea descoperi unde a avut loc întâlnirea. Maheu a locuit la Beverly Hills, așa încât se poate să fi fost la Polo Lounge.

– Voi face investigații, i-am spus.

J/38.961.601
SE TRIMITE LA: LINIA / CARTIERUL GENERAL-OCHIUL – OBIȘNUIT
PENTRU: HALIFAX
DE LA: ROBERT CHARLES 10,46 A.M. 6 SEPTEMBRIE 1960
SUBIECT: RESTAURANTE

Îmi permit libertatea să iau din timpul Companiei și să mă folosesc de mașina ei de cifrat ca să vă aduc la zi cu restaurantele care s-ar putea să vă placă. Eu aș alege Brown Derby. Am aflat prin filiera Yale – un vechi coleg de clasă, lucrează pentru Harry Cohn – că toți cunoscătorii îl frecventează.

ROBERT CHARLES

A doua zi dimineață, o altă scrisoare legată cu bandă adezivă îmi venea prin curier.

Fiule,

Ghidul tău pentru restaurante se dovedește de mare folos. Te ajută să dai viață unei transcrieri.

Îți mărturisesc acum că nu te-am pus la curent cu toate detaliile primei întâlniri a lui Maheu cu Roselli. O asemenea rezervă e *pro forma* cât timp nu aveai nevoie să le cunoști, dar, luând în considerație munca de bună calitate pe care ai depus-o în ultimul timp, îmi fac o bucurie aducându-te la zi. Roselli se laudă cu un prieten pe nume Sam Gold, despre care pretinde că-i musai să-l prindă în proiect. Gold și-a stabilit contacte aprofundate în țara care ne interesează. Următoarea întrebare ne cere să răspundem dacă nu cumva Sam Gold este Meyer Lansky sau Sam Giancana. Am stat de vorbă cu ofițerul operativ pe care l-am însărcinat să lucreze în această chestiune la Washington și New York, un fost om de valoare al FBI, pe care cred că-l cunoști. Mi-a spus că ți-a fost instructor, un gentleman aspru, dar foarte capabil, pe nume Raymond Burns, Ochi de Bivol Burns. Conform spuselor lui Ray, băieții ăștia din Mafia au năravul predictibil de a se agăța de numele lor de botez și de a-și schimba doar numele de familie, vezi Johnny Ralston pentru Johnny Roselli. Sam Gold ne trimite la Sam Giancana. Maheu mă previne însă să nu pornesc de la ipoteza că Lansky ar fi în afara jocului – Sam Gold ar putea fi tot atât de bine redutabilul Meyer. Indiferent cine ar fi, Gold e gata să se implice. Pornesc de la premisa că gangsterul care vrea să pună mâna din nou pe casele de joc are o poziție distinctă și dominantă în Mafie.

Între timp am fixat și o întâlnire la hotelul Plaza din New York, pe 14 septembrie, la care iau parte Maheu, Roselli și Ochi de Bivol Burns. Păi, dacă Roselli insistă să se întâlnească cu un „partener din raftul de sus", nădăjduiesc că Ochi de Bivol poate fi avansat la o adică.

Fiule, ai grijă de prosperitatea familiei Hubbard. Al tău cu dragoste,

Tata

În ziua următoare am mai primit un mesaj de la Cal:

8 septembrie 1960

Fiule: anexez un raport al lui Maheu
asupra întâlnirii de la Plaza.

Dragă domnule Halifax,

Gălăgia din restaurant a făcut ca înregistrările noastre să fie de un nivel foarte scăzut. Atât recolta domnului Burns, cât și a mea s-au dovedit nesatisfăcătoare. În ce mă privește, sunt, slavă Domnului, obișnuit de mult să-mi iau note mentale atunci când apar obstacole pentru o înregistrare viabilă. Așa încât prezint o garanție de 90% privitoare la fapte și gesturi, precum și locuri de sine stătătoare și de cel puțin 60% în reconstrucția cuvânt-cu-cuvânt. Pe de altă parte, dat fiind zgomotul, consider cu neputință ca *prietenii* noștri de la Birou să se fi băgat pe fir.

Ralston l-a luat pe ofițerul operativ repede și a devenit grosolan, deși fără să ridice tonul. Ralston a spus: „Băiete, n-o lua ca pe o jignire personală, dar îmi dau seama că te afli cu nivelul la turul pantalonilor. Pentru o operațiune de această natură, nu ține. Spune-i boss-ului tău să nu încerce să treacă peste mine."

Trebuie să-ți spun că limbajul lui a fost un șoc, pentru că, în aparență, e la fel de onctuos și de bine crescut ca George Raft.

Burns a fost nevoit să-și piardă vremea asigurându-l pe Ralston că data viitoare întânirea va fi la „un nivel mai înalt", și s-a luptat cu vitejie și ca un bun soldat, dar încă de pe vremea când făceam parte amândoi din Biroul Federal îi cunosc temperamentul. Raymond Burns are o ură de o virulență neobișnuită împotriva huliganilor de sus și de jos. Nu vreau să-l denigrez pe bătrânul Ochi de Bivol, căci îi cunosc tenacitatea de buldog precum și alte virtuți autentice și adevărate, dar ca legătură cu Ralston nu ne putem face speranțe în compatibilitatea lor.

Burns a dat totuși dovadă de multă disciplină și a tăcut, iar eu am continuat discuția. Drept răspuns la întrebarea mea, Ralston a declarat, în cele din urmă, că următoarea întâlnire urma să aibă loc la Miami Beach, la hotelul Fontainebleau, pe 25 septembrie.

Am trecut la procedee și metode. Ralston a spus: „Doar nu vreți un pluton pentru treaba asta. Nu poate fi vorba de ziua Sfântului Valentin".

Ce-am înțeles eu de la dvs. este că doriți ca semnătura operațiunii să trimită spre Mafia. Cinci gangsteri cu mitraliere ar lansa un mesaj clar întregii lumi că treaba a fost făcută de lumea interlopă.

Indivizii ăștia, însă, nici nu vor să audă de una ca asta. Cred că va trebui să renunțăm la opțiunea cea mai utilă. Întrebarea care se naște de aici este dacă mai vrem să lucrăm cu aceste elemente dificile. În ce mă privește, desigur, nu fac recomandări, dar Ralston a zis:

– Noi avem toate contactele necesare pentru a ajunge la El Supremo.

– Ce metodă propui? i-am întors-o eu.

– Pastilele, a zis Ralston. Niște praf în potol. Zace trei zile înainte să se simtă destul de pe moarte ca să trimită după un preot.

Am terminat convenind că pastilele vor ajunge la Ralston pe 25 septembrie, dată la care s-ar putea să fie recomandabil să-l întâlnești.

Cu sinceritate,
R.M.

Urma un bilet de la Cal: „*Firește că sunt preocupat. Trebuie să ne dăm toată silința și să fim gata până la 25 ale lunii. Ordinul a fost îndreptat către Biroul de Servicii medicale, prin intermediarii potriviți, care vor trebui, probabil, să facă uz de unele laboratoare mai deosebite al Serviciului Tehnic, așa încât e imposibil ca Hugh să nu miroasă ceva. Se naște întrebarea: Cât de mult?*" HALIFAX

22

Pe la jumătatea lui septembrie, eu am subînchiriat un apartament, iar între mine și Modene a apărut prima noastră criză.

Criza a început cu o schimbare în programul ei. Datorită unei lipse temporare de stewardese în sud-vest, baza ei, m-a informat ea, avea să fie mutată la Dallas, pentru câteva zile, și avea să fie obligată să lipsească din Miami timp de patru nopți în șir.

Dacă am simțit că minte, am ținut această veste proastă pentru mine. Mă suna la noua mea locuință în fiecare seară, făcându-mi dări de seamă amănunțite asupra călătoriei din ziua respectivă: o dată mi-a telefonat de la New York; în seara următoare, din Dallas; într-una din zile a plecat la Memphis și s-a întors la Dallas până seara. Își garanta aceste călătorii povestindu-mi despre pasagerii care fuseseră fie foarte drăguți, fie îngrozitori.

Când am ajuns în ziua a patra, n-o mai credeam și i-am verificat poveștile. Dat fiind numărul exilaților noștri nevoiți să călătorească în interesul Companiei la New York, Washington, New Orleans, Mexico City și în unele puncte din sud, ca să nu mai vorbim despre alerta care domnea la Miami și era legată de agenții lui Castro afluind spre Florida de sud, aveam un număr de contacte ale Agenției la aeroport. Secretarului nostru i-au fost necesare nu mai mult de cincisprezece minute plus două convorbiri telefonice, ca să-mi aducă informația că stewardesa M. Murphy de la Eastern Airlines a fost într-o învoire de patru zile și urmează să se întoarcă în oraș în seara respectivă de 14 septembrie.

Faptele sunt pâinea geloșilor. Întâlnind-o pe Modene în centrul orașului simțeam că am un țel precis. Era târziu și ne-am dus direct la apartamentul meu din Coconut Grove, aflat la etajul doi al unei case refăcute în stilul colonial spaniol, și am făcut dragoste cu ea înainte de a schimba un cuvânt; o chestie militară: dacă punțile noastre săriseră în aer, era crucial să construiască noi pontoane. Așa am descoperit cum e să fii deznădăjduit din dragoste. O posedam în dușmănie. Acolo, în apartamentul meu modern și mobilat, pe

care nu mi-l puteam permite nici în disperare de cauză, o iubeam cu disperare cu una din jumătățile mele, iar această jumătate a mea nu putea descoperi decât jumătate din Modene. Extenuat și lecuit de dragoste, țin minte că mă uitam cu ură la.unghiile ei lungi. Ruinaseră bucăți și părți întregi din serile noastre, acele unghii lăcuite, chiar elegante pe deasupra, cârpite și crăpate pe dedesubt. Aparțineau imaginii pe care și-o făcea despre o femeie-dragon (chiar dacă încă nedesăvârșită), care avea prea puțin în comun cu fetița care își ieșea din fire când nu mă putea bate la tenis, biata fetiță-Alpha cu handicapul ei. Alpha-cea-mică era nevoită să poarte mănuși, cu care să-și protejeze degetele, ca să nu mai vorbim de banda adezivă și de pansamentele întărite, menite să-i susțină vârfurile degetelor; pierdea din cauza lor cam două jocuri într-un set, și tot își jupuia unghiile. Bănuiala mea îmi spunea că plângea după ele mai mult decât ar fi bocit vreodată după mine, lacrimile furioase după ceasurile pierdute, și rostul contradictoriu ale acelor unghii de mandarin, dar cât de bine știa să le folosească seara, la lumina artificială dintr-un restaurant, cât de perfect se odihnea în căușul lor o țigaretă, da, rădăcinile spiritului ei, ajunsesem eu la concluzia aceasta, erau tot atât de depărtate unele de altele ca orhideea de buruiană.

În seara aceea, când am ajuns acasă, n-am suflat o vorbă despre ce aflasem. Aș fi fost în stare s-o ucid, dar nu puteam. Asta înțelegeam eu oare prin a fi deznădăjduit din dragoste? Nici măcar nu s-a sinchisit să dea o explicație de ce, după patru zile și patru nopți de dislocare a programului ei anterior, nu-și putea lua liber, ba din contra, avea să plece din nou a doua zi cu un zbor Miami-Washington-Miami într-o singură zi, ca și în următoarele două zile să aibă același program (un efort atletic nemaiauzit – șapte zile lucrătoare una după alta!). Nu, trebuie să fi știut că aveam atâta minte încât să-mi dau seama că fusese într-un fel de concediu, dar n-am aflat mai multe până peste vreo săptămână, când am primit o transcriere BARBĂ-ALBASTRĂ-AURICULAR, adusă de rezidentul VAMPIRULUI. Modene petrecuse patru zile la Chicago cu Sam Giancana. Finisând transcrierea, am putut vedea că de fapt curiozitatea lui Willie o egala cel puțin pe a mea. Se culcase Modene cu Giancana?

Nu, insista Modene, nu se culcase cu Sam. Ajunsese să-l placă.

– Sincer, Willie, e cât se poate de uman.

– Îți pare rău de el?

– Nu. E prea puternic pentru asta. Dar a avut destule mâhniri în viața lui.

– Ca, de exemplu?

– Nu mă mai ancheta.

Schimburile lor de replici se repetau. Am comprimat convorbirea, aducând-o la o lungime convenabilă și i-am oferit lui Harlot un portret al lui Giancana.

WILLIE: Te-a dus acasă la el?
MODENE: Fără discuție.
WILLIE: E un palat?
MODENE: Nu, dar e o locuință elegantă și foarte solidă. Ca un fort. O grămadă de piatră îngrijită. Și dă în Oak Park.
WILLIE: La nord de Chicago?
MODENE: Da. Oak Park. L-am impresionat pe Sam, zicându-i: „În acest oraș mic a crescut Ernest Hemingway". „Cine-i tipul?" a întrebat Sam, „unul din iubiții tăi?" și firește că eu i-am spus: „Ai vrea tu să știi". Iar Sam a zis: „Crezi că sunt un ignoramus, nu-i așa? Ei bine, primim și noi ziare. I-am văzut numele; Hemingway și cu mine suntem cei mai celebri din Oak Park", și s-a pus pe râs. Întotdeauna se prăpădește de râs la glumele lui. Presupun că a fost multă vreme un om singur.
WILLIE: Dar casa. Ce știi despre istoria casei?
MODENE: Ai răbdare! Înăuntru, nimic extraordinar. Camere mici, mobilă grea, italiană. La parter există o încăpere fără ferestre. Acolo își are biroul. Cu o masă lungă, pentru ședințe, zic eu. Dar mai are și un cabinet la vedere, la același palier, cu unele piese de sticlă uimitoare. Sam e colecționar. Atunci când scoate și pune la loc o piesă, îi descoperi și o altă latură. Degetele lui umblă cu atâta delicatețe cu ele! Willie, dacă voi ajunge vreodată în patul lui Sam, atunci impulsul de a o face ar sta în asemenea gesturi.
WILLIE: Înseamnă că una a dus la alta?
MODENE: Stop.
VILLIE: De ce nu mi-ai spune?
MODENE: Nu-i nimic de spus.
WILLIE: Serile, ce faceți?
MODENE: Îi plac barurile cu pian. Cu cât e mai afumat, cu atât mai bine. Cere o anumită piesă și cântă împreună cu pianistul. Atâta doar că schimbă textul. Știi: „De ce nu-mi iei totul? Doar stinge lumina și dormi." Vai de sufletul pianistului! Sam are o voce răgușită. Nu-mi venea să cred – avea haz și-mi plăcea.
WILLIE: A vorbit și despre lucruri serioase?
MODENE: Da, mi-a povestit despre moartea mamei sale. Mi s-a părut sfâșietoare. I-a salvat lui viața. Avea vreo cinci ani și locuiau în mahalaua italiană din Chicago. Ea a auzit o mașină dând colțul, iar Sam se juca în rigolă. Maică-sa a sărit să-l tragă pe trotuar și a fost lovită de mașină. A murit. Mi-a fost așa de milă de Sam. Apoi mi-a povestit despre nevastă-sa. O făptură foarte delicată. Avea inima slabă din naștere, iar cei din familia ei, deși emigranți italieni și ei, trebuie să fi fost cu ceva mai săltați, pentru că-l priveau de sus. Și, colac peste pupăză, fusese și închis pentru furturi de mașini. Când s-a eliberat, el și nevastă-sa erau așa de săraci, încât au fost nevoiți să locuiască într-un apartament rece ca gheața și se adunau toți în jurul sobei, ținându-le în brațe pe cele două fete ale lor, iar în loc de bomboane se îndulceau cu coji de portocală. Și una dintre fetițe avea inima slabă. Înduioșător. Știi, înainte de a-l cunoaște pe Sam, soția lui avusese un logodnic, dar acesta a murit înainte-vreme. L-a plâns îndelung pe logodnicul mort. A trebuit să lase să treacă mult timp până ca Sam să simtă că e soțul ei cu adevărat.

WILLIE: Înțelept din partea lui.

MODENE: De ce?

WILLIE: Îți dă de înțeles că ar putea trăi împăcat cu ideea existenței lui Jack Kennedy.

MODENE: Îi dă întruna cu domnișoara Elegantă, așa m-a botezat.

WILLIE: Mă întreb dacă nu cumva i-e teamă să se apropie de tine. Din cauza lui Sinatra. Dacă nu rezistă comparației cu el? I-ai putea spune lui Frank.

MODENE: Willie, nu ești corectă. În primul rând, pentru că știe că nu-i voi spune niciodată lui Frank. Iar în al doilea, așa după cum îl cunosc eu pe Sam, el ar fi un amant de cu totul alt soi. Mult mai serios. Mult mai sentimental.

WILLIE: Regret, dar Sam mi se pare lugubru.

MODENE: Ei bine, nu-i. Te poate face să mori de râs. Mi-a povestit o anecdotă cu Bob Kennedy, pe când Bob își băgase-n cap, acum vreo câțiva ani, și-l adusese în fața Comisiei McClellan. Îl mai ții minte?

WILLIE: Da, pentru investigarea activităților criminale.

MODENE: Ei bine, Sam a ținut morțiș să se prezinte la audiere în postura celui mai ieftin dintre gangsteri, știi, costum și cămașă negre, cravată argintie, iar în clipa când a pășit în biroul lui Kennedy, a îngenuncheat și a atins cu degetele covorul lung cât camera și a zis: „Ar fi grozav pentru un joc de-a spânzurătoarea". Chiar atunci a sosit și un avocat, iar Sam l-a înșfăcat, l-a bătut ușor pe spate, pe coapse și a răcnit: „Nu te apropia de domnul Kennedy. Dacă-l omoară cineva pe Bobby, vor da vina pe mine".

WILLIE: O fi și ăsta un fel de umor.

MODENE: Absolut. Aveam nevoie de o schimbare a dispoziției.

WILLIE: Iartă-mă că te întreb, dar ce nu merge cu Tom?

MODENE: Nimic. Nu vreau să vorbesc despre Tom.

WILLIE: Ai să-i spui că te-ai întâlnit cu Sam?

MODENE: De bună seamă că nu.

WILLIE: Ești sigură? Mi-ai spus că, cu cât e mai gelos, cu atât e mai grozav ca iubit.

MODENE: Acest subiect este deocamdată epuizat.

A doua zi am primit, prin circuitul obișnuit, un mesaj de la VAMPA, invitându-mă să fac uz de telefonul special.

– Fetele astea, Harry, se vântură peste tot, au fost primele cuvinte ale lui Harlot, ceea ce se dovedește util. Acum putem fi siguri că domnul Giancana e un mincinos fără pereche. Am făcut o mică anchetă. N-a fost salvat niciodată de maică-sa. Cea omorâtă într-un accident a fost mama lui vitregă, în timp ce-l salva pe fratele lui după tată, Charles. Adevărata mamă a lui Giancana a murit cu ani în urmă, într-un chip ceva mai puțin eroic. Infecție a uterului.

– Da, e un mincinos. De fapt, mi se părea incredibil că putea minți despre ai săi. Un om în stare să-ți rupă picioarele n-ar fi trebuit să mintă despre maică-sa.

– Mai mult încă, spunea Harlot, Giancana n-a făptuit nici una din năzdrăvăniile cu care se laudă, în biroul lui Bob Kennedy. Cineva din echipa mea a controlat prin unul din membrii Comisiei McClellan, și reiese că măscări-

ciul cu pricina fusese un gentleman numit Joey Gallo. Sam și-a însușit istoria, și atât.

– Da, un hoț sadea.

– Și, mă rog, cine-o fi acest Tom la care se referă domnișoara Barbă-Albastră? Să fi alcătuit oare Tom și Harry o fratrie pe nume Field?

– Da, domnule. Era modul ales de mine să v-o spun.

– Vrei cumva să-mi spui că fata a mușcat din momeală?

– S-a întâmplat foarte recent.

– Atunci de ce n-avem materialul rezultat de aici?

– Pentru că domnișoara noastră nu prea-mi iese în întâmpinare, domnule, iar eu nu vreau să-i trezesc suspiciuni.

– Ei bine, băiete, începe odată. Giancana ar putea-o folosi ca pe un curier, cu mesaje pentru Kennedy. Fii băiat bun și încearcă să afli dacă fata duce vreun mesaj.

– Voi încerca, am zis.

– Dă-ți mai multă osteneală.

– Voi încerca, am repetat. Am nevoie de timp și de noroc.

– Și de luciditate, mi-a întors-o el și a închis.

23

Ce era să-i spun lui Harlot? Modene nu i se dezvăluise niciodată până la capăt nici unui bărbat; nu fusese în stare. Așa-mi spusese și eu am crezut-o. Adică să n-o cred? Cum aș fi putut? Nu știu ce amalgam din tatăl ei alcoolic și din mama ei cu ambiții de parvenire alcătuia întregul, dar acum descopeream de ce mă îngrozeau femeile. Dacă anumite doamne, și mai ales Sally Porringer, îmi aduceau aminte de un baros repezit într-un zid, Modene venea din degetele ei de la mâini și de la picioare, din coapsele ei și din inimă, iar eu eram gata să jur că pământul și oceanul își dăduseră mâna s-o făurească pe frumoasa, atletica și prea chinuita mea fată de propriile unghii. Îi simțeam trupul trecând în al meu, tot atât de real ca și propria mea existență. Așadar, am făcut pace cu minciunile ei. Cam pe vremea când ajunsesem la disperare pentru că nu eram capabil s-o ademenesc, s-o provoc, s-o păcălesc, s-o intimidez sau orice altceva pentru a o împinge să se spovedească, Modene îmi oferea cu perversitate câte-o minciună. Era una dintr-un șir care urma, ceea ce mă trimitea cu gândul la prima noastră întâlnire.

– Îți mai aduci aminte de Walter? m-a întrebat ea într-o bună zi.

– Da.

– Am chef să-ți povestesc despre Walter.

Am avut destul bun-simț să nu spun: „Mai bine mi-ai povesti despre Jack." Am dat însă din cap. Eram în pat și la largul nostru; vorbeam despre mici grozăvii, de parcă acestea s-ar fi petrecut de cealaltă parte a unei ferestre.

– Îl mai vezi pe Walter?

Îmi doream ca replica ei să-mi facă plăcere, dar nu, în loc de asta, a zis:

– Da, îl mai văd din când în când.

– Acum?

A făcut semn că da. Nu putea vorbi. Mă întrebam dacă de teamă să nu izbucnească în râs, văzându-mi mutra.

– De la ultima mea întâlnire cu Jack, a zis ea în cele din urmă, la Convenție, m-am văzut din nou cu Walter.

– Dar de ce? N-am mai făcut și observația care era de așteptat, dar pe urmă n-am avut încotro: Eu nu-ți ajung?

– Ba da. A făcut o pauză de numai o clipă. Numai că în viața mea trebuie să existe întotdeauna doi bărbați, a zis ea. Părea că faptul îi făcea plăcere, ca și cum ar fi inventat ceva infailibil împotriva oricăror dezastre emoționale.

– Așadar, te-ai văzut cu Walter tot timpul cât ai fost cu mine?

– Nu, numai de câteva ori. Așa, ca să simt că mai e cineva în viața mea. Ceea ce-mi permite să mă bucur și mai mult de prezența ta.

– Nu știu dacă pot îndura una ca asta, am spus eu.

– Ei bine, nu m-am putut întâlni cu Jack. A făcut ceva ce mie nu-mi place. Ți-ar fi părut mai bine să fi fost cu Jack?

– Da, am admis, și am știut în aceeași clipă de ce gelozia e dorită cu atâta perversitate – îți îmbogățește simțurile –, da, am zis, aș fi preferat să te vezi cu Jack.

– Minți, a sărit ea.

– Nu, am contrazis-o. Cel puțin m-aș fi putut compara cu cineva valoros.

– Ei bine, poate că s-ar putea face ceva în privința asta, a făcut ea. Mă invinți s-o iau de la capăt?

– N-ai avea cum. Nu știu de ce ai rupt-o cu el, dar te-a rănit în mândria ta. Atâta îmi pot da seama.

– N-aș mai fi în stare să-l abordez vreodată, a replicat ea, doar dacă s-ar cere cumva. Dintr-un motiv oarecare, exterior.

– Nu există motive exterioare, i-am spus, în această situație.

– Ei bine, există. Presupune că un bun prieten îți cere o mare favoare. Ai avea această amabilitate?

– Ești teribil de abstractă, am observat.

– Presupune că un bun prieten îți cere să transmiți un mesaj cuiva cu care nu mai vorbești.

– Cel care ar primi mesajul și-ar închipui că încă mai încerci să-ți găsești o scuză ca să-l poți aborda.

– Da, a zis, adevărat ce spui, cu excepția cazului când ar fi intrat în legătură cu cealaltă persoană. În prealabil. A căscat dulce. Am putea face dragoste? m-a întrebat.

Spovedania ei, cel puțin în seara respectivă, se isprăvise.

Am trimis un mesaj la VAMPIRUL-RAMURA SPECIALĂ chiar a doua zi dimineață. Spunea: „RAPUNZEL și IOTA păstrează oarecare legătură prin BARBĂ- ALBASTRĂ. Voi încerca să descopăr conținutul unor asemenea comunicări. Întrevăd obstacole implicite. FIELD."

Replica lui Harlot: „Dacă-ți ia săptămâni, ei bine, atunci s-ar putea să mi se lungească urechile. VIPERA."

24

Duminică, 25 septembrie, tatăl meu a venit la Miami cu primul avion de Washington și, plin de nerăbdarea așteptării, l-am însoțit la o întâlnire cu Robert Maheu, la Fontainebleau. Vorbesc despre nerăbdare, pentru că Maheu devenise o legendă vie a Agenției. Dată fiind compartimentarea noastră, nu era o ispravă obișnuită. Fost om al FBI-ului care-și pusese pe picioare propria sa agenție, iar clientul lui port-drapel era Howard Hughes, Maheu se putea lăuda cu o tolbă întreagă de reușite profesionale. Auzisem în mai multe rânduri despre o realizare monumentală, în 1954, o operațiune dusă la capăt pentru Richard Nixon, care, apărând interesele unui grup de petroliști americani, urmărea să dea o lovitură de mai multe milioane pe seama lui Aristotel Onassis.

Se prea poate însă să fi fost încă mai renumit printre noi pentru filmul porno, despre care i se dusese buhul că-l făcuse în alb și negru împreună cu doi asistenți, un bărbat și o femeie, angajați de-ai lui, servind ca actori și încarnându-i, respectiv, pe mareșalul Tito și o amantă a acestuia, blondă și cu sânii mari. Cu imaginea plină de purici și dungată, filmările se făcuseră anume în condiții prăpăstioase și ceea ce rezultase adusese unele dividende. Nimeni n-ar fi putut declara mai târziu cu certitudine că ibovnicul porno era sau nu era Iosip Broz Tito, atunci când filmul a fost pus în circulație în unele cercuri alese cu grijă din Europa, ca instrument de discreditare a Mareșalului.

L-am întâlnit pe Robert Maheu și mi s-a părut cel mai elegant detectiv particular pe plan național. Purta un costum în dungulițe cu vestă, nodul cravatei à la Windsor era impecabil și l-aș fi putut lua drept un bancher european cu o metresă deosebit de costisitoare.

– Cobor în foaier peste puțin, să schimb două vorbe cu noii noștri prieteni, a observat Maheu, și mare noutate, alături de Santos Trafficante, azi vor mai fi prezenți și Sam și Johnny.

– Dumnezeule Sfinte, a zis Cal. Trafficante din Tampa?

– Sam l-a implicat. Zice că nu se poate fără el, căci, dintre ei trei, Santos are cele mai mari posibilități în Cuba.

Taică-meu a dat din cap.

– Ce șanse există, a întrebat el, să vă putem înregistra întâlnirea?

– Domnule Halifax, poate că acum câteva săptămâni aș fi reușit. Dar acum, după ce ne-am mai întâlnit, am devenit unul de-ai lor. Nu se pune chestiunea cui îi sunt eu loial – firește că vouă –, ci e vorba de un aspect practic. Pur și simplu, nu va ține. Giancana și Roselli au antene. Îți încearcă bicepșii, își trec mâna peste spinarea ta. În consecință, nu poți da mâna cu ei fără să te scuture bine.

– Crezi că o servietă diplomat, a întrebat Cal, o să fie prea bătătoare la ochi?

– Cum văd una, cum închid gura și închisă rămâne, s-a opus Maheu. Trebuie să fie curat. E în ordine. Am o memorie bine antrenată. Punctele fierbinți voi reuși să le salvez pentru voi.

Poate că așa era. Când, peste două ore, se întorcea în camera tatălui meu, avea să ne spună că Giancana se montase.

– „Robert", mi-a declarat el, „eu, la viața mea, m-am folosit de vreo două nume. Unu' din ele a fost Cassro. Sam Cassro. Și am fost Cassro înainte să fi auzit de Castro." Roselli a fluierat: „Trebuie că ți-a fost scris", a zis el. Giancana i-a răspuns: „La asta m-am gândit și eu. E mâna sorții. Robert," s-a întors el spre mine, „îl urăsc pe Castro. Îl urăsc pe bastardul ăla sifilitic și ucigaș. Sunt gata s-o fac, Robert."

„Bun", am spus eu.

„Sunt gata s-o fac, numai că e ceva." După care a lăsat o pauză, a remarcat Maheu, și mi-a aruncat o privire foarte șireată. „Poate", a zis Sam, „poate că treaba nici nu e necesară. Am auzit dintr-o sursă sigură: Tipu' cu barbă e sifilitic. N-are nici șase luni de trăit."

În punctul ăsta a intervenit Trafficante, a continuat Maheu. Era prima dată că deschidea gura după o bună bucată de timp, dar subliniez că până și Giancana ascultă ce spune. „Castro", a spus Trafficante, „are o perspectivă de 360 de grade. Cu tot respectul datorat lui Sam, nu cred că Fidel Castro e chiar așa de mâncat de sifilis, cât timp mintea îi merge foarte bine."

Giancana n-a avut replică și a schimbat subiectul. A cules cu mâna revista *Parade*, numărul de duminică, în care figurează și-o poză de-a lui și a zis: „Vă vine să credeți ce mutră nasoală mi-au făcut?" Firește că Roselli a prins ocazia din zbor. „E o conspirație", face el, „ăsta-i adevărul". Giancana marșează: „Ha-ha." Apoi se scoală în picioare și-l împunge pe Roselli în piept, cu degetul. „Punctul crucial", face Sam, „e că revistele astea au pus mâna pe-un individ, un vierme, pe care-l țin într-una din chichinețele lor, ei, și individul se pune cu burta pe cele vreo cincizeci de fotografii ticăloase pe care le au cu mine, și, când o găsește pe *cea mai rea*, viermele ăla face pipi pe ea. Apoi, celelalte târâturi din redacție vin și se iau după mirosul de pipi – asta-i poza pe care o vrem, zic ei, o mai adulmecă ce-o mai adulmecă și-o bagă-n tipar. Întotdeauna pe cea mai rea", declară Sam.

– Ai reținut totul, a spus Cal.

– Cam pe-acolo, a convenit Maheu. Partea asta a întâlnirii cu băieții chiar îmi place. Au haz. Trafficante se vâră și el în vorbă și zice: „Gândește-te la impactul asupra oamenilor, Sam, când dau în cele din urmă de un băiat așa de chipeș ca tine."

– Admit că-i amuzant, a zis Cal, dar ce consistență are?

– Foarte mică. Se feresc de o propunere anume. Vorbesc în gol.

– Avem un termen pentru sfârșitul lui octombrie, cel târziu, începutul lui noiembrie.

– Am înțeles. Puținul concret pe care l-am discutat a plecat de la noi. Ei mă asigură că merg înainte. Refuză însă să prezinte planuri concrete. A venit întrucâtva vorba despre o domnișoară, prietenă cu un pistolar pe nume Frank Fiorini, care activează în mișcarea exilaților cubanezi. Duduia ar fi avut chipurile o legătură cu Castro acum un an, iar acest Fiorini încearcă s-o convingă să se întoarcă la Havana, să-i sară în pat lui Castro și să-i toarne niște praf în paharul cu apă. Ca o combinație de rezervă, se bizuie pe un restaurant în care Castro ia masa des iar chelnerul-șef e unul din simpatizanții noștri. Dar nici o propunere mai de Doamne-ajută. Suntem obligați să depindem de niște oameni care pot fi demni de încredere sau nu, faptul rămâne la alegerea lor. Nu pretind că ar fi o operațiune sănătoasă.

– Când le pot arunca și eu o privire amicilor tăi? a întrebat Cal.

S-a stabilit să intre peste ei în Vizuina lor Dum-dum a doua zi, către miezul nopții. Până atunci, Richard Nixon și John Fitzgerald Kennedy aveau să-și susțină prima lor dezbatere, iar Maheu să ia masa cu Giancana.

– Bine, a zis Cal. Mâine am o mulțime de comisioane prin Miami.

Despre ce era vorba, nu mi-a mai spus.

Luni noaptea târziu, atât de târziu că se făcuse mai degrabă marți spre dimineață, iar Modene și cu mine dormeam în patul nostru nou de dimensiunile unui pat împărătesc, am primit un telefon de la tatăl meu.

– Mă întreb cât de igienic e Fontainebleau, nu de alta, dar te sun din camera mea, a început el.

– Dacă n-ai luat cu tine flitul, pornește de la premisa că infecția a luat proporții de plagă.

– Oho, cu asta însă ne putem descurca, a spus Cal. Dar simțeam prin telefon cât de beat era. Mi-e mai ușor așa decât să mă duc la un telefon public.

– N-am putea lua mâine de dimineață gustarea împreună?

– Plec în zori, bătrâne. A tușit, cu tusea aia a lui grea. Îți trimit două vorbe prin curier.

Asta a și făcut. Când am dat deoparte banda adezivă, am putut citi:

Fiule:

I-am fost prezentat Luminăției sale ca o cunoștință din lumea sportului, de-a lui Bob Maheu.

– Sportiv, ai, a întrebat G., și după ce umbli?

– După un joc mare, i-am spus.

– Ca Hemingway, a zis el.

– Da.

(Tre' să-ți mărturisesc că aerul dintre noi era gata-scrobit de adrenalina noastră).

– Domnul Halifax e un vechi prieten de-al domnului Hemingway, l-a lămurit Bob.

Află că Giancana a luat-o de bună:

– Mi-ar plăcea să-l cunosc pe prietenul dumitale, a zis. Hemingway și cu mine avem multe lucruri în comun. Cunosc orașul unde a copilărit.

– Da, am făcut eu, Oak Park.

A întins mâna, de parcă acum mi-ar fi putut acorda încrederea lui:

– Oak Park, a repetat, ai nimerit-o.

L-am întrebat ce părere are despre dezbaterea candidaților.

– Un tip cu parale contra unui tip care suge de la cei cu parale. Alege și singur, domnule Halifax.

Bob a intervenit:

– Domnul Gold merge cu Jack Kennedy.

– Țin scorul, a zis Giancana. Tipul cu parale e la o distanță de mile, în față.

După ce le-am spus noapte bună, am mai rămas treaz la celălalt capăt al hotelului, ei îi zic Salonul pentru Pudeli, ce mai nume de groază și ăsta în care să te îmbeți – mă aștept ca salonul doamnelor să se numească Vremea Clopoțeilor. În orice caz, Maheu a trecut pe acolo pentru a lua un ultim pahar înainte de culcare și mi-a spus că Giancana e obsedat de cuvântarea lui Castro, care a ținut patru ore, la Națiunile Unite, în aceeași zi – reține! – cu dezbaterea din campania noastră prezidențială. Giancana i-a zis lui Maheu, și îți amintesc cât de drastice sunt regulile de memorizare pe care și le impune Robert: „Cum îl poți omorî pe un tip care e-n stare să turuie patru ceasuri bătute pe muchie? Dacă te-apuci și descarci o pușcă-n fundul lui, n-o să-i scape nici măcar un vânt."

Fiule, asta m-a făcut să râd ca un apucat. Ții minte că te-am sunat. Timp de vreo cinci minute trebuie să mi se fi părut teribil de importantă, ca să ți-o transmit. Cât de beat eram, Doamne, cât de beat. Nu mă mai țin curelele.

Mi-e greu să-ți explic de ce, dar Giancana ăsta îmi place. Mă face să cred (desigur, în niște limite modeste) că-și cunoaște meseria cam pe cât mi-o cunosc și eu. Să sperăm că am dreptate. Aș dori ca exigențele de securitate să nu mă împiedice de la o cunoaștere mai apropiată.

Al tău,
Cal

Și în *Post Scriptum:*

Așa cum ai ghicit până acum, sunt un fel de director. Nu-ți pot spune de câte ori pe zi îi binecuvântez pe Tracy Barnes și Dick Bissell că m-au scutit de treburile administrative. Dar chiar și așa, îmi petrec câte șaizeci de minute să

citesc cablogramele intrate, și alte treizeci, pe cele expediate, în fiecare dimineață dată de la Dumnezeu, iar lunea se dublează. Cred că acesta este motivul că scriu scrisori, de preferință noaptea târziu, când demonii și strigoii mei vin să mă certe. Ți-o spun, în caz că treci și tu prin necazuri din astea. O scrisoare îți organizează gândirea. Așa încât, dacă ai chef, trimite-mi vești din cele de care, date fiind preocupările noastre mai ample, nici unul din noi nu s-a atins în ultimul nostru weekend; scrie-mi despre activitatea zilnică de la Zenith, acum că Howard Hunt se află în Mexic. Mai mult, spune-mi câte ceva despre isprăvile lui Howard pe acolo, ce hram poartă. Verdictul la Cartierul General-Ochiul sună cum că Hunt e prea ambițios și de aceea nu trimite niciodată veștile proaste, dacă nu-i absolut obligat s-o facă.

În treacăt fie spus, folosește curierul. Trimite pe adresa: OCHII, HALIFAX. Folosește banda adezivă, asta nu mai e nevoie să ți-o spun.

Tata

N-am mai cercetat în ce măsură putea fi vorba de un conflict de fidelitate. Îmi ajungea că tatăl meu avea nevoie de niște informații pe care i le puteam da.

25

28 septembrie 1960

De la Charles către Halifax:

De când a plecat din Miami, pe 15 august, Hunt încearcă să stabilească El Frente în capitala Mexicului, dar are neplăceri. Faptele, așa cum le primesc eu de la Howard prin cablu sau prin telefon, s-ar putea să-ți fie cunoscute de mult. Dar voi porni de la supoziția că-ți pot oferi unele noutăți.

Cheia problemei este Win Scott. Știu că domnul Scott este unul din șefii noștri de Stație cei mai prețuiți, dar presupun că Howard a avut parte de un început în împrejurări nefavorabile, o dată ce conducea o operațiune în Mexico City, care nu era sub jurisdicția directă a lui Scott. La care s-a adăugat și faptul că Guvernul mexican – și din nou această evaluare a situației o dețin de la Howard – e peste măsură de impresionat de potențialul lui Castro de a instiga sentimentele revoluționare ale populației, așa încât văd cu ochi nu prea buni – și le întâmpină ca atare – mișcările exilaților cubanezi. Howard și-a pierdut zile întregi ca să poată trece prin vama mexicană personalitățile din Frente. Ba încă mai mult, autoritățile mexicane fac tot soiul de șicane sediului săptămânalului pe care-l scoate Frente, *Mambi*. Ziarul e victima unor persecuții zilnice, fie sub pretextul legii contra incendiilor, al restricțiilor față de mâna de lucru străină, amenzi pentru contravenții la ordonanțele privind îndepărtarea gunoaielor – tot tacâmul cunoscut.

Totodată Howard, căruia îi place să-și păstreze staiful, asta-i sigur, trebuie să facă față unei chirii, cum zice el, „cu totul excesive", pentru o mică locuință mobilată în Lomas de Chapultepec. Povestea lui de acoperire, către mai vechile lui cunoștințe mondene, spune că și-a dat demisia de la Externe din cauza dezacordului față de politica noastră în America Latină, prea de stânga,

și că deocamdată trage din greu la scrierea unui roman. Reluându-și mai vechile relații, Howard a reușit să recruteze un om de afaceri american, care a mai lucrat cu Agenția, să-i închirieze două case conspirative unde se poate întâlni cu cei din Frente. Nu permite, însă, sub nici un motiv exilaților cubanezi să-i cunoască adresa lui Don Eduardo. Cele două vieți paralele, ale lui Don Eduardo și E. Howard Hunt, nici vorbă să se întâlnească. De unde o cantitate considerabilă de drumuri zilnice. Howard a avut grijă ca cele două case conspirative să se afle la celălalt capăt al orașului.

Inutil să menționez că paranoia în rândurile Frontului n-a slăbit. Neîncrederea în Statele Unite – din belșug. S-or fi dus ei, liderii lor, în Mexic la cererea noastră, dar mișcarea, în majoritatea ei, a rămas în Florida de sud; drept care, susțin sus și tare că motivul nostru e că vrem să-i ridicăm la rangul de figuri de prim-plan pentru opinia mondială, îndepărtându-i astfel de liderii viitori, cei adevărați, care vor sta la comanda forței de invazie. Combătând o asemenea premisă, Howard s-a trezit nu o dată în brațe cu niște ședințe urâte. Ca lucrurile să fie și mai complicate, lipsește și Barbaro. S-a întors la Miami cu o lună în urmă, iar ceilalți nu găsesc altceva mai bun decât să trăncănească despre Faustino-care-nu-se-mai-înapoiază. Hunt m-a plictisit cu rugămintea să mă țin de coada lui Toto.

Ori de câte ori îl văd, Barbaro se jură că se va întoarce în Mexic îndată ce termină cu treburile de aici, dar e ciudat de gânditor. Howard a ajuns la convingerea că Barbaro s-a băgat într-o năzbâtie criminală, în care ar fi la mijloc sume considerabile de bani. Howard susține că avem nevoie de un agent cu baza la Miami să-i țină socoteala lui Toto, iar eu am tot răscolit prin maldăre de fișe de cartotecă. Trist că trebuie s-o spun, dar cel mai promițător candidat, dacă l-aș putea recruta, nu e un cubanez, ci un fost comunist din Uruguay, cu care am lucrat la Montevideo. Am reușit să-l trimit cu avionul la Miami înainte să pună mâna pe el fie polițiștii de-acolo, fie foștii lui tovarăși de partid; am luat-o numai cu un pas înaintea lor. Se numește Eusebio „Chevi" Fuertes și acum lucrează la o bancă din Miami, care spală niște bani de-ai noștri pentru exilați. Întâmplător, și Barbaro folosește aceeași bancă, fapt care m-a determinat să iau în considerație atragerea lui Fuertes.

Trebuie să-ți spun că ezit să-l întrebuințez. M-am întâlnit aseară cu Chevi și mi-a tăiat tot avântul. E aproape pro-castrist, încât, dacă nu l-aș cunoaște bine, aș sta la distanță de el. La Montevideo însă a acționat în mare măsură în același fel, bătându-și joc de posibilitatea ca America, țară capitalistă, să aibă o motivație cuviincioasă. Totuși, a fost cel mai valoros agent al nostru. Când am discutat despre asta, îi ura pe comuniști chiar mai mult decât pe noi. Desigur, dacă ai preferință pentru vreun agent, va fi preferatul meu.

Întâmplător, Fuertes mi-a și procurat o informație extraordinară. Se pare că toți cei din Frente, iar Barbaro în primul rând, sunt îngroziți de un cubanez multimilionar, pe nume Mario García Kohly, un devotat de-al lui Batista, care-l consideră pe Castro un Satan iar în conducătorii Frontului vede niște castriști mascați și, ca atare, ei ar fi primii expuși asasinatului. Kohly are legături cu un fost senator cubanez, Rolando Masferrer, care întreține o armată de gangsteri și ucigași de pe vremea lui Batista; se ascund într-un loc numit Reciful Fără Nume, care-i aparține lui Kohly. Via Fuertes, am auzit că unii oa-

meni din Agenția noastră (mie total necunoscuți) încearcă să pună pe picioare o armată de invazie particulară, pentru Kohly, și să-i facă rost de vase de transport. Dacă se reușește, ar fi un dezastru, cred, pentru că o asemenea aventură ar avea ca rezultat un război civil. (Firește, s-ar putea ca eu să percep doar o parte prea mică din tabloul general). Fuertes, al cărui instinct pentru cleveteli mă impresionează ca fiind remarcabil de dezvoltat, adaugă că cele mai *profunde* zvonuri din comunitatea exilaților susțin că Kohly ar fi sprijinit de Casa Albă. Nu chiar de la vârf, dar al naibii de aproape.

Trebuie să-ți spun că, o dată cu plecarea lui Hunt, sunt teribil de ocupat și nu mi-am închipuit că această scrisoare îmi va face atâta plăcere. Sper în continuare că o parte din marfa mea *stă* în picioare și pentru tine.

Aștept cu nerăbdare următoarea ta vizită.

Îți doresc sănătate,
Harry.

26

29 septembrie 1960

Dragă tată,

Se vede că-mi face plăcere să-ți scriu, pentru că scrisoarea de față vine peste cea de ieri, iar eu îmi pun prietena – despre care îți voi povesti într-una din zile – să aștepte. Și nu-i genul obișnuit să facă anticameră.

Doresc totuși să-ți spun mai multe despre întâlnirea mea cu Fuertes. Am nevoie de reacția ta – dacă merită sau nu încredere.

Mai întâi, un cuvânt despre înfățișarea lui Chevi. Când a fost recrutat cu trei ani în urmă, la Montevideo, era un flăcău excepțional de arătos. Subțire, mai degrabă musculos și un adevărat knockout pentru femei. Faptul că a devenit agent l-a alterat drastic. A luat mult în greutate, și-a lăsat să-i crească o mustață comică, peste măsură de lungă, pleoștită și semănând cu un mâner, și a devenit un plângăreț.

Aici, la Miami, e încă supraponderal, dar s-a transformat într-un filfizon. Poartă costume tropicale din trei bucăți, în culori pastelate, spălăcite. Pălării panama. Fumează țigări de foi cu aplombul unui locuitor al Havanei și arată mai cubanez decât cubanezii.

Cum nu pretind că am memoria lui Bob Maheu, cred că ceea ce-ți ofer eu are o acuratețe de 90%. Cât a vorbit Fuertes, am luat notițe. Trebuie să spun cât de deconcertant este faptul că-i la curent cu atâtea despre noi și intențiile noastre. Stâlp de cafenea înnăscut, frecventează toate restaurantele cubaneze, de la Versalles și până la ultima speluncă de pe Calle Ocho. Nu numai că se află la zi cu ce se vorbește, dar, ca ins înnăscut pentru munca de informații, știe să evalueze ce aude. În ziua când l-am poftit la o casă conspirativă, avea cunoștință, de exemplu, de amănuntele că data de 19 septembrie era data stabilită pentru intrarea în funcțiune a taberei de antrenament Guatemala, că amplasamentul poartă numele TRAX și că urmează să instruiască patru sute de oameni.

Apoi, fără nici o dificultate, mi-a înșirat componentele politice ale TRAX-ului. Un procent de nouăzeci la sută dintre cei instruiți îl dau studenții și oameni cu profesiuni diferite, provenind din clasa de mijloc. Zece la sută sunt muncitori, țărani și pescari. (Ceea ce este exact – am verificat eu însumi la stațiile de recrutare). Poate enumera amănunțit efectele și armele recruților, adică salopetele de luptă și chipiele negre de baseball, precum și unsoarea cu care se gresează armele. Fără greșeală. De unde ai aflat? Păi, știm. Pentru cubanezi, revoluția este o chestiune de familie și în familie toată lumea vorbește cu toată lumea.

Prin următoarea lui afirmație, Chevi m-a surprins de-a binelea.

– După calculul meu, mi-a spus el, în ziua invaziei nu vor fi mai mult de 1 500 de oameni.

Am zâmbit la spusele lui. Eu însumi nu aveam nici cea mai mică informație. Am decis totuși să fac pe avocatul diavolului și am zis:

– E cu neputință. Cuba nu poate fi cucerită cu acest număr de oameni.

– Se poate, mi-a spus Fuertes, dacă masele îl detestă pe Castro cu adevărat. În definitiv, Batista era urât și lui Castro i-au ajuns mai puțin de o mie două sute de *barbudos*. Desigur, acum avem o realitate diferită.

Și mi-a ținut în continuare o prelegere. Pe vremea când Castro se mai afla în munți, dispuneau de un singur doctor la două mii de suflete.

– Există o veche zicală cubaneză, m-a informat el: Numai vitele sunt vaccinate. După care a urmat un fel de expunere politică cu idei de stânga. (În ce mă privește, cred în statisticile lui, dar nici un cuvânt din liturghia lui. Totuși, cifrele m-au șocat). Sub Batista, numai 4% din țărănimea cubaneză mânca regulat carne, 2% mânca ouă; 3% pâine; 11% lapte. Lipseau zarzavaturile proaspete. Orez și fasole pe toate drumurile. Jumătate din casele de pe insulă nu aveau băi și closete de nici un fel. Totuși, la Havana, întâlneai gâtuiri ale traficului și televizoare. Un locuitor al Havanei credea despre Cuba că era o țară avansată a Americii Latine.

– Havana și nu Cuba, a observat el, este centrul spiritual al exilaților tăi. Toți fac parte din clasa de mijloc.

– Vorbești ca unul de-ai lui Castro, i-am spus eu.

– Nu, a zis Fuertes, și acum, ca și întotdeauna, am inima împărțită. Trebuie să te previn că nu-i lipsește înclinația latină pentru fanfaronada metafizică. Omul care de-a lungul vieții sale rămâne angajat într-o ceartă a mâinii sale drepte cu mâna stângă e un om care se sufocă întruna, a zis el solemn.

– Atunci de ce nu ești pro Castro? l-am întrebat.

– Pentru că a distrus libertățile. Un om ca mine, la Havana, ar fi mort. Iar dacă aș rămâne în viață, aș intra în ilegalitate.

– Atunci de ce nu ești împotriva lui?

Moment în care a început o disertație interesantă, deși prolixă, despre natura revoluției și capitalism, care cu siguranță că te-ar fi iritat la culme.

Capitalismul, susține Fuertes, e prin esența lui psihopat. Trăiește de dragul clipei. Și își poate lua zborul numai cu prețul propriei vitalități, iar toate problemele morale mai mari au fost delegate naționalismului, religiei sau psihanalizei.

– Iată de ce mă declar eu însumi un capitalist, zice el. Pentru că sunt un psihopat. Pentru că sunt lacom. Pentru că doresc satisfacerea imediată a consumatorului. Dacă am probleme spirituale, mă duc la preot și obțin iertarea păcatelor, sau plătesc unui psihiatru să mă convingă ani în șir că lăcomia mea este propria mea identitate și că fac parte din neamul omenesc. S-ar putea să nu mă simt bine în egoismul meu, dar îmi voi depăși starea. Capitalismul oferă soluția de adâncime pentru problema cum se poate menține o societate dezvoltată. Recunoaște voința de putere care zace în fiecare din noi.

Așa cum ți-ai dat seama până acum, e cuprins de beatitudine ori de câte ori poate sta într-un fotoliu, bându-și *añejo*[1] și făcând pe pontiful. Formula astfel o dihotomie la care nu mă gândisem – diferența uriașă care există între un netot și un prost.

– Se deosebesc profund, a zis el. Netotul rămâne un diminuat mintal, ceea ce este trist, dar n-ai ce-i face. Prostul însă a luat el hotărârea să fie prost. Proștii exersează o inteligență negativă cu bună știință. Nevoia lor de putere își găsește mai lesne răsplata prin obstrucționarea dorințelor celorlalți semeni. Sub comuniști, când din premisă prezentul este sacrificat în numele viitorului, proștii înfundă toți porii producției. Neglijența și ineficiența devin plăcerile lor secrete. Sub capitalism însă un prost lacom e confruntat cu o alegere dificilă. De aceea, se trezește adesea obligat să-și desferece destul de mult mintea și să găsească o cale spre prosperitate. Astfel, inși care se manifestă ca simpli obstrucționiști, sub comunism, în capitalism se transformă în niște inși care dau din coate cu succes și niște excremente cu bani.

După care, fără să mai amâne, Fuertes a zis:

– Pe de altă parte, cadrele comuniste îi sunt indispensabile lui Castro. Fără ele, revoluția ar fi total dezorganizată. Cu ele, are o birocrație capabilă într-o oarecare măsură să conducă țara.

– Vrei așadar să spui că, pentru Cuba, comunismul nu-i neapărat rău?

Greu să-l aduci la subiect pe Fuertes:

– Nu, îmi răspunde el, nu-s sigur. Am fost în vizită acum șase luni. M-au impresionat femeile. Ar trebui să le vezi cum arată în bluzele lor roșii cu fuste negre, când mărșăluiesc și cântă toate odată. Pentru ele, comunismul e solidaritate.

Mărturisesc că în clipa aceea m-am gândit la descrierea făcută de Howard. Dacă țin bine minte, le-a numit „tot atât de gălăgioase ca un cârd de capre".

– Chiar așa, zice Chevi, femeile astea mă emoționează profund. Au un rost al lor pe care nu l-au avut niciodată înainte. Castro posedă un simț visceral pentru teatrul de mase – un teatru politic, magnific și grandios. Când Batista a fugit din Cuba, la sfârșitul lui 1958, Castro n-a dat buzna la Havana. A coborât din Sierra Maestra și s-a oprit în fiecare oraș mai mare prin care a trecut, să le țină o cuvântare de patru ceasuri. Deasupra capului, o dată cu procesiunea de jos, a zburat tot timpul un elicopter negru, mare. O alegere senzațională. Deasupra capetelor zbura un înger al morții, care era totodată și

[1] În original, în limba spaniolă (vin vechi) (n.tr).

semnul libertății. Moartea participa în chip fundamental la revoluție. Desigur că femeile au înțeles. Mentalitatea hispanică percepe venirea noastră pe pământ între sângerări și moarte – acesta este un dat. Dacă vor avea mai mulți doctori, mai multă educație, o economie corespunzătoare, ei bine, iată o trimitere – sânge, moarte și progres – un progres pentru lumea latină.

– De ce nu s-ar putea obține aceleași lucruri și cu exilații? Se plasează cu mult la stânga lui Batista, și militează în același timp pentru libertate. (Trebuie să-ți spun că – învârtindu-mă printre cei de la Frente – până și mie mi-a sunat convingător.)

– Da, a continuat Fuertes, dar ce progrese în îngrijirea sănătății poți realiza cu economia unei țări sărace, fără un regim de teroare? Castro răspunde la întrebare prin nu. Singura motivație umană, mai puternică decât lăcomia, este teroarea – iată ce sugerează el.

Dacă exilații vor pune din nou mâna pe Cuba, cei corupți din rândurile lor – foarte numeroși, te asigur eu – vor țese o rețea a lăcomiei. Vor triumfa în detrimentul idealiștilor.

– Așa că te întorci la Castro?

– Nu țin cu nimeni și țin cu ambele părți. Țin cu mine.

Am discutat indemnizația. Cere foarte mult, 300 de dolari pe săptămână. Plus prime. Consider că merită. E limpede că Fuertes e cu fundul în două luntre, dar cred că-l pot ține din scurt dacă încearcă să joace un joc dublu.

Te rog, avizează.
Harry

Răspunsul tatălui meu a sosit în ziua următoare. Pe plic figura: STRICT PENTRU ROBERT CHARLES:

Am primit mesajul din 29 septembrie:

Uruguayanul tău vorbește ca un comunist sofisticat, cel puțin așa-mi sună mie, și ca un taler cu două fețe. E atât de corupt însă, încât banii îl pot ține pe linie. Voi fi de acord, dacă tu însuți vei respecta anumite norme de conduită elementare:

1) Nici o discuție politică de acum înainte. S-ar putea să-ți testeze opiniile și să le transmită altora.

2) Păstrează-te întotdeauna la obiective limitate. Îți voi trimite instrucțiuni concrete. Nu te abate de la ele. Îți va da toată chiuveta din bucătărie, când tu ai nevoie doar de-o garnitură. Adu-l la garnitura ta. Firește, îi voi verifica produsul prin toate mijloacele care-mi stau la dispoziție.

3) Nu-ți îngădui să-ți placă vreodată prea mult. Nu-mi pasă dacă i-ai salvat viața.

4) Respectă integral protocolul pentru ofițerii operativi. Nu-l pune niciodată în legătură cu cineva de la Zenith sau de la Cartierul General-Ochiul, fără să mă avertizezi în prealabil.

5) Primul lui obiectiv: grăsanul pe care l-ai invitat la cină. Botează-l pe cubanez RESTANȚATUL.

6) Pentru zvânturatul dumitale prieten, să ne oprim la BONANZA.

HALIFAX

27

N-am mai apucat să discut cu Chevi înainte ca Howard Hunt să zboare la Washington, unde a primit aprobarea, din partea Cartierului General-Ochiul, de a readuce la Miami pe cei din Frente. Deoarece decizia a fost autorizată de Cal, am presupus că aceasta a fost luată în urma scrisorii mele, dar aveam să descopăr mai târziu că una din casele conspirative fusese descoperită de Poliția mexicană, și, dată fiind situația generală, probabil că și celelalte case conspirative din Mexico City deveneau inutile.

Așa încât Howard și-a adus ceata înapoi la Miami. Era prost dispus. Nu primea nici o distincție la dosar, iar lui Dorothy cu greu s-ar fi zis că-i poate face plăcere, căci însemna o ruptură în viața copiilor. Trebuiau să schimbe școala o dată în plus. Pe lângă asta, Howard se vedea silit să-și folosească locuința din Miami în interesul serviciului. Avea oare să le schimbe și numele fetelor, ca să-i protejeze acoperirea lui Don Eduardo? Nici o nădejde. Familia Hunt urma să se despartă temporar. Dorothy a închiriat o casă din împrejurimile Washingtonului, iar Hunt și-a păstrat apartamentul din Miami. Firește, n-au avut încotro și au inventat noi explicații pentru rudele lor din America, o dată ce erau nevoiți să trăiască separat.

Nenorocirile personale nu-i îmblânziseră temperamentul. Dacă trăisem vreodată cu impresia că îi acoperisem absența cu eficacitate, a comprimat curând imaginea vanității mele: procesul verbal de dare în primire a devenit ce era de fapt, adică pasabil, iar când am ajuns la cheltuielile din fondurile exilaților, pe Howard nu l-a încântat deloc numărul de tranzacții repartizate curierilor (în speranța, am încercat să-i explic eu, că plata în mână e mai discretă decât cea prin cec). Problema, firește, consta în aceea că dispuneam de prea puțini curieri cărora le puteai încredința sume mari. De obicei, de plăți mă ocupasem personal – și-mi făcuse plăcere să am asupra mea sume de o sută de mii de dolari deodată. De fapt, o parte din această plăcere a ieșit la iveală într-o seară, când făcusem ce făcusem și purtam centura cu bani la mine când am început să mă dezbrac pentru Modene. Conștiința că iubitul ei oarecum misterios căra cu el purcoaie de bani peșin a reușit să reaprindă tăciunii care mocneau în Modene și în mine – da, îmi plăcea să fac pe curierul.

Lui Hunt însă nici gând să-i placă. Era iresponsabil și primejdios. Numai o vorbă să-ți scape, și poți fi jefuit sau ucis. Existau destule căi de a face transferul de fonduri prin ordin scris și cărora să li se piardă urma. Avea pentru asta la dispoziție un intermediar mai experimentat, un tip numit Bernard Barker. Avea să mi-l prezinte.

Mai făcusem și alte greșeli. Minoritatea din membrii Frontului cu care avusesem eu de-a face în absența lui Howard se apucase să lucreze la niște planuri militare. Ajunseseră destul de departe cu amănuntele și avusesem pri-

lejul să mă uit la mai multe hărți ale Cubei, pe toate cele opt sute de mile ale insulei, iar logistica și strategia începuseră să mă intereseze.

Hunt însă m-a luat deoparte și mi-a explicat că toate discuțiile alea militare cu El Frente trebuiau văzute doar ca un exercițiu inofensiv, numai bune să-ți întrețină sentimentul ironic.

– Recunosc, a zis Hunt, că pentru unii dintre cubanezii ăștia ignoranța despre propria lor neputință tactică e pur și simplu tragică, și n-o să m-apuce nici o bucurie când le voi explica această situație la timpul potrivit, dar, Harry, privește lucrurile în față, – factorul-cheie cu care ne confruntăm îl reprezintă agenții lui Castro din DGI, trimiși la noi. Au misiunea și-i musai să pună mâna pe planurile Frontului și să le transmită la Havana. Așa încât ești liber să discuți despre asta, dar păzește-te de dezinformare. Operațiunea e prea importantă ca s-o lăsăm pe mâna generalilor cubanezi.

– Știu că ai dreptate, am zis, dar nu mi se potrivește.

– Etica, Harry, trebuie să se supună întregului mozaic.

Mă gândeam la barcagiii lor. O porție din munca mea constase din telefoane date diferitelor docuri, de la Maryland la Key West și, dincolo de Golf, de la Galveston la Tampa; eram în tratative de cumpărare a unor mijloace de transport uzate. Seară de seară luau largul bărci cu exilați cubanezi, unii să plaseze explozive, alții să infiltreze câțiva inși înapoi în Cuba, unde puteau intra în legătură cu organizațiile ilegale. Unul dintre barcagii putea să fie ucis chiar în clipa când vorbeam noi. Am oftat. Greu să-ți dai seama dacă istoria este o hartă marină, pe care o poți studia, sau o maree.

Într-o dimineață, la nu multă vreme de la revenirea lui Hunt, am fost chemat la telefon de Dix Butler. Descindea la Miami, într-o scurtă vizită. Puteam lua masa împreună?

Primul meu gând, auzindu-i vocea, a fost că Modene nu trebuie să-l întâlnească pe Dix. Dragostea, am hotărât eu, era tocmai potrivită să-ți exploreze curajul sau lipsa lui. Am schimbat chiar o întâlnire la cină cu Modene ceva mai târziu, ca s-o țin la distanță de Dix.

Dix a sosit însă cu avionul în modul cel mai banal și nici nu s-a grăbit să-mi dea explicații asupra misiunii sale la Miami. De fapt, nici n-am părăsit aeroportul. Am luat un pahar în holul cel mai apropiat.

– Cât mai rămâi? l-am întrebat.

– Două zile. Caut doi indivizi.

– Se poate să te-ntreb pentru cine lucrezi?

– Răspuns negativ.

Un timp am băut. Aproape fără o vorbă. Nici el, nici eu n-am amintit de Berlin. Ne purtam ca niște persoane între care nu s-a petrecut niciodată nimic. Totuși, umoarea lui umplea aerul cu ceva amenințător.

Rupând tăcerea, l-am întrebat:

– Mai lucrezi cu Bill Harvey?

– Poate că da. Și după o pauză: Poate că nu.

– Ce mai pune la cale Bill?

– Contează pe asta, a zis. Orice ar fi, e destul de trăsnit pentru King William.

Am râs – așa, ca de încercare.

– Îmi închipui că acum e la Washington, am spus.

– O presupunere destul de bună.

– Lucrezi pentru el?

– Te cheamă Arnie Rosen?

Uitasem ce laterală puternică avea Butler.

– De fapt, a zis Dix, așa te-am și găsit. Prin Arnie Rosen. Întreabă-l pe *el* ce fac. *El* probabil că știe.

– Supoziția mea e că lucrezi încă pentru Bill Harvey.

– Aș putea zice că nu. Am o slujbă peripatetică.

Purta un ceas de aur scump și un costum tropical de mătase, care trebuie să-l fi costat cinci sute de dolari.

– Îmi poți spune unde ai fost în ultimii trei ani?

– Laos.

– În Triunghiul de Aur?

– Numai un găgăuță se-apucă să pună întrebări și nu se mai oprește, a zis Dix.

– Dacă mi-ai spune de ce ai venit, poate voi reuși să te ajut.

– Nu poți, a zis. Umblu după doi cubanezi în stare să țină o armă în mână, să pună în mișcare o barcă, să trăiască în junglă, să nu se teamă de nimic, să-și stăpânească romul și să le priască zoaiele. Ai niște recruți?

– Ai să găsești tu.

– Să lăsăm naibii conversația asta. Și-a trecut mai întâi cu mâna peste față, înainte de-a spune mai calm: Am niște întâlniri.

– Bun, am zis.

Mi-a întins mâna. I-am strâns-o. N-a încercat să-mi zdrobească oasele metacarpului. S-a mulțumit să mă privească drept în ochi. M-a încercat bănuiala c-o începuse cu trasul la măsea încă de dimineață.

– Suntem băgați cu toții în chestia asta, corect?

– Da, am încuviințat.

– Îl respecți pe Castro? m-a întrebat.

– Cred că da.

– Îl urăsc pe ticălosul ăla, a zis el.

– De ce?

– E mai tânăr cu un an decât mine și a realizat mai multe.

M-am gândit s-o dau pe glumă, dar prea părea serios.

– Uite ce-i, a zis, la fiecare moment dat există pe pământ vreo douăzeci de inși superiori. Castro e unul dintre ei. Eu, un altul. Dumnezeu, sau cine e –

poate fi și un afurisit de comitet, din partea mea – a lăsat douăzeci din ăștia pe pământ.

– De ce? am întrebat. Ca să-ți facă ție zile fripte?

La asta a râs. O clipă a fost voios, în felul în care poate fi voios un leu când vântul i-aduce, subit și ademenitor, mirosul unui stârv.

– Faci eforturi să nu fii prost, a zis.

Ei da, aveam de ce mă bucura că n-o luasem cu mine pe Modene.

– Totuși, a reluat, există ceva. Ne aflăm pe acest pământ să-i amuzăm pe zei. Prin certurile noastre. Îl respect pe Fidel Castro, dar nu mă intimidează. Am și eu o rugăciune: să fim aruncați în junglă, Fidel și cu mine, iar eu voi fi acela care va ieși viu de acolo.

Apoi a tăcut. După care s-a întunecat la chip. Când mi-am terminat băutura, abia dacă a dat din cap la plecarea mea de la masă.

L-am sunat pe Rosen de la cel mai apropiat telefon și l-am trezit. Era seara în care încerca să recupereze multe ore de nesomn, dar n-a bombănit și m-a întrebat imediat.

– Te-a căutat lunganul?

– Fără doar și poate. Și tot fără doar și poate, duce cu el niște lucruri despre care nu ține să vorbească.

– Da, a zis Rosen.

Pentru că n-am adăugat nimic, am mai așteptat înainte de-a întreba:

– Mă poți pune la curent?

– Aș putea, a făcut Rosen, dar la ce bun? Relațiile noastre, Harry, au devenit un drum cu sens unic.

Eram mai beat decât îmi dădeam seama. Aproape că i-am ținut un discurs. Ar fi trebuit să-i spun că, în munca noastră, fărâma pe care o deții din întreg e o informație atât de intensă și de cristalină, încât creează o tensiune, chiar o sete care se cere astâmpărată, o, da, datele *colaterale*, așadar noi toți colportam și voiam să știm mai mult. Dacă râdeam de Arnie, de vină era, da, invidia, și Rosen, debitam eu în sinea mea, la urma urmei, faptul că te sunăm pe tine să aflăm ce-i de aflat e o formă de respect –, dar tot ce-am reușit să mormăi, după ceea ce trebuie să fi fost o tăcere nu întru totul lipsită de eficiență, a fost:

– Arnie, dacă nu-mi spui, cred că n-am să pot dormi.

– Așa că m-ai trezit pe mine. Ideea l-a făcut să râdă, și încă bine, ca și cum s-ar fi potrivit imaginii sale asupra relațiilor noastre, în definitiv. Lunganul a fost nevoit s-o șteargă din Berlin. Compromis.

– Din cauza lui Bill-Fund-de-Fier?

– Nu. Din cauza unui general în inspecție. Fund-de-Fier pur și simplu l-a salvat. L-a transferat în Laos.

– Și asta-i tot?

– Asta-i tot ce știu.

– Nu, nu-i tot.

– De la ce pornești când faci această remarcă?

– De la faptul că știu cât știi și tu. Am aflat că a fost în Laos.

Asta l-a amuzat:

– Doamne, da' știu că ești beat, a zis el.

– Da, am băut Bourbon după Bourbon, cu amicul. Cot la cot.

– O, nu cred că-i cazul. A-micii sunt cunoscuți pentru cât de a-mari pot fi, dacă înțelegi ce vreau să spun.

– Ce vreau eu să spun e: ce învârte acum lunganul?

– Nu suflu o vorbă. Nu-n aceste condiții. Voi afirma doar – ca să nu te simți obligat să-ți sugi degetul cel mare toată noaptea – că s-a combinat din nou cu King William, și totul e așa de pâș-pâș, de avansat, de supersecret, hai să zicem: grad de protecție peste grad de protecție. Te rog, nu mă întreba mai mult.

– Ai perfectă dreptate.

– Povestește-mi așadar despre inspectorul general de la Berlin.

Am simțit cum îi cade o piatră de pe inimă. Era o informație mai puțin sensibilă.

– Ei bine, lunganul dispunea de un agent în care nu mai avea încredere, așa că l-a legat fedeleș pe băiatu' și i-a turnat terebentină peste organele genitale. Zicea că doar de dragul adevărului. Rosen a pufnit în râs – și râzi. Știu că-i dureros, dar nu-mi pot stăpâni râsul, pentru că lunganul a zis: „L-am făcut pe neamț să vadă pe dracu'. Gândește-te la toți *evreii*, Rosen, pe care nazistul ăsta i-a terminat." Și din spusele lui Dix, așa a și fost – uf, fir-ar să fie, i-am rostit numele. Telefonul meu e curat. M-a asigurat în privința asta. Iar tu te afli la un telefon public ales, nu-i așa? Dix susține că are două standarde, cărora li se supune de când e el. Ceea ce vrea să însemne mai puțină îndurare față de ex-naziști. Atât doar că Dix a făcut o greșeală. Ex-naziștii ăștia au o rețea. Victima tratamentului cu terebentină s-a plâns unui amic influent din BND. Neșansa lui Dix. În săptămâna respectivă, la Berlin se găsea un general în inspecție – unul cu o arsură permanentă pe față. Firește, a simpatizat cu cealaltă victimă a arsurilor. Dix intrase în cea mai rea din încurcăturile în care s-a băgat vreodată, până când Bill Harvey a pus în cumpănă întreaga sa influență și l-a mutat pe lunganul nostru în Laos. L-am auzit pe Rosen strănutând. Ai reușit și de data asta. Am golit sacul.

– Ai binecuvântarea mea.

Mai târziu, în aceeași seară, i-am povestit câte ceva Modenei despre Dix și i-am mărturisit că nu voiam ca ea să-l cunoască, iar ei i-a făcut plăcere:

– N-ai de ce-ți face idei cu unu' ca el, a zis. Nici gând să m-atragă vreodată.

– Vrei să-mi explici de ce?

– Dacă e cum zici, înseamnă că-i fixat într-un anume tipar de viață și nu l-aș putea schimba. Un bărbat dintr-ăsta nu-mi spune mare lucru.

A fost cât pe ce să mă ia gura pe dinainte: „Dar pe Jack Kennedy ori pe Sam Giancana îi poți schimba?", însă mi-am înghițit cuvintele. În loc de asta am spus:

– Crezi că pe mine mă poți schimba?

– Oh, mi-a întors-o ea, e suficient de dificil ca să mi se pară interesant.

28

Ca un preludiu la cele două săptămâni rele pentru tatăl meu și pentru mine, într-o după-amiază, la ONU, Nikita Hrușciov și-a scos pantoful și s-a apucat să bată cu el în masă. În aceeași zi de 12 octombrie, Robert Maheu a primit vorbă în cursul dimineții că pastilele de otravă pentru Castro ajunseseră la destinația lor finală, la Havana. Reacția mea a fost ciudată. Am început să mă întreb dacă nu cumva un senzor mut din creierul Premierului funcționa prin telepatie și Hrușciov izbucnise în accesul lui de furie fără să știe de ce. Dacă această speculație intra la capitolul celor pe care tatăl meu le numea „stil de gândire liberă – nu te costă nimic și nu duce la nici un rezultat" –, în capul meu încă mai răsună ecoul făcut de pantoful lui Hrușciov. Îmi ajungea în urechi ca dangătul unui clopot anunțând sfârșitul lui Castro; îl jeleam dinainte și ajungeam la concluzia că el, Castro, trădase ceva măreț din propria ființă. Contemplarea inamicului îți produce o melancolie plină de haz.

Firește, nu era chiar mort, nu încă, iar eu îmi vedeam de treburi în continuare și de nopțile cu Modene. În săptămânile acelea două n-a fost noapte să nu mă culc cu gândul că voi fi trezit de un telefon care să-mi anunțe decesul lui Castro, dar telefonul n-a sunat niciodată.

La sfârșitul celei de a treia săptămâni a lunii octombrie a sosit o scrisoare de la tatăl meu, prin curier. Lui Hunt nu-i stătea în obicei să întreprindă un raid dimineața prin cotlonul meu, dar de data asta se prea poate să-și fi spus cuvântul instinctul fostului meu șef de Stație. Intrând, l-am găsit pe Hunt așezat în scaunul meu. Scrisoarea o ținea între două degete. S-a ridicat și mi-a trecut-o fără un cuvânt. Era adresată: STRICT PENTRU ROBERT CHARLES.

– Pot întreba de la cine e?

Avea dreptul să mă întrebe, făcea parte din prerogativele lui. Tehnic vorbind, tot ce trecea pe sub ochii mei era și al lui. Puteam pune pe picioare chiar și o mică operație secretă, dar nu și față de el, nu la cerere.

– Păi, de la Cal, am zis. Îi place să-și trimită scrisorile prin curier. Corespondență personală.

– Chiar așa, Robert? La Zenith, îmi spunea întotdeauna Robert. Eu lui – Ed. Howard considera că așa se cuvenea.

– Ăsta-i adevărul, Ed.

– Ei bine, dar e nemaiauzit. L-aș putea trage la răspundere pe tatăl tău.

– Ce tot spui? Asta-i bună!

– Bineînțeles că n-o voi face. Dar un ofițer superior trebuie să dea exemplu.

– O observație pe care nu i-o voi transmite.

– Nu, firește că nu. S-ar zice că am eu ceva cu el.

– Eu n-aș pune chestiunea nicicum. Toate astea țin de felul lui de-a fi.

Mi-a răspuns printr-o privire furioasă la impertinența mea, apoi a ridicat din umeri.

– O belea în plus.

– N-ai de ce-ți face griji, am zis. Scrisoarea *este* personală. După plecarea lui, am citit scrisoarea. Multe alte mesaje importante s-au redus în cele din urmă la un singur rând în memoria mea, dar această scrisoare mi s-a întipărit în întregime. A fost gravată cu fierul roșu în creierul meu prin atenția sumbră pe care i-am acordat-o; nu-mi puteam reține un fior la gândul că Howard ar fi citit-o.

25 octombrie 1960

Pune-l pe BONANZA la lucru cu RESTANȚATUL. Deocamdată, contactele personale nu sunt necesare. Pune-l să facă săpături în conturile acestuia. Dacă, așa cum presupun, au fost distribuite între mai multe bănci, ar putea întreba niște prieteni de la băncile concurente. E o practică între tinerii bancheri, nimic ieșit din comun, ascultă la mine. (Nu știu niciodată unde își vor găsi un loc de muncă data viitoare).

Aceasta, fiule, ar fi vestea cea bună. Și acum pregătește-te pentru un roman senzațional. Dar mai întâi, îngăduie-mi să ți-l prezint pe mesagerul lui. Richard Bissell, unul dintre șefii mei nemijlociți de acum, ce figură impresionantă! Nu fizic, fii atent! Deși mare și lat, aș putea da cu el de perete. Mă refer la mintea lui. Se simte la largul lui în saloanele contemplative ale gândirii – e o capacitate. Cunoști Catedrala St.John the Divine de pe Str. 110, colț cu Bulevardul Amsterdam din New York? Bineînțeles că o cunoști. St. John este punctul central unde poți medita asupra monumentalității gândirii însăși. Iar pentru mine, Dickie Bissell întrupează acest spirit. Aș vrea să-ți poți face o imagine asupra lui. Are cel puțin șase picioare și șase țoli, o înălțime impunătoare chiar în ochii tăi sau ai mei și, fără îndoială, când stai alături de el, încă mai pare că se află undeva deasupra ta. Așezat la birou, ascultă cu cea mai mare atenție pe cei din fața lui, unul după altul, în timp ce îndoaie clame de prins hârtie, încet și grijuliu, cu degetele lui albe. Altfel, îți acordă toată atenția, cu capul plecat asupra mâinilor lui palide și lungi, dominându-le. Rick, trebuie să-ți spun că au albeața cerută de cea mai aleasă creștere, o observație ciudată, nu-i așa?, numai că pe când eram copil în felul acesta îmi reprezentam eu creșterea aleasă: prin niște mâini palide și lungi. Bissell se joacă tot timpul cu clamele alea, de parcă ar construi mișcări tactice și operații, mici încercări undeva pe un șes, ca să zic așa, niște aproape *nimicuri*, iar el, marele om alb, se apleacă – cu toată masa lui – asupra lor, cu toată puterea masivă a

creierului său de om alb încarnat într-un trup alb și rotofei de slujitor al bunei rânduieli. Doamne, ai în fața ta arhetipul Decanului de la Harvard, uriaș, blând, cu totul străin de toată murdăria blestemată a operațiunilor noastre. Trăsăturile lui sunt delicate. Fiule, e aproape frumos cu perfecta tăietură a bărbiei, a gurii, nărilor și a ochilor de după ochelarii cu ramă de baga.

Ei bine, nu-i asta bucata literară cea mai reușită pe care ți-am trimis-o vreodată? Ți-am povestit oare că, după război, timp de un an de zile m-am tot gândit să mă țin de scris și că până la urmă am renunțat? Adunasem un material personal consistent în OSS, dar mi-a fost teamă că mă fac de râs. Și-apoi, ca scriitor, începi să te uiți la nevastă cu colțul ochiului. Să zicem că Mary ar fi observat la un moment dat: „S-a făcut timp frumos, am putea ieși la un picnic din nou", iar eu aș fi fost gata să adaug: „A zis ea." Am luat așadar hotărârea să-mi pun toată arta în scrisori, ha-ha.

În orice caz, mă tot abat de la subiect. Am eu motivul meu: Bissell, în fața căruia m-aș putea pleca până la pământ (dacă n-ar avea pântecele ca un poloboc, dar un șef-trăsnet totodată), m-a chemat de la Cartierul General-Ochiul în Blocul K, azi-dimineață, și mi-a înmânat un memorandum din partea lui J. Edgar Hoover către Richard Bissell:

> În cursul unor convorbiri recente cu mai mulți prieteni, Giancana a afirmat că Fidel Castro ar urma să fie înlăturat în foarte scurt timp. Fiind exprimate îndoieli, Giancana i-a asigurat pe cei prezenți că asasinarea lui Castro va avea loc în noiembrie. Mai mult decât atât, ar fi arătat chipurile că s-a și întâlnit cu viitorul asasin în trei rânduri. Giancana a susținut că totul e pus la punct pentru asasinarea lui Castro, și că „asasinul" a aranjat cu o fată, despre care n-a spus mai multe, să introducă o „pastilă" în mâncarea sau în băutura lui Castro.

Bissell m-a privit în albul ochilor și a zis:

– E-n regulă, Cal, dar cum de-a pus mâna domnul Hoover pe această informație?

Fiule, dacă te vei afla vreodată într-o situație ca asta – mai devreme sau mai târziu, toți trecem prin ea –, începe prin enumerarea tuturor celor pe care-i cunoști. Îți dă timp de gândire. Totodată, scoate în evidență probabilitățile. Eu am început cu Directorul însuși, drept care Bissell mi-a aruncat o privire ucigătoare.

– Directorul, a zis el, n-are nici o legătură cu asta. Începe cu mine.

Nu l-am contrazis. După Bissell, a venit rândul meu. În noi puteam avea însă încredere. După mine, a urmat Sheffield Edwards. Idem. După el, Ochi de Bivol Burns. Fusese omul FBI-ului, dar ai fi putut băga mâna în foc pentru el. Și apoi, nici n-a dat pe la Fontainebleau.

– Fiul tău, a zis Bissell, e un punct foarte sensibil. Dar voi ține seamă de aprecierea ta. Răspunzi pentru el?

– Da, am zis. Sută la sută. E un tânăr de ispravă. (Nu i-am mai explicat că hiperbola e un nărav de familie).

Mai rămâneau Maheu și cei trei italieni ai noștri.

– Nu văd nici un motiv pentru care Maheu ar face joc dublu în ce ne privește, a zis Bissell. Asta i-ar putea îndulci raporturile cu Biroul Federal, dar uită-te la cât de multe are de pierdut dacă afacerea nu izbutește.

– Sunt întru totul de acord, am declarat eu.

– Roselli își dorește sau nu sincer cetățenia?

– Maheu jură că da.

Rămâneam deci cu Giancana și Trafficante. Am convenit că era necesar să stau de vorbă pe îndelete cu Maheu, pentru a le verifica buna credință.

Cheia problemei rămâne cât de mult știe Hoover. Teza lui Bissell este că, atâta timp cât FBI-ul privește fără prejudecăți relația noastră cu Giancana, memorandumul lui Hoover nu ne poate face nici un rău. Totuși, de ce s-a apucat Buddha să-și împărtășească informațiile Agenției? Știe mai mult decât atât, sau doar vrea să ne facă s-o credem?

Când Maheu a venit la Washington, am aflat că Giancana are o prietenă pe nume Phyllis McGuire. E una din surorile McGuire, care cântă la T.V. pentru Arthur Godfrey. S-a auzit despre ea parcă ceva cu un an și mai bine în urmă, când Julius LaRosa și Dorothy McGuire își cam dăduseră drumul la gură, prea mult pentru gustul lui Godfrey – ipocritul ăla monumental! Godfrey n-ar putea trăi nici el fără super-ultra-sex, din câte știm, dar nu le permitea favoriților săi să se bucure de aceleași distracții. Ții minte? Zicea despre Julius LaRosa că-i lipsit de modestie. În țara asta tot ce se petrece pe dedesubt vine numai dintr-o ipocrizie inutilă și din stridență. În orice caz, surorile McGuire se vede pe ele că sunt niște fete pline de viață. Mi s-a spus că Phyllis avea o datorie de o sută de mii de dolari, făcută la mesele de joc ale Desert Inn-ului; Giancana s-a dovedit destul de galant ca s-o scoată din belea. Un text de mai mare dragul pentru începutul unei povești de dragoste! Giancana al nostru, îmi dă asigurări Maheu, e aproape nebun de gelos pe Phyllis McGuire. Se pare că doamna are o slăbiciune pentru unul Dan Rowan, din echipa de comici Rowan și Martin – te poți pune cu asemenea inși? Ipoteza lui Maheu e că Giancana i-a povestit despre proiectul „Castro", așa, ca să-i facă impresie; apoi Phyllis, la rândul ei, i-a spus lui Rowan. Cam pe-aici pe undeva a reușit să se bage pe fir FBI-ul, și s-ar putea să-și fi montat emițătorul tocmai în cuibul McGuire. Acum despre teza de fond a lui Maheu: Giancana dă sfoară-n țară cu bună știință. Motivul? Vrea să saboteze operația. De ce? Maheu ridică din umeri. Giancana ar fi putut face cunoscute relațiile sale Agenției, ca să-și ia din spinare Ministerul Justiției. Cu siguranță că omul nu poate fi crezut.

Urmează „citirea" lui Trafficante de către Maheu: de-a lungul anilor, Santos a fost numărul unu al gangsterilor în jocurile de noroc la Havana și mai are și acum cele mai bune rețele acolo. După revoluție, Castro l-a băgat la închisoare, dar l-a ținut într-un apartament întreg, cu televizor, vizitatori și mâncare specială. Seamănă al naibii cu o tranzacție tergiversată. Trafficante susține că i-a promis lui Castro luna de pe cer, dar de când s-a întors la Tampa n-a făcut nimic. Așa că dă bice să-l elimine pe mahărul cubanez, înainte ca lucrurile să se întoarcă împotriva sa. Totuși, suspiciunea mea e că Fidel Castro face afaceri cu Trafficante și Toto Barbaro e pe fir. O simplă intuiție, dar am ajuns să am încredere în instinct.

Să venim acum la rolul tău. Așa cum poate ai observat, te-am pus la curent cu mai mult decât e necesar să știi. Fii deosebit de atent cu această scrisoare. Bag-o cu mâna ta în tocător, dacă nu ai un *endroit*[1]. Sau găsește unul. Merită. Ani de zile, îți mărturisesc, am avut și eu un seif la o mică bancă din nord, așa, nu pe drumul mare. Un altul la Boston. Unul la Washington, firește. Gândește-te la rândurile de mai sus, te rog. Dacă îmi poți păstra scrisorile, fă-o. Într-un deceniu, cândva, când eu mă voi fi dus de mult, s-ar putea ca barierele Agenției să fie coborâte, și poate că vei vrea să scrii niște memorii despre bătrânul tău. Presupunând că merită să i se facă portretul. Dacă va fi așa, atunci scrisorile acestea te vor ajuta să pui carne pe el. Astăzi însă, în această săptămână, sunt convins că ai nevoie să știi toate lucrurile astea, cu atât mai mult cu cât următoarele zece zile urmează să le petrec cu chestiuni militare directe și voi fi mai greu de găsit. Îți pot spune că a colabora cu Statul Major Reunit e aproape tot atât de agreabil ca și un eventual transfer de la Yale în Indiana. În absența mea, ține-te aproape de Maheu. Am ajuns amândoi, fiecare pe drumul lui, la aceeași concluzie: socotim necesar să punem sub ascultare telefonul lui Phyllis McGuire de la Las Vegas. Ceea ce ne va da posibilitatea să știm dacă fata era în cunoștință de cauză. Maheu a vrut ca Agenția să facă treaba, dar eu nu pot supune riscului pe nici unul din oamenii noștri, așa încât i-am spus lui Maheu că, îi place sau nu, mingea este în ograda lui. La urma urmei, ce fel de detectiv particular mai este?

mai târziu

Ay, caramba![2] Maheu mi-a dat telefon să-mi spună că Giancana se lasă păgubaș în caz că nu-l interceptăm pe Rowan. Sammy e obsedat de posibila infidelitate a iubitei sale McGuire. Trebuie să afle. Atunci de ce să n-o interceptăm pe McGuire?, m-ai putea întreba tu, dar eu plec de la ideea că băiatu' nostru n-are chef ca propriile lui convorbiri cu Phyllis să fie înregistrate. Așadar, vrem-nu vrem, Rowan. După care Maheu s-a apucat să mă amuze cu o imitație a lui Giancana, în timp ce acesta își exprimă sentimentele: „Dacă înregistrarea ne aduce ceva, îi tai boașele lui Rowan și i le încleiez de bărbie. Am să-i dau un țap cu de toate, să se potrivească cu mustața lui." „Care dintre ei are mustață", îl întreabă Maheu, „Rowan sau Martin?" „Cui dracu îi pasă?" îi răspunde Giancana. „Îi tai nasul și i-l vâr în fund."

Rămân la aprecierea lucidă că este o ștrengărie riscantă. Vei descoperi și singur, cred, că pe cât ștacheta unei întreprinderi este mai ridicată, pe atât probabilitatea ca un element suprarealist să se infiltreze este mai mare. Noi, cei de-aici, așteptăm în vârful picioarelor, zi după zi, vești despre căderea marelui arbore din Cuba. Chiar în toiul unei neliniști atât de afurisite, pică micul diavol italian și se jură că mi se va preface într-un veritabil Abaddon – oh, da, voi îngeri ai adâncurilor fără fund! *Urăsc* toată povestea asta cu Giancana. Sistemul meu de avertizare în fața dezastrelor (cel care mă prevenea de la o distanță de o jumătate de milă că un bărbat furios se întorcea la patul lui cât se poate de conjugal pe care tocmai i-l jefuiam) vine și-mi spune să mă feresc de

[1] În original, în limba franceză (ascunzătoare) (n.tr.).

[2] În original în limba spaniolă (Drace!) (n.tr.).

Giancana. Rick, ține bine lucrurile în mână! Maheu este binevoitor doar cu intermitențe, așa încât nu ezita să-i pui întrebări stăruitoare. Cere-i să reverifice coeficienții de securitate, înainte de a da drum liber acțiunii. Informează-mă direct, prin curierul nostru.

Al tău, de la Halifax
cel neobosit

28 oct. 1960

Mare calif Halifax:

Nu știu dacă Maheu este un om rău sau unul bun. În ultimile vreo două zile, l-am tot văzut, dar pur și simplu e dincolo de puterea mea de înțelegere. O dimensiune masivă și totuși catifelată rezidă în el. Îți dai seama abia atunci când te-a depășit.

Mă limitez așadar să-mi centrez fiecare întrebare asupra golului lăsat de răspunsul său la întrebarea anterioară. Facem progrese, dar sunt sigur că vede în mine un fel de pastilă care trebuie luată la oră fixă.

Totuși am aflat măcar următoarele: Trafficante și Giancana își consacră, cu certitudine, o parte din timp operației de la Havana. Sammy, firește, are o mulțime de alte afaceri aici la Miami, așa cum și Trafficante are la Tampa, astfel încât nu lucrează tot timpul în interesul nostru. Agentul nostru a ajuns însă la Havana cu doctoria. Succesul depinde în mare măsură de un detaliu: dacă fosta prietenă a lui Castro mai poate redeveni iubita lui Fidel. Prietenul ei stabilit pe pământ american, Frank Fiorini (care a luptat cu Castro în Sierra Maestra, și care s-a asociat acum cu un grup de exilați cubanezi foarte gălăgioși și duri din Miami), i-a trecut lui Maheu informația că El Caudillo doarme greu după ce face dragoste, sforăie, iar în trecut mirosul lui nu era chiar pe placul fetelor. (Cel puțin așa i-a spus ea lui Fiorini). Se pare că, fumător de țigară de foi, are o respirație greu de suportat.

Doamne, ne agățăm de niște amănunte de parcă ar fi relicvele unui sfânt!

Ți-am oferit cele de mai sus ca să te aduc la zi cu tentativa noastră îndrăzneață dinspre coastă. Acum, despre Vegas. I-am comunicat îngrijorările tale lui Maheu și el mă asigură că treaba va fi relativ ferită de pericol. Un lucru e clar, *nu*-i vom pune telefonul sub ascultare. O drăcie nu mai mare decât o țintă de opt penny, inserată în șipca din perete, lângă telefon, va înregistra tot ce va spune cel vizat și va „auzi" totodată orice conversație purtată în cameră. În plus, nu încălcăm legile federale și ale Statului Nevada, care interzic interceptarea convorbirilor telefonice. Nu exista o lege împotriva trasului cu urechea la ușă, fie și prin intermediul unui aparat.

Perfect, îi spun eu, dar dacă omul care instalează jucăria este prins?

Maheu mi-a înșirat o listă întreagă a măsurilor de precauție care urmează să fie luate. Agentul va locui în același hotel. Va scoate broasca dintre camera de zi și dormitor din apartamentul propriu și o va duce la un lăcătuș din Las Vegas, care-i va putea fabrica astfel o cheie falsă, valabilă pentru toate broaștele din hotel. Agentul nostru poate deci să bată în ușa obiectivului vizat de noi și, dacă nu primește răspuns, s-o deschidă. Va avea în preajma lui un

asistent, căruia îi va înmâna șperaclul. Asistentul varsă câteva picături de whisky pe costumul agentului și coboară în hol, în timp ce agentul intră în camera obiectivului vizat de noi și se ocupă de instalație, după care încuie și pleacă. Dacă dintr-un motiv oarecare, cel vizat ar intra din întâmplare în cameră, în timp ce agentul se mai găsește acolo, povestea de acoperire va fi următoarea: agentul nostru s-a îmbătat (și el chiar trăsnește a băutură), n-a nimerit camera, ușa trebuie să fi fost deschisă, își scoate cheia de la propria cameră și o arată, apoi iese. Dacă e întrerupt de detectivul casei, rutina va fi aceeași, cu excepția unei hârtii de o sută de dolari, care-și va schimba stăpânul.

– Ce se întâmplă, l-am întrebat eu pe Maheu, dacă dă buzna paza și-l găsește pe omul nostru cu uneltele risipite pe podea?

– Aceasta este o împrejurare la care un agent îndemânatic nu se va expune niciodată, a zis Maheu. Instrumentele lui sunt de mici dimensiuni și dispuse în buzunare speciale ale vestei. Burghiul nu-i mai gros decât degetul tău, iar șurubelnițele au mânerele plate. Ai zice că-i o trusă de bijutier. Și nu scoate la vedere mai mult de o singură unealtă o dată.

– Dar rumegușul?

– E adunat cu grijă pe măsură ce se formează, apoi e îndepărtat cu ajutorul instalației sanitare.

– Și nu s-ar putea ca Paza să intre tocmai în momentul când, lăsat în genunchi, agentul dă gaură în șipcă cu burghiul? am întrebat eu.

– În nici un caz. La ușa camerei obiectivului va fi pus lanțul. Nimeni nu va putea intra așadar fără un clește de tăiat. Agentul nostru va avea timp să-și ridice unealta, s-o pună la locul ei – care-i propria persoană –, să se ducă la ușă, să scoată lanțul și să facă pe beatul.

– Dar, insist eu, în cazul unei percheziții corporale, va fi prins cu uneltele asupra lui.

– Da, însă o percheziție corporală e foarte puțin probabilă.

– Totuși, se poate întâmpla.

– Nu există garanții absolute.

– Care sunt eventualitățile în cazul că e descoperit?

– Ei bine, din punct de vedere legal, agentul nu poate fi incriminat pentru instalarea drăciei de tras cu urechea. Cazul său se reduce la pătrunderea prin efracție. Dar cum nici broasca, nici ușa n-au fost sparte, un avocat din Vegas trebuie să fie în stare să-l smulgă din mâna tribunalului. Firește, agentul trebuie să se țină tare. Vom avea un flăcău de ispravă.

Maheu are de gând să apeleze la Agenția de detectivi DuBois din Miami. Numele agentului – unul, Balletti. Nici DuBois și nici Balletti nu vor ști mai mult decât că au fost angajați de Maheu și că el le-a dat numărul camerei persoanei vizate.

Precauțiile luate de Maheu m-au impresionat. O dată ce se consideră necesar să ne ținem la curent cu cine, ce și cui îi spune, eu aș vota să i se dea curs liber operațiunii. În condițiile date, e relativ sigură.

Robert Charles

29

În noaptea de 31 octombrie m-am trezit spre dimineață cu sentimentul necesității imperative de a verifica mesajele sosite la Zenith. Cum dormisem adânc, mai întâi am crezut că mă aflam în apartamentul meu și abia priveliștea lunii deasupra golfului Biscayne, care pătrundea prin rama ferestrei dormitorului principal, m-a făcut să-mi aduc aminte că eu și Modene ne aflam nu numai la Nevisca, în patul de dimensiuni împărătești, dar mai și dormisem din greu sub efectul mai multor țigări cu marihuana. Ne apucasem să le fumăm ceva mai devreme, în aceeași seară, după ce o colegă de-a ei îi spusese: ,,Sunt nemaipomenite când faci amor", și-i dăduse o jumătate de uncie.

În seara aceea aveam s-o luăm razna de tot. Modene mi s-a spovedit că Sam Giancana o speria.

– Dacă ar vrea să ne spioneze, are oameni destui. Ți-ar putea dibui adresa apartamentului cât ai clipi din ochi. Chiar și pe cea de aici.

– Te culci cu el? țin minte c-am întrebat-o.

– Ți-am spus că nu. Dar suntem prieteni și ar vrea să se culce cu mine.

– Și tu ce-i spui?

– Că-l iubesc pe Jack.

– Ceea ce-i adevărat.

– Numai pe jumătate. Așa cum e pe jumătate adevărat că te iubesc pe tine.

– Dar lui Sam nu-i spui că ești cu mine?

– Îi spun că mă culc numai cu Jack.

– Și te culci? Te-ai întors la el?

– Răspunsul îl cunoști, a zis.

– Și este da.

– Da.

Simțeam cum sângerez interior. Totuși, cerințele profesionale nu mă slăbeau: ignoră-ți durerea, continuă ancheta. Așadar, am spus:

– Poate că Sam și Jack sunt în legătură.

– Poate că da.

– Tu ții legătura?

– Întrebările tale mă jignesc. Știu pentru cine lucrezi.

– Ce tot spui?

– Ești un agent special al FBI. Prietenul tău, fotograful, mi-a spus.

Asta mi se trăgea de la drăguțul de Boone Cuceritorul.

– Nu-i adevărat, am spus. Lucrez pentru Ministerul de Finanțe. Departamentul pentru narcotice. Pentru că nu răspundea, am insistat: Lucrez în narcotice.

– Atunci de ce nu mă arestezi? Doar am intenția să te ademenesc.

A mai pufăit o dată din țigara cu marihuana și mi-a întins-o din nou. Nu peste mult am început să facem dragoste.

Imagini ale Modenei în pat cu un viitor președinte, învălmășindu-se cu imaginile unor sticle cu apă de Vichy și ale unor hamburgeri în sufrageria noastră din strada N. Teatrul se deschidea în căpățâna mea cu toată solemnitatea unei cortine care se ridică în fața unei scene supraaglomerate. Da, în mijlocul marelui pat de epocă trona Modene și se ținea de tot soiul de zburdălnicii. Ferice de candidat. Uriașe presiuni hidraulice în vintrele mele purtau reminiscențe abstracte ale dorinței. Dragostea pe fond de marihuana se dovedea un lucru foarte bizar. O arenă mare și ocultă – locul desfășurării. Frumoase erau curbele pântecelui și ale sânilor ei și elocvent harmoniul acelui coit universal; legile lui îmi intrau în simțuri o dată cu emanațiile triunghiului ei de păr negru, un amestec abia simțit, în alte dăți, de urină, pește mort și un iz de pământ – dar acum exploram caverne întregi, iar trupurile noastre ascultau de un ritm tiranic care venea de departe ca bătăile de tobă ale unei armate nevăzute, un ritm minunat, deși impersonal. În momentul acela l-aș fi putut considera binevenit până și pe Jack Kennedy în patul nostru. Măi să fie, dar în ochiul grandios al universului suntem cu toții egali; gândul m-a purtat la deal, mă balansam mânat de motoarele orgasmului și simțeam senzațiile stranii ale unor vieți pe care n-aș fi știut să le locuiesc: l-am văzut pe Fidel Castro cu metresa blondă a lui Frank Fiorini într-un pat din Havana, la o sută optzeci de mile distanță. El Caudillo sforăia cu o țigară de foi în gură. Apoi am uitat de ei și m-am rostogolit pe deal în jos, și m-a pălit somnul drogului în mormântul drogului, ca să mă trezesc – peste un ceas, peste mai mult? – cu gândurile presate de mase de aer la fel de grele ca acelea care apasă Everglades în timpul verii. Somnul meu era posedat de puterea măruntaielor; a trebuit să mă smulg din el. Mă gonea din urmă un gând imperativ: trebuia să-l sun pe ofițerul de gardă de la Zenith.

Când am făcut-o, aveam un mesaj: *Contactează-l pe HALIFAX la Rock Falls.*

Încă pe jumătate adormit, diferitele cuvinte de cod au început să se ridice la suprafață mai leneș decât un pește de heleșteu – Rock Falls însemna... Rock Falls însemna : *Sună-mă la birou cât se poate de repede*. Adrenalina din mine lupta cu torpoarea – ca o strălucire de bronz pe un cer plumburiu. Să nu mai văd marihuana în ochi cât voi trăi.

Pe Rickenbacker Causeway găseam un telefon public. Puteam merge cu mașina să vorbesc de acolo. Trebuia să accept premisa că, dacă se trezea, Modene n-avea să fie cuprinsă de vreo panică deosebită regăsindu se singură într-o casă conspirativă și fără mijloace de transport, nu, în nici un caz. Putea prea bine să *sune după un taxi*. Mintea mea făcea salturi mari ca să rezolve probleme mărunte.

Până am reușit să-l prind pe Cal la Cartierul General-Ochiul, se făcuse ora 3,14 a.m.

– Dă-mi numărul tău, a zis. Te chem în opt-zece minute. Abia îi recunoșteam vocea.

Afară, în dreptul cabinei telefonice, țânțarii înnebuniseră. Simțeam natura sintetică a solului din Key Biscayne; sub picioare aveai scoici și un teren coralifer, noroaie de șenale, asfalt. În cabina telefonică, gâze mari se repezeau în picaj, de la peretele de sticlă la ușă, cu un bâzâit electronic, înalt. Apoi a sunat telefonul.

– Ascultă, a zis Cal. La Las Vegas, azi după-amiază, agentul lui Maheu, Balletti, a intrat în camera celui vizat, s-a apucat de lucru, dar pe urmă i s-a făcut foame și n-a mai isprăvit. A luat hotărârea să coboare la cafenea. A lăsat în urma lui câteva ustensile, două microreceptoare și o jumătate de duzină de sârme dezgolite, gata să fie înnădite.

Am simțit cum stomacul mi se întoarce pe dos, experiență prin care nu mai trecusem din copilărie, în orice caz n-o mai resimțisem cu aceeași intensitate.

– Camerista-șefă a trecut din întâmplare pe acolo, a zis Cal, să verifice camera. A văzut dovezile zăcând pe podea. L-a chemat pe detectivul casei. Îl aștepta în cameră pe domnul Balletti, când s-a întors de la masă și a deschis ușa cu șperaclul. Domnul Balletti nici vorbă să miroasă a whisky.

– Nu se poate, am spus.

– Ba s-o crezi, a zis Cal. Când au ajuns la postul de poliție, Balletti l-a sunat pe Maheu la biroul său din Miami. Ca să-i poată face legătura telefonică, Balletti a fost obligat să le dea numărul de telefon al lui Maheu.

– O, nu se poate, am spus din nou.

– Ei bine, da, a zis Cal. Interceptarea telefonică constituie un delict federal. În câteva zile FBI-ul se va ține de fundul lui Maheu, după care el va rezista cât va rezista, dar mă aștept ca în cele din urmă să le spună celor de la Biroul Federal că era o operațiune specială pentru noi.

– Ai vorbit cu Maheu?

– Am vorbit la telefon cu cine vrei și cu cine nu vrei timp de ore întregi. Ochi de Bivol Burns, mă crezi sau nu, a fost de față. Reprezentând Serviciul de Securitate. Am descoperit azi după-amiază că proiectul nostru general a fost conceput într-o primă formă la Serviciul de Securitate. Ei l-au angajat pe Maheu și apoi, ca să-și acopere fundul gol și incompetența, Sheffield Edwards a vorbit cu Dulles, cu Bissell și cu cine o mai fi vorbit, să mă bage pe mine pe fir. Din nefericire, nu mi s-a spus niciodată destul de clar că nu era spectacolul meu. Nu în întregime.

– Ar putea pleda asta în favoarea ta? am făcut eu greșeala să zic.

– Deloc. Serviciul de Securitate susține că am făcut totul de capul meu, fără Ochi de Bivol Burns și Sheffield Edwards. Fapt este că am făcut-o și că

ei m-au avut. S-a oprit și a început să tușească. Volutele de flegmă îi tresăreau în bronhii.

– Acum, a continuat, după ce-și încredințase o parte din trecutul lui mânjit de alții batistei, trebuie să stăm serios de vorbă cu Maheu. Crede-mă, am avut de furcă cu Sheffield Edwards și cu acolitul ăla al lui de nădejde, Ochi de Bivol Burns, care s-a încumetat să sugereze că l-am dat pe el la o parte și i-am luat misiunea ca s-o încredințez unuia cu mucii la nas în meserie, pe nume Robert Charles.

– Eu sunt novicele, am spus. Eu te-am sfătuit să dai liber planului lui Maheu.

– Da, ai cam fost nătărău. Dar eu m-am dovedit un idiot sadea. Maheu lucrează zilnic cu Howard Hughes. E un om ocupat. Asta o știu. Nu mai este un detectiv particular, ci un om de încredere. Se ocupă de relațiile publice. Cum de-a îndrăznit să-ți facă o descriere atât de faină cum va decurge acțiunea și apoi să apeleze la oameni care nu respectă nici una din recomandările sale?

– I-ai spus asta?

– Cu o incandescență adusă la alb, a mârâit Cal. Până mi-am dat seama că am nevoie de el ca să rămân pe fir. Așa că am dat înapoi. Dar numai puțin. Acum te duci tu peste Maheu și-l iei la bani mărunți. Fă-o chiar acum, la biroul lui, te așteaptă. Te tot așteaptă de trei ceasuri încoace. Unde dracu'ai fost azi-noapte? Tu nu ridici niciodată telefonul?

– Am fost plecat.

– Ca ce chestie?

– La plantat morcovi.

– Bine că măcar unul dintre noi este un element activ.

Chiar că străbătuse drum lung de la St. Matthew.

– Ai nevoie de raportul meu în cursul dimineții? l-am întrebat.

– Da, fir-ar să fie. Ai grijă să plece cu primul curier aerian.

STRICT PENTRU HALIFAX

1 noiembrie 1960, 6,54 a.m.

Am stat la o cafea cu Maheu de la 4,00 a.m. până pe la 5,30 a.m., când m-am întors la Zenith pentru acest raport. Nu-i cazul să-ți mai spun că am luat note pe larg și că-ți pot da un rezumat exact, iar citatele sunt sigure.

Permite-mi să afirm că, deși m-am lăsat dus o dată de încrederea în Maheu, aș depune mărturie sub prestare de jurământ că omul pare sincer tulburat. Am discutat în biroul lui particular, care după cum te poți aștepta, este elegant, plin de covoare și onorat cu un bufet de epocă. A stins luminile, apoi a tras transperantele să urmărim răsăritul zorilor deasupra golfului Biscayne. Pe aici e plin de nori negri în dimineața asta, ceea ce se potrivește cu starea noastră de spirit.

Maheu susține că felul în care mi-a descris operațiunea era chiar felul în care ar fi dus-o el la capăt. Se consideră vinovat că a neglijat să-l verifice pe Balletti mai în detaliu.

Iată ce presupune Maheu că s-ar fi întâmplat. Din cine știe ce motiv, poate ca să economisească acolo câțiva dolari, Balletti nu a angajat un ajutor la Las Vegas. Se poate, zice Maheu, ca Balletti să nu fi avut niciodată intenția de a instala un aparat de înregistrare. Sunt dificil de pus la punct și poate că n-a putut procura unul la timp. Balletti însă, declară Maheu, susține că l-a înțeles pe dos. Maheu, nici gând să-l creadă.

Să trec acum la șperaclu. Neavând un asistent, Balletti nu și-a dat osteneala să-l ascundă undeva pe coridor, ci l-a pus în buzunar. O neglijență de neiertat. Mai mult, n-a luat cu sine un bidon și nici măcar o sticluță. Dintr-un moft sau din dorința de a pune deoparte niște parale, acesta pare să fi fost „factorul de reținere".

În sfârșit – faptul că a coborât la cafenea, „să se hrănească", Maheu m-a asigurat că nu e cu totul inexplicabil. Spargerea sau, în cazul nostru, intrarea într-o locuință străină, afirmă el, declanșează mecanisme adânc înrădăcinate în mintea omului. Deseori hoții trec la defecație pe covoarele din camera de zi sau pe cuvertura patului din dormitor. Unora li se face foame. Avem de-a face cu un tip de reacție primitivă. În hotel era liniște, iar Balletti nu și-a închipuit că există o șansă la o mie ca o cameristă să vină în control.

– Nu-i aprob însă modul excentric de comportare, a spus Maheu.

La întrebarea mea, cum de a putut Balletti să facă greșeala să-i și telefoneze, Maheu a ridicat din umeri.

– Nu am altă explicație decât aceea că și-a pierdut capul.

Aceasta este explicația oficială a lui Maheu. Ar mai putea exista, firește, și o altă ipoteză. Câtva timp, Maheu a opus rezistență întrebărilor mele. Am fost nevoit, în final, să sugerez că mă aflam pe urmele unor fire pe care tu le-ai sugerat.

– Vrei să mă întrebi, a zis la sfârșit Maheu, dacă treaba n-a fost cumva montată de Giancana?

– Întrebarea rămâne, i-am spus.

– Intrăm pe tărâmul unor ipoteze despre care nu știm nimic, mi-a replicat Maheu.

– Putem face speculații.

– Posibil, a zis, dar care ar fi motivul lui Sam?

Faptul asupra căruia am căzut de acord în mod tacit e că proiectul „cu băieții" trebuie pus la păstrare. Așa cum a recunoscut Maheu, este în interesul Agenției ca lui Castro să nu i se întâmple nimic acum. O dată ce FBI-ul e conștient de interesul lui Giancana în asasinarea liderului cubanez, ei ar putea face o legătură între camera de la hotelul Las Vegas și Maheu. Așadar, deocamdată nu aventurilor.

Îți mărturisesc că mi-a făcut plăcere să discut cu Maheu. La sfârșit, mi-a spus în treacăt, mai mult ca din întâmplare:

– Spune-i domnului Halifax că am și eu oamenii mei, care s-au supărat pe mine.

Și a ridicat o sprânceană. Trebuie să se refere la Hughes sau Nixon. De aceea nu cred că el ar fi cel care a pus povestea la cale. După toate semnele, Hughes este în mare măsură omul lui Nixon.

Al tău și la timp pentru curier,
Robert Charles

30

Pe 2 noiembrie, la ZENITH/OPEN a sosit o cablogramă de la Cal. Spunea: „Mulțumesc pentru claritatea evaluării".

Pentru o perioadă de timp, a fost ultimul și singurul mesaj din partea tatălui meu, ceea ce mi-a picat cât se poate de bine. Pe zi ce trecea, aveam tot mai mult de lucru pentru Hunt. La Miami umblase zvonul că invazia Cubei va avea loc înainte de alegerile din 8 noiembrie și un val de febră venise dinspre Havana. Traficul de agenți nu fusese niciodată mai ridicat. Într-un raport trimis tatălui meu la Cartierul General-Ochiul, Howard scria: „Zenithul e invadat de o mică armată de spioni amatori, care pornesc de la premisa că pentru spionaj nu-ți trebuie nici o altă tehnică decât ceva rude la care poți trage într-o raită prin Cuba. Firește, o dată ce i-am trimis în țara de baștină, nu intră în legătură decât cu rude și prieteni. Nu-i nevoie de cine știe ce educație academică pentru a pricepe că nu orice prieten rămâne și în vremurile tulburi un prieten adevărat. După cum nici istoria din *el Mar Caribe* nu-ți permite să uiți că în familiile latine, sub clima de la Tropice, loialitatea și trădarea se manifestă în niște proporții aproximativ shakeaspeariene."

Hunt a fost destul de mulțumit de acest raport al lui ca să mi-l arate. L-am apreciat sub aspect literar, fără să-mi calc prea mult pe inimă. În definitiv, avea dreptate. Pierdeam o mulțime dintre spionii noștri tineri. Rețelele locale din orașele cubaneze de provincie erau distruse săptămânal, iar agenții care reușeau să ne raporteze câte ceva urmau toți calapodul axiomei iritate a lui Hunt, după care un spion lăsat de capul lui îți va spune ceea ce-și închipuie el că ai vrea să auzi. Ni se prezentau prea adesea știri lipsite de orice speranță. Eram obligat eu însumi să eșalonez gradul de credibilitate al rapoartelor trimise la Cartierul General-Ochiul; cele mai frecvente dintre ele mergeau de la zece la douăzeci la sută. Aveam de-a face cu afirmații de genul: „Camaguey, pregătit să se ridice", „Havana dă în clocot", „Golful Guantánamo a devenit un mormânt pentru cubanezi", „Castro se simte profund deprimat", „Miliția e pe punctul să se revolte." Puțin din toate astea se dovedea exact; aproape totul ținea de operetă, și atât. Aveam însă de furcă cu doi paramilitari entuziaști, de la Cartierul General-Ochiul, pe care nu-i cunoșteam decât sub criptonimele lor VIKING și TĂIETORUL. Strâmbau din nas tot timpul, nemulțumiți de evaluările mele. „De unde știi că nu comprimi intrările?" aveau să mă întrebe

la telefon. Tot ce puteam face era să-i asigur că noi, cei de la Zenith, spălam tone de nisip și că tot ce aducea, fie și pe departe, cu aurul, pleca spre nord.

Deși nu avusese niciodată parte de o zi de la Dumnezeu fără să dea de necaz în cadrul Frontului, dificultățile lui Howard se intensificau. Cel mai tânăr dintre liderii Frontului, Manuel Artime, se antrena acum cu restul trupei, ceea ce a reprezentat un semnal pentru ceilalți din Frente. Artime era un catolic fervent și poate cel mai conservator dintre cei cinci șefi. La Zenith umbla vorba că Agenția își băgase în cap să facă din el viitorul Președinte al Cubei. Reacția liderilor mai în vârstă ai Frontului a venit imediat și au cerut și ei să fie trimiși la TRAX. Între timp, Toto Barbaro țipa întruna:

– Dați-ne douăzeci de milioane de dolari. Plătibili după victorie. Ajungem și singuri la Havana, cu vasele noastre.

– Și cum ai de gând, l-a întrebat Howard, să treci cu vasele alea prin Paza noastră de Coastă? Ai răbdare, avea să adauge el, și încredere în cei care mă susțin. Fostul ambasador în Cuba, William Pawley, precum și alți oameni de afaceri cu bani, ca Howard Hughes și H.G.Hunt, sunt foarte aproape de viitorul Președinte al Statelor Unite.

– Și dacă nu câștigă Nixon? se mai întâmplă să întrebe unul din membrii Frontului.

– Nu pot decât să sper că situația noastră va rămâne aceeași sub Kennedy, suna răspunsul lui Howard.

Cu numai câteva zile înaintea alegerilor, Barbaro mi-a cerut să ne întâlnim la un pahar.

– Trebuie să-i spui tatălui tău că noi, toți cei cinci din conducerea Frontului, ne aflăm în pericol.

– Cine și de ce vă amenință?

Barbaro nu obișnuia să-ți răspundă niciodată prea repede la o întrebare serioasă, de teamă că s-ar putea să nu-i prețuiești răspunsul la adevărata lui valoare.

– Există un motiv în toată legea, a zis el după ce a sorbit din paharul de *añejo*, căci avem de ce să ne fie frică de Mario García Kohly.

– Am auzit de el.

– În Kohly vei găsi un milionar cubanez și un om chiar de extrema dreaptă. Până și despre Artime crede că-i soldatul lui Satana. Imediat ce El Frente debarcă în Cuba și se declară guvern provizoriu, Kohl îi va asasina pe toți cei cinci lideri, adică pe noi. Își are propriile fonduri – care nu depind de nimeni – și se va folosi de oamenii lui Rolando Masferrer de la Reciful fără Nume.

– Asta-i o nerozie, am spus. Veți fi apărați de trupe.

– Trupele. S-a strâmbat. Sunt infiltrate de oameni care fac parte din armata lui Kohly. Ascultă la mine, noi, liderii Frontului, vom fi executați la câteva zile de la debarcare. Nu-ți poți închipui ce pericol ne paște. Kohly este un

adept al generalului Franco. Timp de mulți ani de zile, tatăl lui Kohly a fost ambasadorul Cubei în Spania. Am auzit că Nixon îl va sprijini pe Kohly. M-a apucat cu mâna de braț. Ai să-i spui tatălui tău? m-a întrebat.

Am încuviințat din cap. Știam că n-o voi face. Era o poveste prea smintită. Și am notat-o cu 20%. Totodată, aveam să-i vorbesc despre ea lui Hunt. Hunt s-a înfuriat.

– Un zvon din ăsta îi poate demoraliza pe cei din Frente. Mai bine l-ai trece mai departe lui Bernie Barker. Îl cunoaște pe Faustino Barbaro și pe dinafară, și pe dinăuntru. Și-ți va răspunde că, dacă lui Barbaro i-e frică de asasinat, e numai pentru că asta i se și cuvine.

– Îmi permiți să vorbesc cu Barker? am întrebat. Vreau să verific povestea lui Barbaro până la capăt.

– Mai degrabă aș săpa o latrină, a zis Howard.

Am convenit ca în seara alegerilor, Hunt, Barker și cu mine să urmărim rezultatele împreună. Howard avea o vecină divorțată, care locuia lângă el pe Poinciana Avenue, în cartierul Coconut Grove. Urma să dea o petrecere.

– Poți veni cu o fată? s-a interesat Howard. M-a împuns cu un deget: Ori nu cunoști pe nimeni?

– O, ba da, i-am replicat eu. Fata mea este în relații prietenești cu familia Kennedy. Ți-aș fi recunoscător dacă nu ți-ai striga în gura mare părerile despre Jack.

– Ei, a făcut Howard, dar ce veste! Date fiind împrejurările, îți dau cuvântul meu, Roberto, că am să pun surdină sentimentelor mele mai tăioase.

31

De fapt, eram mulțumit că o puteam lua pe Modene la o petrecere. Nu prea avea prieteni în înțelesul adevărat al cuvântului la Miami, iar eu n-aveam nici unul; atunci când se întorcea cu un zbor de seară, ne întâlneam deseori noaptea târziu și fără discuție că cel mai adesea făceam dragoste. Uneori, diminețile, după ce fumasem marihuana, ne măsuram din ochi cu dezgustul unor amanți deveniți colegi de cameră.

Am încercat să ieșim undeva, la dans. Am suferit din nou. Câteodată, după ce-mi cerea permisiunea, avea să accepte invitația unui străin, să pornească spre ringul de dans, lăsându-mă doar cu nădejdea că partenerul ei ar putea fi vreun neîndemânatic. Într-un rând, ne-am dat întâlnire la Joe's Stone Crabs cu o altă stewardesă și cu prietenul ei, un pilot cu o minte ca un ogor bine arat: s-a interesat, firește, unde lucrez.

– Cu ce te ocupi, Tom?

– Cu electronica.

– Grozav.

În mine s-a declanșat clopoțelul de alarmă. Se prea putea să fiu pus în situația de a vorbi despre panoul cu instrumente al avionului său.

– Electronica o fi ea măreață, i-am zis eu, dar e cam plictisitoare. Mă interesează mult mai mult alegerile.

Așa se face că Modene și cu mine rămâneam acasă. Ceea ce vrea să spună că iscăleam pentru La Nevisca mai des decât ar fi fost cazul și țineam „reuniuni" în patul din dormitor. Încercam să i-l scot din carne pe John Fitzgerald Kennedy și s-ar prea putea să i-l fi băgat în cap. În seara alegerilor, m-a vizitat ideea că stăpânirea de sine a Modenei nu echivala chiar cu o garanție – nu în seara aceea.

Nici de mine nu eram sigur. Habar n-aveam dacă voiam sau nu să câștige Kennedy. S-ar fi putut să vadă în mine un partizan de la sine înțeles. Iar dacă el pierdea, ei bine, n-aveam decât să mi-l aduc aminte vorbind despre insule pustii, destul de încăpătoare pentru doi inși. În ce mă privea, nu întrezăream nici un câștig sentimental de pe urma alegerilor.

Dacă însă Jack câștiga, atunci și eu, prin intermediul trupului ei, se chema că aș fi atins nemurirea. Cruzimea acestei satisfacții mizere avea, în inima mea, alboarea unei lămpi de sudat. La petrecere deci!

Amfitrioana noastră se numea Regina Nelson și nu dădea semne că suferea de pe urma divorțului. Cândva blondă, acum roșcată, avea fața plină de riduri – de pe urma fostelor amărăciuni maritale și a expunerii zilnice la soare.

– Am cunoscut cândva o familie Charles, în Carolina de Sud, a declarat Regina. Ai vreo legătură cu ei, Bobby?

– Nu. Îmi pare rău. N-am rude în Carolina de Sud.

– Prietena ta îți spune Tom. Dar uneori mai scapă câte-un Harry.

– Robert Thomas Harry Charles, am zis.

– Prietena ta e splendidă.

– Îți mulțumesc, Regina.

– Dacă se va dovedi vreodată prea frumoasă pentru tine, să mă suni.

Nesuferită casă. Genul de mobilă pastelată, carpete crem și pereți tapetați cu „bambus." N-aveau să simtă niciodată dorul unui raft de cărți. Oglinzi în cadre aurite cu ornamente, dar nici un tablou atârnat. Lămpile cu picior aveau înălțimea regimentului de gardă de la Buckingham Palace, iar barul ocupa un întreg frontal. O oglindă de un argintiu prăfuit făcea fundalul sticlelor de pe polițe. Ne aflam în Coconut Grove, iar terenul pe care era ridicată casa fusese cândva o mlaștină.

– Ed este șeful tău? a întrebat Regina.

– Da.

– Știi, când s-a mutat alături, am crezut că e homo.

– Ed nu aduce deloc cu unul din ei, am zis.

– Nu poți ști niciodată, mi-a întors-o Regina, ce mai iese la iveală.

– Se poartă bizar?

– Face mare caz de curățenia casei. Vine mereu să împrumute lac pentru mobilă sau detergent, dar poate c-o face doar ca să mă cunoască mai îndeaproape.

Realizam nu numai că-mi doream să mă îmbăt în seara aceea, dar și că aveam să reușesc. În spatele Reginei, dincolo de o ușă în arcadă, era cușca televizorului, o gaură în culoarea pielii de căprioară. Modene stătea singură în fața televizorului, cu paharul de Bourbon în mână, și-i studia tubul catodic.

Regina a zis:

– Cubanezii îl tot vizitează pe Ed acasă. Noaptea. Am auzit despre cubanezi că sunt ambivalenți.

– Mai degrabă își exhibează sentimentele pe care le au unul față de altul, i-am spus eu.

– Bietul Ed. E de-ajuns să mă uit la el și m-apucă mila. Pur și simplu, aș putea să am întrucâtva grijă de bietul lui suflet pierdut.

Orice răspuns era inutil.

– N-am nimic împotrivă să-l invit pe Ed, a zis ea, la petrecerea mea sau ca el să vă invite, la rândul lui pe tine și pe prietena ta, să-mi dați pe gât pileala, ura și la gară, toată lumea asta face, nu? „Cheltuie-ți tu verzișoarele, Reggie-draga mea", îmi zic, dar zău dacă-i cunosc măcar pe jumătate dintre oaspeții mei. Îți lipăie băuturica și nici măcar nu știi cine sunt.

– Mă duc să-mi umplu paharul, i-am zis.

Nu cunoșteam pe nimeni din toată petrecerea. Să tot fi fost cincizeci de inși în camera ei de zi, și toți mi se păreau că arată ca niște agenți imobiliari, sau din garda călare, sau obișnuitele plajei, sau agenți de asigurări, sau divorțate – am realizat brusc că trăiam în Florida și trecuseră luni de zile fără să cunosc pe cineva care să nu aibă legătură cu Agenția. Un om de afaceri în retragere, un jucător de golf cu un handicap „de șaisprezece", tocmai începuse să-mi turuie despre lovitura lui și, cum beam, mi-am zis în gând să văd cât de bine se pricepea limba unui Hubbard să-i lipăie băuturica Reginei.

Modene stătea tot singură. Spinarea ei arcuită și umerii ei formau o balustradă în jurul televizorului.

– Cum merg lucrurile? am întrebat-o.

– Se pare că are șanse să câștige, dar nu mai e așa de sigur, a zis.

O imagine cadru-fix a lui Jackie Kennedy a apărut pe ecran. „Soția candidatului", spunea vocea din televizor, „așteaptă un copil. Dacă va fi ales, Președintele și doamna Kennedy vor fi cei care au dată viață primului prunc născut vreodată la Casa Albă." Imaginea nemișcată a făcut loc unui cadru cu Cartierul general al familiei Kennedy, la New York.

– Cum merge în Vestul Mijlociu, bine? am întrebat.

– Sst, mi-a replicat Modene.

Am simțit un val de mânie demn de taică-meu. Nici măcar nu întorsese capul spre mine.

Într-un colț al camerei de zi stăteau împreună Hunt, adjunctul lui Hunt, Bernard Barker, și Manuel Artime. Nu voiam să trec pe la ei, cum n-aveam chef să vorbesc cu nimeni.

– Tocmai discutam, a zis Hunt când am ajuns în dreptul lor, despre un zvon nu lipsit de temei, că sovieticii i-ar da lui Castro niște MIG-uri. Data livrării, vara următoare.

– În cazul ăsta, trebuie să ajungem primii la Havana, am declarat.

Cei doi cubanezi au aprobat larg din cap.

Larma petrecerii ne acoperea ca un umbrar în junglă, la adăpostul căruia puteam vorbi. Era și asta o parte din plăcerea momentului. Mă simțeam mai bine aici, discutând despre treburile prăvăliei noastre, decât la bufetul pe care-l aveam la Zenith.

– Va reuși Castro să găsească destui piloți cubanezi cu care să-și ridice-n aer avioanele de luptă? a întrebat Artime. Nu dispune de cine știe ce Forțe Aeriene.

– Chiar acum, l-a lămurit Hunt, un număr de piloți cubanezi sunt instruiți în Cehoslovacia pe aceleași tipuri de MIG-uri.

– Ticălosul, a zis Barker.

Hunt s-a întors spre mine:

– Cum merg alegerile? Tot Kennedy e în frunte?

– Nixon pare să recupereze.

– Sper, a făcut Hunt. Dacă va câștiga Kennedy, va fi greu să spui cine-i dușmanul.

– Don Eduardo, a sărit Barker, doar nu vreți să sugerați că vreun președinte american ne-ar putea lăsa în voia sorții? Păi, Kennedy chiar i-a spus lui Nixon, în cursul confruntării lor publice, că Administrația Eisenhower n-a făcut destul pentru Cuba.

– Da, a convenit Hunt. Am văzut cum l-a luat peste picior. Gândește-te numai cât trebuie să-l fi costat pe Nixon. Acolo, pe podiumul televiziunii, în direct, Dick Nixon, responsabil pentru acțiunile noastre în Cuba, nevoit să-și muște limba tot timpul cât Kennedy se dă drept omul care are de gând să facă ceva.

– Totuși, a observat Artime, ar fi trebuit ca până acum Castro să fi fost mort.

– Și eu mi-am zis la fel, a venit replica lui Hunt.

– L-aș fi putut omorî cu mâna mea, s-a lansat Artime. Îl puteam omorî cu un glonț, un cuțit, o bâtă, câteva grăunțe de otravă într-un pahar. Vocea lui mă irita. Artime era un bărbat deosebit de arătos, bine clădit, cu umeri largi și o mustață fină, dar vocea lui îmi zgâria urechile. Aparținea unui om care s-a împins pe sine la limită și vrea să treacă dincolo de ea. În privința lui Artime, Fuertes fusese fără milă. „Nu-mi place", spusese Chevi. „Își ridică ascultătorii în picioare citind versuri sentimentale proaste, producție proprie. Își înne-

bunește oamenii cu mijloace emoționale. Arată cu un boxer care luptă pentru premiu, dar nu luptă cinstit."

– Rostești cuvinte tari.

– A fost un copil fragil. Am auzit că, pe când era în primii ani ai adolescenței, toți ceilalți elevi îl băteau la fund. Într-un fel sau altul, a răzbit.

– Eu aș spune că a depășit toate astea, i-am zis eu lui Fuertes.

– Da, dar a existat un preț. Vocea lui îți poate sugera limpede cât trebuie să-l fi costat această trecere dincolo de propriile limite.

– Castro nu va trăi, glăsuia acum Artime. Dacă rămâne în viață luna asta, va muri în următoarea. Iar dacă nu va muri luna următoare, atunci la anul. O calamitate ca el nu va supraviețui.

– Beau pentru asta, a zis Barker.

Ne-am sorbit băuturile.

La celălalt capăt al camerei de zi, un covor fusese făcut sul și câțiva încercau să inventeze un nou soi de dans. Am auzit cuvintele înregistrate pe bandă: „Să dansăm twist". Dansul mi s-a părut bizar. O jună blondă și cam fără expresie, cu un corp frumos și bronzat de soare, nu s-a lăsat și a mai pus o dată banda. Uram toate astea. Pe chipurile dansatorilor stăruiau o expresie de încordare, de poftă abstractă. În definitiv, mi se părea straniu că dansatorii nu se țineau în brațe, ci la distanță și își rostogoleau șoldurile de parcă ar fi fost singuri și ar fi făcut pe giruet a în fața oglinzii, într-o cameră goală. Poate să fi fost de vină faptul că eram mai beat decât aș fi vrut s-o recunosc, dar mă simțeam de parcă aș fi apărat o țară pe care n-o mai înțelegeam.

– Uită-te la blonda aia cum se fâțâie, a zis Hunt cu un rânjet pe jumătate superior, trist și strâmb.

– Da, am făcut eu, poți să fluieri în voie cât își vede de treabă. Observația mea nu mă prea încântase nici pe mine, dar Barker a râs atât de tare, că m-am și mirat dacă de la mine i se trăgea râsul. Era un scundac îndesat, voinic, pătrățos și în curs de chelire, cu o gură lipsită de umor. Făcuse parte din forțele de securitate ale lui Batista.

– Don Eduardo, am deschis eu gura, crede că mi-ai putea spune câte ceva interesant despre Toto Barbaro.

– Toto Barbaro e un rahat, a declarat Barker.

– Ce soi de *mierda*? am întrebat eu.

Ceea ce l-a făcut să râdă din nou. Când a isprăvit, Barker a zis:

– Lucrează pentru un gangster din Tampa.

– E posibil ca acel gangster să fie Santos Trafficante?

– Tu ai spus-o, nu eu, și cu asta i-a făcut semn lui Hunt că e gata de plecare.

– Tu și Bernie, a zis Hunt netulburat, veți mai avea prilejul să discutați. Artime totuși a plecat, iar Hunt și cu mine ne-am dus la bar după un alt rând

de băutură. Prietena ta e izbitor de frumoasă, a declarat Hunt, deși oarecum timidă.

– Nu, i-am întors-o eu, de fapt e cumplit de snoabă. Nu vrea să aibă de-a face cu nici unul din cei de aici.

– Da, a făcut Hunt, petrecerea nu-i nici pe gustul meu.

– Cum sună adevărata istorie despre Barbaro?

– Am să te pun la curent cu ce știu eu, dacă Bernie Barker se ține țeapăn.

Modene a închis televizorul și s-a apropiat de noi.

– Hai să plecăm, a zis. Nu mai știu cine e în față și cine nu, și va fi nevoie de ore întregi până aflăm.

Am simțit o schimbare în dispoziția lui Hunt.

– Pornind de la premisa asta, a zis el, cred că mai rămân să beau un pahar în cinstea lui Richard Nixon.

– Mi-am închipuit eu, a replicat Modene. Nu arătați ca un om care ar vota pentru Jack Kennedy.

– Oh, a făcut Hunt, n-am nimic împotriva lui. De fapt, l-am cunoscut pe Jack Kennedy la petrecerea unei debutante, la Boston.

– Cum arăta pe atunci? s-a interesat Modene.

– Ei bine, greu de spus, a răspuns Hunt. Ar fi totuși ceva: trebuie să fi tras cam mult la măsea, fiindcă spre sfârșitul serii a adormit într-un fotoliu, într-un colț. Mărturisesc că n-am putut desluși, în trăsăturile lui foarte relaxate, că aș avea cumva de-a face cu un viitor candidat.

– Sper să țin minte cum ai întors-o din condei, a zis Modene, nu de alta, dar vreau să-i povestesc anecdota lui Jack, și s-a încălzit cu un gest din cap către Hunt, apoi m-a condus până la buna noastră amfitrioană, Regina, și de la ea afară, în noapte.

– Doamne, am zis, zău că ești snoabă!

– Sigur că sunt, a fost ea de acord. Dacă oamenii ăștia ar locui în Grand Rapids, n-aș avea de-a face cu nici unul dintre ei.

32

Seara noastră însă nu avea să se încheie așa de curând.

– Bărbatul care mi s-a adresat acum, la sfârșit, e șeful tău? m-a întrebat ea.

– Lucrăm împreună.

– Nu prea arată a FBI.

– Nici nu este.

– Tu ești. De asta te și ții de capul meu. Vrei informații despre Giancana.

– Ești necăjită, am zis, pentru că alegerile sunt în aer.

– Firește că sunt necăjită. Și beată. Dar asta nu schimbă lucrurile. De fapt, vrei să afli o mulțime de lucruri despre Giancana.

– Mă lasă absolut rece. Tot ce-mi doresc în clipa asta e să fumez niște marihuana.

– Nu, a spus ea, atât timp cât alegerile sunt nedecise. Să facem dragoste acum e ca și cum am profana un mormânt.

– Mi se pare că vorbești serios, am conchis eu.

A dat din cap că da.

– Atunci mă duc să mă culc, am zis.

– Nu, m-a contrazis, ai să stai cu mine să veghezi.

– Ei bine, am ținut-o pe-a mea, chiar dacă nu facem dragoste, tot am să fumez marihuana. Va fi felul meu de a urmări rezultatele.

– Trebuie să cădem la o înțelegere, a făcut Modene. Am să iau și eu un pic, dar numai ca să pot urmări rezultatele împreună cu tine.

– Așa da, ține, am zis, dacă nu te aprinzi.

– Nu intră în intenția mea, m-a asigurat ea. Despre Sam Giancana însă am să-ți spun ceva. Singurul motiv pentru care nu m-am culcat cu el e un sentiment – unul aparte.

– Vrei să-mi descrii acest sentiment al tău aparte?

– Am simțit că, dacă m-aș combina cu Sam, Jack ar putea pierde alegerile.

– Și te aștepți ca eu s-o cred?

– Când anumite lucruri se află în joc, oamenii trebuie să-și țină promisiunile. I-am spus lui Jack că nu mă voi culca cu Sam.

– Giancana ți se pare chiar atât de atrăgător?

– Firește că da. E o persoană superioară.

În seara aceea ne-am dus la locuința mea și am fumat marihuana. La unu dinspre dimineață, analiștii TV afirmau că rezultatul final va depinde de Texas, Pennsylvania, Michigan și Illinois. „În momentul de față însă", a zis vocea celui de la TV, „se pare că Illinois este statul-cheie."

Modene a încuviințat cu un gest energic din cap.

– Sam a spus că-i va convinge să voteze pentru Kennedy.

– Credeam că Mayor Daley va avea grijă de astea.

– Mayor Daley va avea grijă de unele zone din Chicago, iar Sam le va aduce pe celelalte. Negrii, italienii și latinii, precum și multe dintre circumscripțiile poloneze ascultă de oamenii lui Sam, pârghiile puterii din partea de vest sunt în mâna lui.

– Sam ți-a spus toate astea?

– Firește că nu. Doar nu avea să-mi vorbească despre asemenea lucruri.

– Atunci de unde la cunoști?

– Mi-a explicat Walter. A lucrat pentru Eastern Airlines, la Chicago. Cei de acolo, știi, trebuie să cunoască chestiile astea, pentru a o scoate la capăt cu sindicatele locale.

– Te mai vezi cu Walter?

Modene a zis:

– Nu, de când mă văd din nou cu Jack.

– Nu contează, i-am comunicat eu, știu că primești de la mine mai mult decât ți-ar putea da el vreodată.

– De ce ești atât de sigur?

– Altfel, de ce ți-ai cheltui atâta timp cu mine?

– Fiindcă încerc să descopăr dacă am temperament de nevastă, iar tu ai putea fi soțul potrivit, dacă ajung vreodată la pământ.

– Vrei să te măriți? am întrebat-o eu.

– Cu tine, niciodată.

– De ce?

– Dacă nu ești bărbatul cel mai sărac pe care-l cunosc, ești cu siguranță cel mai zgârcit.

Am început să râdem. Când am terminat cu râsul, am întrebat-o:

– Chiar vrei să câștige Kennedy?

– Desigur. Crezi că vreau să mă uit la mine și să am sub ochi metresa unui ghinionist?

– Ai prefera să fii curtezana regelui?

– Asta-i absurd. Nu mă văd ca o curtezană.

Mă apucase o voioșie ciudată.

– Presupun că tu chiar nutrești speranța că-și va lăsa soția și se va căsători cu tine. Te vezi ca Prima Doamnă a țării?

– Încetează și nu mai fi scârbos.

– S-ar putea să ajungi acolo. Prima Doamnă sau curtezană.

– Nu privesc mai departe.

– Nu poți. Soția lui e gravidă și mâine el și ea vor apărea la TV.

– N-am realizat niciodată până acum cât de crud ești.

– Asta pentru că mă constrângi să mă uit în ceafa ta, în timp ce tu aștepți să-ți apară-n față un alt bărbat, la televizor. Nici măcar nu-i în cameră.

Vocea analistului de la TV a zis: „Se pare că Texasul pendulează spre Kennedy. Poate că alegerea lui Lyndon Johnson drept candidat la vicepreședinție se va dovedi rentabilă."

– Îți dai seama cât de înțelept a fost că l-a ales pe omul ăla îngrozitor, Johnson? a zis Modene.

– Puțin îmi pasă. Sunt furios că cineva mă obligă să mă uit în ceafa ta. Mai vreau niște marihuana și să mă culc cu tine.

– Mă simt întrucâtva șuie, a zis, și cauza ești tu.

– Vorbește marihuana din tine.

– Nu. E din cauză că în noaptea asta s-a făcut istoria și eu vreau să mă simt o parte din ea. Totuși, nu pot.

– Nici unul dintre noi nu poate fi parte, am filozofat.

– Eu sunt. Cu siguranță sunt – dacă nu mă mai bați la cap.

– Ei, hai, nu m-am lăsat eu, știi câte fete are Jack Kennedy?

– Mă lasă rece.

– Câte una în fiecare port.

– De unde știi?

– Poate că știu. În ultimul timp ne veniseră liste ale FBI de la Harlot.

– De ce nu-mi spui de unde știi?

– Poate am văzut ceva rapoarte, am îndrugat eu.

– Figurez și eu în ele? A pufnit-o râsul văzând ce mutră fac și mi-am dat seama că, indiferent de câtimea din ea care-i rămânea credincioasă lui John Fitzgerald Kennedy, era și mai furioasă pe el, până acolo încât îi făcea plăcere ideea că devenise un centru de atenție pentru niște străini care-i observau activitățile și le raportau. Mi-a dat prin cap că nu o deranja niciodată să se dezbrace cu transperantele ridicate.

– Te superi, a zis, dacă-ți vorbesc despre Sam? E așa de amuzant.

– N-aș fi crezut că-i amuzant.

– O, este. E așa de spurcat la gură, când îi vine. Dar are haz.

– Ce înțelegi tu prin asta?

– Mai dă-mi o gură de fum. A pufăit din țigara mea cu marihuana. Îi place să vorbească despre chestiile sexuale. Și, ca și tine, vrea să știe cum e Jack.

– Și-i spui?

– Îl mint. Îl duc și zic că Jack îți seamănă și poate fi foarte atent.

– Dar nu e?

– Firește că nu. Trage din greu și e prea obosit. Are nevoie de o femeie care să i se devoteze.

– În ce fel?

– Ei bine, știi tu *în ce* fel.

Mi s-a strâns inima, căci acum știam cum.

– Și ce spune Sam? am întrebat.

Și-a luat ochii de la televizor și mi-a aruncat o privire. Privirea nu fusese nicicând mai lipsită de orice remușcări și mai ademenitoare.

– Sam zice: „Iubito, dacă pun eu o dată gura unde știu eu, îți garantez că te înnădești cu mine pe toată viața".

– Taie-mă, doboară-mă, am spus eu, da' chiar zice Sam asta?

– Da, a făcut ea.

– Te tentează?

– Sam m-ar vrea cu totul pentru el. Mă impresionează.

– Dar eu, nu te vreau eu cu totul pentru mine?

– Da, așa e, a căzut ea de acord. Și chiar încerci să pui mâna pe mine. Dar, la urma urmei, de ce nu? În cazul tău. A izbucnit în râs din adâncul unei inimi care, în acel moment, nu părea eliberată de ranchiună.

Trecuse de orele două dimineața când crainicul a anunțat: „Nici o concesie din partea lui Nixon încă, la ora actuală Illinois se consideră intrat defini-

tiv în totalul lui Kennedy, ceea ce, adăugat victoriei din Texas, plus rapoartele din Pennsylvania și Michigan, care par hotărâte de partea Democraților, ne îndreptățește să vă comunicăm probabilitatea fermă că alegerile au fost câștigate de John Fitzgerald Kennedy".

Modene a tras un chiot și a închis televizorul.

– Știu ce va spune mâine dimineață, a zis ea în cele din urmă.

– Ce va spune?

– Acum eu și soția mea ne pregătim pentru o administrație nouă și pentru venirea pe lume a unui nou copil.

– De unde știi? am întrebat.

– Poate că a repetat în fața mea. E un afurisit și jumătate.

– Așa suntem toți.

Nu s-a mai putut stăpâni și m-a sărutat cu pasiune, o sărutare care a tot durat, și am făcut dragoste, și am dorit-o cu toată ființa ei. La urma urmei, în cazul meu, de ce nu?

33

25 noiembrie 1960

Fiule,

M-am abținut de la scris, dar de la alegeri încoace la Cartierul General-Ochiul e liniște. De fapt, așteptăm să vedem care-i situația.

De ziua Recunoștinței am fost abătut. M-am tot gândit la Mary, vechea mea balenă de nevastă, draga de ea, iar acum am pierdut-o. Are de gând să se mărite cu un japonez măruntel, om de afaceri, care stă cu fundul pe mai multe bogății decât întregul stat al Kansasului, și iată-mă pe mine, bătrân palavragiu, și cealaltă jumătate din perechea de balene eșuate pe plajă, dând-o pe coarda elegiacă într-un chip strigător la cer. Clark Gable a murit săptămâna trecută și eu am descoperit, spre surprinderea mea, cât de mult m-am identificat cu acest om.

Acum, încearcă să înțelegi. Nu știu mare lucru despre Clark Gable, și mai vara trecută chiar l-am invidiat. Fericitul de el, ca să vezi, i s-au aprins călcâiele după Marilyn Monroe. Fiule, dacă s-ar ține vreodată alegeri în țara asta pentru femeia pe care ți-ai dori-o mai și mai în pat, pentru o singură noapte, păi, cum ar putea să le piardă această tânără doamnă? Așa că da, l-am invidiat. Iar acum a murit. Poate că prea i-a făcut inima aia bătrână a lui să tot urce și să coboare munții cu nemiluita. Și mă trezesc că-l plâng, fără să știu despre el mai nimic. Actorii mă fascinează. Munca lor e întrucâtva asemănătoare cu a noastră, și totuși se deosebesc total de noi. Măcar că legăturile mele cu actorii au fost limitate, găsesc că mă deziluzionează. Le lipsește miezul acela intim al motivației. În absența acestui punct de referință, un actor nu poate ține piept încercării de a fi altcineva decât el însuși, fără a plăti pentru asta. Sau, cel puțin, acesta este punctul meu de vedere. Și totuși am ținut la băiatu' ăsta, Gable.

Nu mi-e la îndemână să vă vorbesc vouă, tineri ogari cinici, despre felul în care ne-am identificat noi, cei mai în vârstă, cu starurile de cinema de felul lui. Cândva, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, aveam să stau chiar de vorbă cu el, așa, în mintea mea. Mai ales atunci când duceam la capăt ceva bun. „Dar tu, Clark Gable, ai fi reușit la fel de bine?" îl întrebam eu. Cine știe unde se originează aceste convorbiri? Oricum, sunt destul de neroade.

Bănuiesc că o parte din meandrele minții mele se datorează și fiascoului de pe 31 octombrie, de la Las Vegas. Am primit în plin bombardamentul cu obuze de artilerie. Trei întrebări atârnă deasupra capului meu zilele astea. Unu: A fost acesta opera Providenței? Doi: Putem vorbi sau nu de un sabotaj din partea lui Giancana? Sau trei: Este oare FBI-ul în cunoștință de cauză? Nu avem răspunsurile, dar de plătit plătesc pentru toate cele trei supoziții, fără discuție. *Întâi:* Confrații mei sunt pe punctul de a ajunge la concluzia că eu, Cal Hubbard, s-ar putea să fiu o piază-rea. *Secundum*: Rău îi mai merge mintea lui Cal Hubbard, dacă s-a apucat să se înhăiteze cu un haidamac de teapa lui G. Înclin să fiu de acord, deși eu doar l-am primit moștenire pe Maheu, care a făcut alegerea. Dar, în definitiv, în munca noastră, amputăm întotdeauna pe „totuși" și pe „dar." Tu n-ai decât să te mulțumești cu blamul. Așa merge mai repede și mai curat.

Acum, *Trei,* și cea mai rea din toate. Dar dacă FBI-ul a fost pe urmele noastre de la bun început? Ultima eventualitate a înghețat orice activitate.

Rezultatul: semnele unei răceli incontestabile dinspre cabinetul lui Allen, al lui Bissell și al moșiei lui Barnes. Toată lumea recunoaște că, dacă va interveni ce-i mai rău și mai rău, atunci voi duce găleata de lături. Allen trebuie ținut departe de mizeriile astea. Toate bune și frumoase și un exercițiu rezonabil de îndeplinire a datoriei, dar simți cum ți se așterne un doliu peste cele mai bune sentimente atunci când te ia în primire vântul cel rece.

Răul nu stă în faptul că suport greu situația care-mi scapă din mână, dar, Rick, dacă există ceva ce ar putea fi numit menopauză masculină, aș putea sta la o discuție cu niște autorități medicale despre asta. Am un sentiment al sfârșitului, care-mi infectează optimismul firesc în alcătuirea unor proiecte entuziaste.

Ei bine, dă-mi voie să-ți fac cunoștință cu niște chestii mai interesante. În ciuda apropierii mele de partea de pe dinafară a Sfintei Sfintelor, totuși la urechea bătrânului tău mai ajunge câte o poveste, acolo. Allen Dulles și președintele nostru ales, John Fitzgerald Kennedy, au avut o consfătuire la Palm Beach, pe 17 noiembrie. Pariez că n-a ajuns nici măcar o simplă reverberație până la tine, la cele nu mai mult de șaizeci de mile de aici până la Miami, dar pe la noi s-a auzit câte ceva. Allen nu s-a întors victorios. Din câte am înțeles eu, Kennedy și-a exprimat unele îndoieli despre tentativa cubaneză iminentă și a vrut să discute demobilizarea Brigăzii cubaneze. Allen i-a răspuns în stilul unchiului său olandez: – „Domnule Președinte – Ales, sunteți dumneavoastră într-adevăr pregătit să-i spuneți acestui grup minunat de tineri cubanezi că trebuie să se dizolve împotriva voinței lor? Păi, tot ce cer ei este să li se dea prilejul ca, plătind cu prețul vieții, să restaureze un regim democratic în țara lor."

Kennedy se vede că-i om cu judecată. A tăcut și-a ascultat tot ceea ce i-a prezentat Allen, după care i-a replicat următoarele: a zis că în principiu e pre-

gătit să meargă înainte, dar are obligația să sublinieze cât de important este ca Statele Unite să nu poată fi implicate. O agresiune directă împotriva Cubei i-ar putea stimula pe sovietici să amenințe la rândul lor.

– Dă-mi voie să mai adaug ceva, zice Kennedy: Dacă implicarea noastră iese la iveală, vom fi, desigur, obligați să învingem.

– Întru totul de acord, îi replică Allen.

– Ei bine, domnule Dulles, face Kennedy, dacă vrem să învingem cu tot dinadinsul, de ce am porni la drum cu Brigada? Iar dacă o operație militară de proporții e cu adevărat necesară, atunci de ce-ar mai fi nevoie să ne batem capul pentru început cu CIA?

Cu asta l-a așezat pe Allen undeva jos, în colțul tabloului. A plecat de acolo cu nu mai mult decât linia verde din partea lui Kennedy, o aprobare de la cel mai înalt nivel, desigur. Nici o implicare americană *vizibilă*. Pentru orice eventualitate, invazia a fost amânată cu câteva luni. Până când Kennedy scapă de festivitățile de investitură și își pune administația în funcțiune, vom intra în primăvara lui 1961.

În acest interimat, se pare că Brigada are de lucru până peste cap. Eu numesc asta un fel de-a da cu banul. Dacă nu vor ști să păstreze disciplina, se vor autodistruge în Guatemala. Interesante timpuri ne stau în față.

Al tău,
Halifax cel lefter

34

NUMĂR DE ORDINE: J/39.354.824
SE TRIMITE LA: LINIA / VAMPIRUL – RAMURA SPECIALĂ
PENTRU: VAMPIRUL – A
DE LA: FIELD 10,11 A.M. 20 DECEMBRIE 1960
SUBIECT: NECHIBZUITUL

Vă informeaz cu regret că FIELD a pierdut orice acces la BARBĂ-ALBASTRĂ. Factorul catalitic: interferența unor contrabandiști buddhiști.

Pot raporta că pe 19 decembrie BARBĂ-ALBASTRĂ s-a întors singură la Fontainebleau, după ce fusese la cumpărături cu RAPUNZEL. În hol o așteptau doi bărbați cu pălării din fetru pe cap. La un minut după ce a urcat la ea în cameră, era chemată de la recepție. Un domn Mack și un domn Rouse ar dori s-o vadă. De la FBI. Nu era obligată să le deschidă, i-a spus funcționarul de la recepție, dar ar mai putea scuti din timp, căci ei se vor întoarce.

A fost de acord să se întâlnească cu Mack și Rouse. Cei doi au informat-o că făceau cercetări privitoare la relația ei cu RAPUNZEL. Ea susține că nu le-a spus nimic. Mai târziu, i-a descris întrevederea lui FIELD ca „Întru totul dezagreabilă." Din nefericire, ea îl bănuiește pe FIELD și e teribil de inflamată. Îl acuză că ar fi „în cârdășie" cu Mack și Rouse. Declară că nu vrea să-l mai întâlnească.

Aceste evenimente au avut loc aseară. După opinia lui FIELD, relația lor s-a încheiat. Nu există posibilitatea unei povești de acoperire.

Dacă noua situație va dura și în luna următoare, îmi veți ordona un Raport final?

FIELD

Harlot n-avea să fie cine știe ce mulțumit de prezentarea aceasta, dar în definitiv nemulțumirea lui că o pierdusem pe BARBĂ-ALBASTRĂ avea să fie mai mare decât ciuda pe care mi-ar fi putut-o purta pentru lipsa detaliilor.

I-aș fi putut procura mai multe. În acea oră pe care am petrecut-o cu Modene, fiecare dintre vorbele rostite de Mack și Rouse a fost repetată. Când m-a sunat la Zenith, la scurt timp de la plecarea lor, fusese calmă, atât de calmă, încât am putut simți cum crește în ea isteria.

– Am avut vizitatori, a spus, iar tu probabil că-i cunoști. Te poți deplasa până aici înainte să mă îmbăt prea tare?

Imediat ce am ajuns, ea a început să-mi descrie întâlnirea. Mack a fost cel care a vorbit primul. Era înalt și masiv.

– Te numești Modene Murphy?

– Da.

– Ești în relații de prietenie cu Sam Giancana?

– Cine-i Sam Giancana?

– Mai este cunoscut și ca Sam Gold.

– Nu-l cunosc.

– Dar pe Sam Flood?

Deoarece ea nu răspunsese pe loc, el a repetat:

– Dar pe Sam Flood?

– Îl cunosc.

– E unul și același cu Sam Giancana.

– În regulă. Și?

– Te-ar interesa să afli cum își câștigă viața Sam Giancana?

– N-am nici o idee.

– Individul este unul dintre cei mai căutați criminali din America.

– De ce nu-l ridicați?

– O vom face, a zis agentul FBI răspunzând la numele de Rouse, un tip de înălțime mijlocie, subțire și cu dinți ascuțiți. În clipa când vom fi gata. Deocamdată, ne-ar fi de folos ajutorul tău.

– Nu știu nimic care v-ar putea fi de ajutor.

A văzut surâsul batjocoritor de pe chipul lui Mack:

– Ai acceptat sau nu, a întrebat-o el, cadouri de la Sam?

– În limite decente și nu prea costisitoare.

– Ești conștientă că are o întreținută la Las Vegas? a întrebat Rouse.

– Ce-i aceea o întreținută?

– O fată, a zis Mack, care primește bani pentru niște favoruri. Ți-a dat vreodată domnul Giancana vreun verzișor?

– Poftim?

– Bani. Îți dă bani?

– Vreți să spuneți că aș fi o întreținută?

– Îți plătește nota la hotel?

– Ce-ar fi să plecați?

– Ajunge să faci semn din cap că da, a zis Rouse. L-ai întâlnit pe Johnny Roselli, nu? Pe Santos Trafficante, nu? Pe Tony Accardo, cunoscut și ca Matahala, nu? Dar pe niște indivizi numiți Leopardu' Lovele, Bazooka, Tony Țâțe?

– Nu-mi aduc aminte. Întâlnesc multă lume.

– Nu ai dat ochii niciodată, din întâmplare, cu Tony Țâțe? a întrebat Rouse. E un bărbat.

– Nu-mi pasă ce este. Vă rog să plecați.

– Din ce trăiești? a chestionat-o Mack.

– Lucrez ca stewardesă pe o linie aeriană.

Mack a controlat ceva pe o fițuică.

– Plătești o chirie lunară de opt sute de dolari?

– Da.

– Dar domnul Giancana nu contribuie?

– V-am cerut în două rânduri să plecați.

– S-ar zice că sunt o grămadă de pachete pe-aici prin cameră. Cadouri?

– Daruri de Crăciun.

– De la Giancana?

– Câteva.

– Ai ceva împotrivă să ne spui ce-i cu ele?

– Ai ceva împotrivă să-ți vezi de treabă?

– Chestiile astea cam devin treaba mea, a zis Mack, o dată ce primești bani sau echivalentul lor în cadouri de la Giancana, deci au o proveniență criminală.

– Răspunde-mi, a întrebat-o Rouse, de ce o persoană ca tine, cu venituri proprii, așa cum pretinzi, ar intra în combinație cu o scursură și un huligan?

– Am de gând să sun la recepție și să-i cer detectivului casei să vă dea pe ușă afară.

Mack a zâmbit. Rouse a zâmbit.

– Am să-i cer să vă poftească afară din camera mea. Nu-i hotelul vostru.

– Plecăm, a zis Mack, dar asta poți s-o iei pe veresie, domnișoară Murphy, că ne întoarcem. Între timp, întreabă-te ce informații suplimentare ne-ai putea oferi.

– Da, a zis și Rouse, ai să ne mai vezi pe aici. A zâmbit. Și vezi cum te porți, Modene.

Îl sunase pe Giancana îndată ce se cărăbăniseră.

– Fii atentă, iubito, i-a pus în vedere Sam când a început să-i explice. Telefonul tău s-ar putea să frigă.

– Poți veni încoace?

– Nu ți-ar face nici un bine.

– Sam, ce-ar fi trebuit să spun?

– Ai spus ce se cuvenea. Veniseră la pescuit, asta-i tot. După toți peștii morți și împuțiți. Nu pot ridica un rahat, fără să-și sugă vârfurile degetelor de la labe. S-ar linge și-n fund, dacă ar ajunge. Asta-n caz că mă ascultați, lepădăturilor.

– Sam.

– Iubito, dacă nerușinații ăștia se mai arată pe acolo, spune-le că le fac rost de bilete în rândul întâi lui J.Edgar Hoover și Clyde Tolson, și-o să le găsească-n vitrina lui Macy. Vin schimbări mari, ticăloșilor! Modene, ești o regină și tot atât de inocentă ca un afurisit de fulg de zăpadă.

Și oftase. Mi-a zis nu numai că Sam le vorbise celor de la FBI cum îi vorbea și ei, dar nu-l mai auzise vreodată atât de surescitat.

După ce mi-a istorisit toate astea, Modene m-a luat din scurt:

– Ești de-ai lor?

– De-ai cui?

– Mack și Rouse.

– Cum poți spune una ca asta?

– Ești în cârdășie cu ei. Știu. Ceva a scârțâit întotdeauna între noi doi.

– Dacă tu crezi una ca asta, de ce-mi povestești până și ultimul fleac pe care ți l-au spus?

– Pentru că ce mi-au spus ei mă lovește în adâncul sufletului.

– Asta o cred.

– Și-apoi, oricum îți raportează. A apucat-o râsul. În privința asta n-am îndoieli, a zis. Faci parte din FBI.

– Ce-ar trebui să fac spre a te convinge că nu sunt omul lor?

– În acest caz, cine ești de fapt și pentru cine lucrezi? Spune.

– De ce nu-ți folosești imaginația? i-am întors-o. Ori nu mai ai rezerve?

Observația a fost fatală.

– Pleacă, a zis.

– Cred că asta am să și fac.

– Știam eu că nu mai merge, a zis, dar nu mi-a dat prin cap că suntem atât de aproape de sfârșit.

– Ei bine, ai descoperit tu cum s-o faci.

– Cred că da.

– Bineînțeles.

Spre mirarea mea, eram tot atât de furios ca Modene.

– Nu încerca să mă mai cauți, mi-a aruncat ea.

– Puțin probabil s-o fac.

– Doamne, ce nesuferit ești, a zis. Un cap pătrat.

Trântind ușa în urma mea, am simțit un calm ciudat. N-aveam cea mai mică idee dacă o voi revedea peste o zi, peste un an sau niciodată, dar pentru moment n-avea importanță. Fusesem tratat în felul pe care Kittredge îl caracteriza drept „schimbarea gărzilor". Dacă există un parlament interior, partidul aflat la putere votase să plec. Nu credeam că Modene și cu mine vom mai fi împreună curând. Mă numise „cap pătrat". Tatăl ei trebuie să fi fost un pilot fără Dumnezeu, care i-a scos pe destui din cursă.

35

În săptămâna următoare am suferit. Firește. Chiar dacă o bună parte din ființa mea nu mai voia să aibă de-a face cu încornorarea periodică și nici cu mintea ei mărginită, dorul de Modene mă apuca în momentele cele mai impredictibile. Nu mai puteam intra într-un restaurant cu fata aceea atât de frumoasă la braț.

Există însă o linie clară de demarcație. Nu mai voiam s-aud de ea. Orgoliul de-a o avea – mă săturasem de el, căci îmi umplea un gol pe care nu-l puteam consacra altor activități. Mi se părea din nou important să mă dăruiesc profesiunii mele. În următoarele câteva luni, istoria avea să se facă sub ochii noștri. Ca pentru a-mi alunga orice îndoieli, la două săptămâni de la cablograma pe care i-o trimisesem, am primit un mesaj de la Harlot.

NUMĂR DE ORDINE: J/39.268.469
SE TRIMITE LA: ROBERT CHARLES
DE LA: AVARUL 10,23 A.M. 3 IAN.1961
SUBIECT: MOD DE ACȚIUNE
Se vede că fetele le spun prietenelor lor mai multe decât prietenilor.
Pe curând.
AVARUL

Îmi spunea, în felul lui, că nu mai era necesar să-mi trimită vreuna din transcrierile benzilor BARBĂ-ALBASTRĂ-AURICULAR.

Înainte de jumătatea lui ianuarie, a sosit o altă scrisoare lungă de la tatăl meu. Am fost obligat să-l admir pentru felul în care reușea să-și vindece deznădejdile.

12 ianuarie 1961

Fiule,

Păzește-te de melancolie, o veche meteahnă, a Hubbard-ilor. M-a lovit din plin ieri, când am citit că Dashiell Hammett a murit pe 10 ianuarie. M-am simțit abominabil. La radio se dădea melodia asta nouă îngrozitoare *Să dansăm twist,* chiar în clipa când am deschis ziarul și am aflat vestea. I-am telefonat imediat lui Lillian Hellman, să-i prezint condoleanțe, și a fost pentru prima dată când am vorbit din nou cu ea în ultimii zece ani de zile, dar cred

că i-a părut bine să audă de mine. Nu știu dacă ți-am povestit vreodată, dar și Lillian e o veche prietenă de-a mea. Recunosc că-i o prietenie ciudată, dar, pe vremea când beam cu Hammett, Lillian a aflat că mă ocupam cu chestii secrete. Ceea ce n-a deranjat-o în nici un fel. Nu fac parte din cei care se laudă cu cine s-a mai sărutat, dar domnișoara Hellman n-a știut să-și țină mâinile acasă în fața exploziei de carne și oase a tânărului, care eram pe atunci. Unii dintre alde Casanova pe care i-am cunoscut de-a lungul timpului socoteau că asta ar fi cheia unei bune vânători: stai mereu cu ochii pe câte-un creștin. Ei bine, fiule, am să-ți împărtășesc câte ceva din experiența mea plină de cicatricele unor asemenea bătălii: imaginează-ți o fată, o evreică, cu porniri de stânga bine instalate. Dar soiul ăsta de doamne nu-i de mine.

Îți povestesc chestiile acestea de pe lături ca să-ți dau o idee despre natura prieteniei mele cu Hammett. Știa de aventura mea cu Lillian. Cred chiar că o și aproba. Era cel mai al dracului comunist pe care l-am întâlnit cândva. Fapt e că Lillian îl iubea încă până la adorație pe Hammett, dar omul dăduse pe băutură orice relații conubiale cu mult timp în urmă. Așa că, dacă tot trebuiau să intre pe fir alți bărbați, dar nici nu avea încotro pentru că Lillian era o femeie cu niște pofte nestăpânite (îi zicea Caterina cea Mare în față, iar asta îi plăcea), Dash n-a avut nimic împotrivă să se implice în procesul selecției. Nu mi-am făcut nici o clipă iluzii. Cel pe care-l iubea era Dashiell Hammett. Părea nemuritor. Nu atât ca un zeu, cât ca un înger de argint steril, ca o grindă de lemn eșuată pe mal pentru eternitate. Mi-e greu să cred că s-a dus.

L-am stimat nu numai ca scriitor, ci și ca om. N-a încercat niciodată să extragă de la mine material pentru literatura lui.

Cred că respecta secretul care învăluie munca noastră. Ai fi zis că prin simplul fapt că beam împreună își culegea suficient material despre complexitatea codului nostru de lucru și sunt sigur că, dacă ar fi vrut, m-ar fi putut băga într-o carte. Un om de calitate, și iată că s-a dus.

După cum știi din ultima mea scrisoare, m-au supus marii Răceli. Cel mai rău cred că a fost pe 18 decembrie. Mi-a stricat, desigur, Crăciunul. Dar eram toți într-o stare de plâns. 18 decembrie a fost ziua în care Dulles și favoritul lui, directorul general-adjunct Cabell, ne-au adunat pe Barnes, pe Bissell și pe mine, împreună cu ofițerii noștri de proiect pentru a arunca o privire asupra situației cubaneze în condițiile actuale ale administrației Kennedy. Allen a cerut o trecere în revistă a tot ce a fost greșit sau bun, în ideea de a evita criticile.

Au urmat o mulțime de rapoarte descurajatoare. Prea multe din rețelele noastre fuseseră destrămate. Parașutările s-au făcut pe de lături. Utilizăm foști piloți din flota comercială Air Cubana și băieții aceștia nu știu să navigheze. Au navigat atâta timp pe un culoar controlat de radar, între Miami și Havana, încât și-au pierdut finețea direcțională. Ratează, invariabil, ținta. De fapt, parașutarea care a atins cea mai mare acuratețe a fost un fiasco pus la punct de Nerozia sa generalul Cabell.

Se pare că se pregătea un transport de arme pentru un grup, iar Cabell a vrut să știe cât din capacitatea de transport era acoperită. Răspunsul a fost de unu pe zece.

– Curată risipă, a făcut Cabell. Nu trimiți un avion gol nouă părți din zece! Încărcați niște orez și fasole. S-ar putea ca echipa noastră de acolo să ajungă și ea la ele.

Ei bine, urma să fie o parașutare la punct fix, iar cei de la recepție ar fi fost prea puțini ca să se descurce cu întreaga încărcătură.

– Nici să n-aud, a zis Cabell. Mai puneți niște sărăcie în misiunea asta.

David Phillips, unul dintre băieții noștri pentru America Latină, a spus:

– Generale, mi-am petrecut patru din ultimii șase ani în Cuba. Orezul și fasolea sunt mâncarea națională. Vă asigur că nu duc lipsă de ele.

Cabell i-a întors-o:

– Ai auzit vreodată de Comitetul pentru Alocarea Fondurilor? N-am să mă duc la șefi, să-i explic vreunui membru al Congresului de ce am trimis un avion gol nouă părți din zece. Încărcați orezul și fasolea.

Asta, fiule, a fost într-o seară în care avionul și-a atins ținta. Operatorul radio a fost atât de furios, încât ne-a trimis mesajul în clar: FECIOR DE TÂRFĂ. SACII TĂI CU OREZ APROAPE NE-AU OMORÂT. EȘTI NEBUN?

Ne-am asigurat că Allen Dules a primit o copie. E legat de Cabell ca număr doi al său, pentru că individul e general cu patru stele în Forțele Aeriene, și asta-i mai consolează pe cei de la Pentagon. Firește, generalului i s-a dus faima ca „Generalul orez-și-fasole."

Mai ții s-auzi și alte vești proaste? Operațiunile pe mare s-au dovedit și ele catastrofale. Paza de Coastă a lui Castro ne omoară remarcabil de mulți oameni. S-ar zice că DGI cunoaște dinainte o sumedenie din locurile noastre de debarcare pe coasta cubaneză. Tot încerc să obțin punerea la punct a unui vas-mamă, care ar putea opera în afara limitei de trei mile a apelor cubaneze. L-am putea echipa cu o instalație de radar modernă. Ambarcațiile mai mici, transportate pe gruie, ar putea fi lansate și dirijate prin radar atunci când coasta din apropiere s-ar dovedi „curată."

Problema e să ne putem procura un transportor atât de mare în scurt timp.

Acum iată știrile de prim rang. Invazia principală, spre informarea ta – ceea ce rămâne strict confidențial –, a fost confirmată pentru Trinidad. Un mic orășel pe coasta sudică, între Cienfuegos și Sancti Spiritus. Perfect situat. În apropierea lui încep munții, unde, în caz că lucrurile merg prost, se vor putea ascunde, dar se află și două capitale de provincie, în caz că atacul merge șnur. Și partea lui cea mai bună, în acest punct Cuba este strâmtă – nu mai mult de șaptezeci de mile. Am putea tăia țara în două destul de repede.

Iată și o altă știre dată naibii, să n-o repeți nimănui. Am montat o altă drăcie în lemn. Se numește ZR/CARABINA și este de o calitate pe care aș fi vrut s-o fi avut la îndemână înainte de proiectul Maheu. Bissell i-a cerut lui Helms s-o pună în practică și Helms l-a consultat prompt pe nașul tău. Pe cine crezi tu că l-a propus domnia sa Sir Hugh să supravegheze drăcovenia? Păi pe cine altul decât pe Bill Harvey? Uluitor – dacă ții seama de vechea lor dușmănie.

Pentru moment mă opresc aici. Trebuie să ies astă-seară, ceva la care eu tânjeam de mult, și-mi voi amâna scrisoarea pe mâine.

Vineri treisprezece

A fost o seară reușită. Allen a avut inteligența – Doamne, cât țin la el când e în cea mai bună formă – să-i invite pe toți scormonitorii în gunoi ai lui Kennedy la o seară petrecută la Alibi Club, împreună cu câțiva dintre ai noștri. A vrut să-i pregătească sufletește pe proaspeții noștri mari-șefi de la Washington pentru operațiunea cubaneză, și cred că am scos-o la capăt. Trebuie să spun că Alibi Club a fost locul cel mai potrivit pentru una ca asta, tot atât de demodat pe dinăuntru ca și Somerset Club din Boston. Vechile liste de mâncăruri, atârnate pe perete, îi dau o notă aparte – „Supă de broască țestoasă, 25 de cenți" – iar cocteilurile Martini sunt bune. Ceea ce i-a relaxat pe tinerii din neamul Kennedy, iar unii dintre ei sunt destul de tineri și teribil de inteligenți, ce-i al lor e al lor, și dotați cu un sistem de alarmă complet. Oameni tineri și inteligenți, cu studii în Drept la cel mai înalt nivel, dar și cu bune instincte. Pe de altă parte, sunt foarte aferați. Cu tot respectul datorat sângelui străvechi al mamei tale, ei îmi aduc aminte întrucâtva de absolvenții Alpha-Beta-Kappa (evrei) la o petrecere de ieșire în lume. Mai vedeai și un contingent întreg din Mafia irlandeză a Kennedy-lor, tot atât de bănuitori ca și frații călugări din FBI, tari, neînduplecați și gata să-și facă drum cu umerii. Și totuși, destul de ignoranți ca să aibă fumuri. Așa încât, întrunirea a fost o idee bună. Bissell a ținut un speech în stilul lui de arhiepiscop prețios. S-a recomandat ca o față – palidă – cea mai palidă și cea mai față dintre toate. A scos la iveală unul din degetele alea lungi ale lui, și l-a înfipt în piept și a zis: „Uitați-vă bine la mine. În expediția de față eu sunt ăla care-i înfulecă pe rechini". Ceea ce-a avut impactul cuvenit. O față bisericească distinsă vorbea ca un gunoier. Era felul de a spune: „Dați-ne o misiune fraților, și o vom duce la capăt. Nu ne temem de responsabilitate. Ne asumăm riscuri mari. Dacă vreți să urniți munții din loc, atunci chemați-ne pe noi." Îi puteai vedea pe toți alde Kennedy absorbind premisele lui Brissell, absolvent la Groton, Yale, doctor în economie și gata să înfulece rechinii. Doar e profesor la MIT.

Trebuie să spun că le-am băgat pe gât o groază de povești. Cum să șterpelești o țară cu trei sute de oameni *à la* Guatemala. Allen le-a spus că cea de-a doua profesiune ca vechime trebuie să fie isprăvile de capă și spadă. Iar între timp, sumedenie de toasturi de prima calitate. Apoi, Allen a făcut apel la mine. Fir-ar să fie, după cum îi străluceau ochelarii, mă îndemna să dau glas vitejiilor mele cu secretarele. Demult, în 1947, în caz că n-ai auzit, am pus mâna pe o grămadă de informații despre planurile Cabinetului Truman, pentru că am reușit să cunosc (în sensul biblic al cuvântului) vreo câteva dintre fetele de prin cancelarii – cele din vârf, bineînțeles. Aseară, mi-am început povestea zicând: „Firește, chestiile astea nu le mai făceam." Oamenilor lui Kennedy le-a plăcut. Cred că ce voia să scoată în evidență Allen era că suntem organizația cea mai potrivită pentru un hopa-Mitică gălăgios ca însuși Președintele nostru ales.

Nu aveam însă de gând să fac mulți purici în Departamentul pentru Legende, așa încât am continuat cu o prezentare rezonabil de ingenioasă, bătând într-acolo că ne putem aștepta, Casa Albă și CIA, la timpuri glorioase mergând împreună, o dată ce avem în comun simpatia pentru opera lui Ian Fleming. Să toastăm, deci, pentru bătrânul nostru prieten Ian Fleming, am zis eu,

ridicând paharul. Cineva a bombănit: „Opera lui, aș!" – și te aud pe tine, cu glasu' ăla de puștan –, dar i-am întors-o cu: „Ian Fleming, un stilist al timpului nostru." Și la vreo câțiva dintre oamenii Agenției, adică lui Dulles, Bissell, Montague, Barnes, Helms și cu mine, gândul ne-a zburat la jucăriile forte à la Ian Fleming, scoase la lumină de Serviciile noastre Tehnice, cum ar fi depilantul care să-l lase fără barbă pe Fidelito, în 1959, când a vizitat Națiunile Unite. Sub raportul eficienței, curată aiureală, dar câțiva dintre cei de față știau că bat șaua, așa că era îngăduit să râdem cât ne țineau puterile. Ideea ne-a venit acolo. Și ei înțelegeau acum că eram niște maimuțoi care aveam în cușca noastră cam tot atâtea trucuri câte aveau și ei în cușca lor. Le transmiteam ideea că, dacă vrei un răspuns rapid la o problemă încurcată, atunci adresează-ni-te nouă cu încredere. Și *nu* Departamentului de Stat.

Pe măsură ce se scurgea seara, Dean Rusk făcea o față tot mai lungă. Cred că a fost primul care și-a dat seama ce putere de splendidă captație teatrală posedă Allen în arta de a-și face prieteni, într-o perioadă de tranziție ca aceasta. Rusk arăta de parcă era constipat. Probabil își pierde în fiecare dimineață câte jumătate de oră cu amănuntul evacuare.

În orice caz, m-am urnit din nou. Cel puțin în sinea mea. La asta-i bun moralul omului.

Tatăl tău cel bun,
Halifax cel plin de elan

PS. În ciuda tuturor autogratulărilor, nu voi neglija să ți-l aduc în memorie pe RESTANȚATUL. Mă îngrijorează. BONANZA ar trebui să fie în stare să dea de urma banilor pe care RESTANȚATUL nu se poate să n-o lase în băncile sale din Miami, dacă-i un potlogar, cum cred eu.

36

La Montevideo, după ce Kittredge întrerupsese corespondența noastră, aveam să mă văd mult mai des cu Hunt, iar acum, lipsit de Modene, am început să iau cina cu el, de câteva ori pe săptămână. Istoria se repeta. Dispoziția lui Howard nu era de partea mea. Cu Dorothy la Washington, știrile pe care le afla o priveau mai adesea pe mama ei, internată în spital pentru un cancer incurabil. Totul, bineînțeles, prin telefon, seară de seară. În plus, viața de societate, atât de importantă pentru Howard, abia dacă supraviețuia. Ar fi putut participa în continuare la petrecerile date de lumea bună din Palm Beach, dar în zilele acelea nici vorbă să le treacă pragul porții, așezat în jachetă albă de seară la volanul mașinii; palmierii regali și arborii poinciana de pe marile proprietăți, fântânile placate cu ceramică, urnele de piatră și balustradele palatelor din Palm Beach rămăseseră hăt departe; nu mai pășea pe alei printre tufe de iasomie și de bougainvillaea și nu mai dansa cu panaș pe pardoseli de marmură. Nici nu-și mai petrecea după-amiezele la Hialeah, urmărind cu ochii cum păsări flamingo roz străbăteau pajiștea verde, nu, Howard se găsea la

Miami să trudească, iar mireasma oleandrului și a azaleii nu ajungea până în chilioarele Zenithului. Howard ajunsese în acel punct al carierei sale în care succesul l-ar fi putut ridica la condiția unui ofițer superior, iar eșecul ar fi pus stop ambiției sale.

Sigur că dădea din coate. Dacă vederile lui politice erau, cu propriile sale cuvinte, „la dreapta lui Richard Nixon", își înghițea umilința de-a avea legături cu cubanezi ale căror vederi sociale erau la stânga lui. Când Barbaro sau Aranjo îl întrebau ce convingeri are, avea să răspundă: „Mă aflu aici să ung motoarele mașinăriei".

Servea. Dacă Manuel Artime era singurul membru al Frontului cu care Hunt își simțea o oarecare înrudire filozofică, Howard lucra pentru sprijinirea întregului Front. Văzându-l la lucru, am ajuns să înțeleg că politica nu era ideologie, ci un bun. El Frente făcea parte din portofoliul lui Hunt, și faptul, așa cum aveam să descopăr, avea o semnificație determinantă.

Urma, astfel, să mai descopăr că Howard nu numai că a învățat să-l suporte pe Toto Barbaro, dar era gata să-l protejeze. În treacăt fie spus, nu fusese nevoie de imboldul tatălui meu pentru a-l pune pe Chevi Fuertes să se ocupe în continuare de conturile în bănci ale lui Barbaro, iar el obținea rezultate. Chevi reușise să urmărească mari mișcări de fonduri bănești între diferitele conturi bancare separate, și instinctul lui Cal se confirma – pista depunerilor și a retragerilor a început să arate spre loteria din Miami, al cărei număr câștigător era jalonat de cifrele aflate în circulație ale peso-ului cubanez. Un zvon predominant în comunitatea exilaților spunea că aceste cifre erau dichisite de Havana, astfel încât Trafficante, care conducea loteria, putea da numerele câștigătoare dinainte și o porție din profiturile sale chiar mergeau ca plată pentru operațiunile DGI-ului din Florida. Dacă zvonul se adeverea, atunci Trafficante nu era numai cel mai important atu al Agenției în propusa asasinare a lui Fidel Castro, ci putea fi cel mai important agent al lui Castro din America. Toto, la rândul lui, putea juca rolul de casier al lui Trafficante pentru DGI, la Miami. Cu cât țipa mai tare după fonduri pentru eliberarea Cubei, cu atât lucra mai abitir pentru Castro.

Înarmat cu ceea ce alcătuia mai bine de jumătate din materialul cerut pentru instrumentarea unui caz, am vorbit cu Cal prin telefonul special. M-a trimis imediat la Hunt.

– Aș putea veni eu într-acolo, a zis Cal, dar n-o voi face. Nu pentru lovitura asta. Hunt a avut în față o situație imposibilă și a ținut-o în mână, și n-am de gând să dau buzna făcând-o zob. Du-te cu rezultatele la el.

Spre surprinderea mea, Hunt a reacționat slab. A zis că va examina dările de seamă privind circulația conturilor lui Barbaro. Trecând câteva zile fără să mai aud de treaba asta, l-am presat, dar intervenția mea a fost primită fără bunăvoință.

– Nu știu dacă avem destul material ca să-l spânzurăm, a spus el în cele din urmă.

– E și Bernie Barker de aceeași părere? A zis că Toto e un rahat.

– Există o deosebire între un rahat și un agent dublu. O poți măsura.

Fuertes n-a fost surprins de lipsa unei reacții din partea lui Hunt.

– Începe actul următor, a fost concluzia lui. Pentru a evita orice imputare că exilații care îl vor înlocui pe Castro sunt legați de Batista, noul vostru președinte, Kennedy, va insista pentru introducerea unor noi grupuri de stânga. O comedie. Barbaro, un politician pe deplin corupt, a reprezentat cândva un soi de camuflaj, așa-zis de stânga, în Frontul ăsta al vostru. Dar acum, că președintele Kennedy aduce personalități serioase ca Manuel Ray, care-i mult la stânga lui Barbaro, Toto a devenit un nou centru. Nu te apuci să înlături centrul unei coaliții. Fără Barbaro, crezi cumva că Manuel Artime va putea sta vreodată de vorbă cu Manuel Ray? Nu, Toto e hotărâtor. El poate da mâna cu un Manuel la stânga și să vorbească cu celălalt Manuel, aflat la dreapta.

– Dar dacă Barbaro lucrează pentru Castro?

– Toto, a zis Fuertes, nici n-ar putea funcționa dacă nu și-ar băga câte un deget în fiecare gaură. Firește, degetele lui sunt murdare, dar Toto nu vede altceva decât propriile vedenii.

După care Fuertes m-a privit drept în față cu o expresie care semăna bine cu o repulsie intensă și a adăugat: În activitatea noastră e un fel de a simți obișnuit.

Mi-a trecut prin cap trimiterea unei scrisori anonime lui Mario García Kohly, prin care să-l demasc pe Barbaro ca agent castrist. Am auzit curând însă, tot prin Fuertes, că Trafficante, maestrul de manej în orice intrigă, se află și el în strânsă legătură cu Kohly. Cum puteau, așadar, să decidă Kohly și Masferrer dacă să-l elimine pe Toto sau să facă afaceri cu el? Profitori, ucigași, patrioți, renegați, informatori, traficanți de droguri și agenți dubli înotau toți în aceeași supă, iar pe mine mă deprima ideea că eram în stare să tratez cu asemenea indivizi.

Și iată că primim de la TRAX știrea că apăruse o disensiune deschisă în sânul Brigăzii. Pepe San Román, comandantul, absolvise Academia Militară din Cuba sub Batista, iar pe urmă se distinsese servind în rândurile Armatei Statelor Unite. Probabil că acesta și fusese motivul pentru care Cartierul General-Ochiul îl selecționase pentru acest post. Oamenii care serviseră în armata lui Batista era greu să se bucure însă de încrederea celor care luptaseră alături de Castro în Sierra Maestra, și nici unul dintre grupuri nu se apropia ca spirit de soldații mai tineri ai trupei. Date fiind aceste facțiuni, izbucnise o grevă; instrucția încetase; Pepe San Román demisionase. După spusele lui, nu putea conduce în luptă pe niște oameni care nu aveau încredere în el. A fost reinstalat în post de ofițerul de legătură american. Trupele aflate în grevă amenințau acum cu răscoala. Înainte ca instrucția să poată reîncepe, au fost

concediați șaizeci de oameni. Ceilalți nemulțumiți s-au declarat de acord să se întoarcă la datorie dacă i se permitea lui Faustino Barbaro să viziteze tabăra. Începeam să întrevăd de ce tatăl meu nu se grăbea să scape de Toto.

Cererea îndelung amânată a Frontului de a li se permite o vizită la TRAX a fost în cele din urmă acceptată de Cartierul General-Ochiul tocmai din acest motiv. Artime avea să plece cu Barbaro, Hunt avea să-i însoțească iar eu eram expediat o dată cu ei, „la ordinele", a zis Hunt „emise de HALIFAX".

– Ei bine, i-am spus eu lui Howard, cu oarecare competență și o grămadă de nepotism ajungi departe.

Cred că replica mea i-a plăcut. Eram sincer emoționat. Mai dă-l încolo de nepotism. Era prima excursie serioasă la care participam pentru Agenție și venea tocmai la timp, pentru a sublinia avantajele faptului de-a fi liber față de orice femeie. Dacă m-aș mai fi întâlnit cu Modene, explicațiile mele false ar fi împins la suprafață neîncrederea ei, iar eu aș fi suferit la gândul că mă aflu într-un loc de unde nu i-aș putea telefona. Acum puteam să-mi fac bagajul, să cumpăr alifie împotriva țânțarilor, să-mi iau cizmele speciale pentru junglă și să plec.

37

STRICT PENTRU HALIFAX

Guatemala
TRAX, 17 febr. 1961

Mâine, în zori, avionul poștal va pleca de la Retalhule, la douăzeci și cinci de kilometri de aici, și ni se dau asigurări că și curierul special va ajunge la Cartierul General-Ochiul într-un termen de cel mult patruzeci și opt de ore. Eu însă mă simt la o distanță planetară de acasă. TRAX (pe care cubanezii l-au botezat, cumva din simpatie, *Vaquero*) a fost smuls junglei cu lamele buldozerelor și rabdă ploaia care nu se mai sfârșește, pe un sol vulcanic prefăcut în nămol. Mlaștinile cubaneze nu pot fi mai nesuferite. Cât despre jungla care ne înconjoară în munții de aici, voi spune doar că nu seamănă deloc cu Noua Anglie, toamna.

Am plecat din Opa-Locka cu un cargou C-46. Un zbor cu camuflaj total. Știu că ai trecut prin asta în mai multe rânduri, dar a fost prima mea experiență de acest fel, cu o decolare fără lumini la bord ori, mai important încă, fără lumini pe pistă și, cu riscul de a-ți pune la încercare răbdarea, voi afirma că mă simțeam ca în pântecele unei balene. Aparatul era plin-ochi cu provizii, și Hunt, Artime, Barbaro și cu mine înfășurați în pături ca să ne apărăm de frigul de la mare altitudine al compartimentului nostru lipsit de încălzire, am fost nevoiți să dormim pe cutii de carton și printre motoare grele. Cafea și sandvișuri, un gest de bunăvoință din partea pilotului și a copilotului, ne erau aduse din când în când.

Chiar și în greul nopții, Barbaro era pus pe arțag. Îl mai văzusem pe individ în diferite stadii de anxietate, dar niciodată nu fuseseră mai intense ca în ultimile câteva zile. Uneori îmi vine să cred că o ceartă prelungită înseamnă pentru el, ca și pastilele de nitroglicerină pe care le ia, tot o formă de deconectare a arterelor sale înguste. Toată noaptea a ținut-o întruna că necazurile din sânul TRAX-ului izbucniseră datorită faptului că nu fusese invitat mai devreme să viziteze Guatemala, iar acum îi revenea lui misiunea să descotorosească TRAX-ul de partizanii lui Batista.

Deși, firește că nu era deloc plăcut să-l asculți pe Toto cum își despică-n patru obsesiile – „Dați-mi bani și voi cuceri Cuba" –, darurile lui Hunt de călăreț s-au manifestat pe deplin. Doar plimba bătrâna mârțoagă mânând-o din urmă cu câte o obiecție, și dându-i lui Barbaro impresia că eram atenți la ce spune. Am încercat să dorm, dar mă simțeam cuprins de furie. A fost nevoie să-mi adun tot respectul pe care vi-l datorez, ție și lui Hunt, ca să nu strig: „Escroc bătrân, ești codoșul lui Trafficante."

Am ajuns la Guatemala City în zori, după gustarea de dimineață, ne-am mutat cu cățel, cu purcel într-un Aero Commander, avionul personal al Președintelui Guatemalei.

Așa am văzut țara. Am zburat uimitor de jos deasupra junglei, în timp ce ne tăiam drum printre conurile unor vulcani, uriașe, stinse și bântuite de cenușă. Ghidul acestei călătorii avea să afirme că n-a văzut în viața lui un frunziș de culoarea smaraldului atât de pură, ca în lumina de un verde nemaipomenit care se ridică din jungla de sub noi, iar aterizarea într-un luminiș îngust pe o fâșie înnorată, tăiată într-un flanc al muntelui, ar fi făcut plăcere unui cascador. Ne-am oprit la zece picioare de zidul pădurii. Nu mi-a fost frică. Sunt fiul lui Cal Hubbard.

Locul este atât de pierdut de lume, încât nu știu cum comunică cu ea. Drumul spre Vaquero, făcut cu jeepul, urca mai multe mii de picioare, cotind întruna și străbătând o cărare de noroi, în multe locuri nu mai largă decât lățimea vehiculului; am putut privi în voie pe verticală distanța care ne separa de pista de aterizare, în jos. Îți vine să te gândești la o înmormântare cu onoruri, deși strict secretă, a Agenției.

Așa cum am aflat în următoarele două zile, înainte de a te apuca să instruiești fie și pe un singur ins, trebuie să construiești mai întâi o tabără, iar primii membri ai Brigăzii și cadrele lor au lucrat ca tâmplari și constructori de drumuri, au secat mlaștini, au turnat beton și au ridicat o centrală electrică, în timp ce doborau nenumărați acri de pădure. Firește, flora și fauna au reacționat cu mânie. Erau o mulțime de șerpi veninoși și scorpioni cu nemiluita. Nimeni din tabără nu îndrăznea să se culce înainte de a-și întoarce pe dos sacii de dormit. Căpușele erau destul de mari ca să le confunzi cu ghinda. Când se apucă cubanezii să se plângă de năvala insectelor, îți dai seama că ești oaspetele unui iad sadea.

Din fericire, suntem cazați la Helvetia – clădirea principală a plantației de cafea – care servește ca bază pentru TRAX și e relativ civilizată. Dormim într-o construcție cu acoperișul subțire și fronton decorativ, cu un balcon care o înconjoară pe toate părțile. Patul meu de campanie se bucură de o plasă contra țânțarilor, iar prin ferestre vezi acrii de pământ generos ai gazdei noastre,

Roberto Alejos. Arbuștii lui de cafea – nici nu știu dacă să-i numesc pomișori sau tufișuri – stau în formație ca pe-o tablă de șah, peste culmi și văi despădurite. De cealaltă parte se întinde un teren plat, oferind loc de pradă, pentru barăci, săli de masă pentru trupă și o prăjină pentru steagul cubanez în roșu, alb și albastru ca fond pentru o stea albă.

Poți fi sigur că, imediat ce ne-am spălat și ne-am întors în camera de zi, Toto a început să-i atace pe Pepe San Román și Tony Oliva, aflați la conducerea Brigăzii. Cei doi au părăsit imediat încăperea. Se vede de la o poștă că nu sunt niște oameni pe care să-i tratezi ca pe nimicuri. Și eu – ca și tine, cred –, am sentimente amestecate despre cei din armată, dar acești doi gentlemeni mă impresionează. San Román e subțire, sprinten și mlădios, cu fața dură și cu totul devotat. N-are un gram de greutate în plus. Nici nu i-ar trece prin cap să nu moară pentru cauza lui, dacă ar fi nevoie. Fără umor și plin de sentimentul onoarei sale de cubanez, care pare să atingă dimensiuni încă mai mari decât ale unui spaniol. Oliva, care e negru, a luptat pentru Castro, apoi a stricat tovărășia cu el. M-a izbit prin faptul că e mai complex decât San Román, dar și el la fel de devotat, ba într-o măsură și mai mare. O mulțime de informații, ai putea spune, pentru o scurtă privire, dar, te asigur, eram cu toții destul de încălziți ca să decidem o mulțime de lucruri unul despre altul în răstimpul unei strângeri de mână. În orice caz, plecarea lui San Román și Oliva a stârnit o ceartă între Hunt și comandantul din partea americană, un oarecare colonel Frank, ditamai huiduma din Corpul de ofițeri al Marinei, care și-a câștigat medaliile la Iwo Jima și pare capabil să despotmolească singur, ridicându-i spatele, un jeep încleiat în noroi. S-ar putea să fie însă destul de redus la mansardă. De curând, a trimis doisprezece „nemulțumiți" din Brigadă în susul unui râu tropical cu canoele, într-un loc cu totul inaccesibil, numit „tabără de reeducare", și pare să uite cu totul de atingerea adusă mândriei naționale a celorlalți membri ai Brigăzii. Firește că vor să-și disciplineze singuri oamenii, și nu s-o facă americanii în locul lor. Colonelul Frank ne-a luat, pe Howard și pe mine, deoparte și s-a pus pe capul nostru cu dojana.

– Ce v-ați închipuit voi, capete goale, când l-ați adus pe Barbaro? Dacă nu-l luați pe ticălos de aici, îmi sare în aer Brigada.

Howard a rămas pe poziție. Nu dintr-un automatism. Howard e departe de a fi pe măsura forței fizice a colonelului Frank, și poți spune tu ce vrei, dar acest factor contează.

– De Toto Barbaro mă ocup eu, a zis Howard (cu un glas care, date fiind împrejurările, suna destul de însuflețit), dacă și dumneata îi potolești pe San Román și Oliva.

Ei bine, au intrat într-o dispută uluitoare, până în clipa când Frank a spus:

– Fii atent să nu depășești limita, și s-a năpustit afară.

Când s-a adresat trupei ceva mai târziu, Barbaro s-a păstrat în marginile bunei-cuviințe, dar a zis totuși, că n-ar fi nici cinstit, nici responsabil din partea lui să se prefacă în fața lor că n-a venit cu un mesaj foarte serios:

Cei din Frente vor forma viitorul guvern al Cubei, nu importă ce-ar fi putut spune alții (și s-a uitat special la Artime) soldaților adunați. Astfel încât Brigada nu va lua nici o decizie majoră fără s-o raporteze mai întâi Frontului.

Oamenii stăteau în formație de trecere în revistă – am numărat vreo șase sute. Poate o treime din ei l-au aclamat pe Barbaro, o treime au mieunat (ceea ce a cuprins o gamă de la behăituri la țipete de papagali, la cucurigături și la urlete de fiare sălbatice). Mai neliniștitor, sub aspect moral, era un grup intermediar, care a rămas mai mut sau mai puțin mut, dar se vedea că nu le face nici o plăcere. A fost momentul când mi-am putut face o vagă idee de ce-i poate pielea lui Hunt.

În picioare lângă mine, palid ca gheața pe punctul să se transforme în zloată, a zis:

– Jur să-l reduc la tăcere pe ticălosul ăla.

După ce am revenit în camera de zi de la Helvetia, San Román a prezentat un ultimatum. Dacă Barbaro nu-l va susține deschis în fața trupei, el își dă demisia.

– Toto, a decis Howard, vino cu mine în camera mea. Doresc să-ți spun câteva lucruri.

Ceea ce a rezultat a fost botezat „Miracolul de la Helvetia." Când au coborât, Howard era încă palid și fără discuție foarte hotărât. Barbaro părea pe jumătate zdrobit. Ni s-a adresat tuturor celor de față, adică lui San Román, Oliva, Alejos, Artime, colonelului Frank, lui Howard și mie, declarând că se convinsese că trebuie mai întâi să studieze cu atenție condițiile de la Vaquero, înainte de a trage concluzii politice ferme. În aceeași după-amiază și a doua zi dimineață voia să urmărească manevrele de pe terenul de instrucție.

Observațiile sale aveau însă o curioasă finalitate, de parcă ar fi luat deja o decizie în sinea sa despre ce avea să le spună mâine trupelor. Howard ne-a dat de înțeles că îi spusese lui Toto că-l va trimite înapoi la Miami cu primul avion, ca pe un caz mental fără speranță, dacă nu va vrea să coopereze, dar o poveste ca asta nu prea ține. Printr-o asemenea mutare, El Frente avea să fie indiscutabil sfâșiat. N-ai decât să mă dezminți, dacă ții, dar cred că acum știu de ce nici tu, nici Howard n-ați reacționat la informațiile mele despre Trafficante și loteria lui măsluită, precum și despre legăturile lui Toto cu ea. N-are rost să-ți joci atùul, decât atunci când poți câștiga jocul. Am sentimentul că am învățat ceva de neprețuit.

Restul după-amiezei s-a dovedit interesant. Am putut urmări buna pregătire a trupei în mânuirea armelor de mici dimensiuni, mitraliere grele și ușoare, precum și la poligonul de mortiere și de artilerie. Nu-mi puteam lua ochii de la Barbaro. Exprima o veselie ciudată. De exemplu, s-a emoționat la culme când l-au invitat să tragă cu o mitralieră de 50 de milimetri și nu s-a mai putut opri din râs când arma s-a înțepenit. A cântărit în mână orice articol de echipament, ca să-și dea seama cât de greu atârna, a încercat două grenade fără focos din cele pentru instrucție, apoi o grenadă de luptă, la poligon, așa, doar ca să se văicărească voios că aproape și-a smuls brațul din lăcaș. După un timp, mi-am dat seama că se comporta ca un om care se bucură de pensionarea lui. Tot timpul, Howard l-a aprobat și i-a fotografiat pe lideri, trupeții, terenul, cu pipa în gură și cu un zâmbet de fotograf pe față.

A doua zi dimineață, și Artime, și Barbaro s-au adresat trupei. Artime are un stil poetic în care încape întreg universul și care se cam poticnește în ure-

chea noastră de nordici. Tratează fiecare concept de largă respirație sentimentală ca și cum i-ar fi o parteneră de dans.

– Din voința Cerului ne-am adunat aici, departe de casă... Din dorința Celui de sus asudăm și trăim în frică și depășim această frică, și ne străduim întru frăție până vom aduce steagul Brigăzii noastre înapoi în Cuba, la Havana, într-o țară în care cubanezii se vor putea iubi din nou unii pe alții. Verbe ca *vencer, triunfar* și *imperar* predomină. Vom învinge, vom triumfa, și vom domina. Nu putem da greș în acest război împotriva inimilor împietrite ale comuniștilor, dar, dacă voia Bunului Dumnezeu e mai complexă decât puterea noastră de înțelegere, chiar dacă vom fi masacrați cu toți pe capul de pod de pe țărm – moment în care un ecou uluit a răsunat dinspre Brigadă, stârnit de gândul că-și vor pierde viețile tinere, și totuși rămânea un strigăt extatic, de parcă ar fi întrezărit o clipă o frântură a Cerului coborând pe pământ –, chiar dacă toți vom pieri, fiecare dintre noi va fi salvat. Pentru că americanii ne sprijină, iar ei sunt o națiune mândră și nu vor accepta niciodată înfrângerea, ci vor veni în valuri după noi.

Valuri de aplauze înflăcărate s-au revărsat asupra lui. Artime e soiul cel mai curios de lider. Când vorbește, se dezvăluie ca un spirit charismatic; când a închis gura, redevine unul din flăcăii cu purtări frumoase. Două personalități într-un singur personaj, n-am nici o îndoială, iar cea mai tânără dintre ele e copilăroasă, și nu chiar atât de sigură de sine. Faptul iese la iveală atunci când trebuie să trântească o gargară, atunci când l-a prezentat pe Barbaro în termeni flatanți, ca pe un „om fără de care istoria cubaneză din ultimii douăzeci de ani nu ar mai fi aceeași." Înainte ca Toto să fi scos un cuvânt, soldații trebuie să fi simțit că era la strâmtoare, căci aplauzele și mieunăturile au pornit în doze egale, iar în momentul în care Barbaro s-a apucat să le spună povestea cu ce opinii minunate pleacă el la Miami despre Brigada lor, opinii care, a declarat el, îi vor da posibilitatea comunității de exilați din Miami să se simtă mândră de eroii ei, Toto a fost întâmpinat cu un amestec de aplauze și zeflemea. Iar de data asta mi s-a părut că toți băieții care fuseseră de partea lui cu o zi în urmă se ridicau acum împotriva lui, în timp ce suporterii lui San Román și Oliva acopereau huiduiala cu ovațiile lor.

Toto a încheiat cu un imn adus disciplinei, sacrificiului, speranței în triumf. „Actele Brigăzii vor intra în legendă prin eroismul lor." Știi, m-a cuprins melancolia. Oratoria e o mare alinare, numai că, pentru a o simți trebuie să te lași dus de ea. Vom părăsi TRAX-ul mâine dimineață, cu impresia generală, acum împărtășită și de San Román, Artime, Alejos și până și de colonelul Frank, că excursia noastră a fost un succes.

Gândesc c-a fost. Pentru mine a fost. În seara aceasta, ultima, am vizitat barăcile și am avut ocazia să vorbesc, să ascult și să plec cu impresia că acești oameni sunt pregătiți pentru luptă și gata să-și dea viața. Aș zice că devotamentul lor pentru idealurile cărora li se închină este unul religios. N-am cuvinte prin care să exprim intensitatea pe care o capătă conversația, atunci când vorbesc despre dorința lor de a da, după spusele lor, *„todo"* – da, tot ce au. N-am putut să nu mă simt mișcat. Sper că scrisoarea de față ți-a permis să-ți faci o oarecare imagine despre situația de la TRAX.

ROBERT CHARLES

Mesajul pe care aș fi vrut să i-l trimit în realitate ar fi fost mai ciudat. În ultima seară, stând împreună cu cubanezii pe care-i recrutasem, m-am simțit copleșit – și împăcat totodată – de seninătatea lor în fața morții. Printre ei, am trăit sentimentul sacrului, chiar o exaltare înfiorată, ca și cum în munții și în văile acelea puteai auzi un refren înăbușit de chimvale bătând ritmul și de voci cântând, și m-am simțit aproape de Cal, pentru că am știut, deși nu m-aș fi priceput să explic de ce și cum, că acestea au fost dintotdeauna muzicile auzite de bărbații care s-au dedicat morții. În noaptea aceea, adormind în răpăitul ploii torențiale în junglă, mă întrebasem dacă, de mult, cruciații și conchistadorii lui Cortez au auzit și ei ecoul acela stins, frumos și sinistru. Oare australienii trecând peste tranșeele de la Gallipoli au devenit conștienți de această muzică, sau Armata Roșie pornind împotriva Albilor? Și oare Albii, la rândul lor, vor fi auzit aceeași sirenă pe stâncile unde s-au înfruntat cu Roșii? Nici o îndoială că tatăl meu ascultase acele corzi, în timp ce sărea cu parașuta într-o țară străină.

Atunci am realizat că, dacă aș fi fost membru al Brigăzii, aș fi fost gata să trec prin orice purgatoriu împreună cu ei. Le-am înțeles ura împotriva lui Castro. A-l urî pe Castro însemna să te poți apropia de o exaltare de care altfel ai fi rămas străin, și am fost mișcat de viitorul care-i așteaptă pe cei din brigadă. Isprava enormă de a ataca Cuba cu o forță atât de mică apasă pe umerii mei; îmi doream să-l pot urî pe Castro cu destulă intensitate pentru a le ușura misiunea. Pentru a o face posibilă.

38

Nu simțisem prea mult durerea pierderii Modenei, dar s-ar fi putut ca rănile să fi fost anesteziate de șocul sfâșierii. La revenirea din Guatemala a fost mai greu. Curând, am telefonat la Fontainebleau. Eram hotărât să nu vorbesc cu ea, ci să aflu măcar dacă se afla la Miami. Funcționarul de la recepție mi-a spus că se mutase cu baza la Washington. Doream o adresă la care-i puteam expedia corespondență? Nu doream. M-a costat întrucâtva să răspund așa, era ca și cum ne-am mai fi despărțit o dată. Pe Howard și pe mine ne așteptau noi dificultăți. Propunerea fuzionării celor din Frente cu forțele lui Manuel Ray le diviza rândurile. Jumătate din exilații de la Miami păreau să creadă că Ray era un agent al lui Castro.

Pe de altă parte, Ray pretindea că se bucură de audiență în rândurile rețelei subterane din Havana și avea prieteni puternici. Betancourt din Venezuela și Muñoz-Marín din Puerto Rico îi arătau simpatie și despre cei doi se știa că exercită o anumită influență asupra unor membri ai Administrației Kennedy.

Îl compătimeam pe Hunt. Trăgea din răsputeri. Se străduise să împingă înainte agenda politică a cubanezilor, a căror politică nu o putea suferi. Erau

toate semnele că în scurt timp avea să fie pus în situația de a-l accepta pe acest cubanez pe care-l considera văr bun cu bolșevicii.

– Aruncă numai o privire la ideile politice ale lui Ray, se plângea Hunt. Să se păstreze naționalizarea băncilor și a întreprinderilor de utilitate publică; rețeaua sanitară să rămână socializată; să nu se restituie proprietățile confiscate. Să se mențină relații strânse cu blocul comunist. Păi, Manuel Ray e castrist fără Castro.

În ziua următoare, Howard a fost chemat la Washington. S-a întors la Miami cu noutatea că dr. José Miro Cardona – o alegere a celor de la Cartierul General-Ochiul – urma să conducă El Frente.

Cardona, care fusese numit Președinte al Cubei în primele săptămâni ale sosirii lui Castro la Havana, pe 1 ianuarie 1959, demisionase curând și plecase în Argentina. Recent, CIA îl adusese la Miami. Era o figură de prestigiu, mi-a spus Hunt. Putea unifica El Frente cu mult mai bine decât Toto Barbaro.

– Doar un lucru merge prost, a zis Hunt. Până acum, ori de câte ori Cartierul General-Ochiul i-a cerut lui Ray să se alăture Frontului, Ray a avut neobrăzarea să le spună că ar avea mai mult sens dacă acesta i s-ar alătura *lui*. Dar acum, cu dr. Miro Cardona la bord, Ray își poate pune semnătura.

– Și apoi ce faci?

– Încă n-am luat o hotărâre.

Cam prin a doua săptămână a lui martie, Hunt era chemat încă o dată la Washington, unde Bissell l-a informat că Manuel Ray intra în Frente.

Hunt a zis:

– Ceea ce echivalează cu lichidarea Frontului.

Tatăl meu, căruia i se ceruse să asiste la întâlnire, l-a întrebat pe Hunt:

– Nu-i poți forța pe băieți să-l accepte pe Ray?

– Da, a răspuns Hunt. I-aș putea forța, dar mai bine nu mi-ați cere s-o fac.

– De ce nu?

Hunt mi-a relatat că le furnizase o explicație completă. Întrebat de mine mai târziu, Cal mi-a declarat că nu-și amintea replica acestuia.

– Hunt ne-a dat mari dureri de cap, avea să mă dumirească el. N-aveam nici o nevoie de Manuel Ray, dar era evident că Howard trebuia fie să se urce în tren, fie să coboare. În loc de asta, se certa.

Povestindu-mi întâmplarea, Hunt mi-a reprodus discursul. Știam ce nu voise taică-meu s-audă. Replicile erau prea bine repetate dinainte pentru gustul lui Cal.

– Noi, a zis Hunt, prea am călcat în picioare mândria unor oameni care, în propria lor țară, au fost niște cetățeni distinși și foarte respectați. După un timp, acești oameni din El Frente au ajuns să-și dea seama că la Miami nu sunt decât niște marionete. În ciuda acestui fapt, ei continuă să facă ce le cer pentru că știu că nu există altă cale pentru salvarea țării lor. Au devenit aproa-

pe în întregime dependenți de noi. Totuși, nu pot veni în fața lor cu o propunere prin care l-aș face pe Manuel Ray egalul lor. În acest punct, prefer să mă retrag decât să accept un compromis.

– Și care a fost reacția celor din cabinetul lui Bissell? l-am întrebat eu pe Hunt.

– O liniște prelungită. Am înțeles mesajul. Am declarat, așadar, că aș dori să mă întorc la Washington și să lucrez cu Phillips pentru propaganda radio în vederea invaziei. Te asigur că s-au simțit ușurați auzindu-mi oferta.

– Călătoria la întoarcere cu avionul trebuie să ți se fi părut lungă, am zis.

– Am avut timp destul să-mi schimb punctul de vedere într-o mulțime de privințe.

L-am invitat pe Howard la cină, dar ieșea cu Bernard Barker să facă turul speluncilor cubaneze și să-și ia rămas-bun de la niște oameni. A doua zi avea să fie în drum spre Cartierul General-Ochiul. Întorcându-mă în seara aceea acasă cu mașina, gândeam că Howard Hunt pierduse mai mult decât o slujbă. Nu pretindeam că aș înțelege rațiunile Agenției, dar mi-am zis că probabil atinsese limita de sus a carierei sale. Nici o misiune nu putea fi socotită prea oneroasă.

Totodată, a doua zi dimineață, în timpul gustării, am acceptat invitația lui Howard de a lucra împreună cu el la Cartierul General-Ochiul. Dacă aș mai fi rămas la Zenith, s-ar fi putut ca eu însumi să nu mai am vreun viitor. Oricine i-ar fi urmat lui Hunt, ar fi fost greu să nu fie părtinitor cu fostul lui adjunct. În timp ce, la Cartierul General-Ochiul, ca ofițeri cu propaganda, își făcea socotelile Hunt, încă am fi putut fi trimiși la capul de pod împreună cu El Frente. O revărsare de adrenalină, pură ca frica de a sări de pe un zid de piatră într-o apă rece ca gheața, mi-a confirmat decizia luată. La urma urmei, aveam să lupt împotriva inimilor împietrite ale comuniștilor.

Astfel, mutarea mea a intrat în moara de hârtii a birocrației și peste o săptămână mandatul meu se încheia. Am subînchiriat apartamentul meu din Miami și m-am pregătit, în urma ofertei sale imediate, deși nu mă așteptasem la ea, să-mi mut hogeagul la Washington, împreună cu Cal.

Chiar în preajma plecării mele la Cartierul General-Ochiul, El Frente a fost reorganizat în Comitetul Revoluționar Cubanez. Doctor José Miro Cardona a devenit președinte, iar grupul lui Manuel Ray a fost propus ca membru. Într-o adunare de la Skyway Motel din Miami, doi ofițeri, care s-au recomandat Will și Jim, au declarat unui grup de exilați mai degrabă răzvrătit că, dacă schimbarea propusă nu va avea loc, orice ajutor avea să înceteze. Înțelepciunea administrativă a Agenției tocmai își spusese cuvântul. Când vrei să fie luate niște măsuri neînduplecate, apoi fă bine și trimite doi străini.

39

Tatăl meu trăia într-un apartament modest. O casă conspirativă scoasă din uz devenise disponibilă prin oficiul de închirieri al Agenției și pusese mâna pe ea cu o chirie de nimic. Cred că-i făcea plăcere că putea economisi astfel niște bani, să poată fi mai larg la pungă cu mâncarea și băutura. Ca să-mi sărbătorească venirea, m-a luat la Sans Souci.

Am luat o masă minunată sâmbătă seara, iar restaurantul era așa de plin și atmosfera atât de intens festivă, încât ne-am putut da drumul la gură fără restricții. Dată fiind larma din jur, nici un aparat de înregistrare din lume n-ar fi reușit să ne prindă pe bandă conversația, iar eu, după săptămâna în care dădusem în primire împreună cu Hunt și funcționasem ca om de legătură cu echipa executivă lipsită de umor a lui Will și Jim, eram fericit ca orice muritor în prima lui zi de concediu.

– Poate că te interesează să afli ce s-a întâmplat cu ultimul set de pastile, s-a oferit Cal. Și a dat din cap.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat.

– Se pare, a zis Cal, că fata a vârât pastila în fundul borcanului cu cremă de față în ideea să treacă astfel de vama cubanezilor. Peste vreo două nopți, întinsă alături de un Fidel Castro sforăind zdravăn, s-a sculat să facă săpături după hapul cu pricina și să-l lase în paharul cu apă de pe noptieră la îndemâna lui el Caudillo. De pastilă însă nici urmă. Fie că se dizolvase în crema de față, fie a fost găsită de oamenii care-i asigură securitatea lui Castro.

– Vrei să spui că erau avertizați?

– Fata așa crede. În noaptea aceea, Castro ar fi fost un ibovnic de neuitat – ceea ce nu ar semăna cu felul lui de-a fi, căci se poartă mai degrabă ca un văcar – cel puțin, după spusele fetei. În seara aceea însă fusese un Superman. Ceea ce i-ar fi alungat ei bănuielile.

Ea zice că-i soiul de om care moare de plăcere știind că o metresă ar încerca să-l omoare, cu condiția, firește, să nu reușească. În fond, s-ar fi putut ca chestia să-l distreze destul încât să fie generos. Fata s-a întors la Miami și i-a povestit prietenului ei Fiorini despre Castro că o ține una și bună că nimeni nu se va putea atinge vreodată de viața lui, pentru că cei mai mari vraci în *santería*[1] veghează asupra persoanei sale, ziua și noaptea, cu tot soiul de vrăjitorii. „Pentru un marxist, am o ciudată aplecare spre magie“, i-ar fi spus însuși Castro.

– Toate astea le deții de la Maheu?

---

[1] Un amestec de magie și religie catolică (n. tr.).

– Pe naiba, a zis Cal. Liniile generale ale spuselor lui Maheu m-au făcut destul de curios ca s-o anchetez pe fată personal.

– Și cum arată fata?

– Trăsnet, dar teribil de nervoasă. E destul de paranoidă încât să-și închipuie că DGI-ul ar fi pus pe urmele ei un ucigaș cu simbrie.

– Și ce hram poartă prietenul ăsta al ei, Fiorini?

– Un aventurier. Ars bine de soare. Ar fi fericit dacă s-ar trezi pe masă cu un cap afurisit de rechin.

– N-are legături cu Masferrer?

– Presupun că ai dreptate.

Iar Masferrer, mi-am zis eu în sinea mea, avea treabă cu Mario García Kohly, cel gata să le facă felul celor din Comitetul Executiv al Frontului – sau acum, din Comitetul Revoluționar Cubanez? – în momentul când aveau să-și instaleze un cap de pod după debarcarea în Cuba. Trebuie să mă fi lovit și pe mine ceva paranoie de-a lungul acestui lanț de asociații mentale, căci am întrebat:

– Nu cumva fata are un păr negru nemaipomenit?

– Da, a zis tatăl meu, și ochi verzi. O combinație foc de drăguță.

– Ai o poză de-a fetei?

– Regret, dar nu. Nu asupra mea, în seara asta. A luat o gură de Bourbon. Încă la începutul mesei, îmi declarase că unul din motivele pentru care merita să iei masa la Sans Souci era că, deși restaurant franțuzesc, aveau destulă minte să țină niște Grommes și Ulrich.

– Apropo, a zis el imediat, am făcut unele cercetări despre povestea asta cu *santería*. Nu ți-ar veni să crezi ce fierturi pot face acești *mayomberos* pentru scopurile lor mai întunecate. Am obținut o rețetă: capul fiert al unui ucigaș executat, amestecat cu cozi de scorpioni, adaugi puțin sânge din brațul respectivului *mayombero*, o fărâmă de chiștoc de țigară, dizolvi un pic de argint viu, presari o grămadă de piper iute, ca să dai gust cărnii de hoit, îl înfășori în mirodenii, scoarță de copac, ghimbir, usturoi, scorțișoară, ceva furnici vii și viermi. Dai totul în clocot timp de o oră, apoi adaugi o șopârlă uscată, un miriapod bine zdrobit, un sfert de rom, doi lilieci morți îngropați peste noapte, trei broaște moarte, un ciot de lemn gâlgâind de termite, oasele unui câine negru și – hotărâtor pentru supa noastră – un sfert de apă de Florida. Asta da, *artă culinară!*

A gemut din rărunchi de încântare.

– Bănuiesc că strângerea tuturor ingredientelor nu-ți ia atâta timp, cât presupune arta de a târgui. Brusc, fața lui și-a pierdut expresia chiar în timp ce râdea mai cu poftă, un indiciu pentru mine că tocmai dezbătea în sinea lui dacă să-mi spună mai multe sau nu.

– Au mai rămas două săptămâni până la debarcare, zicea el acum cu o voce atât de slabă, încât îi citeam mai degrabă pe buze. Și fără vreo pauză: Să

luăm ceva Hennessy la cafea, drept care i-a făcut semn chelnerului. Acum, că lucrezi în aceeași baracă cu noi, a continuat el, aș vrea să-ți faci o idee mai precisă despre ce se întâmplă. Nu mai e nevoie să-ți spun, tratează totul ca în medicina homeopatică. Câte o picătură când și când, adăugată altora, la nevoie.

– Da, domnule.

– Locul debarcării trebuia să fie Trinidad, a vorbit el mai departe, îndată ce chelnerul care-mi adusese coniacul s-a îndepărtat, dar Dean Rusk a făcut uz de toată greutatea Departamentului de Stat pentru blocarea acestei alegeri. Nu cred în buna credință a lui Rusk. Pe când era director al Fundației Rockefeller, Allen i-a cerut să-i dea voie să arunce o privire în agendele oamenilor de prim-plan ai lui Rusk, reveniți din vizite făcute în străinătate unor personalități internaționale.

'Păi și nu l-a refuzat Rusk! Nu putea pune *în pericol*, a zis el, *integritatea* Fundației. Drept care, Allen a făcut un pas mai departe și le-a citit toată corespondența, oricum. Printr-o operațiune pusă pe picioare – asta te-ar putea interesa – de către Hugh. Nu știu cum, dar Rusk a descoperit. Și-acum, Rusk n-are încredere în Allen. Tot ce ne ajunge la urechi din partea lui Rusk e că Președintele nu dorește ca afacerea cubaneză să pună în primejdie interesele mai mari ale Statelor Unite. Fir-ar să fie, Harry, la ora asta nu există interese mai mari decât Cuba. Cuba e punctul fierbinte, iar noi îl mânjim. Trinidad ar fi orașul potrivit pentru o primă lovitură. Plaje bune pentru debarcare și Sierra Escambray chiar în spatele orașului, așteptând Brigada să se facă nevăzută pe coastele împădurite, dacă nu vor putea ține capul pe pod. Trinidad era ideală. Dar Rusk i-a pus cruce. Prea mult *zgomot*, a zis el. Dacă vor muri femei și copii? Așa încât am pierdut în fața Departamentului de Stat. Trinidad a fost ștearsă de pe harta noastră. Noul loc de debarcare se găsește la mama dracului. O zonă numită Bahía de Cochinos. Golful Porcilor. Reține-i numele.

– Prezintă unele avantaje?

– Inaccesibilă – cât vrei. Vom putea stabili un cap de pod fără nici o dificultate. Cum ne vom desfășura apoi din acel perimetru, e o altă căciulă. Capul de pod e înconjurat de mlaștini. Greu pentru Castro să ajungă la noi, și greu pentru noi să ieșim de acolo. Firește nu va fi *zgomot*. Doar cubanezii și peștii. Salutări de la Dean Rusk.

– Să ne transmită oare astfel semnale negative din partea lui Kennedy?

– Nici vorbă, a făcut Cal. Kennedy înclină pentru invazie, dar *mañana*[1]. Am avut o dată fixată în martie, acum a fost amânată pentru aprilie. De fapt, fără Allen, totul s-ar muta la paștele cailor. El îl presează pe Președinte cât își poate permite de tare. Îl informează că sovieticii îl aprovizionează pe Castro într-un asemenea ritm, încât în mai va fi prea târziu. Îi tot spune lui Kennedy

[1] În original în limba spaniolă (mâine)(n.tr.).

că Statul Major al Armatelor Reunite a apreciat Brigada drept forța cea mai bine instruită din America Latină. „Domnule Președinte“, face Allen, „dacă Brigada nu va fi utilizată, veți avea probleme cu desființarea ei. Gândiți-vă numai la această forță armată extraordinar de motivată bătând toba prin sudul Floridei și tăind frunze la câini.“

„Ei bine“, îi replică Kennedy, „invazia trebuie să aibă aparențe cubaneze. Deoarece lumea n-are cum să știe că noi stăm în spatele lor, bandajele trebuie să fie curate.“

„Nimic nu va răsufla“, zice Dulles. După care face din nou către Președinte: „Am mai multă încredere în afacerea din Caraibe decât am avut vreodată în cea din Guatemala.“

– Mor de nerăbdare, am spus.

– Vei lua parte, m-a asigurat tatăl meu. Vei pleca cu forța de stabilire a capului de pod, împreună cu Howard Hunt.

– Am auzit eu ceva, dar e definitiv?

– Definitiv.

Tresărirea aceea minunată de teamă, aproape la fel de senzuală ca și o excitație sexuală, a ajuns din inimă în plămâni, în ficat, în toate orașele capitale ale sufletului meu. O propoziție bombastică, dar, în definitiv, coniacul putea vorbi pentru mine.

– Ascultă la sfatul meu, a glăsuit Cal. Ține un jurnal în următoarele câteva săptămâni. În cursul războiului eu n-am făcut-o și, Doamne cât îmi lipsește.

– Poate că o voi face.

– Fă-o. Punerea lui la un loc sigur e mereu o problemă, dar ți-ai putea insera paginile prin deschizătura pentru poștă de la seiful meu. Nu se atinge nimeni de el, nici nu ajunge în preajma lui.

Rămăsesem tăcut. Încercam să maschez un amalgam de entuziasm, de oarecare panică și mândrie că tatăl meu se gândea destul de mult la mine, o dată ce-mi cerea să țin un jurnal. Ieșind de la Sans Souci, Cal a zis:

– Am uitat să-ți spun că, în timp ce mă aflam la Miami s-o cercetez pe domnița lui Fiorini, m-am dus din întâmplare la cel de-al treilea meci de box Petterson-Johansson.

– N-ai suflat o vorbă că ai fost în oraș.

– M-am repezit la Miami în mai multe rânduri fără să-ți spun, a zis el atât de răspicat, încât n-am mai avut chef să-l întreb.

– Cum a fost întâlnirea de box?

– O întâlnire de club de bun nivel, nu mai mult. Și se zice că sunt campioni. Amintesc de seara aceea numai pentru că m-am izbit din nou de Sam Giancana și era într-o dispoziție mirobolantă. Avea la braț cea mai încântătoare fată. O adevărată frumusețe. Genul de fată pentru care ai face moarte de om. O fermecătoare combinație de păr negru și ochi verzi.

– Știi cum o cheamă?

– McMurphy, cam pe-acolo, sau poate Mo Murphy. Numele nu i se potrivea deloc.

– E fata care a fost cu Castro?

– Cu siguranță, nu. Ce ți-a venit?

– Pe fata lui Fiorini ai descris-o ca având părul negru și ochii verzi.

– Aș! Acum părea amărât. Am greșit eu sau ai auzit tu greșit? Fata lui Fiorini e o blondă cu ochi verzi.

– Atunci ai greșit.

– Ce curios! Mi-a dat o lovitură în biceps, destul de tare ca să-i împărtășesc mâhnirea. Mi-o fi făcut farmece vreun *mayombero*, a spus.

– Da de unde.

– Ține un jurnal, înainte să te lase memoria.

– Da, domnule.

– Lasă-l prin voință testamentară cuiva. Îți va concentra informația.

40

Aprilie 1961

În eventualitatea decesului meu, aceste pagini de jurnal vor fi date *în mână* lui Kittredge Gardiner Montague, TSS, detașată. Tatăl meu, Boardman Kimble Hubbard, va fi executorul meu testamentar și va putea cenzura aceste informații, dacă va considera necesar. Nu doresc să-i împovărez nici pe doamna Montague și nici pe tatăl meu.

Această primă însemnare să servească așadar drept copertă. Următoarele însemnări vor fi introduse în plicuri și transmise spre păstrare în siguranță, așa cum ne-am înțeles.

Cartierul General-Ochiul
4 aprilie 1961

Această primă pagină reprezintă prima mea însemnare sigilată.

După unele deliberări, am decis să țin un jurnal. Invazia Cubei urmează să aibă loc pe 17 aprilie, adică exact peste două săptămâni. De îndată ce un anumit perimetru va fi în siguranță, mă aștept să fiu trimis val-vârtej spre capul de pod împreună cu liderii exilaților din Comitetul Revoluționar Cubanez. S-ar putea să descriu ultimele două săptămâni din viața mea.

5 aprilie 1961

Doresc să-ți cer scuze, Kittredge, pentru felul în care îți transmit toate acestea. Te-ai putea întreba de ce nu ți le-am trimis prin bunăvoința lui Hugh. Te rog, comunică-i că nici un alt bărbat, cu excepția tatălui meu, n-a avut mai multă influență asupra vieții mele. Hugh are mintea cea mai puternică și hotărâtă pe care am întâlnit-o vreodată, și chiar acesta este motivul pentru care nu doresc să fie un intermediar între noi doi. Dacă din interesul său propriu și cu bune motive ar decide că nu trebuie să vezi aceste pagini, le-ar distruge. De

aceea, până și gândul că ar putea citi acest jurnal m-ar inhiba și nu l-aș mai scrie. În definitiv, m-am îndrăgostit fără speranță de tine din ziua când ne-am întâlnit la „Hambar", la vară se vor împlini opt ani de atunci. Dacă voi muri în luptă, ucis de vreun proiectil rătăcit, care și-a ratat o țintă mai militară, voi ieși din scenă salutându-mi dragostea, pentru că ea îmi dă puterea să-mi privesc moartea în față și să lupt pentru o cauză care – luând în considerare teribilele complexități ale lui Alpha și Omega – e una în care cred, da, așa aș zice. Lupta noastră împotriva comunismului ne oferă demnitate și binecuvântează cămările însingurate ale sufletului. Pornesc așadar de la supoziția că îndeplinesc o profesiune curată și că te iubesc. Deoarece îl venerez pe Hugh, deși atentez, recunosc, la pacea casei sale, văd în mine doar umbra sa.

Ajunge. Am spus ceea ce poate că nu era nevoie să spun. În rest, permite-mi să țin acest jurnal îndestul de lungă vreme, pentru a satisface o parte din curiozitatea ta omnivoră despre cum se desfășoară lucrurile.

6 aprilie 1961

Datorită naturii neregulate a Agenției noastre, o enclavă multiplu înconjurată, mi-a dat prin minte că poate nici nu știi unde este situat Cartierul General-Ochiul.

Ne găsim la o bună aruncătură de piatră de I-J-K-L și avem propriile noastre sălașe de pe timpul celui de-Al Doilea Război Mondial pe Ohio Drive, foste barăci WAVE, care chiar privesc spre Potomac. Nu mai e nevoie s-o spun, pretindem permise speciale și avem centrul nostru de comunicații, care depășește net restul Agenției. A dat rezultate în Guatemala, spune teoria, și va mai da. Ei bine, se prea poate să fim la o anume distanță față de Reflecting Pool, dar canalizarea continuă să se înfunde în terenurile mlăștinoase ale Washingtonului, podeaua cea veche a barăcilor crapă, iar ventilația insuficientă îmi recheamă în minte vechea problemă; cu toate dușurile făcute și cu toate că dăm iama în resursele noastre bănești cheltuindu-le pe deodorante, descoperim din nou că nu suntem niște animale fără miros. Menționez acest amănunt ca pe o cruzime intimă și personală, care ne marchează munca. Până acum, niciodată atâția oameni cumsecade – devotați propriei curățenii și dăruiți muncii lor – n-au avut de suferit în asemenea măsură de pe urma conștiinței unui spațiu atât de înghesuit. Aceasta s-ar putea să fie penitența pe care nu eram pregătiți să o plătim. De fiecare dată când revin la Washington, am prilejul să-mi aduc aminte de toate acestea. Pe-aici, bastionului nostru i se mai spune și Cazarmamentul Stătut.

În orice caz, nu-i mare lucru de zugrăvit. Două nivele ale unei mari barăci. La etaj se află Biroul de presă – moșia lui Hunt și a mea. Birouri, postere, afișe de propagandă în diferite stadii de dezvoltare; peste tot, chichinețele omniprezente. Un atelier la capătul dinspre nord, pentru proiectanți. Stăm mai bine cu lumina, în comparație cu parterul, unde este instalat Biroul pentru operații militare (la intrare ai nevoie de alt permis – au fost necesare patruzeci și opt de ore pentru verificarea mea, deși Cal își are biroul alături). Firește, fiecare își dorește să lucreze la Biroul pentru operații militare. Sistem de comunicare și cabluri cât pentru turnarea unui film; hărți, planuri și diagrame, acoperite cu straturi de acetat, în cea mai mare parte încă virgine de creioanele

groase. Intri într-un sanctuar. Îmi amintește de o scenă chirurgicală. Aceeași tăcere palpabilă ca înaintea primei incizii.

7 aprilie 1961

Șeful nemijlocit al lui Howard la Cartierul General-Ochiul se numește Knight. În Uruguay, mi-a tot vorbit despre cele petrecute mai demult în Guatemala, unde Knight lucrase pentru el, așa încât din întâmplare știu că numele adevărat al tipului este David Phillips. De aici o întreagă aiureală. Trebuie să te prefaci că nu știi. Partea ironică e că nici nu are însemnătate. Nici o pagubă dacă noi, cei de la Cartierul General-Ochiul, l-am cunoaște ca Dave Phillips. S-ar putea ca, la Miami, acoperirea să fie altă poveste, dar aici sentimentul general este că respectăm o „igienă" prea strictă. Iată de ce, în acest jurnal, îl voi numi David Phillips. Așa mă gândesc la el, iar numele i se potrivește perfect, pentru că este un bărbat înalt, clădit acceptabil, un texan cu o față plăcută, nu prea puternic, nu prea moale și destul de masculin. Pare inteligent, deși nu de-a dreptul cultivat. Ar putea fi luat drept agent al CIA și, pentru moment, el dă tonul propagandei aici. Prin 1958, a rupt legăturile cu CIA și a deschis un birou de publicitate la Havana în nădejdea nelipsită de temei că Batista va pierde și că sub Castro toate vechile firme de publicitate vor deveni *personae non gratae*. Ceea ce n-a luat în calcul, fapt pe care acum îl recunoaște, a fost deplasarea atât de rapidă a lui Castro spre stânga și că Partidul Comunist va lua în mâini întreaga publicitate. Firește, Phillips a lucrat pentru Companie în mai multe rânduri, așa încât, atunci când și-a strâns cortul și a părăsit Havana, Tracy Barnes l-a angajat din nou, promovându-l. La ora actuală, Phillips urcă în carieră cu un lift rapid. Întrucât se înțeleg foarte bine, presupun că sunt spirite înrudite.

Phillips se poartă îndeajuns de drăguț cu mine și îmi și place, dar nu atât încât să nu mai pot după el. Are aerul unui geniu de corporație. Ar fi lucrat în biroul principal pentru General Motors, IBM, General Foods, Time-Life și așa mai departe. Mă aștept să fie tot atât de ambițios ca Howard.

Ba mai mult, are un nărav care mă scoate din fire. Spune tot timpul bancuri. Sunt destul de nostime, cu condiția să-ți dai osteneala să râzi. Mă simt ca un tub de frișcă pe care-l storci ca să mai scoți o picătură. Un exemplu și-i suficient:

– Am cunoscut, începe el după obicei, un ziarist american la Beirut, care a trecut cândva prin următoarea experiență pe drumul Damascului. La granița siriană – omul stătea la volanul unui Volkswagen –, un răcan, care era de pază, îl oprește. De ce? Sub acuzația că făcea contrabandă cu un motor de automobil în portbagaj. Ca să stopeze corupția, Guvernul sirian și-a scos în drum paza și acest proaspăt flăcău în uniformă nu văzuse până atunci un vehicul cu motorul pe spate. Prietenul meu însă, uns cu toate alifiile, a ridicat din umeri, a întors, a mânat o sută de yarzi pe șoseaua care ducea spre postul de pază libanez, și a revenit spre vama siriană mergând de-a-ndaratelea.

Paza s-a dus la spatele mașinii (ceea ce cu două minute mai devreme fusese partea din față), a ridicat capota, a descoperit că n-avea nimic înăuntru și a zis: „Puteți intra în țara mea." Așa s-a ales prietenul meu cu propria anecdotă, intrând în Siria cu fundul înainte.

Dacă ai ști, Kittredge, câte anecdote, exact la acest nivel de exagerare, circulă pe la noi! Realizez că, până acum, i-am evitat pe cei de felul lui Phillips ori de câte ori am putut. Aici, la Agenție, vreau să zic. Lipsa lor de umor mă duce cu gândul la oamenii care nu suferă alcoolul, dar iau întotdeauna una mică înainte de masă, pentru că urmează sfatul doctorului care spune că un pahar pe zi face bine organismului.

Oricum, alcătuim o troică. Phillips își turuie bancurile, Howard nechează, eu chico-chico-chicotesc, și râsul nostru, după ce durează cât se cere de cuviință, se oprește ca un automobil cu frâne bune și care abia se mișcă. Crede-mă, zău, există mai multe chipuri în care îți poți pierde sufletul.

9 aprilie 1961

La Biroul pentru operații militare sosește un raport referitor la vasele de transport concesionate. Vor servi ca transportoare de trupe și au ajuns la Puerto de Cabezas în Nicaragua. Aflu prin HALIFAX că sunt mâncate de cangrenă, cu cocile și vinciurile ruginite și că fac mari greutăți la încărcarea proviziilor. Oamenii noștri, care se găsesc la fața locului, n-au avut deloc o reacție favorabilă. „M-a trecut un fior rece", i-a raportat unul dintre ei lui Cal.

Să sperăm că nu-i și simbolic pentru aventura însăși. Iar eu parcă aș fi cuprins de friguri. Deși încă din februarie Brigada era ceva foarte impresionant, între timp toate efectivele ei s-au dublat. Ca atare, jumătate din trupă este probabil subinstruită. Batalioanele 5 și 6 au fost formate, doar cu câteva zile în urmă, din recruții care s-au înrolat în ultimele două săptămâni, și ai de ce-ți face griji pentru că este fără îndoială o armată a clasei de mijloc și cuprinde doar cincizeci de negri cu totul. Ceea ce s-ar putea dovedi o problemă. Mai bine de jumătate din populația Cubei e alcătuită din negri. Direcția pentru Informații ne spune că numai douăzeci și cinci la sută din populația cubaneză ar fi împotriva lui Castro. Aceasta ne preocupă mai puțin, ca și cum aici, la Operații, ne-am face un punct de onoare din a nu acorda atenție la ceea ce ne vine prin oglinda deformatoare a Direcției de Informații.

Totuși, această statistică mă sâcâie; e posibil ca numai douăzeci și cinci la sută din populație să-i fie potrivnică lui Castro? Dacă-i adevărat, atunci de ce tipul nu permite un vot cinstit? Trebuie să-ți mărturisesc că pendulez între încredere și neîncredere. Mă ia cu frig când mă gândesc la armata lui Castro. Apreciem că are treizeci de mii de soldați instruiți, iar așa-numita miliție poate fi de zece ori mai mare. Desigur, pornim de la premisa că un mare procent din această miliție se va despărți de el. *Toate războaiele din Cuba au fost câștigate de partea cu efective mai mici.* Cu alte cuvinte, Cuba este o structură magică. Așa încât trăiesc experiența a ceea ce aș numi o *înfrigurare de bun augur.* După Cal, lupta este spectacolul magic cel mai cuprinzător dintre toate și se desfășoară întotdeauna „pe vechiul tărâm blestemat al întunericului", doldora de coincidență și intervenție. Dar îmi fac griji pentru Brigadă.

10 aprilie 1961

Tocmai mi-a fost înmânat un raport de la Zenith. Agentul meu numărul unu de la Miami, unul și același Chevi Fuertes cu care am colaborat în Uruguay, mă avertizează asupra a doi domni pe nume Mario García Kohly și Ro-

lando Masferrer. Umblă – și încă serios – vorba la Miami că grupul lor de extremă dreaptă plănuiește asasinarea în masă a Comitetului Revoluționar Cubanez, imediat după transportarea acestuia în Cuba, ceea ce îmi sună mai degrabă a amenințare și mai puțin ca o punere în execuție, dar elementul care îmi dă de gândit e că, dacă aș fi Castro, atunci tocmai grupurile ilegale ale lui Kohly ar fi ultimele pe care le-aș aresta și aceasta numai după ce și-au îndeplinit misiunea împotriva Comitetului Revoluționar Cubanez. Ceea ce înseamnă să iei de bun că și Kohly, ca și ceilalți, a fost penetrat de Castro.

Când mă duc cu treaba asta la Cal, scutură din cap:

– Citești vreodată ziarele?

Parcă anume pentru mine, chiar în primul fascicul din *Washington Post* stă scris: Rolando Masferrer a fost condamnat astăzi, la Miami, de către Marele Juriu Federal pentru că a pregătit în secret trimiterea unei forțe expediționare în Cuba și a violat legea neutralității Statelor Unite.

– Ei bine, am zis, nu dăm chiar mereu în bară, nu-i așa?

– Nu chiar mereu, zice Cal.

mai târziu, 10 aprilie 1961

Cine ne-ar auzi, pe Hunt, Phillips și pe mine, la lucru în sala de conferințe de la etaj, și-ar închipui lesne că programăm un computer pentru compunere automată de poezie la cerere. În ziua Z, transmițătorul nostru de unde scurte din Insula Lebedei urmează să bombardeze Havana și provincia cu o cantitate de transmisiuni suficientă pentru a paraliza secțiile DGI repartizate interceptării mesajelor noastre către rezistența clandestină. Transmisiile, deși n-au nici un sens, dau impresia unui trafic intens. E lucrat curățel. Oamenii noștri din Cuba vor ignora mesajele pe care nu le înțeleg, în ideea că sunt direcționate spre alte grupe. Dar DGI va fi obligat să se ocupe de fiecare mesaj în parte. Pregătindu-ne ca niște conștiincioși făuritori de cuvinte, ne ferchezuim produsul. „Șacalul a dat iama în trestia de zahăr", de exemplu. Ne luăm la hartă dacă șacalii fac sau nu parte din fauna indigenă a Cubei și dacă trag la trestia de zahăr. Nu vrem să trimitem nici un mesaj care ar dezvălui necunoașterea istoriei naturale a Cubei. Desigur că am putea face apel la un habanero. În loc de asta, îi sunăm pe cei de la Secretariatul pentru Caraibe de la Direcția de Informații. Deoarece nu iau parte la operațiune, le cerem nici mai mult, nici mai puțin decât o expunere asupra florei și faunei, precum și asupra tehnicilor agricole în jumătățile de răsărit și de apus ale insulei. După care vom ști dacă putem face uz de: „Huhurezul pupăie la miezul nopții", „Râsul se îndreaptă spre coastă", „Mlaștina e pe secate", „Plantațiile de papaya se învăluie în fum." Sau, și mai și: „Așteptați ochii și urechile din Antile."

11 aprilie 1961

Mireasma cireșilor înfloriți plutește peste Potomac. Un palid reflex din dărnicia naturii regăsesc astăzi și în starea noastră de spirit de la Cartierul General-Ochiul, sau fac eu caz de cele câteva zâmbete rătăcite?

Comitetul Revoluționar Cubanez (de aici înainte: CRC) a fost transportat într-un fel sau altul, printr-un subterfugiu sau altul, la New York, să se întâl-

nească cu suzeranul lor, Frank Bender, un est-european chel și fumător de țigară de foi, care habar n-are de spaniolă. S-a întâlnit cu ei într-o mică sală de primire la Commodore, doar atât cât să-i anunțe că invazia e foarte avansată și că, dacă vor ajunge la capul de pod, trebuie să cadă de acord și să fie sechestrați într-un apartament dintr-un hotel, acolo, la New York, pentru cele câteva zile următoare – orice altă informație mai precisă fiind interzisă din motive de securitate. Nu vor putea ține legătura telefonică cu nimeni. Dacă vreunul dintre cei de față nu era de acord cu acest consemn, se putea socoti liber să plece și liber să nu participe la invazie. Bender, hârșit în ironia est-europeană, le mai pune la îndemână și ideea că oricare dintre liderii CRC-ului care n-ar cădea la înțelegere s-ar putea să reprezinte suficient risc spre a fi sechestrat de unul singur. Firește, toți zic „da" coliviei colective. Hunt susținea că aceste măsuri speciale sunt necesare din cauza lui Manuel Ray, dar mie îmi sare gândul la Toto Barbaro, și sunt taman mulțumit că nici unul dintre ei nu mai poate expedia vreun mesaj. Îmi dă prin cap că a fost nevoie de cel puțin douăzeci de inși dintre ai noștri de la Zenith pentru a monta diferitele tertipuri prin care cei șase gentlemeni au fost aduși la New York. Ei bine, ne pricepem la alde astea, și așa și trebuie.

Bender, care s-a claustrat împreună cu prea stimații prizonieri, îl informează pe Hunt că-l bat deja la cap pentru a obține informații prealabile asupra invaziei.

– Dacă tot ne țineți în captivitate, zic ei, măcar să avem o compensație primind unele informații privilegiate, nu?

În același timp, pentru a-i face publicitate CRC-ului după cum se cuvine, Knight a angajat o firmă de publicitate de pe Madison Avenue, Lem Jones Associates. De fapt, i-a reangajat, căci Lem Jones a mai lucrat pentru El Frente. Ghicesc, după mutra pe care o face, că Phillips mă va avea cu una din anecdotele lui.

– Aș zice, începe Phillips, că Lem Jones și-a câștigat ultimile parale de la El Frente în septembrie trecut. În luna aceea, Castro era programat să ia cuvântul la Națiunile Unite, și Lem împreună cu mine am decis să-l punem față în față cu vreo două autobuze pline cu femei cubaneze – „Mame din Miami." Avea să fie o „caravană a durerii" și urma să culmineze cu o slujbă la Catedrala St. Patrick. În drumul lor de la Miami încoace, autobuzele noastre de transport pe mari distanțe au fost serios încetinite. Alesesem cu grjă patru gravide și descopeream acum că trebuia să facem haltă din zece în zece mile să facă pipi. La Washington am ajuns târziu și am pierdut o conferință de presă. *Idem*, la Philadelphia. Caravana durerii a intrat în New York cu o zi întreagă întârziere, dar le-am fotografiat pe femei rugându-se la St. Patrick. Pozele au apărut în presă și la TV, s-a vorbit la radio. Aș zice că Lem Jones și-a meritat reangajarea.

12 aprilie 1961

Ritmul acțiunii reale începe să se simtă. Îl poți percepe în Biroul pentru operații militare.

Aflu astăzi că încărcarea mărfurilor în cargouri la Puerto de Cabezas a mers într-un ritm chiar mai lent decât s-a anticipat. Vinciurile s-au blocat și bo-

caportul mare pe una din nave a ruginit văzând cu ochii. Au fost necesare ore întregi de eforturi să-l deschidă. Trupa Brigăzii însă, cu un moral foarte ridicat, a încărcat manual cargoul.

Imaginația mea este destul de vie pentru a auzi vinciurile scârțâind și macaralele gâfâind astmatic de la un capăt la altul al portului. Imediat după încărcare, se îndepărtează la câteva sute de yarzi și aruncă ancora, având la bord numărul respectiv de oameni din trupă. Aflăm că oamenii dorm în hamace, sub punte, sau pe prelate, deasupra. Ofițerii, care stau încă în corturi pe țărm, vor participa diseară la o mesă, după un instructaj amănunțit. Abia atunci vor lua cunoștință despre locul ales pentru debarcare.

Agenții noștrii la Puerto de Cabezas ne-au mai raportat că Luís Somoza, președintele nicaraguan, i-a somat pe cei din Brigadă să-i „aducă vreo două fire din barba lui Castro". Observatorul nostru a adăugat: „Cum Somoza e un dictator grăsuliu și pudrat, cu o înfățișare de clătită, tare mă tem că, dacă se aștepta la aplauze din toată inima, a trebuit să facă față și la vreo câteva chicote. Un cubanez colțuros și zdravăn i-a dat drumul porumbelului: „Barba de sus sau a de jos?"

Gurile rele de la Cartierul General-Ochiul mai spun că cargoboturile închiriate de la García Line sunt atât de vechi, încât vor da un aer de absolută autenticitate declarației noastre că invazia e finanțată de cubanezi și condusă de ei. Nici un american care se respectă nu s-ar apropia de asemenea hârburi. Comentariul lui Phillips: „În încercarea de a-i păstra operației tenta de autenticitate cubaneză, s-ar putea să fi mers totuși cam prea departe."

tot 12 aprilie

Oscilez între două sisteme de percepție. O parte din mine se agață din răsputeri de fiecare raport al TRAX-ului și de la Puerto de Cabezas. Celălalt mă trage de urechi că soarta Brigăzii s-ar putea să fie legată de a mea. Într-o săptămână sau mai puțin, mă voi alătura lor la capul de pod. E un sentiment ireal. În consecință, neliniștea îmi locuiește trupul ca o gripă blândă și sensibilizează fiecare mișcare a mădularelor.

Apoi îmi trece prin gând că, odată debarcat pe plajă în capul de pod, e posibil să fiu capturat, și dacă vor ajunge la concluzia, așa cum stau și lucrurile în realitate, că sunt agent CIA, s-ar putea să mă tortureze. Aș putea vorbi. (Dar voi vorbi? Nu cunosc răspunsul.) Conștientizez că știu prea multe. Ceea ce îmi provoacă o reacție copilărească – mi-e ciudă pe toată lumea din Agenție care mi-a spus mai mult decât se cuvenea. „Greșeala e a ta, nu a mea", mi-am zis în sinea mea și m-am îngrozit. Adevărul e că nu am experiență pe baza căreia să măsor aceste noi evenimente riscante. Sunt, deci, tot atât de furios în forul meu interior ca un ins singur la o petrecere, cu care nu vorbește nimeni.

tot 12 aprilie 1961

Vestea cea mare, astăzi, la Cartierul General-Ochiul a fost declarația lui Kennedy la o conferință de presă încărcată, de dimineață.

– În nici un caz, susține el, nu va avea loc o intervenție a Forțelor Armate ale Statelor Unite.

Firește, cuvintele de mai sus sunt destul de importante pentru a fi afișate pe avizierul din camera de lectură și jos, în Biroul pentru operații militare. Hunt strălucește.

– Un efort superb de inducere în eroare, conchide el. Știm că portavionul *Essex* așteaptă la Puerto Rico întâlnirea din Golful Porcilor.

În Biroul pentru operații militare, Cal se arată însă mult mai puțin încântat:

– Dacă Kennedy gândește ce spune, putem scoate prapurii de înmormântare.

Cal contează, se vede, pe o susținere militară totală din partea Statelor Unite. Ceea ce sugerează că atât Bissel, cât și Dulles au aceeași convingere. Premisa că președintele Kennedy nu va accepta niciodată înfrângerea este obligatorie pentru noi. În jurul subiectului se nasc dispute. Oare Președintele nostru vorbește serios atunci când afirmă că nu va interveni în nici un caz, ori este vorba de o lovitură de maestru, așa cum speră Hunt?

În Biroul pentru operații militare, realizez o dată mai mult cât de mare este harta noastră a Golfului Porcilor. Văd în asta un soi de magie tehnologică, de opus gâturilor sucite și însângerate din supa unui *mayombero.*

mai târziu, 12 aprilie

O altă știre ne ocupă restul zilei. Un cosmonaut sovietic, Iuri Gagarin, a înconjurat orbita pământului într-o navă cosmică. Ceea ce vrea să însemne că – și limbajul e nou – a circumnavigat planeta într-o capsulă spațială. La Cartierul General-Ochiul, mulți dintre oamenii noștri fac mină sumbră. E un șoc teribil. Cum a fost cu putință ca rușii să câștige cursa spațială? Pe de altă parte, tatăl meu își recapătă speranța.

– Nici că se putea să pice mai la timp, zice el. L-ar putea stimula pe irlandezul Kennedy în legătură cu debarcarea.

Nimeni de pe aici nu rostește numele Golfului Porcilor. Vorbim de Golful Roșu, Golful Albastru și Golful Verde. Umbre ale Normandiei? Tarawa? Iwo Jima?

13 aprilie 1961

Mi-a scăpat o observație interesantă făcută ieri de Jack Kennedy la conferința lui de presă. „Condamnarea lui Masferrer în Florida, pentru a fi complotat o invazie a Cubei, în scopul de a impune un regim asemănător cu al lui Batista, ar trebui să indice sentimentele țării noastre față de toți cei care vor să instaleze un asemenea regim în Cuba.

14 aprlie 1961

Azi, Z minus 3, Brigada a luat marea. Trupele noastre sunt îngrămădite în cinci hodoroage; operațiunea a fost botezată Zapata. Mâine, Z minus 2, opt avioane B-26 ale exilaților vor decola de la baza din Nicaragua de lângă Puerto de Cabezas, lansând un atac aerian împotriva a trei aeroporturi din Cuba. Urmărim nu numai să lovim în forța aeriană a lui Castro, ci să dovedim lumii că operația a fost executată de dezertorii cubanezi, pilotând avioane cubane-

ze, cumpărate de cubanezi. Părerea prevalentă la Cartierul General-Ochiul e că un atac din aer de mari proporții în ziua Z ar putea fi o semnătură americană prea evidentă. Pe Hunt și pe mine, totuși, această alegere ne pune într-o stare de agitație. Bombardarea aeroporturilor cu două zile înainte de Z îi va da timp lui Castro să ne strivească rețelele. E probabil, așadar, ca în ziua invaziei să nu mai existe o rețea clandestină serioasă. Seara târziu, în timp ce discutăm aprins în camera noastră de zi, Cal nu e de acord cu această logică, și înțeleg pentru prima dată cât de calculat poate fi Allen Dulles. O dată ce mâine va zbura la Puerto Rico, pentru a da o declarație asupra căreia a convenit cu luni în urmă – ceea ce e de sperat că-i va zăpăci pe cei din DGI, făcându-i să creadă că invazia nu-i chiar iminentă –, ajung la concluzia că numai domnul Dulles ar putea estima cu sânge rece că rețelele noastre din Cuba fiind acum atât de infiltrate, încât îi folosesc lui Castro în aceeași măsură ca și nouă, păi atunci n-are decât să-i aresteze pe zecile de mii de cubanezi, ridicându-i în masă. Probabil că astfel va închide și o mulțime dintre agenții săi dubli, ceea ce ar putea avea un efect moral extrem de negativ asupra lucrătorilor săi în Informații pe mai departe. Ca și asupra moralului mișcării noastre clandestine – ei bine, se pare că pe aceștia îi putem ceda.

Hunt și Phillips sunt îngrijorați și din cauza milioanelor de fluturași care *nu* vor fi distribuiți cu ocazia atacului aerian din ziua de Z minus 2. Întreaga încărcătură utilă de pe B-26 e repartizată forței de distrugere a avioanelor lui Castro. Mai încolo, dacă vor mai fi și alte atacuri aeriene (se pare că nimeni nu știe cu precizie câte au fost autorizate și Phillips se-apucă să masacreze masa cu pumnii pentru că nu reușește să afle), s-ar putea să ni se permită să lansăm ceva hârtie, dar se pare că orice gând despre o lovitură à la Guatemala a fost părăsit de-a binelea. Ca să ne îmbuneze, șefii ne asigură că vasele cu provizii vor transporta și fluturașii.

– Îndată ce vom avea un cap de pod pe plajă și o pistă aeriană, marfa voastră va putea intra foarte ușor.

– Prea târziu, încearcă să le explice Phillips. Cum despre el s-ar putea afirma că este exemplarul cel mai impunător din punct de vedere fizic care bântuie prin Cartierul General-Ochiul, ți se pare ciudat să-l vezi atât de frustrat, cu gura și fața boțite ca ale unui puști de cinci ani care-și înghite lacrimile. Noi suntem preliminariile. Ce ne facem, introducem preliminariile după fortificație?

14 aprilie, mai târziu

Sub presiunea Departamentului de Stat, cineva de sus, poate Bissell, a decis ca în timpul raidului aerian de mâine un avion-capcană suplimentar să zboare din Nicaragua direct la Miami. Aici va susține că e un B-26 cubanez, care a dezertat din forțele aeriene ale lui Castro, a bombardat aeroporturile din Havana și apoi s-a îndreptat spre noi.

Din ștrengăria asta, Hunt prevede că tot soiul de lucruri vor merge strâmb și se pune în legătură cu Valea Fericită, numele de cod pentru Puerto de Cabezas, prin mașina noastră de cifrat-descifrat. Le explică aspectele esențiale în pregătirea jucăriei. Aparatul trebuie să arate nițel șifonat de luptele purtate deasupra spațiului aerian cubanez. Artiștii noștri în camuflaj îl pot îm-

podobi cu găuri de gloanțe și cu arsuri acolo unde trebuie. Comentariul lui Hunt:

– Povestea asta îmi dă colici. Greșește un detaliu, și s-a dus pe copcă.

Știind că raidul aerian va lovi în zori, cea mai mare parte a personalului de la Cartierul General-Ochiul rămâne peste noapte la sediu. Ne odihnim pe paturi de campanie ale armatei, cu saltele surprinzător de nestandard – îți rupi oasele sau sunt prea flescăite –, bem cafea sau ne pierdem vremea. Îmi imaginez că toate situațiile prin care trece cineva așteptând vești de afară seamănă cu închisoarea. Percepțiile senzoriale sunt obturate și acesta și este, cred, rostul unei închisori.

8,00 a.m., 15 aprilie 1961

Încăperea trăsnea de fumul țigărilor fumate peste noapte și de mirosul stătut, aproape grețos al unui număr prea mare de bărbați dormitându-și somnul sub o tensiune prea mare. Îndată ce s-a crăpat de ziuă însă, traficul prin cablu privind cele trei atacuri aeriene a început. O unitate din trei aparate B-26, cu nume de cod „Linda", are drept țintă San Antonio de los Baños, un aeroport de o importanță militară decisivă, la treizeci de mile sud-vest de Havana. „Puma", o altă unitate formată din trei B-26, va lovi Camp Libertad chiar lângă Havana, iar „Gloria", cea de a treia unitate, din două B-26, va ataca la celălalt capăt al insulei aeroportul Santiago de Cuba, din provincia orientală.

Apoi rapoartele au început să sosească toate deodată. Cele trei aeroporturi au fost bombardate simultan și au fost nimicite. Havana erupe în emisiuni isterice și propriile noastre B-26 ne raportează că forța aeriană a lui Castro a fost măturată de pe fața pământului.

Cum se transformă într-o clipă dormitorul nostru de ocazie! La 6,30 a.m., ferestrele se deschid larg iar noi izbucnim în urale. E mare grabă și învălmășeală în timp ce ne căutăm hainele și ne repezim spre Biroul pentru operații militate. Ofițerii se îmbrățișează. Bissell primește felicitări. „Nu-i nimic oficial", îl aud spunând, „trebuie să așteptăm confirmarea prin fotografiile luate de U-2-rile noastre", dar strălucește tot. Îi aud pe alți ofițeri murmurând: „S-a isprăvit. Havana s-ar putea să fie și ea în mâinile noastre."

Între timp, acel B-26 singuratic și-a luat zborul de la Valea Fericită spre Florida, a aterizat pe Aeroportul Internațional din Miami și pilotul a fost preluat de la cei de la Biroul Imigrări, iar avionul confiscat și încercuit. Ascultăm buletinele de știri americane și aflăm că pilotul purta un tricou, un chipiu de baseball și ochelari fumurii și arăta deosebit de calm în timp ce-și fuma țigara.

Firește că avionul lui fusese ciocănit. Unul din motoare era terminat și fuselajul purta multe găuri de gloanțe.

Ne parvine o declarație de la New York a lui Miro Cardona. „Comitetul Revoluționar Cubanez a fost tot timpul în contact cu piloții și i-a încurajat." În Biroul pentru operații militare avem un aparat TV în alb-negru, cu o diagonală de zece țoli, și casc gura la Cardona în timp ce le vorbește reporterilor. Arată obosit. Își scoate ochelarii cu lentila întunecată și spune presei:

– Gentlemeni, uitați-vă în ochii unui revoluționar care aproape n-a dormit deloc în ultima vreme.

– Sunt aceste raiduri un preludiu al invaziei? întreabă un reporter.

Cardona zâmbește. Își desface larg brațele ca un arbitru care aplanează un conflict și declară:

– Nici o invazie, domnule.

Așezat lângă el însă, Barbaro zice:

– Domnilor, asistăm la evenimente spectaculoase, care au și început.

o oră mai târziu

Întâmplări bizare. După atacul asupra aeroportului Camp Libertad, unul dintre bombardierele exilaților, având necazuri la motor, a trebuit să fie pregătită aterizarea lui forțată la Key West. Atunci când evenimentele reale se conformează unor scenarii fictive, nimeni nu le poate face față. Școala medie din Key West tocmai se pregătea să celebreze Ziua Olimpică la Gara Navală Aeriană Boca Chica. Veniseră cu tot tacâmul: întreceri sportive, rude, fanfare, conducători ai galeriei. Totul a fost contramandat. Ziua Olimpică a fost anulată de Marină.

Apoi, un alt B-26 din grupul de la San Antonio de los Baños a aterizat forțat pe insula Grand Cayman, când unul din rezervoarele de alimentare i s-a blocat. Cum pe Grand Cayman flutură un drapel britanic, revenirea pilotului și a aparatului în Valea Fericită nu va fi lucru de la sine înțeles. Așa cum observă Cal: „Într-o chestie ca asta nu poți avea încredere în englezi. Pot deveni formaliști în momentele cele mai afurisite."

Directorul Biroului Imigrări și Naturalizare apare la actualitățile TV din Miami. Refuză să dea numele celor doi piloți care au aterizat în Statele Unite. Familiile lor aflate în Cuba trebuie protejate. Un reporter întreabă:

– Adică generalii din forțele lor aeriene chiar nu vor ști numele piloților lor?

– N-am ce vă face, spune directorul. Acești piloți au cerut ca numele lor să fie ținute secrete.

Hunt clatină din cap.

– Aud cum luăm apă la santină.

Are dreptate. De-a lungul întregii zile reporterii de la Miami și New York pun întrebări. Încep să întrevăd că ei reprezintă, în câmpul de forțe existent, un alt gen de forță și un instinct special în depistarea fiecărei găuri în țesătura unei relatări. Un reporter a reușit chiar să se apropie destul de mult de aparatul aterizat la Miami pentru a observa că țevile mitralierelor acestui B-26 erau acoperite. Protejarea țevilor este un gest de rutină, pentru a apăra culasa de praf și detritusuri, dar faptul înseamnă totodată că, ei da, cu aceste arme nu s-a tras. Problema stăruie în reportajele de actualități. În Secția pentru Informații și în Biroul pentru operații militare, îi poți auzi pe oameni bombănind. „Reporterii ăștia blestemați – ei de partea cui sunt?" mă aud pe mine însumi. Problemele se agravează și nu primesc răspunsuri. Crainicii radio și TV subliniază: „Fără comentarii", cu o pauză tot mai plină de rezonanță de fiecare dată.

La ONU, Raúl Roa, ambasadorul Cubei, se întâlnește cu Adlai Stevenson. Urmăresc știrile la radio toată după-amiaza. Stevenson spune:

– Acești piloți au fugit de tirania lui Castro. Am fotografia unuia din cele două aparate. Însemnele forțelor aeriene ale lui Castro se văd clar.

Simt bucurie și durere totodată. Trăiesc un sentiment curios și neașteptat al importanței, o dată ce un personaj atât de faimos ca Adlai Stevenson se arată dispus să mintă pentru Agenție. De parcă s-ar împărtăși din răutatea transcendentală care intră ca parte a bunătății, căci țelul ei este victoria pe drept. Și totuși, mă încearcă deprimarea. Stevenson pare un mincinos desăvârșit. Nici urmă de nesinceritate în vocea lui.

– Nu știu dacă e în cunoștință de cauză, zice Hunt.

În schimb Raúl Roa se exprimă cu precizie:

– Raidul aerian din zori reprezintă preludiul unei tentative de invazie pe scară largă, sprijinită și finanțată de Statele Unite. Acești mercenari au fost instruiți de experți ai Pentagonului și ai Agenției Centrale de Informații.

La Casa Albă, conferință de presă. Pierre Salinger, secretarul pentru relațiile cu presa, neagă că ar fi avut cunoștință de bombardamentul întreprins.

mai târziu

Spre seară, mă opresc o clipă în biroul tatălui meu, să bem împreună o ceașcă de cafea fierbinte. Nu-i în toane bune. Tocmai a primit vestea despre o primă victimă. Pe *Atlántico*, unul dintre transportoarele închiriate, a avut loc un exercițiu cu mitraliere de 50 mm și afetele mitralierelor s-au desprins din lăcașurile lor, (desigur, ruginite). Gloanțele au măturat puntea. Un mort, doi răniți. Ceremonie de înmormântare. Toți în mare ținută, rugăciuni, și leșul își găsește mormântul în mare la apusul soarelui.

O moarte inutilă, în care Cal Hubbard vede un semn rău; își face griji și din cauza lui Adlai Stevenson.

– Nu cred că Adlai știe că cele două aparate erau ale noastre. Tracy Barnes a fost cel care l-a informat, iar când Tracy optează pentru un răspuns vag, apoi îl și dă. Când va descoperi Stevenson, să te ții ce vom avea de plătit. Doamne, i-ar putea cere lui Kennedy să anuleze invazia. Și Cal adaugă imediat: Asta nu se va întâmpla, ca și cum voința sa ar putea deveni un element de consistența aerului nesigur care-i absoarbe cuvintele.

seara

Astă-seară, îndată după căderea întunericului, Hunt primește vizita lui Dorothy. O șterge de la Cartierul General-Ochiul și stau de vorbă în mașina lor. Nu i-a spus până acum că plecăm spre capul de pod în mai puțin de șaptezeci și două de ore. Nu și-a făcut încă bagajul. Se va alătura probabil Comitetului Revoluționar Cubanez la scurt timp după sosirea lor pe calea aerului la Opa-Locka, își va lua ceva schimburi și bocanci militari. La fel și eu. Mi-i imaginez pe Howard și Dorothy în mașină, vorbind despre moartea recentă a mamei ei, despre școala copiilor – agenda familiei. Ne îndreptăm spre o țară tropicală, dar simt din nou un fior rece. Resimt plecarea mea la război ca pe un fapt foarte real. Și totuși, sentimentul morții mele e viu. Îmi pot vedea cu ochii minții trupul mort. Și pentru că acest jurnal l-am închinat lui Kittredge, o și

aud întrebând: îl tracasează sau nu Omega pe Alpha cu vedenii ale morții, de care se simte mai atras decât partenerul său îndărătnic?

duminică dimineață

Prea puțini dintre noi am avut un somn bun pe paturile noastre de campanie. Cu toate că invazia e planificată abia pentru mâine în zori, oamenii s-au tot sculat și au coborât în Biroul pentru operații militare. La o cafea cu gogoși, Phillips ne regalează cu o anecdotă. Una dintre secretare, venindu-i rândul la un pic de odihnă, a fost cuprinsă de panică atunci când, la trezire, a avut parte de priveliștea unui bărbat necunoscut care dormea în patul de alături. Era o matahală foarte palidă, pe care n-o mai văzuse. Și dacă avea în față un intrus? Nu, zice Phillips, tipul răspundea la numele de Richard Bissell, trăgând un pui de somn zdravăn.

Pe la 9,00 a.m., cu jumătate din efectivul Cartierului General-Ochiul în permisie de o oră sau două, să-și vadă familia și/sau să dea pe la Biserică, ne sosește o știre tulburătoare de la Biroul pentru operații militare: la o examinare atentă, fotografiile aeriene arată că atacul aeroporturilor cubaneze de ieri n-a avut succesul raportat anterior. Nu toate avioanele lui Castro au fost distruse. S-ar zice că brigada noastră de piloți a văzut ce și-a dorit să vadă. După socoteala Biroului nostru, două treimi din forța aeriană a lui Castro este făcută fărâme sau inutilizabilă, dar tot le-au mai rămas trei sau patru T-33, avioane cu reacție, același număr de avioane de luptă Sea Fury și două bombardiere B-26. Devine necesară, așadar, o misiune de curățenie pentru a duce la capăt treaba. Ofițerul nostru cu operațiunile aeriene tocmai dădea alarma către cei de la Puerto de Cabezas, despre necesitatea unei asemenea lovituri, când generalul Cabell, director interimar în absența lui Dulles, a intrat în Birou, întorcându-se de la partida de golf de duminică dimineața.

Nu eram de față, dar am aflat curând că domnul Cabell a refuzat să aprobe acest al doilea raid fără înștiințarea Secretarului de Stat Rusk, iar Rusk, la rândul lui, i-a cerut să se prezinte la Departamentul de Stat. Vizibil tulburat, Richard Bissell a plecat cu Cabell.

După două ore, acest al doilea atac aerian stă încă în picioare. Starea de spirit la Cartierul General-Ochiul s-a schimbat din nou. Așa cum îmi explică Cal în treacăt, corpul principal de trupe este planificat să debarce în jur de 2,00 a.m. luni dimineața, iar navele cu provizii să fie descărcate înaintea zorilor, altfel pot fi sfârtecate de rămășițele aviației castriste. Sarcina poate fi îndeplinită până la răsăritul soarelui, zice Cal, dar numai dacă totul merge ca pe roate. E o cerință a naibii de mare pentru o forță de invazie neîncercată venind pe întuneric și în ambarcațiuni vechi spre un țărm necunoscut.

două ore mai târziu.

Încă așteptăm. Suntem spre sfârșitul după-amiezei. Ne cuprinde îngrijorarea. Istoria din *New York Sunday Times*, semnată de Tad Szulc, și-a făcut, și încă prea bine, treaba în vânătoarea după „circumstanțe care produc perplexitate". Întrebări tot mai afurisite. De ce oare numele piloților sunt încă ținute în

secret? Și ce-i cu partea din față a avionului B-26: aparatele lui Castro o au din plexiglas – B-26 care a aterizat la Miami are partea din față solidă.

Hunt scoate în evidență problema reală. Basmul nostru trebuie să țină până când debarcarea devine lucru înfăptuit. O dată ce vom avea un aeroport în funcțiune în Golful Porcilor, mica noastră brașoavă despre piloții transfugi poate fi îngropată de evenimentele imediate și reale. Totodată, se prea poate ca Departamentul de Stat să-și fi pierdut greața pentru atacurile aeriene suplimentare. Tot ce știm e că întâlnirea dintre Rusk, Bissell și Cabell continuă, iar cererile trimise de Valea Fericită, privitoare la lovitura aeriană amânată, se adună și ele una după alta. Trăim cu sentimentul pe care ți-l dă o cameră de așteptare.

Eu însă am ce face, căci împreună cu Hunt și Phillips pregătim mesaje. Vor fi difuzate în mai multe rânduri către cubanezi de la stația noastră de emisie clandestină din Insula Lebedei și, nădăjduim, vor stârni o mare confuzie. „Uită-te bine la curcubeu. Peștele se va ridica la suprafață foarte curând. Chico stă în casă. Vizitează-l. Cerul e albastru. Pune biletul în copac. Copacul e verde și cafeniu. Scrisorile au sosit cu bine. Literele sunt albe. Peștele nu va mai întârzia să se arate. Peștele este roșu." Am aflat prea târziu de la expertul nostru lingvist că, pentru cubanezi, „peștele" este unul din cuvintele cu care este desemnat „phallus"-ul. Ei bine, „Phallusul se ridică, phallusul este roșu."

După care ne intră o telegramă Reuter din Havana, care descrie o procesiune funerară lungă cât trei cvartaluri, străbătând cu pas lent străzile Capitalei. Însoțește trupurile celor uciși în cursul atacului aerian de ieri. Trupurile au fost expuse cu pompă la Universitatea din Havana peste noapte; acum cortegiul înaintează spre Cimitirul Columb, unde urmează să ia cuvântul Castro.

Peste o oră, Reuter ne oferă citate din cuvântarea lui Castro. „Dacă atacul de la Pearl Harbor e considerat de poporul american drept un act criminal, trădător și laș, atunci poporul nostru are îndreptățirea să considere acest act de două ori criminal și de o mie de ori mai laș. Yankeii încearcă să amăgească lumea, dar întreaga omenire știe că atacul a fost înfăptuit cu avioane yankee, pilotate de mercenari plătiți de Agenția Centrală de Informații a Statelor Unite.

I-am arătat telegrama lui Cal.

– Am auzit, zice el, că Stevenson e absolut turbat. A descoperit că aparatele B-26 nu au fost pilotate de dezertori autentici și amenință cu demisia. Așa încât nu cred că ne vor permite un al doilea atac. Factorii politici vor trece cu carul peste considerentele militare.

Are dreptate. Bissell se întoarce pe înserat, nesigur de el, posac, grav. Invazia continuă, ne spune el, dar lovitura din aer e anulată. Dacă vasele nu vor fi descărcate până în zori, vor fi nevoite să se retragă în larg până în noaptea următoare, când se vor putea întoarce să termine cu descărcatul.

Sunt șocat de reacție. Vestea nefericită e primită cel puțin ca o veste bună, căci cincizeci sau mai bine dintre noi care ne-am adunat să-l ascultăm pe Bissell, începem să-l ovaționăm. *Invazia va avea loc.* Avem libertatea de acțiune. Președintele se implică. Ceea ce e esențial. Jocul continuă. Am convingerea că ovaționăm pentru că ne simțim ușurați la gândul că nu mai suntem nevoiți să ne pregătim sufletește pentru respingerea întregului proiect.

Reacția mă mai duce cu gândul la asemănarea noastră cu corul antic și am sentimentul că, în sfârșit, înțeleg teatrul grec. Nu alcătuim numai un grup de indivizi comentând actele zeilor, dar am ajuns să fim propriul nostru câmp de forță, și vom căuta, prin intensitatea cu care ne vom concentra gândurile, să aplecăm cumpăna destinului de partea noastră. Foarte curând începem să medităm la necesitatea de a aduce vasele cu provizii și mijloace de descărcare mai aproape de capul de pod pe plajă. N-aș fi surprins aflând că mulți dintre noi încearcă să greseze în gând motoarele cu aburi de pe cargourile acelea vechi și ruginite.

mai târziu

Seara avem un moment de acalmie și m-am retras din nou în colțișorul meu din veceu înnodându-mi însemnările. Curând voi intra în legenda locală, cu Hubbard-cel-care-stă-prost-cu-sfincterul. Asta în caz că absențele mele la intervale de câteva ceasuri sunt remarcate; speranța mea însă e că în tensiunea generală și în confuzia care domnește nu vor fi, și atunci totul e bine și frumos. Dacă însă mi se va duce faima ca Harry-Budană, faptul va da preț acestui jurnal. Acum, mi-aș dori să nu-l fi început. Căci dacă cei de la Fermă ne-au dăscălit cu un principiu, acesta a fost să nu ne notăm decât strictul necesar. Chiar în timp ce scriu, resimt constrângerea. Am grijă să nu dau detalii despre membrii Biroului pentru operații militare și misiunile lor, încerc să descriu doar momentele istorice și, firește, variațiile mele de umoare, dar n-am încotro și mă minunez de încălcarea elementară a regulamentelor prin această născocire a tatălui meu. M-a încurajat să țin acest jurnal, știind foarte bine că asemenea activități sunt, în cazul cel mai bun, improprii. Și mă minunez de mine însumi că-l ascult. Cât de mare e nevoia mea de a fi mai aproape de el.

Totuși, ceasurile acestea de așteptare, gândul că mă pregătesc sau nu pentru tensiunile incalculabile într-un stat major aflat chiar în capul de pod de pe plajă și pentru o prea lesne de conceput vizită în eternitate ar fi aproape intolerabile fără acest jurnal. Riscul însă e mic. Ori de câte ori scriu câteva pagini, le pun în plic, însă le las să cadă prin fanta din seiful pentru poștă al lui Cal Hubbard. Presupun că le scoate de acolo la câteva zile o dată, pentru a le depune într-una din căsuțele sale sigure. Dar, ca și când simpla discutare a faptului ar putea atrage, după sine, momentul fatal, nu scoatem o vorbă despre asta.

Hunt tocmai m-a pus la curent cu itinerariul nostru de ultimă oră. Dacă până în zori proviziile au fost debarcate și capul de pod e sigur, atunci vom porni spre Miami să ne alăturăm liderilor exilaților. Peste alte douăzeci și patru de ore sau mai puțin, vom ajunge la capul de pod. De fapt, încă de la primele ore ale dimineții, CRC a părăsit New York-ul pentru Opa-Locka. Îndată ce au coborât din avion, au fost imediat instalați – nu voi spune încarcerați – într-una din barăcile vechii baze aeriene. Firește, sunt pe jumătate fierți: parte mai clocotesc, parte fierți de-a binelea. N-am fost eu în stare să mă împac niciodată cu isteria prea la îndemână a temperamentului cubanez, dar, în situația de față, le pot înțelege sentimentele. La urma urmei, se află la periferia orașului, la nici zece mile distanță de soțiile și familiile lor, și totuși nu pot ieși. Ca politicieni, le-ar plăcea să ia parte la festivități. Auzim din toate părțile că,

de când cu atacul de sâmbătă, cubanezii din Florida de sud au decolat într-o fiesta nonstop. La oficiile de recrutare s-au format cozi lungi. Toată lumea din Miami vrea acum să i se dea o șansă de a se ralia luptei împotriva lui Castro. La Opa-Locka însă, liderii exilaților rămân suspendați între entuziasmul față de începerea ostilităților și umoarea sumbră a cubanezului, element chintesențial, care vine din neputința de a participa la evenimente, claustrați cum sunt între patru ziduri.

Există o justiție tăiată cam cu toporul în faptul că Frank Bender este delegat din partea Agenției să stea cu ei. Bender, din puținul pe care l-am văzut eu din el când s-a repezit ocazional la Miami, nu s-a înghițit niciodată prea tare cu Hunt sau cu cei din Frente. Om al Europei de Est, unul obișnuit, cu meseria învățată și călit în morile de spionaj din Viena și Berlin, Bender are un principiu călăuzitor – rezultatele. E chel, poartă ochelari, mestecă țigări de foi, e abraziv ca un știulete de porumb și timp de luni întregi, ori de câte ori l-a sunat Hunt de la un telefon de prin preajma mea, aveam să aștept trântirea receptorului când Howard punea aparatul în furcă. Acum însă sunt în termeni aproape amicali. Bender, după ce-a dospit timp de trei zile cu șase cubanezi într-un apartament de hotel, și închis acum împreună cu ei în barăci, suferă de suficientă claustrofobie pentru a metamorfoza vocea lui Hunt într-un sunet prietenesc. Uneori, Bender îmi vorbește până și mie.

– Dă-mi și mie o veste ceva, puiule, zice el. Una care să-i distreze pe băieți. Le vine să roadă covorul.

– Spune-le, îi răspund eu, că Fidel a declarat despre serviciile de actualități ale presei că le lipsește orice fantezie. „Până și Hollywoodul", și acum îl citez, „n-ar îndrăzni să filmeze o poveste ca asta."

– Ha, ha, feciorul de lele are dreptate, face Bender.

Howard îmi aruncă peste masă:

– Spune-i lui Frank să-i informeze că totul merge conform planului.

– Planul îi scoate din pepeni, zice Bender. Vor să participe.

– Spune, țipă Hunt, că-i transmit salutări nevesti-sii din partea lui.

– Adu o cutie de țigări, cere Bender. Sunt cu moralul la pământ. Peste două ceasuri, ne sună din nou. Barbaro vrea să discute cu mine.

– Am trei vorbe pe care să i le spui tatălui tău, o ia el de la capăt. Aceste trei cuvinte sunt Mario García Kohly. Kohly, Kohly, Kohly. Întreabă-l pe tatăl tău dacă Kohly e ținut sub observație cu aceeași străsnicie ca noi.

– Kohly nu mai poate face nimic, îi explic eu. Masferrer a fost arestat.

– Ca Masferrer sunt mulți, dar Kholy rămâne unic. E bombă și nu om, iar noi vom fi toți exterminați în bubuială, zice Barbaro.

Puțin mai târziu, când îl întreb, Cal remarcă despre Kohly că-i o singură gură de tun între 184 altele de sub punte, artilerie grea. (Acesta este numărul grupurilor de refugiați din Miami, fiecare grup cu ideile lui.)

Duminică seară târziu, aproape de miezul nopții

Încercăm să prindem câteva ore de somn înainte de a începe debarcarea. Textul Comunicatului nr.1 al Comitetului Revoluționar Cubanez, făcut la meserie de Hunt și Phillips, e complet. În câteva minute i-l vom telefona lui Lem

Jones, iar el îl va reproduce la mimeograf, va lua un taxi și-l va distribui serviciilor de actualități. Trebuie să ajungă la ei până la 2,00 a.m.

Comitetul Revoluționar Cubanez ține să anunțe că principala bătălie a revoluției cubaneze împotriva lui Castro va fi dată în următoarele ore. Armata formidabilă de superpatrioți invincibili a primit instrucțiuni să execute o lovitură vitală pentru eliberarea iubitei noastre patrii. Partizanii noștri din fiecare oraș și sat al Cubei vor primi, pe căi cunoscute numai de ei, mesajul care va aprinde scânteia unui val extraordinar împotriva tiranului. Informațiile noastre din Cuba ne arată că cea mai mare parte din miliția din provincii a dezertat deja.

N-am avut timp să mă gândesc până acum, dar tare mă întreb dacă ne-a mai rămas un singur partizan. Azi după-amiază am primit comunicatele Agenției Reuter relativ la replica lui Castro la raidul de sâmbătă. Uriașe razii și arestări au loc la Havana și la Santiago. Stau încă îndoit asupra înțelepciunii primului nostru raid. Presupun că ne-a fost teamă că aviația de recunoaștere castristă ar fi putut dibui apropierea cargourilor ruginite ale Brigăzii, dacă am fi așteptat prea mult, și așa Fidel ar fi avut timp să-și disperseze forța aeriană, dar cât de mult s-a pierdut pentru că nu s-a atacat peste tot concomitent? mă întreb. Ei bine, nu mă voi adresa superiorilor mei militari.

12,30 a.m., 17 aprilie 1961

Iată-mă din nou în veceu, scriind. Contingentul de parașutiști ai Brigăzii, 176 de oameni viguroși, au decolat cu câtva timp în urmă din Valea Fericită, după o cină cu biftec. Gustarea de dimineață va consta dintr-un măr. Vor trebui să sară peste două ore, pentru a bloca șoselele. De zile în șir mă tot uit la o hartă mare cât un perete, din Biroul pentru operații militare, a unei arii late de patruzeci de mile și lungă de optzeci, și ea îmi ocupă capul de pod proiectat. Când acțiunea va începe, nu voi mai avea timp. Debarcarea va ocupa o porțiune de coastă în formă de L. Golful Porcilor e o fâșie strâmtă de apă, mergând de la nord la sud, de-a lungul a douăzeci de mile de țărm caraibean, pe o axă de la est spre vest. O parte a forțelor noastre (două batalioane) va naviga în susul Golfului, spre capătul acestei fâșii de apă, și va debarca la Playa Larga (Plaja Roșie). Grosul forțelor va coborî pe țărm la Girón, la vreo zece mile de la cotitură. Playa Larga și Girón se află la o depărtare de 30 de mile una de alta, fiind legate printr-o șosea bună, construită recent de Castro. Mai departe, spre est, peste alte douăzeci de mile de-a lungul coastei caraibeene, avem Plaja Verde. E punctul în care va debarca o a treia forță, ceva mai târziu. În intervalul de douăzeci și patru până la patruzeci și opt de ore, forțele noastre vor face joncțiunea și vom avea cincizeci de mile de uscat, protejate de Golful Porcilor și țărmul caraibean, de-o parte, și marea mlaștină Zapata, de cealaltă. Cu câteva mile în fața grosului trupelor noastre, parașutiștii vor lua poziție de-a curmezișul drumurilor podite cu trunchiuri de copaci, care traversează mlaștina.

Mă gândesc la trupele de parașutiști care zboară din Nicaragua spre Cuba. Torsul motoarelor de pe avioanele C-46 se amestecă în mintea mea cu strigătele înăbușite din visurile bărbaților adormiți pe paturile de campanie,

lângă mine, în timp ce eu mă trag din pat și mă scol pășind spre closet, unde voi face o haltă să pun pe hârtie aceste însemnări.

6,15 a.m., 17 aprilie 1961

Multe s-au întâmplat în ultimele șase ore.

Forțele de invazie au reușit să ajungă pe uscat la Playa Larga și Girón până la orele 2,30 dimineața, dar în rest prea puține au mers după plan. Primim mesaje din zonă pe ocolite – postul de comandă de la Girón până la nava-comandant a brigăzii, *Blagar*, iar de acolo până la un distrugător american aflat în afara apelor teritoriale ale Cubei, la douăzeci de mile de țărm, comunicare preluată de Pentagon și apoi îndreptată spre Biroul pentru operații militare. Greu de spus cât reprezintă fapt real și cât fals, dar, după confirmări și dezmințiri, iată ce știu una peste alta. Plajele de debarcare nu sunt căptușite cu nisip, așa cum ne așteptasem, ci formate din coral zimțat și continuate cu stânci submarine. În bezna nopții, balizarea luminoasă a traseelor de abordare le-a luat mai mult timp decât s-a crezut. O mare parte din barcazele cu provizii rezervate trupelor n-a mai atins uscatul, înțepenindu-se în centura de coral, oamenii, cu armele ridicate deasupra capului, au fost nevoiți să treacă prin apă până la piept. Mult din echipament s-a udat, inclusiv multe radioemițătoare-receptoare. Incapacitatea lor funcțională temporară (sperăm noi) rămâne răspunzătoare pentru încetineala legăturilor noastre cu Brigada.

A intervenit și un obstacol neprevăzut. Un mic detașament al miliției castriste se afla pe mal și au avut loc câteva schimburi de focuri înainte ca localnicii să se predea sau s-o ia la fugă. Atunci când cubanezii noștri au capturat echipamentul, câteva radioemițătoare mai erau calde încă. Așa încât Castro a primit vești de la noi mai devreme decât ne-am așteptat. Cal, trecând pe lângă mine pe coridor, a zis: „Va încerca să curețe terenul de noi înainte de-a putea stabili un cap de pod care să justifice expedierea într-acolo a guvernului provizoriu".

Orice știre care ne sosește acum devine așadar o expresie a acestei curse. Parașutiștii se află în diferite grade de pericol. Pe frontul de est, spre San Blas și mai la nord, blocajele rutiere sunt bine înarmate și aprovizionate. Unii dintre cetățenii din San Blas le aduc chiar alimente și se oferă ca infirmieri voluntari. La blocajul de pe frontul de vest însă, la nord de Playa Larga, proviziile parașutiștilor au căzut în mlaștină (încă o dată spun, am antrenat mai bine trupele de la sol decât pe piloți) și oamenii au fost obligați să se retragă spre plajă.

Astfel, pe Playa Larga, Tony Oliva, comandantul celui de-al doilea batalion de pe frontul de vest, s-a angajat în luptă încă din momentul când au pus piciorul pe uscat. Încurcături, grozăvii și oarecare succes. Pentru ambele debarcări, la Playa Larga și Girón, nu se prevăzuse rezistența armată; în ambele cazuri au fost întâmpinați cu foc de către mici detașamente de miliție staționate în apropierea plajei. Ambele batalioane ale Brigăzii au învins și s-au înfipt în teren, dar au fost pierdute ore întregi. Flota de debarcare, ieftină și de mâna a doua, care avea rostul de a funcționa ca un camuflaj al întregii operații, se pare că a funcționat prost. Comunicatele radio pe care le primim din zona de luptă cuprind mesaje repetate despre motoare care cad în pană, vase care se bălăcesc când și când în întuneric și necazuri cu recifele de corali, ceea ce con-

sumă timp. Pornind de la niște spuse ale lui Cal de acum vreo două zile, sunt convins că Agenția a fost avertizată de cei de la Informațiile navale că întreaga coastă Girón prezintă multe asemenea obstacole, dar am preferat să-i ignorăm. O dată ce pierdusem Trinidad ca loc de debarcare, Agenția trebuie să fi ajuns la concluzia că nu ne mai putem permite prea multe asemenea schimbări, altfel n-am mai fi avut nici un plan de executat. E limpede că ne orientăm după un program la-fața-locului. Ai necazuri cu debarcarea? – du materialul pe țărm cum îți vine la îndemână. Iată de ce proviziile le sosesc prea încet. Îmi face impresia că tancurile nu vor ajunge pe plajă înainte de ivirea zorilor, când navele de aprovizionare trebuie să se îndepărteze de țărm.

E cazul să pun capăt acestui set de însemnări. Aud lumea agitându-se în hol.

11,30 a.m.

Au trecut cinci ore de la ultima însemnare și în mare măsură lucrurile au luat o turnură proastă. Rămășițele aviației militare a lui Castro au apărut deasupra Girónului la șase treizeci dimineața, exact șase aparate, iar unul a fost doborât, dar noi am pierdut, la rândul nostru, o navă de aprovizionare și o alta se scufundă în apa puțin adâncă, la trei sute de yarzi de mal.

Încep să iasă la iveală unele fapte îngrozitoare. *Houston* a reușit să descarce Batalionul 2 pe Playa Larga până în zori, dar Batalionul 5, format în mare parte din recruți boboci, se mai afla încă la bord când vasul a încasat în plin o rachetă lansată de unul din avioanele lui Castro. Cum vasul mai transporta muniție și benzină, a fost o minune că n-a fost atins nimic inflamabil. Nava s-a ales însă cu o gaură sub linia de plutire și s-a îndreptat spre țărm unde a eșuat la mai puțin de un sfert de milă și a început să se scufunde ca un bivol pe moarte (sau așa văd eu lucrurile), cu uleiul și apa de santină strecurându-i-se prin toate rănile, în timp ce Batalionul 5 sărea în apă și înota la mal. Au fost mitraliați din aer. Rapoartele înregistrează între douăzeci și patruzeci de morți, dar mai sunt și alte victime, încă neluate în calcul. Tony Oliva, comandantul Batalionului 2 de pe Playa Larga are nevoie de Batalionul 5 să-i acopere spatele, dar aceștia se află în momentul de față cu zece mile mai la sud, unde probabil că se regrupează.

Peste câteva minute, a survenit un dezastru și mai mare. Un alt avion al lui Castro a lovit *Río Escondido*, cu o altă rachetă, iar vasul a suferit o explozie considerabilă și s-a dus la fund. Supraviețuitorii n-au fost încă numărați (deși mulți au fost salvați de *Blagar*, care le-a venit în ajutor dând bice motoarelor), dar paguba cea mare, așa cum am aflat în ultimele două ore, este că *Río Escondido* căra cea mai mare parte a celor necesare în primele zece zile de luptă – muniții, hrană, medicamente, carburant –, aproape întreaga cantitate.

Primim rapoarte că Brigada a reușit să debarce numai zece la sută din muniții, *probabil de ajuns pentru ziua de azi*, dar navele cu provizii au ieșit în larg și nu se vor putea întoarce până diseară. Batalionul 3, care urma să debarce pe Plaja Verde, la douăzeci de mile spre est, a fost îndreptat spre baza Girón. A luat poziție în flancul drept, la numai două mile est de oraș. Dacă Playa Larga de pe frontul de vest nu rezistă și Batalionul 2 al lui Oliva e obligat să se retragă toate cele treizeci de mile câte sunt până la Girón, capul de pod va

avea o lățime de numai câteva mile. În cazul unui asemenea scenariu, în care poate surveni ce-i mai rău, este esențial ca rezervele să ajungă la ei.

Ceea ce ne conduce la problema următoare. Pentru a fi protejate de alte raiduri aeriene, cargourilor li s-a spus să se alăture lui *Essex*, navă americană, dar căpitanii de nave nu răspund la instrucțiunile prin radio. Echipajele vaselor, deși cubaneze, nu sunt la fel de motivate ca Brigada. Rezultat: *Blagar, Caribe, Atlántico* și *Barbara J.* s-au împrăștiat care-încotro în Marea Caraibelor.

Singura veste bună este că în apropiere de Girón avem un mic aeroport în stare acceptabilă. Simt cum o picătură de sudoare o ia la vale pe șira spinării, când îmi spun că pe acest aeroport voi ateriza eu. Hunt însă îmi explică în treacăt că zborul nostru în Florida, pentru a ne alătura Comitetului Revoluționar Cubanez, a fost amânat în urma veștilor proaste. Între timp, CRC se târguiește pentru portofolii. Firește, președinte e Cardona iar Manuel Artime (în prezent cu Brigada) are titlul de „delegat pentru Armata de Invazie", însă Toto Barbaro, un geniu în verificări și balanțe, a ajuns Secretar de Stat pentru Apărare. Manuel Ray e căpetenie peste sabotaje și are și Internele, exact postul după care ar fi umblat dacă suspiciunile lui Hunt că ar fi comunist sunt întemeiate.

Cu toate acestea, isteria domnește la Opa-Locka. Unul dintre miniștri (eu îl bănuiesc pe Barbaro) a jurat că se va sinucide dacă nu i se dă drumul. Insistă că trebuie să vorbească cu Allen Dulles. Bender a luat legătura telefonică cu Dick Bissell, conjurându-l să-i trimită vreo doi reprezentanți de-ai lui Kennedy mai impunători, la Opa-Locka, să potolească nervii omului de stat în perspectivă. Sunt pomenite numele lui Arthur M. Schlesinger, Jr. și Adolf Berle.

Pentru mulți dintre noi, munca la Cartierul General-Ochiul a ajuns într-un punct mort. Sporadic, sosește câte o cablogramă pentru Biroul pentru operații militare și conținutul ei ambalează câțiva inși, aruncându-i într-o activitate intensă pentru un interval oarecare – toți dorim să facem *ceva* –, dar, în cea mai mare parte a timpului, suntem ca niște motoare așteptând să ne pună cineva în funcțiune. Aparatele B-26 cu baza în Nicaragua se află tot timpul în aer, dar zborul de trei ore și jumătate de la Valea Fericită până la Girón și același drum la întoarcere consumă atât de mult carburant, încât nu pot rămâne mai mult de cincisprezece minute deasupra capului de pod. Transportând 3 000 de livre de bombe, opt rachete și opt mitraliere de 50 de mm, plus carburantul, aceste bombardiere reușesc să ridice în aer 40 000 de livre. Ceea ce înseamnă o suprasarcină de 4 000 de livre. Iar cifra e limitată numai la atât, pentru că aparatul nu are trăgător în coadă, întrucât mitraliera, cutiile de muniții, instalația de ochit etc., ajung până la 1 000 de livre, greutate ce ar consuma și restul de benzină disponibilă pentru patrularea aceea de 15 minute deasupra teatrului de operații. Cât de vulnerabile sunt aceste B-26, lipsite de trăgător în coada avionului, rămâne la aprecierea aparatelor de luptă castriste.

Fără să se gândească prea mult, unul din flăcăii noștri întreabă – și ferice de mine că nu vorbesc vrute și nevrute – de ce aparatele B-26 nu sunt ținute pe aeroportul local. Răspuns: ar fi distruse de avioanele lui Castro.

3.00 p.m., 17 aprilie 1961

Oamenii își ies din fire. Lui David Phillips, care se mândrește cu urbanitatea lui, începe să-i sară țandăra din nimic. Habar n-avem ce fel de buletin CRC să-i punem la dispoziție lui Lem Jones. Vom recunoaște sau nu vreuna din dificultățile operației?

Ajungem la următoarele: *Comitetul Revoluționar Cubanez ține să anunțe că acțiunea de astăzi a fost în largă măsură una de aprovizionare și de sprijin pentru forțele mobilizate și instruite chiar în Cuba în cursul ultimelor luni.*

Am reprodus și un „citat" din declarația unui om de stat, căruia nu i-am mai dat numele *„Prevăd că până la răsăritul soarelui insula se va ridica în masă, într-un val coordonat de sabotaje și răscoale... o mare parte din miliția provincială a dezertat deja."*

În realitate, Brigada a luat ca prizonieri o sută de „milițieni", dintre care jumătate au trecut ulterior de partea noastră. Așa încât făceam o extrapolare asupra viitorului Cubei, pornind de la acest procent.

Dean Rusk a fost întrucâtva mai prudent. O copie a conferinței sale de presă de azi-dimineață face ocolul camerei de lectură. De necrezut câte țigări pot fi fumate, câte scrumiere rămân negolite, câte hârtii mimeografiate de toate felurile sfârșesc pe podea. Noi, oamenii Agenției, suntem în mod normal oamenii cei mai curați din America, dar tensiunea ultimelor câteva zile a reușit să smulgă un fel de secreție a nervilor noștri. O secreție cenușie, se cade spus. Totul e cenușiu – știrile înseși, scrumul țigaretelor, fumul, detritusurile de pe podea, amprentele cenușii ale pașilor pe hârtiile căzute. Da, eliminăm informație cu aceeași viteză cu care o primim.

Î: Cazul pilotului care a aterizat la Miami, zicând că a dezertat din forțele aeriene cubaneze, ne dă mari dureri de cap. Castro ne sfidează să-l prezentăm publicului. De ce nu-i permitem presei să-l vadă pe om? Este Serviciul de Imigrație la mâna Departamentului de Stat și-i face politica?

RUSK: Cred că această întrebare a început cu o referire la Serviciul de Imigrație și a devenit una despre Cuba. Nu doresc să răspund la întrebare în această dimineață.

Î: Dacă rebelii reușesc să se consolideze în Cuba, suntem pregătiți să avem în vedere sau să le garantăm recunoașterea diplomatică?

RUSK: E o problemă de viitor, la care nu pot răspunde în această dimineață.

Î: Domnule Secretar, voi lăsa Cuba în pace.

RUSK: Mulțumesc. (Râsete).

Alții însă nu sunt chiar atât de îndatoritori. Mulțimi, pietre și ferestre sparte la Agenția de Informații a Statelor Unite din Bogota; gazul lacrimogen e folosit la Caracas împotriva unei demonstrații turbulente. *Izvestia* relatează știri alarmante. Spicuiesc declarații ale Miniștrilor de Externe de la Londra, Paris, Roma, Bonn, Varșovia, Praga, Budapesta, Beijing, New Delhi, Kinshasa. Cantitatea de hârtii mimeografiate de pe podea are din ce crește. Afară, pe Ohio Drive, se vede traficul de luni după-amiază, care se scurge nepăsător. Pe Potomac, șalupe cu motor transportă pasageri. În momentul de față, s-ar pu-

tea să fim biroul cel mai important din Washington, deși cam tăiem frunze la câini. Mă simt găunos, exalat, întors pe dos de cafeină, furios și plin de un sentiment foarte special, chiar alienat – mă simt un participant la istorie așa cum este ea făcută, dar numai în calitate de purtător de lance, jucându-și bucățica de rol care-i revine, un rol neliniștit.

Iar în timp ce citesc primele ediții ale ziarelor de seară, nu pot să nu mă simt jignit. Sunt *iresponsabili.* Zvonurile, culese cu petite, îmi sar în ochi de parcă ar fi manșete:

NAVE CUBANEZE SE RĂSCOALĂ.
PATRU DIN CELE ȘASE PROVINCII CUBANEZE SUNT INVADATE.
RAUL CASTRO ESTE FĂCUT PRIZONIER.
MII DE DEȚINUȚI POLITICI SUNT ELIBERAȚI.
CASTRO PE PUNCTUL DE A PĂRĂSI CUBA.

Zvonuri exagerate, îndrăznind să apară drept fapte. Ca lucrător în Informații, mă simt virtuos. Cel puțin noi mințim cu oarecare finețe. Apoi îmi vin în cap buletinele pentru Comitetul Revoluționar Cubanez. Alea nu mai sunt informații. O clipă mă gândesc la Hunt cu ură, ca și când el ar fi responsabil pentru transferul meu la Propagandă. Realizez că nervii mei trăiesc în două părți deodată. Crezusem că până acum aveam să fiu la Opa-Locka iar până mâine, la capul de pod. Subsuorile mele miros a stătut. Oare miroase ceva mai a stătut decât deodorantul la capătul puterilor sale? Secrețiile cenușii ale nervilor noștri împroașcă chiuvetele și podeaua.

3,30 a.m., 18 aprilie 1961

Luptele la Playa Larga și la San Blas continuă toată noaptea. Trupele lui Castro au ajuns pe front la 3,00 p.m., cu douăsprezece ore în urmă, și au urmat confruntări violente. Rapoartele confirmă, se pare, că oamenii lui au fost trecuți sub tăvălug. Asta, în primele atacuri. Acum, Brigada e sub ciocanul de foc al artileriei grele și al tancurilor, și răspunde cu propriile sale tancuri, mortiere de 4,2 țoli și obuze cu fosfor alb. Se susține că există pierderi masive. Nu pot dormi. Bătălia pare epică.

3,44 a.m., 18 aprilie 1961

Incapabil să dorm, ascult Radio Lebăda. Peste un ceas, primim transcrieri ale emisiunii către cubanezii din clandestinitate. Poate că ar merita să intre în acest jurnal. Fir-ar să fie: Hunt, Phillips și cu mine am lucrat la ea, în speranța că le vom inspira frică „fideliștilor" care ar putea-o asculta.

„A venit momentul potrivit să ocupați poziții strategice, în punctele de control pe șosele și căi ferate. Luați prizonieri sau trageți în cei care refuză să vă asculte ordinele! Camarazi din Marină, asigurați-vă locul în Marina Cubei Libere. Camarazi din Forțele Aeriene, ascultați cu atenție! Toate avioanele trebuie să rămână la sol. Vegheați ca nici un aparat castrist să nu se ridice în aer. Distrugeți-le radio-transmisiunile; distrugeți-le cozile; spargeți instrumentele; găuriți-le rezervoarele de benzină! Pe cei care ni se alătură îi așteaptă libertatea și onoarea. Trădătorii care nu ni se alătură sunt sortiți morții!"

6,31 a.m., 18 aprilie 1961

Un supliment de la Radio Lebăda:

„Locuitori ai Havanei, atenție, locuitori ai Havanei. Ajutați-i pe vitejii soldați ai armatei de eliberare... Astăzi, la 7,45 a.m., când vă vom da semnalul, aprindeți toate luminile în casele voastre; toate aparatele electrice să fie conectate. Încărcați generatoarele companiei de electricitate! Locuitori ai Havanei, să nu vă fie teamă, forțele de eliberare vor reconstrui uzinele electrice și vor putea fi puse în funcțiune rapid."

7,00 a.m., 18 aprilie 1961

Brigada a câștigat bătălia de la Playa Larga, deși a pierdut teren. Conform rapoartelor noastre, pierderile lui Castro sunt grele. Trupele lui au fost obligate să atace de-a lungul unei șosele înconjurate de mlaștini de-o parte și de alta. S-ar părea că-i o operație în care cel rănit se târăște centimetru cu centimetru, pitindu-se în spatele celui căzut alături, carnea moartă adăpostind carnea însângerată.

Scriind fraza de mai sus, recunosc că simțurile mi-au scăpat întrucâtva de sub control. Mă văd pe mine însumi în rănitul care-l împinge pe mort. Simt vâscozitatea și murdăria intimă a sângelui.

Trupele lui Castro n-au putut face străpungerea. În schimb, Batalionul 2 al lui Oliva și-a epuizat munițiile. Batalionul 5, tras la mal de pe nava *Houston* ajunsă o epavă, a rămas fără arme. N-au realizat joncțiunea cu Batalionul 2. A fost ordonată retragerea dinspre Playa Larga spre Girón. Capul de pod, lung de cincizeci de mile, se restrânge la un perimetru de cinci mile.

Vestea cea mai rea este că, în cursul nopții, nu s-a făcut o nouă aprovizionare dinspre mare. M-am sculat de patru ori în cursul nopții pentru a citi mesajele trimise de la Girón. E cumplit. Echipajele de pe *Caribe* și *Atlántico* au fost probabil năucite de panică. Primul vas navighează acum la 218 mile la sud de Golful Porcilor și nu dă nici un semn că s-ar întoarce pentru operația de aprovizionare. *Atlántico,* la numai 110 mile spre sud, cere să fie descărcat la *cincizeci de mile de țărm.*

Se pare că explozia lui *Río Escondido* a reprezentat echivalentul local al unei bombe atomice. Uriașe ciuperci de fum. Un bubuit de sfârșit de lume, auzit la treizeci de mile mai încolo.

O mare parte a echipajului a fost pescuită de *Blagar,* dar același echipaj, acum demoralizat, le paralizează orice acțiune. Deși Brigada și-a pierdut cele mai multe dintre muniții și mijloace de comunicație o dată cu scufundarea lui *Escondido, Blagar* are destule rezerve cu care cubanezii noștri ar putea lupta încă două zile. Dacă le obțin. Dar *Blagar* abia se târăște spre Girón. Nu va atinge coasta până în zori, ceea ce înseamnă că astăzi nu va mai putea descărca nimic. Supraviețuitorii de pe *Escondido* i-au infectat până într-atât pe cei de pe *Blagar,* încât echipajul său amenință acum să oprească motoarele vasului dacă nu li se dau distrugătoare americane să le escorteze până la țărm. Deoarece asupra acestui punct se negociază încă (cu Casa Albă, presupun), nici ei nu permit navei să revină cu viteză *mică.*

Încerc să nu-i judec. Dacă aș fi fost aruncat în apă, poate că nici eu n-aș fi reușit să-mi controlez voința. Problemele cu aceste echipaje rebele își au rădăcinile în trecut, ne explică Phillips, și țin de felul cum am obținut navele. Linia Maritimă García, care ni le-a închiriat (cu oficii la Havana, New York și Houston), era nu numai o firmă maritimă de bună credință, ci, de fapt, cea mai mare din Cuba. Hotărârea patronilor de a-l lăsa baltă pe Castro și de a schimba tabăra nu a fost comunicată, desigur, și echipajelor, care au crezut că se angajează pentru curse de rutină.

mai târziu

Situația a devenit atât de acut intolerabilă pentru Pepe San Román, încât a luat marea într-una din șalupele lui zdravăn ciocănite, în căutarea unei nave de aprovizionare. Firește, în cele șase mile pe care le-a străbătut – adică atât cât s-a încumetat șalupa cu motorul ei astmatic –, n-a reușit decât cel mult să transmită niște apeluri cu ajutorul stației de radio a ambarcației sale: DOLORES, AICI E PLAJA, AM NEVOIE DE TINE. ÎNCERC SĂ DAU DE TINE. DOLORES, TE ROG RĂSPUNDE, AICI PLAJA.

Nu m-am putut abține să nu observ că textul lui suna tot atât de disperat ca un anunț la mica publicitate.

Până în zori devine evident că nu vom fi în stare să asigurăm aprovizionarea capului de pod înainte de căderea întunericului. În compensație, președintele Kennedy a aprobat în cursul nopții ca șase din aparatele noastre B-26 din Nicaragua să atace rămășițele forței aeriene a lui Castro.

Suntem însă blestemați. Dimineața, nori tropicali negri și joși acoperă aeroporturile Havanei.

Firește, faptul că acest zbor a fost autorizat după ce aceleiași misiuni i s-a opus un veto, duminică, ne-a adus pe fiecare într-o stare foarte rea. „Hamlet irlandez" ar putea fi unul din epitetele aplicabile lui Kennedy, iar pe Cabell abia dacă l-am mai văzut prin șandramaua noastră, de când ne-a călcat pragul într-o vizită catastrofală duminică dimineață, în haine de golf. Stăruie un oarecare resentiment și la adresa lui Bissell. Povestea, odată ieșită la iveală, spune (și am auzit două versiuni congruente de la Cal și David Phillips) că, atunci când Bissell și Cabell au ajuns în biroul lui Rusk de la Departamentul de Stat, duminică după-amiază, să discute despre necesitatea unui al doilea raid cu bombardiere, Rusk, evident mai preocupat de situația noastră compromisă la ONU, l-a sunat pe Președinte la Glen Ora. La telefon, a făcut o prezentare corectă a argumentelor lui Cabell și Bissell, privind necesitatea unei a doua lovituri din aer, apoi i-a spus Președintelui că el se opune. La care Kennedy a zis că e de acord cu Rusk, care le-a comunicat acest mesaj celor doi ofițeri și a arătat spre telefon. Voiau să vorbească cu Președintele? Nu voiau. Peste trei zile încă mai puteai auzi bodogănitul celor de la Cartierul General-Ochiul. De la Cabell te puteai aștepta la una ca asta, dar de ce tăcuse Bissell?

L-am întrebat pe tatăl meu.

A pus repede punct subiectului. „Lui Dickie i-a fost teamă", a zis Cal, să insiste prea tare asupra absolutei necesități a unui al doilea atac aerian; Kennedy i-ar fi putut replica: «Dacă atârnă de un fir atât de subțire, anulați totul». Cal mi-a aruncat una din privirile lui sălbatice. „Uneori în viață", a spus el,

„omul poate avea câte-o mică neplăcere cu erecția. Ce se recomandă? Încearcă-ți norocul, băiete, fie și numai cu vârful. Apoi, roagă-te lui Dumnezeu pentru întăriri. Rogu-te, Doamne, să mă calce un elefant pe fund."

Cum de-a putut tatăl meu, fiul celui mai mare director pe care l-a avut vreodată St. Matthew, să-și dezvolte propria sa viziune sexuală asupra universului – iată ceva care rămâne pentru mine, după opt ani în care am trăit cu această întrebare, cea mai bună dovată despre existența lui Alpha și Omega.

3,00 p.m., 18 aprilie 1961

Fratele lui Roberto Alejos, Carlos, Ambasadorul Guatemalei, tocmai ține o cuvântare la ONU, ca răspuns la acuzațiile Cubei. Urmăresc TV-ul și, la TV, Carlos Alejos afirmă sus și tare că trupele care au debarcat în Cuba n-au fost instruite în Guatemala. Țara lui, declară el solemn, n-are de gând să permită ca teritoriul ei să fie folosit pentru acte agresive îndreptate împotriva republicilor americane prietene.

Sunt copleșit. În parte, trebuie să recunosc, de admirație. Minciunile la scară mare își au farmecul lor. Prefer o minciună majoră, pentru atingerea unui țel adevărat, decât toate mișmașurile cu Mamele din Miami și Caravanele durerii.

4,00 p.m., 18 aprilie 1961

Azi după-amiază pe front e relativ liniște. Forțele lui Castro, ceva mai respectuoase după ce au fost stâlcite azi-noapte, se îndreaptă cu precauție de-a lungul șoselei care duce de la Playa Larga la Girón. La San Blas, pe frontul de est, unde ieri s-au purtat, de asemeni, lupte grele, trupele noastre s-au mai regrupat. Batalionul 3, care a coborât pe uscat cu Pepe San Román la Girón și nu a participat la acțiuni, se deplasează spre frontul de est pentru a-i ajuta pe parașutiștii de la San Blas. Batalionul 4, dislocat ieri spre Playa Larga în locul Batalionului 5, pe jumătate înecat, a fost acum împins înapoi spre flancul de răsărit al capului de pod. Batalionul 6, făcând schimb cu Batalionul 4, a trecut spre capătul de vest. Îmi dau seama că nu am oferit relații despre Batalionul 1. Apoi, realizez că sunt parașutiștii. Da, s-au întors pentru o odihnă bine meritată de câteva ore, la Girón. Mă gândesc la sticlele de bere de prin cantine și la cei căzuți pe sub mese, când vin peste ei avioanele lui Castro. N-am idee dacă această imagine are vreun suport real.

La TRAX, Pepe San Román mi-a lăsat impresia unui om subțire și sprinten, cu o față mică, colțuroasă și plină de devotament, a unui om fără urmă de umor. O deplină hotărâre de a învinge. Era limpede că ar fi în stare să-și trimită oamenii la moarte, pentru că nu se îndoiește că ar face însuși la fel. Acum, a ajuns la capătul răbdării.

BLAGAR: Aici comandantul Forței de Invazie. Cum stai, Pepe?

PEPE: Ticălosule. Unde ai fost, ticălosule? Ne-ai lăsat de izbeliște.

BLAGAR: Știu că ai probleme. Le am și eu pe ale mele.

GRAY (un om al Agenției pe *Blagar*): Pepe, nu vă vom părăsi niciodată. La o adică, venim și vă evacuăm.

PEPE: Nu vreau să fiu evacuat. Vreau să lupt până la capăt.
GRAY: Ce necesități ai?
PEPE: Arme, gloanțe, mijloace de comunicație, medicamente, hrană.
GRAY: La noapte le vei primi.
PEPE: Așa ați spus și ieri și n-ați venit.

5,02 p.m., marți, 18 aprilie 1961

Cal îmi spune, via rezumatele pe care le primește de la Departamentul de Stat, că Hrușciov i-a trimis o notă energică lui Kennedy. Are o parte din text și mi-o arată:

Dat într-un moment de îngrijorare pentru pericolele care amenință pacea mondială: Nu este un secret pentru nimeni că bandele înarmate care au invadat Cuba au fost instruite, echipate și înarmate de Statele Unite ale Americii. Poziția noastră este lipsită de orice echivoc: vom acorda poporului cubanez și guvernului său tot sprijinul necesar pentru respingerea agresiunii armate asupra Cubei. Suntem sincer interesați în destinderea internațională, dar, în cazul în care situația se va agrava, vom răspunde cu toată energia.

Avem răspunsul lui Kennedy. Spune că în cazul unei intervenții externe, Statele Unite se vor simți obligate să-și onoreze imediat îndatoririle care decurg din tratatele încheiate în emisfera occidentală.

Curat că peștele-falus e roșu!

8,00 p.m., 18 aprilie 1961

Un mesaj de pe *Blagar: Ne îndreptăm spre Plaja Albastră cu trei transportoare. Dacă o dată cu lumina zilei nu ne asigurați acoperire aeriană la mică înălțime, considerăm că vom pierde toate vasele. Vă rugăm, răspundeți imediat.*

12,30 a.m., 19 aprilie 1961

Blagar așteaptă răspunsul, așa cum și noi l-am așteptat toată seara. Atât le-a luat lui Bissell, generalului Lemnitzer, de la Șefii Statelor Majore Reunite, amiralului Burke, lui Dean Rusk și Robert McNamara să pună la cale o întâlnire cu Președintele. În mare, se poate spune că astă-seară a avut loc o recepție oficială a Casei Albe. Președintele și Prima Doamnă au primit Guvernul, membrii ai Congresului și invitați.

Îndată ce Președintele a părăsit recepția pentru întâlnire, una dintre sursele tatălui meu, un membru al Congresului prezent la recepția Casei Albe, îl și sună pe Cal. Am știut dintotdeauna că tatăl meu e un tip sociabil, dar nu am realizat niciodată, până în ultimele două săptămâni de încazarmare împreună, cât de multe indicații discrete, fire, surse, informații, relații și legături are în Congres și în Departamentele guvernamentale. Pe când Hugh Montague își cheltuiește inventivitatea pe interceptări telefonice, tatăl meu tratează toate acestea ca pe niște relații de societate. E plin de curiozitate amicală, sau, cel puțin, așa se înfățișează în fața oamenilor, și, dată fiind forța personalității

sale, care îți dă întotdeauna sentimentul că trebuie să-ți schimbi greutatea de pe un picior pe altul (pentru că este cu siguranță capabil să te dea peste cap), lumea vine în întâmpinarea întrebărilor pe care le pune. Astă-seară, din gura acestui congressman nemarcant, care-i încântat că-l cunoaște pe unul din ofițerii de rang înalt CIA, Cal a aflat următoarele: Președintele, imaculat în fracul lui alb cu cravată albă și cu Jackie Kennedy la braț, aceasta din urmă îmbrăcată într-o rochie de seară roz-aprins, a coborât scara principală spre salonul de bal la 10,15 p.m. în timp ce orchestra Marinei, în uniformă roșie, interpreta nici mai mult, nici mai puțin decât *Domnul Minune*. Președintele și Prima Doamnă au dansat cu extremă grație un dans, după care s-au amestecat printre invitați, rămânând până spre miezul nopții, după care, cu scuzele de rigoare, Președintele a părăsit petrecerea, s-a dus în biroul său și s-a ferecat acolo împreună cu înaltele persoane oficiale care urmează să-l ajute la luarea unei decizii privind soarta Brigăzii. Cal mă informează că Bissell are de marcat câteva goluri îndrăznețe și trase din toată inima. Bănuiala mea este că Bissell a intrat în contact cu Allen Dules la Puerto Rico. După spusele lui Cal, amiralul Burke, generalul Lemnitzer împreună cu Bissell îi vor cere lui Kennedy următoarele: (1) să se efectueze sprijinul aerian din partea portavionului american *Essex*, aflat la douăzeci de mile în larg de Girón și (2) să-și ia inima în dinți și să aprobe debarcarea celor 1 500 de oameni ai Batalionului de infanterie marină, cu baza pe *Essex*. Pe scurt: ți-ai încercat, băiete, norocul cu vârful, acum adu întăriri. Bissell și Compania se vor bate susținând că aceasta e singura cale pentru Statele Unite de a-și salva obrazul.

Nu mă pot sătura de tabloul cu Președintele coborând scara principală a Casei Albe împreună cu soția lui (care, în mintea mea, seamănă tot mai mult cu tine, Kittredge). Ar putea fi tot atât de bine și un film semnat de George Cukor sau Rouben Mamoulian. Intrigă la cel mai înalt nivel *cum* frac și cravată albă. Firește, de două nopți și jumătate n-am prea pus geană peste geană. Mintea mea țopăie ca o muscă rămasă cu o singură aripă.

2,30 a.m., 19 aprilie 1961

Bissell s-a întors la Cartierul General-Ochiul cu vreun sfert de ceas în urmă. De la sine înțeles că ne-am strâns cu toții în jurul lui. Mi s-a părut obosit, dar din spusele lui reieșea că în mare măsură câștigase. Președintele, ne-a informat el, a autorizat ca șase din avioanele de luptă cu reacție de pe *Essex* să asigure acoperirea aeriană a plajei, de la 6,30 la 7,30 a.m. Scopul lor e să protejeze aparatele B-26 de avioanele de luptă ale lui Castro. Deși nu au autorizația să tragă primii, acum ar fi primit aprobarea să răspundă cu foc. Astfel protejate, aparatele B-26 din dotarea Brigăzii ar trebui să fie capabile de a produce pagube serioase trupelor și tancurilor castriste de pe frontul de luptă. În același interval de o oră, *Barbara J.*, *Blagar* și transportoarele își pot descărca proviantul și celelalte provizii la Girón.

În ce mă privește, știind cât de mare e ajutorul militar care ni se cere, și cât de puțin ne este garantat, mă surprinde entuziasmul cu care ceilalți întâmpină această știre. Poate că totul nu-i nimic altceva decât puterea de a te electriza fie și la un simplu răspuns întrucâtva pozitiv, iar acesta e singurul *lucru*

care contează în clipele când oboseala și disperarea ți-au golit ființa. Nici Cal nu-i ocolit de entuziasm.

– Am cerut mult, și nu ni s-a dat, dar alea erau niște mărunțișuri ca să ne putem târgui. Când amiralul Burke a adus vorba de trimiterea infanteriei marine, Kennedy trebuia să vină și el cu ceva.

– Și ajunge?

– Ei bine, Kennedy nu mai poate pretinde că nici usturoi n-a mâncat nici gura nu-i miroase.

3,30 a.m., 19 aprilie 1961

Mă plimb de colo-colo cu un nod de neliniște cât un măr de mare străbătându-mi esofagul. Foarte bine și frumos să trimiți B-26 sub o umbrelă de avioane de luptă americane cu reacție, dar ceea ce s-ar putea ca John Kennedy să nu știe, iar Bissell nu-i obligatoriu să-i fi spus, e că nouă din cele șaisprezece B-26, cu care am început, au fost doborâte, iar cele mai multe dintre bombardierele rămase sunt ciocănite. De duminică noapte, piloții s-au ridicat în aer aproape fără încetare. Cu șapte ore de zbor dus-întors și cu cel puțin două zboruri pe zi, oamenii sunt epuizați. De fapt, unii dintre ei, nemaicrezând în promisiunile noastre de ajutor, refuză să mai decoleze. Se prea poate că ieri, fără a avea aprobare, cineva să le fi promis sprijin aerian iar acesta nu s-a materializat.

Cal m-a mai informat că două dintre cele patru aparate aflate în misiune sunt de fapt pilotate de americani, câte doi de fiecare avion. Patru americani, piloți cu contract, și fiecare dintre ei dacă se aruncă cu parașuta și e capturat ne poate băga la apă. Mai mult, unul dintre piloții cubanezi ne face cunoscut că nu-și va căra bombardierul tot drumul de 175 de mile la sud de Girón, peste insula Marele Caiman, decât dacă are acoperire cu avioane de luptă. Acoperirea cu avioane de luptă nu începe însă decât mult mai încoace, de pe *Essex*. În orice caz, disputa e pur academică. Același pilot ne-a comunicat prin radio că l-a lăsat motorul drept și că-i nevoit să se întoarcă. Am rămas în trei aparate. Încerc să-mi închipui cât de greu trebuie să-ți vină să zbori într-o misiune periculoasă, atunci când nu mai crezi în victoria alor tăi. Bravura ta începe să pară curată sinucidere. Walhalla le aparține învingătorilor.

Am ajuns în acea stare de confuzie mentală în care ești nevoit să faci și să refaci cele mai simple socoteli. Dacă aparatele urmează să sosească la 6,30 deasupra plajei, atunci ar fi trebuit să plece la 3,10 a.m., după ora noastră sau la 2,10, după cea din Nicaragua.

Cum Bissell s-a întors abia la 2,45 a.m. încerc să calculez cum ar putea ajunge aparatele B-26 la timp deasupra capului de pod. Apoi realizez (îmbibându-mă de tot extazul spiritual al unei epifanii care-și deschide porțile) că, dacă Bissell n-ar fi părăsit Casa Albă înainte de orele 2,30 a.m., hotărârea de a însoți bombardierele B-26 cu avioane de luptă cu reacție d^ pe *Essex* trebuie să fi ajuns mai devreme. Probabil că ordinul a fost trimis la 1,45 a.m. Și firește că astfel avioanele au putut decola.

O simplă socoteală, dar mă trec sudorile și mă simt așezat în rândurile preafericiților, cuprins cum sunt de ardoarea calculelor. Dacă trei nopți cu cele

trei ore de somn m-au adus aici, atunci cât de bine aș putea funcționa în condiții de luptă? Nu vreau să-mi pierd respectul față de mine însumi, dar mă simt binișor istovit. După cum arată cei din jurul meu, nu sunt sigur că le merge mai bine. Tot ce sper e că lupta reală eliberează energii cărora munca de stat major abia le îngăduie să se infiltreze.

6,30 a.m., 19 aprilie 1961

Ne simțim toți bolnavi. Cele trei B-26, care au zburat păstrând tăcerea radio, așa cum s-a stabilit dinainte, au apărut deasupra plajei la Girón la 5,30 a.m., ora *noastră*. Cum sprijinul de pe *Essex* nu era programat până la 6,30, reactoarele Marinei abia erau aduse pe puntea de decolare în timp ce T-33-urile lui Castro reușeau să doboare două din cele trei B-26. Supraviețuitorul, serios atins, a izbutit să se îndepărteze, și, după ultimul raport, rămas cu unul din motoare, se târăște deasupra apei la numai o sută de picioare altitudine. Firește, nici una din navele noastre de aprovizionare nu se apropia de uscat la 5,30 și n-a fost descărcată nici un fel de muniție. Turboreactoarele de luptă de pe *Essex*, împuternicite doar să protejeze aparatele B-26 de atacurile din aer între 6,30 și 7,30 a.m., nu vor mai decola.

Fiecare încearcă să stabilească pe aici cum de s-a putut greși, dar mințile noastre au intrat în eclipsă.

Am o teorie. Presupunând că și mințile altora au trecut prin moara calculelor ca mine, cineva de la Cartierul General-Ochiul trebuie să le fi expediat un mesaj aparatelor B-26, prin care le cerea să ajungă deasupra plajei la 5,30 ora *lor*, și ceva-ceva s-a întâmplat, astfel încât la Puerto de Cabezas s-a înțeles *după ora din Cuba* sau 4,30 a.m., după ora din Nicaragua. Așadar, avioanele au decolat la 1,10 a.m., după ora din Nicaragua, sau la 2,10 după ora noastră, și dat fiind consemnul de tăcere radio, nimeni n-a apucat să afle nimic.

Explicația îmi aparține, dar am mai auzit cinci altele. Cea mai convingătoare e că Bissell și amiralul Burke nu s-au pus de acord, iar spre Valea Fericită și portavioane au plecat cu ordine diferite. Cal îmi șoptește că Marina se ia întotdeauna după orarul Greenwich, iar noi ne ghidăm uneori după ora oficială. O, Doamne! Simt în mine – trebuie s-o recunosc – un filon pur de răutate. O plăcere vie și personală, la gândul că niște minți masive de militari n-au reușit să anticipeze punctul sensibil și hotărâtor. Plăcerea trece prin mine cu viteza unei veverițe care străbate un teren deschis, apoi rușinea de mine însumi izbucnește cu un volum mai mare decât m-aș fi așteptat; după care se revarsă amărăciunea față de tot ceea ce s-a pierdut, și mă simt ușurat luând cunoștință că, la urma urmei, în mine zace o ființă omenească, credincioasă echipei, și nu un monstru.

7,30 a.m., 19 aprilie 1961

Pe frontul vestic, la câteva mile spre apus de Girón, forțele lui Castro atacă. La fel și pe șoseaua de lângă San Blas. Presiune a trupelor, la est. La sud, e Marea Caraibelor.

10,30 a.m., 19 aprilie 1961

S-ar putea ca acest jurnal să nu mai fie necesar. Mesajele trimise spre *Blagar* de Pepe San Román spun aproape totul.

6,12 a.m. Inamicul sosește în camioane dinspre Plaja Roșie. A ajuns la 3 kilometri de Plaja Albastră. Pepe.

8,15 a.m. Situație critică. Avem nevoie urgentă de sprijin aerian. Pepe.

9,25 a.m. 2 000 de milițieni atacă Plaja Albastră dinspre est și vest. Avem nevoie de sprijin aerian, acum. Pepe.

Și așa mai departe. Nimeni nu i-a explicat, e clar, lui Pepe San Román că sprijinul aerian din partea avioanelor de luptă cu reacție e numai pentru B-26. În absența lor, nimic.

1,30 p.m., 19 aprilie 1961

Mai multe mesaje: „Am terminat muniția"; „Inamicul se apropie."

3,30 p.m., 19 aprilie 1961

Încă rezistă. Nu cunosc în ce-au constat ultimele negocieri care au avut loc între cartierul General-Ochiul, Șefii Statelor Majore Reunite și Casa Albă, dar Comandantul Șef din Atlantic, adică CINCLANT, a primit instrucțiuni să efectueze evacuarea. În forță, dacă e necesar. O copie ajunge cumva la noi. (O asemenea dezvăluire, cu două zile în urmă, ar fi fost ceva nemaiauzit – încep să înțeleg atitudinea oamenilor din vechiul OSS. Protecția secretelor reprezintă apanajul războaielor reci, dar lupta presupune solidaritate). Aproape că nu mă mai simt făcând parte din CIA.

CINCLANT a primit următoarele: *Trimiteți distrugătoarele să îmbarce personalul Brigăzii până la limita de a fi capturați. În cadrul acestei misiuni umanitare, distrugătoarele au autorizația să răspundă cu foc, dacă sunt atacate.*

Două distrugătoare le vor însoți pe *Blagar, Barbara J., Atlántico,* precum și transportoarele la țărm. Singura nenorocire e că, după tentativa avortată de azi-dimineață, navele de aprovizionare s-au dispersat din nou și se află acum la vreo cincizeci de mile în larg.

În acest moment, lucrez la ultimul comunicat, Numărul Șase, care va fi difuzat de Lem Jones Associates. Liniile generale le primesc de la Hunt și Phillips, care, realizez eu, se simt și mai loviți în sentimentele lor decât mine. Loviți? Sau în stare de război cu ei înșiși? Am impresia că toți ne confruntăm cu pericolul de a fi dați peste cap de incoerență. Sunt fericit că am ceva de făcut. Mă simt ca un pompier.

4,20 p.m., 19 aprilie 1961

Buletinul nr.6, CRC, prin bunăvoința Agenției Lem Jones Associates. Să fie remis după notificare astă-seară: *În fața unor uluitoare afirmații publice recente, venite din partea unor surse neinformate, Comitetul Revoluționar ține să facă o declarație promptă și solemnă. Recentele debarcări în Cuba au fost mereu, deși inexact, calificate ca invazie. În realitate, a fost vorba de debarcarea unor provizii și întăriri pentru patrioții noștri care luptă în Cuba de luni de zile, iar numărul celor debarcați s-a ridicat la câteva sute, și nu mii. Operațiunea a permis celei mai mari părți din grupul nostru să ajungă în munții Escambray.*

Mi-a fost greu să pun pe hârtie acest paragraf. În trei rânduri am scris greșit „în uniformă" în loc de „neinformate." Mintea obosită e plină de vedenii. Stau într-o temniță sub pământ și o femeie cu un vagin uriaș așteaptă lângă ușă. Știu că-i enormă, pentru că coapsele ei puternice sunt desfăcute și Hunt și Phillips o gâdilă cu o pană uriașă. Nu se mai satură de atâta gâdilat. N-o interesează pe unde a umblat pana cu două minute în urmă, vrea să știe: Acum unde e?

Mă pun pe râs. Noi suntem gnomii care încearcă să placă marelui public american. Spre oroarea mea, îmi vine să las totul baltă. Apoi realizez de ce. Din despărțiturile care mă înconjoară, se năpustește duhoarea de vărsături. Nările mele au devenit atât de perspicace, încât nu numai că pot distinge mirosul de scotch și de vodcă, ci sunt convins că mirosul metalic al bidoanelor de buzunar răzbește în scuipat , și tot așa mirosul de medicament al dexedrinei. Toate astea ne-au luat zile în șir. Am sentimentul intim că așa se simte omul la sfârșitul unei căsnicii.

Când am ieșit din veceu, mi se repartizează să scriu câteva năzbâtii, care să fie difuzate la radio în locul emisiunilor pregătite pentru Cuba după primele victorii. Textul îl compun acum: „Peștii au picățele strălucitoare", „Javier își duce sapa", „Balena va împroșca cu apă pe nări când va fi lună plină", „Iarba vălurește", „Sămânța e împrăștiată".

Nimeni nu se va certa pe ele.

5,00 p.m., 19 aprilie 1961

Citesc un ultim mesaj. Îl primim via *Blagar,* la 4,30 p.m.: *Nu mai am cu ce lupta. Mă îndrept spre păduri. Nu pot aștepta. Pepe.*

5,30 p.m., 19 aprilie 1961

Mesajul a fost însoțit de transcrierea unei convorbiri care s-a încheiat la 4,40 p.m.:

GRAY: Rezistă. Venim. Venim cu tot ce trebuie.

PEPE: În cât timp?

GRAY: Trei sau patru ore.

PEPE: Nu veți ajunge la timp. Rămas-bun, prieteni. Voi distruge aparatul de radio-emisie chiar acum.

Se crede că Pepe San Román, Artime și statul lor major au pornit spre mlaștini. S-ar putea ca treizeci sau patruzeci dintre ei să răzbată până în munții Escambray. Așa cum a făcut Castro înaintea lor, pot pune pe picioare o mișcare de gherilă puternică. Cel puțin la asta cred eu că se gândesc Artime și San Román.

6,00 p.m. 19 aprilie 1961

Unii încep să plece de la Cartierul General-Ochiul. Alții rămân. De mulți nu mai este nevoie. Totuși, ei rămân, așa cum rămân și eu. Poate că avem o calitate insesizabilă, comună. Încep să cred că noi, aceștia, facem parte din soiul de oameni care rămân treji până la trei dimineața, ascultând emisiunile de ac-

tualități despre o catastrofă, în speranța că vor auzi ceva nou, deși emisiunile sunt simple reluări.

De fapt, un detaliu tot sosește. Azi-dimineață, miercuri, liderii exilaților au amenințat că vor ieși cu forța din barăci. Bender a reușit să-i convingă că o proastă publicitate va însemna o baie de sânge în mass-media. Își vor pierde demnitatea. Ca să le închidă gura, Arthur Schlesinger Jr. și Adolf Berle au zburat acolo azi-dimineață. Acum, ne ajunge la ureche că Comitetul s-ar afla în avion și curând va ateriza la Washington, unde vor fi primiți de președintele Kennedy. Mai mulți dintre liderii exilaților (Cardona, Barbaro și Maceo) au fii care luptă în Brigadă. Alții au frați sau nepoți. Toți sunt morți sau făcuți prizonieri. În această mlaștină a dezolării, simt ceva pozitiv pentru Kennedy. Ajung la concluzia că gestul lui de a-i primi într-un asemenea moment este onorabil.

Dick Bissell urcă în camera de lectură și ne spune că liderii exilaților se află acum într-o casă conspirativă aproape de Wahington. D.C.

– Vrei, îl întreabă Bissell pe Hunt, să-i însoțești la Casa Albă?

– Nu pot da ochii cu ei, zice Howard. Au avut încredere în mine și nu pot da ochii cu ei.

Frank Bender însă îi va însoți. Mă gândesc la coruptul până în măduva oaselor și la total discreditatul Toto Barbaro făcând conversație cu Președintele. Dar ce contează?

Phillips îmi suflă la ureche:

– Nu cred că Howard n-ar putea da ochii cu cubanezii, ci cu Președintele. Pariez că ar vrea să-l vadă mort și îngropat și zău că nu știu dacă eu sunt de altă părere.

Ultimul text primit pe teleimprimator, pe care l-am citit înainte de a lăsa în urma mea Cartierul General-Ochiul, a fost un extras dintr-un articol apărut în *Miami News*: „Invadatori rebeli au susținut astăzi că au înaintat cincizeci de mile și au obținut prima lor mare victorie în lupta pentru răsturnarea lui Fidel Castro."

Ei bine, la 9,00 p.m. Lem Jones Associates va difuza Buletinul nr.6, și va confirma acest fapt inexistent.

Am trimis ultimele instrucțiuni spre Valea Fericită. Mâine, unul din aparatele B-26 rămase va duce fluturașii noștri la sute de mile în largul mării și-i va arunca.

Așa se încheie acest jurnal, pe care am încercat să-l redactez într-un stil lipsit de dramatism, potrivit cu un ton postum. Întruncât am rămas în viață, voi muta toate aceste pagini din seiful lui Cal într-al meu.

41

Allen Dulles s-a înapoiat de la Puerto Rico joi de dimineață, devreme, cu o teribilă criză de gută. Tatei, care se dusese să-l întâmpine la Baza Aeriană Andrews, avea să-i zică: „Asta-i cea mai rea zi a vieții mele".

În aceeași dimineață, trei dintre liderii exilaților se întorceau pe calea aerului de la Washington la familiile lor din Miami, iar eu mă aflam la bordul avionului să rezolv problemele pe care le-ar fi avut. Deși ar fi putut părea lipsit de politețe să-i expediem pe cubanezii noștri singuri, totuși nici unul dintre superiorii mei n-a dorit să-i însoțească. Așa se face că m-am oferit eu, cu o clipă doar înainte de a fi primit ordinul s-o fac.

A fost o călătorie liniștită. Am stat în scaunele Forțelor Aeriene abătuți ca niște purtători de lințolii și, la sosire, imediat ce le-am aranjat transportul, ne-am strâns mâinile cu gravitate în semn de rămas-bun. Era evident că se săturaseră de Agenție.

Deoarece îmi terminasem misiunea înainte de prânz și aveam un avion pentru Washington seara, am luat hotărârea să merg cu mașina până în centrul orașului, să parchez și să fac o plimbare în căldura soarelui de aprilie. Ajungând în Strada a 2-a NE, am simțit impulsul de a intra în Biserica Catolică a lui Iisus, un manej nobil de o sută optzeci de picioare lățime și aproape trei sute de picioare lungime, un edificiu cu siguranță caracteristic pentru Miami, cu pereții în roz-aprins și verde și capele galben-aurii. Intrasem în ea în numeroase rânduri în ultimele zece luni de serviciu, pentru că îmi făcusem o căsuță poștală într-una din cărțile de rugăciuni de pe banca a cincea, din rândul treizeci și doi, în aripa naosului dinspre sud.

Ei da, cunoșteam Biserica Catolică a lui Iisus de pe Strada a 2-a NE. Îi mai călcasem pragul și pentru sufletul meu, după ce mă pălise dragostea pentru Modene, și nu știu de ce, dar am descoperit că Biserica putea aduce alinare debordărilor sexuale ale spiritului. Mă și întrebasem, cu toate că nu luam lucrurile în serios (pentru că am priceput că nu aveam chemarea), dacă un membru al Înaltei Biserici Episcopale n-ar putea fi tentat o clipă să devină catolic. Ca o expresie a acestui impuls necugetat, i-am cerut cândva Modenei să ne întâlnim în Biserică, o alegere care bănuiesc că a iritat-o. Nu mai pusese piciorul într-un lăcaș catolic de vreun an, iar atunci se dusese la cununia unei stewardese.

În ziua aceea, Biserica nu era goală. Ultima slujbă avusese loc cu mai bine de un ceas în urmă, iar următoarea era prevăzută abia pentru ora cinci după-amiază, totuși stranele nu erau goale și vedeai peste tot femei rugându-se. Nu mă uitam la chipurile lor, nu voiam, pentru că multe dintre ele plângeau. Urechile mele, obișnuite cu tăcerea misterioasă și însingurată pe care o putem percepe întotdeauna în solemnitatea atotcuprinzătoare a unei biserici, au devenit conștiente în cele din urmă, cu încetineala confuză a bețivului care hoinărește pe-o stâncă deasupra mării, că în ziua aceea nici vorbă de tăcere și liniște. Plânsetele nu mai încetau. În ele se revărsau, ca dintr-o mulțime de vase mai mici, murmurele durerii venind din gurile unor bărbați și femei, luați om cu om, mame și tați, frați și surori ai celor din Brigada pierdută, și imensitatea pierderii m-a covârșit cu atâta putere, încât, în acea clipă rară a

vieții mele, am avut viziunea patimilor lui Hristos și m-am gândit, da, că acele patimi erau adevărate, și așa trebuie să fi simțit bocitoarele și cei care-L plângeau așteptând în umbra crucii și I-au ascultat agonia, și s-au temut că ceva din blândețea spiritului dispărea din lumea noastră pentru totdeauna.

În ciuda intensității cu care o trăiam, știam că această viziune era o amăgire. Sub durerea mea mocnea mânia. Nu simțeam blândețe sau dragoste, ci eram plin de cea mai teribilă furie, fără să știu față de ce sau de cine – Președintele, consilierii săi, Agenția însăși? Încercam mânia celui care și-a pierdut o mână în măruntaiele unei mașini și nu știe dacă să blesteme mașina sau degetul celui care, într-un birou oarecare de sus, a pornit-o.

Am stat, așadar, în Biserică de unul singur, un străin pentru propriile mele plângeri, și am știut că sfârșitul care s-a consumat în Golful Porcilor nu se va sfârși pentru mine niciodată, câtă vreme nu aveam o durere a mea, adevărată și tangibilă, pentru a săpa un mormânt al speranțelor pierdute. Eram, în schimb, condamnat la sumbrele și obsesivele cercuri ale unei întrebări apăsătoare: Cine era vinovat?

În clipa aceea am zărit-o pe Modene la capătul celălalt al Bisericii. Stătea însingurată la capătul unei bănci, cu un voal de dantelă neagră pe cap și îngenunchease să se roage.

Am văzut în asta un semn. M-a năpădit un sentiment de fericire, tot atât de fulgerător ca strălucirea luminii pe lama firului de iarbă întors de vânt spre soare, m-am ridicat și am pășit spre capătul din fund al Bisericii, spre strana și spre banca pe care ședea, și m-am așezat lângă ea. Când avea să se întoarcă, știam că voi zări aceeași lumină strălucind în ochii ei verzi, cu a firului de iarbă subțire și lung ca o lamă, și că va șopti: „Oh, Harry."

Când femeia s-a răsucit spre mine și m-a privit, nu era Modene. Mă holbam doar la o tânără cubaneză, care se pieptăna la fel – și atât.

Nu îndrăznisem să mă apropii, fie și pe furiș, de sentimentul pierderii – a ceea ce pierdusem –, dar acum iată, era acolo. O pierdusem pe Modene. „*Discúlpame*"[1], am bâiguit și, ridicându-mă, am ieșit din Biserică, așa, doar ca să mă opresc la primul telefon public și să sun la Fontainebleau. Băiatul de la recepție n-a reacționat la numele ei. Mi-a făcut doar legătura cu camera. Când mi-a răspuns m-am auzit vorbindu-i cu vocea unui revoltat. Aproape că nu puteam vorbi.

– Doamne, te iubesc, am spus.

– Oh, Harry.

– Pot trece pe la tine?

– Bine, a zis. Poate că-i mai bine să treci.

Când am ajuns în cameră, aceasta s-a dovedit destul de mică pentru a-ți sugera, prin dimensiunile ei, că o plătea din buzunar, și am făcut dragoste pe

[1] În original în limba spaniolă (Iartă-mă) (n.tr.).

covorul de lângă ușă, iar de acolo ne-am mutat în pat, și, făcând dragoste, mă simțeam poate la fel de fericit ca întotdeauna, pentru că după aceea, ținându-ne încă în brațe, m-am auzit zicând:

– Vrei să te măriți cu mine?

Era o declarație năucitoare. N-avusesem intenția unei asemenea declarații, și îndată ce am rostit cuvintele m-am gândit că era o greșeală enormă, pentru că n-ar fi putut îndura viața unei soții de ofițer al Agenției, și, Doamne, nici măcar nu știa să gătească, iar eu n-aveam bani, doar dacă aș fi dat iama în dobânda capitalizată cu capital cu tot – da, toate considerentele practice mi s-au îmbulzit în minte ca niște călători întârziați într-o gară și târâți de elanul și vâjâiala plecării. Da, doream să mă însor cu ea, găseam noi din ce și cum să trăim, eram extraordinar de diferiți și cumplit de legați, soiul acela de pereche din care se nasc geniile, și iată-mă repetând:

– Modene, mărită-te cu mine. Vom fi fericiți. Îți jur.

Spre surpriza mea, nu mi-a sărit nici de gât și nici n-a izbucnit în lacrimi de fericire, ci s-a pus pe un plâns amarnic, care venea atât de din adâncul ființei, încât ar fi putut să ducă cu el întreaga durere adunată în Biserica Catolică a lui Iisus de pe Strada a 2-a NE.

– Oh, dragul meu, a zis ea, nu pot, și a făcut o pauză lăsându-mă agățat de vorbele ei următoare, destulă vreme ca să pot înțelege întreaga spaimă care atârnă ca o fantomă la rădăcina aripilor oricărui îndrăgostit. Și m-a vizitat ideea că eu însumi, cu cât zburasem mai sus, cu atât călătorisem mai singur, purtat de propria mea dragoste acumulată în timp, încât liniștea ei dulce și profundă, în care mă primise, ar fi putut fi – o înțelegeam acum și era mult prea târziu – trupul mut al sfâșierii înseși.

– Oh, Harry, a zis, am încercat. Aș vrea să mă întorc la tine; dar nu pot. Îl regret atât de mult pe Jack.

Moscova, martie 1984

Ridicând voletele, m-am uitat în curtea interioară. Cerul plumburiu părea mai aproape de amurg decât de zori. Ceasul meu, potrivit după ora Moscovei, arăta ora șase. Citisem toată noaptea și se făcuse dimineață. Sau am citit toată noaptea și cea mai mare parte a zilei? Nici o femeie de serviciu nu-mi bătuse în ușă. Să n-o fi auzit?

Dormisem? Nu-mi era foame. Trebuie să fi citit și să fi dormit și iar să fi citit și să fi dormit, așezat în fotoliu, cu spotul de lumină într-o mână, cu filmul împins cadru cu cadru și proiectat pe peretele alb. Citisem oare pagină cu pagină? Nici nu știam dacă trebuia. Se prea poate să fi moțăit, apoi să fi citit din nou, și să fi trecut peste multe cadre fără să văd un cuvânt. Dacă am citit sau numai am împins fiecare bandă de celuloid cu un gest mecanic, evenimentele îmi locuiau mintea. Nu era mare deosebire între mine și un orb condus de o călăuză, de-a lungul unui drum pe care-l cunoaște destul de bine ca să-l urmeze și singur.

Cât m-am uitat în curte, cerul s-a întunecat și mai tare. Retrăisem primii ani ai profesiunii mele timp de aproape douăzeci de ore. Da, timp de douăzeci de ore, nu opt, mă ținusem de asta și nu se întâmplase nici o nenorocire. Era oare cu putință să fi dat de sanctuarul unui cerc magic? Neliniștea ultimelor săptămâni petrecute la New York, neliniștea aceea presantă și insuportabilă, acum se domolea. Poate că voi citi și voi dormi și în noaptea aceasta. Mâine dimineață m-aș putea duce din nou la cafeneaua de la Metropole, să iau gustarea. Nu se putea să nu aibă vreun suc de fructe dulce-acrișor, și va mai fi și pâine neagră, și un cârnat care va arăta ca un deget după ce-a stat o lună în apă. Și cafea cu gust de zaț. Blestemată țară a tuturor incapacităților! Da, îmi voi lua gustarea de dimineață și mă voi întoarce să citesc despre Mongoose și tentativele care au urmat de a-l asasina pe Fidel Castro. Doar până aici ajunsesem cu memoriile mele, înaintea acelei nopți catastrofale din Maine, care mi-a întors pe dos scrisul și viața, și m-a făcut să-mi petrec un an de zile în New York, punând pe hârtie doar întâmplările unei singure nopți. Amintirea ei se năpustea asupra mea cu forța unei erupții a materiei în spațiu. Și aceste amintiri vor veni din clipa când nu voi mai avea ce să citesc.

Simțeam recunoștință față de fiecare plic de microfilme încă neproiectate. Mai aveam cel puțin o zi când nu eram obligat să părăsesc camera. Chiar dacă-mi găsisem o vizuină în Bronx, mă puteam ascunde aici. În fond, lumina slabă a zilei care se strecura prin puțul de aerisire, îmi amintea de celălalt puț de aerisire și de lumina lui sumbră din blocul de apartamente de pe Grand Concurse.

Da, eram singur și mă aflam la Moscova, și totul rămânea în ordine cât mă țineam strâns de povestea mea. Avea să se miște cadru cu cadru pe peretele acela bătrân zugrăvit în alb, al acestei vechi carcase de hotel. Conducătorii bolșevicilor se întâlneau aici în primii ani ai Revoluției Ruse. Acum aveam trei felii de pâine, păstrate de la cina pe care o luasem cu aproape douăzeci și patru de ore în urmă, și o noapte întreagă înaintea mea, să dorm și să citesc în cămăruța cu tavanul înalt, undeva în adâncul aripilor și coridoarelor Hotelului Metropole.

PARTEA A VI-A

Mongoose, 1961-1963
Miami, Washington, Paris

1

În dimineața aceea imediat următoare evenimentelor din Golful Porcilor, când Allen Dulles a revenit din Puerto Rico cu o criză de gută, descriindu-mi-l, tatăl meu avea să spună că arăta ca un om mort.

Nu știu dacă descrierea lui Cal mi-a modelat viziunea, dar în lunile și în anii care au urmat m-am gândit întotdeauna la domnul Dulles ca la un om care, cumva printr-o limită interioară, murise, cu toate că aveau să mai treacă șapte ani înainte de-a se duce dintre noi, și acel eveniment avea să-i căpătuiască, pe cei apropiați, cu un Crăciun deosebit de nefericit. Țin minte că, în seara când i s-a făcut rău, mă aflam la Saigon. Eram în ajunul Crăciunului, în 1968, și îi scriam lui Kittredge, care avea să-mi trimită amănunte despre trecerea lui dintre vii o dată cu răspunsul la scrisoare, și aveam să aud mai multe încă în primăvara lui 1969, când am luat masa de prânz împreună într-un restaurant pescăresc de pe coasta Virginiei, așezat la drumul mare. Legătura noastră începuse deja, acea legătură care avea totuși să ne smulgă viețile din rădăcini și să ne marcheze tragic cu pecetea ei de plumb.

Toate acestea, însă, țineau de viitor. În primăvara anului 1969, Cristopher încă mai trăia, iar Harlot se folosea pe deplin de picioarele lui. De încornorat, putea fi el încornorat, dar, habar neavând, rămânea un priapic risipitor, mai bățos decât amantul care-l înlocuia până la un punct, acel amant mai tânăr, a cărui abilitate de a o cuceri pe Kittredge se origina în bucuriile pe care i le dădeau gura și buzele sale, oferind „plăceri atât de rare, încât ai zice că sunt extazul aproape imaterial al unei pene în cădere“, o expresie pe care Kittredge a folosit-o cândva, în treacăt, iar eu n-am îndrăznit s-o întreb niciodată dacă era dintr-un poem pe care s-ar fi cuvenit să-l recunosc; dar, în definitiv, prea puțin îmi păsa – cuvintele ni se potriveau. Ne adoram. Nu putea exista o prietenie mai scumpă. Făceam dragoste și vorbeam cu același sentiment al apropierii, urmând meandrele stărilor noastre sufletești cu grația pe care o au meandrele unei urechi frumoase și măiestrit modelate.

În după-amiaza aceea petrecută în restaurantul de lângă șosea, rupând cleștii crabilor consumați cu cuțitașe speciale, la o masă nevopsită și pusă pe capre, ea mi-a povestit despre sfârșitul lui Allen Dulles și despre moartea lui mult amânată, iar „felul cum a venit și l-a luat a fost tot atât de bizar ca și nașterea lui“. Aproape că uitasem că se născuse cu un picior șchiop, cu degetele de la picioare la fel de răsucite ca ale Lordului Byron, dar ea mi-a reamintit că tatăl lui, reverendul Allen Macy Dulles, presbiterian cu idei liberale atât de avansate pentru începutul anilor 1890 încât oficiase cununia la biserică, cu tot ceremonialul de rigoare, a unei divorțate, nu putuse suporta priveliștea diformității propriului fiu. Să fi văzut în asta un semn al damnării? Și-a supus

copilul operației încă înainte de a-l expune, la botez, vederii familiilor Foster și Dulles și rubedeniilor lor.

– Din clipa când mi-a povestit Hugh despre piciorul lui Allen, n-am mai fost în stare să-l văd altfel, a observat Kittredge. Nici un om n-a stat cu un picior în plină glorie ca el, și cu atâta siguranță, iar cu celălalt în întuneric.

Dulles și-a început drumul spre moartea lui ultimă și corporală într-o seară, în timpul unei petreceri date de el și de soția lui, Clover, în ajunul Crăciunului din acel an 1968, iar dacă erau de față toți cei care făceau floarea etajului șapte de la Langley, adică alde Montague, Helms, Angleton, Tracy Barnes, Lawrence Houston, Jim Hunt, mai erau și vechi prieteni de la Departamentul de Stat, precum și câțiva oaspeți străini dintre demnitari, bine aleși, toate acestea erau un tribut adus reputației lui Dulles, că, la șapte ani împliniți după pensionarea sa, musafirii găsiseră destule rezerve de generozitate să vină în seara aceea, ultima dintr-o săptămână de băutură înainte de sărbătoarea Crăciunului, dar ei îi făceau cinstea de a confirma că, deși Allen Dulles fusese debarcat, scaunul lui nu-și găsise încă un înlocuitor demn; aveau să-l mai celebreze o dată, chiar dacă era bătrân, doborât și își ținea piciorul bolnav de gută într-un papuc de casă. Da, a remarcat Kittredge, au dat cu toții buzna să-l salute, dar el nu și-a făcut apariția. Numai soția lui, Clover, a fost de față să-și primească oaspeții și să-i conducă, oferindu-le băutură și gustări alese – Clover cea frumoasă, vibrantă și insesizabilă cândva, zveltă și tot atât de nepotrivită pentru luptă ca o violetă –, „aeriana Clover", avea să spună Kittredge, ca apoi să remarce că era tot atât de insesizabilă ca dorința de răzbunare atunci când nu există o dorință reală, numai urmele unei ranchiune matrimoniale vechi. Allen s-a culcat cu jumătate din femeile pe care le-a cunoscut la Washington, iar Clover s-a străduit să se împrietenească cu metresele cele mai statornice ale soțului ei; iar după atâta tevatură, Clover s-a ales doar cu cea mai mică și mai sistematică răzbunare, deși aceasta trebuie să fi lovit ca o lance în piciorul bolnav de gută al lui Allen: Clover cheltuia în stânga și-n dreapta cu deplina deșănțare a unui analfabet în ale finanțelor. Familia Dulles a avut invariabil datorii sau a fost nevoită să umble la pușculiță. Fiecare legătură nouă era însoțită de o rochie de bal; una în plus, iar camera de zi urma să fie complet renovată. Erau căsătoriți de aproape cincizeci de ani, iar ea îl iubea și îl detesta în același timp.

– Căsniciile foarte îndelungate dezvoltă straturi formidabil de opuse ale lui Alpha și Omega, n-a putut să se abțină Kittredge să adauge.

Ei, și musafirii veniți la petrecere au început să observe că Allen încă nu coborâse. Kittredge a fost poate prima care i-a detectat absența. În cei optsprezece ani, de când o văzuse pentru prima oară, nu scăpase măcar o dată prilejul să flirteze cu ea, el, Dracul gol care își întâlnea Îngerul; Kittredge, la rândul ei, iubea în el promisiunea unei călătorii în care nu avea să se îmbarce niciodată; se iubeau în felul acela total ermetic, care dă cale liberă, uneori,

iubirii perfecte. Când se întâlneau, puteau conta, instantaneu și sigur, pe o îmbunătățire a stării lor sufletești.

Așadar, Kittredge a fost aceea care a observat prima. Allen nu avea să se arate la propria sa petrecere, asta era în mare măsură o certitudine, și l-a îmboldit pe Hugh, deoarece Clover răspundea vag în legătură cu absența soțului ei, să facă o recunoaștere la etajul de sus al casei. L-a găsit pe Allen în patul lui, inconștient, cu o mască de ceară pe chip și scăldat în sudoare.

Hugh a coborât s-o convingă pe Clover că soțul ei era teribil de bolnav.

– Nu, a zis Clover, are o gripă și accese. I se mai întâmplă.

– Din contra, a făcut Hugh. Trebuie dus la spital imediat.

Hugh a chemat o ambulanță, în timp ce Kittredge le-a suflat invitaților câteva cuvinte să-și golească mai repede paharele ca să poată pleca; ambulanța a sosit, dar Clover abia dacă se urnea, ca apoi să se năpustească și să uite să-și ia până și paltonul. La spital a reieșit că Allen era foarte bolnav și Clover n-a avut încotro și l-a lăsat acolo, întorcându-se singură, în toiul nopții, acasă. După ce înghețase în taxiul slab încălzit care o adusese acasă, a dat drumul apei fierbinți să facă o baie, dar, de frig, așteptând să se umple cada, s-a băgat în pat și a adormit, drept care, trezindu-se în dimineața de Crăciun, a descoperit că inundația dezlipise ornamentele de pe plafonul parterului și că mobila fusese îngropată sub un viscol de zugrăveală udă. Ceea ce nu avea să se știe cu precizie decât în ziua următoare e faptul că, în împrejurările date, Compania de Asigurări Hartford nu putea achita despăgubiri.

– Puțin îmi pasă cât costă să refac totul, a zis Clover. Pur și simplu nu vreau ca soțul meu să afle ce s-a întâmplat.

– Nu avea să afle, mi-a spus Kittredge. Murise la spital.

Se prea poate ca sfârșitul lui să fi fost acesta, dar, pentru că de ani de zile mă tot gândisem la el ca la un om atât de aproape de moarte, am reflectat la extincția lui lentă. Să-i fi murit oare sufletul cu ani înaintea inimii, a ficatului și a plămânilor? Speram că nu. Se bucurase atât de mult de viață. Spionajul fusese însăși viața lui, ca și infidelitatea; se dăduse-n vânt după amândouă. De ce nu? Spionul, ca și amantul ilicit, trebuie să fie în stare să se afle în două locuri odată. Așa cum rolul unui actor nu-și poate manifesta realitatea până când nu este interpretat, tot așa și o minciună nu prinde viață decât dacă este trăită.

Dacă acest epitaf pentru Allen nu e la înălțime, dați-mi voie să vă spun că l-am jelit cu devotament și cât se poate de plăcut în tot cursul prânzului meu ilicit cu Kittredge, atunci, în primăvara anului 1969. Dar îngăduiți-mi să mă opresc aici, pentru că am luat-o înaintea evenimentelor vieții mele, sărind peste opt ani.

2

Marți, 18 aprilie 1961, a doua zi a debarcării în Golful Porcilor, Robert Maheu a găsit de cuviință să informeze FBI-ul că Balletti, cel arestat pentru interceptarea de la Las Vegas în 31 octombrie, nu fusese de capul lui și că în acțiunea lui era implicată CIA, ba, mai mult, i se ceruse lui personal, de către agentul Hubbard (senior), să-i raporteze cercetările Biroului Federal în această chestiune.

Ei bine, tatăl meu îi promisese lui Maheu că, dacă lucrurile iau o turnură proastă, va fi salvat. Evident, Maheu ajunsese la concluzia – „prematură“, a observat tatăl meu – că nu se putea să nu iasă prost.

Tatăl meu știa ce are de făcut. Avea să informeze Biroul Federal printr-o scrisoare că CIA obiectează la punerea sub acuzare a lui Maheu, căci aceasta ar implica cu necesitate dezvăluirea unor informații delicate privind invadarea Cubei. Se mai trăgea concluzia că o asemenea scrisoare va atârna chiar mai greu, în cazul în care Cal Hubbard nu va putea fi interogat. „Am devenit prea bătrân peste noapte ca să te pot proteja“, a zis Allen Dulles.

Povestindu-mi toate acestea, Cal mi-a spus:

– Nu i-am răspuns: „Eu sunt cel care te protejează pe tine“, dar fir-ar să fie, chiar asta am și făcut.

Au convenit că tatăl meu va primi din nou un post în Extremul Orient.

– Japonia, a zis Cal când l-au întrebat unde vrea să plece, iar mie mi-a completat: Am s-o rog pe Mary să-l mai dea naibii pe japonezul ei cel mărunțel, pe care vrea să-l ia de bărbat. *Banzai!*

Așa au început schimbările. Eu, care nu știam în acel moment dacă vreau să mă întorc la Miami, să rămân la Washington sau să fiu trimis la o bază în străinătate, am moștenit apartamentul tatei și, ca o recunoaștere pentru serviciile aduse Directorului de către Cal, m-au repartizat biroului domnului Dulles, ca unul din asistenții lui. Aveam să dau o mână de ajutor la supravegherea mutării din corpurile I-J-K-L în noul complex de la Langley, de curând terminat, la 15 mile în interiorul statului Virginia.

Era un act de nepotism. Am obiectat și nu prea. Deși știam că nu-mi voi putea respecta cariera până ce nu voi realiza ceva important și de sine stătător pentru Agenție, prin propriile mele puteri și eliberat de nașul și de părintele meu, eram totuși dispus să rămân la Washington. Doream s-o văd pe Kittredge. Speram că nu mă va mai ocoli.

Treaba asta a durat de la sfârșitul primăverii, peste vară și până în toamnă. Alan Shepard, replica noastră la Iuri Gagarin, a devenit primul american lansat în spațiu și, în aceeași zi de 25 mai 1961, un număr de Pelerini ai Libertății din Mississippi au fost atacați, bătuți și arestați. Pe 4 iunie, Kennedy și Hrușciov au avut o întâlnire la cel mai înalt nivel, la Viena, și au circulat unele

zvonuri că Hrușciov ne luase peste picior în legătură cu Golful Porcilor. Către sfârșitul lui iulie, Congresul a cerut o creștere rapidă a cheltuielilor militare.

Nu mă voi apuca să explic cât de departe mă țineam de aceste evenimente. Le înșir în ordinea în care s-au petrecut; faptul marchează felul în care am reacționat. Evenimentele zburau pe lângă mine ca indicatoarele rutiere. Descopeream că rănile nu trebuie lăsate la vedere, nici să îmbrace un caracter personal, și mă vindecam de Golful Porcilor. Îmi făcea bine că eram atât de ocupat cu mutarea biroului domnului Dulles din Groapa cu Ceață la Langley. Zilele de lucru fierbinți au trecut pe lângă mine în mașina Companiei. Pe malul Potomacului, pădurile Virginiei dădeau în mugur și copacii umbroși, de vară sudică, erau și ei prezenți.

Ajungeai la Langley cotind de pe autostradă în dreptul unui semn mic, pe care stătea scris doar „SDR" (pentru „Serviciul Drumurilor Publice"), și urmai o șosea strâmtă, cu numai două benzi de circulație, cale de jumătate de milă până la corpul de gardă, de unde nu întrezăreai decât un turn de apă, în pătrate roșii și albe. Dincolo de el, Leviathanul. Îl asemuiam cu un transatlantic uriaș de pasageri, desenat cu stângăcie. Lăsând deoparte metafora, Langley era doar o clădire-mamut cu șapte nivele, cu o hoardă de vântoase dând ocol parterului și etajului șase; ceea ce îți putea da iluzia unei punți superioare și inferioare. Câmpuri, copaci și imense petece de asfalt pentru parcări înconjurau zona; ne întindeam pe o sută douăzeci și cinci de acri; costasem patruzeci și șase de milioane de dolari. Se șoptea pe la colțuri – pentru că arhitectului nu-i era permis să știe exact – că Langley urma să fie folosit în curând de mai bine de zece mii de inși. Uneori, când mașina mea avea să fie prinsă în capcana traficului către Parcul Memorial George Washington, urmând un șir nesfârșit de autobuze verzi care făceau naveta cărându-i pe cei de la I-J-K-L la Langley, aveam să jur că totalul de zece mii anunțat era prea mic. Mausoleul, căci așa a fost botezat, era o încununare a visului lui Allen Dulles, ca toți oamenii CIA să poată lucra într-o bună zi împreună spre îmbunătățirea substanțială a eficienței tuturor – ineficiența remarcabilă a lui Allen Dulles devenise un loc comun al criticilor la adresa lui. Era, de pildă, un om posedat de prea multe idei și-i plăcea să le urmărească pe toate, fapt remarcat de oricine dădea cu ochii de harababura de hârtii de pe masa lui de lucru; oamenii ca el visează la eficiență.

Așadar, ni se dăruise Langley-ul. Unii susțineau că, pe dinăuntru, Mausoleul arăta ca un set de coridoare și birouri dând din unul în altul, fără sfârșit. Unele săli și aripi întregi îți aminteau ba de o bancă, ba de un spital. Aveam o sală mare, în marmură albă, lângă intrare – cu emblema noastră încastrată în pardoseală, iar pe dreapta, în perete, cu un basorelief al lui Allen Dulles din profil, în timp ce un alt perete cu stele îi cinstea pe toți cei căzuți la datorie. Pe perete, sus, figura o inscripție cu un citat din *Evanghelia după Ioan*, capitolul opt, versetul treizeci și doi: „Vei cunoaște adevărul și adevărul te va elibera".

Adevărul, mi-am spus eu într-unul din cele mai rele momente ale acelei veri, era că, pentru a deveni liberi, ridicasem o clădire care îți dădea sentimentul că lucrezi într-un spațiu de tip fascist. Am regretat imediat acea metaforă extremă, conținută în remarca mea, dar prea erau destule dovezi ca gândul acesta să-mi dea târcoale. Odată îndeplinită sarcina uriașă de a transporta aici dosarele, secție după secție, ramură după ramură, secretariat după secretariat, nu mai puteai colinda după pofta inimii. Trebuia să-ți faci rost de tot soiul de insigne și să treci de paznici. La parter, care avea încăperi largi, Agenția și-a adăpostit serviciile mai mult sau mai puțin administrative – infirmeria, biroul de voiaj, contabilitatea, expresurile de diferite categorii, precum și spațiile pentru depozitarea dosarelor; mai aveam și o altă aripă pentru toate cluburile CIA – clubul foto, de artă, al drumeților, pentru șahiști; aveam magazine – un fel de profeție a tuturor centrelor comerciale gen orășel care urmau să vină, cu toate aleile lor ermetice, adăpostite de vânturi. La etaj, coridoarele se întindeau fără sfârșit, și, cum mutarea s-a făcut în cursul verii și al toamnei, au apărut probleme cu aerul condiționat. Dacă mirosul canalelor de scurgere din zona terenurilor joase ale Washingtonului constituise unul din motivele nerostite ale mutării noastre din I-J-K-L, aici, din nefericire, în ciuda unei proiectări moderne și a execuției îngrijite, birourile tot puțeau. Termostatele nu funcționau iar noi transpiram. De fapt, termostatele mergeau ele, dar pentru că temperatura era ajustabilă în fiecare încăpere în parte, oamenii le tot fâțâiau în sus și-n jos până le dădeau peste cap, căci supraîncărcau sistemul de alimentare. La care, administrația a interzis termostatele individuale și aerul condiționat a fost distribuit otova, ceea ce, în practică, a însemnat că unora dintre ofițeri le era prea cald, iar altora prea rece. În curând, mulți dintre ofițerii mai tineri, reținând cele învățate la cursul de *Lacăte și speracluri*, au izbutit să meșterească lacătele de pe manete. În definitiv, eram niște flăcăi cu gustul manipulării și controlului. Așa că ne-am potrivit temperatura după nevoile fiecăruia, și sistemul a căzut din nou. În cele din urmă, furnizorul a fost dat în judecată pentru instalația defectuoasă, dar procesul n-a dus nicăieri; Agenția nu era dispusă să dea datele necesare urmăririi în justiție, de teamă să nu iasă la iveală informații colaterale.

În scurt timp, au urmat valuri de măsuri de securitate, iar unele dintre ele au prins fluxul și n-a mai fost vorba de nici un reflux. Fiecare coridor avea pază înarmată. Noaptea era impresionant să-i vezi străbătând cu pași mari coridoarele. Ani de zile nu va cuteza vreunul dintre noi să nu-și încuie până și ultimul petic de hârtie în seifuri, iar notele lipsite de importanță să nu fie date tocătorului, iar, atunci când cineva se grăbea să plece la sfârșitul zilei de lucru, depunea rămășițele și cutiile de lapte în seiful personal, pentru a se descotorosi de ele în dimineața următoare. Sancțiunile pentru lăsarea oricărei hârtii la vedere, în urma noastră, erau foarte severe.

Nu știu dacă acestea aveau și alt rost, în orice caz, dădeau gravitate muncii noastre. Fiecare fițuică pe care o mânuiai căpăta o greutate mai palpabilă decât a hârtiei obișnuite, încât uneori, ajunși în lumea de afară, citind o revistă sau, pur și simplu, ținând în mână o filă de hârtie, pe care voiai să scrii o epistolă oarecare, erai izbit de cât de inefabil-ușoară putea fi, astfel încât, cu mulți ani mai târziu, citind *Insuportabila ușurătate a ființei* a lui Kundera, m-am gândit imediat la diferența care există între hârtiile secrete, gravide de propria lor pondere, și lipsa de greutate a hârtiei libere, pe care o puteai arunca fără altă grijă – decât cel mult că ai putea produce oarecare deranj. Sigur că erau destule hârtiile oficiale de care nimeni nu avea nevoie. În cursul acelor luni de iulie-august-septembrie și octombrie 1961, am primit buletine zilnice privind stadiul lucrărilor la noua clădire.

Într-o zi fierbinte de august, ne-a fost distribuită o notă adresată tuturor birourilor din Langley. Era tipărită pe hârtie țeapănă de ambalaj, de culoare bej:

> *Noua clădire, facilitățile toaletelor.* Deși adecvate pentru perioada de tranziție, s-ar putea ca după mutarea întregului personal în noua clădire, acestea să se dovedească inadecvate. Pentru a preveni formarea unor cozi lungi la grupurile sanitare, cozi alcătuite din biete ființe disperate, o operație care consumă timp și produce stress, prezenta directivă are menirea de a autoriza personalul năpăstuit de cozile inadecvate să încerce folosirea liberă și cinstită a tufișurilor învecinate clădirii principale. *Avertisment:* în ciuda eforturilor concertate ale grădinarilor Agenției, numitele tufișuri n-au fost încă stârpite cu totul de oțetari, sumac și iederă otrăvitoare, o floră bine cunoscută pentru vezicăturile pe care le provoacă, la atingere, părților mucoase. Aveți așadar, în anexa prezentului buletin, imaginea celei mai importante dintre aceste plante, și anume: *rhus vernix*, cunoscută îndeobște sub numele de sumac veninos sau lemn câinesc. Figura ei din față și din profil, alăturată, va grăbi procesul recunoașterii ei, evitându-se astfel imploziile dureroase ale numitei mucoase, care, odată vezicate, pot deveni contraproductive pentru activitatea celor antrenați în proiecte de cercetare care presupun o muncă sedentară pentru perioade de timp prelungite.

Bătrânul Cabell, cel cu orezul și fasolea, care urma să părăsească Agenția în curând, mânat poate de duhurile nebune lăsate de amintirea experienței de la Cartierul General-Ochiul, i-a împins pe cei de la Securitatea internă să-i găsească pe autorii năzdrăvăniei.

A reieșit că vinovații noștri erau doi tineri ofițeri, foști membri ai echipei de satiră de la Harvard, care se înrolaseră împreună în Agenție, se instruiseră cot la cot la Fermă, iar acum erau dați afară tot împreună.

La ultimul etaj, etajul șase, biroul domnului Dulles era cât se poate de elegant – mă rog, elegant cât permit standardele guvernamentale. Avea lambriuri în lemn de nuc, covoare groase și ferestre cu rame și vedere spre dealu-

rile care se rostogoleau dincolo de proprietatea CIA și spre Potomac. Dimineața-devreme puteai urmări cețurile ridicându-se dinspre râu.

Secretara domnului Dulles, o bătrânică formidabilă, a instituit tradiția hrănirii păsărilor care vizitau balconul etajului șase. În scurt timp, cele trei gorile care păzeau biroul Directorului au primit însă, tot din partea ei, însărcinarea să le alunge în fiecare dimineață pe lacomele zburătoare. Se stabileau și alte ritualuri zilnice. Directorul, care se străduise ani în șir să ridice Langley-ul, părea să fie conștient că, o dată cu punerea la punct a ultimelor detalii, nu va mai rămâne multă vreme în scaunul lui.

Bănuiesc că nu era cine știe ce bucuros de realizarea visului său. Nici nu s-a mutat din biroul pe care-l avea în Strada E până când noul său birou n-a fost cu desăvârșire gata, dar, chiar și așa, până la sfârșitul verii a devenit evident că n-avea să se instaleze în noile birouri decât cel mult de formă.

Cu un prilej sau altul, aveam să fiu poftit să-l însoțesc în limuzina lui și avea să-mi vorbească cu cordialitate despre taică-meu, exprimându-și mulțumirea că Mary și Cal erau din nou împreună, o veste pe care eu însumi abia o primisem printr-o carte poștală, dar în cea mai mare parte a timpului Directorul arăta ca un om în doliu. Dacă era capabil să se trezească și să fie gentil un minut sau două, cel mai adesea mergea într-o tăcere vecină cu stupoarea.

Pe 28 septembrie, l-a întovărășit pe John McCone la Colegiul Naval Militar din Newport, iar acolo președintele Kennedy a anunțat, cu ocazia ceremoniei de absolvire, că domnul McCone va fi noul director al Agenției. Howard Hunt, care lucra cu mare hărnicie pe lângă biroul vechi din Strada E al domnului Dulles asupra unei istorii oficiale a Golfului Porcilor, s-a nimerit – fericitul Howard! – să-i fie alături domnului Dulles la întoarcerea de la Newport la Boston. N-a fost nici o surpriză pentru mine că cei doi au călătorit fără să întrețină o conversație, domnul Dulles ținându-și piciorul bolnav de gută pe un scăunel cu o pernă deasupra. În cele din urmă, Directorul a făcut remarca:

– Sunt obosit de viață *sub cauda*, după care l-a fixat pe Hunt cu privirea și a adăugat: Hunt, dumneata ești latinist. Cum ai traduce *sub cauda*?

– Ei bine, domnule, a zis Hunt, nu intenționez să fiu insolent, dar cred că înseamnă mai mult decât spune traducerea sa literală. S-ar cuveni să spun că o bună transpunere în engleză ar fi „sub coada pisicii".

– Da, excelent, a spus Dulles, dar eu mă refer la fundul pisicii, iar apoi, de parcă ar fi fost singur în mașină, a zis fără să se adreseze cuiva anume, nici lui Hunt, nici șoferului, nici măcar sieși, ci zeilor, aș pune rămășag, responsabili cu admiterea așteptând pe treapta următoare: Președintele mi-a spus între patru ochi că, dacă ar fi fost șeful unei puteri europene, ar fi fost obligat să-și dea demisia, dar în America nu se poate face una ca asta și de aceea trebuie să fiu eu acela. Totul bine și frumos, dar nu crezi că s-ar cuveni să i se ceară și lui Robert Kennedy să facă la fel?

Către sfârșitul lui octombrie, cu puțin timp înainte de instalarea lui John McCone ca director, domnul Dulles s-a mutat la Langley cu totul și a șontâcăit încoace și încolo ca un bivol șchiop timp de vreo două săptămâni. Am avut sentimentul că ura locul, și i-am scris tatei o scrisoare în care i-o spuneam. Cal mi-a răspuns într-un limbaj surprinzător de ferm.

10 oct. '61

Da, fiule, înainte de plecare am făcut un tur prin Langley și sunt cât se poate de acord cu tine. Văzând acestea, mă întreb dacă Allen își dă seama ce importanță are arhitectura în formarea omului. La Langley, mi s-a făcut frică pentru noi. I-J-K-L erau de temut, desigur, dar barăcile și coșmeliile de acolo te puteau înduioșa. Allen a pierdut din vedere chestiunea numărul unu -vraja trebuie păstrată. I-J-K-L va fi fost el plin de lanțuri trase și coridoare cotite, precum și de dulapuri secrete și oribile, prin care puteai ieși într-o sală alăturată, dar, cel puțin, harababura aia care scârțâia din toate încheieturile era a noastră. Langley se va reduce tot mai mult la rapoarte și întâlniri. Partea tehnică va înghiți tot mai mult din buget, iar arta de a lucra cu un agent bun se va pierde. Adio, muzică de cameră. Salut Muzak!

Cum de-a putut face Allen una ca asta? Bietul om știe atât de multe, dar până la urmă n-a știut ce-i mai bine.

Acum îl avem pe McCone. Bechtel, Inc. Un bărbat îndesat. Scund. Cu părul blond. Ochi albaștri – și vei descoperi că sunt reci ca gheața. Poartă ochelari cu rame metalice. Tare mă tem că treaba lui mare nu-i ca la toată lumea, ci iese în felii.

Până aici, fusese o scrisoare rezonabilă, dar apucasem să mă obișnuiesc cu faptul că, atunci când tatăl meu se referea la excremente, eram pe punctul de a trece pragul dintre urbanitate și manie.

După cum ai aflat din cartea mea poștală, Mary și cu mine suntem împreună din nou. Nu cred că-i vorba atât de dragoste, cât mai degrabă de habitudini adânc înrădăcinate. Să renunți la o nevastă după douăzeci și cinci de ani e ca și cum te-ai lăsa de băut și de fumat pe nepusă masă. De fapt, nu se prea poate. Mi-e tare dragă, după cum știi – doar e marea mea balenă albă. M-am întors în Japonia să-l alung din viața ei pe omulețul ei de afaceri, dar, știi, ea nu recunoaște, eu însă bănuiesc că ceva-ceva tot a fost între ei, și asta-i îngrozitor. Câteodată chiar mă obsedează blestematul ăla de japonez măruntel bâzâind în jurul ei cu țipetele lui de kamikaze, ticălosul. Când mă gândesc la asta, ajung s-o urăsc pe Mary.

E al naibii de neplăcut să-i povestești toate astea propriului tău fiu, dar tu, Rick, ești singurul suflet care s-ar putea să aibă buna-cuviință și să nu râdă dintr-o nimica toată. Sunt îngrijorat că nu-mi voi putea stăpâni temperamentul. Am fost teribil de șocat, acum câteva luni, de sinuciderea lui Hemingway. Dumnezeule Atotputernic, l-am învins o dată la skanderbeg, într-o seară, prin 1949, la Clubul Berzelor, și iată că mă simt unu la mie răspunzător, pentru că el a citit licărul de triumf din ochii mei iar eu suferința, într-ai lui. Sherman Billingsley aproape că m-a făcut de două parale pentru *lèse-majestaté*.

În orice caz, moartea lui Hemingway e un lucru cât se poate de rău. Să te sinucizi cu o pușcă, în gură! Probabil că avea cancer și știi care-i leacul. Nici un doctor nu o va admite, dar eu știu. Înseamnă să-ți sfidezi moartea noapte de noapte. Privește faptele în față. Toată seara aceea, Hemingway a cântat și a fost plin de voioșie, cu nevastă-sa, Mary. Apoi, bum! Se duce într-o cameră de unul singur și își zboară creierii? Nu. Trebuie să se fi jucat cu gândul ăsta seri în șir. Explorând întreaga țară a nimănui între viață și moarte, acele locuri unde se adună negura spaimei. Avansez ideea că omul acesta curajos și-a dus seară de seară arma la gură, a căutat piedica și a apăsat atât de încetișor cât să pășească în țara nimănui. Dacă ar fi apăsat prea tare pe trăgaci, ar fi fost mort; dar în celălalt caz, ar mai fi câștigat un fir de viață. Un soi de leac pentru cancer. Doctorii n-au decât să se spetească, din partea mea, dar Ernie asta făcea, sfida moartea, și probabil că a scos-o la capăt nu o dată, apoi, pe 2 iulie, a îndrăznit să tragă de cocoș ceva mai tare. Nu mai era în stare de nici o activitate fizică, nu tu ski, nu tu box, poate că și cu altele o fi dat în primire, dar, pentru Dumnezeu, încă mai putea înfrunta moartea. Așa sper. Dar, în sinea mea, mă tem că pur și simplu s-a omorât și gata. Fiule, toate morțile astea m-au dărâmat. Clark Gable, Gary Cooper, Dash Hammett, acum Hemingway. Până la urmă lasă urme asupra ta. Și asta mă face să-l urăsc pe puiul ăla de lele de Jack Kennedy și mai mult. Nu vreau să fiu prea intolerant, fapt e însă că nu poți avea încredere în catolici – s-ar fi putut să existe vreo legătură esoterică prin Vatican, între Kennedy și Castro. Na, c-am zis-o. În copilărie, Castro a fost religios, știai? Caută-l la SURSE și verifică-l la RĂUFĂCĂTORI. El și Kennedy, mergând mână în mână, ar explica de ce Fidel are întotdeauna un *as* pentru *regele* nostru.

Știu că bat câmpii, dar ura construiește te miri ce. Până mi l-oi scoate pe japonezul cel mititel din cap, n-am să mă pot bucura ca lumea că sunt din nou cu Mary. Pricepi? Nu mi-a fost atât dor de ea, cât mi-au lipsit propriile obișnuințe, mai mult decât orice, tocmai obișnuințele alea tocite. Mi-au lipsit partidele de cărți în doi – în felul acesta, cumva, puneam o contragreutate la toate renghiurile pe care i le jucam odată ieșit pe ușă. Acum, iată-mă nevoit să mă minunez ce naiba merită să protejez.

Rick, s-ar putea ca mâine să pun mâna pe toc și să-mi cer scuze pentru scrisoarea asta. Să știi, fiule, că noi, alde familia Hubbard, moștenim un filon de fiere amestecată cu nebunie. *Până și Directorul de la St. Matthew* avea obiceiul să mă bată cu biciul de-mi curgeau petecele – și zău că avea de ce! –, dar, după cum s-ar cuveni să știi, noi, alde Hubbard, ne dăm toată osteneala ca lucrurile astea să nu iasă la iveală. Și nu fără motiv. Produsul, odată exprimat, te apucă groaza.

Mi-e dor de tine, bunul meu prieten.

Tata

Începeam să înțeleg, vai, de ce tatăl meu se grăbise cândva să mă opereze la cap.

3

Aveam și eu problemele mele. Prima era să iau o decizie asupra pasului următor din cariera mea. Ori de câte ori îmi făceam socotelile să mă rup de tatăl și de nașul meu, îmi aduceam aminte de primele zile petrecute în Gaura Șarpelui. Erau ceasuri când nu mă simțeam pregătit s-o pornesc indiferent unde pe propriile mele picioare.

În orice caz, întrebarea stăruia: Ce-aveam de făcut? Înainte de a pleca în Japonia, taică-meu îmi indicase că era în pregătire o operațiune îndreptată în continuare împotriva lui Castro, dar mai doream eu să revin într-un Miami din care Modene lipsea?

Aș fi putut, firește, să cer Parisul, Roma, Viena sau baza de la Londra. Se puteau dovedi însă mult peste posibilitățile mele; lucrând acolo, nu era exclus să pic la examen. Pe lângă asta, exista probabilitatea ca preferințele mele să nu fie onorate. Nu consideram imposibil să mă trezesc în Islanda sau la Palma de Mallorca.

Cum eram privit la Agenție, bine sau rău, asta conta – iar răspunsul nu venea de la sine. În ciuda competenței sale, Porringer trebuie să-l fi iritat în cele din urmă pe Howard mai tare decât era în stare să ducă și, din cele auzite de mine în ultima vreme, Porringer se adresase Filialei, Diviziilor și chiar Direcției Planuri, iar acum se pomenise îngropat în Direcția de Informații. Căci asta de întâmpla când te apucai să te adresezi Personalului pentru repartizare.

În împrejurările date, am hotărât să-l caut pe Howard. Tatăl meu trecea printr-un con de umbră, iar Harlot nu-mi fusese binevoitor. Nu știam ce-mi putea oferi Howard, dar aveam de ales? Nu voiam să mă duc la David Phillips, iar Richard Bissell era nu numai în dizgrație, dar și prea sus pentru mine ca să-i răpesc din timp. Dacă aș fi fost înțelept, m-aș fi apropiat de Richard Helms. Se auzea că (și faptul l-am aflat de la Arnie Rosen) Helms va veni ca director adjunct îndată după debarcarea lui Bissell. La urma urmei, Helms n-avusese de-a face cu Golful Porcilor.

Ei bine, n-am știut s-o fac. Nu m-am prins că Richard Helms ar fi putut ca tocmai zilele acelea să-și aleagă cadrele printre tinerii ofițeri de viitor. Rosen ar fi știut, Rosen ar fi fost pregătit pentru Helms, în caz că ar fi vrut să-și asume riscul de a-l ofensa pentru totdeauna pe Harlot.

Acestea erau însă niște subtilități dincolo de modestele mele instincte de parvenire. A trebuit să mă mulțumesc cu o invitație la un pahar după orele de program, lansată lui Howard Hunt.

Odată încheiate însărcinările pe lângă Dulles, Howard fusese vărsat la Divizia pentru Operațiuni Interne, undeva pe Bulevardul Pennsylvania, în cadrul căreia ducea la capăt niște „inițiative interesante" pentru Tracy Barnes. Când i-am replicat că suna „neclar", Hunt a zis:

– Dă-mi voie să-ți explic că Divizia pentru Operațiuni Interne a fost înființată după lupte intestine destul de îndârjite.

– Îmi poți spune ceva mai mult?

Putea. D.O.I.-ul era gata să se angajeze în proiecte „pe care nimeni altcineva din CIA nu și le dorește. Sunt șeful pentru Operațiuni cu Acoperire în cadrul D.O.I.-ului".

– Nu-mi prea dau seama ce treabă faceți.

– De toate și tot soiul de plevușcă. Dăm o mână de ajutor unor cărți și unor patroni de publicații care cred că au nevoie de el.

Fiindcă tăceam, a adăugat:

– Milovan Djilas, de exemplu, cu *Noua clasă*, scoasă de Praeger.

– Pare ceva ușor, am zis.

– Chiar este. Am acum timp pentru familie, pentru prieteni și pentru o a doua carieră. Știi, m-a căutat Victor Weybright, care, în caz că n-ai auzit de el, este redactor-șef la New American Library. Dorește să-i scriu o replică americană la romanele cu James Bond, pe care le scoate la New American Library. Am discutat ideea cu Helms și e de acord că s-ar putea să nu ne pice rău ca reclamă. Tocmai sunt pe cale să încep seria cu Peter Ward. Desigur, sub un *nom de plume*[1]. David St. John.

– Un nume bine ales.

– E luat după numele băieților mei, David și St. John.

– Firește. Am dat pe gât băutura. Asta-i tot ce faceți la D.O.I.?

– Deocamdată.

Să mai fi comandat încă un rând? Firește că aveam să plătesc, dar era cazul să și merite.

– Cineva ar putea fi tentat să te întrebe ce vrei de fapt?

– Iar eu îți repet, a zis Howard, că ne ocupăm de proiecte pe care nimeni altcineva din CIA nu și le dorește.

Cu asta ne-am despărțit. Abia când m-am trezit la jumătatea nopții, am înțeles că Hunt nu-mi spusese altceva decât povestea lui de acoperire. Divizia pentru Operațiuni Interne, am ghicit eu, trebuia să fie angajată în activități speciale privitoare la Cuba.

Peste două zile primeam acasă o telegramă. Zicea: NU TE ANGAJA PE NAVE STRĂINE. VIZIRUL.

Mi-a dat prin minte că Howard vorbise cu Tracy Barnes, care, la rândul lui, trebuie să fi discutat despre meritele mele cu Montague. Nici nu mai știam dacă să-mi facă plăcere sau să mă arăt circumspect, văzând că nu-și pierduse orice interes pentru Herrick Hubbard.

Dacă ar fi să trasez un portret al gândurilor care îmi treceau prin cap în clipe de restriște, voi spune doar că sentimentul de gol al stării mele sufletești,

[1] În original, în limba franceză (pseudonim) (n.tr.).

care stăruise toată primăvara și vara aceea marcate de tristețe, a dispărut dintr-o dată – și sunt dispus să numesc asta *un coup*[1] – la un singur telefon, hai să zicem două.

În dimineața în care primisem telegrama VIZIRULUI, chiar în momentul în care plecam spre Langley, a țârâit telefonul, și o voce de femeie, înăbușită de o batistă, mi-a răsunat la ureche. N-am fost sigur dacă mi-e cunoscută, nu imediat; vocea era neclară ca un magnetofon cu turație prea înceată. Și-apoi, convorbirea s-a încheiat înainte ca urechea să se poată adapta.

– Sună-mă în douăsprezece minute la următorul număr: 623-9257. Te rog, repetă.

– 623-9257. De necrezut, dar am văzut un perete, în fața căruia se găsea o masă verde și pe masă o lampă albastră. Un bărbat cu un sacou negru, în pantaloni verzi și cu pantofi roșii stătea pe un scaun maro. 623-9257, am repetat.

– Acum e 7,51. Mă suni la 8,03. Folosește-te de igiena telefonică.

– Am recepționat mesajul, am zis: 8,03. Igienă-telefonică.

– *Ciao*. Receptorul a păcănit.

Nu-mi venea să cred. Pe vremea instruirii, fusese visul nostru să fim gata, întotdeauna gata pentru așa-ceva.

După care m-a pufnit râsul. Femeia nu putea fi decât Kittredge. De când găsisem pe biroul meu buletinul cel buclucaș cu tufișurile de la Langley, nu mai fusesem atât de voios.

Aveam la îndemână un șir de telefoane publice la două cvartale distanță de blocul unde locuiam și la opt și două minute și cincizeci de secunde am vârât fisa. Vocea care mi-a răspuns nu mai trecea printr-o batistă.

– Harry?

– Da.

– Aici Kittredge.

Spre propria mea groază, n-am putut spune mai mult decât „da".

– Harry, ai auzit vreodată de o fată pe nume Modene Murphy?

– De ce întrebi? Dar laringele meu abia dacă mă asculta.

– Oh, Harry, tu ești FIELD, nu-i așa?

– Prefer să nu răspund.

– Am știut-o tot timpul. Harry, îți place sau nu, Hugh m-a ales pe mine să *te* înlocuiesc. *Îți* studiez rapoartele.

– Toate?

– Toate – și ceva în plus. Nu cunoști ce-a urmat.

Ei bine, dacă trecuse vreun an și jumătate de când fusesem cumva în legătură, chiar că era o cale de-a o lua de la capăt.

– Kittredge, ne putem vedea?

---

[1] Idem (șansă) (n. tr.).

– Încă nu.

– De ce nu?

– Pentru că nu vreau să mă întâlnesc cu tine pe ascuns de Hugh și zău că n-am nici un chef să mă uit la voi doi *en famille* la cină.

– Ce face Christopher?

– Minunat. Mi-aș da viața pentru copilul meu.

– Aș dori să-l văd. La urma urmei îi sunt naș.

A oftat:

– Ai o cutie poștală?

– Da, am.

– Dă-mi numărul, a zis și, îndată ce i l-am dat, a adăugat: Cred că vom relua legătura. Îți voi trimite o scrisoare. Lungă.

– Cât de repede?

– Până mâine va fi pe drum. Am și scris-o în gând.

– Și eu cum dau de tine?

A reieșit în continuare că și Kittredge avea o cutie poștală.

– E minunat ce spui, am făcut eu.

– Răbdare, a zis și a pus receptorul în furcă.

4

20 octombrie 1961

Preaiubite Harry,

Deși n-am cum să știu câte ți s-au întâmplat în ultimul an, deznodământul din Golful Porcilor trebuie să te fi marcat. O bună parte din tine se identifică cu munca ta, astfel încât orice ghinion al Agenției îți poate apărea ca o pierdere personală.

Desigur, mă gândesc la vechiul tipar uman al lui Herrick Hubbard, cel de prin 1959, iar noi n-am mai ținut legătura. De aceea, doresc ca nici tu să nu te gândești la mine așa cum am fost după mlaștina sufletească îngrozitoare prin care am trecut după Paraguay.

De atunci m-am schimbat. Profund, atât cât se poate schimba cineva în doi ani de zile, aș zice că nu mai sunt deloc aceeași. Știi că, cu excepția unei vizite a lui Hugh o dată pe lună, și, patru zile pe săptămână, a unei menajere din Maine, care se ocupă și de Christopher, am fost singură la „Hambar", am lucrat la carte și m-am ocupat de copilul meu timp de vreun an de zile?

A trăi aproape singură-cuc în timpul iernii a fost totuna, cred eu, cu a rămâne suspendată într-un clopot scufundat. Cât ești acolo, râcâi fundul unor lespezi submarine, dar, când ai ieșit la suprafață, te simți teribil de puternic. Am fost acolo. Am avut un an curios. Și am dezvoltat o teorie psihologică remarcabilă. (Remarcabilă pentru mine. Le poate folosi însă și altora, în limite modeste.) În momentul de față, nu țin să ți-o expun cu prea multe detalii, dar pot afirma că două dintre problemele care nu și-au găsit deloc soluția în psihanaliza contemporană sunt narcisismul și psihopatia. Nimeni nu știe cum să

le trateze. Freudiștii pot fi comparați, în această privință, cu cartografii secolului paisprezece, care lăsau mari spații albe pe hărțile lumii.

Ei bine, Alpha și Omega, dacă acceptăm premisa, oferă o bună abordare a problemei. În momentul de față nu dispun de suficient entuziasm pentru a-ți trasa o schiță rapidă asupra teoriei mele, dar, încercând să elaborez o carte despre cele aflate deasupra noastră, mi-am consumat spiritul literar așa cum e. Zi de zi, timp de un an, m-am luptat și am descoperit că ajunsesem dincolo de puterile mele. Pur și simplu, nu aveam la îndemână viața personală necesară pentru a-mi ilumina teza cu mulțimea ei de exemple cotidiene pe care le pretinde. Îmi doream să ies la lumină cu un *opus magnum*[1] plin de charismă intelectuală, dar a trebuit să recunosc, o dată în plus, faptul că sunt o fată inteligentă, măritată prea devreme, devenită mamă prea devreme, șezând pe mal și cu un deget de la picior în apa râului, care-i cariera mea. Într-o postură ca aceasta, nu mai ajungi să modelezi istoria.

Cam în aceeași epocă (ceea ce ne aduce cam cu un an în urmă), Hugh a început să mă bată la cap să mă întorc la Washington. A urmat o confruntare între voința lui și a mea. Sufeream amândoi în chip acut, dar fără s-o arătăm. În cele din urmă, a zis: „Doresc să am un cămin. Toată viața mea am încercat să evit ireparabilul. Nu vreau să sfârșesc într-o chilie de călugăr."

Cu asta m-a copleșit. Știi că o adora pe mama lui și chiar a dormit în pat cu ea până la vârsta de zece ani. Bănuiesc că era o stratagemă din partea ei, prin care l-a ținut la distanță pe tatăl lui. Apoi, a intervenit *dezastrul*. La vârsta de unsprezece ani, lui Hugh nu numai că i-a murit tatăl, dar a trebuit să trăiască cu ideea cumplită a unei mame care s-ar fi putut să fie o ucigașă. S-a îndepărtat de ea și și-a petrecut adolescența ca un solitar. Atunci s-a apucat de alpinism. Îți poți imagina? Adolescentul însingurat pleca să hoinărască solo pe munți, cățărându-se în stil liber, înainte de a se fi vorbit despre asta. Te-ai putea îngrozi de adâncimea disperării, pe care a reușit să și-o stăpânească, în cursa aceasta a marilor riscuri. Brusc, după toți anii noștri de căsătorie, soțul meu a devenit nespus de real în ochii mei și am fost teribil de mișcată.

Dar pe jumătate. Ca Alpha, eram topită. Ca Omega, din stâncă dură. Eram uluită de mine însămi. Pentru prima dată am înțeles cât de adânc am coborât în inima lui Omega. I-am scris că mă voi înapoia doar dacă vom schimba bazele căsătoriei noastre. Nu voi reveni la izolarea în care mă ținea față de munca lui. Una aproape totală. Poate că nu înțelesese în trecut, dar unul din motivele pentru care mintea mea devenise atât de febrilă la Grajd își avea sursa în nevoia aceea nemăsurată de relațiile de societate – în care-mi găseam amuzamentul și satisfacția –, toate cinele acelea-interogatorii, de exemplu, în care îi căutam un interlocutor lui Allen, ce nebunie! Nu putea fi de ajuns.

Ce voiam? Să iau parte la munca lui. În fond, la *secretele* lui. Nu putea fi de acord, a încercat el să-mi explice – îi ceream să-și încalce *jurământul*. Fi-ți-ar jurământul, i-am zis. Căsătoria noastră e o legătură sfântă. Un jurământ mai adânc.

---

[1] În original în limba latină (opera capitală) (n. tr.).

În cele din urmă a convenit să mă facă părtașa lui. M-am întors nu numai la Washington, ci și la munca lui. Nu chiar la cea mai mare parte din ea, dar urma să mă împuternicească (termenul lui!) să colaborez cu el la unul sau două din proiectele sale. (Ceea ce el numește *parcele.*) Am descoperit abilitatea lui Hugh în materie de negocieri – poți să fii sigur că am sfârșit prin a obține mai puțin decât aș fi putut. Nu are nici o importanță. Și ceea ce-am câștigat e suficient de fascinant. Am devenit asociatul lui mai tânăr, și-i așa de plăcut să ai acces la vreo două din secretele lui. Sunt convinsă chiar că-i face plăcere să dezvăluie câte ceva din sertarele de sus ale minții sale. Pacea căminului nostru amenință să ne cadă la picioare.

Totuși, nu prea serios. Stăm încă pe picior de război. În noiembrie trecut, de exemplu, am avut o ceartă îngrozitoare. Nu trecuse o lună de când mă mutasem din nou la Washington, când vechea mea prietenă Polly Galen Smith a sunat la ușă. Știu că-ți amintești de ea ca de cutia noastră poștală între Washington și Montevideo, dar nu mai țin minte cât ți-am spus despre ea în rest. Soțul ei, Wallace Rideout Smith, nu mai lucrează la Departamentul de Stat, ci s-a transferat la Agenție, și anume tocmai la celălalt capăt al lucrurilor – în Administrație. Iar un ins mai anost ca el n-a călcat vreodată pe vreunul din coridoarele Companiei. Ți-am mai scris despre ei? Polly, așa după cum cred că ți-am spus, i-a fost necredincioasă cât încape lui Rideout Smith, ani în șir – nu cantitativ, dar își ia niște riscuri de săritor peste abis. Socot că ei lucrurile astea i se par cât se poate de simple, îi plac bărbații așa cum se presupune că și vouă vă plac femeile.

În orice caz, Polly și cu mine ne înțelegem de minune, tocmai pentru că suntem atât de diferite. A venit din nou la mine, cam cu o lună înainte de ceremoniile de investitură a Președintelui, să-mi ceară „o favoare, nu glumă". Îi voi permite să se folosească de Grajd timp de o oră, la începutul după-amiezei de miercuri, în timp ce Hugh se găsea la lucru iar eu la cumpărături? Avea un prieten care locuia două cvartaluri mai încolo de casa noastră din Georgetown, iar Polly, la trei cvartaluri, de cealaltă parte. Prietenul ei putea fi considerat pe drept omul cel mai copleșit de treburi din toată Creștinătatea, chiar în zilele acelea, dar se simțeau foarte „prinși" unul de altul „în mod absolut". Ei bine, cine era acesta? Secret de stat, mi-a răspuns ea. Imposibil, i-am replicat, trebuie să mă gândesc la Christopher și la fata în casă. Nu-i așa, a zis ea. Christopher e încă în leagăn la ora 2,00, iar fata are miercurile libere. Îmi *cercetase* bine situația.

Nu voi spune da, până când nu mă pui la curent cine-i bărbatul, i-am spus eu. Nu se poate, s-a ținut ea tare. În acest caz, tu și băiețică ăla al tău n-aveți decât să găsiți un motel.

O, Doamne, Kittredge – nu. Păi, de ce nu? E prea proeminent, o ținea ea întruna, omul e prea proeminent. În cele din urmă, i-am smuls numele. Craiul nu era altul decât tipul ei de-acu doi ani de la Senat, alesul nostru prezidențial de azi, Jack Kennedy. Rațiunea pentru care aveau nevoie de un loc atât de potrivit ca locuința mea implica niște chestiuni legate de Serviciul Secret. Anunțați la timp, aveau să rămână la distanță de un cvartal și jumătate. Mai mult, Jack se putea fofila de-acasă de la el – stă pe Strada N – între două adunări, apoi să se strecoare binișor înapoi, fără găuri vizibile în program.

A fost clipa unei revelații; snobismul, avuția, apropierea și vechiul *droit du seigneur*[1] își revelau strânsele interrelații. Harry, am fost în situația de-a spune da. Am vrut ca Președintele Ales al Statelor Unite să-mi umple încăperile cu prezența lui corporală. În clipa aceea, cred că am înțeles ce mai pui de lele aș fi putut deveni cu o altfel de educație.

Cum am mai invidiat-o pe Polly. Invidie e puțin spus! Am cerut deci, cu insistență, o anume plată. Doar n-aveam să-l las pe Jack Kennedy să-mi investească cearșafurile cu prezența lui, fără să-l cunosc pe om.

Polly a strâmbat din nas, de parcă aș fi spart o sticlă cu o licoare puturoasă, dar n-a avut încotro și s-a predat. Așa au început miercurile lor. Aveau să se simtă bine în aceste miercuri la Grajd, mi-a zis ea, chiar dacă toată povestea nu le lua mai mult de treizeci de minute – o noutate pe care urma s-o descopăr când am pus la cale cunoștința noastră. Trebuia să mă prefac că m-am întors acasă pe nepusă masă, dar *într-un moment precis calculat.* „Dacă întârzii cu două minute, el va fi plecat, iar dacă apari cu cinci minute mai devreme, vei nimeri peste ultimele tușeuri." După cum vezi, Polly merge drept la țintă, iar acesta și este – am înțeles eu – motivul exact pentru care s-au combinat de la bun început. Dintre cei pe care-i cunosc, nu există bărbat atât de direct ca Jack Kennedy – poate doar Bobby, fratele lui, să-l întreacă. (Desigur, am auzit că și tatăl lor îi dă pe amândoi de rușine.)

În orice caz, l-am întâlnit. Chiar în clipa când răsuceam cheia și intram pe ușă în salon, mi-a sărit inima din piept de două ori. O dată, de dragul istoriei, iar a doua oară, pentru persoana însăși. E un bărbat fantastic de plăcut și cred că tot hazul lui vine de acolo că păstrează o anume măsură. Vorbeam cu un om al cărui egal mă și simțeam, ceea ce, se cade să spun, îți creează un sentiment nespus de agreabil. Omul e atât de direct și de sigur de sine însuși, încât faptul pare mai curând o calitate înnăscută, și nu aroganță. E gentil. Și atât de amoral. Și de neatins. Polly abia își ținea râsul, ceea ce-i puteai ierta – în definitiv, doi dintre cei mai buni prieteni pe care-i avea se întâlneau –, iar el, fie că-i spusese, fie că nu, ei bine, nu părea deloc surprins de intrarea mea, chipurile inopinată. (Se prea poate să-l fi prevenit și el să aranjeze cu Serviciul Secret. Într-adevăr, gândindu-mă mai bine, exact asta trebuie să fi făcut.)

– Știi, mi-a spus el în chip de salut, dumneata și soția mea semănați întrucâtva. Ciudat.

M-am gândit la tatăl Jacquelinei Kennedy, Jack Bouvier Negriciosul. Apoi, vrând-nevrând, l-am comparat cu tatăl meu și am zis:

– Dumnezeule, pe lângă soția dumitale, sunt ca iasca de uscată, și m-am simțit deodată jalnic, un sentiment foarte neașteptat în ce mă privește, dar e o chestie de gene, nu? Praful infoliilor uscate începea să-mi iasă prin pori – chiar prin porii tatălui meu. Sau cel puțin, așa simțeam! Uscată ca iasca, am repetat, în timp ce el zâmbea, simțindu-se mai în largul lui în propriul meu salon decât mine.

– Ei, a zis, mai vedem noi, și a zâmbit din toată inima.

---

[1] În original, în limba franceză (dreptul seniorului) (n. tr.).

– Hei, pericol, a făcut Polly Smith și Jack a salutat scurt și a și ieșit pe ușă, lăsând-o pe Polly. Pe miercurea viitoare, a mai zis.

Polly a rămas la ceai, iar eu am început să mă simt neloială față de Hugh. Tânjeam să mai aud despre Jack. Cam pe când s-a întors Hugh, căzusem deja pe panta mărturisirilor. Nu i-am povestit nimic până ne-am culcat, și nici în noaptea care a urmat, dar începusem să am deja premoniția tulbure a unei amenințări, pe care tot eu am botezat-o cândva „fluctuațiile negre". Nu se poate să nu-ți aduci aminte. Au mai răbufnit în mine când cu broșa aceea oribilă, pe care mi-ai trimis-o de la Montevideo. Ei bine, reveneau, și am știut că trebuie să-i spun lui Hugh. A luat lucrurile cât se poate de rău.

– Mă simt murdărit, a zis. Apoi, a adăugat, și tu nici nu-ți poți da seama cât de puțin îl caracterizează aceste cuvinte: Nu m-aș fi simțit mai rău nici dacă tipul m-ar fi luat pe la spate! Ți-l poți imagina pe Hugh vorbind așa?

– La recepție a fost Polly, și nu eu, am zis.

– E pentru ultima oară că mai pune piciorul în casa noastră, mi-a întors-o el.

– Nu, am spus. Nu-i pot face una ca asta lui Polly.

– Murdărește totul, inclusiv pe copilul nostru. Nu ești în stare să faci nici o distincție între ceea ce e relativ sacru și ce-i pe deplin profan?

Ei bine, urma să mă predau. Avea dreptate în fond, și eu o știam; după cum mai știam că Hugh nu poate respecta pe cineva care s-a dat învins prea repede. Aveam să rezist până marți, făcându-l să creadă că a câștigat un meci important.

Conferință despre știința Președintelui de a face totul la timp. Încep să înțeleg cum de-a ajuns Jack unde a ajuns. Nu i-am suflat o vorbă lui Polly, dar luni ne era înmânată o invitație. Puteau domnul și doamna Montague să vină la cină în Strada N, în seara de marți?

Trebuie să declar că Hugh a fost întors pe dos. El și stomacul lui. De când îl știu, nu l-am văzut așa. Și am realizat despre ce-i vorba. Murea să se vadă ajuns în Strada N. Dorea să-l cunoască personal pe Jack Kennedy, o, Doamne, cât și-o dorea! Dacă nu de alta, măcar de dragul Agenției. Dar să fie el blestemat dacă-și va lăsa căminul la voia motanului. Totuși, dacă i-o reteza lui Polly înainte de miercuri, nu cumva cina avea să fie revocată? Firește, ne puteam duce și abia apoi să-i lăsăm pe îndrăgostiți cu buza umflată. Nu! Nu-i puteam face una ca asta Președintelui ales!

Toate astea sunt simplă speculație, bagă de seamă; îl auzeam cum vomită și m-aș fi dus la el să-l țin de cap, dacă aș fi îndrăznit, dar pe urmă a ieșit din baie doar cât să-mi spună:

– Acu' mi-e clar. O suni pe Polly chiar acum, sau dacă nu, o sun eu.

Nu puteam să nu-l iubesc, chiar dacă mi-era nesuferit gândul că renunț la cina cu Jack, dar cine să nege integritatea unui caracter, când atinge o asemenea magnitudine? I-am telefonat lui Polly. N-am fost capabilă să spun decât:

– Hugh a intrat în joc.

– Hopa, a zis ea, au pornit sirenele?

– Nu. Dar anulează vizita de miercuri.

Știi, invitația n-a fost revocată și Hugh, spre surpriza mea, s-a distrat de minune, iar eu m-am împăcat mulțumitor cu Jackie Kennedy. Sub inocența aceea a ei de suprafață, este extraordinar de sensibilă la tot ce-i în neregulă cu oamenii și a simțit că ceva-ceva nu era chiar cum trebuie vizavi de soțul ei. Totuși, ne-am descurcat. Știe o mulțime despre atelierele de artizani din Piedmont și Charleston din secolul al optsprezecelea și mi-a povestit o istorioară cu sclavi. Se pare că unul dintre cei mai mari creatori de mobilă din Charleston – Charles Egmont – era un fost sclav eliberat de stăpânul său, Charles Cawdill, care l-a instalat pe Charles cel negru într-un atelier al lui și cei doi au împărțit profiturile. Își povestește istorioarele cu un pronunțat sentiment al intimității, de parcă ți-ar oferi, cu un soi de stinghereală feciorelnică, una din bijuteriile ei. Dar Harry, ce femeie complexă și anxioasă este de fapt!

Între timp, Jack și Hugh se înțeleg de minune. La un moment dat, Jack i-a mărturisit lui Hugh că era o plăcere pentru el să-l întâlnească pe „mitul Montague".

– Un mit? face Hugh, cu gura strâmbă, de-ai fi zis că i se cere să pupe mărgelele unui curcan.

– Să zicem, apocriful Montague, o drege Jack.

– Sunt doar un factotum minor în Ministerul Agriculturii.

– Las-o baltă. Aud despre dumneata de ani de zile.

Mi-era limpede că pun la cale o înțelegere specială. Hugh a fost plin de strălucire când a ajuns la dibăcia sovieticilor în acțiunile de dezinformare. Spre groaza mea, le-a ținut o prelegere – Președintelui și soției sale; spre marea mea mândrie, a dus-o la capăt.

Acum, după ceremonia de investitură, suntem invitați din când în când la Casa Albă. La cele mai intime cine de la Casa Albă, ține minte. La ultima *soirée*, în timp ce dansa cu mine, Jack a socotit că e cazul să mă întrebe despre Polly.

– Tânjește după dumneata, am spus.

– Zi-i că o sun într-una din zile. N-am uitat-o.

– Ești teribil, am suflat.

Licărul acela al lui de umor i-a reapărut în ochi.

– Știi, pentru o femeie frumoasă, dansezi o idee cam țeapăn.

Mi-a venit să-l ard cu poșeta de seară. Din păcate, n-am îndrăznit. Nu-i nici el un dansator prea grozav, dar e dus la școală. Ca un călăreț care știe să se țină cu eleganță în șa, dar care nu se dă-n vânt după cai.

Totuși, o scoatem la capăt. Cred că-i destul de precaut cu Hugh, să nu discute despre mine, dar avem parte de al doilea lucru ca importanță, și anume promisiunea.

mai târziu

N-am de gând să exagerez. Ne invită la cină acasă la ei o dată pe lună, nu mai des. Și, într-un rând, au venit și ei la Grajd. Relația însă se adâncește. Vreau să zic, între Jack și mine. Cu Jacqueline Kennedy ne aflăm pe un soi de platou – comunicăm ca de la egal la egal, și o respect pentru că nu face caz de rangul ei decât atât cât decurge implicit din pozițiile noastre de fapt, un preț care se cuvine plătit ca drept de intrare. Între timp, Hugh și Jack se retrag într-un colț. Îl cunoști pe Hugh – între patru ochi se simte cel mai bine. Iar pe

Jack nu contează cât l-a înfuriat Golful Porcilor, poveștile cu capă și spadă îl fascinează și-i destul de inteligent ca să înțeleagă că Hugh e *saucier*-ul [1] bucătăriei. Și, firește, așa cum am arătat mai sus, Jack se poartă prietenos cu mine.

Nu am realizat cât de tare îl irita faptul pe Hugh, până într-una din zilele verii trecute, către sfârșitul lui iulie, când mi-a pus în față dosarul BARBĂ-ALBASTRĂ.

– Acesta-i celălalt chip al unuia din prietenii tăi, mi-a zis.

Cred că se aștepta să fiu dezgustată de ce voi găsi înăuntru, dar n-am fost; pe Jack îl cunosc: prețul pe care-l plătește pentru alte înzestrări ale sale este promiscuitatea. În privința aceasta, Jack Kennedy se poartă ca un copil. Trebuie să-și primească răsplata zilnică, iar răsplata-i în chiseaua cu dulceață. Bravo lui, am spus eu, cât timp nu fac parte și eu din dulceața lui. Dacă e-n stare să făptuiască mai mult bine decât rău, nu mă îndoiesc că Dumnezeu îl va ierta pentru toate fetele cu inima cărora s-a jucat. Am certitudinea că așa vede el lucrurile, și pace.

Dar mi-am pierdut ceva din respectul pentru Hugh. N-ar fi trebuit să-mi dea dosarul. Nu l-aș fi iertat, de n-ar fi intervenit moartea lui Ty Cobb, pe 17 iulie.

Hugh a remarcat o dată că tatăl tău meditează asupra coloanelor de anunțuri mortuare, în loc să se amuze, dar Ty Cobb rămâne o figură-semnal în misterele lui Montague. La urma urmei, mama lui Ty Cobb l-a omorât pe tatăl lui în felul cum s-a petrecut tragedia în familia Montague. Așa se face că, după moartea lui Cobb (de un cancer la prostată, apropo – bietul om – fusese atât de zburdalnic cândva prin părțile joase!), a dat cu bobii și, în cele din urmă, mi-a înmânat dosarul BARBĂ-ALBASTRĂ.

După cum era de așteptat, dosarul m-a captivat. Firește, mi-am zis că Harry Field nu puteai fi decât tu. (Hugh n-avea să lase de la el nici atâtica.) Iar ieri, primind confirmarea, îți mărturisesc că am făcut o criză.

Ei bine, nu numai că ți-am studiat rapoartele, dar și unele transcrieri ulterioare cu BARBĂ-ALBASTRĂ, pe care nu le-ai văzut. Îmi fac griji, așa cum își face și Hugh, care a încercat, cu toată subtilitatea de care-i capabil, să-l lămurească pe tânărul nostru Președinte, ce incub reprezintă J. Edgar Buddha pentru orice administrație, și mai ales pentru administrația actuală, dar nu cred că Jack a înțeles între timp câte puncte de presiune îi oferă el însuși lui Hoover. Omul acesta poate sfârși prin a-i pune lacăt la gură. Modene e fantastic de indiscretă. Nu mă voi apuca, așa, ca tine, să fac memorialul tuturor fluctuațiilor în convorbirile cu prietena ei, Willie, pe care o găsesc de rea-credință, deoarece, având aerul că nu spune nimic, îi spune celeilalte (și lui J. Edgar) totul, chiar dacă, pentru a-ți da seama că așa stau lucrurile, îți ia ceva timp! Voi rezuma ceea ce-am mai aflat, economisindu-ți osteneala, lucru pe care tu nu l-ai făcut pentru mine.

Pe scurt, spre sfârșitul lunii mai, în perioada în care Jack și Jacqueline au fost la Paris, Modene a trecut prin toate sfâșierile femeii abandonate. Ții minte? Prima noastră Doamnă a avut un succes senzațional la Paris. Jack a și spus:

[1] În original, în limba franceză (bucătarul care dă gust sosurilor) (n. tr.).

„Misiunea mea reală la Paris e s-o însoțesc pe Jacqueline Kennedy". Doamne, ce dureri de cap trebuie să-i fi dat toate astea bietei tale fete! Și, firește, căpcăunul de Sam G. n-a putut rezista să nu taie în carne vie. „Ești geloasă, Modene?" o tot întreabă. „Deloc", îi răspunde ea. Relatându-i însă întâmplarea grăsanei de Willie (căreia, sunt datoare s-o spun, îi trasez un portret de fostă debutantă, blondă și strașnic supraponderală – ți-a descris-o vreodată?), Modene izbucnește în lacrimi. Aflăm că pe la începutul lui mai, înaintea călătoriei la Paris, Jack a băgat-o pe Modene în patul lui de la Casa Albă. Îți închipui una ca asta? După o masă de prânz neașteptat de mizerabilă, cu supă rece și hamburgeri cu ketchup – în stil irlandez! –, Jack o conduce pe Modene din sufrageria familiei, de la parter, în patul lui încăpător din dormitorul aflat la același nivel. Acolo își consumă întâlnirea. E din nou îndrăgostită nebunește de el. Sau așa îi va povesti seara lui Willie.

Întâmplător, acest fragment de transcriere merită reprodus, pentru savoarea lui:

WILLIE: Stai o clipă. Adică paza te-a lăsat să intri, pur și simplu, în Casa Albă?

MODENE: Firește că nu. A trebuit să intru pe poartă, unde m-a așteptat un bărbat scund și solid, pe nume Dave Powers, care a coborât să mă primească. Cred că individul clipea mereu dintr-un ochi. Arăta ca un spiriduș. Mi-a spus că Președintele făcea o partidă de înot și că va sosi curând. Dave Powers îi dădea întruna cu „Președintele", rostind cuvântul cu voce joasă și solemnă, de parcă ți-ar fi cerut să îngenunchezi în biserică. Firește, a luat-o din loc îndată ce Jack a venit la masă. Cât l-am așteptat însă, a apucat să-mi arunce în treacăt că el e tipul care-l trezește pe Președinte în fiecare dimineață și-l bagă în pat, seara. Te face să pricepi cu adevărat că te afli la Casa Albă.

WILLIE: Nu e un loc prea sexi, nu?

MODENE: Aș zice că seamănă pe dinăuntru cu o biserică de-a quakerilor, numai că e mai încărcată. Îți insuflă sentimentul sacru al datoriei. Niciodată nu mi-am dorit mai mult să dau pe gât un Bourbon. Era sâmbătă, pe la începutul după-amiezei, locul era pustiu iar eu aveam impresia că n-am să-l mai văd vreodată pe Jack. După ce Powers m-a condus în apartamentul familiei, m-am simțit totuși mai puțin stingherită. Mă familiarizasem cu mobila din Strada N, care a fost adusă la parter.

După masa de prânz, se îndreaptă spre dormitor. Au loc preliminariile și Jack rămâne culcat pe spate. Care-o fi fost regele Franței ce obișnuia să-și onoreze ibovnicele în felul acesta? Poate Ludovic al XIV-lea, dacă țin cont de mutra lui de răsfățat. În orice caz, Modene explică faptul prin aceea că „situația regiunii lombare" s-a înrăutățit. „Grijile guvernării." Se declară bucuroasă să-și slujească stăpânul, dar în mulțumirea ei stăruie un grăunte de insatisfacție.

– Nu-mi pasă de poziția aleasă. Diferitele poziții scot la iveală diferitele mele posibilități. Atâta doar, că prefer să ajung la ele pentru că așa vreau eu.

Și fii atent: făcând ce face, vede pe fereastra de lângă pat Monumentul lui Washington.

Dragă băiete, mă întreb care vor fi fost reacțiile tale la transcrierile următoare. Sper că te cunosc destul de bine, ca să pornesc de la premisa că lectura lor ți-a stârnit disprețul cel mai suveran la adresa Modenei – ori te-a plictisit? Doar vrem să strălucim în ochii Neamului Nemuritor al Hubbard-ilor!

Oh, Harry, să se datoreze toată tachinăria asta faptului că n-am putut-o niciodată revărsa asupra unui frate mai mic, pe care nu l-am avut?

Mă întorc la esențial. În ciuda triumfului parizian al lui Jackie, Jack reia legătura cu Modene. Încă de la începutul lui iunie și de-a lungul tuturor după-amiezelor fierbinți de sâmbătă, la Washington, o va aduce în același pat dublu. Despre Joe Kennedy, lumea obișnuia să afirme că, cu cât intrai mai tare în afaceri cu el, cu atât își lua o parte mai mare, iar tu duceai acasă mai puțin. Ceva dintr-o obidă asemănătoare se strecoară în convorbirile ei cu Willie. Totuși, îi găsește justificări lui Jack. „E atât de obosit. Probabil că are o mulțime de griji."

BARBĂ-ALBASTRĂ trece printr-o perioadă foarte specială. Are baza la Los Angeles. Împarte un apartament în Brentwood cu alte patru stewardese. Să n-o recunoști! Totuși, de acolo, de la baza ei, așteaptă să fie chemată la Washington. Între timp, apartamentul din Brentwood a devenit un punct central pentru petreceri. Actori, tineri corporatiști buni de însurătoare, doi atleți profesioniști, unul sau doi producători de filme mai marginali și o risipă uriașă de băutură. Nu sunt familiarizată cu seri din astea, dar deduc că se dansează pe rupte și se fumează în voie marihuana. Și mai e gata oricând să ia avionul pentru Chicago sau Miami, să-și petreacă weekend-ul cu RAPUNZEL. Susține însă cu stăruință că nici vorbă de „relații sexuale". N-am să te mai plictisesc cu îndoielile lui Willie.

Degradarea ei e cât se poate de evidentă. Modene începe să se îngrașe și să bea atât de mult, încât nimerește „ca turistă" la un miting antiaerian, dar o îngrozește „întunericul". Ia stimulente și sedative. Mahmureala de după beții e calificată drept „calamitate". O partidă de tenis, care se desfășoară dincolo de fereastră, îi sună ca „un baraj antiaerian". Se referă tot timpul la „o vară de beții nebune". La lucru, suferă „cum n-am mai suferit". Îi telefonează frecvent lui Jack. Se pare că el i-a dat un număr special, la care răspunde una din secretarele lui. Din relatarea Modenei reiese că, atunci când nu-i disponibil pe loc, o cheamă el mai târziu. Și a mai lăsat să-i scape indiciul că, tot vara trecută, i-a dus un plic de Manila lui RAPUNZEL din partea lui IOTA. Jack o tachinează însă întruna: „Nu te apropia prea tare de Sammy. Nu-i el tipul să-i lași argintăria pe mână."

Într-un surprinzător moment de candoare, Hugh mi-a zis:

– Suspectez că toate astea au legătură cu Castro. Pe dedesubt, Jack ăsta al tău are o mentalitate de IRA. Pariază pe instinctul lui de irlandez. Vrea să fie chit. Pe urmă, n-ai decât să trăiești fericit până la adânci bătrâneți.

Descopăr un sentiment foarte ciudat. M-am considerat dintotdeauna o patrioată vrednică de plâns, ceea ce vrea să însemne că iubesc America, dar ca pe un camarad ale cărui gafe te fac să exclami: „O, Doamne, iar a făcut-o boacănă". Și, totuși, mă simt jignită că omul acesta, Castro, care e, probabil, mai calificat pentru postul de căpitan al unei corăbii de pirați, decât pentru acela de șef de stat, exultă privind încoace. Mă deranjează. Și știu că rămâne ca un

ghimpe înfipt în inima lui Kennedy. Cu plăcerea lui pentru intrigă, nu-i cu totul improbabil ca Jack să culeagă din canalul din dosul casei pe un deșănțat ca Sammy G.

Într-o sâmbătă, spre finele lui august, fata noastră e poftită din nou să ia prânzul în sufrageria mică de la parter. De data asta, însă, Dave Powers ia masa cu ei.

MODENE: Terminând de mâncat, Jack mi-a zis: „Modene, mi-au ajuns la ureche niște istorioare deocheate." „Istorioare?" am întrebat. Era pentru prima dată când tonul lui nu-mi plăcea deloc. A zis: „I-ai povestit tu vreodată cuiva că am încercat să te fac să mai accepți o fată cu noi în pat?"

WILLIE: Ți-a vorbit așa ceva de față cu Dave Powers?

MODENE: Cred că avea nevoie de un scutier, ca martor.

WILLIE: Poate că ai fost înregistrată!

MODENE: Nu spune asta. Și așa-i destul de jignitor. Aveam siguranța că făcea ce făcea pentru urechile lui Dave Powers. Ca pentru a anunța: „Ei bine, Modene, istorioara e neverosimilă, dar ai fost tu aceea care ai răspândit-o din răutate?"

WILLIE: Trebuie să fi fost furioasă.

MODENE: Nu obișnuiesc să înjur, dar instinctul mi-a spus să mă port brutal. Așa încât am zis: „Dacă ai încerca vreodată ceva atât de josnic și ai spera că vei putea pune și pe o altă fată în aceeași traistă cu tine și cu mine, pe toți dracii că aș fi ultima care să difuzez o asemenea istorie. Ar fi o insultă la adresa mea."

WILLIE: L-ai pus la locul lui.

MODENE: A trecut dincolo de linia permisă. Era ceva personal, nu?

WILLIE: Îți sunt recunoscătoare c-o spui.

MODENE: Da.

WILLIE: Numai că mie mi-ai povestit.

MODENE: Ți-am...? Ți-am povestit, nu-i așa? Dar tu nu intri la socoteală.

WILLIE: I-ai mai spus și altcuiva, în afară de mine?

MODENE: S-ar putea să-i fi spus lui Tom. Nu-mi amintesc. Nu știu. Chiar că nu țin minte. Crezi că alcoolul și calmantele luate împreună îți pot vătăma memoria?

WILLIE: Da.

MODENE: Ei bine, îmi amintesc că i-am spus lui Sam.

WILLIE: O, nu.

MODENE: M-a fiert la foc mărunt, n-am mai putut răbda.

WILLIE: Și ce s-a întâmplat, după ce l-ai pus la punct?

MODENE: Am ținut-o tot așa. L-am întrebat cum îndrăznește să discute ceva atât de personal de față cu o a treia persoană? La care Jack trebuie să-i fi făcut un semn, pentru că Powers a părăsit încăperea. Apoi Jack a încercat să repare întrucâtva lucrurile. Mă tot săruta pe obraz și zicea: „Îmi pare nespus de rău. Dar mi-a ajuns la ureche o istorie ca asta." I-am întors-o că, dacă nu-i plac istorioarele deocheate, poate s-ar cuveni să se poarte altfel. Și apoi, am zis dintr-o dată: „Hai să punem punct." Nu-mi venea nici mie să cred ce-mi ieșise pe gură. A încercat să mă rețină. Cred că, și după toate cele întâmplate,

tot mai voia să mă ducă la pat. Bărbații știu una și bună, nu-i așa? În cele din urmă am fost nevoită să-i spun: „Nu ai antenele necesare. Vreau să plec."

WILLIE: Și ai plecat pur și simplu?

MODENE: O, nu. Așa ceva nu mi-ar fi îngăduit. Dave Powers m-a luat pe sus, într-un tur al Casei Albe.

WILLIE: Sunt sigură că au vrut mai întâi să verifice dacă ți-ai revenit. Tot ce le mai lipsea era o frumusețe scoasă din minți, ieșind în goană din Casa Albă și smulgându-și hainele de pe ea pe Pennsylvania Avenue.

MODENE: Azi ești plină de umor.

WILLIE: Scuză-mă.

MODENE: Turul Casei Albe a fost penibil. Dave Powers o mai făcuse de atâtea ori, că-mi venea să țip. Era de parcă aveam de lucru cu un avion de pasageri plin ochi. Lui Dave trebuie să-i fi luat trei sferturi de ceas să mă conducă prin Camera Verde și Camera Roșie, prin Camera Ovală și Camera de la Răsărit.

WILLIE: Și mai ții minte ceva?

MODENE: Păi, tocmai mi-aduc, nu? „Eleganța e fructul rațiunii."

WILLIE: Poftim?

MODENE: „Eleganța e fructul rațiunii." Asta a fost în Camera de la Răsărit. Dave Powers tot perora despre proporțiile nobile ale Camerei de la Răsărit. Când am ajuns în Camera Ovală, n-a avut încotro și mi-a zis: „E folosită, prin tradiție, pentru nunțile de la Casa Albă." După care a trecut la descrierea tuturor nuanțelor de albastru pe care le-a văzut vreodată camera ovală. La origine, sub președintele Monroe, fusese mov cu auriu, dar Van Buren l-a schimbat în albastru regal, apoi președintele Grant a dat-o pe albastru-violet, iar nevasta lui Chester i-a modificat din nou culoarea, în albastrul oului de măcăleandru. Doamna Harrison a ales azuriul.

WILLIE: Memoria ta n-a pățit nimic.

MODENE: Mulțumesc. Azuriul doamnei Harrison era un tapet cu motive.

WILLIE: Mulțumesc și eu.

MODENE: Apoi, Teddy Roosevelt a optat pentru albastru-oțel. Harry Truman s-a întors la albastru regal.

WILLIE: Uluitor.

MODENE: Mă îmbolnăvisem. Tot ce-mi doream era să mă văd odată afară.

O compătimesc pe Modene. Bărbații nu înțeleg câtă importanță atribuie femeile ținutei proprii, când se simt făcute fărâme. Imediat ce se vede din nou la hotel, Modene împachetează și ia avionul pentru Chicago.

Aici, la Chicago, începe legătura ei cu Sam. Asta trebuie să ți-o spun. Nu mă văd însă astăzi scriindu-ți despre ea. M-aș simți mai în siguranță dacă mi-ai răspunde, mai întâi, la această scrisoare.

A ta provizoriu,
Eiskaltblütig

PS. Poți crede una ca asta? E una din poreclele cu care mă alintă Hugh. Eu, care sunt pe dinăuntru ca o Lavă Primordială.

5

22 octombrie 1961

Draga mea Lavă Rece-ca-gheața,

Dacă urmează să corespondăm, mi-ar plăcea s-o lași deoparte pe Modene. N-am putea discuta despre altceva? Sunt, de exemplu – mă crezi sau nu –, gata să ascult teoria ta asupra narcisismului. De ce nu m-ai pune, întrucâtva, la curent cu ea? Presupun că formulările tale vor fi aplicabile unor persoane cunoscute. Da, precum și ce ai de spus despre psihopatie.

În ce mă privește, mă aflu într-un loc ciudat. Cariera mea se află într-un moment de calm plat. Nu suflă nici un alizeu. Semne, totuși, despre un vânticel proaspăt. O pasăre fulgerând pe cerul meu interior s-a întors brusc și s-a dus de unde a venit. Sau, cel puțin, asta am întrezărit eu ținându-mi o clipă ochii închiși. După care, doar cu un ceas în urmă, un apel telefonic de la soțul tău. Voi cina cu el la restaurantul Harvey, sâmbătă, 28 octombrie, la orele 7 p.m. Afirmă că ne va ține companie generalul Edward Lansdale. Pe agenda serii ar fi și o slujbă pentru mine, îmi promite drăguțul de bărbatu-tău. Apoi închide.

Știi cumva ce stă în spatele a toate astea?

Al domniei tale,
Harry

26 octombrie 1961

Dragă Harry,

Dă-mi voie să-ți răspund la întrebări mai târziu. Mai întâi, cred că mă voi ocupa de curiozitatea ta privind narcisismul și psihopatia. Ceea ce ne conduce la o chestiune pe care vreau s-o clarific – e ceva ce te privește pe tine și, mai ales, pe mine. Așadar, cu aceasta, extrem de sumar, iată și teza mea despre narcisism – o groază de concepte!

Pentru început, curăță-ți mintea de impresia comună că un narcisist este o persoană care se iubește. Aceasta ne-ar îndepărta cu totul de la problema reală. Fondul chestiunii este că *te poți detesta în chip intim și să fii un narcisist.* Cheia narcisismului: *Ești propriul tău semen*! În timp ce oamenii, relativ normali, își pot comunica în bună măsură iubirea și ura pentru ceilalți, narcisistul este sleit de aceste emoții, întrucât Alpha și Omega angajează un război de tranșee fără sfârșit. Sinele tânjește după un armistițiu cu sine însuși, care nu se realizează aproape niciodată.

Această inabilitate fundamentală de a intra în relații cu alții ni se revelează foarte clar într-o iubire. N-are a face cât de apropiați și de iubitori pot apărea doi narcisiști, faptul va rămâne doar reflexul *deciziei* lor de a fi îndrăgostiți. Sub el zace o sângerare spirituală.

Totuși, paradoxul, Harry, este că nici o iubire nu se dovedește atât de intensă uneori, și atât de plină de suferință și tortură, ca iubirea dintre doi narcisiști. Atât de multe depind de asta. Pentru că, dacă cei doi reușesc să se

apropie unul de celălalt, pot începe să trăiască într-o lume exterioară lor înșile. Ca și cum ar face saltul de la onanism la copulația sinceră și cinstită.

Despre psihopatie, mă pronunț cu mai puțină îndrăzneală. Se înrudește cu narcisismul, dar cu serioase diferențe. Deși, pentru psihopat, ceilalți indivizi nu sunt niciodată la fel de reali ca ciocnirea internă între Alpha și Omega proprii, războiul de tranșee al narcisismului este înlocuit printr-o luptă internă tăioasă. Alpha și Omega se cotropesc unul pe altul, căutând să câștige o putere nemijlocită. De aceea, prevalează tensiunea, nu detașarea. Într-adevăr, tensiunea este atât de mare, încât psihopatul poate face dragoste și/sau să-i atace pe alții fizic, fără a resimți vreo răspundere pentru actul său. În definitiv, un psihopat trăiește cu spaima că nu va fi capabil să descopere acea acțiune - măcar una – care-i să-i diminueze tensiunea, lui sau ei; de aceea, tot ce aduce o ușurare poartă cu sine propria justificare. Cea mai rapidă alinare pentru un psihopat este senzația că i se ridică de pe umeri o greutate, printr-o mișcare bruscă de translație a autorității psihice de la Alpha la Omega. Iată de ce psihopații pot fi încântători un moment, iar în momentul următor, feroci.

Inutil să mai spun că realitatea nu-i niciodată atât de simplă ca schemele mele. În viață, psihopatul și narcisistul încearcă, de fapt, să se apropie și să fie cât mai asemănători celorlalți. Narcisistul își dorește să iasă din detașarea sa, să se implice în acțiune; psihopatul urmărește detașarea. E mai potrivit ca amândoi să fie percepuți ca polii unui spectru al personalității dislocate, care se extinde pe o gamă mergând de la narcisismul ermetic la psihopatia cea mai incontrolabilă și mai brutală. Ca un mic exemplu, s-o luăm pe Modene asta a ta, care a început prin a fi, așa bănuiesc, o narcisistă absolută – părinții trebuie s-o fi răzgâiat atât de total, încât să nu mai vadă altceva decât propria sa persoană. Acum, cu ajutorul lui Sammy G., a apucat-o – întrucâtva – pe drumul psihopatiei.

N-aș vrea să crezi despre mine că am ceva cu ea, ci îmi spun opinia. Ceea ce afirm despre Modene mi se poate aplica, până la un punct, și mie. Și eu sunt copil unic la părinți, și nimeni n-ar fi putut porni în viață mai narcisist decât mine. (Cum aș fi reușit altfel să concep Alpha și Omega, dacă n-aș fi trăit cu ei încă din fragedă copilărie?) Iată de ce n-o judec pe Modene – îmi dau bine seama că narcisiștii se simt atrași de psihopați.

Fapt curios, deși logic: există un viciu care-l tentează atât pe narcisist, cât și pe psihopat. Perfidia. Psihopatul nu se poate abține; în stare pură, perfidia lui scapă propriului control. (E ceea ce înțelegem când vorbim de mincinoșii psihopați.) Cum psihopatul oscilează între Alpha și Omega mai rapid decât majoritatea oamenilor, Omega sau Alpha se simt îndreptățiți să violeze promisiunea făcută de celălalt cu o oră înainte. Narcisistul, mai turgescent, tinde să exploreze mai degrabă nuanțele trădării, decât s-o exercite. Prezentă mereu rămâne totuși dorința îndârjită de a se dezlănțui. Perfidia este mijlocul unei asemenea accelerări. Așa m-am apropiat de pasiunea mea cea mai intimă. Să-l trădez pe Hugh. Nu trupește. Jurământul meu de castitate sexuală e armătura sănătății mele psihice. De unde-o știu, n-o pot spune, dar mă țin de jurământ. Totuși, imboldul de a trăda este profund. Îmi sublimez asemenea instincte scriindu-ți ție. Tu și cu mine formăm o legătură sau un liant. O enclavă în doi. Ceea ce mă eliberează pentru realizarea altor scopuri.

Vezi tu, am indicații reale despre ceea ce doresc. Marea corabie a acestei națiuni nu-i lipsită de cârmă, dar busola e strâmbă. Nu am cuvinte să-ți spun ce șoc a fost Golful Porcilor pentru noi, cei de la Agenție, care am fost fie și numai spectatori. Dacă noi nu știm să ne tăiem un drum prin istorie, atunci cine poate? Rostul nostru este să-l servim pe Președinte, dar cei mai mulți dintre președinții noștri au avut o lumină interioară așa de chioară, încât am fost obligați să preluăm conducerea.

Acum avem un Președinte plin de viață, care știe să recunoască greșeala, fiind uman, vanitos, înțelept, dornic să învețe și cu un ochi ager pentru dreapta cumpănă între prudență și risc. *Este crucial ca el să fie bine informat.* O merită. Se sprijină – cu a suta parte, sau exagerez? – pe familia Montague. Totuși, acea parte dintr-o sută clocotește de viață. Sunt sigură că e gata să-și plece urechea la spusele mele și ale lui Montague.

Astfel, descopăr că ceea ce aflu de la Hugh nu-mi ajunge. Vreau mai mult. Ai putea-o considera o vanitate strigătoare la cer, dar îmi doresc, în fibra cea mai hotărâtă a ființei mele, să devin propriul meu centru de informații.

E o nebunie, vei zice tu. Prea magmatic pentru Mica Domnișoară Lava.

Nu, ți-o spun, nu-i așa. Jumătate din Agenție nutrim aceeași patimă și o păstrăm în aceeași ascunzătoare. Puțini dintre noi îndrăznesc s-o recunoască. Eu, da. Vreau să știu ce se întâmplă. Vreau să influențez înaintarea corăbiei. În ciuda pervertirilor și a lacunelor mele, mă simt tot atât de aptă de discernământ ca și soțul meu, iar el e mai înțelept decât toți cei pe care-i cunosc din Agenție, sau pe acest tărâm al mlaștinilor care este Washington, DC.

Cu ce vei contribui tu, te poți întreba, la acest țarc în doi? Cu destule, prietene. Vezi tu, am avut eu grijă de asta. Nu te-ai înșelat. Cariera ta chiar ajunsese la o acalmie totală. După porția de la Zenith, Hunt n-a vrut să intervină pentru tine. Pornind de la realizările tale, te-a descris ca „sporadic în muncă și deseori distrat". De vină e, poate, timpul pe care l-ai cheltuit cu Modene în pat. Te îmbarcaseși pe nava care nu duce nicăieri.

Totuși, mai deunăzi i-am spus lui Hugh: „E cazul să faci ceva pentru Harry", drept care mi-a replicat: „De ce-aș face-o? A dat chix cu BARBĂ-ALBASTRĂ." Era pentru prima dată când admitea că tu erai Harry Field.

I-am atras atenția lui Hugh că ai ajuns destul de departe. Rezonabil. Alții, într-o operație din asta cu șanse atât de puține, n-ar fi obținut nimic, nu ar fi ajuns nici până la buzele doamnei.

– N-a tras toate foloasele din poziția pe care a avut-o. Ar fi putut obține cu mult mai mult. Pe de altă parte, dacă era atât de îndrăgostit, atunci a fost o mare lipsă de integritate din partea lui să se implice. Acesta a fost raționamentul lui Hugh.

Știi, cred că în sinea lui ține la tine. Hugh strâmbă din nas aproape la tot ce fac ceilalți, dar tu ești finul lui și asta n-o uită. Am discutat ce-ar fi mai potrivit pentru tine, până a venit cu ceva care cred că ți se potrivește. Adică să faci legătura între Bill Harvey și generalul Edward Lansdale, în noua operațiune legată de Cuba, care se configurează zilele acestea. Nu mai e cazul să subliniez ce putere octanică promite să dezvolte o asemenea operație. Îți pot spune, în secret, că poartă numele de Operațiunea Mongoose, în cinstea acelui dihor feroce din India, renumit pentru dibăcia cu care ucide șobolanii sau șer-

pii veninoși. MO/NGOOSE. MO trimite la Extremul Orient, și este mai degrabă un digraf al Pentagonului, sau așa pare, decât al nostru. Helms l-a ales. Consideră că-i va duce de nas pe cei care și-l bagă pe unde nu le fierbe oala. Curioșii Agenției vor presupune că-i vorba de ceva pus la cale de noi și de Pentagon, undeva în Asia.

În realitate, Mongoose se află sub controlul Grupului Special Lărgit, cu generalul Maxwell Taylor ca președinte, reprezentându-l pe Bobby Kennedy. (Dacă îți imaginezi că Jack se agită în legătură cu Cuba, apoi te pot asigura că Bobby are o răfuială de gradul nouă, o răfuială personală. Așa încât, suntem presați în toată legea să facem o mulțime de lucruri. Ideea este să-l răsturnăm pe Castro prin orice mijloace.)

Generalul Lansdale răspunde de Mongoose și, imediat sub el, reprezentând contribuția Agenției (ceea ce promite să fie nouă părți din zece în activitatea operației Mongoose), vine vechiul tău amic Bill Harvey.

Hugh și cu mine am discutat despre asta cu atenție. Misiunea este excepțională. Poate fi de prestigiu sau nulă, iar faptul, Harry, nu depinde întru totul de tine. S-ar putea să ajungi în grația zeilor. Înaintarea în carieră depinde atât de des de unele momente bine determinate ale acesteia – un număr de ani petrecuți la Secretariatul A, apoi, în străinătate, la o Stație A de mică importanță (citește: Uruguay), pe urmă la un secretariat mai mare, la o stație mai mare *und so weiter*. Tu, dragă băiete, nu prea faci parte din această categorie și probabil că așa vei rămâne și pe mai departe. Ca om de legătură, însă, te vei afla în preajma unor tipi activi. Lansdale, de exemplu. Omul are faima, o spun toate rapoartele, unui ins cu desăvârșire independent și a făcut o carieră militară cu totul netipică. N-a trecut pe la West Point, n-a servit în armata regulată, a fost doar ofițer de rezervă ROTC. De-a lungul anilor treizeci, a lucrat în reclamă și în relațiile publice, iar în timpul războiului, pentru OSS. (În propagandă, presupun). După Victorie, s-a învârtit de o repartizare în Filipine, ca maior în rezervă, și a început să se distingă. Sunt sigură că știi și tu câte ceva despre cariera lui, devenită de acum legendară. A fost imortalizat de Graham Greene (cu răutate) în *Americanul liniștit* și, încă și mai și, de către Lederer și Burdick, în *Americanul urât*. Fapt este că a întors pe dos Filipinele și s-a dovedit, în cea mai mare măsură, eficient în înfrângerea comuniștilor Hukbalahap. Apoi, a cam aranjat venirea cu succes a lui Ramon Magsaysay la președinție. Recent, a intrat în relații foarte strânse cu Diem, în Vietnam. Omul are o carte de vizită care-l recomandă. Independent, dar inspirat.

Problema imediată era cum să-l facem pe Lansdale să te cumpere. Hugh abia dacă-l cunoaște – de fapt, Hugh intenționează să-l cunoască mai bine la cina de mâine seară. Treaba a făcut-o Cal. L-am înduplecat pe Hugh să-l sune pe Cal, în ciuda răcelii care s-a instalat între ei în ultima vreme din cauza Golfului Porcilor, și tatăl tău, care se cunoaște cu Lansdale și a colaborat bine cu el în Extremul Orient, desigur că a intervenit. De acolo de unde e, din Japonia, a produs la telefon următorul citat, identic cu recomandarea pe care ți-a făcut-o pe lângă Lansdale, nici mai mult, nici mai puțin decât: „Harry e un băiat de ispravă și progresează continuu. Sunt un om norocos că-l pot numi fiul meu." După care i-a adăugat lui Hugh: „Nu i-o spune finului tău. O să i se urce la cap."

Lui Hugh nici nu-i trecea prin minte. De dragul moralului tău. De care tu, Harry, vei avea nevoie. Alegerea de către Hugh a restaurantului Harvey pentru cina cu pricina se datorează nu numai faptului că urmează să faci legătura între Lansdale și Harvey, ci și între Hugh și Harvey. Și dacă aranjamentul acesta nu-ți ajunge, mă vei alimenta și pe mine cu informații despre fiecare pas făcut. Așa cum te voi ține și eu la curent. Sunt conștientă că, dacă-ți încurajez astfel cel mai rău hubris, noi doi rămânem și cele mai pure spirite din Agenție. Chiar și când uzează de înșelăciune, CIA are nevoie de puritatea scopului.

Am luat-o razna, nu? Ascultă, iubire, știu că, după Berlin, gândul de a lucra cu Harvey te atrage prea puțin, dar eu voi zice așa: Hugh îl are la mână cu ceva absolut pe Sălbaticul Bill. Așadar, n-ai de ce te teme. Mă străduiesc să scot de la Hugh cu ce-l are, dar precis că e ceva imens, ți-o jur.

Sper că nu te vei descuraja și că-mi vei face un raport complet asupra cinei de mâine seară.

Cu dragoste,
o dragoste conspirativă,
Kittredge

6

Duminică noaptea, 29 octombrie

Dragă Kittredge,

Aseară Lansdale și-a ocupat o mică, dar bine precizată parte din cină, făcând instrucție cu mine despre cât de circumspect se cuvine să fiu de acum încolo.

– Vei avea pe mână un material provenit de la Comitetul Național de Securitate, a zis el, subliniind gravitatea sursei. După care Hugh m-a fixat cu una din privirile alea ale lui care te țintuiesc de propria ta vină. Eu, desigur, am încuviințat dând din cap spre amândoi.

Ai dreptate. Simt un entuziasm absolut acum, că am intrat în legătură cu tine. Voi respecta bucata care-mi revine din târgul încheiat (să punem deoparte ce-i de pus pentru o trădare de ocazie în scopuri profilactice).

Dar să mă întorc la treburile noastre. A fost o seară ciudată. Evident că lucrurile fuseseră decise dinainte; aveam slujba. Lansdale, dată fiind afecțiunea lui pentru tatăl meu, era clar că nu venise la cină doar ca să declare la sfârșitul mesei: „Îmi pare rău, tinere, nu ești potrivit". Mărturisesc că m-am distrat de minune.

Parțial interesant, din punctul meu de vedere, a fost faptul că aveam ocazia să asist la felul cum și-au măsurat forțele Hugh și Ed Lansdale. Presupun că gradul lui Hugh de la Cartierul General corespunde oarecum celui de general de brigadă, adică exact gradul lui Lansdale, așa încât se întâlneau ca egali. Deși Lansdale a luptat în OSS și, după câte pot aprecia eu, a făcut parte din CIA, în Vietnam, nu reprezintă genul promovat de Agenție. Nu după felul cum se poartă. Omul este, așa cum m-ai prevenit tu, un tip *sui generis*.

În orice caz, soțul tău și Lansdale păreau că se măsoară reciproc, comparându-și isprăvile. Hugh a povestit doar una, ceea ce m-a mirat, până când mi-am dat seama că se comporta ca un judecător. Să-l lăsăm pe Lansdale să-și expună marfa. Drept care, după ce Lansdale ne povestise patru sau cinci istorii bunicele, a decis și Hugh că venise timpul pentru una de-a lui, și ne-a întrerupt cu un episod plin de haz, deși minor, referitor la Nasser și regimul lui. Se făcea că Hugh se afla la Cairo, într-o încercare de a-l convinge pe Nasser să accepte un anume program al Agenției, dar nu izbutea să obțină nici măcar o audiență la marele bărbat. Ei, și-atunci, Hugh a bătut la mașină un raport amănunțit asupra proiectului său, l-a ștampilat cu STRICT SECRET și l-a pus pe șifonier. Știa că îndată ce va fi ieșit pe ușa hotelului, materialul avea să fie fotografiat de securitatea egipteană: „A doua zi, Nasser m-a chemat să discutăm problema".

Știi, Kittredge, îmi amintesc că unul dintre invitații voștri la cină, la Grajd, și anume un gentleman dat în mă-sa, pe nume Miles Copeland, ne-a spus aceeași anecdotă. Ceea ce mi-a dat posibilitatea să-i pătrund gândurile lui Hugh. Atâta vreme cât istorioarele cu isprăvi de vitejie, parcă-l aud contrazicându-mă, sunt o formă inferioară a discursului, păi n-ai decât să-ți faci rost de una care se potrivește scopului propus și n-ai de ce să te mai uiți în urmă. Ba chiar poți să le și inventezi. Cred că n-a avut chef să-l epateze pe Lansdale cu o întâmplare adevărată.

Cu generalul, însă, lucrurile stau altfel. Le dă drumul alor sale cu sinceritatea unui vânător inspirat. E un tip ciudat, înalt, care nu te-ar trimite nici pe departe cu ideea la un general de armată – de n-ar fi tunsoarea lui militară. Om la vreo cincizeci de ani, blajin, plăcut, vorbește blând și nu arată rău deloc – nas lung și drept, bărbie frumoasă cu gropiță, mustață în toată legea –, numai ochii îi sunt goi. Nu prea știu bine ce vreau să spun cu asta. Nu-s ochii unui om slab, dar le lipsește orice lumină. Ca și cum te-ar invita să pășești în golul lor. Vreau să spun, de fapt, că sunt rudă bună cu ochii unui hipnotizator și ai impresia că te sorb chiar spre centrul concentrării sale. Și totuși, un ins plin de contradicții. Nu se poate să nu fie un om complicat, dar n-o arată. Ba pare chiar inocent. Când mi-a venit rândul, le-am povestit despre Libertad La Lengua, ceea ce l-a făcut pe Lansdale să chicotească – niște chicote grozav de ascuțite.

Aș zice că problemele sexuale îi rămân străine. Îți prezintă imaginea unui om drăguț, idealist și posedat de un spiriduș poznaș. Cândva, în 1946, în cursul unui tur militar în insulele Ryukyu, i-a învățat pe copiii care-l înconjuraseră să le strige americanilor care aveau să mai vină după el: „Tăticul meu e maiorul Lansdale. Maiorul Lansdale!"

Istorioara era doar prima dintre ghiulele. Prin următoarea, ne-a revelat o latură mai curioasă a omului.

– Într-un rând, a zis el, de mult, am avut de-a face cu un înalt funcționar, un tip corupt până în măduva oaselor, și, când a venit ziua socotelilor, s-a încuiat în camera lui și a scos pistolul pe fereastră. Trebuia să mă pun bine cu populația locală, așa că am strigat: „Domnule, încearcă să tragi în mine. Va fi o plăcere să te fac arșice". Știți ce-a făcut? S-a predat.

După care, unul din oamenii mei m-a întrebat dacă eram un trăgător așa de bun. I-am mărturisit că, din câți cunoșteam, nu mă întrecea nimeni, când venea vorba de încetineala cu care reușeam să-mi scot pistolul din tocul de la umăr.

– Dar nu riscai făcând o asemenea confesiune? a întrebat Hugh.

– Nu, domnule. Strategia mea nu se bazează pe cine-i mai iute de mână, ci pe războiul psihologic. În confruntările noastre cu Hukbalahap, obișnuiam să aducem elicopterul învârtindu-l deasupra capetelor lor și să le împuiem urechile cu megafonul. Unul din filipinezii mei cei mai de ispravă le ținea un discurs bietelor suflete de jos. Cei din gherilă știau că ăla era un elicopter, dar, fir-ar să fie, era totodată și o voce *de sus*. Pentru că aveam un bun serviciu de Informații, cunoșteam numele câtorva din Hukbalahap. Proveneau toți din *barrios* și oamenii noștri îi cunoșteau pe ai lor. Flăcăul meu le-a vorbit cam în felul următor: „Vă vedem cum vă ascundeți, pe voi, cei de jos, din Plutonul 3. Te vedem, comandante Miguel, ca și pe tine, José Campos. Da, te mai vedem și pe tine, Norzagaray-băiete, și pe voi, Chichi, și Pedro, și Emilio. Nu încerca să te ascunzi, Carabao-puștiule, pentru că te vedem, și pe Cuño, și pe Puișorul. Am aflat totul despre voi. Credeți-ne, revenim la noapte să vă omorâm. Soldații noștri se apropie. De aceea le spun prietenilor noștri de jos: Fugiți! Aliatului nostru, care ne-a comunicat toate numele voastre, îi adresăm *Muchas gracias, amigo*. Acum, salvează-te. Părăsește plutonul".

Ei bine, a continuat Lansdale, după ce am plecat noi, jumătate din băieții de jos au vrut s-o ia la sănătoasa. Firește că nucleul de duri a început să se întrebe, cine or fi prietenii ăia ai noștri și au constituit în curând un tribunal volant – stil cangur. În zori, un număr bunicel dintre membrii plutonului au fost executați. Megafonul ăla a făcut prăpăd în gherilă, mai ceva decât orice mortier.

Îi mai antrenam pe cei mai buni cercetași din Armata filipineză să opereze noaptea. Comuniștii din Extremul Orient s-au lăudat dintotdeauna că americanii stăpânesc drumurile ziua, dar noaptea le aparține lor, comuniștilor. Ca să câștigăm războiul, am fost nevoiți să ne însușim puterile întunericului.

Am hotărât să mă folosesc de demonii de prin părțile locului. Antropologia e tot atât de prețioasă ca puterea de foc. Într-o zonă pe care încercam s-o smulgem din mâna celor din Hukbalahap, dăinuia o puternică credință într-un vampir hidos, *asuang*. Am decis să mă folosesc de acest demon.

– Fascinant, a zis Hugh.

– Așa mi-am zis și eu. Am saturat zona cu povestea că *asuang*-ul începe să miște. Apoi, într-o noapte anumită, una din patrulele noastre de elită a luat poziție în apropierea unei poteci, despre care se știa că e umblată de cei din Hukbalahap. Nu am închis ambuscada decât după ce a trecut și ultimul om. Spre norocul nostru, rămăsese în urmă și oamenii mei l-au doborât, apoi l-au tras deoparte. Cât ai zice pește, unul din băieții mei l-a înjunghiat în beregată. Apoi, biata victimă a fost săltată de călcâie până i s-a scurs tot sângele. După care l-am readus pe potecă. Știam că, atunci când ceilalți vor face drum întors să-și caute camaradul rătăcit, vor găsi un exemplar golit de sânge, cu două găuri mici în beregată. Puteți fi siguri că în taberele Hukbalahap s-a răspândit vestea că *asuang* ieșise după pradă. Dezertările, așa cum ne și așteptam, au

fost numeroase. Credința filipineză spune că *asuang*-ul îi atacă numai pe cei angajați de partea cea rea.

– Și cum veți aplica aceste principii în Cuba? a întrebat Hugh.

– Necesitatea reală este de a merge pe teren și de a-i cunoaște pe cei cu care ai de-a face. Golful Porcilor a fost un exemplu clasic de studiu în condiții de izolare. Cu ofițeri stând la mesele lor și citind niște rapoarte așa-zis obiective. Scrise de specialiști rămași departe de realități. Nu poți înțelege un tablou la a doua mână. Informația leneșă reclamă întotdeauna o putere de foc mai mare.

– Bravo, așa e, a zis Hugh.

– Cheia este să iei comandamentele comuniste și să le convertești spre folosul tău. Cu cât atacă ei vreun punct slab în țesătura socială a țării, cu atât mai sincer trebuie să apăsăm și noi asupra aceluiași punct slab. Ceea ce am încercat să realizez prin Diem și Nhu în Vietnam. Lasă-i pe *ei* să conducă reprezentația. Tacticienii militari îndrăgesc prea mult forța brută. Singura armă de apărare reală împotriva comunismului o găsești în sloganul lor „din popor, prin popor și pentru popor".

Hugh își aprinsese deja prima țigară.

– Da, a zis el, mi se pare evident, Ed Lansdale. Inima dumitale a rămas în Extremul Orient, departe de Marea Caraibelor.

– Chiar așa.

– Pot întreba de ce ai acceptat această misiune?

– Ei bine, domnule, nu te poți certa cu Președintele Statelor Unite. El mi-a cerut-o.

– În asemenea situații nu poți spune nu, a căzut de acord Hugh. Întrevăd, însă, o problemă.

– De aceea mă aflu aici, ca să ascult, a spus Lansdale.

– Problema, așa cum o văd eu, constă în faptul că te afli între Bobby Kennedy și William Harvey. Vei descoperi în curând că amândoi cer rezultate imediate.

– Nu mai mult decât mine, a dat din cap Lansdale.

– Da. Dar metoda dumitale, din câte o înțeleg eu, se bazează pe dezvoltarea relațiilor cu oamenii. În cazul nostru, cu poporul cubanez. Din nefericire, nu-i vei avea la dispoziție așa cum i-ai avut pe filipinezi sau pe vietnamezi. Nu-ți vei avea baza printre ei. Nu vei fi liber să stabilești relații directe, amestecându-te printre locuitorii din Sancti Spiritus, sau din Matanzas, sau din Santiago de Cuba, sau Cienfuegos sau, la fel, din Havana. Vei fi redus la un corp de exilați cubanezi din Miami, care au suferit deja un eșec din cauza propriilor păcate.

– Care sunt?

– Își permit orice, fără frâu. Pentru un cubanez, un secret prețios se transformă într-un stindard cu care le scoate ochii prietenilor, sau îl flutură în fața dușmanului.

– Ne-am confruntat și noi cu ceva asemănător în Filipine.

– Acolo erați pe propriul teren. Aveați întotdeauna prima mutare. Trupele voastre se puteau deplasa mai repede decât secretele voastre. Acum vei avea nevoie de timp să construiești o mișcare clandestină.

– Da. Și vreau să fie formată din cubanezi care luptă mai degrabă pentru principiile *lor*, decât pentru ale noastre. Plănuiesc să mă orientez spre acei exilați care au fost împotriva lui Batista și la început alături de Castro. Voi lucra cu ei în Cuba și ne vom alege punctele care vor fi atacate cu foarte mare atenție, ca să nu atragă represalii asupra localnicilor.

– Crezi că-ți vei putea permite luxul? Cu două luni în urmă, tânărul și redutabilul nostru procuror general, Robert F. Kennedy, l-a sfâșiat de-a dreptul pe Richard Bissell în cabinetul Președintelui de la Casa Albă. Bissell se numără printre oamenii care-și au demnitatea lor și-i de două ori mai solid decât Bobby, „dar", i-a zis Bobby lui Bissell, „dumneata ești cel care ai încurcat-o".

– Acum, domnul Bissell e pe cale să se retragă, a zis Lansdale.

– Nici o îndoială. Vine Dick Helms. Mai mititel, mai slăbuț și mult mai la obiect.

– Nu pricep unde bați, a observat Lansdale.

– Dumneata susții că antropologia e mai folositoare decât armele. Admirabilă metaforă, dar ține seamă de avertismentul meu. N-a prea rămas loc pentru antropologie în Cuba. Aborigenii au fost măturați cu trei secole în urmă. Apoi au venit corăbiile cu sclavi. Cultura Cubei e ca și economia ei: spanioli dezrădăcinați și foști sclavi, zahăr, rom, cafea, tutun, rumba, mambo, turiști, spectacole sexi și *santería.*

– Aș mai putea adăuga două cuvinte, a spus Lansdale. Păcat și catolicism. Ambele – mai trebuie s-o subliniez? – reprezintă factori motivaționali puternici. Când ai dat de fundul sacului cu antropologia, apelează la cercetarea motivațiilor.

– Știu că te gândești la mai mult decât la o campanie de reclamă pentru a descotorosi Cuba de Castro.

– Da, domnule, am de gând să merg ceva mai în adânc. Vietnamezii au o vorbă adevărată: „Nici un om nu poate conduce o națiune fără mandatul Cerului". În Cuba vom încerca să le luăm mandatul.

– Adică?

– Unul dintre punctele de sprijin-cheie ale lui Castro este, după părerea mea, identificarea pe care o cultivă cu inteligență între Iisus Hristos și sine însuși. Are și avantajul numelui, așa cum se scrie în spaniolă. *Castro* și *Cristo.* Observați că toate consoanele sunt aceleași – C, S, T, R. Diferă doar A și I, dar acestea sunt vocale. În reclamă există un principiu, a zis Lansdale, și anume că repetarea consoanelor în două cuvinte alăturate creează o legătură subliminală.

Kittredge, mi-am luat inima în dinți și am încercat marea cu degetul.

– Pe lângă asta, m-am băgat eu, mai avem și Hernando Cortés și Castro. S, T, R apar din nou.

– Da, a fost de acord Lansdale, bine găsit. Castro/Cristo mai poate fi văzut și sub forma de Castro/Cortés, un mare general.

– În măsura în care acest concept are valoare, înseamnă că vă creați dificultăți suplimentare, a zis Hugh. Cum va reuși cercetarea motivațională să înlăture asemenea legături mistice?

– Găsim noi drumul, a făcut Lansdale. Lucrurile nu stau de fapt așa cum par, niciodată. De exemplu, pudra de depilat pentru barba lui Castro, despre care s-a discutat în legătură cu o posibilă utilizare.

– Da? a spus Hugh.

– Deduc că încercarea pusă la index a ajuns un subiect de amuzament în eșaloanele superioare ale Agenției.

– S-au cam strâmbat vreo doi la idee.

– Păcat că nu eram și eu pe-acolo. I-aș fi putut convinge pe câțiva. Pare aiurea, dar eu o privesc ca pe o opțiune viabilă.

– Dacă-mi permiteți, am zis eu, nu prea înțeleg de ce. Chiar și dacă tentativa ar fi încununată de succes, și am fi pus în evidență bărbia teșită a lui Castro, nu și-ar fi putut ascunde pierderea suferită sub o barbă falsă, așteptând să-i crească părul la loc?

– Nu pot fi de acord, m-a contrazis Lansdale. Când o femeie frumoasă își pierde părul și e nevoită să poarte perucă, păi, drace, poți fi sigur că i se duce buhul. Întotdeauna se află. Ceea ce se știe în secret și circulă în șoaptă din gură în gură are mai multă putere de convingere decât denunțarea propriu-zisă. Și apoi, o barbă falsă poate cădea oricând din întâmplare. Castro nu s-ar fi simțit deloc la largul lui, de asta nu mă îndoiesc, așteptând ca accidentul să se producă din moment în moment.

– Știi, generale, mi se pare fascinant să cineze omul cu dumneata, a zis Hugh. Aștept cu interes colaborarea dumitale cu Bill Harvey. Nu am dubii că va decurge bine.

– Sper, a răspuns Lansdale.

– Dacă-i prea căpos, a reluat Hugh, sună-mă. Nu-ți voi promite luna de pe cer, dar uneori pot să-l urnesc pe Sălbaticul Bill cu un milimetru sau doi.

Am râs toți trei, cred eu, cu oarecare prudență. Nu-mi dădeam seama dacă generalul mă îngrozește sau e cazul să-mi pară rău pentru el.

M-a luat, însă, pe neașteptate cu următoarea lui observație la adresa mea.

– Ca legătură, a zis el, va trebui să fii și translator, și diplomat. Explică-mi! Ce încearcă prietenul dumitale să-mi spună?

M-am dovedit la înălțimea situației, Kittredge. Știam că Hugh nu ar fi suportat să fie tradus. Mă aflam, totodată, în fața primei încercări în postul cel nou.

– Cu riscul de a vorbi doar în numele meu, am zis eu, aș afirma că Bill Harvey va accepta să lucreze numai cu cubanezii pe care-i poate controla complet.

Hugh a încuviințat scurt din cap, de parcă finul lui dădea semne întrucâtva încurajatoare de inteligență. Lansdale a comentat laconic:

– De asta avem noi grijă.

A fost momentul primei mele intuiții autentice în legătură cu generalul. Nu era dispus să intre în detalii despre ce va face în Cuba, pentru că nu avea certitudinea că principiile lui vor putea fi aplicate acolo. Cred că a acceptat misiunea numai pentru că e cea mai amplă din misiunile care i s-au încredințat vreodată. Din câte am aflat cu o zi în urmă numai, sau pe-aproape, tot încearcă să dea lovitura cea mare de vreo cincisprezece ani încoace, dar a stat mai

mult pe tușă. Se prea poate să fi fost el un independent anunțat cu surle și tobe, dar acum își dorește respectul necondiționat și nedisimulat al celor egali cu el și al șefilor. Așa încât, se va angaja în ceva ce-i displace profund – conducerea unei operațiuni de la biroul lui. Vom vedea. Sunt curios.

Ca încheiere, Lansdale ne-a spus o istorioară foarte reușită. Se pare că, cu ocazia primei lor întrevederi, președintele Kennedy a zis:

– Din câte mi se povestesc, generale, dumneata ai fi replica americană a lui James Bond.

Lansdale a clătinat din cap:

– Vă asigur că m-am scuturat de-o asemenea calificare cât am putut de repede. E ultimul lucru pe care mi l-aș dori. James Bond! I-am sugerat Președintelui că poate găsi un candidat mai pe măsura acestuia în persoana unui camarad, același care a fost desemnat pentru conducerea operațiunii Mongoose pe teren, William King Harvey.

– Mă faci curios, i-a răspuns Președintele. Adu-mi-l la Casa Albă pe camaradul acesta al dumitale, Harvey. Mi-ar face plăcere să-l întâlnesc.

– Ei bine, a urmat Lansdale, peste două zile îl căram pe Bill Harvey de la baza lui, care-i la Langley. În timp ce așteptam în anticamera Biroului Oval să fim chemați de Președinte, am avut o intuiție. Mulțumesc stelei mele bune! M-am întors spre Harvey și am zis: „Nu cumva porți cu tine din întâmplare vreo armă?", la care el mi-a răspuns: „Da. Sunt înarmat", și s-a apucat să scoată din tocul de la umăr o drăcovenie foarte grea – un Magnum-nu-știu-ce. Vă jur pe Hristos și pe Castro că-mi venea să intru în pământ. Cam cum ar fi reacționat Serviciul Secret la un străin fluturându-și pocnitoarea prin Casa Albă? „Te rog", i-am zis, „ascunde-o".

Și foarte liniștit, de asta vă pot încredința, m-am dus la pupitrul omului de la Serviciul Secret și l-am informat pe tânărul care ședea la el că însoțitorul meu se întreba dacă își putea păstra arma în timpul cât va fi înăuntru cu Președintele. După care, ca și cum n-ar fi fost destulă tevatură și așa, chiar în clipa când eram cât pe ce să intrăm în Biroul Oval, Harvey s-a decis, cred, că ar fi mai bine să divulge existența a ceea ce numea el „cartea cea mare". Era o altă pușcoace, într-un alt toc, prinsă cu cureaua în scobitura spatelui. A băgat mâna sub sacou, a extras la iuțeală de acolo un 0,38 Special și l-a întins către cei doi agenți ai Serviciului Secret cât se poate de fâstâciți. După care, chiar am pătruns în Biroul Oval. Am avut timp să-i suflu: „Pentru Dumnezeu, de ce ți-ai luat toată artileria?" Iar el: „Dacă ai cunoaște toate secretele pe care le cunosc eu, ai purta și dumneata o armă".

În ce privește începutul întrevederii, acesta a fost unul năstrușnic. Președintele s-a apucat să-l necăjească cu marile performanțe sexuale ale lui 007, iar Harvey a bombănit ceva, cum că în ultima vreme devenise mai greoi. „După cum puteți vedea", i-a zis el Președintelui, „nu mai corespund descrierii. Bănuiesc că-i semănam mai mult lui 007 pe când eram verde. Altă-fată-în-fiecare-noapte, cam pe-acolo." „Ei bine", a zis Președintele, „generalul Lansdale te-a remarcat." „Da, domnule", a zis Harvey. Apoi audiența noastră s-a încheiat. În timp ce ieșeam de acolo, Bill mi-a zis: „M-am purtat ca un nătărău, dar, pe Dumnezeu, fir-ar să fie, a fost Președintele, nu?!"

Peste două zile, Kittredge, va trebui să mă prezint la raport. Îmi voi încuia pupitrul, voi lua liftul și-l voi localiza pe Bill Harvey în bunkerul lui. Probabil că-mi va da un alt pupitru.

În treacăt, Hugh mi-a povestit pe drumul de întoarcere spre casă că Harvey tocmai trece printr-o depresie considerabilă. Agenția a descoperit recent că tunelul din Berlin fusese compromis încă înainte de a fi fost terminat. Tot timpu' ăla, cât crezuse că ține lucrurile în mână, existase un agent englez care lucra pentru ruși. Nici nu vreau să mă gândesc ce-i acum în Fabrica de Tricotaje.

– Răul făcut poate fi măsurat pe o scară a magnitudinii mult superioară catastrofei din Golful Porcilor, a conchis Hugh. De fapt, e așa rău, că nu numai vom băga gunoiul cu mătura sub covor, dar vom arde și covorul.

Ei bine, nu știu dacă scrisoarea mea te va ajuta să conduci Agenția și națiunea, dar mă amuză să-ți scriu din nou. Nimic nu mă unge la suflet mai tare decât scrierea unei epistole lungi, ție.

Cu devotament,
Harry

7

În toamna lui 1961 și iarna lui 1962, corespondența mea cu Kittredge a continuat. Aveam să-i scriu cel puțin bisăptămânal și, deși nu-mi răspundea la fel de des, de obicei avea mai multe de spus. De altfel, informațiile ei erau mai fiabile: Mongoose se dovedea o operațiune foarte compartimentată. În timp ce mă pregăteam să-i descriu dimensiunile, nu puteam fi sigur niciodată că am făcut distincția cuvenită între faptul real și zvonuri. Tot timpul se șușotea la JM/VALUL, ceea ce era inevitabil. Înainte de terminarea operațiunii, la Miami și-a făcut apariția mai mult personal din partea Agenției decât ni se repartizase vreodată pentru Golful Porcilor. Chiar așa, partea noastră în operațiunea Mongoose, JM/VALUL, a devenit cea mai mare stație din lume a CIA.

Date fiind dimensiunea și viteza cu care fusesem adunați, zvonurile circulau din belșug, protecția secretelor rămânea slabă. Faptul nici nu prea avea cum să te surprindă. Cele mai înalte standarde ale CIA erau rezultatul explorării de către cercetătorii Agenției pe undeva prin Manciuria secolului al șaptesprezecelea. Puteai conta pe ei că nu vor sufla o vorbă despre descoperirile lor. Noi însă, în subsolul lui Harvey de la Langley sau răspândiți pe-o suprafață care lua din nou cam jumătate din sudul Floridei, cu proiectele JM/VALUL, bârfeam în neștire. Cum își clocea Lansdale ouăle pentru Mongoose? Ce venea de la generalul Maxwell Taylor și ce de la Bob Kennedy? Care era adevărata atitudine a Casei Albe? Cei din Florida se aflau mai aproape de aceste întrebări, în timp ce la Langley nu puteai evita conștiința că reprezentai numai o părticică din voința puterii, în loc să fii un agent al Istoriei.

Eram încartiruit la Washington, aveam stația la Miami. Greu de spus unde locuiam. Curând am încercat să bănuiesc că misiunea mea fusese inventată de Lansdale doar așa, de dragul bunelor relații cu tatăl meu. Îndatoririle mele (sau lipsa lor) revelau inconsistența noii mele poziții. Lansdale nu avea nevoie de mine prea des. Lucra cu propriile cadre, și se bizuia pe ele. În curând m-am trezit cu Harvey, în subsol. Am făcut primii pași deasupra unui abis de neîncredere. Totuși, ne dădeam toată osteneala să ne acomodăm. Poate-i aminteam de zilele eroice de la Berlin. În fapt, relațiile noastre nu erau chiar atât de distante nici acum. Medita cu glas tare, se închidea în sine, mi se confia, se retrăgea. După un timp, am început să mă simt ca o soție tânără și necredincioasă a unui bărbat mai în vârstă, cu tabieturi statornicite. Nu-mi putea ierta păcatele, dar compania mea îi făcea plăcere. Am călătorit din nou cu Cadillacul lui blindat, așezat pe bancheta din spate, în timp ce-și turna porțiile de Martini, iar eu îmi făceam însemnări în drum spre aeroport. Nu după multă vreme, m-a luat cu el la Miami. Deoarece corpolența lui nu-i mai permitea să călătorească pe un scaun la clasa „turiști", zbura cu clasa întâi, și numai foarte puțini dintre ofițerii Agenției își puteau permite o asemenea risipă, dar mie îmi îngăduia să călătoresc și eu cu clasa întâi ori de câte ori avea nevoie să mă tragă după el.

Deseori rămâneam în sudul Floridei, să supraveghez câte-un subproiect inițiat de el. Eram pe mai departe în afara oricărei legături cu Lansdale, iar generalul părea că nu se sinchisește deloc. Când mă duceam să raportez, mă primea de regulă în anticamera biroului, în drum spre vreo ședință cu înalți funcționari de la Departamentul de Stat, de la Apărare sau de la Grupul Special. Mărea pasul și-mi arunca în treacăt:

– Îl faci în continuare fericit pe Harvey?

– Mă străduiesc.

– Dă-i tot așa înainte. E o treabă utilă, și dispărea.

Harvey nu prea intra la idei văzând legăturile mele cu Lansdale. Peste mine plutea precumpănitoare umbra lui Montague. Pleca de la premisa că-i fusesem repartizat ca să-i dau raportul lui Harlot. În esență, era chiar adevărat. Dacă Harlot mi-ar fi cerut informații, presupun că i le-aș fi procurat. În realitate, nu știam. Voiam să fiu eu însumi. Mărturisesc că mă simțeam jignit, măcar într-o oarecare măsură, că Harvey nu mai avea încredere în mine; lucram câte douăsprezece ore pe zi pentru el, iar munca furnizează prin ea însăși o dovadă de integritate. Ironia era că, obiectiv vorbind, în scrisorile mele către Kittredge, îi raportam până și ultimul amănunt demn de interes despre Harvey, dar, zău-așa, doar nu era să-i treacă informațiile lui Harlot, asta nu credeam. În fond, cum și-ar fi putut justifica în ochii soțului ei faptul că deținea asemenea informații?

În tot acest răstimp m-am întrebat cu ce-l avea la mână Montague pe Sălbaticul Bill așa de nemaipomenit și mă gândeam la ultimele două zile petre-

cute de mine la Berlin și la transcrierea de patru pagini din care Harlot îmi arătase doar primele două. Harvey nu era sigur cât de mult știam, dar avea să bată niște apropouri și ele n-o luau pe la cotitură.

– Puțin îmi pasă cu ce crezi tu că mă are la mână scula aia, n-are decât să se găurească la cap și singur.

Cam o dată pe săptămână, Harvey izbucnea în accese din astea de furie, negre ca un nor al Floridei eliberându-se printr-o ploaie cu găleata, după care înapoi la lucru! Aveam destule de făcut. Lansdale se lansase în misiune cu viteză maximă. Înainte de-a trece prima lună, repartizase deja treizeci și două de sarcini de planificare – Agenției, Pentagonului, Departamentului de Stat și oricui altcuiva se nimerise să lucreze pentru Mongoose. Printre acestea figurau culegerea de informații; asigurarea unor transfugi dintre ștabii cubanezi; operațiuni de propagandă; operațiuni de sabotaj și un scenariu de invadare a Cubei de către Forțele Armate ale Statelor Unite, în momentul în care noua mișcare cubaneză va fi pregătită să răstoarne regimul. Lansdale a trimis o circulară-mesaj, chemând la „o revoluție care va nimici controlul polițienesc al statului. Să ne sprijinim pe (a) emigranții profesioniști anticastriști; (b) liderii sindicatelor; (c) grupuri create în jurul Bisericii; (d) elemente din rândul gangsterilor, la nevoie, pentru anumite misiuni".

Mesajul se termina printr-o perorație: „Este de datoria noastră să punem la lucru geniul american, repede și cu eficiență. Răsturnarea hotărâtă a lui Castro este posibilă. Nu vom face economie nici de timp, nici de bani, nici de efort și nu ne vom scuti nici puterea brațelor".

– Pe cine vrea să ducă? a întrebat Harvey. Toată lumea știe că Bobby Kennedy dictează și Lansdale își ia notițe. Nu lasă nimic deoparte! Da. Ei ne țin vorbirea, iar noi n-avem decât să facem treaba murdară. Treizeci și două de planuri! a turuit Harvey, pregătindu-și propria perorație. S-ar cuveni ca cineva să-i spună lui Lansdale că liderii cubanezi sunt gangsteri, că gangsterii cumpără bisericile, că preoții își cheltuiesc banii pe ghicitori și ghicitoare. Nu te mai uiți la categoriile *a, b, c* și *d*. Îi cauți pe cei care-ți pot face treaba. Nu mă interesează dacă-mi aduci un marțian cu un singur ochi și un cârlig de docher pe daravelă și care se îmbată la miezul nopții cu pipi de pisică. L-aș lua, dacă-i un zdrahon care se ține tare pe picioare și-i place să arunce-n aer poduri, și e-n stare să asculte de ordinele mele. El ne vorbește de revoluție, el, Lansdale, cu Bobby Kennedy proptindu-l din spate? Mai bine ar lua-o de-a dreptul. Orice cubanez pe care nu-l pot controla n-are ce căuta în operațiunea mea. S-o facă Lansdale, și vom avea o revoluție care va aduce la putere pe un soi nou de comuniști, care poartă decorațiile pe dreapta, și nu pe stânga. Scutește-mă de gălăgie. Trage-i Cubei una bună. Bagă tot rahatul pe care-l poți găsi în mecanismele ei economice. Lovește-i pe lingăi. Demoralizează-i. Singurul lucru în care sunt de acord cu Lansdale e destabilizarea Cubei. Dar, ascultă la mine, generalul ăsta din zahăr candel e un afurisit de ipocrit. Ieri

aveam treizeci și două de sarcini. Azi ne dă una nouă. A treizeci și treia: să-i incapacităm pe lucrătorii plantațiilor de trestie de zahăr în timpul recoltării. Puiul de lele știe foarte bine să-și acopere fundul. „Ceea ce va pretinde", zice el, „*decizia politică* înainte de a se da o aprobare definitivă." Ei bine, până și eu, care nu sunt internaționalist, slavă Domnului, pot vedea ce nu-i bine din punct de vedere *internațional*. Ascultă la citatul ăsta: „Produsele chimice folosite trebuie să fie garantate prin cercetări prioritare că nu vor avea efecte mai grave decât îmbolnăvirea *temporară* a lucrătorilor – sublinierea în caractere italice îmi aparține, Hubbard – ținându-i departe pe numiții lucrători de câmpurile cu trestie de zahăr, fără a provoca efecte maladive permanente. Sunt interzise produsele chimice cu efecte *letale*." Păi, frate, cu asta am auzit tot ce era de auzit – îți cam imaginezi cum vom arăta în ochii lumii? Bazează-te pe asta – Grupul Special Lărgit își va trece pe tabel sarcina treizeci și trei.

Grupul Special Lărgit a și făcut-o. Peste o săptămână, Harvey a citit cele treizeci și două de sarcini cu un ochi plin de fiere. O propoziție afirma: „Elementele gangsterești ar putea pune la dispoziție potențialul optim pentru atacurile împotriva unor înalți funcționari ai Informațiilor cubaneze". Harvey clocotea:

– Nu se poate să pui, nu ai dreptul să pui astfel de lucruri pe hârtie, a zis. Elemente gangsterești. Hubbard, am conștiința principiului că în luptă oamenii mor, dar se întâmplă că asta este Crimă, Incorporated. Și cine, mă rog, va fi ăla care să țină în mână toate astea? Păi, prietenul nostru Bill Harvey, cu Trupa lui de Șoc W, va face treaba murdară. Bill Harvey se înhamă el, dacă merge ceva rău. Asta o zic despre Lansdale. Individul este foarte complex. Nu vrea să fie ucis un singur cubanez nevinovat, bietul de el, decât dacă putem arăta că moartea tipului are rost. Apoi ia o înghițitură de apă și-mi cere să iau în cătare vreo două sute de tehnicieni din blocul sovietic. Trece-i și pe ei pe lista de preferințe. Planurile lui mă cam copleșesc.

Harvey a dictat un raport către GSL: După opinia lui, accentul principal în operațiunea Mongoose trebuia plasat pe obținerea de informații suplimentare. Înțelesesem între timp că asemenea rapoarte n-aveau nimic de-a face cu intențiile reale ale lui Harvey, și într-adevăr, ele ar fi putut servi ca forme-model de corespondență din *Cartea de Etichetă* – nescrisă – a Agenției. Din câte știam deja, aș fi putut-o alcătui eu însumi. Dacă aveai de îndeplinit o misiune care se abătea de la cartha noastră, trecând dincolo de limitele ei, organizarea unei procesiuni de hârtii care ar fi zăpăcit pe oricine ar fi încercat să urmărească ce-ai făcut, capătă o importanță crucială. Metoda empirică consta din a-ți da silința de a scrie contrariul a ceea ce aveai în intenție. Dacă Harvey trimitea sabotori să avarieze niște fabrici, pe hârtie avea să îndemne la intensificarea eforturilor de strângere a informațiilor.

Harvey ajunsese la concluzia că Lansdale fusese mult prea multă vreme un agent solitar, așa încât avea acum tendința de a pune totul pe hârtie. Acum îmi zicea:

– Cândva, prin Alaska, am cunoscut eu o curvă. O mămătaie mare și grasă și bătrână, o eschimosă cu o daraveră largă și confortabilă ca bancheta din spate a unui Cadillac. La fel e și gura lui Lansdale – taman pe taman de mare.

Problema reală era că Lansdale s-ar fi putut să facă unele compromisuri cu ideile lui, dar renunțase la ele, am conchis eu curând. Lansdale voia organizații clandestine care chiar să existe; era în căutarea unor cubanezi autonomi, care urmăreau să obțină informații reale pentru ei înșiși, și care era de așteptat să le împartă cu noi. Părea incapabil să-și dea seama că Harvey, la o adică, prefera să nu dispună de nici un fel de mișcare clandestină, decât să aibă una asupra căreia să exercite numai un control sporadic. Iată de ce Harvey își construia planurile lucrând cu exilați demni de încredere, pe care i-ar fi putut utiliza în operații paramilitare. Cum și-ar mai fi menținut altfel JM/VALUL fie și cea mai mică protecție a secretului în atmosfera bătută de toate vânturile din Miami?

– Se va pune accentul, spunea Harvey, pe ofițerul operativ, nu pe agentul recrutat. Ofițerul operativ, în cazul nostru, va avea importanța preotului. Exilații noștri trebuie să fie gata să-i spună orice. Mă urmărești? Hubbard, ai făcut treaba asta timp de vreo doi ani de zile. Cum ți s-ar potrivi ție o treabă din asta?

– O probabilitate de cincizeci la sută, i-am replicat eu.

– Bun. A gemut. Îmi place răspunsul tău. Trebuie să fi fost un ofițer operativ moale.

– Nu chiar atât de moale pe cât crezi dumneata, i-am întors-o și el a râs.

– Rahat, abia dacă ți-ai muiat degetele de la picioare în sânge, în Uruguay. Te-ai plimbat de colo-colo, cu brațele pline de lalele. În sfârșit, Lansdale m-a chemat în biroul lui într-o bună zi și m-a întrebat:

– Ai vreun acces la Harvey?

– Îi pot duce un mesaj personal. De fapt, cred că ar prefera să-l primească de la dumneavoastră în acest fel.

– Nu în scris?

– Nu în scris, domnule.

A oftat.

– Mi-am petrecut o bună parte din viață încercând să învăț cum să fac lucrurile militărește. Aceasta nu se va întâmpla dacă nu le susțin cu ordine scrise și clare. Se vede că Harvey e obișnuit cu metode opuse.

– Da, domnule, să trăiți.

– Spune-i lui Harvey că mi-ar face plăcere să-și aducă aminte că eu nu sunt inamicul.

– Pe mă-sa nu e! a zis Harvey primind mesajul.

Când am mai trecut pe la general, acesta mi-a spus:

– Harry, vreau să știu cum stau. Subliniez următoarea mea declarație: *Eu, unul, cred în buna colaborare cu oamenii.* Dacă-ți cer să o transmiți lui Bill Harvey, ce-ți va răspunde?

– Nu vă pot da un răspuns, domnule general.

– Ei bine, mi-ai și dat unul.

– Da, domnule, să trăiți.

– Îți voi da câteva lămuriri. Așa încât îi poți comunica punctul meu de vedere.

– Voi încerca.

– Contez că o vei face. Pentru că acțiunile întreprinse de JM/VALUL în Cuba nu sunt deocamdată decât niște raiduri cu atacuri date la întâmplare. Nici o strategie globală. Nu duc la nimic. La ce se poate aștepta cineva, zău că nu știu, de la aceste vitejii. Mai deunăzi, a fost aruncat în aer un pod. „De ce faceți una ca asta?" îl întreb pe Harvey. „Ce comunicații încercați să distrugeți?" Știi ce mi-a răspuns? „Nu ne-ați cerut niciodată să nu distrugem podul." Hubbard, asta-i o înțelegere greșită a independenței de acțiune. Voi pune capăt acestor sabotaje fără scop. Vreau să-i scutesc pe cubanezi de aceste morți fără rost. Consider că nu voi insista niciodată destul. Americanii care acționează în străinătate trebuie să fie atașați cu adevărat celor mai înalte principii.

Vorbise atât de absorbit, încât abia la sfârșit a observat că luam însemnări:

– N-ai nevoie să-ți punctezi nimic, a zis. Spune-i, doar, că până acum am fost îngăduitor până peste marginile rezonabile permise, dar în săptămâna următoare vor fi unele schimbări.

– Da, domnule, am înțeles.

– Dacă ai vreun prilej, transmite-i aceleași sentimente lui Montague.

N-aveam s-o fac. Puteam prezice reacția lui Harlot. Cuba era curată belea. Acțiunile pe care le alesese Harvey aveau să reducă cel puțin pericolul implicit al ideilor despre război ale lui Kennedy, idei ale unui om luminat. Prevenirea unor scurgeri de informații merita ceva mai mult decât căutarea dubioasă a unor rezultate umanitar-iluministe. Într-adevăr, Kittredge îmi scrisese: «Vezi tu, Hugh e convins că Serviciul de Informații al lui Castro ne va fi întotdeauna superior. Are posibilitatea să-și execute trădătorii; noi, cel mult, îi putem șterge de pe statul săptămânal de plăți. Ei da, agenții noștri luptă pentru libertate, dar și pentru viitoarele lor profituri din Cuba. Lăcomia duce la un corp de Informații corupt. În timp ce mulți dintre oamenii lui Castro au convingerea că poartă o cruciadă. Și-apoi, Castro îi cunoaște pe cubanezi mai bine decât noi. Castro se ghidează după metodele KGB-ului. Noi trebuie să dăm satisfacție politicienilor. Așa încât, în ce privește Cuba, DGI-ul *va fi mereu superior* Agenției. Concluzie: să reducem pierderile. Firește, în

preajma Președintelui, Hugh nu se exprimă așa, doar încearcă să-l îmboldească nițel în direcția corectă. Eu, ca femeie, și ca atare nu pe deplin responsabilă, îl mai împung pe Jack, apropo de Cuba. Chiar așa. „Oh“, zic eu, „nu crezi despre Castro că deține niște atuuri?" și îi pasez analiza lui Hugh, în numele meu. Dar cu binișorul. Rostul femeilor este să-l relaxeze pe Președinte, nu să-l lase perplex. În ce-l privește pe Jack, aș zice că știe să asculte cu atenție. Pasiunea lui politică e lipsită de vulgaritate. Aș vrea să pot spune același lucru despre Bobby, care e un tip mult mai sentimental. Poate, cu prilejul unei alte scrisori, voi încerca să ți-l descriu pe Bobby.»

Contraatacul lui Lansdale a avut loc curând. Dacă arătase cândva dispreț pentru metodele militare, de priceput, se pricepea să le întrebuințeze. La subsol soseau chestionare zilnice. La scurt timp după ce le returnam, venea un al doilea set de chestionare, cu alte întrebări. Harvey îi trimitea lui McCone memorii în care se plângea de la un capăt la altul.

În vederea unor operații, ni se cere să furnizăm Grupului Special Lărgit niște informații irelevante și cu detalii grețoase, precum unghiul de înclinare al plajei de debarcare și compoziția nisipului. Ni se cere să specificăm timpurile pentru debarcare și pentru evacuare, timpuri adesea imposibil de evaluat sau de coordonat. Aceasta pretinde o listă completă cu tehnica de luptă, atașată fiecărui plan, chiar dacă numitul plan de luptă ar implica nu mai mult de șase cubanezi înarmați până în dinți și încercând cu o barcă de cauciuc să se furișeze pe lângă Paza de Coastă a lui Castro. Se face tot posibilul să fim împiedicați de la orice realizare. Apoi vin și se plâng că nu se petrece nimic. Nu s-ar putea oare cu mai puține restricții și mai puține ocazii de a ne face de râs?

Chestionarele au continuat să vină în cursul lunilor ianuarie și februarie 1962. Într-un rând, luând zborul de prânz al lui Eastern Airlines spre Miami, adică ceea ce noi botezasem „cursa cu lapte“ (căci descopereai în ea mereu alți oameni ai Agenției luând drumul JM/VALULUI, cu nevestele și copiii după ei), Regele Bill s-a răsucit spre mine și mi-a zis:

– Eu am făcut rost de trupe, iar el nu face decât să stea la biroul din fața lui. Îi arăt eu ticălosului cât de murdară poate fi o luptă.

N-am știut niciodată dacă Harvey va fi fost autorul următoarei șotii, dar era lesne să-l bănuiești, după plăcerea de artist pe care o simțea în timp ce-mi povestea tărășenia. La o ședință a comitetelor reunite pentru Mongoose, un colonel pe nume Forsyte, de la Departamentul pentru Apărare, a adus pe tapet ideea Operației Bounty.

– Apărarea nu vrea să-și atribuie meritul unui asemenea concept, spusese Forsyte. Pur și simplu furăm una din ideile lui Ed Lansdale.

Operația Bounty propunea să se acopere Cuba cu comunicate care anunțau că vor fi plătite sume între 5 000 și 100 000 de dolari pentru moartea unor înalți funcționari cubanezi. Viața lui Castro însă era evaluată la doi cenți.

Lansdale sărise imediat în picioare:

– Asta-i groaznic, a zis. Și total neproductiv.

– De ce ești împotrivă, Ed? întrebase McCone. Nu se aliniază principiilor tale?

– Pe toți dracii, nu, replicase Lansdale. Ideea e un bumerang. Nu-l iei peste picior pe Castro în felul acesta, excesiv de crud. Dimpotrivă, trebuie să recunoaștem că acum țăranul cubanez, care are condiții de viață mai bune decât înainte, nu va accepta această ridiculizare a lui Castro.

Harvey avea să comenteze:

– Cu cele câteva vorbe spuse, Lansdale l-a pierdut pe McCone, jumătate din cei de la Departamentul de Stat și jumătate de la Apărare. Nu te-apuci să-i povestești lui McCone ce-a realizat Castro. „Și care ar fi, generale“, întreabă acum McCone țeapăn ca o fată de saltea, „tonul potrivit?“ „Oh“, zice Lansdale, „aș spune apăsat că Diavolul îți poate da totul, cu excepția libertății. Toate bunurile materiale de care ai nevoie, însă nu, domnule, nu și libertatea. Trebuie să-i facem să înțeleagă că le putem oferi tot ce obțin de la Satana, plus libertatea“.

– Iisus pe-un sandviș cu șuncă! a zis Harvey. McCone nu vrea s-audă de Satana, Maxwell Turner pare foarte încurcat, Roger Hilsman de la Departamentul de Stat își înăbușe râsul. Se prea poate să fi fost zece șefi în jurul mesei de conferință și vreo treizeci de ajutori de băgători de seamă în spatele lor, și puteai tăia fumul felii, cu mâna. Lansdale habar n-are când pierde un război.

Peste o săptămână, printre cei din Trupa de Șoc W circula o anecdotă, și anume că Lansdale urmărea să împrăștie în toată Cuba zvonul că Fidel Castro era Antihrist, și că A Doua Ivire era aproape. Umbla vorba pe la subsol că Lansdale promulgase acest scenariu la o ședință a Comitetului de Securitate Națională. Într-o noapte fără lună, un submarin american se putea ridica la suprafață în Golful Havana, împroșcând cerul Havanei cu niște obuze. Operațiunea trebuia executată la o scară suficient de mare, încât să sugereze că Iisus Hristos s-a arătat, și pășea acum spre Havana călcând pe ape. Zvoniștii din Havana ar fi putut să disemineze povestea că însuși Castro fusese în patrulare cu Paza de Coastă în apele golfului și că-L împiedicase pe Iisus să ajungă pe uscat. Bine făcută, operația ar fi putut alimenta o reacție enormă. Probabil că avea chiar să-l răstoarne pe Castro.

Cuiva de la Departamentul de Stat i se punea în seamă următoarea observație: „Asta-mi sună ca un fel de *eliminare prin iluminare.*“

Povestea l-a făcut pe Lansdale să se simtă mizerabil. Într-o scrisoare, Kittredge menționa în treacăt: „L-a sunat din nou pe Hugh aseară, să i se plângă de *barbă*. S-a jurat că nu-i adevărat. Susținea că nimic de acest fel nu s-a rostit vreodată la Comitetul de Securitate Națională, și că totul era manopera celor de la Trupa de Șoc W. E clar că Lansdale îl bănuiește pe Harvey. Eu mă întreb dacă nu-i cumva Hugh.“

8

La Idele lui martie, am primit un bilet de la Kittredge: „Fii drăguț, Harry. Mi-ai povestit o mulțime despre JM/VALUL, dar ai făcut-o din fărâme și bucăți. Îmi poți oferi o perspectivă? Nu sunt sigură că știu măcar ce este acest JM/VALUL".

23 martie 1962

Dragă Kittredge,

N-am fost sigur că ți-aș putea satisface cererea. JM/VALUL e ceva *mare*. Săptămâna trecută însă, după primirea scrisorii tale, i-am putut arunca o privire globală. S-a întâmplat într-un loc cu totul inedit pentru o viziune – am fost la o ședință a Grupului Special Lărgit. Ce-ți pot spune e că ofițeri la nivelul meu nu prea ajung pe-aproape, de obicei. Pot, așadar, considera că ești pe deplin în cunoștință de cauză cu acest Grup Special Lărgit, cu personalul lui și cu protocolul? Dacă nu, permite-mi să-ți spun că nu trebuie confundat cu vreun alt Grup Special sau cu Grupul Special CI (Contra Insurecțiilor). De regulă, se întâlnește în clădirea Biroului Executiv, în fiecare joi, la ora două, cu consilieri prezidențiali de talia lui Maxwell Taylor, McGeorge Bundy, Alexis Johnson și John McCone. Trec împreună în revistă toate evenimentele militare care au avut loc (din ultima joi încoace). Când au isprăvit cu treaba asta, Robert Kennedy își face apariția de la Ministerul de Justiție și Grupul Special CI trece pe primul plan. Ceea ce are de-a face cu Forțele Speciale. Adică, Beretele Verzi. Ultima ședință a zilei, de obicei pe la jumătatea după-amiezei, se ocupă de Grupul Special Lărgit, iar acesta este dedicat în întregime Cubei.

Săptămâna trecută, Bill Harvey a avut de făcut o prezentare și m-a luat pe mine să-l însoțesc. Sarcina aceasta poate fi o povară. Te învârtești pe lângă două serviete diplomat mătăhăloase, pline cu documente la care s-ar putea ca Harvey să fie nevoit să se refere: eu sunt omul care stă pe scaunul din spatele lui, asigurându-l împotriva orbecăielilor. Dacă cineva, dintre cei așezați în jurul mesei, aduce în discuție vreo problemă ridicată vreodată în ultimele șase luni, eu trebuie să fiu gata să-i furnizez documentul relevant. Când ai avut timpul să-ți organizezi materialul, ca mine, nu-i chiar așa de dificil pe cât pare, încât ședința îmi datora măcar atât, nu contează cât de presat eram de această îndatorire și ce apăsare a însemnat pentru mine prezența oficialităților. Mărturisesc că am trăit cu adevărat povara gravitații umane, când m-am pomenit în aceeași încăpere cu McNamara, McCone, Helms și Maxwell Taylor, precum și impresia formidabilă de a respira același aer cu personalități de categorie grea, copleșitoare, indiferent de glumele pe care le schimbă între ei. Saga lor este în realitate cam tot atât de prietenoasă ca un joc de tenis pe muchie. Cu toate acestea, nu încape îndoială că merită să fii de față. De câte ori n-am trecut pe sub ferestrele vechii clădiri a Biroului Executiv, dorindu-mi s-o văd pe dinăuntru. Cu toate că sala noastră de conferințe este cam ceea ce te-ai aștepta să fie – scaune grele de piele cu brațele capitonate, pentru șefi, și o masă irlandeză de vânătoare, precum și o serie de stampe cu scene de vânătoare (*Hunteri*

pe Potomac, cca 1820) –, mi se părea că aș fi trecut o piatră de hotar în cariera mea.

Participarea lui Harvey la ședință a durat patruzeci și cinci de minute. Cât a așteptat cu mine în anticamera secretarei, a fost nervos, nervos cum numai eu pot ști (după încărcătura suplimentară de pietriș depozitat în glasul lui). Doamne, dar omul acesta are două glasuri; unul e timbrul nu atât de reținut, rezervat echipei cu care lucrează, și prezentarea lui în public, potolită – o bolboroseală cu un timbru scăzut, adânc și aproape inaudibilă. Nimeni nu se pricepe să dea drumul unui cortegiu mai lung de cuvinte ca să transporte un simplu gând ca William King Harvey, când nu dorește să fie înțeles prea limpede. Astăzi i s-a cerut să dea un raport asupra activității agenților pentru Mongoose, precum și a instalațiilor relevante pe mapamond. Cum ți-am dat deja multe amănunte despre acestea, acum le voi enumera doar. Harvey a început prin a acorda câteva minute operațiunii de la Frankfurt. Dacă ții minte, a fost opera lui Hugh. Și nu una oarecare. Implica convingerea unui mare industriaș german, care răspundea la numele de cod SCHILLING (un vechi prieten, pasămite, de-al lui Gehlen), să expedieze în Cuba bile de rulmenți deformate, pentru o fabrică de mașini-unelte. Țin minte că ai fost surprinsă de etica acestui fapt, în timp ce eu eram impresionat de abilitatea lui Hugh de a-l determina, pe un german cu o companie a cărei reputație a fost clădită pe rulmenți de mare precizie, să-și coboare standardele în numele subminării Cubei. Vreau să spun că, fără să-mi placă în mod deosebit, am ajuns la concluzia sumbră că o cale pe termen lung de a-l înfrânge pe Castro este de a-l istovi. Harvey a mai menționat și autobuze englezești, pe care am reușit să le „tratăm" în docurile din Liverpool. (Se prognozează avarii neîntârziate, i-a anunțat el pe membrii Grupului Special Lărgit.) A mai dat explicații asupra operației legate de credit, care folosește tehnici bancare avansate prin care să fie blocate creditele cubaneze. Îți amintești? Avem agenți bancari la Anvers, Le Havre, Genova și Barcelona. Ai zis că n-ai cum urmări aspectele tehnice. Ei bine, eu pot, mai mult sau mai puțin. Cele mai multe comenzi cubaneze nu mai pleacă din Europa și din cea mai mare parte din America de Sud decât cu plata în avans.

– Aceasta este fructificarea unei directive a Agenției, a informat el GSL-ul, trimisă de mine, cu concursul domnului Helms și al directorului McCone, fiecăreia din cele optzeci și una de stații ale noastre în străinătate. Numita directivă desemnează cel puțin un ofițer al Agenției să se concentreze asupra problemei cubaneze, în cadrul fiecărei stații. A arătat spre una din servietele mele pântecoase. În clasorul de colo, ca urmare a numitului proiect, sunt cuprinse o sută patruzeci și trei de operații distincte, puse deja în mișcare în consonanță cu cercetările noastre paradigmatice.

Trebuie să spun că Harvey procedează cu o anumită dibăcie a lui. Acordă cincisprezece minute când vine vorba de „inima activității" noastre și citează mai bine de o sută din raidurile comandourilor trimise în Cuba, precum și mersul unui plan mai important de aruncare în aer a lucrărilor uriașei mine de cupru din Matahambre. Apoi, deoarece se întâmplase că Lansdale nu era prezent la ședință, Harvey a înfățișat „implementarea Programului Lansdale" de către noi.

Acesta consta din „lansări masive de fluturași" deasupra zonelor Camaguey, Cienfuegos, Puerto Principe și Matanzas. Fluturașii îi vor invita pe cubanezi să aibă întotdeauna chibrite la ei în vederea unor sabotaje improvizate. Li se poate da astfel foc, pentru a cita un exemplu, plantațiilor de trestie de zahăr nepăzite. În cabinele telefonice, receptoarele aparatelor pot fi ridicate de pe furcă, „ceea ce, având loc la orele de vârf și într-un număr suficient de mare de locuri, poate afecta comunicațiile".

Toate acestea erau mărunțișuri, Harvey o știa prea bine, dar le înfățișa cu bună știință ca fiind Programul Lansdale.

După un timp, revenindu-mi, am început să mă simt destul de sigur de mine însumi și de capacitatea de a mânui conținutul clasorului meu. Harvey bâzâia monoton despre „potențialul maritim" pe care-l are JM/VALUL, ceea ce sună ca o metaforă respectabil de pretențioasă, întrucât ne referim la yachturi de vacanță, ca la „nave-bază", și la ambarcații de agrement, ca la „canoniere". Vrând-nevrând, problemele navale de care ne-am izbit în Golful Porcilor se repetă. Toate bărcile și vasele noastre au o situație comparabilă cu a unor agenți, căci sunt obligate să ducă o viață dublă. Ce simplu ar fi să putem folosi Flota Militară a Statelor Unite, dar nu putem, nu pentru raiduri, și astfel are loc o mascaradă fără sfârșit, ambarcațiile fiind revopsite la câteva săptămâni odată și reînmatriculate. O „canonieră" nu-i în realitate nimic mai mult decât un vas de agrement, cu două mitraliere de 50, dar toate bazaconiile astea sunt, dacă vrei să mă crezi, necesare în gradul cel mai înalt, deoarece fiecare ambarcație care pleacă spre Cuba încalcă Legea asupra Neutralității. FBI, Vama, Imigrația și până și Finanțele (care, chipurile, se află pe urmele traficanților de droguri) fac cârcei la gât sforțându-se să nu se uite la noi.

Oricum, în toiul acestor împrejurări prestigioase, am o viziune. În timp ce Harvey vorbea, am început să mă gândesc la una din bazele noastre din Miami, de pe Riviera Drive, 6312, o proprietate modestă ca multe altele din Coral Gables, cu zid de piatră, poartă de fier, clădire cu două niveluri din cărămidă roșie în stil cvasi-spaniol – o casă, una peste alta, drăguță, rece și bine făcută – și acoperișul în cupolă, cinstindu-i pe filozofi. Nimic special în toate astea, până ajungi în curtea din spate, iar aceasta dă în canalul navigabil Coral Gables, care, în acest loc, nu-i decât un jgheab de apă care te duce în Golful Biscayne și, dacă ai răbdare, până în Golf Stream. Kittredge, e aproape de necrezut. Cubanezii care pleacă în misiuni în care și-ar putea găsi moartea prin lagunele cu manglieri cubaneze, intră pe ușa din față ca meșteri la toate, își culeg artileria, inclusiv glugile negre pe care le vor purta în cursul călătoriei, astfel încât pilotul cubanez, dacă va fi cândva prins, să nu-i poată identifica, și, de îndată ce se lasă întunericul, pornesc în ceva ce pare a fi o ambarcație de pescuit de mare viteză și echipată cu dărnicie; dar nu, e vorba de canoniera noastră mascată. Ce război ciudat. Nici vorbă să te gândești la bătălii, când casele de pe canalele pe care pornesc în grabă aceste vase sunt în stuc roz sau în galben de culoarea canarului, în albastru-cobalt sau într-un verde de chitră, iar grădinile lor și copacii înfloriți te întâmpină cu o răscoală de roșu închis și deschis, în timp ce palmierii își lasă acea langoare trepidantă, pe care o simți atât de des la tropice. Mă întreb dacă nu cumva până și simplul fapt de a ră-

mâne drepți în dogoarea soarelui nu le-a luat acestor arbori obsceni ultima picătură de vlagă.

Deținem, la ora actuală, o asemenea colecție de case conspirative, de baze *navale* (cea de pe Riviera Drive, 6312), depozite provizorii de campanie și locuințe neobișnuite, încât mă simt tentat să-ți descriu extremele. Avem, de exemplu, un teren de vânătoare în Everglades, unde găsești doar un adăpost din tablă ondulată pe un mamelon din mlaștină, cu un luminiș pentru elicopterul care-i transportă pe VIP ca Lansdale, Harvey, Helms, McCone, pe bărbatul tău, Montague, Maxwell Taylor, McNamara sau, la o adică, pe Președinte și pe fratele lui. Poartă numele de Terenul de Vânătoare Waloos Glades, PROPRIETATE PRIVATĂ, ACCESUL INTERZIS, și acest loc există numai pentru a face posibile întâlniri între oameni care nu doresc să fie văzuți împreună în public. Dacă Bobby vine la Miami, de exemplu, acesta este un eveniment pentru mass-media. Astfel el poate zbura până la Baza Aeriană, apoi cu elicopterul până la Waloos Glades, pentru o ședință cu niște conducători latino-americani, de care poate n-are chef ca toată Florida de sud și DGI-ul să ia cunoștință.

O altă instalație: un drum de pământ urât, purtând drăgălașul nume de Șleaul Cuibului de Prepelițe, te duce printr-o pădure de pini spre un bungalow tipic pentru sudul Floridei, cocoțat pe picioroange și bătut de vânturi, cu o verandă de jur-împrejur. Este școala de transmisiuni. În alte locuri se studiază tactica de gherilă. Am vizitat zece asemenea puncte. La Elliot Key, pontonul însuși este ascuns între manglieri. Baleniera care te duce și te aduce, o alcătuire lungă de șaisprezece picioare, trebuie să se târască prin frunzișul sufocat de țânțari până la gura pârâului larg de patru picioare, care te poartă în amonte contra curentului cale de vreo sută de yarzi și te lasă la ponton, de unde, pe un drum de coral de lățimea unui jeep, se asigură transportul proviziilor printr-un desiș către o casă veche și șleampătă, înconjurată de junglă. Înăuntru dai de un dormitor comun – cu șaisprezece priciuri –, o bucătărie încăpătoare și o capelă. Latrina o au în curte. Apa proaspătă e adusă cu barca și jeepul. Adaugă un șopron pentru arme, salopete, flit pentru țânțari și două bărci cu motorul în exterior, și ai obținut o tabără de instrucție, total izolată, care-i sudează pe exilații cubanezi dornici de acțiune într-o „unitate de șoc fraternă", o expresie ciudată, dar mintea militarilor, încep eu să ajung la această concluzie, nu-i chiar lipsită de perspicacitate în motivarea unui luptător.

La cealaltă extremă a acestei tehnici logistice, în împrejurimile cartierului general de la Zenith (ocupat acum de JM/VALUL), posedăm o magazie mare care aprovizionează comandourile noastre, de la bărbi false de *barbudos* și până la ultima uniformă militară cubaneză. Toate tipurile de arme de foc cu care sovieticii și lagărul răsăritean îi înzestrează pe cubanezi – mortiere, mitraliere, puști-mitraliere, pistoale, bazooka, aruncătoare de flăcări, toate astea pot fi procurate din magazia noastră. Aș vrea să poți urmări schimbările de expresie de pe chipul unui războinic înnăscut ca al prea puțin imperturbabilului meu prieten Dix Butler, când parcurge cele cincizeci și patru de pagini ilustrate ale catalogului nostru. Îți poți face astfel o idee despre ce înseamnă o luptă adevărată.

Alătură acum acestei dioramе a JM/VALULUI toate locuințele, apartamentele din hoteluri, motelurile care servesc și masa, plus Hanul Universității, care ține de Universitatea din Miami (pe acesta pur și simplu ni l-am cam însușit pentru ofițerii de grad mediu, în trecere), include restaurantul DuPont Plaza din centrul orașului (pentru eșaloanele superioare), și vei obține un oraș de mici dimensiuni în cadrul altui oraș, pentru personalul Agenției și familiile oamenilor. Să fi ajuns ofițerii noștri operativi la un număr de 500? 600? Doar nu-i poți număra cu bucata. Lucrăm cam cu vreo 2 500 de agenți, subagenți, curieri, ajutori de băgători de seamă și angajați permanenți, care fac pe bucătarii în locuri ca Elliot Key. Toți cubanezi. Numărul lor e în creștere. Le plătim în medie cam 300 de dolari pe lună fiecăruia, pe lângă sistemul de cecuri speciale, care pot fi transformate în bani numai la vreo două ghișee ale sucursalei din Miami a lui First National Bank, de pe bulevardul Biscayne.

Dat fiind faptul că unii dintre noi colaborăm atât de strâns, avem tendința și să luăm mesele împreună, precum și câte un pahar. Nu voi descrie crâșmele și garniturile: numele lor îți vor vorbi despre decor – sala Hotelului celor Trei Ambasadori; Birtul La Cămașa Mototolită, La Cele Douăzeci și Șapte de Păsări – tot ce pot spune este că, pentru prima dată de la Fermă încoace, ies să beau cu frații la scară mare, seară de seară. Vânăm fuste mai puțin decât te-ai aștepta. Realitatea în care trăim este dimensiunea operației în care ne-am angajat cu toții și, în fundul celui de al treilea sau al patrulea pahar de Bourbon, ajung să pricep de ce sunt gata să trag din greu pentru Harvey, în ciuda îngustimii lui de vederi și a toanelor lui trăsnite. Lansdale are idei minunate, dar mă tem că trage la o ambarcație necunoscută, în timp ce Harvey ne lasă să stăm la cârma propriilor noastre corăbii. Proprietățile și corporațiile noastre-simulacru au ajuns mai bine de cincizeci – agenții de detectivi, magazine care desfac carne, ateliere de reparat bărci, prăvăliile pentru pescuit sportiv –, la ele însă te-ai fi așteptat, dar mai avem și un oficiu de Cercetare și Marketing pentru Caraibe chiar pe Okeechobee Road, precum și propria agenție, care ne procură casele conspirative, propria agenție de turism pentru liniile aeriene, firma noastră de import-export, pentru logistica furniturilor de toate felurile, o tipografie care îndeplinește tot soiul de treburi, o agenție de plasare pentru personalul nostru recrutat dintre exilați, ca să nu mai pomenesc de atelierul de întreținere electronică, precum și de clubul de pescuit și vânătoare, pentru arme și antrenament. Cu asta nici n-am ajuns încă în măruntaiele Agenției, instalate la Zenith. Acolo, fabrica noastră de informații se extinde lună de lună, iar laboratoarele foto prelucrează zilnic materialul obținut prin zborurile executate de U-2 deasupra Cubei. Oficiul poștal de la Zenith, mare cât o sală de bal, controlează corespondența între Miami și Havana, și mai există și un spațiu rezervat tăieturilor din presa mondială, unde sunt colaționate reacțiile față de Statele Unite și Cuba, precum și o sfântă a sfintelor pentru zona de sus, nu cea de pe urmă, unde dulapurile cu clasoare adună rapoarte venite de la treizeci sau patruzeci de sucursale ale mișcării cubaneze ilegale. Harvey, care n-are pic de încredere în rețelele pe care nu le-a construit el, a botezat-o „sfânta relelor".

Poate că cea mai bună cale de a-ți da o idee despre forța de care dispunem și despre amplasamentul de aici ar fi să-ți spun că aici nu ezităm să șifo-

năm, încălcăm, violăm și/sau ignorăm legile Statului Florida, precum și pe cele naționale. Informația falsă, dată ziarelor din Florida, e o chestie de rutină; impozitele maschează adevăratele surse ale investițiilor în proprietățile noastre; planuri de zbor false sunt trecute zilnic la Agenția Federală de Aviație; și transportăm arme și explozive pe magistralele Floridei, violând, așadar, Decretul asupra Munițiilor și Decretul asupra Armelor de Foc, ca să nu mai vorbim despre ce le facem vechilor noștri prieteni – Vama, Imigrația, Finanțele și Legea asupra Neutralității.

Potrivit ideilor ferme ale lui Harvey despre cum trebuie procedat cu patronii de ziare, mai controlăm, din motive practice, cea mai mare parte din ceea ce se publică despre Cuba. Colaborarea noastră cu ziariștii locali se desfășoară adesea la un pahar și-i destul de plăcută. Politica lui Harvey prevede „să nu-l minți niciodată pe un reporter decât atunci când ești obligat". Drept urmare, articolele sunt opera departamentului nostru de publicitate. Așadar, cea de-a patra putere de prin partea locului nu prea are de lucru până peste cap, iar dacă s-ar apuca să reziste, atunci tăiem canaua.

– Ce dracu', doar nu suntem mai răi decât lumea din jur, zice Harvey. Îl unge la inimă că are mass-media în buzunar.

Așa arată imaginea mea panoramatică despre JM/VALUL. Dacă ar fi să încerc explicarea stării de spirit și a moralului acestei întreprinderi, nu mi-ar fi stat la îndemână. Nu seamănă cu nimic din ce-am văzut până acum în Agenție, de la primele mele fantasmagorii de la Fermă încoace, pe când îmi închipuiam că vom fi angajați în activități de mare risc, clipă de clipă. Nu asta facem, dar trăim la strălucirea unor asemenea fapte. Dix Butler, de exemplu, a fost delegat ca observator (de către Harvey) în ziua în care Beretele Verzi au realizat o punere în scenă pentru Jack Kennedy la Fort Bragg, de unde ne-a adus niște rapoarte care ne-au entuziasmat, ca și cum pletora de scamatorii și isprăvi fizice de care sunt în stare Beretele Verzi s-ar putea compara cu îndrăzneala unora din planurile noastre.

Rostul Beretelor Verzi, după cum sunt sigur că știi, este să producă luptători speciali, care pot face față forțelor de gherilă radicale din țările Lumii a Treia, ca Laos și Vietnam. Pe câțiva dintre cei cu sufletul tânăr de la Pentagon, plus Președintele și Maxwell Taylor, plus, cu siguranță, Bobby Kennedy, exercițiul îi încântă. Voi adăuga că, în cartea lui Bobby, *Inamicul dinăuntru*, găsești un pasaj impresionant ca sentiment: „Marile fapte ale trecutului națiunii noastre au fost făurite de oameni plini de tărie", și, pentru a exemplifica, execută din câteva linii portretele vulpilor lui Merrill și al comandoului lui Mosby, a lui Francis Marion, Vulpea din Mlaștină – pe scurt, ale eroilor noștri din gherilă. Beretele Verzi sunt urmașii lor naturali, iar în ziua în care i-a vizitat Jack Kennedy, l-au luat și l-au dus la Lacul lui McKellar, unde au montat o demonstrație dată în draci. Oameni-broască au înotat pe sub apă, după care au ieșit la mal cu arme etanșe; parașutiști în cădere liberă de la o mie cinci sute de picioare au aterizat pe malul lacului. Lăsând în urma lor dâre de fum, s-au încrucișat în aer de mai multe ori, brodând cerul și deschizându-și parașutele în ultima clipă pentru a evita impactul fatal cu solul; echipe de judoka le-au trecut fulgerător prin fața ochilor în luptă corp-la-corp, iar alte Berete Verzi s-au cățărat pe prăjini înalte, instalate de ingineri în mijlocul lacului, iar din vârful

lor și-au dat drumul să alunece pe cabluri întinse sub un unghi foarte incomod. Elicoptere Caribou și Mohawk au trecut la o altitudine foarte joasă prin fața tribunei prezidențiale, iar vreo mie de inși, care izbutiseră să rămână perfect ascunși prin tufișuri, de cealaltă parte a lacului, au țâșnit cu strigăte de luptă și, purtând în mâini aruncătoare de flăcări, au mimat un atac prin surprindere. Ca punct culminant, un bărbat a pășit dintr-un elicopter în zbor, cu un soi de rachetă în spate, și a coborât într-o planare iute și lină prin aer, ca apoi să aterizeze chiar în fața lui Jack Kennedy. Pe urmă, o formație de opt elicoptere Caribou a aruncat mii și mii de fluturași în zona demonstrației. Pe fiecare dintre ei era imprimat chipul Președintelui.

Îți scriu și te simt cât de ultragiată ești. Nu pentru că aceste lucruri se fac – poate că-i necesar, îți vei spune –, dar de ce să te-aud pe tine, Harry, vorbind așa, chiar până într-atât de încântat să fii? Ei bine, sunt. Dix Butler cochetează cu ideea să se transfere la Beretele Verzi, în timp ce eu îmi dau seama că m-am înrolat în Agenție închipuindu-mi că viața mea va arăta chiar așa. E posibil să mi se tragă de la Cal și de la poveștile cu OSS. Viața în Agenție nu-i lipsită de interes, totuși, o latură mai aventuroasă a ființei mele simte nevoia acțiunii fizice, precum și, da, gustul luptei.

Acum, s-ar cuveni să știi că n-am de gând să dezertez din Informații – niciodată! Punând în cumpănă lucrurile, mă simt fericit. Fac ceea ce îmi cere să fac partea din mine care are cuvântul cel mai greu. Cum de-o pot spune alții – mulți? Pentru destui dintre ofițerii Agenției trebuie că Beretele Verzi poartă o pecete de *clandestinitate*, odată ce marchează atitudinea celor din JM/VALUL. Dix Butler nu-i singur la părinți.

De exemplu: *coioții*. Dix face legătura cu ei. Am descoperit că circulă un zvon din Alaska până la Miami și prin toate punctele intermediare. Trebuie să existe vreo două mii de foști jucători de fotbal, foști călăreți de rodeo, foști cascadori, foști motocicliști, foști pușcăriași, foști polițiști, foști boxeri, barmani șomeri, schiori și surferi rătăcitori, care vor fi auzit câte ceva despre JM/VALUL și/sau despre țicneala cubanezilor noștri; și au venit încoace să acționeze. Ai putea crede că se duc la Beretele Verzi, dar aceia sunt prea milităroși pentru ei. Totuși, le-ar plăcea să intre în legătură cu Agenția; opțiunea lor va fi aceea de ofițeri operativi. Când mă gândesc, îmi pare rău pentru ei. „Prima condiție", le-aș spune, „e să învățați dactilografia." Firește, zâmbesc doar atunci când întreabă cum se pot înscrie în Agenție și le zic: „Păi, colaborarea pe bază de contract s-ar putea să vi se potrivească mai bine", iar când se interesează cum o pot face, le răspund: „Nu încercați voi. Veți fi căutați."

Te aud întrebându-mă: De unde știu ei că am legături cu Agenția? Oficial, nu știu. Eu le tot explic că lucrez în electronică, la care ei dau din cap cu înțeles, dar, firește, asemenea convorbiri au loc când ies în oraș pentru o noapte de hoinărit prin baruri cu Dix Butler. El e sufletul acestei bande și are bune contacte cu mai mult de o sută dintre ei. Îți poate înșira performanțele atletice și/sau dosarul penal al fiecăruia, ceea ce, dacă pentru Dix e o activitate congenială, pentru Harvey înseamnă curată binefacere. Butler, am descoperit eu, face pentru Harvey ce-a mai făcut cândva la Berlin cu atâta succes – îl ține la curent și în contact cu categoriile cele mai *largi*.

Cum pentru raiduri nu apelăm la americani și (după cunoștința mea) nici nu infiltrăm oameni din Agenție în Cuba, pentru *coioți* nu prea apar multe contracte. Dix îi folosește la câte o treabă de ocazie, neortodoxă. În cea mai mare parte a timpului însă, nu lucrează pentru Agenție. Întrucât au tendința să se înhăiteze, făcându-și mendrele prin hogeacuri și pensiuni răspândite prin tot orașul, câte una din cetele astea ale lor este deseori închiriată de unul din grupurile de exilați cubanezi și asmuțită asupra altuia; devin bande de pedepsire. Mai sunt angajați ca pistolari, pentru îndeplinirea unor misiuni în Cuba, de unii exilați bogați sau/și texani cu parale, dornici să-și monteze singuri micul lor război de amatori. De aici rezultă o grămadă a dracului de mare de vorbărie, câteva ore de instrucție la întâmplare, o excursie de-o săptămână pe la un poligon de trageri, mulțime de planuri făcute și refăcute ale misiunii propuse, după care totul e șters – invariabil – cu buretele, pentru că patimile se răcesc și cubanezul bogat își pierde curajul. (Teama de represaliile DGI-ului asupra membrilor de familie rămași în Cuba e permanentă.) Altminteri, coioții le iau banii și, chiar dacă n-au respect pentru ei, se păzesc s-o arate. Firește, coioții sunt amestecați și-n afacerile cu marihuana și vreo câteva droguri mai dure.

Pentru Harvey, reprezintă o excelentă sursă de informații despre ce clocesc grupurile de exilați mai puțin iubiți de stăpânire. Unii dintre ei chiar sunt apți pentru o muncă pe bază de contract și ne găsesc bărci, le repară, sau trec printr-o școală de scafandri pusă la dispoziția oamenilor-broască prezumtivi, dintre cubanezi.

Mi-am petrecut unele seri împreună cu Dix, într-unul sau altul din hogeacurile coioților. Stăm pe coșuri de împachetat, pe podea sau, mie, ca oaspete de onoare, mi se dă un balansoar vechi și primejdios de flexibil, iar Dix ține scaun de judecată, în timp ce trecem din mână în mână sticla de Bourbon pe care am adus-o, iar apoi bem din cana lor cu vin roșu și fumăm. Bourbon, vin roșu și marihuana au ca rezultat o mahmureală trăsnitoare, dar n-aș putea spune că n-am prins gust pentru amestecul de relaxare dărâmată și de înaltă tensiune. În asemenea seri, auzi tot soiul de bârfe. Ce mai fac „greii" – Fiorini, Masferrer, Kohly, Frio Socarras, Gloata. Comentariile sunt avansate. „Cărămidă trebuie să fie băiatul lui Trafficante", sau: „Grupul Zero-Zero cumpără bazooka – vor să facă piftie unul din tancurile lui Fidel."

– Cine cumpără?

– Tigrul Turk.

– Tigrul Turk nu-i mâncător de flăcări.

– Un nas-de-ceară și atât.

– Păi, cine nu simte ceva răcori când îl calcă pe călcâie Federalii?

– Pe naiba, omule, zice un altul, Federalii sunt chiar pe capul nostru. Se pregătesc să ne facă felul.

Trimiterea e la Dix și la mine. Lui Dix îi place. Trage un fum, dă țigara cu iarbă mai departe și vorbește în timp ce exalează fumul:

– Măi pișpirică, de ce vă jucați voi cu focul?

Se râde. Firește, seara nu-i lipsită de orice risc. Dacă erau douăzeci de inși de față, și Dix îi ține în mână pe cei mai mulți dintre ei, dar sunt vreo câțiva...

– S-ar putea să mă extind, face el.

Mă simt ca sora nevolnică. Îmi închipui – pot *numai* să-mi închipui – că aș avea vreo șansă cu o treime până la jumătate din șleahtă, dar aici ai de-a face cu indivizi care încep de la șase picioare și șase țoli și trei sute de livre și ajung până la un mexican pitic, pe nume Goliath, poreclit Scatoalcă, cu reputație de monstru absolut, dacă-i dai pe mână un cuțit. (Cine și-ar putea apăra picioarele într-o luptă cu cuțitele?) Dix însă îi desfide răzbunarea tot timpul. Nu-l scoate din Chirpici în sus și Chirpici în jos, ceea ce lui Scatoalcă nu-i face nici o plăcere. Chirpici e una din poreclele pentru mexican, de pe aici.

– Nu-mi spune așa.

– Da' de *Scuipătoare* ce zici?

Râs forțat.

E o lume curioasă. Noi, cei din Agenție, aflați la celălalt pol al existenței, apărem, prin contrast, atât de curați. Și totuși, din când în când, se ivește câte-un cowboy de bună credință printre coioți, și devine un agent cu contract pe care putem conta.

„Gerry H. dă cu Ciocu' și scurmă pământu' pe unde trece", sună acolada. Traducere: „Nimeni n-are boașele lui."

Cei mai mulți dintre ei sunt sortiți să-și bea mințile și să se piardă. Au relații printre femei fără căpătâi, pe care le numesc „formații" – un cuvânt nou pentru mine. Dacă femeia e ceva mai bătrâioară și mai e și-n puteri, cum sunt unele din femeile lor, o numesc „muma pământului". Mă simt ca generalul Lansdale descoperind antropologia.

La o adică, nu toate serile se termină cu ostilitate sau cu sânge (deși, în ultima lună, am fost martor la două), dar nu există seară care să nu asculte de regula unității celor trei: pileală, încăierare și – din respect pentru tine – preacurvie; problema e care din primele două e mai importantă. Băieții vin și pleacă din hogeac cât ține noaptea și sunt primiți de obicei, în caz că nu-și spun cuvântul prietenii mai vechi sau dușmanii, cu o bunăvoință proporțională cu cât vin sau tărie au adus, mai multă sau mai puțină decât sting ei înșiși. Trebuie să fii o *pleavă* să vii cu mâna goală.

De ce m-oi fi simțind oare atât de atras de limbajul lor și de ei înșiși? Pentru că trăiesc de azi pe mâine? Au un simț al prezentului într-adevăr intens. Într-una din seri, pe când vreo câțiva dintre noi beam într-o *bombă* (un alt cuvânt care-mi place, pentru numele lui Dumnezeu, încep să înțeleg în ce măsură oamenii se pot purta ca animalele băgate-n cușcă), un fost scamator, pe nume Ford (care-și rupsese piciorul în mai multe locuri și nu-și mai putea exercita singura meserie la care se pricepea), s-a apucat să facă pe nebunul învârtindu-se printre noi cu o baionetă proaspăt ascuțită. Îi dădea înainte cu fandările în fața celui mai bun prieten, Jim Blood, zis și Bouleanul, și Bouleanul, deranjat de amenințarea implicită, i-a ars lui Ford un pumn în piept, drept care baioneta a sărit în sus, și, când a revenit, a căzut pe umărul lui Ford. Arăta ca o vită proaspăt înjunghiată pe un altar de marmură. Am cărat prosoape, ziare, cămăși vechi – nimic n-a putut opri șuvoiul.

– Rahat, e o venă, nu o arteră, a zis Ford. Coaseți-o.

S-a adus vorba să chemăm un doctor. Dar un medic, orice medic, ar fi putut face raport.

– Coase-ți-mă, a zis Ford. N-o să am nimic.

Și așa, Jim Blood, tot atât de criță ca Ford, a făcut rost de ață neagră și un ac de nădejde, l-a sterilizat cu un chibrit aprins și i-a cusut rana. I-a luat ceva timp. Degetele lui erau mânjite cu negru de fum de pe ac, și mai și nimerea alături, iar într-un rând acul a intrat pe jumătate în deltoidul lui Ford, a trebuit să fie scos. Și în timp ce se îmtâmplau toate astea deveneam tot mai conștient de mirosul greu care ne înconjura. Casa se găsea undeva la vreo douăzeci de mile sud de Miami, pe marginea unei lagune cu plantații de manglieri, un loc unde duhoarea de vegetație intrată în descompunere și de vietăți marine moarte e de-ajuns de puternică să-ți trezească-n minte viziunea gangrenei. Cum nici vorbă ca acul să fie curbat, împunsăturile erau mai adânci de-un țol, și nu se auzea decât scrâșnetul dinților lui Ford. N-avea să scoată nici un țipăt; între două împunsături, bea resturile unui coniac supraîndulcit, pe care noi, ceilalți, am fost destul de mărinimoși să i-l lăsăm lui până se isprăvea treaba. Șase împunsături. Încă mai sângera printr-o tăietură de vreo trei țoli, ce avea să se infecteze și să se cicatrizeze ca o cocoașă de pământ în dreptul unui șanț, dar pentru Ford fusese o seară pe cinste. Nu se văicărise. Lucru despre care am tot vorbit pe urmă. Se spune că singurul bun care-ți rămâne într-o închisoare este propriul tău curaj, cu care le ții piept celorlalți. S-ar putea să fie el, curajul, singurul tău capital, dar îți ajunge să-ți cumperi toată merindea de care are nevoie ego-ul tău. Admir simplitatea și tăria pe care ți le cere condiția de om liber.

Desigur, s-ar putea ca această libertate să se dovedească implacabilă. Dix Butler se simte frustrat că nu poate participa la raidurile cubanezilor de care răspunde în fața lui Harvey. La câțiva dintre barcagii – ține. E unul pe nume Rolando (numele real: Eugenio Martínez), un pilot desăvârșit pentru vase mici. Rolando, nu, dă-mi voie să-i spun Eugenio, întrucât aici toată lumea îi cunoaște numele adevărat, e un profesionist cu contract de înalt nivel, un cubanez inteligent și devotat, care-și are perechea în așii Primului Război Mondial, vestiți pentru numeroasele lor misiuni. Martinez va ieși în larg de cinci sau de șase ori pe lună și, dacă e nevoie de un drum suplimentar, iacă-tă-l, tocmai trece pe ușa din Riviera Drive, nr. 6312. Modul de acțiune standard, așa cum a fost elaborat de Harvey în subsolul de la Langley, spune că *prácticos*, cu alte cuvinte piloții ambarcațiilor, nu trebuie să vadă niciodată fețele cubanezilor pe care-i transportă în vederea debarcării lor. Aceștia poartă tot timpul cagula.

Ca toate planurile puse pe hârtie referitoare la exilați, și această procedură e încălcată. Cubanezii au rude fără număr. Astfel, în cazul lui Martínez, are un văr care pleacă deseori în raid; cei doi chiar fac bancuri pe seama cagulei. Dix îl cunoaște și el pe văr, și cu ocazia unei misiuni deosebit de periculoase, în care se duceau să arunce în aer o fabrică de pneuri, ceea ce putea implica schimb de focuri și mai multe victime, Dix i-a urlat vărului în timp ce urca la bord:

– Amadeo, la întoarcere adu-mi o ureche.

– La ce-ți trebuie?

– Dau o sută de dolari, a zis Dix.

Amadeo s-a întors cu două urechi.

Butler s-a prefăcut îmbufnat, dar a pus pe masă cei două sute de dolari, iar Amadeo l-a luat la un restaurant cubanez din Key Largo, unde au făcut praf banii lui Dix pe-un chef cu două curve și au plătit o grămadă de farfurii sparte.

Nu știu dacă se cuvenea să-ți povestesc toate astea. Când așezi pe hârtie faptele golașe, ele pot fi înșelătoare. Aștept să-mi răspunzi. N-aș zice că pe-aici pe la noi nu-i nici o încordare.

Corespondentul tău cel demn
de încredere,
Harry

9

5 aprilie 1962

Dragă Bădărane,

Uf, circul acela oribil – JM/VALUL! Ce se întâmplă cu tine? Caracterul tău atât de prompt în nuanțe, atât de ferm în integritatea lui, pare pe cale de dispariție. Simt că parcă ai vrea să te prezinți ca pe un golan, dar, dat fiind felul în care-mi scrii despre Dix Butler, aș zice că ai făcut o pasiune de licean.

Dă-mi voie să-ți reamintesc scopul nostru. Cu toate ororile și excesele noastre, rămânem o societate superioară sovieticilor, pentru că în compartimentul nostru există o restricție fundamentală: noi, cei mai mulți dintre americani, credem în Judecata lui Dumnezeu (chiar dacă este ultimul lucru despre care vorbim). Nu pot sublinia îndeajuns cât de hotărâtoare este această frică de Dumnezeu, pe care o purtăm în noi, ca pe-o modestie a sufletului, pentru binele unei societăți. Fără ea, singurul lucru infinit pentru ființele omenești devine deșertăciune, adică disprețul lor pentru natură și societate. Acești oameni își creează convingerea interioară că ar cunoaște o cale mai bună de a conduce lumea, decât Dumnezeu. Toate grozăviile comunismului vin din vanitatea de „a ști" că Dumnezeu e numai o unealtă în mâna capitaliștilor. Paranoia lui Iosif Stalin a fost sfârșitul prin boală al unei asemenea certitudini. La fel a fost și deșertăciunea lui Lenin. Ascultă, Harry: Pe mine însămi mă judec cu aceeași măsură cu care-i judec pe comuniști. Fără credința mea în Dumnezeu și în Judecată, aș fi un monstru de deșertăciune, iar Hugh ar fi diabolic. Deșertăciunea constă în acea concepție abominabilă că poți conduce lumea, cu condiția să nu fii slab.

Coioții tăi se manifestă ca niște pshihopați de grad mai jos. Îi poți admira, dar se bălăcesc împotmolindu-se în crime meschine ca niște țapi buimaci ce sunt, înfipți în mocirlă. Ține minte, trebuie. Dacă vom combate răul prin rău (în credința că așa ne cer împrejurările), e de datoria noastră să evităm ticăloșia ordinară, ca pe un flagel. Mă tem pentru această națiune, pe care o iubesc atât de mult. Mă tem pentru noi toți.

Te rog ia-mi spusele așa cum le-am gândit. Nu te bosumfla.

Cu dragoste,
Kittredge

Nu *bosumfla* era cuvântul. Mă făcusem foc și pară. Mi-a dat prin gând că Kittredge nu știa nimic despre bărbați. Am renunțat la ideea de a-i explica faptul că, în realitate, condiția naturală a vieții unui bărbat e frica de teste, și anume de încercările fizice mai degrabă decât de cele mentale. Înaltele competențe de evaziune, dezvoltate în noi, ne țin la distanță de centrul lașității noastre. Ne însușim o profesiune, cu timpul ne căsătorim și avem familii, unii dintre noi devenim birocrați și dezvoltăm programe pentru activitățile noastre de relaxare, ne izolăm în obișnuință. Așa încât nu mă puteam stăpâni să nu-i admir pe acei oameni care-și doreau să trăiască zi de zi cu frica goală-goluță, chiar dacă asta-i lăsa ca pe niște inși golași și beți, incompetenți și sălbatici, pradă întâmplării. Le înțelegeam alegerea. Eu nu aș fi fost în stare de o asemenea alegere, dar îi respectam, și, dacă mă îndrăgostisem ca un licean de Dix, atunci lua-o-ar Iadul, da, la Dracu' cu ea. Nu i-am răspuns lui Kittredge.

Asta mi-a dat timp de reculegere. În ziua când am întâlnit-o pentru prima dată, tocmai revenea din prima ei escaladă pe un ghețar; era fericită. În dimineața aceea trebuie să-și fi depășit o bună parte din ce era rău în ea însăși. Am rămas în deliberare dacă să-i trimit un răspuns pe această bază, când pe adresa cutiei mele poștale din Miami a sosit o scrisoare. (Cum dădeam pe acolo din două în două zile, chiar dacă asta presupunea să mă scol cu un sfert de ceas mai devreme, e limpede că-mi doream să aud de la ea un cuvânt mai bun.)

23 aprilie 1962

Dragă Harry,

Te-ai bosumflat, nu-i așa?, și poate că aveai de ce. În mine stă atâta cruzime la pândă. Mă întreb dacă mai ții minte că într-o duminică de Paști, cu ani în urmă, seara, tatăl meu ne-a citit din *Titus Andronicus*? N-ar admite-o niciodată, dar, indiferent cât de slabă e piesa, a rămas una din favoritele lui. În secret. Țin minte că într-un rând mi-a spus: „Shakespeare are cea mai bună comprehensiune a răzbunării. O cunoaște. Răzbunarea este nu numai sumbră, ci și precisă. Ce poate fi mai precis decât tăierea unei mâini de la încheietură?"

Alpha tatălui meu n-a făptuit ceva mai sângeros decât una sau două încăierări academice, dar Omega tatei era sumbru și precis. Ceea ce cred că mi-a lăsat moștenire și mie. Nu știu de ce-mi face atâta plăcere să-ți zgândăresc mândria ta de bărbat. Cred că are legătură cu Hugh. Îi port pică pentru că și-a cucerit dreptul la preemțiune prin aceea că-i bărbat, astfel încât la el asta a ajuns un cod interior. Și-i consfințește dreptul de-a nu privi niciodată înapoi. Eu, care caut cu ochii în toate direcțiile, ei bine, mi-e ciudă pe el, și da, știu, te pun pe tine să plătești oalele sparte.

Mai ai totuși multe de învățat despre dimensiunile condiției de bărbat. Numai capacitatea de a te împăca, totodată, cu propria responsabilitate *și* cu pericolul face dintr-un ins un bărbat, și, știi, am ajuns la concluzia că-i admir pe frații Kennedy, pe Bobby tot atât de mult ca pe Jack, tocmai din acest motiv. Descoperi în ei atâta responsabilitate câtă se cuvine să aibă.

Acu', nu vreau să le exagerez virtuțile. Sunt tot atât de nătărăi ca majoritatea bărbaților, și nu numai într-o singură privință, iar dacă cineva s-ar îndoi de asta, ajunge să-l poftești într-o sâmbătă după-amiază la Hickory Hill, așa cum s-a întâmplat cu Hugh și cu mine, ca să vedem unde poate duce entuziasmul deplasat. Aceleași Berete Verzi care ți-au captivat pana se aflau printre invitați, și vreo douăzeci dintre oaspeții bine îmbrăcați, care eram de față, am fost tratați cu o duzină din armăsarii ăia de prăsilă tineri și prostănaci, chiar dacă bine clădiți, care săreau câte zece picioare în sus pe pajiștea de crichet, în timp ce alții – Tarzani, le zic eu – se răsuceau prin aer agățați de funii și zburau dintr-un copac în altul. Lui Bobby îi plăcea – cred că suferă de același set de afecțiuni deplasate ca tine –, dar, în definitiv, el îl place și pe Hugh. De ce? Pentru că Hugh s-a remarcat într-o partidă de fotbal. Păi, cum să nu se remarce? Ei nu știu că Hugh a fost antrenor și că mai este încă tot un ghem de voință și de reflexe. Am fost mândră de cavalerul meu pleșuv – de fapt, a și reușit pasa decisivă. Slavă Domnului că juca în echipa lui Bobby. La cină am fost, astfel, în centrul atenției. După care a urmat punctul de atracție al serii. Am fost tratați cu o prelegere prestigioasă.

Întrucât frații Kennedy sunt puși pe baterea tuturor recordurilor la rând, Bobby a decis că persoanele oficiale ale Administrației, consilierii prezidențiali și alți inși-cheie de la Casa Albă s-ar cuveni s-o ia pe panta intelectuală și astfel, o dată pe lună, o seară este închinată audierii unui economist sau om de știință distins și care (în chestia asta, las' pe frații Kennedy) are mare audiență la public în momentul respectiv. Am ajuns să cred uneori că alde K își iau găselnițele din revista *Time.*

De curând *Time* i-a făcut un portret reprezentantului pozitivismului logic în filozofie, A.J.Ayer, și-n seara respectivă l-am avut pe Ayer, cu un accent superb oxfordian ș.a.m.d., dăscălindu-i pe cei din clanul Kennedy și curtea despre necesitatea *verificării.*

Luat în parte, Freddie Ayer e un om destul de drăguț, sau ar fi dacă ar fi alcătuit numai din Alpha lui; e amabil, spiritual, cuviincios, tot ce vrei. Dar mai e și Omega ăla al lui, arid, steril, aproape urât, pe care filozofii englezi îl lasă la parter. Englezii chiar că detestă filozofia. Jocul lor favorit e logica. Mințile lor se simt cât se poate de fericite atunci când seamănă cu grădinile lor. Pentru ei, cultura pare a consta din citate încântătoare în plină floare. Și-l asculți pe Freddie Ayer vorbind, timp de un ceas, despre limitele filozofiei ca să afli că nimic nu merită să fie reținut în metafizică, atâta timp cât nu poți verifica cele mai multe din propozițiile metafizice. Ajungi să realizezi că pozitiviștii logici încearcă să reteze toți Alpii și pădurea luxuriantă a tărâmului speculativ. Poate așa, ca să ne pregătească pentru un univers al computerelor. Mi-o fi plăcând mie Freddie Ayer pentru calitățile sale personale, pentru manierele sale, mai ales pentru pipa lui, dar pozitivismul logic – îl detest. În mod visceral. Opera mea speculativă ar ajunge astfel la lada de gunoi.

Ei bine, Ayer își are auditoriul său. O echipă remarcabilă, formată din alde Rusk și Galbraith, Maxwell Taylor și McNamara. De felul ei, tot lume bună. Și firește că mai degrabă ar fi de acord cu el. Pozitivismul logic, dată fiind abilitatea lui de a eluda cele mai multe dintre problemele intangibile ale logicii, îi atrage în mod obligat pe birocrați. Astfel, Ayer își țesea propria vrajă

(chiar dacă pozitivismul logic ar zice că nici nu merită să amintești despre vrajă), când de undeva s-a auzit o voce:

– Doctore Ayer? Profesore Ayer?

– Da?

Era Ethel Kennedy. Bun. Ethel Kennedy nu se numără printre preferințele mele. O poți numi un studiu în energie – o trupă de copii și tot soiul de alte chipuri de acțiune, dar cu o minte teribil de greoaie. Crescută în varianta aceea de catolicism legat de pământ, care cunoaște toate răspunsurile și nu prea se gândește la întrebări:

– Doctore Ayer, zice ea, incapabilă să se abțină, ce ne poți spune despre Dumnezeu?

– La ce vă referiți? întreabă el.

– Păi, face ea, în tot ce ne-ai spus, nici măcar nu L-ai pomenit.

Ayer i-a răspuns cu foarte multă politețe. Intr-adevăr, s-a învoit el. În fapt, Dumnezeu se află în afara câmpului de cercetare al pozitivismului. La urma urmei, acesta este o filozofie care se ocupă numai de acele probleme raționale ale căror propoziții pot fi verificate.

– Da, insistă Ethel, dar care-i locul lui Dumnezeu în toate astea? Ce crezi dumneata despre Dumnezeu?

Știi, cred că luase ceva la bord. Avusese toată ziua la dispoziție, ca gazdă – o zi lungă – și acum aborda un ton dojenitor – dacă-i zici încăpățânare sadea ar însemna să fii nițel răutăcios:

– N-am auzit o vorbă despre Dumnezeu în tot ce-ai zis.

– Ethel, a venit vocea lui Bobby din fundul sălii, lasă asta.

Profesorul Ayer a continuat, îndreptându-se spre finalul prevăzut.

Istorioara asta spune multe despre Bobby. Sunt sigură că, în sinea lui, era alături de Ethel, dar logica familiei Kennedy cere ca fiecare din membrii echipei să se alinieze la un proiect. Proiectul din seara cu pricina era *să-l asculte* pe A.J. Ayer.

Cele de mai sus constituie doar un mic exemplu pentru accentul pus de tabăra Kennedy pe loialitate. Jack e un norocos. Are un frate devotat întru totul țelurilor sale. În actele acestei familii, trădarea este interzisă. Iată de ce, bănuiesc eu, au și atâtea succese. Și-i așez în antiteză adânca și ciudata trădare care stăruia în propria mea familie, niciodată în mod deschis, dar nu cred că tatăl meu sau mama mea au împărtășit vreodată un singur gând. Alpha mergea la pas cu Alpha și nimic de zis, dar mă îndoiesc să fi existat o singură oră în care Omega unuia să nu se răzvrătească împotriva Omegăi celuilalt. În legământul căsătoriei, asta-i curată trădare. Cândva îți voi povesti cum făceau dragoste. Ba am să-ți povestesc chiar acum. I-am descoperit într-o noapte la Cambridge, pe când aveam zece ani, și asta pentru că ușa lor era ușor întredeschisă – doar de un țol –, iar eu, pe vremea aceea cam umblam prin somn, rătăceam așadar prin holuri, și, în felul ăsta, am putut trage cu ochiul. Dragostea lor se dovedea o altă formă de trădare. Nu aveam de gând, dar îți voi spune acum. Maisie dormea, sau, mai sigur, se prefăcea că doarme, și tatăl meu își făcea drum prin trupul ei inert. Eram studentă în penultimul an la Radcliffe, când am presimțit că s-ar putea să existe și alte feluri de a face dragoste.

Privită ca o fiică dulce, atentă și îndrăgită, am crescut încălzindu-mă cu prețul risipei înghețate pe care au depus-o în mine. Acum consider trădarea ca pe un elixir – ai avut dreptate, relativ la narcisist și psihopat; da, gândesc că-i adevărat. Nu există îndoială, sunt intrigată de trădare. Un copil shakespearean.

Clanul Kennedy și Bobby, mai ales, sunt imuni. Bobby îi rămâne pe deplin loial lui Jack. Nici nu-mi trece prin cap că n-ar muri pentru el. Și totuși nu seamănă unul cu altul. Jack, de exemplu, este foarte aproape de sine însuși. La el, Alpha și Omega, atât de disparați în materii ca datorie și plăcere, se simt, bănuiesc, foarte bine împreună, ca niște vechi colegi de cameră care știu bine la ce să se aștepte unul de la altul și se descurcă de mai mare dragul. Bobby are un A și un O care locuiesc în aceeași cameră, dar nici unul dintre ei nu pare să se intereseze ce are de gând celălalt. Alpha și Omega își aleg parteneri separați, întocmai unui îndrăgostit care și-ar căuta un gen diferit de companie decât ar face-o în locul lui un maistru. A-l vedea pe Bobby plimbându-se prin Hickory Hill cu numeroasele sale odrasle e totuna cu a recunoaște cât de mult iubește copiii. Îi ține de mână cu o bucurie instinctivă și protectoare, iar asta-i o calitate pe care puțini bărbați o au. Atunci când simte compasiune pentru străini, așa cum îți voi descrie pe scurt mai la vale, manifestă aceeași tandrețe pe care o are față de copiii săi. În acest sens se poartă în mare măsură ca un îndrăgostit, dar dragostea lui izvorăște nu ca dorință, ci ca solicitudine. În timp ce Jack, îndărătul calmului său este, dimpotrivă, plin de dorință achizitivă ca un reporter clocotind de curiozitate față de istoria pe care vrea să pună mâna. Pentru Jack, femeile reprezintă surse de cunoaștere – o rută rapidă pentru a intra în contact cu Necunoscutul.

Bobby e și el un Kennedy și tot atât de achizitiv. Dar îl interesează rezultatele, nu oamenii. Se ocupă de noi programe, ca și cum ar fi vorba de conchiste personale. Ceea ce, după unii, face din el un despot cu biciul în mână. Cred că trăiește cu teroarea că, dacă nu ia asupra sa toate treburile importante care trebuie duse la capăt pentru Jack, totul se va împotmoli. De aceea lucrează, din câte aud, într-o grabă enormă. Stilul lui, de interogatoriu încrucișat, atunci când încearcă greșeala la lumină, e nonstop. Probabil că eu sunt mai la curent decât tine cu presiunea pe care o exercită asupra lui Lansdale și Harvey în legătură cu operația Mongoose. Îți pot spune, din ce-am mai aflat de la Hugh – când binevoiește să-mi divulge câte ceva –, că a fi interogat de Bobby Kennedy, când e în dispoziție proastă (da, ca Ethel), e același lucru cu a ți se smulge, milimetru cu milimetru pătrat, un plasture care ți-ar acoperi tot trupul. Implacabil.

Până la un punct, necazul vine de acolo că, în timp ce altora le pretinde foarte mult, nu știe întotdeauna ce să le spună colaboratorilor săi. În definitiv, o parte din cunoașterea de care are nevoie nu poate fi obținută numai întrebând. În februarie s-a lansat într-un tur în jurul lumii, pentru Jack, a făcut haltă la Saigon și a declarat că trupele americane se angajează să rămână în Vietnam până la zdrobirea Vietcongului. Ceea ce înseamnă asumarea unei obligații personale față de Vietnam, față de Beretele Verzi și toate consecințele asociate. Totuși, o bună parte a lunii aprilie i-a luat-o lupta cu US Steel și Bethlehem, pe chestiunea prețurilor crescute, iar problemele drepturilor civile îl

preocupă permanent. Mai este și crima organizată. Încă mai încearcă să-i vină de hac lui Jimmy Hoffa. E prins, totodată, în vrajba cu Lyndon Johnson, pe care-l disprețuiește. Adaugă-l pe J. Edgar Hoover. Se pare că, ori de câte ori Bobby pornește pe culoarele Departamentului de Justiție să dea o raită pe la el, Hoover îl lasă în anticameră. La rândul lui, Bobby a dat ordine stricte lui Airedale și Binky, care sunt oamenii săi, să stea de pază în coridorul alăturat birourilor lui Buddha. Da, își fac zile fripte; vezi tu, Bobby acordă aceeași atenție micilor lui răfuieli ca și celor mari, și cu toate că Fidel Castro își păstrează o importanță primordială în sentimentele sale, nu are parte de timpul și atenția lui cu-adevărat. În joile când se cufundă în problemele Grupului Special Lărgit, nu face decât – așa reține Hugh – să inflameze atmosfera pentru a-și ascunde puținătatea cunoștințelor. Instinctul îl îndeamnă, și instinctul lui poate fi excelent, să-i pună pe jar pe toți cei care, într-o inițiativă sau alta, nu realizează un progres suficient, apoi să facă săpături în zona corespunzătoare a serviciilor birocratice, pentru a transmite energie rotițelor care merg cu viteză scăzută, rotițe pentru care sentimentul lui de urgență va deveni în curând o sursă foarte incomodă. Își poate petrece o dimineață întreagă saturând un subdepartament oarecare, de la Externe sau Apărare sau Justiție, cu un set de somații la toate nivelurile ierarhice. Întoarce furnicarul cu susul în jos. La asta se pricepe grozav. Nu suportă lenea și năravul circularelor. Ca toți inșii inflamabili, nu are răbdare. Nu poate înțelege că, dacă ai o problemă, nu înseamnă că deții cu necesitate și soluția ei.

Iată de ce nu-l poate înțelege pe Castro și nu se va concentra suficient asupra operației Mongoose. Totuși, țipă după rezultate. Aș spune că înțeleg de ce Jack și Bobby sunt atât de preocupați de problemă. În cursul celei de-a doua vizite la Hickory Hill, am avut o discuție cu Bobby, iar când a venit vorba de Castro, mi-a retezat-o scurt:

– Individul trebuie oprit, a zis el. Dacă primește, în cele din urmă, rachete cu rază lungă de acțiune? La asta te-ai gândit? Te-ai întrebat ce-nseamnă? Țara asta poate ajunge la cheremul unui iresponsabil.

Poate că asta-i cheia. Încă nu reușesc să-l înțeleagă pe Castro – adică, nu pricep (1) cât de serios este și (2) cât de flexibil. Se tem de el în felul în care băieții bogați se simt stânjeniți în vecinătatea celor săraci, da, exact ca tine cu coioții tăi. În sinea lui, îl admiră pe Castro. Admirația este un ferment intolerabil când îți intră sub piele. Așa încât, desigur, sunt obligați să-l urască. Dacă cei din clanul Kennedy vor fonda o societate de admirație pentru cineva, aceasta nu se va întâmpla pentru un om care a ajuns la putere tăindu-și drum prin luptă într-o junglă în care ei înșiși s-ar fi putut să piară. Nu, când ar veni vorba de un club al fanilor, i-ar aplauda pe Robert Frost și Camelot.

Să nu uităm, însă, de forța compasiunii de care e-n stare Bobby. Asta-l răscumpără. Nu cred c-a avut o singură noapte de somn liniștit de când cu Golful Porcilor. Meditează îndelung la cei peste o mie de oameni ai Brigăzii care-au înfundat închisorile cubaneze. În această privință, amândoi frații Kennedy au demonstrat un simț al responsabilității superior. Au încasat blamul pentru Golful Porcilor, deși nu-i vina lor. Nu știu dacă șefii Armelor Reunite sunt mai vinovați decât CIA, dar, în fond, când ai de ales între mai mulți săraci cu duhul, ce poți alege? Șefii de Stat Major ai Armelor Reunite nu și-au dat ni-

ciodată osteneala să studieze problema în realitatea ei. Să se fi complăcut în autoliniștire? Nu s-au îndoit o clipă că Forțele Aeriene ale lui Castro nu vor supraviețui unui atac major din partea aparatelor B-26 ale exilaților, și nici nu s-au întrebat dacă Brigada ar fi avut o șansă reală să străbată optzeci de mile de mlaștini ca să se ajungă în munții Escambray. La rândul lui, Cartierul General-Ochiul și-a dat toată silința să-i îmboldească pe Șefii de Stat Major ai Armelor Reunite spre o evaluare favorabilă a posibilităților; după care, cu același optimism exterior, au venit să-l convingă pe Jack Kennedy. Firește, Șefii de Stat Major nu și-au făcut niciodată lecția ca lumea și cu toții ați reușit să vă mințiți și să-i îmbrobodiți cu alte minciuni pe cei din Brigadă asupra ajutorului militar, din aer și pe apă, pe care l-ar fi primit de la noi. În felul acesta, la trei luni de la înscăunare, Jack Kennedy plătea ponoasele. Omul s-a purtat cu mare decență. A acceptat blamul. Până și Hugh, un republican înveterat (atunci când izbutește să se țină de nas și să voteze), a început să-l respecte pe Jack pentru asta. Iar de la Golful Porcilor încoace, Jack n-a încetat nici o clipă să-și resimtă această responsabilitate. În mai, când Castro s-a oferit să restituie prizonierii Brigăzii pe cinci sute de buldozere, Jack l-a convins pe Milton Eisenhower să formeze un comitet din personalități americane de prestigiu pentru a aduna suma necesară. Eleanor Roosevelt, Walter Reuter – o susținere impecabilă. Dar Goldwater cu cohorta lui de senatori au ucis inițiativa. Ai fost atent la ce s-a întâmplat? A fost cumplit. Goldwater a ținut afișul. Dacă-i trimitem tractoare lui Castro, zicea el, „prestigiul nostru va scădea". Nu-mi credeam ochilor că era capabil să se folosească de o asemenea situație de dragul capitalului politic. Numai bunul Dumnezeu știe ce-or fi îndurând oamenii aceia prin închisori. Iar Homer Capehart: „Dacă acceptăm, vom ajunge de râsul întregii lumi." Măgarul ăla fudul! Și Styles Bridges: „Cât mai trebuie să ne umilim în fața acestui dictator comunist?" Am realizat pentru prima dată că, indiferent câte fapte dubioase am săvârși pentru Agenție uneori, pe lângă mâzga oportuniștilor, rămânem niște oameni onorabili. Și Nixon! Ca și cum ar avea dreptul să vorbească despre onoare, ca și cum onoarea nu s-ar topi în gura lui cu totul, îl auzi glăsuind: „Nu putem face târg cu vieți omenești."

În fața acestei agresiuni politice, bietul Milton Eisenhower se lasă păgubaș și înțelegerea cade.

Totuși, Jack nu renunță. După ce, în iunie, Comitetul Tractoare pentru Libertate ajunge la colaps, câțiva exilați au pus pe picioare Comitetul Familiilor Cubaneze pentru Eliberarea Prizonierilor de Război, iar cei doi Kennedy le-au garantat scutirea de impozite. Comitetul n-a ajuns prea departe în cursul verii, dar, de curând, Castro a luat legătura cu ei și încearcă să facă un târg. Drept garanție a bunelor sale intenții, i-a retrimis la Miami – lucru de care sunt sigură că ai luat cunoștință – pe cei șaizeci de prizonieri, niște biete zdrențe omenești, care au sosit săptămâna trecută. La cererea lui Bobby (și, firește, mi-a făcut plăcere că s-a gândit la mine, ca la cineva care i-ar putea fi de folos), am zburat la Miami în calitate de observator secret al evenimentului. Mi-am făcut, însă, oarecari griji că s-ar fi putut să dau de tine acolo. Nu erai, și am fost mulțumită și dezamăgită totodată. (Alpha și Omega mea sunt ca două brațe larg deschise, adică la hăis și la cea – dar cum *ar fi* să iubești pe cineva cu ambele jumătăți ale ființei tale?) În orice caz, fruntea sus, dragă Harry, am uitat

curând de existența ta. La aeroport era o mulțime de vreo cincisprezece sau douăzeci de mii de cubanezi, iar dacă lor, cubanezilor, le place înghesuiala, mie – nu. Ca martor privilegiat însă, cu împuternicirea de ultim moment de la Departamentul de Justiție, i-am putut vedea de destul de aproape pe acești șaizeci de schilozi, momeala lui Castro, ca să zic așa, coborând din avion, șaizeci de oameni cu răni vechi la ureche, întâlnind un câmp întreg de rude și de prieteni – douăzeci de mii în cap –, toți fluturând batiste albe. Cei mai apropiați stăteau, firește, adunați laolaltă într-un cor antic de ființe în lacrimi. Harry, șaizeci de bărbați au coborât din avion, toți mutilați, unul fără un picior, altul cu un braț lipsă, un al treilea condus, cu lumina ochilor stinsă pentru totdeauna. Mulțimea a încercat să cânte imnul cubanez, dar cântecul lor s-a frânt. Cât de încet și de anevoie coborau rampa. Câțiva au îngenuncheat și au sărutat pământul.

Îndată ce m-am întors la Washington, Bobby m-a primit în biroul lui și a vrut să audă până la ultimul amănunt pe care i-l puteam furniza. Exact cu două seri în urmă, ne-a invitat, pe Hugh și pe mine, să ne întâlnim cu unul dintre cei reveniți, un flăcău pe nume Enrique Ruiz-Williams (poreclit Harry), și băiatul a fost minunat, un tânăr solid și sincer, cu purtări simple, până când am realizat că privea lumea cu o sinceritate aspră, nu cu naivitate. Avea una din vocile acelea profunde, care vin din coșul pieptului fără nici o dificultate, ca și cum în sufletul lui exista o forță lucidă și vocea lui nu era decât suflul acestei forțe. După un timp îți dai seama că omul este exact ceea ce pare a fi. (Iar aceasta se întâmplă doar atunci când Alpha și Omega sunt rude bune).

Spre satisfacția mea, Harry-Ruiz Williams avusese câteva convorbiri cu Castro, și ce-am auzit de la el m-a intrigat. În cursul luptelor din Golful Porcilor, Ruiz-Williams a fost azvârlit de suflul unui obuz de artilerie și o sută de schije s-au înfipt în trupul lui. Ambele picioare i-au fost zdrobite. Mai târziu, Bobby mi-a spus că băiatul avea o gaură în ceafă, o altă rană la piept, șalele rupte și un braț paralizat.

Firește că, în aceste condiții, fusese lăsat într-o căsuță de pe malul mării, împreună cu alți răniți, atunci când San Román și resturile Brigăzii s-au retras în mlaștină. În cursul aceleiași zile, ceva mai târziu, venise și Castro cu trupele să-i vadă pe răniți. Williams a băgat mâna sub căpătâi după pistol și a încercat să tragă. Poate doar a schițat gestul, avea febră și nu-și amintește cu precizie. L-a auzit, însă, pe Castro zicând:

– Ce vrei să faci, să mă omori?

Williams i-a răspuns:

– De asta am venit. Asta încercăm de trei zile încoace.

Se pare că lui Castro nu i-a sărit țandăra.

– De ce? l-am întrebat eu pe Williams.

– Cred, mi-a răspuns el, că Fidel Castro a considerat că i-am dat un răspuns logic.

Înainte ca Williams și camarazii lui răniți să plece din Havana, Castro a vorbit din nou cu el:

– Când ajungi la Miami, i-a zis, fii atent să nu spui nimic rău despre America, pentru că se vor supăra foc. Și nici despre mine, pentru că mă supăr

eu. Stai pe undeva pe la mijloc. Se vede că domnul Castro nu duce lipsă de ironie.

În schimb, Harry Williams e foarte impresionat de Bobby Kennedy.

– Când l-am întâlnit prima dată, a spus el, mă așteptam să văd un tip foarte tare, doar e numărul doi în țară. Ca să mă pomenesc cu un bărbat tânăr în cămașă, cu mânecile suflecate, cu gulerul desfăcut și fără cravată. Se uită drept în ochii tăi. I-am putut spune tot ce gândesc. Statele Unite poartă răspunderea pentru ce s-a petrecut, dar cei din Brigadă nu vor să facă jocul comuniștilor.

De la prima lor întâlnire, Bobby își cheltuiește o bună bucată din timpul lui prețios să-i dea sfaturi lui Williams. Tipic pentru Bobby. Politicienii își cheltuiesc sentimentele cam în felul în care cei care reușesc în viață își investesc banii. La rece și cu profit. Spre onoarea lui Jack, așadar, voi spune că el nu va exprima un sentiment dacă nu simte o flacără lăuntrică, oricât de mică; în ce privește onoarea lui Bobby, el își cheltuiește sentimentele cu dărnicie, ca omul sărac care le cumpără daruri copiilor săi. Cei din Brigadă au devenit orfanii lui Bobby. Și nu se va lăsa. Îi va scoate de acolo înainte ca totul să se sfârșească.

Cu devotament,
Kittredge

10

Mă aflasem la Miami în ziua aceea de 14 aprilie 1962, când cei șaizeci de răniți ai Brigăzii se înapoiaseră, dar nu mă dusesem la Aeroportul Internațional. Poruncă de la Harvey: personalul JM/VALUL nu avea ce căuta acolo decât dacă primea ordin expres. Prea mulți dintre agenții noștri cubanezi ne-ar fi putut arăta cu degetul prietenilor lor.

Dacă aș fi știut despre Kittredge că va fi de față, aș fi încălcat ordinul, dar acum, citindu-i scrisoarea, tonul ei mi-a trezit spiritul critic. Socoteam că prea se lăsase impresionată de cei doi frați Kennedy.

N-am avut timp să clocesc prea mult ideile astea. Peste două zile îmi sosea un bilet prin curierul special.

25 aprilie 1962

Harry,

Iartă-mă pentru schimbarea metodei de comunicare, dar a trebuit să iau contact cu tine de azi pe mâine. L-am avut astă-seară la cină, printre alții, pe Sidney Greenstreet. După cină, în timp ce eu mă străduiam să fac conversație cu doamna Greenstreet, Sidney și Hugh, care se instalaseră în birou, au ajuns la altercație. Pe soțul meu nu-l prea vezi ridicând tonul, dar l-am auzit rostind clar: „Fără discuție că-l vei păstra, și cu asta basta."

Am certitudinea, nelipsită de temeri, că se referea la tine. Ține-mă la curent.

Hadley

Era numele pe care-l folosea uneori Kittredge, când comunica cu mine prin curierul special. Iar Sidney Greenstreet trebuie să fi fost Harvey. Harlot se referea deseori la Sălbaticul Bill, numindu-l „Grasul".

Biletul lui Kittredge dădea alarma. N-am mai fost surprins când am primit, în aceeași dimineață, o cablogramă via LINIA/ZENITH – OBIȘNUIT, semnată VAMPA. Spunea doar atât: „Sună-mă pe linia secretă." Harlot și cu mine ne întorceam la telefonul special.

– Am din nou treabă pentru tine, au fost primele lui cuvinte. Să nădăjduiesc că nu-i peste puterile tale.

– Dacă există dubii, i-am răspuns, de ce eu?

– Pentru că între timp am aflat ce-ai lucrat pentru Cal. Asta-i bine. Nu mi-ai spus-o niciodată. Am nevoie de cineva care să-și țină gura. Vezi tu, a zis Harlot, s-ar părea că-i vorba de ceva asemănător, dar mai bine pus la punct.

– Da, domnule.

– Ținta va fi tot Rasputin.

Era un semn de progres din partea mea, o dată ce se aștepta să înțeleg ce vrea să spună. Rasputin nu putea fi decât Castro. Cine altul mai scăpase în urma atâtor atentate la viața lui? Firește, nu era nevoie de nici o mascare – doar ne aflam la un telefon special –, dar Harlot își avea fixurile lui.

– Grăsanul s-a simțit ca vai de lume, a continuat el, când a auzit că te-am repartizat pe lângă el pentru treaba asta, dar se va obișnui cu ideea. S-ar cam cuveni.

– Am o întrebare. Tu te ocupi de chestia asta?

– Hai să zicem că fac juma-juma cu Old Tillers.

– McCone și-a dat aprobarea? Nu era o întrebare pe care s-o pui, dar simțeam că-mi va răspunde la ea.

– Nici să nu-ți treacă una ca asta prin cap. Dumnezeule, nu. McCone n-are ce-i trebuie.

Nu mai avea rost să întreb de Lansdale. Hugh n-avea să-l invite.

– Ce nume de cod va purta? l-am întrebat.

– ANȘOA. O paletă întreagă de anșoa. Grăsanul e ANȘOA-ROȘU, tu ești ANȘOA-VERDE, eu sunt ANȘOA-ALBASTRU iar RASPUTIN e ANȘOA-GRI. Vei face curând cunoștință cu un gentleman de care s-a folosit Bob-Fercheșul. Johnny Ralston. El va fi ANȘOA-ALB.

– Dar ce-mi poți spune despre – nu prea știam cum să-l denumesc. Firește, nu era nici o primejdie, vorbeam prin firul special, dar, date fiind năravurile momentului, nu voiam să-i folosesc numele real – ce-mi poți spune despre Miuța-de-Fotbal?

– Da, spune-i așa. Bun. Miuța-de-Fotbal. Nu prea vrea să fie la curent. Îndeamnă călduros pe toată lumea să vină *cu rezultate*, dar nu ține ca o mână să știe ce face cealaltă. E vorba de mâinile lui.

– Da, domnule.

– Îl vei însoţi pe ANŞOA-ROŞU pretutindeni în această aventură. Nu contează dacă-i place sau nu.

– Mă va anunţa de fiecare dată?

– O va face dacă nu vrea s-o încurce cu mine.

Şi cu asta Harlot a închis.

Nu aveam mult de aşteptat. În ziua aceea, Harvey era la Zenith. Curând, telefonul avea să ţârâie.

– Ai mâncat de prânz? m-a întrebat.

– Nu încă.

– Ei bine, vei sări peste prânz. Ne întâlnim la parcaj.

Cadillacul lui aştepta cu motorul pornit şi am ajuns la maşină exact la timp, ca să-i pot deschide. A mârâit şi mi-a făcut semn să intru primul şi să mă dau mai încolo. Pe drum n-am vorbit nici unul, iar proasta lui dispoziţie, care-mi venea dinspre prezenţa lui mătăhăloasă, era tot atât de palpabilă ca mirosul unui trup.

Abia când am ajuns pe Rickenbacker Causeway dinspre Miami Beach, a deschis gura.

– Mergem să ne întâlnim cu un tip pe nume Ralston. Ştii cine e?

– Da.

– În regulă. Când ajungem, îţi pui lacăt la gură. Voi vorbi eu. Clar?

– Da, domnule.

– Nu eşti potrivit pentru treaba asta. După cum probabil ştii, mi-ai fost băgat pe gât. După părerea mea e o greşeală.

– Voi încerca tot ce-mi stă în putinţă să vă schimbaţi părerea.

A râgâit.

– Vrei să-mi treci sticla de Martini?

Ajunşi pe Collins Avenue la Miami Beach, a glăsuit din nou:

– Nu numai că-ţi pui lacăt la gură, dar n-ai să-ţi iei ochii de la jegosul ăla de Johnny Ralston. Îl fixezi ca pe-un rahat, ca şi cum, dacă mişcă, ai fi în stare să-l cureţi. Repetă-ţi în gând că tot ce-ţi doreşti tu e să-i arunci cu vitriol în ochi. Nu scoţi un cuvânt, altfel îşi va dea seama că totul nu-i decât rahat.

– Tabloul îmi este limpede până acum, am zis.

– N-am nimic cu tine. Consider doar, că nu ai datele necesare pentru metodele care urmează să fie folosite.

Roselli locuia pe un barcaz nou, ancorat în apele lui Indian Creek, dincolo de Collins Avenue şi vizavi de Fontainebleau. Legat cu un otgon de acesta, vedeai un yacht nou şi de mare viteză, lung de treizeci şi opt de picioare, cu o punte înaltă. Un bărbat subţire, bine bronzat, cu trăsături ascuţite cam de cincizeci de ani, cu păr argintiu, pieptănat elegant, stătea pe puntea casei plutitoare. Când a zărit Cadillacul oprindu-se, s-a ridicat în picioare. Îmbrăcat în bluză albă şi în pantaloni albi, avea picioarele goale.

– Bine-ați venit, a zis. Am observat că locuința lui plutitoare era botezată *Fata Leneșă II*, iar yachtul amarat la ea, *Vergile III*.

– Putem scăpa de soare? a întrebat Harvey imediat ce a urcat la bord.

– Poftiți înăuntru, domnule O'Brien.

Camera de zi a casei plutitoare avea mai mult de treizeci de picioare în lungime și era decorată în tonuri sângerii, ca un apartament de la Fontainebleau. Mobilă dolofană, plină de curbe ondulate pe un covor care mergea de la un perete la altul. Așezate la pianul alb ca de păpuși, cu spatele la clape, două fete în salopete portocaliu și roz aprins și în fuste galbene; purtau pantofi cu tocuri înalte. Erau blonde și pârlite de soare, aveau fețe de bebeluși și buze pline. Rujate cu un ruj foarte palid, aproape alb ca un licăr de lună, parcă ar fi vrut să spună că nu s-ar fi dat în lături să te sărute peste tot și nici că le-ar păsa, pentru că la asta se pricepeau.

– Faceți cunoștință cu Terry și Jo-Ann, a spus Roselli.

– Fetițe, a zis Harvey, folosind tonul acela precis între identificare și concediere.

Ca și cum ne-am fi înțeles dinainte, fetele nu m-au privit, eu nu le-am zâmbit. Aveam sentimentul că mă voi descurca de minune cu tăcutul. Clocoteam încă în urma evaluării cu care mă probozise șeful meu.

Harvey a făcut un semn ușor din bărbie spre Terry și Jo-Ann.

– Fetelor, a zis Roselli, urcați pe punte și mai bronzați-vă, da?

Odată plecate fetele, Harvey s-a lăsat neîncrezător pe marginea unuia din fotoliile mari și rotunde, și a extras din servieta-diplomat o cutiuță neagră. A pornit-o și a zis:

– Permite-mi să deschid discuția, declarându-ți că n-am venit de florile mărului pe-aici.

– Înțeles, a zis Roselli. Pe deplin.

– Dacă ai aparatură de ascultare, a zis Harvey, dă-o jos și fă-te comod. Dacă ai instalată aparatură de înregistrare, faci risipă de bandă. Cutia asta neagră aiurește orice recepție.

De parcă și-ar fi manifestat acordul, un bâzâit electronic dezagreabil, nu prea puternic, a ieșit din micul echipament.

– Și-acum, a zis Harvey, nu mă interesează cu cine ai mai avut de-a face în chestia asta, dar de acum lucrezi cu mine și cu nimeni altcineva.

– S-a făcut.

– Prea cazi repede de acord. Am niște întrebări. Dacă nu-mi răspunzi satisfăcător la ele, te scot din proiect. Dacă faci gălăgie, te pot da la lupi.

– Ascultă, O'Brien, fără amenințări. Ce-mi poți face, să mă omori? Din câte știu eu, am mai dat pe-acolo. A încuviințat din cap pentru a-și întări cuvintele, apoi a adăugat: Beți ceva?

– Nu în timpul serviciului, a zis Harvey, nu, mulțumesc. Repet: știm de ce te-ai băgat în chestia asta. Ai intrat ilegal în țară pe când aveai opt ani și te numeai Filippo Sacco. Acum vrei cetățenia.

– Ar fi cazul s-o obțin, a zis Roselli. Iubesc această țară. Vezi milioane de cetățeni care o disprețuiesc, dar eu, care n-am pașaport american, o iubesc. Sunt un patriot.

– Nici vorbă să mă înșeli, sau să-i înșeli, a zis Harvey, pe cei pe care-i reprezint. Dacă încerci vreo șmecherie, îți pot obține deportarea.

– Nu-i nevoie să faci pe durul.

– Nu cumva vrei mai degrabă, l-a întrebat Harvey, să mă faci să recunosc că te țin de ciuf?

Roselli a râs. Îl apucase o veselie care numai a lui nu era, dar a mai ținut-o așa o vreme.

– Bănuiesc, domnule O'Brien, a zis el, că ești un exemplu desăvârșit de tip dur.

– Așteaptă, mai întâi, să mă vezi și pe față și pe dos.

– Serviți-vă cu băutură, a zis Roselli.

– Martini. Scotch cu gheață, pe urmă le arunci, după care torni gin.

– Și dumneata, domnule, s-a întors spre mine Roselli, ce dorești?

L-am fixat fără un cuvânt. Nu era chiar așa de ușor, pe cât gândisem, să mă port total nepoliticos față de cineva pe care nu-l cunoșteam. Și-apoi, aveam chef să beau ceva. Roselli a ridicat din umeri, s-a sculat în picioare și s-a dus la barul de lângă pianul alb și mare. Harvey și cu mine am păstrat tăcerea.

Roselli i-a întins Martini-ul lui Harvey. Își pregătise și lui un Bourbon cu gheață și un scotch pentru mine, pe care l-a pus special pe un colț de masă lângă fotoliul meu, un gest dibaci din partea lui Roselli, am conchis eu, căci o fărâmă din atenția mea a fost distrasă spre băutură.

– Să luăm partea pozitivă a chestiunii, a zis Roselli. Și ce se întâmplă dacă duc la capăt treaba? Dacă lunganul...

– Rasputin.

– Ce se întâmplă dacă-i atins?

– În cazul acesta, a zis Harvey, ți se aprobă cetățenia.

– Pentru succes, a ridicat paharul Roselli.

– Acum îmi răspunzi la întrebări, a spus Harvey.

– Dați-i drumul.

– În primul rând, cum ai fost implicat în acest proiect?

– M-a căutat Bob-Fercheșul.

– Cum așa?

– Ne cunoaștem.

– Și ce-ai făcut?

– M-am dus la Sam.

– De ce?

– Pentru că am simțit nevoia să ajung la Sfânt.

– De ce?

– Știți și dumneavoastră.

– Nu-ți face griji pentru ce știu eu. Răspunde-mi la întrebări.

– Sfântul e singurul om care-i cunoaște destul de bine pe cubanezi, încât să-l aleagă pe tipul potrivit pentru treaba asta.

– Ce-a făcut Sam?

– În afară de faptul că a zăpăcit totul? s-a interesat Roselli.

– Da.

– De toate. Dă cu pietre-n mai mulți. N-a pierdut nici o picătură de sudoare.

– L-a pus bine, însă, pe Bob-Ferchesul cu Biroul Federal.

– Asta o spuneți dumneavoastră.

– Dumneata ai spus despre Sam că a zăpăcit totul, i-a întors-o Harvey.

– Nu știu ce-a făcut. Dar credeam că am demarat. Ne așteptam ca Rasputin să fie debarcat înainte de alegerea lui Nixon ca președinte. Așa încât vă întreb: A încurcat Sam borcanele?

– Discutăm despre 31 octombrie, anul trecut, la Las Vegas.

– Da.

– Vrei să spui că a făcut-o Sam?

– Eu, a zis Roselli, prefer să ocolesc ce nu pot dovedi.

– Sam se grozăvește că a lucrat cu câțiva dintre asociații mei, a continuat Harvey.

– În fața unui băiat care știe să-și țină gura, Sam ar putea vorbi, a spus Roselli.

– De ce?

– Din vanitate.

– Explică-mi, a zis Harvey.

– Când a pornit la drum, Sam era un pișpirică acolo, urât, cu o nevastă urâtă, printre atâția alții ca el. Acum umblă și zice în stânga și-n dreapta: „Noi, italienii, suntem cei mai prima amanți din lume. Îl luăm pe oricare negru, în ziua lui cea mai bună. Faptele vorbesc".

– Cui îi zice el asta?

– Paiațelor din jurul lui. Dar chestiile astea se aud întotdeauna. Prea face pe fanfaronul. Vanitatea, de. „Faptele vorbesc. Doi din liderii lumii, Kennedy și Castro." Aici Roselli s-a oprit. Iertați-mă. Aveți ceva împotrivă că le rostesc numele?

– Nici un pericol, a spus Harvey. Zi-le pe nume.

– În regulă, a făcut Roselli, doi năimiți ca Sammy G. și Frank Fiorini se culcă cu fufele lui Kennedy și Castro. Modene o fi încălzind ea patul lui Kennedy, da' se întoarce la Sammy, pretinde el, ca să-și ia merindea a bună. Aș

zice că are o părere mult exagerată despre sine. Când l-am cunoscut eu pe Sam G., purta șosete albe și pantofi negri, iar șosetele lui albe îi cădeau mereu. Uite-așa o chiftea era.

– Mulțumesc, a zis Harvey, acum am un tablou complet.

– Sam e cineva în Statele Unite, a zis Roselli, la Chicago, Miami, Las Vegas, Los Angeles, nu te încurca cu el. Nu în Cuba. Pentru Cuba ai nevoie de Sfânt.

– Și Maheu?

– Îi rămâne credincios lui Howard Hughes.

– Hughes are interese la Havana?

– Cine nu are? Având în mână Havana, peste Las Vegas dă din nou deșertul.

– Se leagă, a zis Harvey. De acum o rupi cu Bob și Sam. Consideră-i nedemni de încredere și un surplus.

– Înțeleg. De acord.

– Până la fund, ni s-a adresat Harvey. A întins paharul să-i fie umplut la loc și, după o înghițitură bună, a adăugat: Acum să vedem care-i situația cu Santos.

– El e meniul principal, a declarat Roselli.

– Rahat, s-a strâmbat Harvey. Trafficante lucrează pentru noi și lucrează pentru Castro. Cum poți avea încredere în el?

– Sfântul lucrează cu o grămadă de lume. A lucrat și cu Batista. Se are bine cu unii din oamenii lui Batista și azi, Masferrer și Kohly. Sfântul are prieteni la Interpen, MIRR, Alpha 60, DRE, 30 Noiembrie, MDC și CPC. Pot cita o droaie de organizații. Prin Miami, o jumătate din exilați e la cuțite cu cealaltă jumătate, dar Sfântul păstrează relații bune cu toată lumea. E prieten cu Prio Socarras și Carlos Marcello din New Orleans – o prietenie la toartă –, cu Sergio Arcacha Smith. Cu Toni Varona și Toto Barbaro. Cu Frank Fiorini. E prieten cu Jimmy Hoffa și cu câțiva din mahării petrolului din Texas. De ce n-ar fi prieten cu Castro? Lui Castro îi spune ce vrea el să audă; iar dumitale o să-ți spună ce crede el de cuviință. Îți va duce treaba la capăt și o va face ca la carte, după ce îi va duce la capăt și treaba lui Castro, și o va face ca la carte din nou. Loial cu adevărat...

– Da, a zis Harvey, cui îi este loial cu adevărat?

– Proprietăților lui din Havana.

– Ce poți spune despre Meyer?

– Santos e la toartă și cu Meyer. Nu-l doare pe el capul din cauza lui Meyer. A plecat Castro? Santos pune stăpânire pe casele lui de joc. Înseamnă mai mult decât să fii un Lansky sau Jimmy Hoffa. Santos poate ajunge Numărul Unu în bandă. Se cheamă că ești Numărul Doi în America. Imediat după Președinte.

– Cine te-a învățat pe tine să numeri? a întrebat Harvey.

– E o chestie discutabilă. Acordă-mi măcar atât.

– Dacă aș fi în locul lui Santos, a zis Harvey, m-aș înhăma cu Castro. Castro e acolo. Îmi poate da casele de joc.

– Da, dar în cazul acesta va trebui să le pună pe roate pentru Castro.

– Marcat, a zis Harvey.

– Castro nu-i va restitui niciodată cazinourile, a declarat Roselli. Le ține închise. E un puritan înrăit. Eu îl cunosc pe Santos. Ni se va alătura să-l doborâm pe Castro.

– Ei bine, în ce mă privește, ezit, a făcut Harvey. Există pe lume o sulă mică, una care scoate flăcări pe nări, pe nume Bobby Kennedy. El n-ar ezita. Se prea poate ca Sam să-i fi dat o mână de ajutor lui Jack Kennedy în Illinois, la alegeri, dar FBI-ul se ține de capul lui Sammy taman acum. Santos n-are cum să nu priceapă cam ce înseamnă asta.

– Santos își va asuma riscul. După ce-a murit Castro, Santos are o mulțime de cărți bune cu care să intre în joc.

Între cei doi s-a lăsat tăcerea.

– În ordine, a zis Harvey în cele din urmă, cum veți proceda?

– Fără arme de foc, a zis Roselli.

– Armele merg la sigur.

– Da, a zis Roselli, dar băiatul care dă lovitura vrea și el să trăiască.

– Vă pot procura o armă de calibru mare cu amortizor. Precizie garantată la cinci sute de yarzi.

Roselli a scuturat din cap:

– Santos vrea tablete.

– Tabletele presupun un lanț întreg, a obiectat Harvey. Până acum Castro a fost mereu avertizat.

– Tablete. Să ne fie livrate săptămâna următoare.

Venise rândul lui Harvey să ridice din umeri:

– Vă livrăm produsul la termenul stabilit.

În minutele care au urmat, au discutat despre o furnitură de arme pentru un grup de exilați, pe care avea de gând să-i aprovizioneze Trafficante.

S-a sculat în picioare, a pus bine cutia de zăpăcit aparatura de înregistrare și a dat mâna cu Roselli.

– Aș mai vrea să-mi răspunzi la o întrebare, a zis Harvey.

– Sigur, s-a grăbit Roselli.

– Ești cumva rudă cu Sacco, din afacerea Sacco și Vanzetti?

– În viața mea n-am auzit de lepădătura aia, a răspuns Roselli.

11

Efortul conștiincios de a-l privi pe Roselli ca pe-o funingine de pe perete, care se cuvine să fie neapărat ștearsă, mă lăsase tot atât de sleit ca pe un model care a pozat vreme îndelungată. Harvey, care se poate să fi fost și el la

fel de obosit, n-a scos o vorbă pe drumul de întoarcere. S-a mulțumit să-și umple din când în când paharul cu Martini.

Când am coborât din Cadillac, a zis:

– Când îi vei da raportul Măriei sale Stăpânului, spune-i să-l verifice pe Trafficante prin Helms. Halca asta pute de la o poștă și n-am s-o înfulec de unul singur.

Am expediat un raport de șase pagini la LINIA/VAMPIRUL-RAMURA SPECIALĂ despre tot ce transpirase, dar, scriindu-i lui Harlot, m-am întrebat tot timpul dacă s-o pun sau nu și pe Kittredge la curent.

Am decis să n-o pun. O parte din material era mult prea secret. Pe de altă parte, ceva trebuia să-i trimit. I-am expediat așadar următoarea invenție.

18 aprilie 1962

Dragă Kittredge,

Cea mai extraordinară operațiune fiind în desfășurare, încep să pricep de ce Harvey nu mă voia ca asistent și de ce Hugh a considerat că eram totuși acceptabil. Nu trebuie însă să-ți scape nici cea mai mică aluzie, din ce-ți voi relata eu, către Luminăția sa, pentru că stăm pe ceva foarte mare – tentativa de a-l răpi pe Fidel Castro. Dacă e încununată de succes, îl expediem în Nicaragua lui Somoza, care se topește după reclamă, să se ocupe de el și să-și asume responsabilitatea. Nici vorbă de un scenariu ca acela din Golful Porcilor, dar de data asta ar putea da rezultate. Nicaraguanii îl vor judeca pe Castro. Vor promulga legi speciale, prin care importul comunismului sovietic în emisfera noastră, de către oricare dintre oamenii de stat latino-americani, va fi declarat crimă de înaltă trădare. Jocul nostru constă în aceea că giumbușlucul ăsta va face din Castro mai degrabă un lacheu decât un martir. Ceea ce, firește, va crea confuzie în Cuba.

Pericolele sunt evidente. Cea mai mare temere a noastră e că s-ar putea ca pe parcurs Castro să fie ucis, motiv pentru care Harvey a plecat la vânătoare după talente, urmând să recruteze o echipă de latini foarte speciali. Înțeleg, astfel, și de ce se simte atât de puțin entuziasmat de prezența mea lângă el. E limpede că nu-s în elementul meu. Pe de altă parte, dată fiind miza, Hugh trebuie să-și fi dorit un om de încredere, care să-i raporteze tot ce-are de gând Harvey.

Îți voi da mai multe amănunte, pe măsură ce au loc întrevederile cu diferite grupuri de exilați extremiști. Prevăd, de pe acum, că viitoarea mea scrisoare va fi mai lungă. Dacă se ivește prilejul să te referi la această operație, folosește criptonimul CAVIAR.

Devotat faptelor, doamnă,
Herrick

Gogoșile turnate nu mă deranjau. La drept vorbind, ingeniozitatea mea mă încânta. În caz că Fidel Castro era asasinat, puteam pune faptul pe seama unei răpiri neizbutite; dar, dacă nu se întâmpla nimic, ei bine, treaba se dovedise peste puterile noastre.

În aceeași zi, o scrisoare de la Kittredge s-a încrucișat pe drum cu scrisoarea mea. Dau un extras: „Nu fi consternat de grandilocvența mea din ultima vreme. Motivul pentru care doresc să aflu atâtea despre ce faci tu acolo nu vine de acolo că a dat peste mine vreo ambiție faustică, aceea de a înțelege Agenția și de a-i feri pe frații Kennedy de primejdiile care-i pândesc, nu, motivul meu rămâne unul esențialmente modest, dacă lăsăm deoparte reclama prodigioasă în care l-am învelit. Sincer vorbind, e necesar să știu mult mai multe în mai multe domenii, dacă vreau să fiu vreodată capabilă să scriu o carte despre Alpha și Omega, cu valabilitate mai largă. Firește că ies în lume și întâlnesc oameni, dar știu așa de puține lucruri despre cum funcționează în realitate mașinăria aceasta nemiloasă și redutabilă."

Am fost șocat. Kitttredge dorea să știe cum se petrec lucrurile în realitate, iar eu îi descriam o mașinărie suprarealistă. Câteva vorbe dintr-o carte , al cărei titlu nu mi-l puteam aminti, au ieșit cumva la suprafață: „Chiar în clipa când am ajuns mai aproape unul de altul, ne îndepărtăm din nou printr-o minciună și orbecăim mai departe încercând să ne înțelegem, realcătuindu-ne din falsele percepții ale trecutului."

M-a cuprins neliniștea. Și a trebuit să-mi reamintesc că ea însăși era în stare să-ți joace câte un renghi, iar unele din renghiurile ei nu erau deosebit de atrăgătoare. I-am trimis următorul bilet:

19 aprilie 1962

Kittredge,

S-au scurs de atunci câteva luni. De ce amâni atâta să-mi povestești despre Modene? Iubirile-pe-jumătate mor cu adevărat numai după ce au fost pe deplin înmormântate.

21 aprilie 1962

Preaiubite Harry,

Îți datorez mii de scuze. N-am avut timpul să-ți scriu acea scrisoare cuprinzătoare, pe care o merită subiectul. Deoarece dețin treizeci de pagini de transcrieri care nu ți-au căzut vreodată sub ochi, mă simt tentată să ți le trimit într-un ditamai pachetul, dar știu că ți-am rămas datoare cu un rezumat și voi încerca să fac astfel, încât să ajungă la tine. Îngăduie-mă o vreme.

Între timp, ține-mă pe fir cu CAVIAR. Ce-mi scrii tu, în ultima misivă, mi se pare de necrezut. Nici o mirare că Grăsanul a ajuns o legendă. Și Hugh! Mare noroc pe societatea noastră că n-a ales celălalt drum, al criminalității. Ce mai maestru ieșea din el.

23 aprilie 1962

Cele ce urmează ți le scriu, dragă Kittredge, în mare grabă.

Acum trei zile am zburat la Washington, am ridicat de la Serviciul Tehnic câteva bombonele tocmai bune să te facă knockout, care vor fi folosite pentru CAVIAR, și m-am înapoiat în aceeași zi, tot pe calea aerului. A doua zi, la prânz, Harvey și cu mine ne-am întâlnit cu un italo-american din Nicaragua,

figură oficială, în salonul-restaurant al Aeroportului din Miami. Italianul, care răspunde pe-aici la numele de Johnny Ralston, era înțolit în costum de comandă din mătase, cu reflexe argintii ca să i se asorteze cu părul, pantofi din piele de aligator și ceas de aur. Harvey purta cămașa lui albă obișnuită la costumul negru, cu urme de sudoare la subțiori de la tocul-ham al revolverelor, iar cămașa îi era bluzată deasupra curelei de la cealaltă armă, pe care și-o ține în scobitura șalelor. M-am simțit ca un impostor. (Purtam cămașă tropicală). Harvey și-a îngurgitat porțiile de Martini duble. Ralston și-a sorbit vodca cu gheață, și cele patru capsule, pe care le adusesem eu, au trecut fără ceremonie dintr-o mână în alta.

După ce ne-am terminat băuturile, ne-am îndreptat spre parcarea aeroportului, unde Harvey i-a arătat lui Ralston un furgon. De la șase dimineața mă ocupasem de închirierea furgonului, ba am ajutat și la încărcarea unor puști cehoslovace în valoare de cinci mii de dolari, pistoale est-germane și diferite explozibile, detonatoare, emițătoare-receptoare radio și un exemplar frumos de radar pentru navigația pe mare, din magazia JM/VALUL. Harvey i-a întins doar cheile furgonului lui Ralston și apoi am luat-o din loc cu toții. Cu acest prilej am descoperit, încă o dată, că până și cel mai curat transfer de soiul ăsta îți produce fiori reci pe șira spinării.

Mai târziu, în după-amiaza aceleiași zile, s-a dezlănțuit iadul pe pământ – într-una din variantele sale. Venise Bobby Kennedy într-un tur de două ore, să arunce o privire asupra operațiunii JM/VALUL, iar Harvey l-a plimbat pe sălile Zenith-ului. Nu-i nevoie să-ți mai spun, cei doi nu mor de fericire când sunt împreună. În centrul pentru mesaje, Kennedy a pornit-o de capul lui, și s-a apucat să citească codurile de expediere pentru câteva telegrame. Una i-a atras cu siguranță privirea, fără îndoială o informație pe care o putea folosi la următoarea ședință cu Grupul Special Lărgit, așa că a rupt-o din teleimprimator și a pășit repede spre ușă.

Harry s-a luat fuguța după el:

– Hei, domnule, cu dumneata vorbesc, a zis el tare. Stai o clipă. Stai așa! Încotro te duci cu bucata aia de hârtie?

Kennedy s-a oprit ca împușcat. Prinzând ocazia, Harvey îi putea plăti acum pentru un număr bunicel de mustrări la ședințele cu Procurorul General.

– Domnule Procuror General, a tunat el – nici urmă de vocea aia a lui abia auzită! –, știți cumva câte indicii și coduri operaționale cuprinde mesajul? Nu vă pot permite să ieșiți pe ușă cu această hârtie, și, în timp ce-i vorbea, a înhățat hârtia buclucașă cu o mână și cu cealaltă i-a desprins degetele lui Bobby. Mi-e și frică să mă gândesc la repercusiunile ultimative pe care le-ar putea avea gestul lui.

Al tău,
H.

25 aprilie 1962

Preaiubite H.,

Cu vreo lună în urmă, Hugh și cu mine am fost invitați la un supeu între intimi la Casa Albă și, înainte de-a pleca, Jack m-a luat de-o parte pentru vreo

zece minute și mi-a spus, în strict secret, că în ziua aceea avusese parte de o masă cu totul extraordinară în tovărășia lui J. Edgar Hoover. Nu știu de ce m-o fi ales pe mine de confidentă – o fi de vină mutra mea de femeie virtuoasă? Tu și eu, însă, știm ce alegere proastă a făcut Jack! În mine secretele se simt cam tot atât de la largul lor ca niște tumori pe jumătate declanșate. Aș fi vrut să-i împărtășesc făptulețul lui Hugh, dar, cu oarecare osteneală, m-am abținut.

Iar acum, îmi dau seama că vreau să ți-l povestesc ție. Mă frige, pur și simplu, cu un fel de febră blestemată. Am sentimentul că Hoover i-a vorbit lui Jack despre Sammy G. și Modene. Transcrierile, pe care tu nu le-ai văzut încă, sugerează cu putere un motiv temeinic pentru vizita lui Hoover.

Ești conștient, desigur, că Modenei, indiferent de lovitura primită vara trecută, când Jack i-a insinuat că duce vorba-n târg, i-a făcut plăcere să fie poftită din nou la Casa Albă spre finele lui august; în orice caz, din felul cum îi descrie toate astea lui Willie, pare categoric fericită. Din spusele Modenei, reiese că Jack i-ar fi declarat că o iubește. Nu știu dacă s-o cred. Polly Galen Smith mi-a mărturisit că una din virtuțile lui Jack e că nu amestecă niciodată sexul și dragostea. Lui Polly i-a spus că o femeie se cuvine să simtă de la distanță dacă poate fi sau nu vorba de dragoste. Totuși, Jack pare îndrăgostit tradițional de Modene și nu-i exclus ca ea să-i umple un oarecare gol virtual al ființei – e posibil să fie flăcăul cu Omega cel lipsit de griji, care ar fi preferat să fie un schior de succes, sau marinarul din Newport, dăruit soarelui și mării și unor vacanțe splendide, dar în clipa de față, ținut sub lacăt și cheie, se află la cheremul acelui Alpha prezidențial ocupat până peste cap.

După o după-amiază de sâmbătă sau două, de vară târzie, Jack și Modene se confruntă însă cu răceala toamnei. Șalele încep să-l deranjeze din nou. Impresia inconfundabilă este că au trecut de apogeul relației lor ca amanți. Acum, după cum îi mărturisește lui Willie, „îmi cere mie să fac toată treaba".

– Bine, dar n-ai spus tu că-i foarte obosit? zice Willie.

– Se poate, îi replică Modene, dar îi cam place să facă pe obositul.

Observația de sus e cea mai urâcioasă dintre cele cărora le-a dat glas vreodată Modene la adresa subiectului, dar, spre sfârșitul lui noiembrie, va afirma:

– Pur și simplu mi-e frică să nu primesc vreun telefon de la Casa Albă. Mi-e drag Jack, dar nu-mi place să mă văd cu el acolo.

Harry, înțeleg ce vrea să spună. Casa Albă, cu toată măreția ei patriotică, exală consensul grav și măsurat al unui tribunal. Cred că bătrâna clădire a trecut prin prea multe compromisuri asemănătoare și a răbdat platitudinile prea multor politicieni care au avut puterea. Exagerez aceste aspecte negative, întrucât Polly Galen Smith – care a avut la rândul ei numeroase rendez-vous-uri prin aceleași locuri, îmi spune că s-ar putea ca tocmai Casa Albă să-l afecteze pe Jack.

– Poți fi aproape sigură că îl drenează, pur și simplu, de dorință, mi-a spus ea odată.

Între timp, Modene se vede mai des cu Giancana, deși nu cu regularitate. Nu-i o persoană în care să ai încredere. De exemplu, în octombrie trecut, la exact două luni de când s-au combinat, Sam și-a mutat atențiile de la Modene

întorcându-se la Phyllis McGuire, și a bătut Europa în compania cântăreței. Atât domnul G., cât și Modene simt nevoia de-a avea doi amanți, sau poate o fi furios pe ea că se mai vedea cu Jack? În orice caz, așa cum aveam să descopăr, relația lor nu se consumase până la capăt. Faptul nu mi-a devenit limpede, până când n-am citit cu suficientă atenție transcrierea discuției relevante cu Willie din 16 august.

MODENE: Ei bine, i-am zis în cele din urmă da lui Sam.
WILLIE: N-aș fi crezut să aștepte atâtea luni.
MODENE: Mai bine de-un an. Și am primit zilnic șase duzini de trandafiri galbeni.
WILLIE: Nu te-ai săturat să tot primești trandafirii ăia?
MODENE: Nu mă mai satur de ei.
WILLIE: În regulă. Și cu Sam cum e?
MODENE: Nu mă mai satur de el.
WILLIE: E chiar adevărat ce spui?
MODENE: A fost virtual complet.
WILLIE: Ce vrei să spui prin virtual complet?
MODENE: Mai imaginează-ți și singură.

Așa cum ziceam, nu mi-am dat seama că aveam de-a face cu o descriere propriu-zisă, și nu cu o apreciere a performanței. Ulterior acestui mic indiciu, Modene nu avea să se mai refere la relațiile ei cu Sammy o bună bucată de vreme, deși Willie i-a cerut tot timpul să-i spună mai multe. Următorul pasaj e de la începutul lui noiembrie 1961.

WILLIE: De ce ți-a cerut să te măriți cu el, dacă avea de gând să dispară cu cântăreața aia a lui?
MODENE: S-a simțit foarte nefericit când i-am spus că-i rămân credincioasă în primul rând lui Jack.
WILLIE: Dar mi-ai spus că Sammy are un cui împotriva lui Jack?!
MODENE: E mai expansiv decât Jack. Sam se împarte cu tine. O face cu entuziasm. E ca și cum ai mânca în doi o mâncare italienească dintr-una și aceeași farfurie.
WILLIE: În timp ce Jack e o stradă cu sens unic.
MODENE: Da, dar femeia de pe strada lui cu sens unic sunt eu. Sam o știe. Și mai știe că există un lucru pe care-l împart cu Jack, și la care nu voi ajunge niciodată cu Sam.
WILLIE: Care-i acela?
MODENE: Ultimul.

Te voi scuti de cele trei pagini de transcriere care urmează, până aflăm că „acel lucru ultim" e, de fapt, carnal vorbind, cel dintâi. Lui Sam nu i s-a permis nici o clipă s-o penetreze. Așadar, trei pagini mai la vale.

WILLIE: Nu pot crede.
MODENE: Facem totul, cu excepția...

WILLIE: Și atunci cum poate fi așa de plăcut?

MODENE: E ceva trupesc. Uneori, mă gândesc că, în felul acesta, relația sexuală devine încă mai intimă.

WILLIE: Ești prea rafinată pentru mine.

La înapoierea lui Sam din Europa, acesta o scoate în lume cât se poate de des pe Modene, la Chicago. Prin localuri e tratată ca o regină. În pat, se întâmplă *totul* – cu acea singură excepție. Nu vreau s-o judec. Cu ani în urmă, țin minte că ți-am mutat nasul din loc mărturisindu-ți că Hugh și cu mine recurgem la soluția italiană. Totuși, m-a deranjat faptul că n-o puteam înțelege pe Modene.

Ora e mai înaintată decât credeam. Mâine, îți voi scrie despre a doua și adevărata seducere a doamnei. Fii indulgent cu mine.

Cu dragoste,
Kittredge

12

Scrisoarea făgăduită a sosit în ziua următoare, dar nu mai există. Am distrus-o îndată ce am citit-o.

Cu toate acestea, nu regret. M-a făcut să recunosc, cât de intens deplângeam pierderea Modenei. Am simțit această pierdere până în vârful degetelor, în timp ce încredințam ultima pagină tocătorului de hârtie. Eram furios pe Kittredge pentru amănuntele de care nu mă scutise.

Pierderea, însă, rămâne pierdere. S-a dus astfel una dintre cele mai bune scrisori ale lui Kittredge și poate că misiunea mea literară ar fi mai simplă, dacă aș avea-o în fața ochilor. Mult mai târziu, după șaisprezece ani, în 1978, am obținut totuși (cu ajutorul unui senator) o copie a transcrierii pe care se bazase Kittredge în scrisoarea ei, ceea ce va trebui, vrând-nevrând, să-mi ajungă. Permiteți-mi să nu mai insist. S-au scurs atâția ani de atunci. În ianuarie 1962, părinții Modenei au avut un accident auto. Tatăl ei luase curba în viteză, prinsese o porțiune înghețată și a venit cu roțile-n sus într-un șanț. Mama ei a scăpat nevătămată, dar pe tatăl ei, accidentul l-a lăsat în comă; singurul semn de întrebare era, dacă va muri în câteva zile sau în câțiva ani.

Mâhnirea Modenei a fost surprinzător de intensă. Așa cum îi mărturisea lui Willie, de ani de zile își urâse părintele. De câte ori bea, se purta rău cu mama ei. Totodată, simțea că-i seamănă mult tatălui. La capătul unei vizite de-o săptămână acasă, a plâns în brațele maică-sii la plecare, pentru că nu mai avea cum să se apropie de tatăl ei, apropiere despre care crezuse tot timpul că se va întâmpla, mai devreme sau mai târziu.

Revenită la slujbă, trăia însă sentimentul eliberării și era surprinsă cât de puțin părea s-o afecteze situația tatălui ei. Apoi, peste o săptămână, într-o vizită de trei zile la Chicago, s-a trezit în pragul unei căderi nervoase. Nu putea

dormi la gândul că tatăl ei ar fi murit; i se părea că seara, pe întuneric, venea s-o vadă. Totuși, dimineața, când avea să telefoneze la Grand Rapids, el încă mai trăia – în comă, dar trăia. (Merită poate să notez că, într-o monografie cu titlul *Stările de semidoliu la persoanele cu dublă personalitate*, Kittredge avea să sugereze că jalea, ca și iubirea, este rareori trăită în proporții egale de Alpha și Omega. Într-adevăr, în cazurile de tulburări psihice, când se desfășoară un conflict teritorial în interiorul psyche-i, privind dreptul la doliu, apariția „strigoilor“ devenea o manifestare obișnuită).

După o a doua noapte de asemenea manifestări, Modene s-a simțit răvășită. Respectându-și obiceiul de a nu-și petrece niciodată toată noaptea cu el, Giancana a trecut pe la ea s-o ia la gustarea de dimineață. S-a prins imediat că e-ntr-o stare de adâncă agitație, așa încât i-a spus că are câteva telefoane de dat și că apoi îi stă la dispoziție toată ziua.

N-a mai dus-o așadar, ca de obicei, de la un bar la club, unde-și ținea întâlnirile, ci a umplut un coș de nuiele pentru picnic cu de-ale gurii, o dată cu mai multe sticle de vin, un sfert de Bourbon, gheața cuvenită, și i-a spus cu o voce liniștită că se vor dedica unui priveghi ferit de ochii lumii, ei între ei, iar el o va ajuta să îngroape strigoiul tatălui ei, care nu murise încă. Se pricepea la asemenea priveghiuri, a zis el.

La volanul limuzinei sale vechi, i s-a destăinuit că el, Giancana, va reuși să se apropie de tatăl ei, pentru că el însuși ar fi putut fi un pilot de curse, și, ca s-o dovedească, i-a făcut o demonstrație în timp ce străbăteau străzile mărginașe și părăginite ale cartierului muncitoresc din vestul Chicago-ului, făcând la dreapta și stânga în mare viteză, să-i demonstreze cum poate fi stăpânită o derapare în ultima frântură de secundă:

– ...în condiții imposibile pentru alți șoferi. Aș fi putut fi un as, a zis Giancana. La fel și tatăl tău. În ziua aceea a rulat pe South Ashland Avenue, îndreptându-se spre o biserică turtită și înnegrită, numită Racla Sfântului Jude Thaddeus. „Numele Bisericii nu vine de la Iuda, ci de la Sfântul Jude. Este sfântul cazurilor speciale, al cazurilor fără speranță ale celor loviți de soartă.“

– Eu nu sunt lovită de soartă, a zis ea.

– Ia-o așa. Sfântul se îngrijește de tot ce nu-i la locul lui. Fiica mea, Francine, era aproape oarbă, dar am adus-o aici. Nu prea mă duc eu la biserică, cu toate astea, am ținut o novena completă, nouă pelerinaje până aici, și ochii Francinei s-au întremat până într-atât, încât acum vede cu lentile de contact. Se spune că Sfântul Jude aduce alinare celor rămași fără nici o speranță.

– Nu văd în mine un caz rămas fără nici o speranță.

– Firește că nu. Dar e un caz special, care-l privește pe tatăl tău.

– Și cum îți închipui că voi putea veni de nouă ori aici?

– Nu-i nevoie. Eu am îndeplinit canonul și-ți va aduce alinare.

A îngenuncheat și s-a rugat într-una din capelele mai mici ale Bisericii Sfântul Jude și a avut conștiința dureroasă a altor inși care se rugau o dată cu ea.

– Erau handicapați, avea să-i zugrăvească ea mai târziu lui Willie. Unii păreau că nu-s în toate mințile. În jur, era cea mai stranie atmosferă. Îl simțeam pe tatăl meu foarte aproape și foarte supărat. „Te rogi pentru moartea mea", l-am auzit zicându-mi la ureche, dar eram într-o stare cu totul aparte, ca și cum aș fi învățat să trăiesc într-o peșteră. Sfântul Jude aduce cu o peșteră. În foarte mare măsură. Aveam sentimentul că mă aflu într-una din subteranele primilor creștini. Poate pentru că pereții erau lipsiți de podoabe, căci Biserica e una săracă.

După ce-au lăsat în urmă Biserica Sfântului Jude, s-au îndreptat spre un cimitir căruia nu i-a reținut numele, dar soția lui, Angelina, i-a spus el, odihnea acolo. În interiorul unui mausoleu întunecos, dar costisitor, menținut la temperatura constantă de douăzeci de grade, a așezat coșul cu mâncare pe pardoseală, în fața băncii de piatră pe care ședeau. În timp ce-au mâncat și-au băut, i-a povestit încă o dată despre viața pe care o dusese cu răposata. Fusese o femeie mărunțică și subțire, și suferea din naștere de un defect la coloană. Totuși, a iubit-o. Angelina însă nu-l iubise cu adevărat, un anumit număr de ani.

– Mai trăia cu amintirea primului ei logodnic, care murise de tânăr. Era credincioasă memoriei sale. A trebuit s-o cuceresc, a zis Sam, și am reușit. După moartea ei, mă bântuia noaptea. Crede-mă. Ori de câte ori mi-o cerea, veneam să-i fac o vizită la mausoleu.

În timp ce el îi vorbea, mâncau și beau și au început să se sărute.

De aici încolo, voi utiliza copia transcrierii.

WILLIE: Și l-ai sărutat tu în maosoleu?

MODENE: Nu era nimic rău în asta. Nici n-ai idee cât de dor ți se poate face de gura unei ființe vii care a trecut printr-o tragedie!

WILLIE: Mi se pare că înțeleg ce vrei să spui.

MODENE: Ei bine, m-ai întrebat mereu ce era în realitate între noi.

WILLIE: Aș fi mai degrabă șocată, decât frustrată.

MODENE: Ei bine, ai să fii șocată. Sam nu-i un bărbat obișnuit. Înțelege toate motivele pentru care m-am apucat de băutură, așa, ca să-mi mai uit de gânduri. Mi-a repetat cât de bine îi înțeleg sicilienii pe morți, și pe strigoi, și blestemele, și cum știu să găsească o scăpare în situații în care alții ar fi pierduți. Mi-a spus că Angelina ne va ajuta, dacă ascultam de el. Mă adusese acolo, în mausoleul ei, pentru că era obligatoriu să-i arătăm Angelinei că nu ne temeam de ea. Dar era musai să facem acel lucru, pe care nu-l făcusem înainte.

WILLIE: Ce?

MODENE: Să ne...

WILLIE: A spus-o el pe șleau?

MODENE: Da. Nu mai rostise cuvântul de luni de zile, dar atunci a zis că trebuie s-o facem chiar acolo, de față cu ea. Mi-a spus că nu mă forțase până

în clipa aceea, pentru că lui însuși îi era puțin frică de Angelina, dar acum voia s-o facă. Era gata să-și asume orice risc, în caz că i se întâmpla lui ceva rău.

WILLIE: Mie-mi sună teribil de grețos, o nebunie.

MODENE: Așteaptă, până dă strigoiul peste tine. S-ar putea ca părerile tale, despre ce-i acceptabil și ce nu, să mai sufere unele schimbări.

WILLIE: Și chiar ai fost de acord s-o faci cu el, acolo?

MODENE: A scos o pătură din coșul pentru picnic și a întins-o pe pardoseală. M-am lungit pe pătură și i-am permis să mă pătrundă pentru prima dată. Apoi, am înlemnit. Nu l-am lăsat să termine.

WILLIE: O, Doamne, după tot ce se întâmplase?

MODENE: Am simțit-o pe ea. Era acolo, și-mi șoptea la ureche ca o țigancă bătrână. Îmi sufla: „Asta-i prea de tot. Ajunge." Avea dreptate. Am început să ne certăm, Sam și cu mine, chiar acolo pe pardoseală. Mă crispasem toată. „De acord", i-am spus, „dar va trebui să isprăvim în altă parte, sau nu va duce la nimic bun." Știi, a înțeles. S-a ridicat, s-a îmbrăcat, arăta foarte congestionat și părea mai atrăgător – mai sexi ca niciodată. A cules ce era pe jos, a îndesat în coș și m-a dus la el acasă. În viața mea n-am fost mai excitată.

WILLIE: Ai mai zis asta.

MODENE: Nu ca acum. În mausoleu, mă temusem de strigoi, dar acum eram ca o sălbatică. Ți-o spun cu jenă, dar, știi, Sam are un miros al lui prin părțile intime, care aduce, așa, o idee, a petrol și benzină, iar amănuntul m-a făcut să cred că l-ar putea ajuta într-adevăr pe tata.

WILLIE: Nu cred că vreau să mai aud, oprește-te.

MODENE: Tu mi-ai cerut-o, așa că ascultă mai departe. Ajunși acasă la Sam, ne-am năpustit în biroul lui de la demisol, unde-și ține adunările cu oamenii lui, și, după ce-a încuiat ușa, ne-am smuls hainele de pe noi și ne-am culcat pe covor. M-am gândit la toți bărbații care călcaseră pe-acolo și sunt sigură că, la masa de alături, Sam rostise condamnări la moarte – și, recunosc, gândul mă excita atât de tare, că am terminat o dată cu el. Pe urmă am făcut din nou dragoste. Știi, seara, când m-am întors la hotel, mă aștepta un mesaj s-o sun pe mama. Mi-a spus că tata murise în aceeași după-amiază, iar eu am zis: „Mamă, îmi pare atât de bine pentru noi toți."

Nu pot uita unul din comentariile lui Kittredge. „Știi, Harry, oricât mi-ar plăcea să cred că am în față o simplă manifestare a puterilor Omega ale lui Giancana, n-am încotro și rețin totuși - grație conviețuirii cu Hugh - posibilitatea ca Sam să fi dat ordine de dimineață să fie găsit un sanitar complice în spitalul unde era internat tatăl ei, care, pentru un *pourboire*[1] corespunzător, să închidă robinetul tubului cu oxigen; înclin, mărturisesc, pentru explicația ocultă, dar mă simt obligată să invoc dilema epistemologică a lui Hugh: „Intrăm cu asta într-un teatru al paranoiei sau într-un cinematograf al cinismului?"

---

[1] În original în limba franceză (bacșiș) (n. tr.).

13

Tot ce știu despre prânzul pe care l-au luat împreună J. Edgar Hoover și Jack Kennedy se reduce la faptul că a avut loc; Kittredge mi-a povestit despre el. Totuși aveam să mă gândesc la masa aceea curioasă de multe ori în decursul anilor, până când totul a căpătat acea notă de autenticitate incontroversabilă, pe care o păstram uneori pentru validitatea unor amintiri ieșite din comun. Ceea ce ofer eu acum e o prezumție, chiar dacă sunt gata să mă pun chezaș că lucrurile nu s-ar fi putut petrece altfel.

Îmi vine în memorie un detaliu, pe care Jack i l-a împărtășit lui Kittredge. Nimic mai mult decât că Hoover a refuzat să ia un aperitiv înainte de masă, dar, în definitiv, ne ajunge un singur os fosilizat, ca să reconstituim dimensiunea dinozaurului.

– Păi, voi bea eu în sănătatea dumitale, dacă dumneata nu bei pentru a mea, a zis Jack Kennedy. Ești sigur că nu dorești un Campari? Am auzit că-l preferi altor băuturi.

– Nu chiar, a venit răspunsul. Când și când, la câte o ocazie, am aprobat și câte un Martini în pauza de prânz, dar azi beau sifon. După ce-a sorbit o dată din pahar, Hoover a rupt tăcerea: Sunt dezamăgit că doamna Kennedy nu ia prânzul cu noi.

– A plecat de ieri la Hyannisport împreună cu copiii.

– Da, acum că-mi aduci aminte, îmi dau seama că știam. Presupun că scurtul ei voiaj în India o va scoate dintr-ale ei.

– Ne aflăm aici, noi doi, a zis Kennedy, la cererea ta.

– La cererea mea, desigur. Ei bine, regret că nu-i pot spune bună ziua frumoasei dumitale soții. Mă gândesc uneori că a fost impunătoare, în turul televizat al Casei Albe. După părerea mea, doamna reprezintă un atu remarcabil al Casei Albe.

– Fără îndoială, a convenit Kennedy și a întrebat: Aveți timp să vă uitați la televizor, domnule Hoover?

– În măsura în care munca și obligațiile îmi permit, ceea ce nu se întâmplă frecvent, dar îmi place să mă uit la televizor.

– Spune-mi, care-i programul dumitale favorit?

– Acum vreo doi ani a fost *Întrebarea de 64 000 de dolari*. Mărturisesc, cel puțin așa cred, că aș fi putut câștiga o sumă nu lipsită de importanță, dacă m-aș fi prezentat la un asemenea spectacol la categoria mea.

– Îmi închipui că te-ai fi descurcat de minune.

– Dar nu vom avea niciodată prilejul să ne convingem, nu-i așa? A fost atât de descurajant pentru mine, în calitate de spectator printre milioanele de spectatori, să descopăr că producătorii măsluiau rezultatele. Ce exemplu sor-

did de corupție într-un loc despre care te-ai aștepta să fie respectabil. Chiar că nu i-o pot ierta lui Charles Van Doren.

– Interesant, a făcut Președintele. De ce l-ai ales tocmai pe el?

– Pentru că n-are nici o scuză. Cum poate un băiat cu toate avantajele lui să se angajeze într-o activitate criminală? Păgânii au susținut dintotdeauna că sărăcia e scuza lor, dar ce mai poate invoca Charles Van Doren pentru faptul de a fi acceptat să i se spună dinainte răspunsurile câștigătoare? O pun pe seama îngăduinței universitare. A sorbit din sifon. Să venim la subiecte mai vesele. Am fost captivat de cele trei orbite circumterestre ale lui John Glenn. Nu mai e nici un dubiu că acum, rușii ne simt suflarea-n ceafă.

– Îmi pare bine că vezi așa lucrurile, a zis Kennedy, pentru că uneori s-ar părea că ne aflăm la o milă în spatele lor, într-o cursă de-o milă și jumătate.

– Nu mi-e teamă. Îi prindem noi din urmă.

Au luat masa; la supa de zarzavat din arpacaș, Președintele a adus vorba despre cele o sută de puncte marcate de Wilt Chamberlain în liga NBA.

– Când a fost asta? s-a interesat Hoover.

– Cu vreo trei săptămâni în urmă. Trebuie să fi auzit și dumneata. O realizare uluitoare.

– Ei bine, am auzit, a încuviințat Hoover, dar, știi, baschetul nu-i un sport care să-mi rețină interesul.

– Adevărat?

– E plicticos. La fiecare douăzeci și patru de secunde, zece uriași se aruncă-n aer după minge.

– Da, a zis Kennedy, și nu prea le poți face mare lucru, nu-i așa?

– Nu prea înțeleg unde bați.

– Pe mine, de exemplu, mă impresionează felul în care joacă negrii.

– Nu cumva încerci să-mi deformezi afirmația? a întrebat Hoover. N-am spus că văd niște *cioroi* uriași aruncându-se după minge.

– Chiar așa, nu ai spus.

– Salut bucuros idealurile respectabile ale negrilor, dar s-ar zice că ai nimerit chiar în miezul problemei. S-ar părea că sunt mai apți în producerea unor mari atleți, decât a unor mari conducători.

Friptura de vacă a fost servită cu cartofi fierți și mazăre. Când chelnerul de culoare s-a îndepărtat, Jack Kennedy a zis:

– Nu cred că aș avea vreo ezitare să-l numesc pe Martin Luther King un mare lider.

– Ei bine, eu da, l-a contrazis Hoover. Aș ezita înainte de a spune despre el ceva pozitiv.

– Dumneata folosești cuvinte tari, domnule Hoover.

– Nu folosesc niciodată cuvinte tari decât atunci când n-am de ales, domnule Președinte. Martin Luther King este cel mai faimos mincinos al timpului nostru și o pot dovedi. În ziua când v-ar putea fi util, vă garantez că am

destule despre Martin Luther King, ca să-i domolesc câteva din pretențiile cele mai scandaloase.

– Da, a spus Kennedy, și într-una din zilele astea îmi vei îngădui să mă uit prin dosarele dumitale speciale, nu-i așa, domnule Hoover?

– De fapt, s-a lansat Hoover, mă aflu aici tocmai pentru că-mi fac griji din cauza unei asemenea probleme, care-mi apare în dosare.

– Și ce te frământă în mod special, mi-ai putea spune?

– Ei bine, i-a întors-o Hoover, e vorba de unele legături ale unui prieten al dumitale.

– Care dintre prietenii mei? a întrebat Kennedy.

– Frank Sinatra, de exemplu.

– Frank are o mulțime de cunoștințe.

– Domnule Președinte, acesta nu-i un caz umflat de ziare despre un măscărici, care strânge mâinile celor de la mese într-un club de noapte, ci privește relațiile permanente cu Sam Giancana, una din figurile de vârf ale Mafiei. O mai privește și pe o duduie tânără, care-și împarte favorurile între cei doi domni, și, avem motive să credem, și cu alții.

Kennedy a rămas tăcut.

Hoover a tăcut și el.

– Dorești cafea? a întrebat Kennedy.

– Cred că da.

Președintele a scuturat din clopoțel și chelnerul de culoare a adus cafeaua. Odată plecat acesta din urmă, Kennedy a zis:

– Așadar, lucrurile au ajuns la asemenea dimensiuni. Dumneata sugerezi că prietenul meu Frank Sinatra ar trebui să vadă ce-i de făcut cu prietenia lui cu Sam Giancana.

– Da, a zis Hoover, asta va rezolva multe. Ar mai fi ceva neclar.

– Cum neclar?

– Așa îi voi spune eu, neclar. Tânăra cu relații promiscue se numește Modene Murphy și se pare că se are bine cu una din secretarele Casei Albe.

– Extraordinar. Voi fi obligat să studiez chestiunea. Nu-mi dau seama cum de reușiți să ne interceptați liniile telefonice.

– Nu reușim. N-am putea. În privința asta, poți dormi liniștit. Dată fiind însă legătura domnișoarei Murphy cu Sam Giancana, ne-am gândit că este indispensabil să-i punem sub urmărire telefonul. Nu a fost o chestiune de simplă rutină. Domnul Giancana își trimite mereu oamenii să-i verifice instalația telefonică. Totuși, pentru scurte perioade de timp, am reușit să-i interceptăm telefonul, ceea ce ne-a permis să fim siguri că, din când în când, intră în contact cu circuitele Casei Albe, uneori câteva zile la rând.

Și-a băut cafeaua.

– Las chestiunea la discreția dumitale, a zis el și s-a ridicat. Transmite-i complimentele mele respectuoase doamnei Kennedy, când se va întoarce de la Hyannisport.

Îndreptându-se spre ușă, au schimbat câteva cuvinte despre primăvară. Domnul Hoover urma să plece la St.Petersburg, să-și petreacă niște zile cu yankeii, iar Jack Kennedy l-a rugat să-i transmită salutări lui Clyde Tolson, care avea să-l însoțească pe domnul Hoover. Domnul Hoover a zis că i le va transmite.

14

Peste câteva săptămâni, prin intermediul rapoartelor FBI trimise de Kittredge, aveam să aflu că, a doua zi după prânzul luat la Casa Albă, tatăl meu, încă la Tokio, primea o telegramă de la Buddha în persoană:

„Divizia pentru urmărirea activității criminale a Departamentului de Justiție cere avizul CIA de punere sub urmărire a cetățeanului Maheu pentru conspirație și tentativă de violare a statutului, care garantează secretul convorbirilor telefonice. V-am fi recunoscători dacă ne veți răspunde urgent."

Apoi, pe 10 aprilie 1962, Hoover și-a trimis memoriul adjunctului Procurorului General Miller, de la Departamentul de Justiție: „Boardman Hubbard a avizat ca nerecomandabilă punerea sub acuzație a lui Maheu, căci acesta deține informații foarte sensibile relative la invazia avortată a Cubei, din aprilie 1961, care ar putea transpira. De aceea, Agenția obiectează la punerea sub acuzare a lui Maheu."

După care, pe 7 mai, Bobby Kennedy se întâlnea cu Lawrence Houston, consilier general CIA, și cu Sheffield Edwards, director al Serviciului de Securitate CIA. Răspunzând întrebărilor mușcătoare ale Procurorului General, ei au fost obligați să admită că Maheu i-a oferit lui Giancana 150.000 de dolari pentru uciderea lui Castro. În acel moment critic, așa cum avea să-i relateze Sheffield Edwards lui Harlot, Robert Kennedy a zis pe un ton ferm și cu o voce joasă: „Sper că dacă veți mai încerca să faceți afaceri cu gangsterii, îl veți ține la curent și pe Procurorul General."

Pe 9 mai a avut loc întâlnirea dintre Robert Kennedy și J.Edgar Hoover, după care Hoover a așternut pe hârtie o notă depusă în cartoteca sa personală. „Mi-am exprimat marea mea mirare la aceste activități ale Agenției, date fiind proasta reputație a lui Maheu și teribila lipsă de discernământ de care s-a dat dovadă prin folosirea unui ins cu trecutul lui Giancana, într-un asemenea proiect. Procurorul General a fost de acord cu acest punct de vedere."

Dintr-un bilet neintrat în circuitul oficial, scris de Hugh Montague lui Richard Helms, cu două zile mai târziu: „Am avut o discuție cu Sibling. Sibling mi-a spus că s-a văzut cu Buddha și că nu ne va ierta niciodată pentru asta. A mai spus că, cel mai rău e faptul că Buddha insinuează, deși amănun-

tul nu va figura în dosar, că Lordul Sindicatului a fost acela care l-a pus pe Sir Veveriță să ni-l ofere pe Rapunzel și crescătoria lui de iepuri. I-am replicat că amănuntul, deși nefavorabil (ecouri ale lui A.J.Ayer), trebuie să fi fost năucitor, iar observația mi-a dat timpul necesar să străbat jalnicul abis – cât să pot ieși din biroul lui. Avem atâtea de tras cu mătura pe sub covor, încât tare mi-e teamă că gogoloaiele vor fi simțite și de talpa cea mai obișnuită."

Pe margine, notele mele în creion: „Lordul Sindicatului – Hoffa, nu încape nici un dubiu; Sir Veveriță nu poate fi decât Maheu."

Pe 14 mai, la cinci zile de la vizita lui Hoover făcută lui Bobby Kennedy, William Harvey, la instrucțiunile lui Harlot, i-a dat un telefon lui Sheffield Edwards să-l înștiințeze că, dacă Procurorul General va face cercetări, putea fi informat că nu se avea în vedere folosirea lui Roselli. Edwards a zis că va pune în acest sens o notă în dosarele sale.

Acum, că exista o hârtie care trimitea într-o direcție greșită, Harvey l-a contactat pe Roselli, care i-a explicat că tabletele au ajuns în Cuba. „Să le folosim", a zis Harvey.

În tot acest răstimp, supravegherea FBI-ului asupra lui Giancana a fost intensificată.

MODENE: Sunt gata să renunț încă înainte de a pleca spre aeroport. Știu că acolo ne vor aștepta oamenii FBI-ului și am învățat să-i recunosc. Îți sar în ochi ca pinguinii.

WILLIE: Exagerezi.

MODENE: Când cineva are o idee fixă, îl remarci imediat în mulțime. Din clipa când ne apropiem de poartă, îi și zăresc. Înainte ne urmăreau în tăcere, dar acum au început să-și dea drumul în gura mare. Să-i audă toată lumea. „Din ce trăiești, Giancana?" întreabă el: „Nu-i mare lucru să vă răspund", le spune Sam. „Al meu e Chicago. Al meu e Las Vegas." S-a întâmplat de două ori la rând, în drum spre avion. Sam începuse să creadă că ține lucrurile sub control. „N-au avut replică, Modene", mi-a zis el. „Lucrează pe salariu, și cu asta povestea lor a luat sfârșit."

WILLIE: Păi, cred că se pricepe să le dea replica.

MODENE: Da, dar nu știe când să se oprească. Ultima oară când am plecat împreună în voiaj, Sam a schimbat sfârșitul replicii. A zis: „Al meu e Chicago, al meu Miami, al meu Las Vegas. Voi ce-aveți, vă fluieră vântul prin buzunare!" Ei bine, s-a întâmplat că i-a dat replica asta tipului de la FBI, care puteam jura că vom da cu nasul de el la Chicago, o ditamai huidumă cu părul tuns milităresște, de care mi-e frică. Întotdeauna e așa de încordat. E limpede că abia așteaptă să-l înhațe pe Sam. În momentul când Sam a zis: „Vă fluieră vântul prin buzunare", ochii agentului au început să dea în clocot. Nu știu cum m-aș putea exprima altfel. S-a întors pe călcâie și s-a adresat tuturor pasagerilor care așteptau să urce în avion. „Acesta e Sam Giancana. Uitați-vă la el. E cel mai vestit scandalagiu, de doi bani bucata, de pe mapamond. O lepădătură. Vă veți afla în același avion cu rahatul cel mai desăvârșit pe care l-ați putea întâlni vreodată."

Nimeni nu-i mai făcuse una ca asta lui Sam. „Închide gura", a zis, „sau te dobor cu mâna mea."

Înghețasem. Sam e cam jumătate din agent. Iar agentul îl fixa cu niște ochi cumpliți. „Sam", a zis el, „încearcă tu primul pumn. Te rog, dă-i drumul." Mai să-i dea lacrimile că o spunea atât de blând.

Sam a reușit să se stăpânească. I-a întors spatele agentului și s-a străduit să-l ignore, dar huiduma nu se mai oprea: „Te rog, Sammy-băiete, arde-mi un ghiont. Un ghiont, mai întâi, rahat galben ce ești." Nu sunt sigură, dar știu că Sam nu putea să nu fie speriat. Se albise pe sub pielea bronzată, de parcă ar mai fi avut un rând de piele pe sub piele. „Nu pot pune piciorul în avionul ăsta", mi-a zis. „Nu pot sta lipit de scaun timp de trei ceasuri în șir."

WILLIE: Și cu bagajele ce-ați făcut?

MODENE: Am comis greșeala de a-i spune același lucru. „Să ieșim de aici", a urlat și am pornit amândoi pe coridor cu oamenii FBI-ului zbierând și țipând la noi, apucați de streche ca niște reporteri. Și cu agentul care bombănea atât de încet, că numai noi îl puteam auzi: „Două livre de rahat într-o pungă de-o livră."

WILLIE: Nu-mi vine să cred că cei de la FBI pot fi atât de spurcați.

MODENE: Știu din experiență că în preajma lui Sam își pierd cumpătul. Cred că sunt furioși că nu-l au la mână cu dovezi. Sam e prea deștept pentru ei. Chiar și în împrejurările date, tot el a avut ultimul cuvânt. Tocmai urcam în taxi, când Sam s-a întors spre mălai-mare ăsta și i-a zis: „În seara asta ai aprins un foc care nu se va mai stinge."

„Ce-i asta, o amenințare?" a întrebat bărbatul.

„Nu", a zis Sam, liniștit și politicos. „O constatare." Agentul, pur și simplu, a clipit.

Apoi FBI-ul a urmărit taxiul până acasă la Sam, dar lui nu-i păsa. „Doar n-o să aștepte toată noaptea afară, să-i mănânce țânțarii." Am coborât în biroul lui, despre care el afirmă că e sută la sută sigur că nu-i interceptat, și i-a sunat pe câțiva din oamenii lui, chemându-i.

WILLIE: Și nu-i repera FBI-ul la intrare?

MODENE: Ce mai contează? I-au mai văzut de o sută de ori întâlnindu-se cu Sam. Ce câștigă dacă nu pot auzi ce se discută?

WILLIE: Chiar că ai învățat cum merg lucrurile.

MODENE: Îl iubesc din toată inima pe Sam.

WILLIE: Cred că-l iubești.

MODENE: Da.

WILLIE: Așadar, ai terminat-o cu Jack?

MODENE: Îl iubesc din toată inima pe Sam. Mi-a spus că, de când se știe, n-a avut încredere în femei, dar eu nu sunt ca altele și cu mine poate vorbi.

WILLIE: Spune-mi ce ți-a destăinuit?

MODENE: Nu cred că pot. I-am promis lui Sam că nu voi mai vorbi de la telefonul meu, iar acum îmi încalc promisiunea. Pur și simplu, nu pot suferi telefoanele publice.

WILLIE: Credeam că telefonul tău e curat.

MODENE: Chiar și așa!

WILLIE: Spune-mi. Simt eu că telefonul tău e curat.

MODENE: Sam a zis că-l urăște de moarte pe Bobby Kennedy. Îl urăște încă din 1959, când l-au obligat să apară în fața Comisiei McClellan, iar Bobby era consilierul lor special. Ai auzit de formula folosită de martori: „Refuz să răspund, pe temeiul că orice aș răspunde poate duce la incriminarea mea?" Ei bine, Sam își făcea griji din cauza ei. Se pare că nu prea s-a împăcat cu școala. Nu izbutea să învețe să citească. Chiar și acum îi vine să râdă când e nevoit să citească cu glas tare, zice el. Iar Bobby Kennedy îi dădea întruna cu întrebări ca: „Te-ai descotorosit de victimă îngropând-o în beton?", așa că Sam a trebuit să încerce să citească cu glas tare, de pe o fișă, că nu se putea incrimina, la care l-a apucat râsul și Bobby i-a zis: „Credeam că numai puștoaicele chicotesc."

Sam mi-a spus că și acum îl trec sudorile când își aduce aminte. A lucrat pentru Jack în ciuda lui Bobby. A crezut că Jack îi va face vânt FBI-ului. Ar fi fost răzbunarea lui pe Bobby. Numai că nu i-a mers.

WILLIE: E supărat Sam pe Sinatra?

MODENE: Da, e supărat. Sam crede că nu pricep o boabă din siciliana lor, dar am o ureche foarte bună și am prins câte ceva. Atunci când spun *farfalletta*, e clar că oamenii lui vorbesc despre Sinatra.

WILLIE: Și ce înseamnă?

MODENE: E un fluture, un fante.

WILLIE: Și cum ți-ai dat seama?

MODENE: Oamenii lui Sam obișnuiesc să-și exprime gândul ajutându-se mult cu mâinile.

WILLIE: Da, dar cum de-ai știut că-i vorba de Frank?

MODENE: Pentru că mai zic și Sinatra. Sau Frankie. În timp ce-și flutură mâinile. Astă-seară am înțeles că Sam le spunea cât de tare îl dezgustă Sinatra. Doi dintre ei s-au apucat să discute despre fluturele care trebuie strivit. Plesneau masa cu palma. Sam doar rânjea diabolic. Îi cunosc eu rânjetul ăla. De obicei înseamnă că va scoate bani din piatră seacă. La sfârșit, Sam a zis: „Am să-l pun pe Treiparale la treabă."

(20 mai 1962)

Din raportul FBI-ului, întocmit de agentul special Rowse la 10 iunie 1962:

CĂTRE: Biroul Directorului

PRIVITOR LA: Giancana

SUBIECTUL i-a angajat pe Frank Sinatra, Dean Martin, Sammy Davis Jr., Eddie Fisher și Joey Bishop pe timp de o săptămână întreagă la Villa Venice, un hotel al suburbiei nord-vestice a orașului Chicago, despre care se crede că ar fi proprietatea SUBIECTULUI. O dată cu această infuzie de talente, SUBIECTUL extrage profituri din tripoul instalat într-un depozit la două cvartale distanță de Villa Venice, tripou deschis toată noaptea și cu mare dever. Se estimează că sumele care-i revin SUBIECTULUI din jocurile de noroc ating cifra de un milion cinci sute de mii de dolari pe lună, în decursul ultimelor trei luni. Dintr-o infor-

mație furnizată de un martor demn de încredere, reiese că fiecare dintre artiștii invitați primește numai o fracțiune din onorariul obișnuit, întrucât au venit la Chicago în urma invitației lui Sinatra.

Extras din transcrierea AURICULAR, 12 iunie 1962

WILLIE: Ai citit despre petrecerea dată la Madison Square Garden, în cinstea zilei de naștere a lui Jack?

MODENE: Firește.

WILLIE: Am urmărit-o la TV.

MODENE: Eu nu m-am uitat.

WILLIE: Marilyn Monroe a fost fantastică. A cântat „La mulți ani, domnule Președinte." Modene, era îmbrăcată într-o rochie lipită pe corp, ai fi zis că-i operă inginerească.

MODENE: Marilyn Monroe are o aventură cu Jack.

WILLIE: Ești sigură?

MODENE: Mai e vorbă!

WILLIE: Ești necăjită?

MODENE: De ce aș fi?

WILLIE: Ei hai, Modene!

MODENE: Nu. Când ceva s-a terminat, rămâne bun terminat. Nu mi-e dor de Jack Kennedy. Sunt furioasă.

WILLIE: Parcă tu însăți ai spus că, oricum, se apropie sfârșitul.

MODENE: Ei bine, așa a și fost. Era clar că s-a isprăvit o dată ce s-a băgat pe fir J.Edgar Hoover. Jack m-a sunat în aceeași după-amiază și mi-a spus că era ultima convorbire telefonică dintre noi pe care o putea purta prin centrala Casei Albe, dar apoi – și asta o pot trece în favoarea lui – mi-a dat un număr personal de la Casa Albă, la care puteam suna în caz de urgență.

WILLIE: Ai încercat firul personal?

MODENE: Nu aveam de gând. Dar pe urmă, FBI-ul a început să mă viziteze în locuința din Los Angeles. Ceea ce le deranja pe colegele mele. Vreau să spun că atâta își dădeau și ele seama, că nu erau doi prieteni veniți să ia un pahar cu mine.

WILLIE: Credeam că asta-i ultima problemă pentru tine. Abia dacă te vezi cu colegele de cameră.

MODENE: FBI-ul mă neliniștește la culme. Zilele astea am avut accese de amețeală. E teribil. Cu greu mai pot urca la bord. Sam mi-a redus programul la trei zboruri pe lună, dar, când mă duc la lucru, mă clatin pe picioare. Într-un rând am vomitat. De trei ori în cursul unui singur zbor.

WILLIE: O, nu.

MODENE: În cele din urmă am luat hotărârea să apelez la firul special. I-am cerut lui Jack să-mi ia FBI-ul de pe cap, dar n-avea s-o facă. O ținea una și bună că Sam e persoana cu care au ce au, iar eu n-am decât să le râd în nas. „Nu pot s-o fac", i-am spus, „sunt prea tari pentru mine". În acest punct, Jack și-a arătat iritarea. „Modene", a zis, „ești femeie în toată firea și va trebui să-ți porți singură de grijă." „Vrei să spui", l-am întrebat eu, „că tu și fratele tău nu aveți destulă putere să chemați la ordine FBI-ul?" „Ba da, avem", mi-a în-

tors-o el, „dar s-ar putea ca prețul să se dovedească mult prea mare. Fii doar atentă la ce faci și eliberează-mi mintea pentru câteva lucruri cu adevărat importante, care sunt în curs, mă crezi sau nu." Și știi, a zis-o exact pe tonul acela egal și sarcastic de la Boston, care-l caracterizează. Pur și simplu m-am făcut mică în clipa când l-am auzit zicând: „Mă crezi sau nu."

15

Tokio
15 august 1962

Dragă Rick,

Nu ți-am mai scris de mult, dar am așteptat mai întâi vești bune. Mi-e teamă, însă, că trec de la o moarte la alta, și pune la socoteală în chestia asta și cele două vizite ale FBI-ului, ca să-i dea sare și piper posomorelii. Trebuie să spun că, până acum, i-am ținut destul de bine la distanță pe agenții speciali și, firește, versiunea pentru Extremul Orient a echipei lui Buddha e alcătuită din băieți rezonabili, care-și dau seama că, în Orientul Îndepărtat, ei rămân oameni de legătură. Așa încât îmi respectă susceptibilitățile de conștiință.

Un altul dintre vechii mei prieteni, însă, s-a prefăcut în țărână. La începutul lunii trecute a murit William Faulkner. Deși nu pot pretinde că am avut prea des plăcerea să-l văd în vremea din urmă, țin minte o seară minunată, imediat după război, în 1946, când Dashiell Hammett, Faulkner și cu mine am băut la „Două's Unu." Știi, timp de două ceasuri în șir, Faulkner n-a scos o vorbă. Nici măcar nu am siguranța că ne asculta. Din când în când, îl mai atingeam cu cotul iar el ridica fruntea și zicea: „Secretul, domnilor, e că sunt un fermier și atât". Ei bine, Dash era omul care rareori zicea ceva, doar zâmbea, dar până și el a mormăit la asta, ca și cum Faulkner făcuse remarca cea mai plină de umor și mai înțeleaptă de pe lume. Am fost așa de trist că a murit Bill, încât am făcut greșeala să i-o spun lui Mary.

–Oh, Cal, isprăvește odată, a zis ea, nu poți susține că ai pierdut un prieten de suflet. Păi, în cincisprezece ani, n-ai primit nici măcar o scrisoare de la el.

–Da, am obiectat, dar a fost un mare scriitor.

–Știi ceva, a zis Mary cu vocea aia a ei pe care o are ori de câte ori consideră problema definitiv rezolvată din punctul ei de vedere, a fost un mare scriitor, presupun, dar eu una nu-l pot citi. Face parte dintre indivizii care se împachetează așa de strâns în ei înșiși, încât, o, Doamne, nu scot nimic altceva decât niște sunete ciudate.

Slavă Domnului că nu ridic mâna asupra femeilor. Pe un bărbat l-aș fi pocnit și pentru mai puțin. Temperamentul meu mă îngrijorează sincer. Vezi tu, cuvintele alea ale lui Mary mi-au tot umblat prin cap până când am ajuns la concluzia că de fapt nu se referea la Faulkner, ci încerca doar să-mi spună ceva despre omul ei de afaceri japonez, pe care l-am trimis înapoi la cioplitul sau la rogojinile alea ale lui din bambus, sau pe oriunde s-o fi pitind el acum. Dar să se exprime despre Bill Faulkner că „împachetează totul în el și scoate

sunete ciudate", când precis că se gândea la japonezul ei, m-a făcut să mi se umple palmele de sudoare.

Or fi la mijloc toate morțile astea. Prea mulți prieteni au văzut lumina zilei pentru ultima oară. Știi, ce-ți trece prin cap în ceasurile de după luptă este amintirea expresiei pe care o capătă fețele bărbaților în clipa morții. Deseori, au o expresie care nu a fost a lor niciodată. Așa încât, mă gândesc la sfârșitul oamenilor la care țin. Îți mărturisesc că mă întreb care-o fi fost ultima lor expresie.

Și acum i-a venit rândul lui Marilyn Monroe. Sinuciderea ei pe 5 august, da, exact acum zece zile, mă preocupă. Știai că Allen Dulles mi-a propus să mă trimită în vizită la Miss Monroe, la Hollywood, în 1955? A vrut să mă pună să-i vorbesc despre o poveste de amor pe care s-o aibă cu Sukarno. Se prea poate ca Allen să fi fost încântat de o convorbire pe care a avut-o cândva cu Marlene Dietrich. Îi făcuse Marelui Bărbat destăinuirea că regreta faptul că nu-l întâlnise pe Hitler prin anii '30, nu de alta, dar era sigură că l-ar fi putut „umaniza", salvând zeci de milioane de vieți omenești. Mă rog, eu l-aș fi vulcanizat mai degrabă pe Hitler decât să-l umanizez, dar nu mă îndoiesc că Marlene știe cine are acces la niște chestii de care eu habar n-am. În orice caz, Allen a pus bine ideea asta în geanta lui de voiaj și era dispus să-i dea voie lui Sukarno să se încurce un pic cu Marilyn Monroe. Cred că ți-am mai spus-o cândva, în treacăt. Allen, sper că realizezi și tu, se gândea serios la asta, și, în destul de scurt timp, și eu. Ce mai misiune! Dai peste așa ceva o dată la zece ani. Puțin îmi păsa de Sukarno, dar era gândul că o voi cunoaște pe Marilyn. Trebuia s-o conving de importanța patriotică a serviciului pe care l-ar fi adus, și poate că-i cucer eam și inima. I-am studiat jocul, ascultă la mine. Am văzut filmul *Domnii preferă blondele* de trei ori și, din când în când, Allen avea să-mi spună: „Să știi că n-am uitat de tine și de Miss Monroe".

Ei bine, până să ajungă el aici, intrasem deja în 1956 și era prea târziu. Marilyn nu mai era la Hollywood, ci la New York și trăia povestea de dragoste a anului cu Arthur Miller. Ce pierdere! Tot timpul crezusem că aveam să fiu tăticu-dinamită. Și acum a murit.

Ce urmează mai la vale e tulburător. Încerc să-mi țin bine în frâu imaginația, dar nu sunt deloc sigur că n-a fost omorâtă. Avem noi aici un ofițer operativ, care se are bine cu Judiciarul Poliției din Tokio; deoarece reprezentantul Parchetului de la Los Angeles, Thomas Noguchi, e și el japonez, cei de la Judiciar mi-au făcut rost și mie de o copie.

Acum, dragă Rick, eu de felul meu nu sunt un vampir. Atâta lucru știi și tu despre sugativa de taică-tău – da, chiar în momentul ăsta dau un pahar pe gât, îmi face plăcere să beau ceva, în timp ce-ți scriu ție, fiul meu mai mare – și nu simt nevoia să mă apăr. Îți voi spune că trebuia să pun mâna pe raportul Reprezentantului Parchetului. Spune-i instinct, spune-i rezultatul a aproape douăzeci de ani în Informații, dar am simțit o pișcătură – ce mai, trebuia.

Rick, am parcurs de la un capăt la altul raportul și e o bombă cu ceas. Raportul Reprezentantului Parchetului arată că Marilyn avea în sânge o cantitate de barbiturice să dea gata două femei sănătoase, dar *nimic* în stomac. O lingură de „lichid mucoidal cafeniu". Nu-i de ajuns. Nu poți lua cele mai bine de patruzeci de pastile necesare să-ți ridice barbituratul în sânge până la un

asemenea nivel și să n-ai în stomac mai mult de o lingură de lichid. *Barbituricele i-au fost injectate.*

Acu', tu știi că avea o legătură cu Jack Kennedy. Posibil și cu Bobby. Nu pot scăpa de bănuiala că, dacă ea ar fi amenințat că va bate toba despre unul sau amândoi băieții, cei doi ar fi putut ajunge la o decizie practică. Să fi făcut-o pachet? Îmi displace până și gândul. Președinții mijlocii ai Statelor Unite comit deseori ceea ce mai târziu istoria va judeca drept erori omenești grave. La urma urmei, pe președinți îi poartă marile energii ale evenimentelor mondiale. Dar să omori o femeie! E un blestem. Resping ideea. Dar ea revine și nu-mi dă pace, ținându-mă treaz. Îi urăsc pe frații Kennedy. Lipsa lor de hotărâre când cu Golful Porcilor e unul din motive, dar să retezi viața unei doamne atât de minunate – nu! Încerc să fiu rațional. Au făcut-o sau nu? Am îndoieli. Cred că ar fi putut-o face. S-o fi luat-o eu razna? Dacă-i așa, s-ar putea să se datoreze climatului de opinii din rândurile oamenilor Agenției, aici. Dincolo, în Vietnamul de Sud (unde își fac serviciul militar frații tăi), îi iau ceva mai mult partea lui Kennedy, din cauza acelei *afición*[1] pentru Beretele Verzi, dar nu și cei de pe aici, de pe moșia generalului MacArthur. Oamenii Agenției din Tokio nu fac o distincție prea mare între Kennedy și Castro. (Roz-roz!) Golful Porcilor le-a lăsat un gust amar de neșters. Așa se face că nu sunt eu singurul, da, să duc cu mine această teribilă suspiciune. În tot Comandamentul Asiei de Nord o poți auzi. Fiule, duc în capul ăsta al meu echivalentul unei tumori, și nu mi-o voi putea scoate până nu mă voi lămuri pe deplin. Investighez decesul lui Marylin.

Al tău,
Sherlock Halifax

Post Scriptum. Cum merge Mongoose?

16

Marylin Monroe ucisă! Am conchis că orice om are dreptul la o teză țicnită. În orice caz, nu m-am grăbit să-i scriu tatei despre Mongoose. De luni de zile îi trimiteam lui Kittredge scrisori care începeau cu o variantă la: „Știu că nu am avut mare lucru să-ți spun despre progresele noastre în vremea din urmă, dar nici nu-i mare lucru de spus". Scoteam și eu ce puteam din micile noastre raiduri.

Aproape seară de seară, unul sau mai multe din vasele noastre de la Miami sau de pe recife aveau să se strecoare și să se prezinte la întâlnire pe coasta cubaneză; în unele săptămâni, un număr mai mare de douăzeci de ambarcații făceau dus-întors acest drum hazardat. Dezvoltând ideea tatălui meu cu navele-bază, Harvey achiziționase mai multe iahturi capabile să transporte șalupe

[1] În original, în limba spaniolă (slăbiciune) (n.tr.).

de mărimi potrivite pentru partidele de debarcare. Aveam până și două nave de patrulare ale Forțelor Navale, *Rex* și *Leda*, servind ca vase amiral. De fiecare dată când dădeam cu ochii de ele, în docuri sau pe mare, erau vopsite altfel. O punte care fusese cândva verde-coadă de păun și o carenă acvamarin, te pomeneai c-au devenit o suprastructură maro-roșcată și o cocă albă. Harvey era decis să le mențină acest aspect de ambarcații de plăcere, mai degrabă, decât să le prefacă în canoniere; puterea de foc – tunul naval de 40mm, mitraliere de calibru 50 și puști de calibru 57, fără recul – era ținută sub punte și ambele vase amiral transportau câte o gruie demontabilă pe puntea la extrema pupa, care, asamblată, putea lăsa bărcile la apă și să le ridice; bărcile erau din fibre de sticlă, cu un motor de 120 de CP la bord, pentru curse rapide până la țărm. Harvey le înregistrase ca nave militare în Nicaragua și le înzestrase cu acte după care aparțineau unor corporații legate prin mai multe hârtii de companii maritime aflate în proprietatea lui Somoza. Taxele de folosire a docurilor le preluase Oceanic Mangrove, o companie manevrată printr-un birou de la Zenith. „Mă pot juca de-a barca pe valuri cu un vas lung de 180 de picioare“, îi plăcea lui Harvey să spună. Salariile echipajului cubanez ne veneau de la o companie-fantomă din Key West. Am fost atent mereu să-i satisfac lui Kittredge pasiunea pentru amănunte, dar scrisorile către ea începuseră să mă cam apese. Măsuram în gând dimensiunea dezastrului, în cazul în care Harlot ne-ar fi descoperit scrisorile. Ar fi fost înspăimântător – cu excepția cazului că ar fi divorțat de ea (și aș fi luat-o eu de nevastă) –, dar ce se întâmpla dacă altcineva din Agenție ar fi dat peste corespondența noastră? În acest caz, Kittredge și cu mine am fi putut să ne scriem în continuare din celule de maximă securitate. Deoarece însă conștiința pericolului ar fi putut-o atrage, mi-am luat în continuare riscul calculat al acestor scrisori, ca pe o greutate în plus, atârnând în samarul sufletului lui Harry Hubbard, și îmi dădeam brânci să-i spun mai mult. Întotdeauna mai aveai ce spune.

Pentru a-și asigura controlul asupra lor, Harvey construise fiecare rețea dintr-un ciorchine de celule și, pentru că ținea ca fiecare din ele să rămână etanșă față de celelalte, am sfârșit prin a obține niște dughene de spionaj tradiționale, care deseori îndeplineau o singură funcție. Aveam, de exemplu, la Havana un grup de patru contabili la Ministerul de Finanțe, care lucrau elegant: reușiseră să pună deoparte destule fonduri ale regimului și să finanțeze cu ele o bună parte din operațiunile noastre în Cuba. Îl și vedeam pe Castro scotocindu-și biroul după o anume hârtie, într-un munte de hârțoage bune de nimic, și negăsind documentul de care avea nevoie, pentru că unul din secretarii săi personali ni-l trecuse între timp nouă. Cuba apărea în fundalul viselor mele ca un morman de gunoi; mă vedeam nevoit să mă minunez cum va putea funcționa în vreun fel această țară, ca în cele din urmă să ajung la concluzia că haosul era tăria ei. În Cuba domnea o asemenea dezordine, încât, indiferent ce-am mai fi adăugat noi la ea, ajungea doar o parte din această grămadă. Era

singurul răspuns la întrebarea de ce DGI-ul lui Castro putea să-și facă treburile, în timp ce Informațiile noastre, atât de strâns ținute în frâu, nu-i puteau controla pe cubanezii din JM/VALUL. Uneori, după o misiune încununată de succes, exilații noștri, reveniți la Miami, aveau să convoace o conferință de presă neautorizată, și să se laude cu vitejiile lor, conferință prelungită printr-o procesiune de-a lungul Străzii a 8-a SV, din mica Havana. În semn de adorație, femeile cubaneze le așterneau în cale frunze de palmier. Cuprins de turbare, Harvey avea să le taie salariile participanților la raid, dar după o lună sau două se trezea obligat să-i reangajeze. Nu ne prea puteam permite să-i lăsăm pe cubanezii din operația JM/VALUL să se înhăiteze cu restul cubanezilor scăpați de sub control. Chiar și așa, i-am pierdut pe cei mai buni dintre piloți. În definitiv, noi descurajam publicitatea, iar ei și-o doreau cu ardoare. O bună publicitate, îmi spuneam, e totuna cu *camburos maduros*. Dacă sensul literal e acela de „banane coapte", echivalentul curent ar fi de „arzoaice".

Mi-ar fi plăcut să-i scriu lui Kittredge despre Roselli, care a fost deosebit de activ în cursul primăverii și verii, dar omul se lansa în isprăvi care nu duceau la nimic. Pastilele, pe care i le dădusem, aveau să ajungă la ultimul „contact" și să se oprească acolo. „Nu sunt condiții", ni s-a transmis nouă. Puteam manifesta înțelegere pentru spaima sinceră pe care o resimte orice chelner care trebuie să-și facă seară de seară meseria, mânat de neliniștea tulbure a întrebării dacă Fidel va veni sau nu la restaurant către miezul nopții. Nici un dubiu că asemenea agenți sfârșesc prin a le face vânt pastilelor. ANȘOA, zis și CAVIAR, măcina în gol.

Uneori îi scriam despre războiul dintre Lansdale și Harvey, care mergea înainte, dar și acesta era predictibil. Harvey îl ținea tot în epitete pe Lansdale. Dintre ele, „băiețelul genial al tuturor americanilor", „cap sec" și „gogoașă" se detașau. Lansdale se plângea și el.

– E imposibil să colaborezi cu Bill Harvey, avea să mă informeze. Dacă-i cer o evaluare completă a unei acțiuni serioase, mă consider norocos să primesc o notiță cu o propoziție. Când îi pretind mai mult, îmi răspunde: „N-am de gând, Generale, să fac nici un efort în plus petru niște fleacuri și chichițe". Într-un rând, m-am aplecat peste masa lui, l-am privit în albul ochilor și jur că aproape l-am înșfăcat – deși gestul fizic nu-mi stă în fire. „Bill Harvey", i-am spus eu, „bagă-ți-o bine în cap, n-ai de-a face cu un dușman". N-a urmat nimic bun. Chiar deloc. Ții să auzi replica lui? A ridicat unul din picioarele alea ale lui îndesate peste măsură, s-a rostogolit pe-o parte și a dat drumul unui vânt de față cu mine.

– A dat drumul la un vânt? l-am întrebat eu, de parcă era nevoie de confirmare.

– Da. O bășină. Un produs împuțit la culme. Nici o pușlama shakespeareană nu-mi putea da de înțeles mai limpede cât mă urăște. Ce individ oribil

trebuie să fie Bill Harvey! A dus mâna la coapsă, și-a scos din teacă cuțitul suedez și s-a apucat să-și curețe unghiile. E intolerabil.

Am încuviințat în câteva rânduri din cap, în timp ce Lansdale vorbea, ceea ce voia să însemne că eram atent la ce spune. Am tăcut mâlc. Nici nu-mi imaginam cum aș fi putut rosti un cuvânt fără să-l trădez pe Harvey sau pe mine însumi, ori să par că nu simpatizez cu Lansdale. Am realizat, totodată, că nimeni nu-mi cerea un răspuns. Dacă-mi începusem slujba de om de legătură pornind de la premisa că reprezentam un principiu de relație, o conjuncție, ca să zic așa, apucasem să ajung la concluzia că eram de fapt un fel de punct și virgulă, pus acolo ca să țin elementele frazei într-un fel de raport extins, dar bine delimitat.

17

Miercuri, 6 septembrie 1962

Dragă Kittredge,

Te-ai dus cumva în Maine în a doua parte a lunii august? Eu mi-am luat cele două săptămâni odată cu începutul lunii septembrie, de Ziua Muncii[1], vacanța cea mai lungă pe care am avut-o din primăvara lui '60 încoace, când am escaladat muntele Katahdin odată cu ultimele zăpezi ale lui mai. Anul acesta am făcut gafa de a-mi petrece timpul (casă și masă gratuite) împreună cu mama, la Southampton, și am fost cât pe ce să mă-nsor. (Glumesc, draga mea, glumesc și nimic mai mult.) În realitate, nu știu de cine am fost mai vânat, de fetele la urechea cărora maică-mea mi-a cântat osanale, sau de prietenele ei tinere și măritate, dar mi-a venit s-o sugrum pe doamna aceasta responsabilă pentru existența mea, căci nu cred să existe un singur suflet în Southampton care să nu fi aflat până acum că fac parte din Agenție. A fost revoltător, sau ar fi putut fi, dacă indemnizațiile sexuale nu ar fi atât de dependente de ceea ce se știe și ce nu despre un bărbat. Doamne, pe noi, ăștia din Agenție, toată lumea ne blamează ca pe niște inși diabolici și siniștri, care manipulează națiunile călcate în picioare etc. etc., dar fătucile de astă-vară nici gând să vină ață la un bărbat numai pentru că nu-i cu totul neprezentabil și mai e, auzi-colo, da, ce păcat, omul Agenției. Am priceput, în cele două săptămâni care au trecut în goană, că n-am de ce-mi face griji pentru capitalul și dobânzile depuse la bancă. Maică-mea e mai bogată decât ar recunoaște-o vreodată și n-are încotro, tot va trebui să lase să-i scape printre degete ceva bănuți pe creștetul meu; și-apoi, mai am în față cel puțin zece ani în care să mă însor cu o moștenitoare sau alta, dăruită cu defecte nici prea-prea, nici foarte-foarte. M-aș fi putut logodi cu vreo duducă plină de bani în cele două săptămâni, dacă aș fi simțit cea mai mică înclinație pentru una ca asta, totuși am descoperit, spre mirarea mea, că pentru cea mai mare parte a nababilor nu am decât dispreț. Inocentul de mine, m-am prins că sunt peste măsură de narci-

[1] În SUA, Ziua Muncii se serbează în prima luni din septembrie (n.tr.).

siști. *Eu și banii mei* pare să exprime suma relațiilor dintre ei. Alpha și Omega, puneți mâna pe furcă! Mai rău! Narcisiștilor cu parale le lipsește până și bruma de farmec pe care alți narcisiști o au în dotare. Ce ironie! Apăr Occidentul, ca să protejez profiturile depuse în trezoreria Wall Street-ului ale acestor magnați din Southampton. În ce mă privește, s-ar putea să fie nevoie de un curs de reîmprospătare asupra relelor bolșevismului plus materialismului. *Encore, je blague*[1].

Adevărul e că m-am distrat bine în concediu, mă bucur că m-am întors și mi-am făcut încălzirea atât cât să-ți povestesc despre o bătălie decisivă între Harvey și Lansdale, de pe la începutul lui august, o bătălie a rapoartelor și memoriilor. De fapt, în concediu m-am gândit tot timpul la ea, pentru că a avut un început bizar iar deznodământul a fost cel clasic.

Imaginează-ți o ședință a Grupului Special Lărgit. S-a strâns destul de multă lume, odată ce adunarea mă include și pe mine. Inutil să spun, în încăpere se mai află destui șefi – generalul Maxwell Taylor, generalul Lemnitzer, Robert McNamara.

Joc din nou rolul lacheului comis-voiajor. Stau, flancat de cele două serviete diplomat, în spatele șefului meu, William King Harvey (care-l reprezintă pe McCone), iar ședința, văduvită de Bobby Kennedy, se învârtește iar în jurul grupului Mongoose. Șefii, relaxați cumva în absența tensiunii tiranice a lui Bobby, fac act de prezență formală. (Principalul martiriu al acestei după-amieze de august e să nu moțăi.) Ascultasem până atunci prea multe rapoarte privitoare la succesele înregistrate, pe de o parte, și la cele în curs, pe de altă parte, fără a avea cel mai mic semn dacă se întrevede cumva ceva despre mijlocul sau sfârșitul grupului Mongoose.

Harvey, de pildă, ne oferă un sinopsis despre unul din sabotajele noastre, care a mers binișor. Pe la începutul lunii, un cargou cubanez, botezat *SS Streatham Hill*, în drum spre Uniunea Sovietică cu o încărcătură de 800 000 de saci cu zahăr cubanez, a fost obligat să facă escală la San Juan, în Porto Rico, pentru reparații. Harvey a comentat cu vocea aia a lui înceată: „Nu-mi dau seama de ce nu reușesc cubanezii să nu le intre nisip în mașini", o glumă de efect în rândurile GSL-ului, dar, în somnolența după-amiezei aceleia târzii, abia dacă au zâmbit vreo doi. În timpul acelui popas forțat, câțiva dintre agenții noștri cu contract, portoricani, au reușit să impregneze cargoul cu o substanță neotrăvitoare, numită bitrex[2], „un nume bine găsit", a zis Harvey, „pentru că schimbă dulcele în amar. Rușii vor primi 800 000 de saci cu zahăr inutilizabil."

Lansdale a făcut neghiobia să întrebe:

– Cum au reușit oamenii noștri să introducă bitrex în fiecare din cei 800.000 de saci?

– Sacii nu trebuie luați în sens literal, ca mijloace de ambalaj, a zis Harvey cu foarte mare răbdare, ci ca o unitate de măsură cantitativă. Zahărul e transportat în magazii. Închipuiți-vă vreo zece mii de tone de zahăr impregnat cu bitrex.

---

[1] În original, în limba franceză (glumesc din nou) (n. tr.).

[2] Joc de cuvinte intraductibil între *bitrex* și *bi-tricks* (aprox.: duble șiretlicuri) (n.tr.).

Robert McNamara, care până atunci tăcuse, a luat cuvântul. Se vedea limpede că nu acorda atenție nici unuia dintre vorbitori. McNamara este cel mai solemn potentat din bastionul Apărării, iar el, după cum mi-a ajuns la ureche verdictul celor de la Washington – cel puțin cum s-a transmis până la mine –, rămâne cel mai strălucit și mai la obiect dintre ofițerii Cabinetului. Numele lui este înconjurat de toate virtuțile birocrației. Presupun că așa stau lucrurile, iar la ședințele GSL-ului devine curată pacoste. Dar să zicem că, în ziua aceea, a fost distrat. În orice caz, s-a apucat să mediteze cu glas tare în birocratiană și a reușit să ne ducă până la limita somnolenței. Am sărit totuși în sus, chiar pe la mijloc. Legănat de apele prea puțin strălucite ale recapitulării sarcinilor care revin grupului Mongoose, am avut impresia că-l aud propunând eliminarea lui Fidel Castro! Din ce-a mai zis pe urmă n-am reușit să conchid dacă rostise sau nu fraza cu pricina; iată ce-a urmat:

– Deși nu mă pronunț nicidecum pentru traducerea în proiect a acestei alternative, cu potențialul deținut de Mongoose, întrevăd, nu mai puțin, o deviere viabilă în rezultatul său final, ceea ce, vorbind dintr-un punct de vedere strict teoretic, ar putea să ne pună în fața unei schimbări majore în situația politică a regimului cubanez. Pe de altă parte, tehnicile pentru implementarea subterană a alternativei mai sus-citate s-ar putea să fie insuficient dezvoltate...

Kittredge, țin minte că mi-am zis în sinea mea: „Nu se poate să spună ce mi se pare mie că spune", iar toți ceilalți, firește, să fie entuziasmați. De fapt, ce voia să înțeleagă prin asta? Se ambalează în asasinat? Nimeni nu a venit cu un răspuns care să mă lămurească.

Ședința s-a încheiat conform programului. Toată lumea a plecat. Eram sigur că discursul lui McNamara nu va ajunge la urechile celor de jos. Totuși, peste câteva zile, pe 13 august, am primit o circulară de la Lansdale, rezumând „directivele urgente" în urma ultimei dezbateri în Grupul Special Lărgit. Lansdale dădea o listă: sabotajul economic, acțiunea paramilitară, activitatea de informații și acțiunile politice. La ultimul punct, adăuga: „lichidarea liderilor".

Deoarece Lansdale trimisese circulara la GSL, la Departamentul de Stat, la Apărare și la USIA, Harvey ajunsese în pragul apoplexiei.

– Ajunge să apară o scurgere despre circulara lui și ne trezim cu o comisie a Congresului că se apucă să facă săpături pentru a vedea cine își arogă competențele executive. Iar lui Bill Harvey i se va cere să-și pună fundul în tocătorul de hârtie.

Harvey i-a trimis un raport fulger lui Helms: „Am sunat la cabinetul generalului Lansdale și am reliefat caracterul nerecomandabil și prostesc al unui document scris cu un asemenea conținut."

Și poți fi sigură, Kittredge, că Helms i-a trecut raportul lui McCone iar McCone l-a luat la întrebări pe Lansdale. Din câte am auzit, via Harvey, Lansdale ar fi răspuns:

– Ei bine, domnule, eu însumi am avut mari îndoieli asupra utilității unei asemenea sugestii, dar am încercat să fiu comprehensiv. Pentru orice situații neprevăzute, se cer măsuri de acoperire.

Ăsta-i Lansdale. Așa stând lucrurile, McCone i-a spus lui Harvey că acel comentariu al lui McNamara este inadecvat:

– Păi, a conchis McCone, dacă eu aș fi implicat cumva în ceva asemănător, aș putea fi excomunicat.

Ca un catolic convertit recent ce este, n-are încotro și trebuie să se gândească și la asemenea lucruri.

Ergo, McCone s-a pus pe capul lui Lansdale. Aripile au fost tăiate. În loc să se treacă la *Faza nr. 2*, „îndemnul la revoltă", McCone îi propune lui Lansdale să încerce o „ruptură între Castro și comuniști, urmând linia veche. O acțiune înțeleaptă și realizabilă".

Nu știu dacă Lansdale realizează cât a pierdut.

Ce bine că-ți pot scrie. Poate că anul acesta vom ciocni un pahar de punch, la Crăciun.

Cu dragoste,
Harry

18

Dintr-o scrisoare trimisă lui Kittredge pe 12 septembrie 1962:

Se anunță o confruntare asupra căreia i-am atras atenția lui Hugh. Deoarece s-ar putea ca el să nu te fi pus la curent, îți voi dezvălui că a avut loc un eveniment care nu prevestește nimic bun. Sâmbăta trecută, 8 septembrie, Harvey m-a chemat la Washington. M-am dus cam fără nici un chef, întrucât una din urechelile la care mă supune Regele Bill, pentru vina de a servi ca vas comunicant al lui Hugh, e aceea să mă țină în timpul weekendului la lucru. Poți fi sigură că, dacă în vreo sâmbătă sau duminică pune piciorul în biroul lui din Miami sau de la Washington, apoi m-a și chemat.

De data aceasta, însă, e ceva important. O fotografie a Direcției Informații a fost obținută prin contrabandă din înalt ordin de Task Force W, cea aflată la subsolul din Langley. În curând s-ar putea să izbucnească o dispută între Operațiuni și Informații. Într-adevăr, aflu astfel că informațiile nu reprezintă o colecție de fapte secrete, ci un produs desemnat; forma lui decurge din voința acelora care și-au pus pecetea asupra faptelor. Harvey susține că sovieticii exportă în Cuba rachete cu rază medie de acțiune, iar Direcția Informații îl contrazice. Cum rachetele cu rază medie de acțiune pot bate de la Havana până la New York, Washington sau Chicago, astea nu mai sunt fleacuri pe care să le treci cu vederea. Zborurile unor U-2 au pus în evidență platforme pentru lansarea rachetelor în zona vestică a Havanei, însă Direcția Informații insistă că instalațiile în chestiune nu pot susține, cel mult, decât rachete antiaeriene sol-aer. Se pare că, la întâlnirea de la Viena dintre Kennedy și Hrușciov, s-a convenit ca Fidel Castro să poată desfășura arme defensive ca rachetele de tip, cu o rază maximă de acțiune de 25 de mile. Ceea ce, firește, nu înseamnă și încuviințarea pentru instalarea unor rachete cu rază medie de acțiune, prevăzute cu focoase nucleare.

Ei bine, ceea ce numesc eu fotografia *de sâmbătă* i-a fost strecurată lui Harvey în seara de vineri. Imaginea aparține cargoului *Omsk* și e luată în larg, la o distanță de o sută de mile de Havana. Bocaporții vasului sunt acoperiți cu prelate, astfel încât tot ce se poate stabili la o privire superficială se rezumă la

faptul că acest tip de cargou poate fi prevăzut cu bocaporți foarte mari – ca pentru încărcarea cherestelei, dar rușii nu-i expediază pe mare lemn de construcție lui Fidel, nu cât timp există pădurile cubaneze, dese ca bărbile revoluționarilor; deci, în magaziile vasului trebuie să se găsească altceva decât mari mase lemnoase. Unul dintre experții fotografi ai lui Harvey, cercetând cu atenție fotografia, descoperă, după umbrele aruncate de carena lui *Omsk*, că nava este puțin scufundată în apă, astfel încât cala ei trebuie să fie încărcată cu obiecte mari și cu o densitate mică.

– Rachetele cu rază medie de acțiune, mârâie Harvey, corespund pe deplin acestei categorii.

Nu l-am văzut pe Sălbaticul Bill așa de fericit. Știe că Oatsie Porringer, cel cu care am colaborat la Stația din Montevideo timp de mai mulți ani de zile, e unul din contactele mele la Direcția Informații, așa că îmi cere să-l pun pe drumuri pe Oatsie chiar în sâmbăta cu pricina. Ei bine, Porringer este singurul ofițer operativ bun pe care-l pot cita, care a trecut de la Operațiuni la Informații. Acum, conform propriei lui aprecieri, își croiește un nume „în cotlonul cu rahat de șobolan al tehnologiei". Se pare că Porringer a devenit între timp expertul nostru în „cratologie", știința deducției, după dimensiune și formă, a conținutului unei lăzi sau a unei cutii.

Porringer și cu mine nu ne prăpădim unul de dragul celuilalt și nu mă împac cu nevastă-sa; n-am mai petrecut o singură seară împreună de când am revenit în țară, chiar așa, doar două prânzuri luate în grabă la bufetul Companiei au marcat limitele în care s-a manifestat sentimentul nostru de *comunitas*[1], și ambele mese au fost dezagreabile. Porringer, amărât de nerecunoașterea meritelor sale în cursul misiunii din Uruguay, mă invidiază pentru posturile în care am fost numit. Știu ce crede: că nu le merit.

De îndată ce aude însă că Harvey este acela care îl cheamă, primește ideea cu deplină cordialitate. Vroia să-l cunoască pe legendarul Harvey de mai bine de un an și sâmbătă se înțeleg de minune. Faptul că-l primește nu-i prea ortodox din partea lui Harvey, dar de-acum am ajuns să-mi cunosc boss-ul. Instinctul îi spune că avem de-a face cu rachete cu rază medie de acțiune, așa încât în săptămânile care urmează are nevoie de un cratologist personal. De aceea îi acordă o audiență lui Porringer și *Omsk* este redus la rachete, jucării de plastic, hârtie igienică, mobilă de răchită sau oricare din cele alte cinci categorii de încărcături ușoare. Dar numai rachetele intercontinentale, cu rază medie de acțiune, cer bocaporți de mărimea celor de pe *Omsk*.

Începând cu ședința de sâmbătă și în tot cursul săptămânii, am fost ocupat cu îndrumarea a doi elevi-ofițeri, care lucrează împreună cu mine la verificarea tuturor rutelor posibile din Bahia Parva, un port la vest de Havana, unde, pe 9 septembrie, *Omsk* a tras la dană și s-a apucat să descarce imediat, în toiul nopții. Verificăm fiecare drum destul de lat pentru a putea fi transportat pe el o rachetă cale de o sută de mile de la Bahia Parva. Nu-i o investigație atât de imposibilă pe cât ai crede; drumul trebuie să fie potrivit pentru un ca-

[1] În original, în limba latină (sociabilitate) (n.tr.).

mion cu platformă, lung de vreo optzeci de picioare, care să poată coti prin sate și să ia curbele în ac de păr de pe munte.

Inutil s-o mai spun, cea mai mare parte a traseelor pornind din Bahia Parva mai devreme sau mai târziu s-au dovedit impracticabile, dar am dat și de o rută probabilă și Harvey are, fapt sigur, un agent care ocupă o locuință situată în orașul San Rosario, și anume pe o stradă pe unde e de presupus că vor trece camioanele. Cu această certitudine, i-am expediat agentului nostru mesaje radio. Trebuie să fie unul din oamenii cei mai importanți ai Agenției, din zonă, odată ce a intrat în posesia unui emițător rapid.

Din scrisoarea mea către Kittredge din 14 septembrie 1962:

Punctul culminant e mai aproape decât ne-am fi așteptat. Agentul nostru din San Rosario ne-a transmis încă din seara de 12 că un camion cu platformă a remorcat o rachetă de mari dimensiuni, trecând chiar pe lângă casa lui. Spune că a reușit să-i aproximeze lungimea cu destulă precizie, pentru că măsurase dinainte fațada vilei din față. Racheta are o lungime de douăzeci și trei de metri. Nu poate fi decât o rachetă nucleară cu rază medie de acțiune.

Harvey i-a dat instrucțiuni flăcăului nostru să-și facă geamantanul. Agentul urmează să fie scos din Cuba.

Te voi ține la curent...

De la Kittredge către mine, scrisoarea din 16 septembrie 1962:

Mă rog din toată inima ca Grăsanul să n-aibă dreptate. Unde dai și unde crapă. Asta înseamnă că Harvey, în caz că așa stau lucrurile, e pe cale să devină șeful diviziei pentru Rusia Sovietică, iar eu mă văd cu Christopher în brațe, în timp ce explodează bombele. Castro e un monstru. Cum de le îngăduie rușilor să-i bage pe gât rachete? Sau și mai rău, le-o fi cerut chiar el?

De la Kittredge către mine, scrisoarea din 17 septembrie 1962:

M-am calmat. Realizez că treaba pe care o ai de făcut se cade făcută ceas de ceas, misiune cu misiune. Te rog, informează-mă exact ce se petrece. L-aș întreba pe Hugh* (care zilele astea e deosebit de tăcut), dar, chiar și de-ar veni sfârșitul lumii, n-aș îndrăzni să violez secretul corespondenței noastre.

Din scrisoarea mea către Kittredge, 18 septembrie 1962:

Sherman Kent, de la Comitetul pentru Evaluare, îi spune lui McCone că nu există instalații sovietice pentru rachete. McCone nu-i de aceeași părere. Se bazează pe evaluarea lui Harvey. Harvey, așa cum ai prezis, se simte ca peștele în apă. McCone i-a spus lui Harvey: „Ai face bine să ai dreptate", iar Harvey i-a zis că are. „Iată-mă, vin la tine", își cântă în baie Harvey, „Divizie pentru Rusia Sovietică, iată-mă, vin."

Din scrisoarea lui Kittredge către mine, din 20 septembrie 1962:

Deși Sherman Kent nu-i om prost și oamenii care lucrează cu el sunt competenți, Hugh, firește, e în dezacord cu Comitetul. Îi consideră pe cei din

Direcția Informații prea molâi. Știu că se referă la înfățișarea de funcționari cu umerii încovoiați și palma flască de moluscă a atâtora din profesorii lor. Această stare de lucruri, crede Hugh, își trage rădăcinile din aceea că, în timpul războiului, mulți dintre ei s-au numărat printre admiratorii lui Stalin, fără ca măcar să-și dea seama, și văd încă în Uniunea Sovietică un uriaș schilod, care are nevoie de pace să-și oblojească rănile.

– Indivizii aceștia nu înțeleg, citez părerea lui Hugh, că marxismul e o credință pentru care oamenii sunt în stare să moară. În fața deciziei interioare a celorlalți, de a renunța la viața lor de dragul unei fantasme, rațiunea s-a dat întotdeauna bătută. Eu sunt gata să mor în numele lui Iisus Hristos, în timp ce partizanii comunismului doresc să moară în numele legământului lor mistic cu materialismul. Marele motor al istoriei este iraționalitatea.

Harry, percep Compania ca pe niște uriașe Alpha și Omega, cu Direcția Informații drept componenta sa mai rațională și Direcția Operațiuni ca o garanție a sa. În nouăzeci și nouă de cazuri din o sută, mă simt fericită să mă regăsesc în frăția Operațiunilor, dar, Doamne, în seara aceasta mă rog Ție ca Sherman Kent să aibă dreptate și Sălbaticul Bill Harvey să greșească. Apropo, s-ar cuveni să-ți spun ce știu despre McCone, întrucât în curând s-ar putea să ai de-a face cu el mai îndeaproape. S-ar zice că nu-i un om drăguț. În ziua când și-a preluat postul de la Allen, s-a întâmplat să observe limuzina aceea mare, albă și *blindată* a Șefului.

– O, da, i-a spus Allen, faină. Te poți scufunda în citirea unui ziar, fără să te mai întrebi dacă nu cumva vreun *espontáneo* te va lua sau nu în cătare pe fereastră.

Ei bine, în aceeași seară, în momentul când să plece cu propria sa Mercedez-Benz, o mașină neprotejată, a dat un ordin. Voia ca în seara următoare să poată pleca de la Langley în duplicatul unei asemenea limuzine blindate, drept care, douăzeci de slugi cuprinse de frenezie și-au petrecut o bună parte din noapte la General Motors, să-i pună la punct o asemenea mașină și, da, să i-o expedieze cu un avion de transport – ce noroc pe noi că avem un buget ca o valiză-armonică! Sudau ultimele contacte la bordul mașinii, când a sosit McCone cu servieta lui diplomat, s-a îndreptat cu pași mari spre vehiculul nou, s-a urcat în el și i-a cerut șoferului să pornească, fără să spună un mulțumesc nimănui. Singura lui fericire este datoria și n-are nevoie de recompense. De oameni ca el mi-e frică. Hugh râde și zice:

– Când e vorba la o adică de profesiune, McCone nu-i în stare să facă distincție între sfincter și epiglotă, așa încât își dă toată silința să se țină la un braț lungime. Păi, acolo-l și vrem, Helms și cu mine.

E adevărat, McCone e împrejmuit cu un șanț de apă, ca o cetate. A sigilat, de exemplu, ușa dintre biroul său și al adjunctului său. N-are nici o poftă ca adjunctul să-i pice pe nepusă masă. Marshall Carter e obligat să facă anticameră, ca toată lumea. Carter, care are simțul umorului, a lipit un simulacru de mână, foarte izbutit, ai zice că-i vie, nu alta, în rama ușii sigilate și ai impresia că brațul i-a fost retezat de la încheietură odată cu ultima bufnitură. Firește, McCone este atât de distant, încât Carter n-are de ce se teme de o vizită inopinată din partea boss-ului.

Îți povestesc toate acestea ca pe un fel de fugă de la grijile pe care le-ai stârnit în mine. Totodată, e poate și un mic avertisment. Dacă vei lucra cu McCone, nu te aștepta să scapi nevătămat.

Din scrisoarea mea către Kittredge, 25 septembrie 1962:

Ei bine, iar mi-am petrecut weekendul la slujbă. Joia trecută, pe 20 septembrie, agentul nostru cubanez și-a încheiat odiseea de la San Rosario la Opa-Locka. Kittredge, nu-mi vine să cred. Omul e contabil. Profesia asta pare să alimenteze jumătate din rezistența cubaneză cu eroii ei neproslăviți în cântece! În orice caz, a reieșit că e un flăcău înalt și bine clădit, năsos, mustață neagră și un râs pițigăiat. Ar trebui să cunosc pe de rost teoria cu Alpha și Omega, ca să pot da seamă despre *señor* Enrique Fogata.

Harvey a venit la JM/VALUL pentru interogatoriu (a vrut să-i arunce mai întâi o privire, înainte de a-l îmbarca pentru Direcția Informații) și firește că am fost de față, ca să-i servesc Sălbaticului Bill ca interpret.

Interogatoriul nostru în spaniolă a început prin biciuirea lui Fogata cu înștiințarea că o mulțime de exilați cubanezi veniseră cu povești despre rachete care s-ar lăfăi pe câmpuri, pe stadioane și în bazine de înot goale (asta la instrucțiunile lui Harvey). Toate fuseseră simple povești.

Fogata a răspuns:

– Ce văd, știu. (*Lo que veo, conozco.*)

– Tocmai asta urmează să descoperim, a zis tipul care-l interoga, și i-a arătat lui Enrique schițe cu o mare varietate de rachete din toate arsenalele principale ale lumii. Toate desenele erau, însă, de aceleași dimensiuni. Alegerea devenea posibilă numai după forma profilului lor.

Fogata, însă, nu părea încurcat. Obiectul pe care-l văzuse i se întipărise limpede în minte. A arătat fără nici o ezitare spre o rachetă balistică sovietică cu rază medie de acțiune.

– Ce lungime avea?

– Douăzeci și trei de metri.

Enrique a fost expediat la Washington pe calea aerului în aceeași seară. A durat mai bine de-o zi până ce Direcția Informații a luat legătura cu Harvey, iar atunci, comentariul lor a fost că nu cred o iotă din spusele agentului nostru. Susțin că obiectul pe care l-a văzut a avut mai degrabă o lungime de douăzeci și trei de picioare, decât douăzeci și trei de metri, tipul confundând dimensiunile, cum de altfel o făcea și acum. (Cred că ei își închipuie că noi i-am fi comunicat lungimea reală.) Așa cum ți-am scris cu o săptămână în urmă, informațiile rezultă din voința celui care își pune pecetea asupra faptelor. McCone – și-ți mulțumesc că m-ai prevenit – se împacă bine cu Harvey, dar în relațiile dintre Informații și Operațiuni domnește o întreagă jale. Aici au ajuns deocamdată lucrurile.

Nu vreau să te sperii, dar am avut următoarea discuție cu Harvey:

– Când lucrurile vor ieși la iveală, a zis el, va trebui să atacăm Cuba, lovind din aer.

– Dar dacă Rușii vor escalada?

– N-o vor face, a spus Harvey. Expediază rachete numai pentru că își închipuie că noi nu ne vom mișca. Vor să dovedească lumii că pot sta în vârful picioarelor să se uite peste priciul ferestrei noastre. Trebuie să-i alungăm.

Kittredge, jumătate din Pentagon simte exact la fel ca Harvey.

În ce mă privește, am început să mă trezesc în toiul nopții cu pieptul apăsat de o mare greutate. E pentru prima oară când n-aș vrea să fiu în pielea lui John F. Kennedy.

19

În disputa asupra puterii de percepție a lui Enrique Fogata, Bill Harvey a ieșit victorios. Pe 14 octombrie, zidul Direcției Informații a suferit o breșă. Informațiile au fost nevoite să-i concedă lui Harvey că fotografiile sosite în aceeași dimineață puneau în evidență excavații pentru instalarea unei baze balistice intercontinentale în împrejurimile orașului cubanez San Cristobal. Întrucât McCone își petrecea luna de miere împreună cu proaspăta lui soție catolică și se pripășise într-un sătuc din Italia, Harvey a fost nevoit să folosească o linie telefonică *obișnuită*; sintaxa lui amintea de traducerile noastre din latină de la St.Matthew:

– Domnule, l-a încunoștiințat Harvey, ceea ce ai prezis dumneata că se va întâmpla, s-a întâmplat.

McCone a declarat că se întoarce acasă imediat.

Semne ale unei asemenea crize fuseseră și mai înainte. Pe zece octombrie, senatorul Keating, din Statul New York, anunța prezența rachetelor cu focoase nucleare în Cuba (ceea ce indica scurgeri de informații din subsolul de la Langley), și, convins că informația era demnă de crezare, Caucus-ul nostru republican a vorbit despre Cuba ca despre „atuul republican cel mai sigur“, o trimitere la alegerile pentru Congres din noiembrie. Clare Boothe Luce a scris un editorial pentru numărul din octombrie al revistei *Life*, trăgând clopotele: „Se află în joc nu numai prestigiul american, ci însăși supraviețuirea Americii“, și m-am gândit la doamna aceea blondă și cu oase delicate, pe care o întâlnisem într-o seară la Grajd, după ce revenisem la Washington de la Fermă. Doamna Luce era o frumusețe în genul mamei mele (ba încă mai frumoasă, pentru că doamna Luce părea să emane o lumină argintie), și am cântărit în mintea mea exaltarea pe care o va fi simțit pentru că avea mijloacele să cheme globul pământesc la război.

După 14 octombrie, Washingtonul a început să-mi aducă aminte de un vas care ia apă și n-ai cum să-l oprești; puteai măsura cantitatea de apă intrată în cală din zori și până la căderea întunericului. Oamenii stătuseră agățați de telefoane toată săptămâna, discutând. A lucra în Capitală era totuna cu a deveni conștient că Washington-ul deținea ierarhia secretelor și că-ți puteai regăsi relația cu Istoria după numărul deținătorilor care-ți dădeau acces la colecția lor de secrete. Zvonurile se rostogoleau peste oraș în ritmul unui resac plin de

forță. La Casa Albă, în blocul Executivului, la Departamentul de Stat, luminile birourilor rămâneau aprinse toată noaptea. Lumea venea cu mașinile până aproape de Casa Albă la unu dimineața, să privească aceste lumini. Rosen mă suna de cinci ori pe zi, să-mi prezinte ultimele noutăți; deși n-aș fi vrut să le confirm, sau să le infirm, mă simțeam totuși obligat s-o fac. Îi datoram prea multe lui Rosen, ca să-l refuz acum, când avea nevoie. Am avut timp să mă gândesc că, dacă am fi toți șterși de pe fața pământului de un holocaust nuclear, lui Rosen nu i-ar plăcea să pășească pe teritoriul insolitului empireu atomizat cu aceste datorii neachitate.

Când dădeam câte o raită la Pentagon, ofițerii superiori cu care mă întâlneam pe coridoare arătau ca niște americani din pădurile Statului Maine. Că apropierea unui război scoate la iveală tumescența, iată un loc comun care devenise pentru mine un adevăr definitiv. Treceau pe lângă mine bărbați care nu știau dacă peste o săptămână vor fi eroi sau morți, ori promovați în grad; neliniștea lor colectivă clocotea. Atâția dintre acești ofițeri își petrecuseră viața pregătindu-se pentru momentul suprem – ca niște vestale care și-ar fi dorit să copuleze măcar o dată, dar într-un templu grandios; era de preferat ca actul să fie unul transcendent, sau, dacă nu, însemna că ți-ai greșit viața. Această epifanie a fraților mei militari mi-a făcut mai puțină plăcere când mi-am dat seama că o aplicam în aceeași măsură și mie însumi: dacă intram în război cu Cuba, mă simțeam obligat să lupt. Vroiam ca, atunci când bomba avea să ne arunce în aer, să mă găsească luptând. Dacă trupul și sufletul îmi erau nimicite în aceeași clipă a exploziei nucleare, dacă pieream de-o moarte onorabilă, atunci poate că sufletul nu mi-ar fi fost făcut fărâme. Poate clama cineva că era mai puțin decât o credință?

Pe 21 octombrie eram înapoi în Florida și, în seara următoare, președintele Kennedy a adus la cunoștința națiunii că, în Cuba, tehnicieni sovietici au instalat baze pentru rachete ofensive suficient de mari pentru a permite lansarea unor arme intercontinentale. Uniunea Sovietică mințise Statele Unite, a spus Președintele. Așadar, va fi impusă o blocadă navală și aeriană, pentru a împiedica alte expediții de tehnică militară sovietică. În caz că Statul Cuba avea să lanseze rachetele, SUA erau pregătite să replice cu energie la această „amenințare ilegală, necugetată și provocatoare la adresa păcii mondiale".

L-am ascultat în compania lui Dix Butler. Barurile din Mica Havană erau ciotcă, iar exilații cubanezi dansau pe străzi. Mă cuprinsese turbarea. Țara mea putea fi distrusă, toate cunoștințele mele mutilate sau moarte, dar exilații erau fericiți pentru că se ivea o șansă să se întoarcă în Cuba; îmi vine în minte că, în sinea mea, i-am considerat un neam incredibil de egoist și egotist, niște inși încă furioși de pierderea bogățiilor pe care le-ar fi putut aduna în Cuba, deși acum câștigau la Miami; această clasă de mijloc avea un sentiment deșănțat al drepturilor ei și în prea mică măsură sentimentul datoriei către ceilalți. Ar fi fost în stare să parieze cu întreaga mea țară contra bărbii lui

Fidel Castro. Setul acesta de gânduri m-a străbătut în viteză și s-a dus, așa că m-am trezit, curând, laolaltă cu cubanezii, bărbați și femei, un Hubbard cherchelit care nici nu dansa de obicei, cu riscul de-a pierde și-o fată din acest motiv; acum, se mișca în ritmurile cubaneze – timp de un ceas, pelvisul lui Harry Hubbard scăpase frâiele.

Pe urmă, Butler și cu mine ne-am înfundat într-un bar, am luat câteva pahare și am pecetluit o înțelegere.

– M-am săturat să tot trimit acolo oameni, a glăsuit el, despre care nu știu dacă se vor întoarce. Hubbard, într-un caz de urgență ca acesta, putem conta pe Bill Harvey. O să ne lase să plecăm împreună cu ei.

– Da, am căzut de acord, vreau să pun piciorul pe pământul cubanez.

Eram beat praștie.

– Da, a zis el. Când va începe războiul, careva dintre noi va trebui să se afle la fața locului ca să-i întâmpine pe-ai noștri.

Ne-am strâns mâinile în cinstea acestei judecăți valoroase.

Dimineața m-am trezit îngrozit. Mă legasem printr-un jurământ clădit pe băutură. Mânat de instinctele primare ale mahmurelii, am dat pe la cutia mea poștală și am găsit o scrisoare lungă de la Kittredge. Am citit-o cum eram, în picioare, la oficiul poștal de la Coconut Grove; scrisoarea ei mi s-a părut că venea de la celălalt capăt al lumii.

22 octombrie 1962, 11,00 p.m.

Preaiubitul meu Harry,

Zilele acestea, care s-ar putea să fie cele mai memorabile pe care le vom cunoaște vreodată, ne-au marcat autocontrolul printr-o tensiune suplimentară. Prilejul de a-i asculta pe prietenii meu reacționând la știri despre care eu, având acces la surse cu trei zile mai devreme, știu că sunt depășite, mi-a dat posibilitatea să trăiesc o străfulgerare de înțelegere și să pricep de ce înnebunesc oamenii și se apucă să urle pe acoperișuri.

Vezi tu, Hugh și cu mine ne-am instalat într-un soi de relație foarte specială cu Frații Kennedy. Câte ceva ți-am mai povestit și ție, dar, o dată cu trecerea timpului, prietenia a căpătat o importanță tot mai mare și-apoi, nici nu ți-am spus totul.

Acu' vreo câteva luni, pe Jack l-a fascinat un reprezentant oficial sovietic, evident kaghebist, despre care mi-ai scris pe când te aflai în Uruguay. E același Boris Masarov și lucrează acum cu cei de la Ambasada Rusă de aici, deși nu strict atașat de ei. S-ar zice că pe Hrușciov l-au dat gata calitățile speciale ale lui Masarov – are tocmai înțelepciunea tristă și ironică a rușilor care-i lipsește lui Hrușciov. În orice caz, premierul sovietic și-a vârât mâna adânc în rândurile trupeților lor ca să-l scoată la suprafață și să-l salte în vârf; Masarov a fost trimis aici ca om de legătură al lui Hrușciov pe lângă frații Kennedy. Personal. Am observat că Jack mizează pe două posibilități în același timp, În relația cu sovieticii, asta înseamnă, pe de o parte, o linie dură, și o alta, mai cu duhul blândeții; în funcție de evenimente, Președintele poate face o mutare

spre îngheț sau spre dezgheț; în relațiile cu ei, Hrușciov joacă și el pe două mâini diferite, dar a adăugat un element nou – o carte primejdioasă.

Se pare că Masarov se află la Washington pentru începerea unor convorbiri cu Bobby – în ideea ca acestea să-i fie pasate lui Jack; discuțiile au anvergură și bat departe. De exemplu, știu de la Hugh că una din misiunile principale ale lui Masarov este să genereze relații directe între Hrușciov și frații K. Premierul, chipurile, ar fi omul căruia îi plac contactele directe. Peste o săptămână te poate trimite în Siberia, dar, până atunci, hai să discutăm ca de la om la om, prietenește. Așa, de exemplu, în timpul ultimei crize a Berlinului, Bobby și Boris au ținut o legătură strânsă, iar Bobby e cel care i-a comunicat lui Masarov că Statele Unite vor interveni militar, în caz că sovieticii nu-și iau tancurile de la Poarta Brandenburg. La rândul lui, Masarov îi spune lui Bobby că, după părerea lui Hrușciov, cei care conduc azi America sunt tot Rockefellerii, J.P. Morgan și Wall Street-ul, dar începe să-și dea seama că ideile lui mai vechi despre frații Kennedy trebuie neapărat schimbate.

Cam atât despre povestea de amor. Soțul meu susține că nu-i cazul să ne lăsăm duși nici o clipă; Hugh cunoaște dosarul lui Masarov de ani și ani de zile și afirmă că-i unul din cei mai talentați și străluciți agenți ai sovieticilor. Cele de mai sus, plus un farmec cuceritor, maschează o abilitate executivă considerabil mai mare.

S-ar părea că ambele părți au căzut de acord asupra unui principiu: dacă oamenii cei mai capabili nu se află întotdeauna la locul care li se cuvine într-o ordine dată, n-ai decât să-i scoți de pe unde se află și să-i utilizezi în operații îndrăznețe și speciale. Cred că alegerea cade pe asemenea exemplare unse cu mir, pentru că ele sunt în stare să spună ce gândesc și să gândească cu capul lor, sau știu să asculte incomparabil de bine. În ce mă privește, fac câte ceva din prima chestie și foarte mult din a doua.

Bobby și Jack nu se prea interesează de capacitatea mea în a da sfaturi, dar le face plăcere să se audă vorbind cu deplină candoare (lucru pe care nu-l pot face prea des cu subalternii sau cu oponenții lor). Treaba mea este, așadar, să ascult. Treaba lui Hugh e să spună răspicat ce crede. Fii sigur că săptămâna trecută am avut parte de frații Kennedy cât încape.

Tunau și fulgerau împotriva lui Hrușciov și nu aveau cele mai bune sentimente pentru Masarov. De luni de zile, Boris îi tot dă asigurări lui Bobby că premierul nu va trimite niciodată rachete nucleare în Cuba. Presupun că principiul de lucru prevede să nu spui o minciună decât în momentul în care va da maximum de rezultate. Masarov, firește, pretinde că e tot atât de surprins ca și cei doi Kennedy.

Nu contează de unde pornește minciuna, poți să ai însă certitudinea că Jack este, în clipa de față, tot atât de furios pe sovietici ca întotdeauna; deși într-o asemenea stare de spirit, n-are încotro și rezistă la unele presiuni la care-l supune Comitetul Executiv al Consiliului de Securitate Națională. (Dă-mi voie să-ți spun că acestui Comitet eu îi acord toată atenția!) Zilele astea, toți cei de aici, din cercurile Casei Albe, fără excepție, folosesc două cuvinte: *ulii* și *porumbei* și, fii convins, câțiva redutabili ulii sunt cocoțați în Comitetul Executiv. Pe 17 octombrie, mulți dintre ei se declarau zor-nevoie pentru bombardarea imediată a Cubei. Să fie spulberate bazele pentru rachete! Printre aceste pre-

zențe de mare forță, găsești oameni ca Maxwell Taylor și Dean Acheson, cei mai mulți dintre șefii Armelor Reunite, plus McCloy, Nitze, McCone. Bobby, care-i liderul porumbeilor, a contraargumentat că orice bombardament prin surprindere ar însemna uciderea a zeci de mii de civili. „E o chestiune de morală", mi-a spus el în felul acela inocent și minunat al lui. E un tânăr atât de dârz, gata oricând să descopere mașinăria. Dar știu că gândul morții îi dă întruna târcoale, sâcâindu-l. Nici Jack, nici Bobby n-au scos o vorbă despre Marilyn Monroe, dar simt că sinuciderea ei i-a zguduit întrucâtva. Pentru Bobby, moartea semenilor săi pare a fi devenit ceva palpabil. Și, totuși, iată-l că prezidează Comitetul Executiv al Consiliului de Securitate Națională, în timp ce ei se ceartă dacă să instituie o blocadă (McNamara, Gilpatric, Ball, Stevenson și Sorensen), sau, așa cum insistă fără încetare unii, să dea liber atacului aerian fără declarație de război.

– Ar fi un Pearl Harbor, le replică Bobby.

A făcut greșeala să i-o spună lui Dean Acheson, care s-a înfuriat destul de tare ca să ia masa în doi, cu Jack, pe 18 octombrie, adică joia trecută. Dean Acheson își face un punct de orgoliu din faptul că detestă răspunsurile emoționale și intuitive.

– Domnule Președinte, a zis el, nu avem altă alegere. Trebuie să ordonați un atac aerian. Cu cât mai cuprinzător, cu atât mai bine.

Mă rog, o fi el Acheson bătrân, dar se poartă tot atât de autoritar încă, pe cât i-a mers vestea cardinalului Richelieu. N-a fost el degeaba secretar de stat în primii ani ai Războiului Rece, și prea puținele tendințe liberale pe care le va fi avut s-au spulberat de când cu apărarea lui Alger Hiss. Chiar și acum, fie și numai pentru mustața aia a lui căruntă, Acheson mai arată ca un uliu.

– Problema poate fi analizată dintr-un unghi sau altul, face el către Jack Kennedy, dar există un singur răspuns eficient. Distrugerea rachetelor.

– Nu-mi place deloc, a zis Jack Kennedy, iar Bobby îmi tot aduce aminte că un asemenea atac aerian te trimite pe loc la Pearl Harbor.

– Nu-mi pot crede urechilor, i-a spus Acheson. Clișeul lui Bobby e o aiureală. La ce bun o analogie cu Pearl Harbor, ce rost are?! E doar o etichetă după care să te ascunzi. Datoria Președinției este să analizeze problemele intolerabile și să vină cu soluții clare și adecvate. Angoasa morală atârnă mai puțin în Cumpăna Cerului decât o analiză competentă și disciplinată. Lacrimile nu sunt decât cea mai subtilă invenție a celui cu mintea tulbure și slab.

Harry, ți-o jur, Dean Acheson vorbește chiar așa – autoritar. Nu mi-ar plăcea deloc să fiu o păsăruică și să-i cad în gheare. Mai târziu, în aceeași după-amiază, Comitetul Executiv s-a decis mai mult sau mai puțin pentru o blocadă a vaselor sovietice în drum spre Cuba, implicând vizită și control la bord (cu un McNamara acum la cârmă); hotărârea a fost trimisă mai sus, Președintelui. A doua zi, Acheson a apărut din nou și a zis că discuția trebuia redeschisă; confruntarea cu rușii era o confruntare a voințelor. O discuție explicativă devenea inevitabilă, căci, atunci când sunt prea îndelung amânate, asemenea confruntări își pierd toată forța. O blocadă ar însemna amânare. Secretarul Dillon a fost de acord. La fel și McCone. Taylor le-a declarat că lovitura din aer, pentru a fi eficace, trebuie executată cât se poate de repede. Ca să fim gata pentru duminică dimineață, hotărârea trebuia luată pe loc, în acea joi

după-amiază. Dacă atacul rămânea pe luni, atunci hotărârea nu putea fi dată decât, cel mai târziu, a doua zi.

Dacă aș fi luat parte la dezbatere, nu știu cum aș fi reacționat. În ce mă privește, cred că sunt porumbel, dar simt o mânie de nedescris față de sovietici. Știi, Harry, tot ascultându-l pe Bobby, mi-a dat prin cap că-i un om înțelept. Încep să înțeleg că-l caracterizează echilibrul. În aceeași după-amiază, în bătaia de joc a lui Acheson, a declarat Comitetului Executiv că un atac aerian ar apărea în ochii lumii ca o lovitură perfidă. Țara noastră n-a procedat niciodată așa, de o sută șaptezeci și cinci de ani încoace. Nu-i în tradiția noastră. Desigur că se impune o acțiune în forță, pentru a-i determina pe ruși să priceapă că vorbim serios, dar că trebuie să le lăsăm și lor oarecare marjă de manevră. Considerând că s-ar putea ca ei să-și dea seama că în Cuba au mers prea departe, s-ar cuveni să le permitem o cale de retragere. De aceea, răspunsul este blocada.

Această cuvântare de joi a lui Bobby în Comitetul Executiv s-a dovedit convingătoare. Până sâmbătă însă, problema era din nou larg deschisă. McNamara a argumentat că un atac aerian va lua viața a sute, dacă nu a mii de ruși staționați la bazele de rachete, și că, în acest caz, nu putem prevedea reacția lui Hrușciov. Un atac aerian ne va face, astfel, să pierdem controlul asupra situației. Ar putea urma o escaladă. Ceea ce ar putea duce la un război care să arunce totul în aer. Maxwell Taylor s-a pronunțat contra. Era ultima noastră șansă, a susținut el cu tărie, de a distruge rachetele. O dată ce rușii nu mai aveau aceste capacități în Cuba, nu vor încerca o escaladare a conflictului; puterea noastră nucleară le era superioară. McGeorge Bundy și șefii de Stat Major l-au sprijinit pe Taylor.

Președintele nu și-a comunicat hotărârea până ieri, duminică dimineață. Alegea blocada și a început să-și scrie Cuvântul, pe care l-a adresat aseară țării. Știu că s-a temut de repercusiunile politice. Republicanii trâmbițează, de săptămâni încoace, că în Cuba există rachete, iar el abia acum o recunoaște în fața opiniei publice. Așadar, pierderea ar putea fi mare. Din punct de vedere politic, ar fi fost mult mai în avantajul lui să ordone atacul aerian. Caz în care republicanii ar fi fost nevoiți să-l susțină.

Oricum, trebuie să așteptăm. Vor trece câteva zile până când vasele rusești să atingă linia blocadei. Sunt atât de răscolită astă-seară, că l-am luat pe Christopher din patul lui și l-am strâns atât de tare în brațe, încât îngerașul meu adormit s-a trezit și a zis: „Nu-i nimic, mămico, totul va fi bine".

Sunt înfricoșată și mi-e dor de tine, Harry, căci țin la tine. Să nu faci vreo nebunie cu inși de teapa lui Dix Butler.

Cu dragoste,
Kittredge

20

Miercuri seara devreme, pe 24 octombrie, m-am săltat de pe un taburet al cârciumii de pe Strada a 8-a SV, mi-am cules tolba și am ieșit odată cu Dix Butler să chemăm un taxi. Ne îndreptam spre Riviera Drive, nr. 6312. Apara-

tele de radio anunțau, din toate barurile Străzii a 8-a SV, în engleză sau spaniolă, că două vase sovietice se apropiaseră la o distanță mai mică de cincizeci de mile de linia de carantină stabilită de Marina Militară a Statelor Unite în jurul Insulei Cuba.

Nu mai trăisem zile ca lumea, marțea și miercurea aceea. La Washington se distribuiseră personalului Casei Albe, al Departamentului de Stat, al Pentagonului și celor de la Langley, instrucțiuni privind evacuarea în adăposturile subterane din Virginia și Maryland. La JM/VALUL, câțiva dintre noi au primit hărți ale sudului Floridei. Aflam acum că, în urmă cu nu mai mult de doi ani, fusese construit un adăpost antiatomic pentru douăzeci de persoane în mlaștinile de la Everglades, și mi-am zis că era o realizare interesantă, pentru că în prea puține locuri puteai găsi destul uscat care să se ridice la două picioare deasupra apei. Pe canalul Langley-JM/VALUL a circulat zvonul despre o declarație a lui Bobby Kennedy, care spunea că n-are de gând să se pună la adăpost.

– Cât despre evacuare, nici vorbă, vor fi șaizeci de milioane de americani și tot atâția ruși uciși. Voi rămâne la Hickory Hill.

Când i-am pasat anecdota lui Dix Butler, acesta a zis:

– Da' de unde știi tu că Bobby n-are propria lui văgăună la Hickory Hill?

Ceea ce poate fi luat ca una din remarcile care dădeau ocolul Zenithului. Emoțiile ne zburătăceau în toate direcțiile, ca pe un stol de păsări în care s-a aruncat cu o piatră. Ni se părea nedrept să fim obligați la o moarte atât de timpurie. Acum, ori de câte ori mă simțeam furios, mânia îmi umplea pieptul; regretul se regăsea într-o stânjenitoare vecinătate cu jalea; cinismul clipei de luciditate avea gust de venin. Greu de spus cine devenise mai nepopular la JM/VALUL – Fidel Castro, exilații cubanezi sau frații K. Bill Harvey era convins că va mai avea totuși loc o debarcare în Cuba.

– Dacă nu va fi război, la negocieri Hrușciov se va pișa pe Kennedy.

Date fiind rapidele treceri de la exaltare la umoare neagră, gândul că ai putea avea niște puteri nebănuite, cărora nu le-ai dat niciodată frâu liber, își găsea timp să iasă la lumină. Miami, moale ca un puf pentru pudră, ucigător ca un scorpion, rămânea suspendat în jurul nostru ca o Nirvana; la urma urmelor, nimeni nu putea rezista așteptării. Cu excepția lui Harvey. Clocotea ca o fiertură gata să dea pe dinafară; n-a fost nevoie decât de un efort foarte mic din partea lui Dix Butler, ca să-l convingă pe boss-ul nostru de la JM/VALUL că era de datoria lui să ne trimită în misiune. Harvey vota din toată inima pentru improvizarea unor misiuni în această săptămână de alarmă continuă.

M-a luat însă deoparte și mi-a spus:

– Hubbard, nu sunt sigur, cred însă că n-aș da o ceapă degerată în caz că te întorci sau nu, dar dacă o faci și lumea continuă să existe, vreau să am fundul acoperit. Așa încât nu-i sufla o vorbă lui Hugh Montague că pleci. Dacă ia legătura cu mine și întreabă de tine, îi voi spune că ai plecat pe nepusă masă

într-o misiune pe care i-o rezervasem strict lui Dix Butler, dar că nu voi insista să fii pedepsit; ceea ce nici nu voi face – adică n-o voi face cât timp totul rămâne între noi doi – decât dacă comiți greșeala de a-i spune Măriei Sale adevărul. În acest caz, va fi cuvântul tău contra cuvântului meu și te voi înfunda cu documente. Deoarece vrei să pleci cu Butler, pune pe hârtie și semnează. Scrie așa: „Eu, Herrick Hubbard, adeveresc prin prezenta primirea circularei nr. 7 418 537 și mă voi supune instrucțiunilor corespunzătoare".

– Am văzut eu nr. 7 418 537?

– O vei vedea acum. A citit-o cu glas tare: „Pe toată durata crizei, toate cadrele Serviciului B, JM/VALUL primesc intrucțiuni să rămână pe o rază de cel mult zece mile în jurul ei și vor fi disponibile în orice moment".

– Da, domnule, am înțeles, am spus.

– Circulara nr.7 418 537 va fi distribuită chiar acum. În zece minute va fi pe masa ta. Returneaz-o semnată, îndată ce-o primești.

Ceea ce am și făcut. Mă simțeam imponderabil. M-a vizitat ideea că acum eram un om absolut liber. Pentru că peste două zile puteam fi mort. Așadar îl mai puteam minți o dată pe Hugh Montague. În definitiv, Sălbaticul Bill mă folosea cu un scop anume. Urma să ne îmbarcăm pe vasul lui Eugenio Martinez, *La Princesa*, cu niște cutii de carton pline de rachete semnalizatoare, pe care să le transportăm în Cuba în bărci de cauciuc și să le înmânăm uneia din rețelele lui Harvey. Rachetele semnalizatoare rămâneau la dispoziția mișcării clandestine cubaneze, pentru a orienta noaptea forța de invazie americană.

Faptul că asta era tot ce știam despre misiunea noastră îl consider semnificativ pentru starea mea de spirit. Cufundat în această așteptare pasivă, mă întrebam dacă, în ultima zi din cele nouă luni petrecute în pântecele mamei, pruncii care urmează să se nască nu simt cumva tristețea aceea nemărginită că tot ce știu despre existență va fi cumva pierdut pentru totdeauna, odată ce se îmbarcă într-o misiune de mare risc.

Fără îndoială că înotam într-o supă cât se poate de sentimentală. Mă țin minte într-o zi, rămas în picioare în fața oglinzii, mărime naturală, pe care o aveam în apartamentul închiriat, cum încercam să atașez aceste sentimente, care o luaseră binișor razna, expresiei severe a tânărului care mă privea la rândul lui. Nu mă simțisem niciodată mai străin de imaginea mea reflectată în oglindă. Și-mi amintesc că m-am întrebat: „Să se întâmple oare la fel și cu starurile de cinema?"

Miercuri după-amiază devreme, Butler m-a luat cu mașina ducându-mă la una din proprietățile noastre, portul Key Largo, unde am încărcat fiecare câte o bărcuță de cauciuc neagră și rigidă, lungă de 14 picioare, cu o mie cinci sute de livre de cărămizi din ciment și nisip, pentru a simula greutatea în echipament și în oameni pe care urma s-o transportăm. După care am pornit cu bărcile noastre gemene spre niște recife mai mici, intrând în lagunele cu man-

glieri, traversându-le de-a dreptul, cu motoarele reduse până la un soi de tors, apoi ne-am aventurat prin ochiurile de apă puțin adâncă, lăsate de reflux, ridicând bărcuțele la nevoie, zgâriind fundul. Când Butler s-a declarat mulțumit, ne-am întors la locul de acostare, am cărat unul din motoare într-un șopron și, într-o încăpere neluminată, cu mașinăria vârâtă într-un butoi umplut pe jumătate cu apă, am încercat, pe întuneric, executarea unor reparații simple, desfăcând mica fiară în bucăți și reasamblând-o. Cu ani în urmă, la Fermă, ne petrecusem o zi în felul acesta, când ne duseseră cu mașina într-un golfuleț adăpostit între stânci, chiar la sud de Norfolk, și ne supuseseră unui exercițiu asemănător de muncă intensă și doar pe jumătate competentă. Uitasem între timp aproape tot ce învățasem atunci: îmi voi reaminti oare mâine ce învăț acum?

Ne-am întors spre sfârșitul după-amiezei la Miami, am dat pe la cârciumă, am turnat în noi trei Planter Punch-uri, „în onoarea“, a zis Butler, „plantațiilor pe care le vom restitui curând posesorilor lor nesătui și plini de rahat“, și am băut pentru asta și pentru Berlin – un toast mișcător, acesta –, „și pentru Nirvana“, a mai zis Butler făcându-mă să tresar, căci era exact cuvântul care-mi umbla prin cap. Nu cumva căpătasem puteri telepatice în aceste clipe când sfârșitul lumii era aproape? Părea o idee logică. Am oftat și punch-ul m-a dus cu gândul la cât de frumoasă fusese marea în după-amiaza aceea, dincolo de Key Largo, o mare de un verde palid și luminos, de două ori mai luminoasă decât stâncile de dedesubt, cu iridescență de acvamarin. Miriade de boișteni argintii ne escortaseră barca în laguna cu manglieri, făcându-și drum printre rădăcinile de sub apă și pierind din vedere.

Acum pătrunsesem pe ușa de la Riviera Drive, nr. 6312. Ne-am schimbat într-un vestiar, luând pantofi de sport negri, pantaloni de doc negri, pulover negru cu guler înalt, cagulă neagră cu găuri pentru ochi și gură. Era cald în anticameră. Costumele din poliester și cămășile tropicale ale unei duzini de alți bărbați atârnau deja pe umerașe și de cârlige, dar începeam să înțeleg de ce viața unui călău nu își merită suferințele. Îmbrăcați toți în negru, și eu printre ei, părea că nu-mi mai aparțin, că sunt unul din acoliții confreriilor care păzesc tărâmul morții; abia atunci am priceput cu adevărat că, până în clipa aceea, nu înțelesesem Agenția; acum știam de ce mă aflam aici. Nu-ți poți petrece toată viața în saloanele unei profesiuni fără să cobori măcar o dată în încăperile de la subsol – o metaforă, dar în seara aceea consumam metafore pe pâine, așa cum alții, în aceeași infuzie de neliniște, ar putea mesteca fapte; moartea era numai o metaforă a metaforei, chiar dacă rădăcina pătrată din minus unu era o rădăcină de mătrăgună ce ne putea călăuzi pe lumea cealaltă, unde s-ar putea să nu existe nici un fel de rădăcini. Stăteam și mă gândeam la boiștenii care înotaseră pe lângă barca noastră de cauciuc, înainte de a dispărea într-o pădure de plante submarine mai puțin adâncă de două picioare.

Interiorul casei de pe Riviera Drive nr. 6312 era aproape nemobilat, dar, în definitiv, modelul pentru o locuință goală e casa conspirativă. Am trecut printr-o cameră de zi cu pereții îmbrăcați în lemn închis la culoare și pe sub o arcadă într-o sufragerie în care patru jeturi spaniole negre se adunau în jurul unei mese din mahon și m-am gândit la viața solemnă pe care o duce clasa de mijloc spaniolă; soțiile sumbre, copiii solemni, tatăl apăsat de vinovăția morală față de o stăpână a casei arțăgoasă, făcând spume la gură pentru cât e de zgârcit, chiar dacă poartă rufăria neagră pe care i-a cumpărat-o el, da, trebuie că eram slujitorul morții o dată ce o cameră goală îmi punea pe tavă istoria intimă a unei familii nefericite pe care n-o văzusem vreodată. Oare cât de aproape se aflau acum cargourile sovietice de linia de blocadă?

De cealaltă parte a sufrageriei se găsea o ușă care dădea într-o verandă cu geamlâc cu vedere spre patio; la capătul lui, zăreai debarcaderul. O barcă de pescuit mare și albă, solemnă ca un mausoleu de marmură, se înălța și se lăsa odată cu respirația ușoară a mareei. Înainte de a urca la bord, am avut timp să mă gândesc la soția moartă a lui Giancana. Jos erau zece bărbați cu cagule negre, stând pe cușetele cambuzei, și doar puțini au ridicat privirea. Aerul era aproape puturos, iar legănarea navei legate de țărm, neplăcută.

Am așteptat. N-am scos un cuvânt sub cagulele noastre. Motoarele de la bord au pornit, vibrându-mi sub picioare, mai aproape de ținta noastră decât mine. Deasupra noastră, cu țipetele scoase în fața unei echipe de chirurgi atentând la urechea cuiva turtit sub o anestezie parțială, îl puteam auzi pe căpitanul vasului strigând ordine în spaniolă. Plecam în larg. În cambuză, unde nu pătrundea altă lumină prin hublouri decât ce venea de la casele înșirate pe docul portului Miami, de-a lungul canalului, motoarele se auzeau tot atât de vii ca niște urlete de fiare.

Ne deplasam cu viteză mică pentru a reduce siajul și am adormit cât ne-a luat trecerea prin canalele strâmte ale lui Coral Gables până în Golful Biscayne; când m-am trezit, ajunsesem în larg, iar luminile orașului rămăseseră departe la pupa, pradă luminii posomorâte a cerului de culoarea prunei cu o ultimă nuanță roșiatică a amurgului, înainte ca înserarea să cedeze pasul întunericului. Dincolo de prora, la mai bine de o mie de mile la tribord, mai slabă decât penumbra lunii, venea spre noi roșeața amurgului dinspre Havana. Noaptea era întunecoasă, dar cerul era senin și am avut timp să mă gândesc: iar noi vom fi martorii acestei priveliști de pe uscat sau de pe mare?

– Eugenio ne va duce undeva între Cardenas și Matanzas, a zis Butler. Ajungem în Cuba pe la trei dimineața.

Am dat din cap. Eram încă năucit. De fapt, eram uluit. M-a străbătut gândul că moartea n-ar trebui să-l ia pe om într-o stare ca asta, tulbure și încețoșată.

– Vrei niște rom? a întrebat Butler.

– Mai degrabă aș dormi, am zis.

– Omule, eu sunt gata de petrecere. Și așa voi rămâne până la întoarcere.

– Nici nu mă așteptam la mai puțin de la tine, i-am spus și am coborât din nou, destul de pornit împotriva lui Butler, căci îmi dăduse de înțeles că somnul, înainte de luptă, nu era o virtute, ci un răsfăț. Caracterul lui Butler nu era el unul splendid, adrenalina lui, în schimb, era superbă.

În cambuză, oamenii stăteau lungiți fiecare pe unde apucaseră, câte doi într-o cușetă strâmtă, patru pe masă, doi pe podea iar, odată cu intrarea mea, cei doi au devenit trei, căci m-am alăturat lor. Scândurile podelei erau umede, dar oricum destul de calde și, deoarece unii urcaseră pe punte, aveai loc să te întinzi. Am dormit în clipoceala apei din santină și în loviturile de berbec ale hulei în carena care se rostogolea. Mirosul fetid, emanat de trupurile unor bărbați care mănâncă usturoi și transpiră în îmbrăcămintea lor neagră, umplea cambuza; la lumina care răzbea prin apărătoarea becului albastru de zece wați, atârnat deasupra chiuvetei, i-am urmărit pe cubanezi cum își îndepărtau ușor cagulele negre, cu mișcarea instinctivă a celui adormit care încearcă să respire ceva mai liber, apoi trăgându-le la loc peste fețe, cu reflexul omului care se trezește. Ce rost aveau cagulele astea? Încercau să le protejeze familiile sau reprezentau legături magice? Pe aceste ape întunecoase de la tropice, unde Gulf Stream-ul întâlnește ruliul Atlanticului, magia nu era decât un aliat minor al comerțului, dar pe țărmul sudic al Cubei se revărsau incantațiile Caraibilor. M-am gândit la facsimilul minelor de cupru de la Matahambre, pe care-l construisem la scară 1/1 la Everglades. În ultimele vreo nouă luni, comandouri de exilați se antrenaseră acolo pentru opera lor demolatoare. Se simulaseră raiduri. Cu fiecare raid de antrenament, scenariul fusese dus la bun sfârșit, adică se reușise dinamitarea (în sens figurat) a modelului, dar nu izbutisem niciodată să aruncăm în aer lucrările reale. În ultima tentativă la Matahambre, debarcasem un comando format din opt membri în bezna orelor de după miezul nopții și fusese alungat în toate părțile de o patrulă cubaneză. Șase dintre băieți au ajuns în timp util pe țărm și s-au evacuat. Fusese încercarea noastră cea mai ambițioasă asupra minelor Matahambre, dar și ea se dovedise un eșec umilitor.

Acum eram trimiși noi. Ne dispensaseră de pregătiri detaliate. Tot ce aveam de făcut era să ne întâlnim cu câțiva cubanezi, care știau unde puteau fi ascunse rachetele de semnalizare pentru magia tehnologică ce avea să urmeze – o întreagă forță de invazie, cu o ordine a magnitutdinii cu multe clase superioară fostei *santeria*. Pe jumătate adormit, îmi țeseam vise.

Apoi mi-a dat prin gând că s-ar putea să fie pentru ultima oară că mă fura somnul, sau una din ultimele dăți când dormeam. Astfel, misterul a coborât asupra mea ca niciodată înainte și am înțeles că trăim două stări existențiale diferite, trezie și somn, iar toate manifestările noastre cotidiene ne pregătesc pentru viață și pentru moarte; suntem două povești trăind într-una singură; în acest moment, aș fi vrut să-i scriu o ultimă scrisoare lui Kittredge, conjurând-o să

nu renunțe la opera ei teoretică, pentru că era o operă profundă, da, profundă, și conjurând-o, m-am trezit – de dormit, n-am dormit deloc, am zăcut doar printre detritusurile poetice pe care le poartă vântul peste piața minții, atunci când îți revii din adânc – și m-am ridicat în picioare, simțindu-mă pregătit pentru acțiune, deși mai aveam de așteptat ceasuri întregi. După care, trăgând câteva guri din aerul puturos al cambuzei, mi-am tras cagula și am urcat pe punte.

Butler stătea în picioare pe puntea mobilă, împreună cu căpitanul. Îl cunoșteam pe om, Eugenio Martinez. Îi scrisesem despre el lui Kittredge. Făcuse mai multe ieșiri pe mare spre Cuba decât oricare alt marinar din Florida de Sud; era un erou cu o poveste tristă, de care aflase până atunci jumătate din JM/VALUL. Voia să-și scoată părinții din Havana, dar Harvey i-o interzisese. A abordat acest subiect chiar în timp ce eu urcam pe scară.

– Astă seară, unul din oameni se oprește și-mi spune: „Eu am cagula pe cap și tu nu știi cine sunt eu. Dar eu știu cine ești. Ești Rolando".

„Dacă mă cunoști așa de bine", îi zic eu, „atunci știi că sunt Eugenio Martinez și Rolando e un nume dat de alții." „Asta o știu eu bine", îmi răspunde, „dar nouă ni se cere să-ți spunem Rolando." „Și la ce bun," zic eu, „când până și DGI știe că Rolando e Eugenio?" Vezi dumneata, domnule Castle...

– Spune-mi Frank, a zis Dix.

– Bine, fie Frank, Frank Castle. Am să-ți zic Frank. Argumentul pe care-l aud de la domnul O'Brien, șeful vostru, bărbatul acela corpolent, e că părinții mei sunt bine cunoscuți la ei acasă în Cuba, așa încât, în cazul că încerc să ajung la ei, voi fi capturat cu siguranță. Accept logica unor asemenea lucruri, pentru că sunt pe jumătate spaniol. Când ai fost binecuvântat și blestemat să ai sânge spaniol în tine, ești obligat să urmezi legile logicii. Pentru oamenii violenți, dacă refuză haosul, devine o necesitate.

Speech-ul lui fusese rostit atât de clar, încât am presupus că Eugenio Martinez ar fi putut continua cu ce avea de spus. Greșeam. Era în stare să tacă. Am tăcut și noi, împreună cu el. Tăcerile lui erau tot atât de îngândurate ca și spusele lui. Acolo sus, pe puntea mobilă, ne rostogoleam prin hulă – orizontul, ca un ac de busolă, nu mai reușea să se oprească o dată. De sub noi venea mesajul continuu al motoarelor lucrând pentru noi. Ascultam tăcerea care se lăsa între două urlete ale vântului. Martinez o ascultase în atâtea nopți, că liniștea ar fi putut face parte din el. Avea o față lungă și triunghiulară, cu un nas lung, spaniol și ochi întunecați, adânciți cu totul în orbite, care păreau pregătiți să absoarbă întreaga lui experiență, un fel de-a spune, iar acesta bănuiesc că văzuse o mulțime și plătise prețul. M-am gândit că ochii lui erau bântuiți – să fi văzut oare tot atâția strigoi pe câți morți?

Multe ți se revelează într-o noapte ca aceasta, dar fără lună, așa voi admite că băusem cu el în urmă cu două nopți, la sugestia lui Butler, și era evi-

dent că-l stimez. Până și taică-meu, căruia-i plăcea zicala: „Nu l-aș crede pe un cubanez nici să mă pici cu ceară, ba l-aș arunca bucuros printr-o fereastră cu geamul turnat“, zisese: „Dă-mi o sută de bărbați ca Eugenio Martinez și cuceresc cu ei Cuba“. De aceea îmi făcea plăcere acolo sus, pe puntea mobilă, și mă simțeam tot atât de disponibil în vederea unor fapte de eroism ca pe vremuri, la St. Matthew, în zilele febrile. N-aș fi fost surprins dacă, în spatele nostru, cerul ar fi explodat într-o conflagrație de munți înfricoșători și lumina nespus de albă, care poleiește norul unei ciuperci atomice, ne-ar fi ars ochii. Nu m-ar fi surprins cu nimic mai mult nici dacă Havana ar fi zburat în sus, la distanța de mai bine de o mie de mile la care se afla, ca o rachetă la tribord, într-un turn de flăcări. Am revenit la realitate doar când mi s-au îndoit genunchii, ca un răspuns la ruliul vasului. Am simțit că trebuia să fi ajuns în vecinătatea Cubei. Deși nu vedeam încă uscatul, farurile comuniștilor, agitându-se, se aflau acolo, la vreo douăzeci de mile distanță, ca un pâlpâit de căldură luminând în momentele când forțele de sus nu sunt încă destul de puternice ca să arunce o săgeată de lumină care să străbată cerul.

Studiasem harta și știam unde aveau să atingă uscatul bărcuțele noastre de cauciuc, dar coasta era neregulată. Lagunele cu manglieri, ridicate la demnitatea de recifuri de coastă, erau aproape de recifele de corali. Îndată ce aveam să transferăm oamenii, rachetele de semnalizare și muniția de pe *La Princesa* în bărci, navigam spre sud cale de câteva mile și ne găseam plaja. Dacă se întâmpla să auzim însă mârâitul unui vas de patrulare ieșind din ascunzătoarea lui, urma s-o luăm la goană și să ne pitim în cel mai apropiat braț de mare, destul de strâmt ca să nu ne poată urmări.

Pe măsură ce ne apropiam de Cuba, întâlneam tot mai multe ambarcațiuni. Cargouri și traulere treceau la distanță. Un convoi de opt nave ale Marinei noastre Militare, cu vasul amiral un distrugător, venind de la Key West, a trecut pe lângă noi și și-a văzut de drum undeva spre est – să fi fost aceasta linia de carantină? Navigam păstrând tăcerea radio. Cu toate acestea, interesul meu pentru lumea exterioară se micșorase. Ce ne pusesem în cap să facem, semăna din ce în ce mai bine cu ce-aveam de făcut. De-un ceas încoace, *prácticos* se ocupaseră de umflarea bărcilor de cauciuc, verificarea echipamentului, scoseseră armele din rasteluri și stivuiseră cutiile cu rachete semnalizatoare pe punte. Butler și cu mine am stat deoparte, cum ne cerea rangul nostru situat undeva între observatori ai Agenției și oaspeți de onoare. Dacă ne-am fi măsurat aventura după cât folos aduceam, prezența noastră însemna curată nebunie. Încercam deja gustul fizic al fricii și nu găseam nimic deosebit în el. Simțeam amărăciunea bilei care se ridicase pe gât și în nas. Mi-a dat prin cap că autocontrolul s-ar putea să nu fie chiar un act automat.

În acel moment, Butler a rupt tăcerea:

– Tu și cu mine mergem în aceeași barcă, a zis el cu o voce uscată, agreabilă.

– Bun.

– Vei fi pasagerul meu.

N-am știut ce să cred: să mă simt ușurat sau umilit.

– Sunt niște oameni de ispravă, a continuat el.

– Îi cunoști?

– Cu doi dintre ei m-am antrenat. Când totul e-n regulă, faptul n-are nici o importanță. Când ceva merge rău, n-ai nevoie de nici un antrenament. Curată încurcătură. Mai mult pentru Castro, decât pentru noi.

– O spui de parcă asta ți-ai și pus în gând.

– Am coborât pe plajă, la Girón.

– Ce-ai făcut?

– Neoficial.

– De ce nu mi-ai spus până acum?

A ridicat ușor din umeri.

Nu știam dacă spune adevărul. Aveam impresia că da. Eram furios. Trăisem cu convingerea că făceam această ieșire, fiind amândoi la fel de novici. Crezusem că acea situație intolerabilă, care ne pândea la fiecare cotitură a umorilor noastre și se perpetuase tot timpul din noaptea aceea abominabilă de la Berlin, putea fi absolvită. Iar acum, mă vedeam pe mine însumi ca pe un clovn sacrificial. Da, mai bine să fii furios decât speriat.

Mi-am petrecut ultimele treizeci de minute la bordul vasului *La Princesa* încercând să mă fmiliarizez cu pistolul automat de fabricație cehă, care-mi fusese înmânat. Avea magazia curbată, cu treizeci de gloanțe rotunde de 9 mm în ea, puteai să-l folosești ca semiautomat și automat și, la nevoie, trăgeai cu el din barcă, de la șold. Nici ore întregi de antrenament nu-ți puteau garanta tragerea.

Bărcile au fost așezate la bord și încărcate, cutiile impermeabile stivuite. Am urmat noi, câte șase oameni de fiecare barcă. Eugenio Martinez a venit la balustradă, să-și ia rămas bun. „*Suerte*“[1], a spus el în șoaptă și am dat mâna. Mă simțeam purificat; plecam.

Sentimentul acesta măreț a durat cât să-mi mențin echilibrul și să mă rog. Hula era pusă pe rele și ne legănam prea tare ca să mai rămână loc și pentru iluminarea spirituală.

– Drept în față, cap sud, a zis în cele din urmă Martinez.

Avea să vină la întâlnirea cu noi aproximativ în același punct peste douăzeci de ore – adică diseară, la unsprezece, căci se făcuse trei dimineața –, ori, dacă nu apăream, să revină din oră în oră, toată noaptea.

Bărcuța avea busolă și timonă, montate pe un tablou de bord din placaj. Butler, care pilota barca, ne mâna cu zece noduri pe oră, o viteză destul de redusă pentru ca zgomotul înăbușit al motorului nostru dublu să se confunde cu

---

[1] În original, în limba spaniolă (noroc) (n. tr.).

vântul. Mugetul vântului venea în favoarea noastră. Detectarea unei bărci negre nu era lucru ușor de la orice distanță, cât timp creasta valului depășea în înălțime bărcuța, cu excepția situației când ne ridicam călare chiar pe val. Nu vorbeam. Vorbele pot fi duse de apă mult mai ușor decât bolboroseala unui motor. Totuși, îmi ajungea la urechi un al doilea motor, slab ca surful când linge uscatul, și am realizat că auzeam cealaltă bărcuță a noastră, care ne însoțea o vreme, îndreptându-se spre o altă întâlnire. Aerul nopții era apăsător. Înaintam încet, parcă ascunși în niște perne, cu bărcuța atât de încărcată, încât bordul nostru liber abia dacă se înălța la cinci țoli deasupra apei, și cu fiecare ridicare și coborâre pe valuri luam câte puțină apă, pe care o scoteam cu sticle de plastic pentru lapte tăiate în două, vopsite în negru și legate la o lungime de funie de un inel de pe fundul de cauciuc al bărcuței; clipocitul apei scoase se adăuga trecerii noastre pașnice.

Țărmul se apropia. O linie fosforescentă scălda o plajă îngustă. Aveau să ne aștepte oare oamenii noștri, sau miliția lui Castro? Fundul de cauciuc a râcâit nisipul, m-am ridicat în picioare odată cu ceilalți și am pășit alături de barcă într-o apă de câțiva țoli, cu mușchii înnodați ca un pumn încleștat. Fără o vorbă, am tras toți șase bărcuța vreo douăzeci de picioare în sus pe plajă, cât să ajungem la adăpostul unui copăcel scund, al cărui frunziș se revărsa atât de jos, că aproape atingea pământul. În liniștea nopții, s-a auzit căzând un fruct sec. Impactul cu solul a avut sonoritatea unui țipăt de bufniță. Din desișul aflat undeva în spatele plajei, a ajuns până la noi un roi de sunete mici, târșâit și fojgăială, nesfârșite și inepuizabile – în desișul acela era instalată însăși moara la care se macină începuturile vieții. Odată cu magica creștere a vegetației veneau sunetele insectelor care o rodeau.

– Hubbard, a șoptit Butler, am nevoie de tine.

Dăduse deoparte perna de pe scaunul pilotului și o desfăcea acum într-un soi de sac mare și negru. Ne-am băgat capetele în el, am aprins o lanternă-creion și am studiat harta pe care o scosese.

– Nu suntem la punctul fixat, a șușotit el. Nu putem fi la o depărtare mai mare de un sfert de milă, dar întrebarea e dacă spre est sau spre vest? M-am uitat și eu cu atenție pe hartă. În locul unde se presupunea că vom debarca, un pârâu venind din pădure tăia plaja în două. Unde debarcasem noi, nici urmă de pârâu.

– Ei bine, am zis, cursul curentului era de la vest spre est.

– Știu, a răspuns, dar s-ar putea să-i fi aplicat o corecție disproporționată.

În timp ce ne apropiam de țărm, remarcasem o movilă pitică, la vreo două-trei sute de yarzi la vest de noi. Conform limitelor topografice ale hărții noastre, movila trebuia să fie la o mie de yarzi la vest de pârâu.

– Pornim spre est, am spus.

Sub prelata neagră care ne acoperea, vorbeam la o distanță doar de câțiva țoli unul de altul. Simțeam o dorință aparte să isprăvim cu acest dialog. Butler

a continuat însă să studieze harta, ca și cum ar fi vrut să-mi anuleze concluzia.

– S-ar putea să ai dreptate, a zis el în cele din urmă și am ieșit de sub prelată.

Problema noastră acum era dacă să trimitem un om spre est, să recunoască plaja și, în caz ideal, să-i localizeze pe oamenii gherilei, care veniseră să ne întâmpine, sau să mai lansăm o dată barca pe apă și să pornim paralel cu țărmul. Dacă aș fi avut comanda, poate că aș fi trimis un om spre răsărit. Ar fi atras mai puțin atenția și, în cazul că ar fi fost interceptat, împușcăturile ne-ar fi prevenit. Butler a decis însă să ne întoarcem în apă. Comitetul nostru de primire aștepta o barcă de cauciuc, și nu un om venind pe jos.

– Încă un amănunt, a zis Butler. Dacă va avea loc un schimb de focuri și suntem capturați, nu te lăsa prins cu arma aia la tine.

– Știu, i-am replicat. Harvey nu numai că mi-o spusese, dar făcuse și un gest cu degetul peste gât pentru a puncta chestiunea. Înainte de-a porni în misiune, ne înzestrase cu o poveste de acoperire care s-ar fi putut dovedi suficientă. Veneam în Cuba ca reporteri ai revistei *Life*, dispuși să descriem un raid; Butler era fotograful, și chiar avea un aparat foto asupra sa, eu fiind cel care urma să scrie textul. Acreditarea pentru *Life* fusese pusă la punct pentru noi peste noapte de o prăvălie a JM/VALULUI. Dacă eram prinși, Sălbaticul Bill avea să intre în contact cu unul din patronii revistei *Life*, pe care-l cunoștea. Revista avea să ne susțină. Aceasta era descoperirea noastră. Ei da, aici, pe plajă, abia sosiți, se aflau doi indivizi din New York, Frank Castle și Robert Charles, ziariști de mâna a doua, pornind la risc. Deși nu deosebit de liniștitoare, pentru că nu avusesem timp să-mi fabric biografia, acoperirea putea fi totuși suficientă. Cine ar fi știut la DGI mare lucru despre manevrele interne ale revistei *Life*?

Chiar în timp ce trăgeam bărcuța la apă, mintea mea își dezvolta scenariul. Odată capturați, aveam să le spun celor de la DGI că stătusem timp de o săptămână în Miami, destul însă ca să întâlnesc câțiva coioți. Ceea ce s-ar fi potrivit, fără îndoială, cu ceea ce DGI-ul știa deja. În cele câteva minute următoare, cât am navigat paralel cu țărmul, la nu mai mult de o sută de picioare în larg, în căutarea gurii de vărsare a pârâului, am simțit că-mi merge mintea ca unui actor care descoperă trăsăturile cele mai subtile ale personajului pe care le încrustase în rolul său. Am decis care-mi fusese copilăria. Mi-o petrecusem la Ellsworth, statul Maine. Tatăl meu era tâmplar; maică-mea, casnică. Terminasem școala medie la Ellsworth, și cu asta se încheiase și școlarizarea mea propriu-zisă. DGI-ul nu avea cum să intre în posesia anuarului școlii medii din Ellsworth – cel mult KGB-ul, asta era plauzibil, dar nu și DGI.

Mă distrasem binișor cu scenariul meu, care urma să se dovedească însă și ultima meditație fertilă de care am avut parte o bucată de vreme. Dincolo de o curbă ușoară a plajei, am dat de un pârâu, iar Butler m-a înșfăcat de umăr în

semn de aprobare și a mânat spre țărm. Am debarcat din nou, am târât din nou barca sub un arbore pitic, unde am așteptat din nou, trăgând din nou cu urechea și încercând să auzim cum crește vegetația.

Cum din tufișuri nu se simțea nici o mișcare și se auzea doar pârâul curgând – un fir de apă, acolo –, am făcut o recunoaștere de-a lungul lui și am postat un *práctico* la prima cotitură. Avea să se întoarcă însă peste douăzeci de minute. Țânțarii se arătaseră peste măsură de nemiloși. Butler i-a dat niște alifie contra țânțarilor și l-a trimis înapoi.

Am așteptat. Parola era *Parangón*. Răspunsul, *Incompetente*. Auzul meu se ascuțea. *Parangón* - comparație. Va veni rostit de o voce răgușită sau în șoaptă? În locul parolei, au venit insectele. Am scos soluția contra țânțarilor și am împărțit-o cu Butler. Așteptarea îl călca pe nervi. Ne-am vârât din nou capetele sub prelata neagră, să mai studiem o dată harta. Dacă, de dragul ipotezei, făcusem o eroare mai mare de o jumătate de milă la prima noastră abordare, atunci nu era exclus ca movila, pe care o luasem în calcul, să o fi confundat cu o alta, mult în josul coastei. Cu fețele la șase țoli distanță una de alta, cu răsuflarea tăiată de neliniștea că nu mai puteam face nici o legătură pe care să te fi putut bizui cu harta, ne-am certat așa cu capul sub prelată.

Refuzam să renunț la interpretarea mea. Nu ne-am scos capetele din sac decât în ultimul moment. Pentru că, peste alte zece secunde, cubanezii noștri dați lipsă apăreau dinspre pârâu, însoțiți de băiatul nostru, și am schimbat în șoaptă urările de bun-găsit, la umbra copacilor pipernociți care tigheleau plaja. Mi-am zis în gând: câtă fericire e disponibilă pe negândite într-un război! Rareori mă simțisem atât de aproape de niște străini ca de cei șase cubanezi, care ni se alăturaseră în capul pârâului, deși pe întuneric nu le puteam vedea nici măcar chipurile.

La început, am avut de furcă cu traducerea. Gazdele noastre vorbeau un dialect pe care eu nu-l înțelegeam. Așa încât erau nevoiți să se adreseze unui *práctico*, care apoi comunica cu mine. Lua timp. Legăturile primelor noastre șușoteli se pierduseră și aveam probleme de discutat. Odată barca descărcată, era cazul s-o târâm de-a lungul pârâului, până dădeam de un luminiș destul de mare unde s-o ascundem, sau s-o dezumflăm și s-o pitim în desiș, ca apoi să folosim pompa de picior pentru a o umfla la loc? Când a reieșit că nu era nici un lumniniș pe pârâu în sus, am ales a doua variantă și am împăturit pânza de cauciuc în ceva ce semăna cu un geamantan mare, apoi i-am dibuit un cotlon ferit.

Ne-am pregătit pentru transportul rachetelor semnalizatoare. Le adusesem în cutii de patruzeci de livre. Deoarece călăuzele noastre cunoșteau locurile de pe pârâu unde-și putea instala ambuscadele miliția lui Castro, una dintre călăuze a preluat conducerea, o alta a rămas în ariergardă, și toată lumea, Butler, eu, cei patru *prácticos* și cei șase localnici, am săltat pe umăr câte o cutie. Rămâneau pe dinafară două cutii, iar când cel mai voinic din co-

mitetul de primire i-a întins macheta unui prieten și a luat câte o cutie pe fiecare umăr, Butler s-a hotărât să-l imite și mi-a dat mie pușca lui de asalt. Încărcat cu o cutie și două arme, m-am alăturat celorlalți și-am pornit de-a lungul apei în beznă.

Am luat-o la picior voinicește prin apa care ne venea până la genunchi. Zigzagând de la un mal la altul pe pietre, alunecând în mâl, trezindu-ne pe fund în el și scăpând câte o cutie din când în când. În unele locuri, pârâul se adâncea și am pășit prin apa până la piept. Nu știu dacă fiecare făcusem o milă, dar mă simțeam ca după cinci și ne-a trebuit un ceas și mai bine de respirație agonizantă înainte de a ajunge la un drum de pământ adiacent cursului apei și de a găsi un luminiș unde să clădim o piramidă de cutii. Ni se promitea că va veni un camion până în zori, să transporte cutiile cu rachete de semnalizare. Călăuzele noastre știau doar că au misiunea să ne conducă până la luminiș. Acum ni se spunea că ar fi înțelept să revenim pe plajă. O mașină a miliției putea oricând trece pe drum.

– Rămân aici, a zis Butler, până sosește camionul.

Unul dintre cubanezi a încercat să-i explice situația. Dacă miliția dădea o raită pe acolo și descoperea cutiile, populației de prin partea locului nu avea să-i fie moale. Pe de altă parte însă, n-avea să fie neapărat un dezastru, căci o bandă din Matanzas și-ar fi putut ascunde aici materialele. Dacă am fi găsiți însă noi, se lăsa musai cu încăierare și cu morți, lucru de care nu se putea să nu ții seama. Era preferabil să ne întoarcem imediat.

– Spune-i craiului, a făcut Butler, că rachetele noastre de semnalizare sunt cel mai important lucru. Vom aștepta până sosește camionul.

N-a mai fost necesar să-i traduc comentariul. Mijlocul de transport sosea. Nu era un camion, ci o limuzină Lincoln foarte veche și încăpătoare, vopsită într-un verde foarte spălăcit în lumina zorilor.

Am încărcat cele paisprezece cutii murdare de noroi în portbagaj și pe bancheta din spate a mașinii, și, după ce le-a acoperit doar cu o pătură, șoferul, care arăta destul de tânăr ca să fie student, ne-a tratat cu un zâmbet pe care nu-l puteai trece cu vederea, căci avea dinții tot atât de albi pe cât îi era de neagră mustața, apoi a demarat în direcția din care venise.

Nu ne mai rămânea nimic de făcut decât să ne înapoiem, urmând firul râului în jos. Cu perspectiva de a ne petrece ziua în desiș, în nădejdea că vom găsi un loc unde insectele ne vor da pace. În aceeași seară, aveam să ne umflăm barca de cauciuc și să revenim pe *La Princesa*. Simțeam dezamăgirea lui Butler că nu se întâmplase nimic în plus.

Îl înțelegeam. S-ar fi cuvenit să fie și altceva. Revenirea pe plajă n-a durat mai mult de douăzeci de minute. Nu mă voi opri asupra felului în care a decurs ziua. În jur, pădure tropicală și frunziș. Nu aveam ce-i face, decât să ochim un ungher în hățiș, să ne ungem cu alifia contra țânțarilor și să încercăm să dormim, tresărind ori de câte ori venea un zgomot din pădure. Pe mare

se auzeau trecând vedete de patrulare, iar deasupra noastră, prin pânza de păianjen a cerului vizibil prin frunzișul care atârna de peste tot, treceau avioane. O dată în cursul dimineții și o dată după-amiaza, un elicopter și-a executat promenada aeriană de-a lungul țărmului. Timpul se scurgea în vânzoleala mizerabilă de insecte, care se încăpățânau să ignore alifia noastră, înțepându-ne. Am descoperit că secretul era să nu te pui cu flegmatica putere a timpului.

La asfințitul soarelui, spre apus a coborât o apocalipsă sălbatică de culori – norii treceau de la verde la purpuriu. Odată cu înserarea, insectele au devenit și mai feroce. Butler n-a mai vrut să aștepte, așa încât n-am mai avut încotro și am mutat amândoi barca de cauciuc pe o limbă de nisip de lângă gura râului. Apărați de frunziș, am pompat pe rând și în jumătate de oră era umflată. Încărcam ce ne mai rămăsese din arme, muniții și machete, când un vas înarmat, lung de vreo treizeci de picioare, și-a făcut auzit motorul; cerceta amănunțit plaja. De-ar fi fost ceva mai multă lumină, ne-ar fi putut detecta.

Peste un sfert de oră, am lăsat barca la apă. N-avea să ne ia mai mult de treizeci de minute pentru a ajunge la locul de întâlnire, dar nu mai voiam să rămânem pe uscat. Simțeam că trebuia să părăsim trupul de pământ întunecat al Cubei, prea fecund, prea straniu. Aveam sentimentul că sunt o insectă îngropată în blana deasă a unei fiare enorme, căreia nu-i vedeam nici capul, nici coada, nici mădularele.

Am pornit în larg, ghemuiți asupra construcției joase, și, așezat alături de Butler, urmărind busola și toanele mareei, îi mormăiam unele mici corecții din când în când. Deși nu asculta niciodată de sugestiile altora, căci se socotea stăpân pe toate meșteșugurile învățate, admitea acum că știam mai multe decât el despre bărci, cu toate verile copilăriei mele în Maine, chiar dacă o mică parte a lor mi-o petrecusem într-o coajă, ca vai de lume, cum era bărcuța noastră de cauciuc, dar, da, aveam cunoștințe de navigație și el își dădea seama de asta, astfel încât am ajuns la punctul de întâlnire cu treizeci de minute mai devreme. Aici, nici urmă de Martinez, *La Princesa* nu se zărea, dar cel puțin depășisem reciful de corali și bancurile de nisip cu manglieri, iar în eventualitatea că un vas de patrulare avea să se repeadă pe urma noastră, nu mai avea cum să se ivească din adăpostul oferit de umbra apropiată a unei insule.

Cu un Martinez invizibil, am ales largul. Exista posibilitatea reală, sau cel puțin așa ni se spusese la Miami, ca, în caz că nu apărea vreo canonieră americană, Paza de Coastă cubaneză să nu respecte limita de trei mile, dar acum bărcuța noastră nu se mai scufunda, căci greutatea încărcăturii se redusese cu cele 560 de livre ale rachetelor semnalizatoare. Așadar, motorul dublu rezista, bărcuța noastră se putea lua la întrecere cu oricare din navele vechi și răsreparate ale cubanezilor.

Peste jumătate de oră, după ce patrulasem cele patru laturi ale unui pătrat, reveneam acolo unde sperasem și unde calculasem că se va găsi *La Prin-*

cesa. Aveam din nou o noapte fără lună cu cerul senin, dar, departe spre răsărit, norii erau alungați de vânt.

Butler a început să pună sub semnul întrebării calculele mele. Nu cumva, în loc de pătrat, parcursesem un trapezoid? Puteam eu jura că ne găseam la locul potrivit?

– Suntem pe coordonatele de întâlnire, i-am spus cu toată încrederea de care eram capabil (deși, în sinea mea, steagul încrederii se cam pleoștise); știam însă că n-aveam cum trage chiulul comitetului de primire, și l-am convins să mai navigheze o dată în pătrat, luând însă o latură de numai o jumătate de milă. La unsprezece și cincisprezece minute, *La Princesa* sosea, mare cât un galion. Butler mi-a strâns mâna.

– Vom mai face echipă împreună, a zis și, cu *La Princesa* în relanti, ne-am apropiat bord la bord, am descărcat bărcuța, am tras-o după noi și am coborât în cambuză pentru o cafea. Mă întrebam dacă m-am simțit vreodată mai fericit după o zi plină de cățărat, în tovărășia lui Harlot.

Abia acum s-a interesat Butler de linia de carantină.

– Gata. Vasele rusești au făcut cale-întoarsă, a zis Martinez. Le-a repetat vestea și celor patru *prácticos*, iar ei au primit-o fără prea mare bucurie. Invazia Cubei dispăruse de la orizont. De rachetele noastre de semnalizare avea să se aleagă praful, în locul unde fuseseră depozitate.

Martinez avea totuși preocupări mai urgente. Cealaltă barcă nu venise la rendez-vous:

– De asta am întârziat. I-am așteptat pe ceilalți, a spus el. Acum ne întoarcem după ei.

Ora de așteptare a fost lungă. Am mers cu viteză redusă, trăgând ponoasele ruliului care ne biciuia odată cu vântul, ce se repezea dinspre răsărit. L-a însoțit ploaia tropicală. Îmi dădeam seama, după cât de aproape eram de lagunele cu manglieri, că ne găseam în interiorul celor trei mile.

Martinez a vorbit din nou:

– Dacă ar fi vânați dinspre uscat, s-ar ascunde pe bancurile *astea* de nisip cu manglieri, și ne-a arătat cu lanterna-creion spre câteva insule de pe hartă. Îl cunosc pe băiatul care conduce echipa. Cunoaște lagunele de pe aici. Castriștilor nu le-ar fi la îndemână să-i urmărească.

– Ce-ai aflat de la O'Brien?

– El mi-a spus despre ruși.

– Și ce-a mai zis?

– A zis: Reveniți la Miami. *Pronto*.

– De ce?

– A zis să-ți spun că are parte de tot soiul de belele, a ridicat din umeri Martinez. O fi adevărat, dar cum să-i las pe oameni?

Butler a dat din cap. Părea fericit:

– Hubbard, s-a întors el spre mine, noi doi mergem după ei.

Martinez a încuviinţat în tăcere.

Curată nesăbuinţă. Urma să scotocim prin nişte lagune pe care nu le cunoşteam, după nişte cubanezi care poate că nici nu se găseau acolo, dar n-am obiectat. Îmi venea mai uşor să pornim prin apele acelea, decât să trăiesc cu conştiinţa că Butler îmi era moralmente superior.

Eram gata. La întoarcere trebuia să ne întâlnim cu Martinez într-un punct dintre două bancuri de nisip, notate pe hartă. Întâlnirea avea loc în interiorul limitei de trei mile şi faptul s-ar fi putut dovedi riscant pentru el, dar pentru noi era mai simplu. Din oră în oră, în următoarele patru ceasuri, avea să treacă prin zonă, şi, dacă în acest răstimp nu reveneam, am fi încurcat-o, pentru că zorile ar fi fost aproape. Timp de douăzeci de minute am coborât în cambuză pentru a cerceta hărţile şi a marca vadurile din fiecare lagună şi fiecare recif pe care aveam să le explorăm.

Înapoi în barcă; doar cu noi doi, ca balast, barca s-a însufleţit. La o viteză de douăzeci de noduri, planam de pe un val pe altul, dar am redus din nou motorul, până ce nu se mai auzea decât ca un gâfâit. Ştiam însă acum, de ce era în stare ambarcaţia noastră.

Aria pe care o alesese Martinez s-o explorăm conţinea, în cele trei mile pătrate ale ei, cinci bancuri de nisip şi patru lagune coraliere. Vad după vad, metodic, motoarele noastre le depăşeau până ce apa nu mai era decât de cinci ţoli; ne-am aventurat în fiecare loc cu apă mai adâncă şi am trecut peste fiecare fund nisipos pe care l-am putut descoperi în întuneric, împotmolindu-ne în nisip şi în mâl, dând înapoi, numai pentru a porni mai departe. Prova de cauciuc a bărcii, înclinată de capcanele rădăcinilor subacvatice, odată eliberată, ţâşnea înapoi, fundul zgrepţăna nisipul, de parcă am fi fost nişte orbi căutându-şi drumul pe dibuite într-o peşteră. Era curios. Cu cât exploram mai adânc fiecare limbă de nisip, cu atât Paza de Coastă a lui Castro ni se părea mai departe. Aveam sentimentul că ne infiltram cumva într-un organism. Roiuri de insecte veneau în întâmpinarea noastră în fiecare lagună şi am traversat recifele de corali dinte după dinte, ochii mei au început să întrezărească un întreg spectru diferenţiat în beznă, până când mi s-a urât să tot aprind lanterna-creion deasupra hărţii, pentru că mă deposeda astfel şi de puţinul pe care-l vedeam. Am realizat că încep să simt pentru Butler ceva înrudit cu afecţiunea. El mă împinsese în această aventură, dar merita. Şi încă cum mai merita! Să intri în sălbăticia mlaştinilor şi în apa lor echivala cu o explorare a fiecărei peşteri a propriei mele fiinţe, în care se acumulaseră toate temerile mele. Am mers mai departe.

Erau puţine intrânduri în lagunele cu manglieri şi multe din ele se pierdeau treptat în mlaştini care nu duceau nicăieri, aveam însă presimţirea că într-una din apele acestea puţin adânci îi vom găsi pe oamenii noştri. Aşa gândeam, şi la capătul fiecăreia dintre micile noastre călătorii exploratoare, unul dintre noi avea să ţipe ca o pasăre a morţii: „*Parangón*“.

Peste aproape trei ore, în aerul care se lumina, căci peste numai un ceas urma să se crape de ziuă, am auzit croncănitul unui bărbat care ne răspundea la parolă: „*Incompetente*“. Și așa l-am găsit. O voce slabă. Zăcea cu un picior năclăit de sânge, pe fundul de cauciuc al bărcii sale sfâșiate. Își agățase barca într-un colț de coral, fusese adus de curent până aici și, trăgând vârtos barca după el, își zdrelise piciorul.

Unde erau ceilalți?

– Morți, ne-a spus. Prinși. Fusese o ambuscadă. Toți intraseră în ea și numai el și prietenul lui au fugit la barcă.

A murit. Un vas de patrulare se luase după ei. Prietenul lui încasase un glonț de mitralieră, care-l zburase din barcă. Chiar în toiul urmăririi.

– Aiurea, mi-a șoptit Butler. L-a aruncat pe mort peste bord, ca să mărească viteza bărcii.

– Toată povestea e cusută cu ață albă, am zis.

Într-adevăr. Prefăcându-mă că mă uit la sângele care-i curgea din cizmă, am folosit lanterna-creion ca să-i studiez chipul. Avea barba rară, o mustață răzlețită, o față prelungă și lividă – părea un ins în care nu puteai avea încredere: o versiune ratată a fiului lui Dumnezeu.

Dar mai conta acum ce făcuse sau ce nu izbutise să facă? Doar dacă nu se aruncase în barcă, în timp ce ceilalți cădeau în ambuscadă pe uscat, povestea lui, indiferent de lașitatea pe care încerca s-o ascundă, era adevărată în acest punct: ceilalți se duseseră. Arăta, fără discuție, ca un om care-i pierduse pe cei de lângă el.

Rămânea o întrebare: se mai găsea sau nu vasul de patrulare, care-l urmărise, în strâmtoarea ce înconjura bancul de nisip?

Răspunsul l-am avut. Abia am ieșit din lagună, când o șalupă cu un proiector la proră a ocolit un promontoriu și a dat peste noi.

Cât de tare lătra mitraliera! Cât de orbitoare era lumina! Proiectilele trasoare au lovit apa în dreapta noastră, apoi la stânga, căci navigam în zigzag. Ne aflam la două sute de yarzi de vasul de patrulare sau mai puțin?

Țin minte că nu-mi era frică de moarte. Adrenalina mă susținea. Mă descopeream surescitat la culme. Și plin de o teamă respectuoasă. Moartea era un templu uriaș și noi stăteam la poartea lui – fulgerele care se năpusteau din botul mitralierei veneau livide ca o scânteie de înalt voltaj sărind peste un spațiu gol. Cerul părea că țopăie, sau era barca noastră? Stelele făceau salturi ca niște focuri de artificii. Îmi amintesc că am scos un chiot prelung. Butler a țipat la cei care ne urmăreau: „Vă bag în...“. Avea să se ridice în picioare din când în când, pentru a obține un unghi de tragere mai înalt, ca apoi să facă o întoarcere rapidă. De câte ori se scula, mitraliera avea să tragă asupra lui și gloanțele sale trasoare se pierdeau în aer. Cum proiectilele nu mai făceau apa să tresară la dreapta și la stânga noastră, însemna că omul de la mitralieră și-a pierdut mira și Butler vira, luând un unghi neașteptat și scăpând din raza lor

de acțiune, timp de câteva secunde. La un moment dat, ne-am descotorosit chiar de proiector și am brăzdat întunericul ocolind o limbă de nisip; astfel am străbătut un recif de corali pe unde mai trecusem și-l cunoșteam. Era un prag pe care vasul de patrulare nu-l putea depăși. I-am auzit claxonând furioși. Sirena vasului urla în beznă, de parcă invazia Cubei deja începuse. Butler râdea cu sughițuri.

– Toți polițaii sunt la fel, a zis el. În toată lumea.

Am ales un alt șenal, de cealaltă parte a recifului, am dat viteză maximă bărcuței și am stabilit ruta de întâlnire. La o milă mai spre răsărit, îl puteam vedea pe hăitașul nostru scormonind fiecare lagună și fiecare bucată de uscat cu proiectorul. I-am șters un pumn peste braț lui Butler. Nu m-am putut abține. Se dovedea mai afurisit decât noi toți.

– Tu, ticălosule, ești dat în aia mă-tii, am spus; era cea mai gravă obscenitate pe care o rostisem vreodată. Dar s-a pierdut în zgomotul din jur. Dat fiind tărăboiul pe care-l făceau motoarele noastre, era greu să mă audă.

21

30 octombrie 1962

Dragă Kittredge,

Ei bine, toată lumea a trecut prin experiențe excepționale în ultimele zece zile. Încă mai pun cap la cap diferitele crize cu rușii și desigur că ard de nerăbdare să aud, de la tine, ce mai poți adăuga. Voi spune încă o dată cât de impresionat sunt de forța ta de pătrundere psihică. În ultima ta scrisoare – de la care mi se pare că a trecut un an –, ziceai: „Să nu faci vreo nebunie cu inși de teapa lui Dix Butler".

Am făcut-o, am rămas în viață și nu o regret; ți-aș scrie despre raita noastră în suveică prin lagune, dar mă simt doborât de oboseală. Ajunge să spun că, după două excursii într-o barcă de cauciuc pe teritoriul cubanez, am reușit să ne întoarcem la nava-bază, *La Princesa*. Acum aș dori să-ți scriu despre căpitanul ei, un bărbat remarcabil pe nume Eugenio Martinez.

Drumul de întoarcere a fost unul sumbru. Pierdusem cinci oameni și Eugenio nu voia să se înapoieze înainte de a-i căuta încă o zi, dar ne-a sosit un mesaj radio de la Harvey. Martinez a primit *ordin* să se întoarcă. Era urgent, declara Harvey.

Martinez a dat curs acestor ordine, deși îi contrariau orice fibră a ființei. Instinctual. A căzut, deci, în deprimarea cea mai palpabilă. Fusese o pierdere grea. La Havana, rețele întregi au fost date peste cap, dar misiunile noastre pe mare se soldează, de obicei, cu pierderi mai ușoare. Am băut așadar o mulțime de rom, să ne fortificăm împotriva loviturii primite prin ordinul să revenim la Miami. Dar înainte de a ajunge, Martinez ne-a spus o poveste cumplită, pe care vreau să ți-o pasez. Ea mi-a dat posibilitatea să înțeleg de ce reacționează la deprimare, de parcă ar fi propriul său dușman. Bântuit de teama stri-

goilor, e înspăimântat cu toată ființa lui pentru că nu s-a dus după băieții aceia – *prácticos* – pierduți.

Povestea pe care ne-a spus-o se referea la un vechi prieten numit Cubela, Rolando Cubela. Din portretul pe care ni l-a făcut despre el, Cubela a fost un lider al studenților, în primii ani ai deceniului cinci, pe când trebuie să fi existat la Universitatea din Havana vreo duzină de asemenea flăcăi dispuși să-l răstoarne pe Batista. S-a întâmplat ca Fidel Castro să fie acela care s-a ridicat la suprafață din creuzetul de atunci, dar mai erau și alții. Cubela se număra printre ei. Rolando Cubela de Cuba. Sună ca un fel de *jefe*[1], nu-i așa? Martinez nu ne-a dat amănunte despre înfățișarea lui Cubela, iar eu nu am îndrăznit să-l întrerup, căci Eugenio vorbește cu o gravitate interioară care acordă o anume solemnitate propriilor tale reacții, atunci când te afli în preajma lui, dar am rămas cu impresia puternică despre Cubela că ar fi un bărbat de o statură respectabilă, mai mult decât arătos, o adevărată prezență (ca și Castro, nu-i așa?). Motiv pentru care, după spusele lui Martinez, a și devenit unul dintre intimii lui Castro.

Dă-mi voie să iau lucrurile la rând. În 1956, Martinez și Cubela au făcut parte dintr-un grup de studenți care credeau în asasinarea funcționarilor regimului. Sub Batista, găseai ofițeri sadici cu nemiluita, dar ideea lui Martinez-Cubela nu era să-i atace pe cei mai răi monștri, pentru că slujitorii cu adevărat răi ai regimului provocau oricum o enormă animozitate împotriva acestuia. Cei care trebuiau terminați erau funcționarii cinstiți – zăpăceau mințile oamenilor! De aceea, ținta aleasă a fost șeful Informațiilor Militare, un domn pe nume Blanco Rico, care nu numai că se opusese torturii, dar avea reputația că se poartă cu blândețe cu deținuții. Prin votul celulei lor, Cubela a fost cel ales să apese pe trăgaci. Nu m-am dumirit eu prea bine ce hram politic purta acest grup – un soi de anarho-sindicalism, poate cu rădăcini în clasa de mijloc. Cubela, de exemplu, studia medicina – ah, cubanezii ăștia! Într-o seară a lunii octombrie 1956, epocă în care Fidel Castro ajunsese deja în Sierra Maestra, Cubela a reușit să-l întâlnească pe Blanco Rico într-un club de noapte din Havana, căruia-i ziceau Montmartre (în semn de omagiu pentru Toulouse-Lautrec!) și i-a tras un glonte în cap.

– Rico a murit, a zis Martinez, dar nu înainte de a-l privi drept în ochi și de a-i zâmbi. Zâmbetul acela mi-a fost descris de o sută de ori. Era generos. Iar lui Cubela îi spunea: „Prietene, ai făcut o mare greșeală și eu te iert, dar strigoiul meu, nu".

Pe moment, firește, Cubela n-a stat mult pe gânduri. A luat-o la goană spre mașina care-l aștepta, plecând cu ea într-un loc unde s-a ascuns și peste o săptămână îl treceam granița clandestin, la Miami. Săptămâna următoare mă alăturam lui Rolando. Havana devenise un loc incomod pentru oamenii noștri. O dată cu moartea lui Rico, poliția lui Batista a fost cuprinsă de amoc.

Unul din băieții grupului nostru se trăgea dintr-o familie care avea bani la Miami. Alemán. Era proprietarul stadionului din Miami și ținea și un hotel modest. Acolo am trăit. La Palmierii Regali.

---

[1] În original, în limba spaniolă (șef) (n.tr.)

Kittredge, aici mi-e teamă că l-am întrerupt pe Martinez:

– Palmierii Regali, am zis eu, este exact hotelul la care am tras când am venit pentru prima oară la Miami.

– Poate că de aceea îți și spun această poveste, Robert Charles. A dat paharul pe gât. *Salud*[1].

Noi tăceam și beam. El vorbea. Nu voi mai încerca să-ți sugerez discursul care a urmat. Încerc să-mi aduc aminte de tonul lui, recaptându-l, căci o parte am pierdut-o. Și desigur că, făcând-o, îi corectez engleza. Permite-mi să rezum ce-a spus, iar acolo unde chiar reușesc să-mi amintesc o expresie întocmai, firește, ți-o voi oferi. Se pare că hotelul găzduia în acea epocă un număr bun de revoluționari, toți pe daiboj, iar Cubela și Martinez împărțeau camera. Cubela era considerat un erou, dar Blanco Rico pusese stăpânire pe visele lui.

– Blanco Rico îmi zâmbește întruna, îi zicea Cubela lui Martinez. S-a înfipt atât de adânc în mine, că simt cum îmi crește în intestine un cancer.

Cubela și-a revenit totuși. Rico a dispărut din visele lui. A luat apoi hotărârea să se întoarcă în Cuba și să lupte pentru Castro în Sierra Escambray. Cum era un front separat de cel din Sierra Maestra, bucuros că are un om de calibrul lui Cubela, Castro l-a instalat în gradul de *comandante*, cel mai înalt grad în armata lui Fidel. Cubela și oamenii lui chiar au intrat în Havana cu trei zile înainte ca însuși Castro să-și fi încheiat marșul triumfal prin Cuba, și, întradevăr, Cubela a fost cel care a ocupat palatul prezidențial.

Luni de zile a bătut împrejurimile Havanei într-un autoturism. Într-o noapte de beție, „incapabil să facă mare deosebire între fericire și sentimentul arogant al maniacului, a avut un acces distructiv. A ucis o fetișcană". Moartea ei a rechemat strigoiul lui Blanco Rico. Nu peste mult, Cubela i s-a adresat unui psihiatru, care, la rândul lui – lucra pentru un alt grup revoluționar – a încercat să-l convingă pe Cubela că singura cale de a trimite la odihnă strigoiul lui Blanco Rico ar fi fost asasinarea lui Fidel Castro.

– În Cuba, a zis Martinez, până și psihiatrii noștri au *pistoleros*.

Kittredge, n-am vrut să întrerup povestirea pentru a mă opri asupra împrejurărilor relatării, dar am ascultat-o pe puntea mobilă a *Princesei*. Greementul de pe platforma noastră scârțâia la fiecare ruliu al vasului. Cum Martinez așteptase cea mai mare parte a zilei în zona Gulf Stream-ului, sperând ca Harvey să revină asupra ordinului de a face cale-întoarsă și o nouă încercare de a-i căuta pe oamenii dați lipsă să devină posibilă, se făcuse deja după-amiază târziu și eram cu carburantul pe sfârșite, când am pus cap nord. Povestea, așadar, am ascultat-o în cursul serii. Nu-i greu să vizualizezi strigoi în asemenea ape. În timp ce-l ascultam, mi-a venit în minte că faimosul nostru spectru de la „Hambarul", Augustus Farr, și-a săvârșit isprăvile piraterești în Caraibe, și trebuie să-ți spun că-l simt cam prin preajmă, dar, în definitiv, nu dormisem timp de patruzeci și opt de ore.

Martinez a pus capăt povestirii într-un chip cam abrupt. Se pare că Rolando Cubela i-ar fi spus lui Martinez:

---

[1] În original, în limba spaniolă (sănătate) (n.tr.).

– Știi, într-o bună zi am să-l ucid pe Fidel Castro.

Nu-i voi pricepe niciodată pe cubanezi întru totul. Deși Cubela ocupă acum o poziție înaltă în Ministerul de Externe și nu mai are nimic în comun cu vechiul său prieten Martinez, „Sunt convins", a spus Eugenio, „că-i va scurta zilele lui Fidel".

Am revenit la Miami, unde am aflat că zilele lui Harvey, aici, sunt numărate. Se pare că în această ultimă săptămână, în timp ce navele rusești se apropiau de linia blocadei noastre, Harvey a trimis în Cuba șaizeci de oameni, în diferite operații, în ciuda ordinului dat de Bobby Kennedy de a se anula toate raidurile.

Ei bine, Harvey face parte din școala veche: blufează și te dublează. Ura lui împotriva fraților Kennedy – ceea ce până acum ți-am lăsat deoparte – în ultimele șase luni a ajuns până acolo că a început să vadă în ei rădăcina tuturor relelor. Aș dori să pot pretinde că aceasta este o aberație specială a lui, dar, în realitate, o fiere otrăvită circulă prin JM/VALUL, ca reacție la criza rachetelor. Cubanezii noștri se simt lăsați în voia sorții și chiar personalul nostru împărtășește aceeași părere. Se vorbește o mulțime că i-am lăsat să scape prea lesne pe Castro și pe Hrușciov. Așa cum poate ți-ai dat seama, s-a sporovăit tot timpul despre asasinarea lui Castro, cubanezii din Miami hrănesc această idee. Bancul de rigoare pe la noi, în zilele acestea, este însă: „Când va avea loc eliminarea?" „A cui, a lui Fidel?" „Nu", vine replica, „a lui Jack."

Asemenea sentimente reprezintă doar o minoritate la JM/VALUL – și noi, ca și prin alte părți ale Agenției, îi avem pe doctorii noștri în Filozofia din Vestul Mijlociu, cu nevestele și copiii lor și cu tricicletele lăsate pe pajiștea din fața casei, dar, zău așa, Kittredge, starea de spirit e urâtă. Mulți susțin că ar fi fost gata să ia parte la război săptămâna trecută (mai ales acum, când realizează că nu sunt nevoiți s-o facă), dar cunosc intensitatea sentimentului de la rădăcină. Atât cât am gustat eu dintr-o luptă (am fost obligați să fugim din fața unei mitraliere care trăgea), pe moment mi s-a părut exaltant. Acum însă mă tot trezesc noaptea și vreau să le pot răspunde cu foc. Și dacă eu simt războiul în vine, fii sigură că alții turbează.

În orice caz, Harvey nu numai că a încălcat regula impusă de Kennedy de a se anula raidurile, dar a fost și prins. Când Bobby l-a chestionat direct, Sălbaticul Bill i-a trimis următorul raport: „M-am conformat directivei dumneavoastră, dar trei din echipele mele nu mai pot fi rechemate".

Ceea ce a produs o incredibilă încăierare la următoarea ședință a Comitetului Executiv. Harvey a scris un raport pentru propriile sale dosare. După ce totul se isprăvise. Ba încă a sfârșit prin a-l arăta și câtorva din trupă, selecționați, inclusiv mie. Era atât de agitat, încât chiar dorea să-mi cunoască reacția. Raportul bate câmpii și e saturat de tulburarea interioară a omului din momentele când a fost scris, dar, luând în considerare faptul că Harvey n-a ieșit bine din afacerea asta, am reușit să-i spun că respectam raportarea scrupuloasă a schimbului de replici cu Bobby Kennedy.

KENNEDY: Au fost în joc vieți omenești și-mi vii cu o operațiune din astea? Lucrurile erau delicate ca un pahar de celofibră. Cu ce drept ai trimis

dumneata șaizeci de oameni curajoși în Cuba, într-o perioadă când până și cea mai mică provocare ar putea dezlănțui un holocaust nuclear?

HARVEY: Aceste operațiuni au fost consecutive unor cereri ale armatei pentru a garanta contingentele invaziei.

KENNEDY: Vrei să spui că Pentagonul ți-a cerut- o?

HARVEY: În spiritul de sprijin mutual al unor proiecte coordonate, răspunsul e pozitiv.

KENNEDY: Aiurea.

În acest punct, Bobby le-a cerut să se pronunțe tuturor militarilor prezenți. McNamara, Maxwell Taylor, generalul Lemnitzer și Curtis LeMay s-au aflat printre cei care au fost întrebați dacă au fost în cunoștință de cauză. Toți au răspuns: negativ.

KENNEDY: Domnule Harvey, este necesară o explicație mai bună. Ai două minute la dispoziție.

HARVEY: Cu tot respectul cuvenit persoanelor la înalt nivel aflate aci de față, și necontravenind în nici un fel informației la care au acces gentlemenii întrebați, dispunerea ordinelor militare nu acoperă întotdeauna situațiile neprevăzute și fără împuternicire, o dată ce directivele concrete contrazic adesea decizii anterioare...

KENNEDY: De ce nu încerci să vorbești pe înțeles?

HARVEY: Ați ordonat oprirea imediată a tuturor operațiunilor îndreptate împotriva Cubei. Am făcut o distincție netă între operațiuni și agenți.

Nu am inițiat operațiuni. Dar n-am vrut ca Statele Unite să se găsească în fața unui război, care era pe punctul să izbucnească, având nevoie de toată informația pe care i-o puteam procura, iar ea să-i lipsească. Am decis să fac o ultimă tentativă și să trimit câțiva agenți.

În acest punct, raportul lui Harvey adresat sieși declară:

La aceste comentarii, Procurorul General și-a adunat hârtiile și a părăsit încăperea. A fost urmat de mulți. John McCone, prezent și el, a plecat fără să mă ia deoparte și să facă obișnuita critică a celor spuse de mine. Mai târziu, în virtutea informației puse la dispoziție de un număr de prieteni îngrijorați și aflați în posturi înalte ale Agenției, precum și de colaboratori apropiați, a ajuns la cunoștința mea că directorul McCone i-a spus lui Ray Cline, director-adjunct al Informațiilor – citatul îl reproduc întocmai cum mi-a fost retransmis: „Harvey a reușit astăzi să se autodistrugă. Utilitatea lui a încetat".

Această eventualitate a fost activată prin intervenția lui Richard Helms și Hugh Montague. Înclin să introduc aici ideea că poziția actuală de care se bucură directorul McCone, de prim detector al instalării rachetelor cu rază medie în Cuba, se datorează eforturilor mele de a-l lămuri asupra existenței unui asemenea armament nuclear în apele limitrofe.

Pus pe hârtie într-o stare a memoriei pe deplin intactă, la două ore de la ședința Comitetului Executiv al Consiliului Național de Securitate, din 26 oc-

tombrie 1962, ținută în Cabinetul de Război al Șefilor de Stat Major ai Armelor Reunite. WKH.

Azi-dimineață, Harvey își putea închiria biroul ca sală funerară. Îmi pare rău pentru el. Fără îndoială, sunt prea tolerant pentru un ofițer ideal al Agenției. Te implor să mă contrazici.

Cu devotament,
Herrick

Recitind scrisoarea, am hotărât să las deoparte orice referire la Rolando Cubela. Dacă aveau să mai urmeze și alte atentate la viața lui Castro, Cubela ne putea fi deosebit de folositor. Iată de ce, în seara aceea, am pus cap-la-cap o versiune succintă a istoriei, am vorbit despre poziția înaltă ocupată de Cubela în guvernul cubanez și am trimis-o nu numai lui Harlot, dar și lui Cal, la Tokyo. Le-am făcut cunoscut fiecăruia dintre ei că și celălalt primise raportul.

Răspunsul de la Harlot a sosit primul:

Ai fler. Avem nevoie de un ins potrivit. Te interesează, poate, să afli că Buddha aruncă cu pietre în grădina bătrânului Cal. Îți trimit următorul mesaj al lui J. Edgar către Robert K., datat 20 octombrie și sortit, imediat după citire, tocătorului de hârtie. J.Edgar nici n-a așteptat măcar ca rachetele sovietice să ajungă acasă.

Un informator din clandestinitate al FBI-ului mi-a afirmat, în mod confidențial, că poate aranja asasinarea lui Castro. Deși sunt de acord cu Procurorul General că complotul pus la cale de CIA cu ajutorul Mafiei a fost o nerozie, sunt gata acum, dacă se dorește, să pun la dispoziție bunele oficii ale FBI-ului. Informatorului i s-a spus, desigur, că oferta lui e în afara jurisdicției noastre și că nu i se poate da nici un mandat. Deocamdată, nu avem în plan continuarea chestiunii. Relația noastră cu informatorul a fost însă păstrată cu mare grijă și vom socoti că e obligația noastră să reluăm contactul cu el, în aceeași chestiune, în caz că se dorește. JEH.

De aceea, nu spune nimic nimănui despre achiziția ta. De acum înainte, referă-te la el sub AM/SFICHIUL. VIZIRUL.

P.S. Păcat de Harvey. O pierdere de neînlocuit, în ce mă privește. Repet: Distruge acest mesaj. OTI.

OTI însemna *imediat*. Nu m-am conformat. L-am pus în seiful meu de la Poșta din Miami.

A doua zi, prin curierul de la Tokio, o scurtă scrisoare de la Cal:

O dată suntem și noi de acord, Hugh și cu mine. Vom lua contactul cu AM/SFICHIUL. (Un criptonim al naibii de penibil, dar, la urma urmei, avem și un agent colateral AM/SÂNGELE. Facem și noi ce putem).

S-ar putea să te intereseze să afli că McCone mi-a spus deja să mă pregătesc să-i iau locul Sălbaticului Bill, fie și într-o versiune mai redusă și foarte discretă a lui Task Force W. Crede-mă că, în curând, acțiunea va fi rebotezată. Aș fi încântat să mă întorc în tranșee, de n-ar fi la mijloc Bill Harvey. Ce eroare tragică. Bietul om, era atât de muncitor.

Al tău,
HALIFAX

22

15 noiembrie 1962

Dragă Kittredge

Te plângi că ai simțit „ceva" ciudat în ultima mea scrisoare. Ai sentimentul că aș fi „trunchiat" textul. Îți voi reaminti că mi-ai promis o dare de seamă despre afacerea cu rachetele, dare de seamă rămasă până acum inexistentă. Cu cât amâni, cu atât totul devine, în mod obligatoriu, istorie. Și atât.

Voi spune că scurtul meu sejur în Cuba m-a lăsat cu o intensă antipatie pentru Castro. De la Hrușciov mă aștept la ce-i mai rău, indiferent cât s-o fi muiat el (în caz că napii se pot muia), dar mă simt trădat de Castro. Cum de și-a putut pune în pericol țara, a lui și a mea, acceptând o asemenea aventură?

Alaltăseară am avut o mică iluminare și aș vrea să ți-o împărtășesc. De când cu expediția noastră, Butler și cu mine ne înțelegem foarte bine, și mâncăm și bem împreună destul de des. O mare parte a tensiunii dintre noi – care era cam tot atât de lesne de suportat ca lama unui brici de ras – a scăzut. În ce mă privește, am mers atât de departe, încât să cer rectificarea unui proiect. Vezi tu, cu vreo câteva luni în urmă, Harvey i l-a dat pe Chevi Fuertes și cei doi nu se împacă deloc. După cât mă duce pe mine capul, Fuertes este foc de deștept, și încerc să-l fac pe Butler să admită măcar atât, anume că Chevi izbutește să dea ce-i mai bun din el, când îl răsfeți cu aplauze. Alaltăseară l-am invitat să ia cina cu noi la un restaurant scump din Fort Lauderdale, unde e puțin probabil ca vreuna din cunoștințele noastre cubaneze să-și vâre capul pe ușă. Considerasem gestul ca pe o cinste pentru Chevi – doar lua cina cu fostul lui ofițer operativ și cu cel nou –, dar ca să-ți faci o idee despre cât de necioplit poate fi Butler, primul lucru care i-a ieșit pe gură îndată ce l-a văzut pe Chevi lângă noi a fost:

– Să fie clar, bagă de seamă ce faci astă-seară. Te plătim destul, ca să ți-o cerem.

– Sunteți invitații mei, a replicat Chevi, într-un stil nițel cam prea de sus, reușind ca, în felul acesta, să-l scoată din sărite pe Butler. După părerea lui Dix, Chevi s-a purtat arogant, iar el, Dix, face asemenea risipă de aroganță, la rândul lui, încât, dacă nu aș înțelege motivul rațional, chiar că m-aș întreba dacă mai e în toate mințile. Se consideră destul de mare, în propriii ochi, pentru a ajunge Președintele Statelor Unite. Îl disprețuiește pe Kennedy pentru că

Jack, după socoteala lui Butler, e un fățarnic bogat. În timp ce el, Dix, în caz că se va băga vreodată în politică, o va face numai prin puterile lui.

În orice caz, nu era un început bun. Aș fi vrut să obțin o analiză a lui Fuertes asupra crizei rachetelor, pentru că el cunoaște pe dinăuntru motivația lui Hrușciov și Castro, cunoaștere pe care n-o putem avea din partea oamenilor Agenției sau a exilaților, dar, și când e dispus la asta, Dix ascultă cel mult cu o singură ureche. Îl pune pe jar faptul că Fuertes știe mai multe decât el despre America Latină. Butler își are propriul discernământ, dar nu poate suferi ca cineva să dispună de o percepție superioară, indiferent de subiect. Chevi, la rândul lui, sătul până peste cap de smotrul lui Butler, în treburile pe care le duce la capăt pentru el, era bucuros, nevoie mare, să-și întindă larg aripile intelectului.

Cu ajutorul meu și cu interesul cârcotaș al lui Butlerr, Fuertes a reușit, până la urmă, să ne facă o expunere, pe care ți-o voi recapitula, împreună cu întreruperile ocazionale ale lui Butler.

Cheia întregii întâmplări, ne-a spus Fuertes, ar sta în faptul că, la început, Castro n-a vrut rachetele. L-a contrazis pe Hrușciov, susținând că, din punct de vedere militar, nu au nici un sens. Statele Unite vor avea, oricum, o superioritate covârșitoare. Nu, a zis Castro, dă-ne instructori competenți și tehnică militară modernă. Să-i obligăm pe americani să admită că un război pe teren le-ar putea provoca multe pierderi umane.

– De unde știi toate astea? a întrebat Butler.

– Sunteți în cunoștință de cauză asupra surselor mele.

Fuertes se referea la contactele lui cu DGI-ul din Miami. Butler, însă, a clătinat din cap:

– N-au acces la chestiune. Nu au autoritatea necesară.

– Cultura îți oferă propria ei autoritate, a zis Fuertes. Îl studiez pe Castro de ani de zile. Înțeleg psihologia comunistă. Posed o capacitate de sinteză înnăscută.

– N-am mai întâlnit până acum un om cu o *capacitate de sinteză înnăscută*, a zis Butler, răspicând cuvintele, care să nu fie gata să-și bată joc de ea.

– Să zicem că Chevi ne va oferi o ipoteză, l-am întrerupt eu.

Au mai fost și alte întreruperi de aceeași natură, dar pe cea de mai sus ți-am dat-o ca exemplu. Permite-mi să-ți prezint ideea generală, așa cum a rezultat în final. După Fuertes, Hrușciov l-a convins pe Castro să accepte rachetele, dar numai pentru că a făcut apel la onoarea lui.

– Acesta este secretul prin care îl poți manipula pe Fidel, a declarat Chevi. Lui Castro îi place să se vadă pe sine ca pe o persoană extraordinar de generoasă.

Hrușciov îi sugerase lui Castro că, până atunci, el fusese cel ajutat. Acum, și Castro îl putea ajuta. Propriul său Birou Politic îl critica pe Premierul sovietic pentru calea de mijloc aleasă în relațiile cu Statele Unite. Din felul cum vedeau ei lucrurile, reieșea că așa-zisul echilibru existent în lume era o bătaie de joc, o dată ce Statele Unite își puteau menține rachetele chiar la granița URSS-ului, în Turcia, iar sovieticii nu-și puteau oferi nimic corespunzător. Iată de ce Hrușciov încerca să obțină o schimbare dramatică în felul cum percepea mapamondul cele două superputeri. „Fiți sigur, dragă Fidel, că Statele

Unite nu vor intra niciodată în război din cauza rachetelor din Cuba." El, Hrușciov, o știa. În definitiv, Sovietele se convinseseră că n-avea nici un efect să dai cărțile pe față, de când cu Turcia. Ei doi, împreună, a zis Hrușciov, vor putea fura fulgerul din cerul imperialist.

– Asta ai aflat-o de la sursele tale? a zis Butler.

– Asta au auzit ei. Se află în relații apropiate cu oameni din anturajul lui Castro.

– Eu aș numi-o bârfă.

– Nu, domnule Castle, a replicat Fuertes, e bârfă întărită de un examen critic atent. Pentru locuitorii Havanei nu există persoană care să prezinte mai mult interes decât Castro. Orice comentariu rostit în treacăt, orice dezvăluire făcută în particular, toanele lui sunt pe buzele celor care-l înconjoară.

– Și pe această bază, a înțelegerii dumitale profunde a lui Castro și a mentalității cubaneze, ești dispus să-mi spui ce crezi dumneata, *personal*, despre acceptarea de către Castro a rachetelor?

– Mai mult decât dispus, a zis Fuertes. După opinia mea, sub raport moral, Castro a căzut în dizgrație. La început, Castro a judecat corect; Cuba nu are nevoie de rachete.

– Și vrei să spui că le-a acceptat, a observat Butler, numai pentru a-i întoarce o favoare lui Hrușciov?

Fuertes spărsese în sfârșit gheața. De asta avea nevoie. Ne-a ținut în continuare prelegere după prelegere. Ceea ce trebuia înțeles, ne-a explicat el, este uriașa însemnătate atașată faptului de a poseda rachete nucleare. Nu există lider, în țările Lumii a Treia, care să nu-i invidieze.

– E totuna cu a te culca cu o stea de cinema. Când Hrușciov a fost de acord să-și retragă rachetele, în schimbul angajamentului Statelor Unite de a interzice orice invazie viitoare a Cubei, lui Castro nu i-a făcut nici o plăcere, ci a fost teribil de furios. Își pierdea rachetele.

– A fost dus de nas, a zis Butler. Mai întâi, Hrușciov l-a mințit pe Kennedy; apoi, l-a mințit pe Castro. Tot ce vrea Hrușciov e să scoată rachetele americane din Turcia. Știm că cei de la Casa Albă le vor face acest dar. Președintele nostru i-o moacă.

– Ce-aud eu e democrație în acțiune, a zis Chevi.

– Mai e vorbă, i-a întors-o Dix. Acum, spune-mi: de ce mi se pare mie că-l ai la stomac pe Castro?

– De lucrat, pot lucra cu voi, dar nu sunt obligat să vă înghit și prejudecățile. Îmi place Fidel, da. E capabil de compasiune. Da! Ca noi toți cei din America Latină, ceea ce schimbă datele. Există totuși o diferență. E mai bărbat decât alții.

Chevi nu venea în întâmpinarea obiectivului acelei seri.

Am răbufnit și am zis:

– Dacă-l admiri pe Castro, atunci de ce nu i te alături?

– Pentru că-i detest pe sovietici. Spre deosebire de Fidel, eu mi-am cheltuit tinerețea în Partidul Comunist. Știu ce l-a ademenit să intre în el. Și, aș putea spune, pentru asta sunteți voi vinovați. Cu toții.

Butler a lovit cu pumnul în masă, destul de tare ca să facă vreo câteva capete din restaurant să se întoarcă spre noi.

– Tu, Chevi, încă n-ai învățat cum să te adresezi americanilor? Pui o picătură de untdelemn pe-o bucată de flanel. Apoi ne ștergi la fund cu grijă. M-am săturat să mi se tot povestească ce nu merge în țara asta.

Misiunea mea căzuse la fund. Ne-am băut cafeaua, am plătit și am plecat în trei mașini diferite. La zece minute după ce ajunsesem acasă, Chevi suna la ușă.

– E înțelept din partea ta să fii văzut aici? am zis eu.

A ridicat din umeri.

Am turnat niște coniac și el a vorbit. Nu se înțelegea deloc cu Butler; îi era frică de el, se aștepta în orice clipă ca Dix să-l agreseze fizic.

– Împrejurările sunt nesigure.

– De ce le provoci?

– Pentru că altfel mi-aș pierde orice respect față de mine însumi.

Miami e mai rău decât Uruguayul. Acolo, îi înșelam doar pe niște oameni cu care am crescut. Unii din ei o meritau. Aici îi trădez pe niște bravi.

– DGI-ul?

A făcut semn că da:

– Își pun zilnic viața în pericol. Cei din exil îi sfâșie imediat ce pun mâna pe ei.

– Ai trecut pe la mine doar ca să fii ucis de DGI?

A ridicat ușor din umeri, aprobând. O bucată de hârtie pe stradă. La ce să te mai apleci s-o ridici?

I-am mai turnat coniac și a vorbit în continuare timp de două ore. Eram obosit, dar trebuie să-ți spun, Kittredge, începeam să-mi pun problema dacă nu cumva, bunul nostru agent dublu Fuertes lucra pentru DGI cu mai mult devotament decât pentru noi. Faptul că venise la mine acasă mă tulbura. Gestul putea însemna că-i păsa prea puțin de propria lui siguranță, sau, tot așa, foarte probabil, DGI-ul era bine informat asupra colaborării sale cu noi. Mă mâhnea conștiința faptului că îmi revenea datoria să-i transmit această suspiciune lui Butler.

Totuși, îl ascultam pe Chevi. Trebuia. Reușește să pătrundă cu mintea în niște chestiuni care pe mine mă pun în încurcătură.

Îmbibată cu coniac, starea de spirit a lui Chevi se ameliora. Mi-a vorbit mult despre Cuba. M-a surprins, la un moment dat, că vorbește la fel ca soțul tău.

– Ce poți spune despre o țară care și-a construit economia pe sclavia africană și pe zahăr? a remarcat el. Uită-te la celelalte produse ale sale: rom, tutun, bordeluri. Specializarea sexuală în acțiune. *Santería.* Când trăiești într-o țară în care n-ai încotro și te întrebi, în fiecare zi, dacă tu însuți nu ești cumva la fel de rău ca rădăcinile tale economice, păi, firește că vei emana un soi de mândrie supraomenească în chip de compensație. Iată de ce Fidel caută intangibilul, nestemata ascunsă în istorie.

Nu m-am putut abține să nu repet după el:

– Nestemata ascunsă în istorie?

– O viziune căutată de unii dintre noi, dincolo de limitele primejdiei.

– Nu pricep. (Kittredge, de fapt îl pricepeam.)

– Fidel caută ceva ce nu poate fi atins, a râgâit delicat Chevi, aplecat asupra coniacului său. Era o sâsâială ciudată. Poate că demonul lui interior se slobozise pe partea pe care nu se cuvenea. Da, a zis, voi toți încercați să-l ucideți pe Fidel, dar eu sunt singurul care știe cum se și poate face.

– De ce-ai proceda așa? Ții la el.

– Sunt un personaj dramatic prin natură. Dostoievskian. L-aș omorî așa, ca să mă apropii întrucâtva de monstrul meu interior. Pe urmă îl voi plânge. Văzând cum stau lucrurile, vă râd în nas la toți. Câte tentative, atâtea eșecuri.

– De unde până unde ai scos tu că ar fi existat vreo tentativă?

– Toți cei din DGI sunt la curent cu ele, Robert Charles, sau cum te-o fi chemând anul ăsta. A râs cu un râs neplăcut. Nu mă dumiresc de ce tot încercați. Eu m-aș pricepe s-o fac mai bine decât voi.

– Da. Și cum ai proceda?

– Repet: apelând la ce-i mai bun în el.

– Acesta-i un principiu, nu un plan.

– Oh, a zis, cauți procedeul. De ce nu cauți o scoică excepțional de frumoasă? Lui Fidel îi place pescuitul submarin.

– Înțeleg, am spus.

– Nu, nu înțelegi. Te-ar duce mintea să umpli o scoică din astea cu plastic și s-o pui pe un colț de coral, cam pe unde obișnuiește el să se ducă la pescuit. Vei angaja un complice, care să-l conducă pe Fidel în acel loc anume. Și apoi vei aștepta s-o culeagă. Ești pe aproape, Chico, doar cald-căldicel-fierbinte, dar nu arde. Sistemul lui intern de avertizare – care-i absolut remarcabil – îi va spune să ezite. Marele raționalist și materialist Fidel Castro, care intră în zid, își rupe vârful piciorului și sparge cu pumnul o oglindă când află că rușii își retrag rachetele, e cât se poate de sensibil la comploturile americane, încât, chiar dacă va întinde o mână să culeagă o scoică excepțională, și-o va trage îndărăt. Ai nevoie de ceva mai mult decât de frumusețe, ca să pui mâna pe băiatu'.

– Dă-i înainte tot așa, am spus. Din gura ta ies filme întregi. Mă cam cherchelisem și eu. Și începusem să mă chiorăsc la Fuertes c-o răutate pe care n-aș ști s-o numesc. Era atât de corupt, de sigur pe el.

– Da, da, filme. Excelent! O idee pentru un film. Eu însă nu aș plasa doar scoica într-o peșteră de corali, folosindu-mă de un agent CIA să-l conducă până la ea, dar aș apela și la un *mayombero*, ca să-i facă farmece unui drac-de-mare, care, astfel, nu numai că s-ar îndrăgosti de scoică, dar n-ar mai vrea să se despartă de ea. Adică o va păzi. Astfel încât Castro nu și-ar da seama că-i vorba de o capcană. Va prefera chiar să-și ucidă adversarul, numai să pună mâna pe premiu. Fuertes a râs. Da, a zis el, tot ce aveți de făcut e să căutați un *mayombero* la Miami sau un instructor-animal submarin, la Langley.

L-am lăsat să-și termine paharul și i-am arătat ușa.

Te rog, scrie-mi curând și pe larg. Ți s-a întâmplat ceva rău?

Cu devotament,
Harry

Năucit de scenariul lui Chevi, i l-am comunicat lui Cal. În scrisoarea lui de răspuns de la Tokio, îmi scria: „Chestia cu dracul-de-mare e încă mai tare

decât guițatul unui purcel, dar aș zice că acum simt un interes personal de a-i smulge până și ultimul fir de păr din barba haiducului de cubanez. Cum de îndrăznește să se suporte? Punem noi mâna pe el până la urmă, tu și cu mine. Pe curând, HLFX".

23

28 noiembrie 1962

Dragul meu Harry,

Da, sunt în restanță cu relatarea după cuviință asupra negocierilor lui Jack și Bobby cu Hrușciov și Dobrînin, iar acum e prea târziu. Ai avut dreptate. Simt că mă cuprinde lehamitea la gândul de a trebui să reconstruiesc toate mutările de finețe. Ceea ce mi s-a întipărit în minte a fost inflexibilitatea lui Jack, în timp ce cargourile rusești se apropiau de linia de carantină. Există momente când marii lideri politici nu numai că primesc prinoasele zeilor, dar și spaimele lor. Este această imagine prea grandilocventă? Puțin îmi pasă. Îl îndrăgesc pe Jack Kennedy pentru că e-n stare să-și găsească echilibrul între două grozăvii, supunerea și exterminarea, și să-și păstreze acest echilibru cu toate figurile pe care i le-a făcut Hrușciov după ce cargourile au plecat de unde au venit. Ascultă la mine. Ascultă la mine, Harry, n-am crezut în valoarea extraordinară a lui Jack Kennedy ca președinte, înainte ca toate astea să se fi petrecut. Îmi plăcea enorm de el, pentru că nu se uscase interior, ca cei mai mulți dintre politicieni, dar, poate chiar din acest motiv, îmi ziceam în sinea mea, nu le va ține piept de la egal la egal tuturor acelor monștri sovietici, care au ajuns la putere trecând peste grămezi de cadavre. La fel, Bobby. Cum au reușit doi americani bine crescuți, inocenți, ca toți oamenii cumsecade, să nu intre în panică? Cât curaj au arătat că zace în străfundul ființei lor – să rămână în picioare chiar pe buza prăpastiei atâta vreme! Până și Hugh, care crede că Hrușciov a terminat o partidă dinainte pierdută mai bine decât s-ar fi cuvenit, îl respectă ceva mai mult pe Jack. Eu, spre deosebire de Hugh, mă simt profund mișcată. Doi frați care se iubesc cu adevărat valorează mai mult în cumpăna istoriei decât o brută vicleană și scârboasă.

Presupun că vei fi dezamăgit, dar asupra negocierilor nu-ți voi oferi decât o rapidă trecere în revistă. Partea noastră cerea, firește, îndepărtarea rachetelor, plus a celor cincizeci de bombardiere Iliușin, pe care Hrușciov i le-a „vândut Cubei". De asemeni, am pretins ca echipe ONU să fie împuternicite pentru inspecții pe teren. În schimb, ne angajam să nu invadăm Cuba, cu condiția ca Fidel Castro să nu alimenteze subversiunea în America de Sud. Pe hârtie suna destul de clar, dar totul depindea de planificarea calendarului fiecărei propuneri. Vezi tu, Jack era nevoit să se miște între ulii, care nu acceptau nici o negociere decât dacă vom obține toate condițiile puse de noi, și porumbei ca Adlai Stevenson, care considerau suficient ca Hrușciov să-și retragă navele de transport. Mai mult, Castro nu se lega prin nimic. Nu-l obliga nimeni să renunțe la bombardierele Iliușin, n-avea de acceptat inspectarea instalațiilor pentru rachete; nici nu trebuia să cadă de acord cu abandonarea rachetelor.

Harry, la acest punct nu mai adaug nimic. Am descoperit că da, cheia problemei o vei putea descoperi prin despărțirea esențialului de neesențial. Îndepărtarea rachetelor cubaneze era esențială. Astfel Jack, nemaiinsistând asupra retragerii imediate a celor cincizeci de bombardiere (care atârnă puțin în balanța generală) și acceptând refuzul lui Castro de a permite controlul unor echipe ONU (o dată ce zborurile aparatelor U-2 ne dispensează de inspecții pe teren), a reușit să-l determine pe Hrușciov să-și scoată proiectilele nucleare din Cuba, în ciuda lui Castro, care a tunat și a fulgerat.

Ajunge. Dacă nu m-aș fi limitat la această rapidă trecere în revistă a problemei, aș fi fost în situația să-ți trimit câte o scrisoare de zece pagini zilnic, timp de o săptămână. Ceea ce nu intenționez. Mai degrabă ți-aș vorbi despre Bobby Kennedy. Zilele astea mă gândesc tot timpul la el. Încă de astă-vară, Bobby ne-a tot invitat la Hickory Hill. Și asta cu toate că nu ne bucurăm deloc de simpatia lui Ethel. E o femeie de bună calitate, de acest lucru sunt sigură, o femeie inimoasă și plină de compasiune pentru toate rănile din jurul ei, nițel cam îngrețoșată și gata să judece rănile celor pe care nu-i cunoaște, dar, firește, doar e *atât* de catolică, și-apoi îi mai are și pe toți copiii aceia ai ei. Dacă aș fi în locul ei, mi-aș bea și mințile.

Sunt convinsă că Hugh este invitat pentru felul cum joacă tenis – precis, elegant și nemilos. Toată lumea și-l dorește ca partener la dublu (până binevoiește să le dea peste nas). Eu, care am fost cândva pasionată de hochei pe iarbă, la Radcliffe, joc slab, hotărât și-n genul las'că-ți-trimit-eu-ție-una, ceea ce nu face plăcere nimănui, dar la femei nu prea pierd și, câștigând, nu-mi fac cine știe ce prieteni. Christopher, care la cei șase ani ai săi e teribil de timid, se distrează de minune cu toți copiii Kennedy, care reușesc să-i învingă reticența de-a comunica. Sunt cam nemulțumită de câte ori pătimește în câte-o duminică petrecută acolo, dar: „Are în față primul lui ritual de trecere la altceva, de când a părăsit auspiciile prenatale". Remarca îi aparține lui Hugh și poți fi sigur că va adăuga: „L-ai răsfățat până l-ai stricat de tot".

Una peste alta, Hickory Hill este, așadar, mai puțin amuzant decât s-ar cuveni, dar, pentru că-l ador pe Bobby, iar pe el convorbirile noastre îl delectează, mă și distrez întrucâtva. Totul îmbracă o formă cât se poate de castă. În sinea mea, cred că Bobby se dă de ceasul morții după o aventură, dar, Doamne, unde-o să ajungă cu asta? *Time* l-a declarat Tatăl Anului 1962. Așa încât, comuniunea lui cu doamne ca mine rămâne una cerebrală. Unele lucruri le discutăm și la telefon. Ceea ce-ți dă prilejul să pătrunzi o clipă în mintea aia a lui de „meșter-drege-strică", inocentă și de o logică implacabilă totodată. Energia lui e absolut impresionantă. Nimeni, cu excepția posibilă a lui Hugh, nu are darul de-a se băga în activități atât de disparate. Pe lângă drepturile civile și tărăboiul de la Universitatea din Mississipi, criza rachetelor și vânătoarea, fără sfârșit, pe urmele lui Hoffa și a Mafiei, plus treaba de rutină de la Justiție, plus Beretele Verzi, plus Mongoose aia a voastră (care trebuie să fi fost isprava cea mai nenorocoasă de care s-a ocupat), mai se ivește și câte ceva cu totul deosebit. Luna trecută, au fost grija și preocuparea pentru răscumpărarea Brigăzii. S-a dovedit o performanță remarcabilă. Îl mai ții minte, doar ți-am scris despre el, Harry Ruiz-Williams, cubanezul acela minunat cu picioarele zdrobite, care s-a străduit, în lunile din urmă, să obțină de la americani și cubano-ame-

ricani milioanele de dolari necesare răscumpărării? Nu știu dacă ai acordat atenție faptului, dar, pe vremea aceea, mulți republicani i-au atacat pe frații Kennedy pentru că îndrăzneau să încerce un schimb – tractoare pentru Cuba, pe prizonierii Brigăzii. Urât. Toți cubanezii aceia putrezind prin închisori, în timp ce politicienii strângeau capital politic din soiul cel mai ieftin de anticomunism sentimental. Ei bine, Brigada stă la închisoare de mai bine de un an și jumătate. Bobby îmi spune că un exilat cubanez din Miami, care în Cuba avusese o fermă, a plecat ca emisar pentru perfectarea răscumpărării și a fost șocat de condiția oamenilor Brigăzii. Acesta i-a povestit lui Bobby că vitele care sunt pe moarte le cunoști după aspectul nesănătos al cefii, iar prizonierii arătau exact așa.

– Nu-mi iese din minte, mi-a zis Bobby. Aspectul nesănătos al cefii!

Fostul fermier i-a mai spus:

– Dacă aveți de gând să-i salvați pe acești oameni, domnule Procuror General, acesta e momentul. Dacă mai așteptați, veți elibera niște cadavre.

– Ai dreptate, a zis Bobby, noi i-am băgat în asta și-i vom scoate până la Crăciun.

Cred că numai Bobby ar fi putut duce la bun sfârșit operațiunea care a urmat. Castro a cerut ca răscumpărare, șaizeci și două de milioane de dolari pentru cei vreo mie și o sută cincizeci de oameni. Susținea că atacul adusese mari pagube și că mii de milițieni cubanezi muriseră în luptă. Acum, după un an și jumătate, cincizeci de mii de dolari pe cap de om nu era o despăgubire prea mare. Dacă nu se puteau aduna cele șaizeci și două de milioane de dolari, acceptă și echivalentul lor în bunuri. Dacă nu în tractoare, atunci în medicamente, alte ajutoare medicale și în hrană pentru sugari.

La origine, răscumpărarea urma să fie obținută de Comitetul Familiilor Cubaneze, alcătuit dintr-un grup de mame din Miami și Havana, ai căror fii căzuseră prizonieri. La recomandarea lui Bobby, l-au ales ca negociator pe James Donovan, un avocat abil, în stare să-i facă față lui Castro. Se vede că Donovan e un luptător dur, în stil new-yorkez, băgăreț și înfipt. După spusele lui Bobby, de la prima lui vizită la Havana, Donovan i-a pus în vedere lui Fidel Castro că nu avea alternativă la răscumpărarea prizonierilor:

– Dacă vrei să scapi de ei, trebuie să-i vinzi. Și asta înseamnă că ești obligat să mi-i vinzi mie. Nu există o piață internațională pentru prizonieri.

Castro acceptă acest limbaj:

– Da, i-a răspuns el, dar cum vor putea strânge această sumă cei din Comitetul Familiilor Cubaneze? Încearcă de vreun an de zile și încă n-au văzut cum arată primul milion. Ce descoperă ei acum, le-aș fi putut spune eu de la bun început. Cubanezii bogați sunt soiul cel mai rău de oameni cu bani din lume. Iată de ce eu mă aflu aici și ei la Miami.

– S-ar putea să nu obținem banii, a zis Donovan, dar vom putea obține un ajutor medical.

Venise rândul lui Bobby. Trebuia să convingă industria medicamentelor să facă donații. Nu-i o ispravă de colo. Chiar înainte de a se înhăma la lucru, mi-a spus la telefon: „Nu știu, Kittredge, cum vom proceda, dar o vom face". Se lovea de următoarea problemă: industria medicamentelor se afla sub anchetă pentru violarea legii antitrust – din partea Congresului, a Justiției și a

Comisiei Federale pentru Comerț. Vreo câțiva dintre magnații industriei medicamentelor s-ar putea chiar să fi încălcat legea. Firește, ca membri ai unor corporații doar pe jumătate cinstite, sunt plini de sentimentul propriei lor virtuți, de autocompasiune și nu vor să știe cu ce-au greșit. Urăsc administrația Kennedy; în mintea lor, aceasta se ridică împotriva marilor afaceri. Din reflex patriotic, îl urăsc și mai tare pe Castro, dar, în același timp, în ochii lor prizonierii Brigăzii rămân niște eșecuri. Cu toate acestea, Bobby i-a chemat la Washington pe liderii lor și li s-a adresat cu cea mai emoționantă cuvântare. (Despre care am auzit din mai multe surse.) Le-a zis că Brigada era formată din oameni curajoși, care, cu toate suferințele îndurate prin înfrângerea lor, nu s-au ridicat niciodată împotriva Americii. Nu ținea de responsabilitatea noastră să-i salvăm pe acești oameni buni, primii care au luptat împotriva comunismului, din emisfera noastră, înainte de-a pieri în condițiile disperate ale închisorilor castriste?

Ei bine, acești afaceriști de mare anvergură au fost destul de mișcați ca să înceapă negocierile cu Bobby. Când l-am întrebat dacă schimbarea se datorează discursului său, a râs:

– Cu indivizi ca ei, când le umpli burta, le umpli și inima. Astfel, Venitul Național a găsit o metodă prin care să permită scăderea taxelor pe donațiile în medicamente. Unele dintre companiile industriei medicamentelor s-au ales chiar cu un oarecare profit de pe urma actelor lor caritabile și, firește, au imprimat mici steaguri americane pe fiecare din pachetele expediate, ba câteva dintre ele au încercat să-și golească depozitele de medicamente expirate și/sau depășite. Într-un fel sau altul, cu flerul lui, Bobby a ieșit la liman. Nu e sigur că Brigada va ajunge la Miami înainte de Crăciun, dar eu nu am nici o îndoială. Obstacole pe firmament pot apărea până și în ultima clipă, dar Bobby îi va readuce pe prizonieri acasă. Te poți bucura dinainte, așteptându-te la o săptămână agitată, dar plină de satisfacții pentru cei din Sud.

A ta, dragă vere,
Kittredge

În ajunul Crăciunului, Brigada a plecat de la Havana spre Miami și, pe 29 decembrie, președintele Kennedy li s-a adresat la Orange Bowl. Am reușit să fiu unul din cei patruzeci de mii de inși care alcătuiau publicul spectator.

Mă simțeam dezorientat. Stăteam cumva sus, la douăzeci de yarzi deasupra solului, iar podiumul se afla undeva departe și Jack Kennedy părea doar o figurină într-o vale adâncă, un bărbat vorbind la un șir de microfoane, care nu păreau mai mari decât picioarele unui crustaceu ieșind dintr-o scoică de melc. Imaginea mea suprarealistă se datora și situației bizare în care mă descopeream. Îl privea pe fostul iubit al Modenei. El fusese acela care renunțase la ea, în cele din urmă. Cum ea însăși, ceva mai înainte, nu mă mai voise pe mine, mă întrebam dacă nu sunt cumva singurul bărbat din Orange Bowl care avea această relație nefericită și intimă cu Președinția.

Nu eram mai bine pregătit nici pentru întâlnirea cu mulțimea. Lucrând în ultimele două luni în cămăruțele înghesuite de la Zenith, nici gând să fac față

impactului cu un stadion plin de cubanezi, într-o stare de mare exaltare. Urale entuziaste pentru întoarcerea celor pierduți și damnați zguduiau arena. Regrete în puhoi comemorau pierderea țării lor, pe care poate că n-o iubiseră niciodată cu atâta ardoare pe când mai erau acasă.

Țin minte vacarmul infernal de atunci. Încă de la începutul ceremoniei, când toți cei o mie o sută cincizeci de bărbați ai Brigăzii au defilat pe teren și au luat poziție de trecere în revistă, aliniați impecabil, tumultul taților, mamelor, soțiilor, fiilor și fiicelor, nepoatelor, nepoților, unchilor, mătușilor și verilor de gradul unu, doi, trei și patru promitea să contribuie la hărmălaia cea mai mare care se auzise vreodată pe acest stadion, care s-a dublat însă la intrarea Președintelui și a Jacquelinei Kennedy, într-un Cadillac alb, decapotabil. O mulțime uriașă de steaguri cubaneze și americane au început să fluture spre Președinte și doamna sa, când au coborât pentru a lua poziție de drepți lângă Pepe San Román, Manuel Artime și Tony Oliva și lângă stindardul înstelat, în timp ce se cânta imnul național cubanez. Apoi, ca și cum ar fi știut că emoția familiilor adunate putea susține orice ceremonie solemnă, oricât de prelungită, Președintele s-a îndreptat spre rândurile Brigăzii, dând mâna cu fiecare soldat care-i cădea sub ochi, ca la cea mai mare festivitate de promoție pe care a condus-o vreodată; fiecare din strângerile de mână ale președintelui Kennedy punea bazele unei întregi saga de familie.

Pepe San Román a fost primul care a luat cuvântul:

– Ne punem zălog în fața lui Dumnezeu și a lumii libere, ca luptători în bătălia contra comunismului. Apoi s-a întors spre Jack Kennedy și i-a spus: Domnule Președinte, soldații Brigăzii 2506 vă încredințează drapelul lor pentru a fi în siguranță.

Ziarele locale vorbiseră despre evacuarea acestui drapel din Golful Porcilor pe unul din puținele vase pe care le-au mai avut la îndemână, și Kennedy relua acum faptul desfășurându-l dramatic; întors spre soldați, le-a dat liber să se așeze pe iarbă și a replicat astfel:

– Doresc că exprim o înaltă apreciere la adresa Brigăzii. Acest drapel vă va fi înapoiat în Havana liberă.

Am avut impresia că tocmai izbucnea un nou război. „*Guerra, Guerra, Guerra!*“, au strigat ei cu exaltarea de a fi validați prin înalta binecuvântare a unui gând comun. Înapoi la luptă! La război!

Iar eu, agent activ pentru cauza Informațiilor, am avut o revelație. În clipa aceea, ei erau liberi de toate conflictele istovitoare ale sufletului meu divizat, dar care cu o zi în urmă fusese propriul lor suflet divizat. *Guerra!* Războiul era ceasul lor, în care Alpha și Omega se puteau contopi. În orice caz, pentru unii dintre ei – este.

În momentul următor, am fost obligat să-l admir pe Jack Kennedy:

– Binevoiește *señor* Facundo Miranda, care a păstrat acest drapel în cursul ultimelor douăzeci de luni, să vină până aici? *Señor* Miranda și Preșe-

dintele și-au strâns mâna, după care Jack Kennedy a zis: Doream să vă cunosc, ca să știu cui îi voi restitui acest drapel.

Ovațiile nu se mai sfârșeau. În toiul acestor emoții, și-a rostit cuvântul:

– Deși Castro și ceilalți dictatori de-o seară cu el pot sta la cârma unor națiuni, ei nu-i pot conduce pe oameni; ei pot arunca în închisori doar niște trupuri, dar nu le pot închide și sufletele; ei pot distruge exercitarea libertării, dar nu pot extermina hotărârea de a fi liber.

Această trăire patriotică a fost întreruptă, în ce mă privea, la vederea lui Toto Barbaro. Își făcea drum spre podium. Avea să fie acolo pentru strângerile de mână de la sfârșit.

– Vă pot asigura, spunea Kennedy, că dorința cea mai puternică a oamenilor acestei țări, ca și a celor din emisfera noastră, este ca într-o bună zi Cuba să fie liberă din nou, iar Brigada voastră va păși în fruntea coloanei de oameni liberi.

Atunci, ce rost mai aveau și negocierile acelea, mă întrebam în sinea mea, negocieri care o impresionaseră atât de puternic pe Kittredge, dintre Kennedy și Hrușciov? Să fi inundat oare sângele fierbinte al omului politic arterele reci ale Președintelui? Sau mă așteptam la o nouă declarație de război împotriva Cubei?

În cursul dimineții, tata avea să mă sune de la Washington.

– Sper, mi-a spus el, că vom obține și noi o oarecare transfuzie din toate astea.

24

15 ianuarie 1963

Dragă Kittredge,

Îți anunț prin prezenta reapariția lui Howard Hunt. N-am avut vești de la el timp de cincisprezece luni, dar, cu câteva seri în urmă, am cinat împreună. Când l-am întâlnit ultima oară, era îngropat în Divizia pentru Operațiuni Interne a lui Tracy Barnes, ca acoperire și semnând proză de ficțiune cu subiecte de spionaj, pentru New American Library, cât și băgat în chestii de capă și spadă. Nu mi-a spus mai mult.

Îl bănuiesc că a parcurs gâfâind o linie ferată paralelă aceleia a lui Bill Harvey, deși având de-a face mai mult cu extrema dreaptă cubaneză – dar nu sunt sigur. Nu vorbește despre asta. Nu l-am văzut decât într-o seară, și evenimentul a avut loc în urma unui telefon prin care-mi spunea că dorește să ne întâlnim și să luăm cina cu Manuel Artime. Scrisoarea mea are drept scop să-ți împărtășesc ce am aflat de la Artime despre experiența prin care a trecut Brigada în închisorile cubaneze.

A fost o seară plină. Știi, am intrat în Agenție de dragul aventurii, dar, până acum s-ar părea că, după o zi de birou, cea mai mare parte a emoțiilor

prin care trec se datorează unor mese luate în oraș. *Viața mea în Agenția Centrală de Investigații* sau *Cele o sută de cine cât se poate de memorabile.*

Ei bine, aceasta a fost una din ele. Howard, pe când era încă la post la Washington, a obținut pentru folosința sa exclusivă, la Miami, una dintre cele mai bune case conspirative ale noastre, o bijuterie de vilă pe Key Biscayne, *La Nevisca.* Am folosit-o și eu ocazional, în perioada de dinainte de Golful Porcilor, dar Howard o ocupă acum cu totul, demonstrându-mi că viața în Agenție își are și ea dulcețile ei. Am avut o cină grozavă, căreia i-a dat strălucire un Château Yquem, servită – abia aflu de existența lor atât de târziu – de două agenții furnizoare, care fac coșnița pentru ocazii speciale, preschimbă cumpărăturile în bucate alese și îți asigură serviciul lor.

A fost de cinci stele. E clar că Howard și-a regăsit aplombul. Din câte-l cunosc, pasiunea lui de căpătâi e să aibă parte, seară de seară, de ceva asemănător.

Oricum, m-am simțit ca un intrus. Dacă Hunt și Artime nu țin unul la altul, atunci sunt niște actori extraordinari. Nu l-am văzut pe Hunt vreodată manifestând mai multă căldură pentru cineva și am făcut astfel cunoștință cu hiperbolele pletorice ale toasturilor cubaneze. Am descoperit că arta constă în a ridica paharul, ca și cum te-ai adresa unui auditoriu de o sută de persoane.

– Beau pentru un bărbat remarcabil, a zis Howard, pentru un gentleman cubanez ale cărui resurse de patriotism sunt inepuizabile. Beau pentru un bărbat pe care-l prețuiesc atât de mult, încât, neștiind dacă voi mai avea prilejul să-l revăd, țin totuși să-l numesc, *in absentia,* nașul fiului meu David.

Artime i-a dat replica în termeni răsunători – în sfârșit, știu ce înseamnă să vorbești în *termeni răsunători.* Avea să-și apere finul, la caz de nevoie, cu prețul propriei vieți. Știi, Kittredge, n-am mai auzit pe cineva care să sune mai sincer decât el. Artime, deși smuls dintr-o detenție de douăzeci de luni, și-a regăsit o anume măreție personală. Înainte era încântător, dar cam copilăros și mult prea sentimental pentru gustul meu. Acum, e mai sentimental ca niciodată, dar charisma îi întrupează sentimentele. Nu-ți poți lua ochii de la el. Fără să știi prea bine dacă te uiți la un ucigaș sau la un sfânt. Pare dotat cu harul devotamentului, pe care nici o forță omenească nu l-ar putea clătina. Nu-i ceva foarte atrăgător, nu întru totul. Bunică-mea, mama lui Cal, era și ea devotată Bisericii – zău că nu exagerez! – și a murit la optzeci de ani, de cancer intestinal. În acest soi de oameni simți fiara inflexibilă a ideologiei. Nu mai puțin, după seara petrecută cu Artime, aș fi fost dispus să mă iau la trântă cu Castro.

Îngăduie-mi să-ți redau pe larg răspunsul lui Artime la toastul lui Howard.

– În închisoare, uneori, ore în șir, singurul sentiment care ne încerca era disperarea. Cu toate acestea, în adâncul temniței noastre, ne binecuvântam disperarea – aceasta fiind, cel puțin, un sentiment viguros, și toate sentimentele, nobile sau mărunte, se transformau în pâraie și râulețe și firicele de apă – el a folosit cuvântul *riachuelas* – care se revarsă în albia universală a dragostei. La dragoste voiam noi să ne întoarcem. Dragostea pentru un seamăn al nostru, indiferent cât ar fi el de rău. Îmi doream să stau în lumina lui Dumnezeu, ca să-mi pot strânge puterea cu care să înfrunt o nouă zi. Îi eram recunoscător

disperării mele pentru puterea ei. Îmi dădea posibilitatea să mă ridic deasupra apatiei.

Disperarea este, însă, un pericol spiritual. Trebuie să ieși din ea sau te poți considera pierdut pe totdeauna. Ai nevoie de trepte de piatră, de cărări pieptișe, de fușteii unei scări. Când te-ai lăsat furat de curentul negru al mizeriei nemărginite, amintirea prietenilor poate fi uneori singura punte peste prăpastie, care te poate readuce la sentimente mai înalte. Cât am stat în închisoare, nici un alt prieten american nu mi-a apărut în minte cu mai multă frumusețe a prezenței sale, pentru a-mi înălța sufletul chinuit, ca tine, don Eduardo, tu, *caballero esplendido* [1], cel pe care-l salut astă-seară cu toată cinstirea, simțindu-mă blagoslovit cu înalta obligație morală de a deveni nașul fiului tău, David.

Și tot așa. Mi-am dat deodată seama că motivul numărul unu pentru care fusesem invitat era faptul că înțeleg mulțumitor spaniola, și apoi doi bărbați în toată firea nu-și pot vorbi unul altuia în stilul acesta elevat, fără să aibă măcar un singur spectator.

Artime a început să ne vorbească despre închisoare. Ceea ce chiar voiam să aud. Multe din spusele sale se băteau însă cap în cap. În timp ce într-o închisoare găseai mâncarea acceptabilă, în alta era mizerabilă; deși, o vreme, pe șefii Brigăzii i-au izolat în celule, curând i-au readus în dormitoare comune; dacă, un timp, îi tratau cu politețe, pe urmă se purtau urât cu ei. Condițiile dintr-o închisoare se deosebeau de cele din următoarea. Îi mutau deseori.

Relatarea lui îmi dădea impresia unei întregi harababuri dincolo de zidurile închisorilor. Chiar în aceste momente, în Cuba, trebuie să se ciocnească tot soiul de teorii și evenimente, căci, dincolo de încercarea lor, ai fi zis că nu exista o intenție consistentă. Din ce ne-a povestit, primele ceasuri s-au dovedit cele mai rele. Când venise sfârșitul cumplit din Golful Porcilor, încercând să evite capturarea, a pornit cu câțiva oameni de-ai lui printr-o mlaștină sălbatică numită Zapata. Spunea că se gândise cumva să ajungă în Sierra Escambray, aflată la o distanță de opt mile de țărm, unde urma să pună pe picioare o mișcare de gherilă. Peste două săptămâni, grupul lor era înconjurat.

Artime era cel mai important dintre capii capturați până atunci de contrainformațiile lui Castro. Deoarece presupun că nu cunoști nimic despre el și trecutul lui, permite-mi un scurt rezumat. Sper că nu Samuel Johnson a rostit butada: „Doar un ticălos fără har își încearcă puterile în schiță". Artime a urmat o școală a Iezuiților și s-a specializat ulterior în psihiatrie; nu avea decât douăzeci și opt de ani când i s-a alăturat lui Castro în Sierra Maestra, în primul an de după victorie însă, simțindu-se un „intrus democrat într-un regim comunist", a înființat o mișcare clandestină. În scurt timp, devenea un fugar, hăituit de poliție. Înveșmântat în sutana unui preot și cu pistolul la îndemână, Artime a urcat treptele Ambasadei Americane din Havana și, în curând, avea să fie adus la Tampa, la bordul unui avion de mărfuri hondurez. Nu mă îndoiesc că prima dată ai auzit de el ca lider al Frontului, apoi al Brigăzii. Artime a reușit însă să mențină și grupul de rezistență fondat în Cuba. Cu această tri-

[1] În original, în limba spaniolă (cavaler strălucit) (n.tr.).

plă carte de recomandare, fii sigură că, după ce l-au capturat, interogatoriul lui nu a fost unul oarecare.

Firește, nu se găsea într-o condiție normală. Mlaștina îi întâmpinase cu vrăjmășie și cu hățișuri de mărăcini. Apa potabilă – greu de găsit. După paisprezece zile de sete, nici unul nu mai putea vorbi. Incapabili să-și miște limba în gură.

– Am fost dintotdeauna convins că mă număr printre cei chemați să elibereze Cuba, a zis Artime. Dumnezeu mă va folosi ca pe o sabie a Lui. După ce au pus însă mâna pe mine, am început să cred că Dumnezeu avea mai multă nevoie de sângele meu și m-am pregătit să mor, dacă acesta era prețul care trebuia plătit pentru eliberarea țării mele, cândva.

La Giron însă, îndată ce mi-au examinat însemnările zilnice și au aflat cine sunt, unul dintre cei de la Contrainformații mi-a spus: „Artime, va trebui să plătești pentru ce ne-ai făcut. Chiar vrei să mori ca un erou azi-mâine de-un glonte? Dacă nu, cooperează. Declară că americanii au trădat Brigada. Dacă nu ne ajuți, e de rău cu tine".

Deoarece Artime n-avea să semneze o asemenea declarație, cei care l-au prins l-au mânat la Havana, unde a fost târât într-o încăpere de la subsol, cu pereții căptușiți cu saltele vechi. Acolo, după ce i-au smuls cămașa, cu mâinile și picioarele legate de scaun, cu lumina vârâtă în ochi, a fost interogat timp de trei zile.

Nu toți se răsteau la el. Uneori, câte unul avea să-i spună că Revoluția era predispusă să arate milă față de greșeala lui; pe acesta îl înlocuiau alții, care-i vorbeau cu asprime. Silit să privească în lumina lămpii-proiector, nu i-a văzut niciodată la față. Vocea mânioasă spunea: „Au murit cubanezi nevinovați din deșertăciunea acestui individ". Un anchetator i-a băgat sub ochi o fotografie. Părea un câmp plin de morți. Morții bătăliei lor de trei zile se holbau la el.

„Am să te ucid, lepădătură", mai zicea vocea mânioasă. Artime a simțit țeava unui pistol pe buze. S-a uitat la Hunt și la mine:

– Eram calm. Nu-mi vine să cred. Mi-am zis în gând: „Asta simt caii sălbatici când le pui zăbala-n gură. Dar zăbala e voia lui Dumnezeu". Apoi bărbatul cu vocea politicoasă s-a adresat celui cu vocea rea: „Ieși de aici. Nu faci decât să înrăutățești lucrurile". „Nu plec", i-a replicat cel dur. „Revoluția îmi dă același drept ca și ție să mă aflu aici." S-au certat în continuare, a zis Artime, până când durul a plecat. Atunci cel cumsecade a zis: „E întors pe dos, pentru că fratele lui a fost ucis la Giron".

– Ai fost vreodată pe punctul de a ceda? a întrebat Hunt.

– Niciodată, i-a răspuns Artime. Nu vedeam cum aș putea rămâne în viață, așa încât n-aveam de ce să cedez. A dat totuși din cap. În a treia zi, m-au vârât într-o celulă, unde m-a vizitat un bărbat pe nume Ramiro Valdes, șeful lui G-2.

Se pare că starea lui Artime l-a îngrijorat pe Valdes, mai ales arsurile cu țigări.

– Cine te-a interogat? l-a întrebat. Vor fi aspru pedepsiți. Revoluția cere revoluționari, nu fanatici. Te rog, Manuel, descrie-mi-i.

– Comandante, nu le-am văzut niciodată chipul. Las-o baltă.

Cu o voce uscată, Hunt a zis:

– Eu aș fi vrut să-i identific pe ticăloșii ăia.

– Nu, a zis Artime. Nu l-am crezut pe Valdes. Știam că tot ce urmărea era să stabilească o punte de comunicare cu mine. Apoi avea să înceapă convertirea. Dar cu mine nu-și găsise omul. Condiția mea de prizonier mi se părea mai puțin reală decât realitatea mea psihică. Simțeam că Dumnezeu îl punea la încercare pe Manuel Artime. Dacă trecea examenul Lui, Cuba ar fi devenit și mai demnă de a fi eliberată.

– Care a fost încercarea cea mai grea? l-am întrebat.

A dat din cap, de parcă întrebarea îi făcea plăcere.

– Valdes a dat ordin să mi se aducă în celulă o masă bună. Pui cu orez și fasole. Uitasem cât de mult îmi plăcea să mănânc. Nici o mâncare n-a avut vreodată un gust mai bun și o clipă mi-am zis că nu vreau să mor. Frumusețea vieții, în sine, îmi trezise atenția. Am început să mă gândesc la viața dulce și simplă a găinilor în poiată, care-mi înlesniseră acest festin. Ca apoi să-mi spun: „Nu, am fost pus la încercare" și n-am mai fost așa de încântat de carnea albă a pieptului de pui. Și deodată, m-am gândit: „Am un suflet nemuritor iar puiul, nu. Am intrat în ceasul Diavolului".

Un test mai dificil a avut de trecut Artime la un an de la încercare. Fusese judecat și aștepta sentința tribunalului. Se obișnuise între timp cu faptul că rămăsese în viață și brusc l-a lovit gândul că refuzul lui de a colabora în timpul procesului atrăgea obligatoriu condamnarea la moarte.

– A fost clipa când am realizat că nu voi avea niciodată un fiu. Pentru un cubanez, e o tristețe. Atunci când nu te simți un bărbat împlinit, nu-ți e ușor să-ți întâmpini sfârșitul. De aceea, i-am cerut gardianului creion și hârtie. Voiam să-mi însemnez exact ce voi spune atunci când voi fi împușcat. Concentrarea asupra acelui eveniment ar fi putut îndepărta ispita de a voi să trăiești. Am decis, astfel, să le spun călăilor mei: „Eu vă iert. Și țineți minte: Dumnezeu există. Prezența Lui îmi dă puterea să mor iubindu-vă. Glorie eternă lui Iisus Hristos! Trăiască Cuba liberă!" E ceea ce m-a salvat de la ispită.

În curând a fost vizitat de Fidel Castro. După relatarea lui Artime, Castro a venit la închisoare la ora două dimineața, după șase zile de la proces și l-a trezit pe Pepe San Román, care i-a căscat lui Castro în obraz, apoi s-a ridicat în picioare numai în izmene.

– Ce fel de oameni sunteți? a întrebat Castro. Nu vă pot înțelege. Aveți încredere în nord-americani. Ne prefac femeile în târfe și pe oamenii noștri politici în gangsteri. Ce s-ar fi întâmplat dacă ați fi câștigat voi? Americanii ar fi aici. Trăind în nădejdea că, dacă vor da o raită prin Cuba, vor învăța să reguleze o femeie.

– Prefer să am treabă cu un american, decât cu un rus, i-a răspuns San Román.

– Îți cer să nu-ți irosești viața. Revoluția are nevoie de tine. Am luptat cu voi și știu câți oameni de valoare există în Brigada voastră.

– De ce n-ai spus asta la proces? l-a întrebat San Román. Ne-ați tratat ca pe niște viermi. Iar acum mă trezești din somn ca să-mi spui că am fi niște bravi. De ce nu pleci? Ajunge.

– Ajunge? Doamne, omule, mă întreb dacă vrei să mai trăiești.

– Asupra unui lucru suntem de acord. Nu vreau să trăiesc. Statele Unite s-au jucat cu noi, iar acum te joci și tu cu mine. Ucide-ne, dar termină odată cu jocul.

Castro a ieșit. Urma celula lui Artime. Când l-a văzut în ușă, Manuel a presupus că șeful cel mare dăduse pe-acolo pentru execuție.

– De ce-ai venit abia acum la mine, s-a interesat Artime, vrei să încerci să mă faci de râs în fața oamenilor tăi?

– Nu, a zis Castro. Singurul motiv pentru care n-am venit mai de mult e pentru că știam că ieșiseși din mlaștină ca vai de tine. Nu vreau să-ți închipui că doresc să mă distrez pe seama ta. De fapt, vreau să te întreb cum te mai simți.

– Foarte bine. Dar nu atât de bine ca tine. Ai mai pus pe tine de când ai coborât din munți.

Castro a zâmbit:

– Nici în Revoluția noastră nu mănâncă toată lumea la fel. Băiete, sunt aici să te întreb la ce te aștepți.

– La moarte.

– La moarte? Așa înțelegi tu Revoluția? Dimpotrivă, mă aflu aici ca să ne putem cântări potențialul. Ai voștri încearcă să le îmbunătățească situația celor care au deja. Ai mei speră să le îmbunătățească situația celor care n-au nimic. Aș zice că tabăra mea e mai creștină decât a voastră. Ce păcat că nu ești comunist.

– Ce păcat că nu ești tu un democrat.

– Artime, îți voi demonstra că greșești. Vezi tu, n-aveam de gând să-ți luăm viața. Date fiind împrejurările, e foarte democratic. Acceptăm existența unui punct de vedere care tinde să ne distrugă. Spune-mi că nu-i mărinimie. Revoluția vă cruță viețile. Se poate să fi fost condamnat la treizeci de ani de temniță, dar nu vei fi nevoit nici măcar să-ți isprăvești condamnarea. O dată ce le ești atât de prețios americanilor, suntem gata să-ți acceptăm răscumpărarea. În patru luni, toți veți fi plecați.

Ei bine, din câte știm, au fost opt luni.

Spre sfârșitul serii, Artime a schimbat terenul de discuție.

– Va trebui să începem adevărata luptă, ne-a spus el lui Howard și mie.

– Nu veți putea intra în acțiune așa de curând, a zis Hunt.

– Din punct de vedere fizic, trebuie să ne mai refacem. Da. Dar în curând vom fi gata. Și ne pare rău pentru oricine-și închipuie că ne va putea opri.

– Jack Kennedy vă poate opri, i-a întors-o Hunt. Crede că-i indecent să nu acționezi în două direcții deodată. Te avertizez, Manuel, am auzit eu niște zvonuri despre Casa Albă, că e dispusă să se înțeleagă cu Castro.

– Diavolul, a zis Artime, se zice că are capul pus de-a-ndoaselea.

Hunt a întărit din cap cu înțeles:

– Zâmbărețul Jack.

Hunt s-a schimbat, dragă Kittredge. De când îl știu, e pornit – o pornire de mânie divizată net în două părți: jumătate împotriva comuniștilor și jumătate împotriva celor care nu i-au recunoscut cum se cuvine realizările. Acum însă, ura îi țâșnește prin pielea a ceea ce cândva a fost o considerabilă urbani-

tate. Când materia asta brută dă pe dinafară, e șocant de dezagrabil. Ca om, Hunt n-ar trebui să-și dezvăluie această latură.

– Mulți dintre ai noștri nu au o perspectivă clară asupra fraților Kennedy, a spus Artime. De exemplu, Bobby m-a luat săptămâna trecută la o partidă de schi. N-aș putea susține despre el că-mi displace. Când a văzut că nu știu să schiez, dar că eram gata să mă reped – i-ai putea spune și *linie de cădere* – pe fiecare pantă până cădeam, s-a pus pe râs și a tot râs, apoi mi-a zis: „Acum am văzut și eu cum e focul pe gheață".

– Frații Kennedy sunt experți, știu să-i vrăjească pe toți cei pe care-i vor alături de ei, a făcut Hunt.

– Cu tot respectul pe care ți-l datorez, don Eduardo, afirm că fratele Președintelui are gânduri serioase în privința Cubei. Și-a făcut planuri noi, și, așa spune el, vrea să mă pună în fruntea lor.

Aici Hunt a zis:

– Ți-aș sugera să dezvolți propria ta operațiune. Odată ce te-ai pus pe picioare și ești independent față de Guvern, cunosc oameni care te pot susține mult mai substanțial decât dacă ai duce-o la capăt sub nasul fraților Kennedy.

La care Artime i-a răspuns:

– Nu-mi plac complicațiile. L-am auzit pe Președinte afirmând: „Acest drapel vă va fi înapoiat în Havana eliberată". Pentru mine e un angajament absolut față de cauza noastră.

Hunt a surâs. A sorbit din coniac:

– Reiau cuvintele dumitale: „Diavolul e un om cu capul pus de-a-ndoaselea".

Artime a oftat din nou:

– N-aș putea pretinde că în subiectul Kennedy părerile alor noștri n-ar fi împărțite.

– Mi-a ajuns la ureche că unii dintre ai voștri n-au vrut să-i înmâneze drapelul.

– Adevărat. Am fost împărțiți. Eu însumi am șovăit, a admis Artime. Trebuie să recunosc că acum, după ce Bobby m-a luat la schi, frații Kennedy îmi plac mai mult.

– Dar e adevărat, l-a întrebat Hunt, că i-ați înmânat lui Kennedy un duplicat, și nu drapelul original?

Artime arăta foarte nefericit. Mi-a aruncat o privire, la care Hunt și-a fluturat o mână ca și cum ar fi spus: „E-n regulă. E unul de-ai noștri". Faptul m-a uluit. Hunt nu-i omul să se lase mânat de entuziasm și să acorde o încredere fără rezerve cuiva atât de marginal propriilor sale scopuri, ca mine.

– A fost o copie? a stăruit Hunt.

Artime a plecat fruntea:

– Am făcut un compromis. Am executat un duplicat. Președintelui Kennedy i s-a înmânat acest fals. Asemenea înșelăciuni nu-mi fac nici o bucurie. Poate că forța pe care am pus-o noi în acest drapel nu se va pierde cu totul.

Hunt părea curios de încântat. Acum, că-ți scriu, cred că înțeleg de ce. Cât timp întâmplarea nu i-a fost povestită între patru ochi, ci cu mine de față, ajung la convingerea că se simte mai liber să o divulge și altora. Kittredge,

sentimentele mele față de Jack Kennedy nu sunt foarte clare, dar ostilitatea lui Hunt pur și simplu mă alarmează.

În aceeași noapte, târziu, am avut un vis extraordinar, în care Fidel Castro și Manuel Artime intrau în polemică. Artime spunea: „Tu, Castro, nu pricepi nimic din ce înseamnă credința. N-am venit să-i apăr pe bogați. Dar trebuie să-i compătimesc, căci Dumnezeu îi va judeca fără cruțare pentru lăcomia lor. Dumnezeu își păstrează mila Sa pentru cei sărmani. În Cer, orice nedreptate își găsește răsplata. Tu, Fidel, susții că lucrezi pentru cei sărmani, dar în numele lor ucizi. Îți pecetluiești revoluția cu sânge. Îi orbești pe cei sărmani cu materialismul și astfel îi îndepărtezi de Dumnezeu".

„Chico", îi răspundea Castro, „e limpede ca lumina zilei că punctele noastre de vedere sunt opuse. Unul dintre noi greșește, altfel nu se poate. Dă-mi voie, de aceea, să abordez problema pusă de tine pe această bază. Dacă eu greșesc, atunci orice ființă omenească, pe care am lovit-o eu în viața de aici, va fi bine primită în Cer și asta fără îndoială.

Dacă, pe de altă parte, Artime, nu există Dumnezeu să-i pedepsească pe bogați și pe cei nedrepți, în viața de apoi, ce-ai de spus despre toți țăranii noștri săraci, pe care i-au măcelărit soldații voștri? I-ați ucis pe șoseaua spre Giron, de teama comuniștilor care ar fi putut învinge în Cuba. În acest caz, armata voastră a irosit nu numai viețile propriilor soldați, ci și pe ale noastre."

„Așa încât, Manuel", a zis Castro, „alege calea mea. Vorbind logic, în acest caz nu mai contează cine are dreptate, căci ieși oricum mai bine."

Kittredge, visul meu s-a sfârșit în chip foarte curios. Pe neașteptate, a bubuit vocea lui Bill Harvey: „Amândoi greșiți", a strigat el. „Nu există dreptate. Există numai Jocul". Ultimul cuvânt a răsunat ca un ecou până m-am trezit.

Mai ai vreo veste despre Sălbaticul Bill? Lumea vorbește pe aici că a fost mutat – sau retrogradat? – în Italia, ca Șef de Stație.

Al tău pentru totdeauna,
Harry

25

15 februarie 1962

Dragul meu Harry,

Nu mă miră faptul că l-ai visat pe Bill Harvey, căci a fost multă bătaie de cap în legătură cu situația lui. Directorul McCone, după câte știi, era gata să-l dea afară din Agenție, dar Dick Helms a dres lucrurile. Helms poate fi omul cel mai rece din câți cunosc, dar rămâne loial trupelor sale, ceea ce, în fapt, poate servi ca un substitut funcțional pentru compasiune. Oricum, i-a cântat pe mai multe corzi pentru a-l reține pe McCone de la concedierea lui Harvey – a vorbit despre plăcerea pe care i- ar face-o KGB-ului sau DGI-ului, în caz că Harvey va fi nevoit să se retragă, plus descurajarea spiritului de inițiativă în rândurile tinerilor ofițeri. Ca să-i împace și inima și cugetul, Helms a continuat cu tensiunea acumulată de ofițerii superiori, osteniți până la epuizare, în cursul unei cariere marcate de crize continue, precum și de sacrificiile finan-

ciare pe care le fac. McCone, despre care știu sigur că-i bogat ca regele Midas, de pe vremea când făcea parte din Bechtel Corporation, i-a redus până la urmă pedeapsa, zicând să-și ia concediu. La care Dick i-a spus lui Harvey să aterizeze pe undeva timp de o lună, și să se bucure, cu conștiința limpede că va fi reinstalat într-un loc potrivit îndată ce McCone pleca din țară. Noului nostru Director al Informațiilor îi cam place să facă lungi călătorii cu proaspăta lui soție, până în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, pe unde avem stații. Acolo e primit ca un maharajah. Instalat într-un apartament la cel mai bun hotel, își petrece șapte zile pe săptămână jucând golf, aude ce vrea să audă de la oamenii Stației (acum, că stă călare pe laurii pentru afacerea cu rachetele), și *micile detalii* le lasă pe seama lui Helms. Helms e cel care vede de treburile Agenției (cu ajutorul admirabil al lui Hugh), dar cu atâta discreție, încât sunt sigură că asta n-a ajuns încă la urechile tale și ale altora mai mici în grad ca tine. Conform promisiunii lui Helms, Harvey revenea la Langley înainte de Crăciun și s-a cuibărit frumușel în Secretariatul pentru Italia. Acolo va și rămâne, să se pună la curent cu rudimentele noului său post (odată cu prima deplasare a lui McCone în Africa, Asia sau Australia), apoi va ajunge ca Șef de Stație, la Roma. Nu prea e același lucru ca Șef al Diviziei pentru Rusia Sovietică, dar, în împrejurările date, n-ar fi cazul să se plângă.

Hugh își face însă mari griji cu plecarea lui Harvey. Iată-mă pe punctul de a fi scandalos de indiscretă, dar am o știre-bombă, pe care sunt datoare să ți-o pasez. De când cu criza rachetelor, am tot încercat să ghicesc de ce-l apăra Hugh cu atâta foc pe Harvey. Sălbaticul Bill i-a căzut întotdeauna greu la stomac lui Hugh. Grăsanul i se adresează și acum, de exemplu, și asta în plină conferință, cu *Monty*, iar asta-i doar o mică mostră pentru felul cum se iau la harță între ei. Nu dețin amănunte concrete, dar știu că Hugh îl are la mână cu ceva pe Harvey. Când dau cărțile pe față, Harvey cedează *întotdeauna*. Factorul de bază îmi rămâne necunoscut, dar am aflat, de curând, că Sălbaticul Bill e de neprețuit pentru Montague al meu. Chiar așa. Ca parte a tocmelii noastre, între Hugh și mine, care cuprinde și înțelegerea ca o dată pe trimestru să-i divulge o informație nouă și specială lui Kittredge, sărăcuța de ea (cam în felul în care un alt gen de femeie obține o haină de blană de ziua ei de naștere), din când în când, Hugh îmi întinde câte-o bucățică împărătească. Ultima m-a lăsat cu gura căscată. Harry, știi că omul care i-a pus la dispoziție lui Hugh toate transcrierile excepționale ale FBI-ului, cu Modene et Comp, n-a fost altul decât Bill Harvey? Se pare că o veche și bine plasată cunoștință de-a lui Harvey, la Biroul Federal, l-a aprovizionat mereu pe Grăsan cu material de primă mână. Care i l-a trecut apoi lui Hugh, în exclusivitate. Firește, știrea că Sălbaticul Bill pleacă la Roma l-a băgat în priză pe Hugh, dar, cunoscându-l pe soțul meu, sunt sigură că și-a făcut rost de alt canal subteran.

Nu-i o știre trăsnet? Bill îl alimentează pe Hugh de vreo câțiva ani încoace cu produsele cele mai speciale ale FBI-ului. Harry, tratează cu seriozitate această dezvăluire. Pe mine mă șochează până și simplul fapt c-o aștern pe hârtie.

Vezi tu, sunt nevoită să mă întreb: De ce-l trădez pe Hugh? Răspunsul trebuie să fie acesta: ca să nu ajung la trădări și mai mari. Mă simt întrucâtva rudă bună cu ucigașul condamnat, care, întrebat de ce le-a omorât pe cele

două drăguțe doamne bătrâne din apartamentul de alături, a răspuns: „Pentru că n-am vrut să le hăcuiesc pe cele trei fetițe de dincolo". Nu ești de acord că facem adesea câte un lucru cumplit, ca să nu făptuim ceva și mai îngrozitor? „Religia mea îmi interzice sinuciderea", declară alcoolicul, „așa că astăseară beau o juma'". Am sentimentul, totuși, că gestul meu stârnește mânia în locuri pe care nici măcar nu le pot numi.

Ei, și acum că Harvey se duce la Roma – ai crede- o? –, dă cu piciorul în șiștar. Oferă o masă de bun-rămas lui Johnny Roselli într-un loc public și Biroul Federal i-a înregistrat. De unde știm? Din faptul că transcrierea a ajuns la Bill Harvey, prin sursa lui de la Biroul Federal, încă activă. Grăsanul a fost așa de zguduit, încât i-a dus-o lui Hugh, cerându-i sfatul. Câtă reticență trebuie să fi simțit! Hugh i-a spus să se întâlnească imediat cu sursa aia a lui bine plasată, în următoarele douăzeci și patru de ore; așadar, Harvey a făcut o scurtă plimbare până pe malul de est al Marylandului să se vadă cu omul lui de la FBI, pe coclauri, într-o barcă cu vâsle, și au vâslit destul de departe în larg ca să fie siguri că nu trăgea nimeni cu urechea la ei. Abia când au ajuns în unul din golfulețele de pe Chesapeake, Harvey și-a convins amicul de la Biroul Federal că transcrierea trebuia distrusă. În cele din urmă, sursa lui a fost de acord să n-o toarne în moara FBI-ului, o mișcare nu lipsită de pericole pentru sursă, dar, dacă o făcea, atunci condamnarea lui Bill urma să se găsească pe masa lui McCone, încă de săptămâna trecută. Asta, desigur, în ipoteza în care J.Edgar și-ar fi jucat cartea pe loc și n-ar fi pus-o la păstrare. Dar, în definitiv, cine mai poate dormi știind că Buddha îl are la mână cu o asemenea carte?

Ești curios ce conține înregistrarea? Îți voi satisface dorința *pronto*. Masa cu Roselli a avut loc la Miami, într-un restaurant numit „La Crabii de Stâncă ai lui Joe". Banda a fost însă zăpăcită nu numai de zgomotul din restaurant și de vocea a naibii de joasă a lui Bill Harvey, dar, în a doua parte, de un soi de drăcie electronică. Fragmentele critice nu sunt deloc clare. Îl cunoști deja atât de bine pe Bill, încât intenția mea e de a-ți cere să încerci tu reconstituirea celor câteva replici lipsă. Hugh susține că există probabilitatea ca Harvey și Roselli să-și fi aruncat cu fum în ochi, dar Oberhofmeister [1] și-ar dori o imagine globală mai bună, și îți spun cinstit că nu mă văd făcând-o eu.

Nu-mi expedia un tratat drept răspuns. Fără note de subsol cu alternative. Asta o pot face și singură. Mai bine, prezintă-mi limpede ce crezi tu că s-a spus. Vreau doar să fiu sigură că-i vorba de bâlbele fără șir ale unui bețiv făcut pulbere, și nu de vreo gogoriță. Există o probabilitate de cincizeci la sută ca Harvey să fi scăpat frâiele.

Helms îl pregătește, totuși, pentru Roma. „Nu mai e de mult o Stație critică", îi zice Helms lui Hugh. Numai că, fir-ar să fie ele de susceptibilități italiene. Hugh, deși în silă, îl va susține pe Harvey, tu însă dă-mi mai întâi versiunea reconstituită.

Cu dragoste,
Kittredge

---

[1] În original, în limba germană (mareșalul Curții) (n.tr.).

2 martie 1963

Draga mea Kittredge,

Am lăsat deoparte tot materialul lipsit de relevanță – comanda băuturilor, punerea feței de masă, trăncăneala lor de bețivi. Am pus între paranteze drepte porțiunile care urmau să fie completate în transcriere. Cele mai multe dintre ele se aglomerează spre sfârșit. Trebuie să spun că cea mai mare parte a inserțiunilor mele ar trebui să fie aproape de ceea ce s-a spus în realitate. Am fost chiar uluit de cât de familiară mi-a devenit sintaxa Sălbaticului Bill.

ROSELLI: Biroul Federal ne poate oare înregistra convorbirea?
HARVEY: Dacă au aparatură care bate la distanță, da.
ROSELLI: De unde știi că n-o fac?
HARVEY: Dă-i în mă-sa. Beau și mă relaxez.
ROSELLI: Păi, tocmai atunci se întâmplă.
HARVEY: Cine ne poate înregistra în văgăuna asta? Dacă ai ceva de spus, spune.
ROSELLI: Ești un copoi. Mă poți vinde.
HARVEY: Ce-ar fi să te „frec" nițel?
ROSELLI: Hei, știi că-mi placi. Aș putea chiar să mă dau în vânt după tine, Bill O'Brien, dacă ai avea o personalitate agreabilă. Numai că, hai să vedem ce-i acolo. Nu ești în situația să mă „freci" tu pe mine.
HARVEY: Te-aș putea împușca drept între ochi.
ROSELLI: Toată lumea se așteaptă să împuști pe câte cineva.
HARVEY: Aștept și eu momentul potrivit. Știi câte am în cap?
ROSELLI: Nu.
HARVEY: Meyer Lansky. Cam tot atâta cât Meyer Lansky.
ROSELLI: Da de unde. Nici Einstein nu-l ajunge pe Meyer.
HARVEY: Rahat. Am în cap jumătate din Guvernul Statelor Unite.
ROSELLI: Mda. Jumătatea pe care stă Unchiul Sam.
HARVEY: Ai și tu o dată dreptate.
ROSELLI: Mulțumesc.
HARVEY: Ai curaj.
ROSELLI: Mă țin pe picioare.
HARVEY: Nu zău? Și atunci de ce nu ești în stare să-ți duci la capăt slujbulița?
ROSELLI: Dacă-ți spun, n-ai să mă crezi.
HARVEY: Nu mi-ar plăcea să aud că [ți-ai pierdut vâna].
ROSELLI: Tu vorbești? Ia-ți vorba înapoi, sau [am isprăvit-o unul] cu altul.
HARVEY: Hai mai bine să luăm ceva în gură, zic eu.
ROSELLI: Sunt nevoit să-ți iau cuvintele ca pe-o formă de scuză.
HARVEY: Ce mai face Sammy G.?
ROSELLI: Îi face felu' ăleia de-a fost o bucățică aleasă, Modene Murphy, și-i dă târcoale lui Phyllis McGuire, pe care-o cere de nevastă.
HARVEY: Murphy-bucățica mai are și alte treburi cu Sam?
ROSELLI: Fata a luat-o binișor razna.

HARVEY: Asta-i tot ce-mi poți servi despre Giancana?
ROSELLI: Doar câteva fleacuri, acolo.
HARVEY: Fleacuri?
ROSELLI: Zilele astea e foarte amărât.
HARVEY: Amărât?
ROSELLI: Ei bine, FBI-ul a ajuns la Sammy. La o partidă de golf. L-am turnat federalilor, n-am avut încotro. Sunt dați în mă-sa. [Au pus la cale o partidă în patru] înainte, și una după el. Să-ți spun un secret care numai secret nu e. La golf, Sammy G., e o cizmă. Ia cu el două muhaiale care se lasă bătute la sigur, n-are importanță cât de prost joacă Sam. [Nu angajează niciodată o partidă de golf cu parteneri adevărați.] Și așa Sammy uită că n-are nici în clin, nici în mânecă cu golful. Dar ieri, federalii se țin prin verdeață, așteptându-l să greșească. Și el nu nimerește gaura. Atunci pică băieții pe teren și se pun pe râs. „Hei, Sammy", îi zic ei, „am auzit că spiridușii ți-au agățat o insignă. Ia arată-ne-o și nouă, că ți-o arătăm și noi pe-a noastră. Hai, „Momo", îi dau ei înainte, „scoate la iveală flecușteţu' ăla de la CIA. Că ducem mâna la chipiu." Pe el îl apucă pandaliile. Să facă apoplexie, nu alta.
HARVEY: Pentru că muhaialele rămân muhaiale și vorbesc, nu crezi?
ROSELLI: Pe unde calcă, spurcă pământul. O scârbă cu mintea bolnavă. S-a apucat unu' să facă mare mișto de Sam, în unul din cluburile din Las Vegas. Un director de cazino, care ar fi trebuit să fie mai prudent. OK, asta se cheamă pedeapsa cu moartea. Dar Sam a zis: „Dați un exemplu de neuitat pentru toată lumea. Curățați-l pe feciorul ăla de curvă *și* pe nevastă-sa". Ceea ce au și făcut. Sam e om rău. Eu aș zice că-i mereu cu fundu-n două luntre. Ascultă la mine, el l-a mituit pe detectiv când cu interceptarea telefonului.
HARVEY: N-o poți dovedi.
ROSELLI: Ascultă, eu am vrut să iasă Nixon. Sam îl voia pe Kennedy. Dacă avea creier, în loc de un eu monstruos, ar fi fost de partea lui Nixon. Dar nu, Sam a vrut să fie găurit de frații Kennedy.
HARVEY: Am crezut dintotdeauna că tu și Sam [ați mers] mână-n mână [în scamatoria de la Las Vegas].
ROSELLI: De ce mi-aș fi bătut cuie-n talpă? [Știi ce-am] pierdut eu în ziua aia la Las Vegas? Cetățenia americană. De la vârsta de nouă ani n-a fost o singură zi de la Dumnezeu să am acte-n regulă.
HARVEY: Dă-i cu scripca înainte.
ROSELLI: Asta fiindcă ești surd la sentimentele delicate ale omului Te uiți la mine ca la un escroc și nu pricepi. Băiatu' e-n stare să-și dea viața din patriotism. Sunt un patriot.
HARVEY: Stai jos. [Nu-mi pasă ce] ești. [S-ar putea să am și eu tendințe criminale.]
ROSELLI: Ești nebun. Tu ești un incoruptibil.
HARVEY: Corect. Nu m-am lăsat niciodată ademenit. Nu de bani. Pentru un motiv. Ia-l în serios. Puteam fi de partea voastră. Doar că nu mi-am permis. De-o făceam, acum Meyer Lansky ar fi o pleavă. Eu aș fi omul cel mai bogat din lume.
ROSELLI: Nu-i niciodată prea târziu.
HARVEY: Mintea ta e [prea strâmtă] pentru ideea mea.

ROSELLI: Îmi plac ăia de-și dau drumul la gură la o poșircă.

HARVEY: Așteaptă mai întâi să [ne îmbătăm] de-a binelea. [Atunci] îți spun.

ROSELLI: Păi suntem beți de-a binelea.

HARVEY: Noroc.

ROSELLI: Care-i ideea? Povestește-mi despre Afacere, Unchiule Bill.

HARVEY: Las Vegas. Vreau să dau gaură la Las Vegas.

ROSELLI: Ai fi mort. Numește-mi o singură spelunca din tot orașul care nu-i inaccesibilă.

HARVEY: Inaccesibilă pentru doi, pentru trei cowboy. Nu s-a gândit nimeni până acum. Eu nu zic: saltă [spelunca. Eu zic] ia tot orașul. Ce-i mai bun. Aterizează [cu o mică armată]. Cinci avioane. Pot căra trei sute [de inși. Două] tancuri. Artilerie de calibru mic.

ROSELLI: Ești grozav. Un polițai dat dracului. Ai căpiat!

HARVEY: Iei aeroportul. Pui un om în turnul de control. Deviezi tot traficul spre Prescott, spre Phoenix. Confiști toate mașinile [de care ai nevoie]. Infiltrezi [orașul, tai liniile] companiei telefonice, TV-ul, radioul. Pui sub asediu [Poliția. Las Vegas seamănă cu] o blestemată de inimă artificială pe-o masă. Tot ce ai de făcut e [să pui mâna pe firele] care o alimentează.

ROSELLI: Ai o minte nemaipomenită. Și de unde iei armata?

HARVEY: Cubanezii. Ia-i pe primii cinci sute din Nicaragua, antrenează-i zicând că pentru Castro și, în ultima zi, spune-le că misiunea lor a fost [schimbată] – ai nevoie de voluntari pentru altceva. Trei sute de voluntari. [Le spui despre Castro] că s-a înhăitat cu banda de hoți. Acum, Castro e plătit de Las Vegas. Vom fura, așadar, banii lui Castro de la Las Vegas. Pe un cubanez îl poți face să creadă orice, dacă-i dai pe mână o bazooka cu care să tragă.

ROSELLI: Niște cocoși de lupte. La smulgi penele din coadă.

HARVEY: Cercetezi terenul [în prealabil]. În nouăzeci de [minute], salți cea mai mare parte a banilor lichizi [din oraș, te întorci la] aeroport împreună cu răniții, încarci în avioane și direcția Pacific, [înapoi la baza din Nicaragua].

ROSELLI: La cincisprezece minute după ce-ai aterizat la aeroport, Forțele Aeriene s-au agățat de fundul tău.

HARVEY: Nici gând. Forțele Aeriene înseamnă Guvernul, iar Guvernul [într-o asemenea stare de confuzie] are nevoie de douăzeci și patru de ore. O mie de nădragi [trebuie să-și asigure] acoperirea, înainte de a autoriza un singur zbor.

ROSELLI: Ce bine că ești un incoruptibil.

HARVEY: Nu-i așa?

ROSELLI: Ești un maniac. Cu ce bani finanțezi treaba?

HARVEY: [Îți ajung] un Carlos Marcello, un Santos Trafficante.

ROSELLI: Și ce-ai face cu biștarii?

HARVEY: Aș adopta un băiat, un premiant. Aș face din el un Președinte.

ROSELLI: Ți-ai dat foc la mansardă. Am prieteni buni la Las Vegas. Mulți.

HARVEY: [Zi-le prietenilor tăi că] măsurile lor de pază în fiecare [spelun-că nu-s decât o glumă].

ROSELLI: Atâta lucru le-am spus și eu. De ce-avem [noi nevoie sunt niște tipi] care să gândească, așa, ca tine. Să anticipeze. Să prevadă operațiunile de anvergură [împotriva proprietății]. Niște incoruptibili fără tată, fără

mamă. De la West Point. Aș angaja o [promoție] întreagă de absolvenți. Ca să protejez [bănuții], aflați la vedere, seară de seară.

HARVEY: *Arriba*[1].

ROSELLI: Mi-a luat creierul foc.

HARVEY: Treci pe la un călugăr budist.

ROSELLI: Călugăr – ce?

HARVEY: Tipul care s-a scăldat în benzină săptămâna trecută.

ROSELLI: Tipu' în haină de ceremonie, care și-a dat foc? Popa ăla din Asia?

HARVEY: La Saigon.

ROSELLI: Corect. S-a prefăcut în torță. Ce mai individ! Nu mi-l pot scoate [din cap].

HARVEY: Gândește-te la el. Ăla da, patriotism.

ROSELLI: Chebab pe flacără.

HARVEY: Halal patriot.

ROSELLI: Masa asta-i de rămas-bun. Încerc și eu să te mai înseninez cu ocazia asta. Beau pentru noul tău post.

HARVEY: Mulțumesc.

ROSELLI: Unde pleci?

HARVEY: Las-o moartă.

ROSELLI: E-n regulă. Faci pe mușchetarul. E-n regulă.

HARVEY: La Roma. O'Brien va fi regele paraziților.

ROSELLI: Nu-i nici o nevoie să vorbești așa când ești cu mine.

HARVEY: Am tendința de-a uita că ești din ei.

ROSELLI: Ia-o cum vrei. Doar că ține seama de asta.

HARVEY: Au băgat șișu-n mine și m-au aruncat într-un post de mâna a doua, amice.

ROSELLI: Sigur, am priceput eu. Îi numești pe alții paraziți, dar te ții cu mâinile de fund, de parcă ar fi o cupă de cositor. Vrei să prazi Las Vegas-ul. Fii atent – ai s-ajungi o treaptă. Mai bine fă-ți un hatâr. Învață să vorbești cu italienii, înainte de a porni într-acolo. Nu încerca să-i lovești în mândria lor.

HARVEY: Lumea e plină de bălegar. Știai? Bălegar, Rosy. Hai să bem.

Kittredge, restul transcrierii n-are nici o logică. Sper să-ți placă ce ți-am dat. Interpretările le las pe seama ta.

În mare grabă,
Harry

PS. Îți mărturisesc că m-a cam tulburat referirea la Modene, pe care o face Roselli în treacăt. Nu-mi poți trimite nimic despre asta?

---

[1] În original în limba spaniolă (Ura, trăiască!) (n.tr.).

26

8 martie 1963

Dragă Harry,

O treabă bine făcută, chiar dacă până la urmă reiese că nu-i mare lucru de capul ei. Trebuie să-ți spun că m-am temut de referirile la Modene. Știam că nu-ți vor face nici o bucurie, dar, pe de altă parte, tu ești singurul care i-a mai auzit pe cei doi vorbind și cu alte ocazii.

Îți mărturisesc că m-am tot gândit la Modene. Cu vreo câteva săptămâni în urmă, Hugh mi-a înmânat o nouă tranșă de înregistrări transcrise AURAL-BARBĂ-ALBASTRĂ, cu următorul comentariu: „Am impresia că nu mai au de spus nimic relevant. Totuși, aruncă o privire".

Cu Hugh, nu știi niciodată la ce să te aștepți. Oricând îți pune o capcană. Am examinat, așadar, aproape vreo sută de pagini cu sporovăiala Modenei cu Willie. Cum apelurile erau făcute de Modene de la un telefon public, poți fi sigur că o bună parte din convorbiri constă din enumerarea neajunsurilor unei cabine telefonice. Harry, dacă ții, îți voi trimite transcrierea înregistrărilor, dar nu-ți va aduce nimic nou față de rezumatul meu. Și ascultă la mine, ai face bine să bei un pahar înainte de a citi mai departe.

Modene n-a mai intrat în legătură cu Jack timp de mai multe luni de zile. Așa cum ai ghicit din comentariile lui Roselli, Modene e nefericită. Bea pe rupte. La sugestia lui Sam, a plecat de la Eastern Airlines și acum locuiește la Chicago. Cheltuielile i le plătește Giancana și nu face mai nimic altceva decât să-l aștepte pe el să se întoarcă în oraș. Se plânge că se îngrașă, iar imediat după asta îi toarnă lui Willie că Sam nu mai pomenește o vorbă de însurătoare. Îi caută numele lui Phyllis McGuire prin coloanele colportoare ale ziarelor, se ceartă cu Sam. Lui Willie îi spune: „Cum ți-ar plăcea să fii Numărul Doi?" „Ai de gând să-l părăsești?" întreabă Willie. Răspunsul Modenei: „Nu știu cum". E gravidă. Ea și Sam au căzut de acord să avorteze. Intervin complicații. E nevoie de o a doua operație. Ea e convinsă că Sam i-a pus pe doctori să dea rasol.

La rândul său, FBI-ul o hărțuiește pe Modene. Sunt zile în care nu coboară nici măcar până la colțul străzii pentru o jumătate de pintă [1] de frișcă, pentru cafea, fiindcă are sentimentul că ei o așteaptă. De ce consideră că ar fi așa? Pentru că în dimineața respectivă îi sunaseră la ușă și ea n-a răspuns. De fapt, nu răspunde, indiferent cine sună, dacă nu așteaptă pe cineva. S-ar părea că până și devotata ei prietenă Willie a ajuns să se cam plictisească de Modene. Compară cât au luat în greutate. Așa cum bănuiam, Willie e dolofană. De la o greutate mijlocie, a ajuns la vreo 70 de kilograme. Modene, mai înaltă cu doi țoli decât ea, are vreo 66. Conversațiile lor îți dau de înțeles, așa, ca o posibilitate, că Modene îi cam consumă timpul lui Willie.

Gândindu-mă mai bine, voi include totuși un fragment dintr-o convorbire între Modene și Sam. Cum de-au reușit ciracii lui Buddha să obțină o ase-

[1] O pintă = 0,47 l. (n.tr.).

menea comoară, iată întrebarea. Știu cu câtă grijă se asigură Giancana că apartamentul Modenei e „curat" de microfoane, dar să zicem că șicarul era foarte indispus în dimineața respectivă, sau suficient de implicat într-o afacere criminală sau alta, pentru a îndeplini o anume treabă pentru Biroul Federal.

MODENE: De ce nu mă iei la San Francisco? Mi-ar plăcea să vin.

GIANCANA: Ai să te plictisești. Plec cu treburi.

MODENE: Te vezi cu Phyllis.

GIANCANA: McGuire face un turneu în Europa. E la Madrid. Îți arăt o poză.

MODENE: Da, ții atât de mult la ea, că tai pozele de prin ziare și le păstrezi în buzunar.

GIANCANA: N-am încotro. N-am altă cale de-a te convinge că-i acolo unde e.

MODENE: E tipa ta Numărul Unu. Asta e. Eu – știi ce sunt eu?

GIANCANA: Lasă vulgaritățile.

MODENE: Sunt curățată. Un sac gol.

GIANCANA: Nu spune una ca asta.

MODENE: O găoace chirurgicală.

GIANCANA: Vrei să vorbești mai încet?

MODENE: De ce n-o iei cu tine pe Numărul Doi la San Francisco, acum, că Numărul Unu nu-i aici?

GIANCANA: Nu pot, iubito.

MODENE: Fiindcă nu vrei.

GIANCANA: Ba din cauza condițiilor pe care le pui.

MODENE: Ce vrei să zici?

GIANCANA: În noaptea când te-am luat la Denver, ai pretins o cameră. Nu un apartament, ci o cameră. Nu suport o cameră. Am nevoie de spațiu.

MODENE: Ei bine, trebuia să fac în așa fel, încât să fie o singură cameră. Nu pot umbla de colo-colo printr-un apartament. Ți-am zis. Aud ce se spune în camera vecină. Când plecăm în weekend, lipsești cu ceasurile, și eu vreau să știu că sunt în siguranță, într-o cameră cu două zăvoare la ușă.

GIANCANA: Cum putem pleca undeva, Modene? Oriunde. Nu ești în formă. Ce se întâmplă dacă FBI-ul se dă la noi, la aeroport?

MODENE: Nu mă lua.

GIANCANA: Lasă-mă să închiriez un apartament la St.Francis, și te iau cu mine.

MODENE: Trebuie să fie o singură cameră.

GIANCANA: Iau un apartament pentru mine și o cameră pentru tine. Când mă duc la întâlniri, poți sta în camera ta. Și dormim în apartament.

MODENE: N-am să dorm în nici un apartament. În timpul nopții, aud tot soiul de zgomote în încăperea alăturată.

GIANCANA: Atunci rămâi aici și îmbată-te.

MODENE: O dată ce mă lași pe mine să aleg, prefer să rămân. Dar am nevoie de bani pentru mutare.

GIANCANA: Și-n ce oraș te muți?

MODENE: Rămân la Chicago. Dar mă mut într-o garsonieră de-o cameră.

(15 nov. 1962)

Nu știu, Harry, dacă dorești să intri în contact cu Modene, dar, după oarecare deliberare, ți-am alăturat noua ei adresă și numărul de telefon. Se află în plicul sigilat, inclus în cel de Manila. Sper că n-o vei suna, doar așa, dintr-un simplu moft.

Mi-e dor de tine. De-am putea găsi o cale să ne vedem, fără să ne punem în pericol liniștea sufletească.

K.

27

Într-o seară, la un bar din Miami, mi-am adus aminte cum își proptea Modene unghiile lungi și cum le bandaja cu pansament adeziv înainte de-a juca tenis. O fi fost de vină băutura, dar am simțit cum îmi dau lacrimile. Poate că i-aș fi telefonat, dacă-i păstram numărul în portmoneu și nu în plicul sigilat din biroul meu, sub cheie.

N-am povestit nimic despre viața mea intimă în această perioadă, dar nici nu-i mare lucru de care să-mi aduc aminte. Mi-am dat rendez-vous-uri cu câteva din secretarele mai drăguțe, care lucrau la JM/VALUL, dar domnișoarele erau fără îndoială în căutarea unui soț, în timp ce eu nu umblam după nici o soție; în scurt timp, mă întorceam la chiolhanurile în tovărășia confraților de la Zenith. Când băutura începea să mi se aplece, făceam o pauză de-o zi sau mai multe și-i scriam o epistolă lungă lui Kittredge.

A fost o perioadă ciudată. Părea că lucrurile s-au urnit din loc odată cu înapoierea tatei de la Tokio, dar avea instrucțiuni să organizeze JM/VALUL într-o operațiune de mai mică anvergură. Până prin martie, eram gata reorganizați, ceea ce a luat cam tot atâta timp cât ne-ar fi fost necesar să ne punem pe picioare. Transferurile îi apăsau din greu conștiința tatei; cum fusese trimis în misiuni peste hotare, în regiuni ale globului pe care nu le socotise potrivite cu aptitudinile lui, i-a studiat, om cu om, pe fiecare din cei două sute unu ofițeri pe care-i muta acum la câte o stație indezirabilă, și avea să le revadă dosarele și a doua oară, în caz că omul își lua familia cu el. Am considerat că făcea un gest cât se poate de omenos, până când am realizat că, în felul acesta, Cal se proteja totodată pe sine, căci nu-și dorea să se strângă prea multe memorii care i-ar fi pus la îndoială discernământul.

Misiunile trimise în Cuba în primele luni ale anului 1963 erau de regulă alese în funcție de buget. Orice proiect cu stagiu îndelungat, care zăcuse destulă vreme ca să înghită fonduri de proporții, primea mai lesne aprobarea lui Cal, decât o operație de ultimă oră și a cărei reducere s-ar fi putut dovedi necostisitoare. Întrucât această practică implica salvarea unor proiecte concepu-

te de Bill Harvey în dauna celor recente, concepute de Cal, am socotit și acest fapt mai mult decât onest din partea lui, până când mi-am dat seama că, și de data asta, taică-meu își avea motivele lui meschine, o dată cu cele bune.

– Nu le pot explica tot timpul celor din Companie că o operațiune la care am renunțat pentru că înghite bani și nu dă rezultate a fost începută sub Bill Harvey și că eu n-am nici o vină, a zis Cal. Nu te ascultă niciodată. Sunt cât le permite legea de indolenți.

Educația mea făcea progrese.

Cea mai mare problemă a noastră, din această perioadă, deriva însă din negocierile în curs dintre Casa Albă și Kremlin. Cele două puteri prevedeau retragerea treptată a rachetelor, dar apăreau unele hopuri. Bobby Kennedy ne mai stimula, din când în când, să ne lansăm într-un raid – nimic destul de drastic pentru a pune bețe-n roate tranzacției majore, dar, în caz că Fidel Castro nu avea să onoreze unele angajamente pe care și le luase Hrușciov, noi, la rândul nostru, nu aveam să ne abținem de la atacuri pe coasta cubaneză. Suna frumos. Necazul era însă că exilații ciupeau și ei coardele instrumentului prin raiduri proprii cât se poate de neautorizate. Alpha 66, Comando 77, Cel de al Doilea Front, MIRR sau oricare din formațiile subțiri (și care-și schimbau denumirile într-un ritm mai viu decât reușeam noi să schimbăm etichetele de pe coperțile dosarelor lor) se învredniceau destul de des să nimerească cu câte-o rachetă un vas sovietic, să arunce în aer un pod sau să mineze vreunul din șleaurile de pe pământul cubanez. Suna frumos, dar pe chinezește. Rușii aveau să se plângă că noi sprijineam aceste mișcări, iar cubanezii din Miami se străduiau să-i convingă că lucrurile stau chiar așa.

Din punctul de vedere al fraților Kennedy, nu era momentul potrivit pentru asemenea quiproquo-uri. Senatorul Keating din Statul New York, virând în zbor planat spre republicani, declara sus și tare că sovieticii umpluseră un număr din peșterile Cubei cu rachete neînregistrate. Helms îl bombarda cu note pe Cal să-i trimită mai multă informație. Dar declarațiile lui Keating erau imposibil de verificat. Primeam mereu, de la agenții noștri din Cuba, rapoarte că Fidel Castro depozita în peșteri tancuri, muniții, până și avioane. Dacă gura peșterii avea poartă și pază, și chiar avea, orice țăran cubanez, care transmitea asemenea observații unui grup clandestin, putea oricând să confunde o cisternă de benzină cu o rachetă. Iar dacă n-o făceau țăranii, atunci exilații din Miami îi treceau lui Keating aceste știri, dar după ce le mai „încălzeau" nițel interpretarea.

Echilibrul era într-adevăr delicat și, pe 31 martie, Casa Albă anunța că va lua „toate măsurile necesare pentru a pune capăt raidurilor întreprinse de exilați". Aceste măsuri au angajat în curând Paza de Coastă, Imigrația, Vama și JM/VALUL. Guvernul, descopeream eu acum, se dovedea un organism cu o proprietate remarcabilă – nu avea obiceiul să privească înapoi. FBI-ul și-a făcut apariția în mai multe lagăre ale exilaților din Florida de Sud și a plecat

de acolo cu cutii pline de bombe și lăzi cu dinamită. Unii cubanezi au fost traduși în fața instanței. Ajutorul financiar către Miro Cardona și Comitetul Revoluționar Cubanez a fost tăiat, iar raidurile, lansate de Cal, sistate de către Consiliul de Securitate Națională.

– Politica e ca vântoasele, a fost reacția lui Cal. Raidurile le mai amânăm. A împins o hârtie spre mine peste birou. Data viitoare când ajungi în Florida, ocupă-te mai întâi de asta. Am primit-o de la un gentleman pe nume Sapp. Charlie Sapp. Șeful Informațiilor la Poliția din Miami. Luând în considerație natura muncii pe care o îndeplinește, Sapp [1] e un nume de familie destul de aparte, ce zici?!

Am râs amândoi, dar hârtia zăcea încă pe birou. Spunea: *Mânia de până acum, îndreptată împotriva lui Castro, s-ar putea întoarce împotriva agenților Statelor Unite.*

– L-am chemat la telefon pe domnul Sapp, a zis Cal. Îi dădea întruna cu extremiștii anticastriști. Minți înfierbântate. Niște coioți tubați. Spune că încă de la sfârșitul lui octombrie, când am evitat războiul, s-a format o bandă de săriți de pe fix. Chiar zilele astea, e strecurată în cutiile de scrisori din Mica Havană, Coral Gables și Coconut Grove următoarea fițuică scrisă de mână; textul ei mi-a fost transmis prin telefon. Cal a citit-o cu glas tare: „Patrioți cubanezi, priviți adevărul în față. Nouă, patrioților cubanezi, ne rămâne o singură cale de a reveni triumfători acasă. O mișcare inspirată de Dumnezeu. Această mișcare va așeza la Casa Albă pe un texan, prieten al latino-americanilor".

– Cine a scris-o? am întrebat.

– Nici un nume. E semnată: „Un cetățean al Texas-ului adversar al influenței din răsărit, care a ajuns să controleze, să degradeze, să polueze și să arunce în sclavie propriul său popor". Retorica te trimite cu gândul la Societatea lui John Birch.

– Da, am zis, noi, cei săraci, am aruncat în sclavie poporul american.

– Ei bine, nu-i cazul să faci pe liceanul în chestia asta, mi-a retezat-o Cal. Nu rezolvi nimic dacă te simți superior Societății lui John Birch.

– Despre ce naiba vorbești?

Nu mi-aș fi închipuit că m-aș putea adresa tatălui meu în felul acesta. Uitasem ce temperament iute avea. Părea că pe biroul lui se deschisese o gură de cuptor.

– În regulă, am zis, îmi cer scuze.

– Le accept, a prins el din zbor scuzele mele, sărind ca un câine-lup la bucata de carne pe care i-o arunci.

Îmi aveam însă și eu mâniile mele:

– Chiar crezi că suntem aruncați în sclavie?

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil între *a. sap* = prostănac și *vb. to sap* = a submina (n.tr.).

Și-a dres glasul:

– Suntem poluați.

– De cine?

– Asta-i o problemă complexă, nu-i așa? Întreabă-te, însă, dacă frații Kennedy recunosc vreo valoare *a priori.*

– Și ce dacă nu?

Sufla încă din greu:

– La St.Matthew, tatăl meu susținea, pe vremuri, că un ins lipsit de valori *a priori* ajunge curând la pactul cu Diavolul.

– Iar tu ești convins că-i așa.

– Firește că sunt. Tu nu ești?

– Aș zice că numai pe jumătate.

– E un răspuns al naibii de nesatisfăcător, mi-a întors-o Cal. Pe jumătate credincios. Ce *cauți* tu în Agenție?

Mergea prea departe:

– Îmi place această meserie, am spus.

– Un răspuns insuficient. Nu-ți dai seama că prin Castro avem de-a face cu comunismul în forma lui cea mai brutală? Reprezintă un punct de atracție pentru trei sferturi din omenire, care-i alcătuită din săraci. E un om absolut periculos.

Nu i-am replicat. Mă gândeam că numai o jumătate din Castro corespundea rețetei oferite de tatăl meu. Cealaltă jumătate însă s-ar fi putut dovedi înrudită cu jumătatea din Kennedy, care, bănuiam eu, înclina să intre în dialog cu Fidel Castro. Dar atunci, și eu eram un individ alcătuit din jumătăți, în stare, pe de-o parte, să-l suporte pe bărbos și, în același timp, gata să instige la eliminarea lui imediată, pe de alta. Nu, nu-i puteam da un răspuns tatălui meu.

– Te-ar surprinde dacă ai afla, a vorbit Cal, că scumpul nostru prieten Hugh Montague s-ar putea să fie autorul scrisorii lui John Birch?

– Nu, am zis, n-aș crede-o nici o clipă. Stilul l-ar exclude.

– Și totuși, a spus Cal, simte el însuși o anumită formă de întrupare demoniacă; degradează, poluează și, da, chiar așa, *aruncă în sclavie* virtuțile țăranului liber și valorile tradiționale ale acestei țări.

– Să-l urască Hugh pe Kennedy până într-atât?

– S-ar putea.

– Nu aceasta-i și impresia pe care mi-am făcut-o prin Kittredge.

– Nu-i exclus ca ea, Kittredge, să mai aibă multe de aflat despre Hugh.

– Da, domnule.

Pusese punct conversației. Lumina din ochi i s-a stins și trăsăturile lui de bărbat puternic păreau tot atât de implacabile ca în zilele necruțătoare de la colegiu, pe când își pregătea selecția în a Doua Echipă a Anului.

– Fii atent ce faci în Florida, a zis.

În următoarele două săptămâni, Miami a fost un oraș liniștit, dar pe Calle Ocho domnea o stare de spirit ursuză, indiscutabilă; când beam prin birturile noastre, cei de pe-acolo făceau glume despre geamantane-capcană, aruncate pe fereastră. Situația îmi amintea de după-amiezele de vară din adolescență, când aerul părea încremenit ore în șir, iar eu trăiam cu sentimentul că peste noapte avea să se întâmple neapărat ceva, chiar dacă nu s-a întâmplat niciodată nimic.

10 aprilie 1963

Dragă Harry,

Încep să bănuiesc că Jack Kennedy are un Alpha atât de activ (și un Omega tot atât de plin de vioiciune), încât nu numai că înclină să exploreze simultan în două direcții diferite, dar chiar preferă s-o facă. Și, știi tu, bănuiesc că-i tot atât de adevărat și în ce-l privește pe Castro. Am cules niște material mai deosebit despre om prin intermediul unui raport către Agenție, al lui James Donovan, care abia a revenit de la Havana, după un nou set de negocieri.

Misiunea lui Donovan a fost să obțină punerea în libertate a unui număr considerabil de americani, care zac prin închisorile cubaneze. Când Bobby i-a cerut lui Donovan să se ocupe de caz, acesta din urmă a zis:

– Iisuse Hristoase, am făcut tot ce era omenește posibil. Acum îmi cereți să pășesc pe apă.

Cred că tocmai acest umor irlandez îi dă posibilitatea lui Donovan s-o scoată la capăt cu Castro. Firește, era un drum pe care-l mai făcuse și se cunoșteau; Castro i-a dus chiar pe Donovan și pe ajutorul lui, Nolan, în Golful Porcilor, unde li s-a servit masa de prânz pe o șalupă și și-au petrecut o bună parte din zi făcând scufundări și pescuind. Au fost păziți tot timpul – și zău că-i amuzant – de un vas rusesc.

Iată o parte din discuția lor; cred c-o vei găsi interesantă. Pe Hugh l-a interesat cu siguranță.

– În noiembrie trecut, a zis Donovan, când am candidat la funcția de guvernator al Statului New York, am ieșit chelfănit. Îmi vine să cred că prin părțile astea mă bucur de mai multă popularitate.

– Ce-i drept e drept, ești foarte popular pe-aici, a făcut Castro.

– De ce nu încerci niște alegeri libere? a întrebat Donovan. Aș putea candida contra ta. Am șanse să fiu ales.

– Păi, tocmai de aceea nu facem alegeri libere, i-a spus Castro.

De aici, au trecut la o discuție politică serioasă. Se pare că Bobby încearcă să determine Departamentul de Stat să ridice restricțiile asupra călătoriilor în Cuba – spun: *încearcă*, fiindcă Jack a lăsat chestiunea pe seama Departamentului de Stat și a Biroului Procurorului General – ceea ce nu poate să nu-l enerveze pe Bobby.

– N-are nici o noimă, a declarat el, să-i urmărești pe studenții americani care vor să arunce o privire revoluției lui Castro. Ce-i rău în asta? Dacă aș avea douăzeci și doi de ani, acesta ar fi locul pe care mi-aș dori să-l vizitez. Sau, cel puțin, e ceea ce i-a transmis Donovan lui Castro.

Auzindu-l, Castro a părut interesat:

– Poate avea aceasta vreo relație cu viitorul politicii americane? a întrebat el.

– Păi, a zis Donovan, s-ar putea să fie oarecare deschidere. Am lăsat-o mai încet cu grupurile de exilați. Din punctul vostru de vedere, ați putea-o numi un pas pozitiv. Acum, ar fi rândul vostru. Dacă-i eliberați pe prizonierii americani, ați lua din drum ditamai pietroiul.

– O întrebare pur ipotetică, a reluat Castro. Cum credeți că ar putea fi reluate legăturile diplomatice?

– Oh, a zis Donovan, exact în felul în care fac dragoste porcii-țepoși.

– Bancul l-am mai auzit, dar nu-mi amintesc răspunsul bun – fac dragoste porcii țepoși?

– Ei bine, Fidel, a zis Donovan, porcii-țepoși fac dragoste cu foarte mare grijă.

Castro s-a amuzat și, înainte de încheierea întrevederii, a observat cu glas tare:

– Dacă aș avea un guvern ideal în Cuba, acesta n-ar fi orientat spre sovietici.

– Ar fi nevoie să oferi ceva mai mult decât atât, a precizat Donovan. Ar fi necesară o înțelegere prin care Cuba se angajează că nu se va amesteca în politica din America Centrală și de Sud.

Aici s-au oprit, dar ceva mai târziu, în cursul vizitei, un doctor pe nume René Vallejo, prietenul și medicul personal al lui Castro, l-a luat deoparte pe Donovan:

– Fidel vrea să ducă mai departe relațiile despre care ați discutat, a zis doctorul. El crede că se poate găsi o cale. E de datoria mea, însă, să vă spun că unele dintre oficialitățile comuniste de prim rang ale guvernului cubanez se opun invariabil acestei idei.

Revenit în țară și redactându-și raportul, Donovan l-a caracterizat în câteva cuvinte pe Castro ca „foarte inteligent, perspicace și relativ hotărât". Ajutorul lui Donovan, Nolan, i-a raportat mai târziu lui Bobby Kennedy că Fidel „nu era dificil în negocieri. Impresiile noastre nu se încadrează în imaginea îndeobște acceptată. Castro nu s-a purtat irațional, n-a băut și n-a fost scârbos".

– Ce crezi? l-a întrebat Bobby Kennedy pe Nolan. Putem trece la afaceri cu el?

Întrebarea era ironică – o modalitate de-a lui Bobby de-a marca faptul că tocmai absorbise o informație pe care-o punea deoparte. Castro însă pare de ajuns de serios în privința deschiderii. În urma sugestiei lui Donovan, Lisa Howard, de la rețeaua ABC, a obținut o întrevedere de zece ore cu Fidel și tare mă tem că s-a înapoiat amorezată lulea de bărbat. De fapt, deși n-ar recunoaște-o și cum există, firește, o limită pe care nu o puteam depăși, pentru că era o informare voluntară, o suspectez că a avut o aventură cu el.

Dacă mi-ai cere să-ți spun cum de știu aceste lucruri, deducția este evidentă. Am fost, ei da, de față. Te încunoștiințez, în paranteză, că Hugh a găsit, în sfârșit, o cale de a-mi mări salariul la Agenție, care-a stat înțepenit ani de-a rândul. Mi-am luat o permisie temporară din Agenție și am fost reinstalată prompt ca agent cu contract. Condițiile sunt excelente și pot lucra oriunde, de la o sută la două sute de zile pe an, câștig mai mult decât înainte și primesc mi-

siuni interesante, plus, și aici e cheia învoielii noastre, îl ajut în mai mare măsură pe Hugh. Merge strună. Arnie Rosen a fost prima legătură a lui Hugh la cea dintâi audiere a lui Donovan, iar eu, trăgând cu ochiul la rezultate, am devenit suficient de interesată ca să-mi fac apariția în timp ce era audiată Lisa Howard.

Lisa e micuță, blondă și bărbații ar putea-o socoti foarte atrăgătoare, dacă n-ar suferi de ceea ce eu numesc „vidul mass-media". Toți cei care iau interviuri la TV par găunoși pe dinăuntru – toți, prea amabili-superficiali și fără nici o culoare pe dedesubt. Nu sunt oameni ca toți oamenii. Să fie din cauză că trăiesc în mijlocul unor mașini electronice? Sau pentru că se avântă toată ziua-bună ziua în violarea intimității omenești? Ce le lipsește e integritatea de ființă vie. Cred că putem cădea de acord că cea mai mare parte dintre noi suntem înrădăcinați în diferite animale. Mi se pare licit să vorbim despre bărbați și femei ca despre niște ființe care pot fi leonine, sau ursine, bovine, feline, cervine, elefantine, simiești, ca păsările, ca fiarele ș.a.m.d. Evident, le-am enumerat pentru a sublinia mai bine ce voi spune în continuare: dacă animalele ar fi în stare să vorbească, îți poți cumva imagina cât de oribil ar fi pentru lumea animală, având emisiuni TV, vrăbiile le-ar lua interviuri gorilelor sau șerpii ar conversa cu pudelii? Ce violare a imanenței lor specifice, dacă am pune ipoteza existenței unei legături animale între ele, care ar permite comunicarea instantanee asupra unei varietăți de subiecte, fără a le respecta esența intimă. Nici o îndoială că le-ar percola spiritul. N-ai mai reuși să-i deosebești pe crocodili de gazele. Îngrozitor! Ei bine, tot așa se întâmplă, după părerea mea, și cu cei care iau interviuri la TV. Răspunzând întrebărilor, Lisa a fost deșteaptă, picantă, ahtiată zor-nevoie să ne placă și încă mai ahtiată să ne paseze punctele pro-Castro. Și totuși, era găunoasă. Știi, cu cât mă convingeam că a avut o aventură cu el, cu atât îmi pierdeam respectul pentru acest Fidel mitic. M-am gândit o clipă că s-ar putea să aibă gusturi primitive – știi, „Eu sunt brunet și tu ești o americancă blondă, așa că să-i dăm bătaie". Un asemenea bărbat nu are ochi pentru esențe, iar a trăi numai de dragul imaginii e o culme a vulgarității. „Cu atât mai rău pentru tine, domnule Castro", mi- am zis.

Totuși, Lisa Howard avea oarecari informații politice de transmis și a încercat să fie obiectivă. Măruntișurile rostite de el și reproduse de ea au fost lipsite de substanță, elementare. Prea multe dintre informații erau predigerate, până și în cele mai mici amănunte, pe care am încercat să le scoatem de la ea.

Ne-a făcut rost însă și de un detaliu semnificativ. René Vallejo și noul ministru de Externe Raúl Roa sunt favorabili unei înțelegeri cu Statele Unite; Che Guevara și Raul Castro sunt cu totul împotrivă. Îi și văd pe Hugh și Cal lingându-se pe buze. Castro este vădit „la mijloc". A sfârșit prin a-i spune Lisei Howard:

– Primul pas îi revine obligatoriu președintelui John F. Kennedy.

Păi sigur, îl aruncă direct în colții lui Nixon și Keating!

Am stat deoparte și am observat. Mă pricep mai bine la asta. Totuși, am încolțit-o cu o întrebare. Nu era deloc un gest profesional, căci nu pregătisem terenul, și deși Rosen și alți experți proeminenți ai Agenției băteau apa în piuă, nici eu nu prea aveam abilitatea să dau buzna peste ei. Așa că am întrebat doar:

– Spuneți-ne, domnișoară Howard, cât din dorința lui Castro de a se apropia de noi se datorează, să zicem, picii personale pe care i-o poartă lui Hrușciov?

– O, nimic din asta, a zis. E ceva mai profund.

Cum ideile noastre despre profunzime nu coincid firește, am dubii că un bărbat, care poate vedea în biata de Lisa Howard – care se dă mare – *tipul* de star blond, se poate ridica deasupra resentimentelor intime și personale.

Hrușciov, vulpea aceea bătrână de mujic, trebuie că l-a „citit" pe Castro, o dată ce l-a invitat în URSS, într-o vizită prelungită, în care Castro va fi amețit, îndopat cu subsidii economice (să-i mai dreagă la obraz recolta catastrofală de zahăr) și se va întoarce acasă cu sânge proaspăt de comunist în vine. În fond, semnele pe care și le expediază pe sub masă cu Donovan și Howard s-ar putea să fie doar așa, ca să-i facă în ciudă lui Hrușciov.

Cred însă că pășim într-o epocă distinctă.

Cu devotament,
Kittredge

28

Dacă Fidel Castro mă *fascina*, vreau să zic că mă simțeam atras și respins totodată, asupra sentimentelor mele politice nu aveam îndoieli. Fidel reprezenta un pericol și nu puteai avea încredere în el. Acesta să fi fost oare motivul pentru care tatăl meu și cu mine am trecut, până pe la începutul lui mai, prin ceva ce nu găsesc alt cuvânt să-l numesc decât o stare maniacală bine controlată? În caz că definiția vi se pare excesivă, mă rog, poate că și este, dar Cal venise acum la comanda Statului Major pentru Probleme Speciale (o titulatură care înlocuia Task Force W), biroul lui de la etajul șapte era încăpător, scaunul impresionant, viața la Langley îi surâdea din nou și nu avea nimic de inovat. Întrucât trăia cu convingerea că îmbunătățirea relațiilor cu Cuba figura pe agenda lui Kennedy, povestea cu ghiocul și cu dracul-de-mare, cândva socotită atât de năzdrăvană, începea să intre în zona necesarului. Chiar dacă nu credeam că va funcționa, această posibilitate ne surâdea. Când am primit informația că AM/ȘFICHIUL făcuse o partidă de înot sub apă cu Castro, tatăl meu s-a decis. Operațiunea primea liber. Deoarece alte misiuni, de care mă ocupasem pe lângă el, mă aduceau la Washington pe câteva săptămâni, urma să păstoresc proiectul prin laboratoarele Serviciului Tehnic.

După câteva ceasuri petrecute la ST, n-aveam să mă mai îndoiesc niciodată de echilibrul mintal al familiei Hubbard. Știam acum că sunt în toate mințile. Personalul de la ST se deosebea simțitor de restul Agenției. N-aș zice că ceata-cu-rigla-de-calcul era mai copilăroasă decât noi, ceilalți, dar agățase de plafon motouri din hârtie decupată, care atârnau bălăbănindu-se ca niște ghirlande; de una mi-aduc aminte: „Dacă ne vezi căzând, nu țipa". Ba nu, mai era

și o alta: „Blastogeneza reprezintă doar una din formele ingenuității" – ce-o fi vrut să spună, Dumnezeu cu mila. Laboratoarele mi s-au părut ciudate. Deși un sfert din Agenție, și în special Direcția Informații, era format din bărbați cu chelie și cu ochelari pe nas, la ST toată lumea era fericită. Unii străbăteau coridoarele exersându-și laringele cu frânturi de operă; alții stăteau cu nasurile ascunse în câte un raport.

Îmi fusese repartizat un tehnician căruia i se zicea „Doc" – subțire, cu pântec rotunjor, pe jumătate chel, ochelarist. Nu-ți era chiar la îndemână să-l identifici într-un grup, dar, la urma urmei, nici nu-și punea nădejdea că-l vei recunoște. Încercam să obținem o scoică cu drac-de-mare cu tot. Doc era de-a dreptul fericit.

– Chestia asta o să se-ntindă în niște locuri... Pe deasupra, aș zice că avem nevoie de informații dacă să aducem vreo două exemplare vii până aici, sau să expediem niște echipament la Miami. S-a scuzat cu un semn din mână. Doar gândesc cu voce tare. Iartă-mă, dar problemele sunt de mare finețe. Va trebui să ne punem mintea la contribuție înainte de-a face o mișcare, deoarece chestia asta poate produce adevărate distorsiuni în buget. Știm că nu avem de alergat o cursă cu obstacole ca să obținem OK-ul de la etaj – în definitiv, tu însuți vii de la etaj! –, dar va trebui să facem niște profiluri de fezabilitate. Și, firește, să vedem ce-i cu ghiocul. Îl putem umple cu suficientă încărcătură, ca să dea rezultatul scontat? Sau va trebui să instalăm o mină dedesubt? E mai bine să te pregătești dinainte. Minele pot fi niște chestii gingașe.

Până la viitoarea mea vizită, rezolvase problema.

– Pot îndesa în spirala unui melc de mare, a zis Doc, încărcătură cât să facă o gaură neagră în univers. Distruge tot pe o rază de zece picioare. Dracul-de-mare era însă plin de *chichirezuri*. Oare trebuia folosit unul viu? Trebuie să fim foarte siguri că va funcționa, a mai zis Doc. Pe domnul Drac vom fi nevoiți să-l drogăm și atunci s-ar putea să stea cuminte. Din câte ne dăm însă seama, drăguțul de el trebuie să fie destul de agresiv, pentru ca persoana să-l atace cu pușca subacvatică.

– Exact.

– În caz că ești de acord, vom construi un prototip de drac-de-mare din fibre sintetice. Să-l numim provizoriu un dracoid. N-aș putea spune dacă un asemenea facsimil va fi în stare să simuleze reacții diferite. Adică, dacă vom reuși noi să-l construim.

– Încât să pară mai întâi viu, iar apoi rănit de moarte?

– Exact. Vom îngropa un computer etanș la fața locului, cu un releu până la facsimilul nostru. Suntem siguri că-l vom putea face pe señor Dracoid să dea din aripioare, îndată ce-i în toane proaste. Am putea izbuti s-o scoatem la capăt cu limbajul gestual al unui drac-de-mare, care să dea impresia că-ți spune: „Hei, domnule înotător, fii drăguț și nu te apropia cu pușca aia subacvati-

că. Dacă ții la sănătatea ta". Ceea ce vom reuși să-l programăm pe Dracoid s-o facă.

Dar va trebui să-l luăm în calcul și pe temerarul dumitale înotător. Dacă va trage în facsimilul nostru – trebuie sau nu să presupunem că-și va greși ținta?

– Nu omul nostru. El nu va greși.

– Grozav. Dar așa, ca să fim siguri, putem lua în calcul și această posibilitate. Dacă nu se primește semnal de percutare, putem inhiba dansul morții. Până aici ușor de realizat. Dar cum vom programa comportamentul lui señor Dracoid, în caz că lovitura a dat greș? Va mai trebui programat să atace, sau trebuie doar să spună: „M-am săturat, vă mulțumesc frumos" și s-o ia din loc? Nu putem lua în considerație o asemenea alternativă fără să capacităm computerul în mod corespunzător. Prea mult! E infinit mai bine să pornim de la premisa că înotătorul nu-și va greși ținta.

– Pornește de la ea, am spus.

– E-n ordine, deci, a zis Doc, vom încerca să dibuim vreun film despre comportamentul unui drac-de-mare în primele zece până la douăzeci de secunde după ce a fost rănit cu o pușcă subacvatică. Dacă Secretariatul pentru Filme nu poate ieși cu o asemenea filmare, vom vâna noi unul sau două exemplare în bazinul nostru din Florida și le vom filma. Asta ne va procura un car de date. A ridicat un deget pentru a mă avertiza: Totodată, în caz că se va ivi un factor de probabilitate negativă, vom fi nevoiți să vă spunem nu: la noi domnește spiritul de responsabilitate.

– Când veți ști?

– În două săptămâni vom fi calculat toți parametrii.

În acest interval, Cal aduna materialul necesar. Legătura cu AM/ȘFICHIUL, un gentleman pe care-l botezasem AM/SÂNGELE, a reieșit că era un avocat cubanez, comunist, instalat frumușel la Havana; îl cunoștea pe Rolando Cubela încă din anii Universității. La ordinele lui Cal, un alt cubanez (parașutat într-o noapte în Cuba) l-a abordat pe AM/SÂNGELE pentru convorbiri preliminare; la rândul lui, AM/SÂNGELE a stat de vorbă cu AM/ȘFICHIUL, care, din câte aflam acum, nu era deloc mulțumit la Ministerul de Externe și se simțea dispus să ia în considerare alternativa ghiocul.

Venise momentul pentru Cal să ia o decizie. Îl vom pune sau nu pe Cubela la curent cu anvergura misiunii sale? Politica Agenției nu prevedea sacrificarea oamenilor cu bună știință, dar la nivelul lui Cal îți puteai lua riscul să ignori politica. Și Cal a hotărât că lui AM/ȘFICHIUL nu i se va spune mai mult decât că trebuia să-l ademenească pe Castro într-un loc anume al recifului.

Pe de altă parte, sacrificarea unui agent în acest chip ar fi stabilit un precedent dezastruos. Iar dacă povestea ieșea la lumină, dezastrul ar fi fost de două ori mai mare.

– Șovăi. Ticălosul ăla de Castro era gata să folosească rachetele împotriva noastră. Drace, dacă aș ști că dă rezultate, cred că mi-aș pune viața gaj contra lui.

– Și nu-i acesta un răspuns la problemă? l-am întrebat.

– Bun, și apoi? Îl punem la curent pe AM/ȘFICHIUL sau îi lipim o etichetă tipului că ne putem lipsi de el?

– N-avem de ales, am zis. Nu poate fi atât de prost încât să-l conducă pe Castro într-un loc desemnat dinainte de pe o stâncă submarină și să creadă că totul se va desfășura cu încetinitorul.

– Băiete, ești lipsit de experiență și nu știi, mi-a explicat Cal. Dă-i unui agent prea multe amănunte și va intra în panică. Chelnerului ales de oamenii lui Roselli să-i dea băutura otrăvită lui Castro i se spusese prea mult. O eroare gravă. Mâna chelnerului tremura atât de tare, încât Castro l-a poftit să guste băutura. De fapt, asta mă face să mă întreb dacă AM/ȘFICHIUL e omul potrivit pentru trucul cu vânatul pe sub apă. Ne cere deja garanții. I-a și spus lui AM/SÂNGELE că nu se prăpădește chiar până într-atât cu dragostea lui pentru Castro, încât să treacă pragul o dată cu el. Asta sună de parcă ne-ar cere, fir-ar să fie, o armă de precizie cu bătaie lungă.

– De ce nu așteptăm mai întâi să vedem dacă ST-ul poate construi simulacrul unui drac-de-mare? am mai zis eu.

Cal a dat din cap sumbru:

– Am eu un vechi prieten care s-a numărat printre intimii lui Irving Thalberg – știi, marele producător al anilor treizeci. Ei bine, Thalberg i-a zis cândva: „Îți dai seama cât de risipitori suntem? Nici măcar unul din douăzeci de proiecte nu ajunge să devină film. Nici măcar unul din douăzeci!" Rick, mă întreb, reușim noi mai bine?

29

În fapt, calculul parametrilor ne-a adus un nu hotărât, dar până atunci intrasem deja în a treia săptămână a lui mai și se iviseră alte posibilități. Ofițerii noștri de la Ambasada Americană la Moscova ne-au raportat că Fidel Castro reacționa favorabil față de gazdele sale sovietice, ceea ce l-a tulburat pe directorul nostru McCone. În curând, acesta propunea lui Bob Kennedy și Grupului Permanent al Consiliului de Securitate Națională să-i „subminăm pe liderii militari ai Cubei încât să-și dorească răsturnarea lui Castro".

Aflând noutățile aduse de Helms, tatăl meu mi-a făcut cu ochiul. Se alesese, în ultima lună, cu un tic ciudat și impudic, ca și cum tocmai am fi vorbit despre o fată și fata intra pe ușă. Dacă lăsasem în urma noastră povestea cu dracul-de-mare, perspectiva de a apela la serviciile lui AM/ȘFICHIUL rămânea valabilă. De fapt, făcutul cu ochiul se referea la AM/ȘFICHIUL. Cal și

Helms trudiseră din greu timp de-o lună, să-l aducă pe McCone la această ultimă propunere.

– Fii atent la limbaj, a zis Cal. Am pus o fundație aproape la fel de solidă ca o directivă: „Să-i subminăm pe liderii militari până în momentul când vor fi gata să-l răstoarne pe Castro". Ei bine, fiule, spune-mi: Cum poți face chestia asta pe jumătate? Îl poți submina pe oricare dintre ofițerii militari străini, dar nu-l poți controla mișcare cu mișcare. În caz că el, Cubela, reușește să facă o gaură cât pumnul în capul lui Castro, vom putea arăta cu degetul spre remarca lui McCone. Nimeni din Grupul Permanent nu l-a contrazis. Lucrăm cu binecuvântarea autorizației generale. Așadar, fii întotdeauna atent la limbaj.

Peste două săpătămâni, pe 19 iunie, Jack Kennedy a trimis Grupului Permanent o notă privitoare la Cuba: „Alimentați spiritul de rezistență care ar putea conduce la dezertări semnificative și alte efecte subsidiare de agitație".

– *Efecte subsidiare de agitație*, a zis Cal, înseamnă o întărire a autorizației.

Părerea lui Cal despre Helms nu atinsese niciodată asemenea culmi.

– Dick și-a luat toate măsurile de siguranță, mi-a spus el. Ai nevoie de curaj ca să dai aprobare pentru AM/ȘFICHIUL. Helms știe, la fel de bine ca tine și ca mine, cât de instabil psihic a fost în trecut domnul Cubela, dar mai știe și că trebuie să ajungem la un rezultat cu Castro sau o mare parte din liderii Lumii a Treia vor fi influențați în rău. Helms vede, în suficientă măsură, importanța acestei situații pentru a-și pune în joc viitorul. Vrea musai să-i urmeze la direcție lui McCone, dar nu-și ia măsuri de protecție, nu în cazul Cubela. Un motiv pentru care îl respect.

– Da, domnule.

Nu-mi dau seama dacă presentimentul unor evenimente viitoare mi-a afectat în vreun fel percepțiile în cursul acelei veri, dar am fost obligat să mă întreb dacă nu-și pierdeau cu toții o oarecare parte a propriului lor control. Realizez că am irosit o bună parte dintr-o săptămână pentru a obține răspunsul la o chestiune simplă, căci Cal voia să știe „Unde se găsește Artime? Nu de alta, dar vreau să-l localizez în mintea mea".

Hunt n-avea să-mi spună:

– Nu pot sacrifica securitatea altuia, m-a informat el. Am avut de urmărit rapoarte despre Artime, și anume că s-ar fi găsit la New Orleans, împreună cu Carlos Marcello și Sergio Arcacha Smith; în armata americană, la Fortul Belvoir al Armatei Statelor Unite; în Guatemala; în Costa Rica, Mexico, Miami, Madrid, Venezuela și Nicaragua. A reieșit că ultimul răspuns era cel valabil. Informația a furnizat-o Chevi Fuertes. Cu binevoitoarea consimțire a lui Somoza. Artime instruia o armată de mai multe sute de cubanezi și notele de plată îi erau achitate – sau poate că nu? – de către Agenție. Acest ultim amănunt aveam să-l descopăr eu însumi. Cal i-a trimis o scrisoare lui Harlot, care

s-a întors cu următorul răspuns: „Aruncă-ţi ochii în direcţia Bill Pawley, Howard Hughes, José Alemán, Luís Somoza, Prio Socarras, Henry Luce, Carlos Marcello, Santos Trafficante sau prieteni de-ai lui Richard Nixon. Alege. Dumnezeu îl îndrumă pe Artime spre parale, iar Howard Hunt s-ar putea să fie lumina călăuzitoare. Spre deosebire de Manuel Artime, eu nu-l am pe Dumnezeu în inima mea. Şi nu am nici certitudinile angelice ale lui Howard. În schimb, Dumnezeu îmi locuieşte conştiinţa. El mă întreabă: Merită să mergi înainte? Artime are trei sute de oameni. Îi pune să urce dealul mărşăluind, apoi, tot în pas de marş, să-l coboare. În timp ce tu şi cu mine şi cu năzdrăvanul tău de băiat ar trebui să ciocnim un pahar. Ştii, am ajuns la vorba ta că trebuie făcut ceva în legătură cu Marele Nenumit".

Ei bine, asta era ceva nou. Harlot privise la Cuba ca la un grăunte dintr-un nor de praf în confruntarea miltoniană între CIA şi KGB.

– Da, a zis Cal, ai de ce te întreba ce s-a întâmplat cu Hugh de s-a schimbat în bine.

Masa cu el nu s-a materializat până pe la începutul lui august. Mă legănasem în iluzia că va participa şi Kittredge, dar Cal şi cu mine am fost informaţi că se afla în Maine, la „Hambar". Masa, servită de Merlinda, bucătăreasa familiei Montague, avea drept meniu friptură de vită şi budincă, după o reţetă din Yorkshire, dacă-mi amintesc bine, cu o sticlă dublă de Haut Brion '55 – să fie o poznă a memoriei faptul că-mi reamintesc până şi anul?

Am luat un Glenfiddich înainte de a ne aşeza la masă, ca să ne binedispunem; Harlot era plin de voie-bună, iar cu trecerea timpului devenea tot mai răutăcios. Până şi Helms a fost bălăcărit. „Ar fi perfect dacă, atunci când nu-l vede nimeni, nu şi-ar muşca buzele". Cu toată dragostea de curând cucerită a lui Helms, tatăl meu râdea mugind de plăcere. Eu, însă, mi-l puteam lesne imagina pe Harlot zicând: „Atunci când Cal Hubbard şarjează prin pădure, trebuie să te ţii bine de copaci". Îmi rămânea doar să sper că n-avea să se oprească şi la mine. Poposind asupra metehnelor altora, arăta aceeaşi sclipire distantă, ca a ochiului unui dentist, pe care acesta nu reuşeşte să şi-o ascundă în clipa în care îşi afundă bormaşina în gaura din molarul tău, atacându-i putregaiul. Dean Rusk a ajuns şi el sub lupă – „Incapabil să facă un pas înainte, în caz că pe cer pluteşte un singur nor". Lui Nixon i-a mers mai rău. „Dacă ar exista un premiu pentru Diavol, cât de cât valoros, până şi după ăsta ar căsca ochii". Eisenhower era „într-un balon mare, care se ridică cu gaz inert", iar Kennedy – „destul de versat în duplicitate, ca să iasă din el un bun şef de staţie".

Curând, Rosen avea să fie onorat cu o porţie mare de atenţie. În seara aceea, Harlot era-n vervă şi avea o povestioară de spus.

– Aveţi, desigur, cunoştinţă de secretul rău-păstrat al lui Arnold? a întrebat el.

– Da, am zis.

– Nu știu cum de-l poți suporta, a izbucnit Cal. Rosen ar putea sfârși într-un post de poliție într-o bună dimineață, după o noapte petrecută în veceul pentru domni.

– Firește că Rosen e în pericol, a zis Hugh dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu în veceul pentru domni. Poate într-o baie turcească. Sau nimerit, din greșeală, într-o cameră de hotel. Și totuși, țin la Arnold. Trăiește într-un soi de pericol care e al lui și numai al lui, ceea ce-l ține treaz. Putem, așadar, scoate un oarecare folos din asta.

De parcă ar fi fost acuzat că duce lipsă tocmai de o asemenea facultate vitală, taică-meu a zis oarecum jenat:

– La ce bun să-i aducem numele pe tapet?

– Fiindcă am chef să fiu indiscret. Așa încât, vă voi divulga o mică operațiune. Dar trebuie să jurați că n-o treceți mai departe.

– Jur, a zis Cal ridicând mâna. Gestul era automat – mi-am putut da seama că ritualul se repetase nu o dată.

– Jur, m-am alăturat și eu celor doi.

– Aș numi-o „raidul lui Rosen“, a zis Harlot. A venit la mine mai acu'- două luni și m-a întrebat ce perspective de avansare credeam eu că are. „Sau lipsa unor asemenea perspective“, i-am replicat. Nu i-am mai consumat timpul. „Rosen, poți ajunge departe“, am început eu, „dar numai dacă-ți faci rost de-o nevastă“. „Ai zice la fel și despre Harry Hubbard?“ „Categoric, nu“ i-am întors-o; „o dată ce nu-i nici ambițios, nici homosexual“.

Deoarece m-am abținut de la orice reacție, Harlot a continuat:

– Ei bine, n-am să vă răpesc timpul cu istorioara tristă și demoralizantă pe care a fost nevoit să mi-o toarne Rosen. Chestia cu closetul e o temniță pentru el și se socotește foarte nenorocit din cauza năravului său. Simte ceva ce el numește *furnicături subliminale*, pe care nu le-a mai avut – pentru sexul opus. La care eu îi zic că n-ar fi o idee rea să se dea la un obicei nou. „Sexul“, îi spun eu, „pentru cei care rămân interesați doar de nivelul de jos, nu-i decât o frecție, de altfel remarcabil de agreabilă, dar atât.“ „Să trec pe la curve mai întâi?“ s-a interesat el și m-a făcut pe loc părtaș la o idee foarte interesantă, și anume, că ar fi în stare să treacă puntea cu o parteneră atât de promiscuă pentru că, astfel, s-ar înrudi cu toți bărbații care au dat pe acolo înaintea lui.

„Ține-te la distanță de curve“, l-am avertizat eu. „O dată ce vorbim fără ocoliș, îți voi sugera că s-ar putea să fii prea evreu ca să le suporți batjocura“. „Păi, de asta am avut parte și până acum“, mi-a răspuns Rosen. „De dispreț. M-am obișnuit cu el.“

„Da“, am zis, „dar, atașându-te de curve, nu vei găsi niciodată femeia potrivită atât pentru tine cât și – privește lucrurile în față – pentru Agenție. Cel puțin, dacă vrei să avansezi!“ „Ei bine, s-ar putea să aveți dreptate“, a convenit, „dar femeile cinstite nu-mi spun nimic.“ „Prostii“, i-am replicat, „nu există plăcere mai mare decât cea smulsă unui dezgust învins“. „Îl citați

pe Marchizul de Sade", a spus Rosen. „Într-adevăr", i-am întors-o eu și am râs amândoi. „Da", am urmat știind că discuția făcea o cotitură, „elaborează-ți un set complet nou de obiceiuri cu o candidată virgină." „Vă gândiți chiar la o virgină?" m-a întrebat. „De ce nu?" am zis. „Firește că da. Mă gândesc la cineva anume." „Cine e?" a vrut el să știe, „o cunosc?" „Dacă o cunoști, atunci numai din întâmplare", am zis, „s-a întors din America de Sud acum vreo doi ani și a lucrat pentru subsemnatul, pe același coridor cu tine. Destul de deșteaptă, dar nu chiar persoana de care aveam eu nevoie. Am îndemnat-o să plece din Agenție și i-am găsit un post la Departamentul de Stat. Acum lucrează pentru Rusk." Rosen s-a luminat la față când a auzit unde lucrează. „Cum arată?" a întrebat. „Bisericoasă", i-am zis, și otova ca un par. „Ei bine", a replicat el, „s-ar zice că însurătoarea e gata aranjată." „Chiar așa", i-am spus. „Nu ne prea pierdem timpul. Coreligionarii dumitale obișnuiau căsătoriile aranjate în *shtetl*, nu? Cum auziți de aranjamente din astea, cum vă curge sângele mai iute-n vine." „Da", a răspuns el, „dar mireasa nu mergea la biserică." „În definitiv, nici tu nu mai ești evreu!" am contraatacat eu. „Nu", a convenit el, „nu cine știe ce." Legătura sentimentală este totuși extraordinar de adâncă." „Cât de adâncă?" „Ei bine, nu atât de adâncă încât să nu mă pot sonda." „Înainte de-a ajunge acolo", am zis, „aș dori să-ți spun că nu-ți fac trampa pe gratis." „Nu", am spus, „nu numai că o vei lua de nevastă, dar ai să te descurci astfel încât loialitatea ei față de Rusk să se întoarcă spre tine, și voi fi și eu pe aproape." Știți, îmi place Rosen. M-a privit drept în ochi, cu cel mai dulce zâmbet: „Bun, cel puțin voi avea prilejul să pun în practică vreo două din tehnicile obișnuite, pe care ni le-ați împărtășit cu ocazia joilor obișnuite". Are replică, Rosen. Și-i merge mintea.

De atunci, își tot dă osteneala. I-am înmânat câteva poze ale doamnei și i-am explicat că frecventează vechea Biserică Presbiteriană, prima care a fost ridicată, cea de lângă Judiciary Square. Știați că J.Edgar Buddha și-a trecut aici prima comuniune? Rosen a sărit asupra ocaziei. Într-o duminică s-a așezat în spatele ei, în strana de vizavi, într-o alta, a agățat-o la ieșire, s-au prezentat – în ce-o privea, nici că se putea concepe o emoție mai vie: convertirea potențială de la iudaism i se părea tot atât de excitantă pe cât e un tenor italian în ochii unei englezoaice. Au convenit să se întâlnească la cercul presbiterian de vineri seară. Marțea următoare, luau masa împreună, iar vineri, a condus-o acasă de la sindrofie, o plimbare pe jos, și a izbutit s-o sărute în hol. Eu făceam pe „tutorele" operațiunii. „Nu crezi că era potrivit să insiști?" l-am întrebat. „Nu mă dau în vânt după cum îi mirosea gura", a replicat el. „E neesențial, treci peste asta", i-am spus. De atunci încoace insistăm.

– Numele femeii e cumva Nancy Waterston? am avut eu o presimțire.

– Firește, a zis Harlot. De fapt, Nancy mi-a vorbit cu mare plăcere despre o seară pe care a petrecut-o cu tine la Montevideo. Eram cât pe ce să te pun pe tine la treabă, în locul lui Rosen.

– Nu era mai potrivit Harry? a deschis gura Cal.

– Până la un punct, a zis Harlot. Dar cred că Rosen va depăși în curând punctul gingaș. După care s-ar putea să n-aibă încotro și să se însoare cu fata. Și socot că asta și urmează să facă. Are ceva bani, e credincioasă ca un dulău șefului, oricare ar fi acesta, și astfel, în răspăr cu preceptele normale, suntem obligați să încurajăm o intrigă sexuală. E cazul s-o spun, dar până acum ne-au stat în cale câteva obstacole serioase. Trei seri la rând. Arnold n-a găsit puterea să depășească momentul pupatului pe gură. „Totul se răzvrătește-n mine", mi-a zis el. „Sau ești tu prea timid?" l-am chestionat eu. „Da, sunt îngrozit", a fost el de acord. „Ia-o la film", l-am sfătuit eu. „Ia-o de după umăr. Apoi, la un moment dat, lasă-ți mâna în jos, peste piept.".

Acum Harlot ne privea în față:

– Există un fenomen care reușește să mă uimească la agenții noștri, de fiecare dată. Nu contează cât e de sofisticat agentul, mai devreme sau mai târziu, se ivește un aspect până atunci nedezvoltat și ești nevoit să-l înveți niște lucruri elementare. Așa și cu Rosen. A trebuit să-l duc de mână în jocul de-a pipăitul. „Dacă nu ești în stare să-ți urnești mâna din loc", i-am zis eu, „numără rar, și, firește, în gând, până la zece, și concentrează-te între timp asupra faptului că, dacă nu faci față încercării, înseamnă că nu te mai poți respecta pe tine însuți. Iar când ai ajuns la zece, sări pe cai." Rosen a mistuit ce i-am spus și mi-a replicat: „Asta-i tehnica folosită de Julien Sorel, în *Roșu și Negru*." „Așa este", am zis, „iar Stendhal era un maestru în arta psihologiei." Știți că, din clipa în care s-a putut imagina ca un Julien Sorel, a început să meargă? Pentru fiecare agent ai nevoie de o cheie separată. Rosen a făcut progrese. Ascultați la mine, între timp, au și ajuns claie peste grămadă pe podeaua din camera de zi. Nici vorbă de coitus, nu încă, dar Rosen se află pe drumul cel bun. Fata are gustul perversităților polimorfe și prelungite cu orele, care, presupun eu, corespunde nivelului de relație sexuală cel mai potrivit vietăților din mlaștini. O carnalitate nedusă până la consumarea actului a ajuns pentru ea un fel de ceașcă cu ceai. Sunt convins că se va rezolva. Rosen o vede acum seară de seară, i-a mărturisit și dependența lui homosexuală, ce mai, a cucerit-o cu totul. În mintea ei, se cheamă că amândoi sunt virgini. Dar pentru că Rosen mai este și evreu, iar Nancy și-a băgat în cap să-l convertească, avem un *qui pro quo* în toată legea. Rosen renunță la religia și la viața lui de holtei; ea ne dă cep la Departamentul de Stat, și anume la cel mai înalt nivel.

– Nu știu dacă ecuația rezistă, a zis Cal.

– Faci pariu?

– Da. În șaizeci de zile, unul din noi doi plătește o masă la Sans Souci.

– S-a făcut, a zis Harlot. Contez că voi mânca și voi bea, dar nu pe banii mei. Vezi tu, *Roșu și Negru* mi-a fost de mare folos. Ca și Madame de Rênal, domnișoara Waterston e mistuită de pasiune. La sugestia mea, Arnold nu s-a făcut văzut vreo două zile și fata își ieșise cu totul din minți. Sunt convins că

nu va trece mult și Arnold va înflori, dedându-se la isprăvi priapice cât se poate de cinstite. La urma urmei, fata îi dă un sentiment al puterii și al propriului rost.

– Până se trezește și-o vede cum e, adică, vorba ta, „otova ca un stâlp“, a zis Cal.

– Îmi cer scuze pentru caracterizarea făcută, a declarat Hugh, Rosen mi-a arătat-o de curând în rochie de vară. A înflorit. Ascultați aici, va înțelege repede că, pentru a nu-l pierde pe Rosen al ei cu Trestia, cariera ei are o dublă importanță și că Agenția e un paznic mai bun al potirului fericirii decât Departamentul de Stat. Și lăsați pe Rosen. A ieșit la liman și stă cu picioarele bine înfipte în pământ; va ști cum să manevreze. Alt bărbat ar fi putut-o seduce pe fată într-o săptămână și să mediteze un an la ce face mai departe.

– Mă rog, a făcut Cal, în cazul ăsta îți dăm o mână de ajutor, chiar dacă va fi să plătesc eu vinul.

– Da, a zis Harlot. La urma urmei, nu-i de colo să știi ce mai pune la cale Rusk.

– Nu pot fi decât de acord.

– Firește, a continuat Hugh. O dată ce a început să mă intereseze Cuba, Rusk poate fi unul din factori. Cu doi ani în urmă, când toată lumea, inclusiv tu, Cal, vedeați în Caraibe mișcarea principală, eu am știut că însemna doar un amănunt în reprezentația generală. Acum, după Golful Porcilor și Mongoose, a trecut pe planul doi. Sunt, totuși, teribil de îngrijorat. Cuba ar putea fi folosită acum de Hrușciov și Mao cu multă abilitate.

– Nu știu, a zis Cal. Hrușciov și Mao sunt doi gentlemani care, în clipa de față, mi se par destul de departe unul de altul.

– Dimpotrivă, l-a contrazis Hugh, îi consider drept actorii unui scenariu de dezinformare cu bătaie lungă. Îți supun o anumită cronologie – cântărește-o, vrei? În mai, chiar în timpul vizitei lui Castro la Moscova, Beijing își anunță dorința de a purta convorbiri cu URSS. Obiectiv declarat: să se pună capăt divergențelor ideologice. Apoi, luna trecută, sovieticii și chinezii se întâlnesc în mare secret la Moscova. La încheierea convorbirilor, pe 21 iulie, se comunică eșecul tentativei de conciliere. Uniunea Sovietică își susține pledoaria pentru „coexistență pașnică cu Statele Unite ale Americii“, iar Republica Populară Chineză apreciază public acest curs al evenimentelor ca un gest de predare în fața capitalismului. Eram, așadar, martorii – fapt acceptat atât de corespondenții de presă, cât și de diplomați în general –, nici mai mult, nici mai puțin decât la scindarea mișcării comuniste internaționale. Eu zic, că ni s-a oferit un scenariu.

– Cu ce finalitate?

– Să ne divizeze. Ascultați aici, au montat o dezinformare de proporții gargantuești. Văd planând umbra lui Dzerjinski, cu manipularea încrederii cu tot.

– Nu vor izbuti s-o țină secretă, a zis Cal. Mai devreme sau mai târziu, vor fi implicați prea mulți dintre ai lor.

– Nu chiar atâția pe cât te-ai aștepta. Ce dracu', nu depind în nici un fel de opinia lor publică, așa încât n-au de ce-și face griji pentru morala cadrelor lor de nivel mediu. Spune-i unui bun comunist să-și arate disprețul față de China în ziua de luni iar marți să-i zâmbească – și va reuși s-o facă doar cu un mic deranjament stomacal. Chiar dacă nu vor putea păstra secretul absolut, și tot va funcționa. Opinia publică mondială urmărește mai degrabă forma lucrurilor, decât substanța lor. Această capodoperă a dezinformării ne este însă deja cunoscută câtorva dintre noi, la Agenție. Ne-am și pornit să-i convingem pe șefii noștri. Vom putea? Mă îndoiesc. Până și Helms e cu mintea în două ape. Și, în tot acest răstimp, mâna de comuniști care sunt la curent își va elabora propriul scenariu. Iar noi, firește, vom înghiți gălușca. Garda lor ascunsă ne va juca cu o artă desăvârșită.

– Și care-i rolul Cubei în chestia asta? am întrebat eu.

– E un cal avansat. Castro va face oferte de pace, iar Rusia nu va rămâne de căruță. Comunismul va încerca să capete o față umană. O parte a lui, în orice caz. Există vreun suflet de creștin care să nu-și facă prieteni din dușmanii pocăiți? Fiți atenți la ce vă spun, vor sfârși prin a prinde rădăcini în consiliile și în economia noastră. Cum nu putem avea vreodată încredere în comunism luat ca un tot, îi vom acorda cu siguranță încrederea noastră jumătății pe care o vom considera mai amiabilă, a acestei entități divizate. Ne vom închipui chiar că ținem sub control balanța puterii.

În consecință, a zis Harlot, am cam ajuns la concluzia că Fidel Castro trebuie să plece. Înainte ca Mao și Hrușciov să-și dea sentimentul asupra acestei forme elevate de teatru, Cuba era doar un moft al sovieticilor; acum, s-ar putea să fie bucățica cea mai aleasă de la masa lor.

– Castro e la curent cu scenariul? am întrebat.

– Presupun că e prea tânăr și prea emoțional pentru a fi chemat la sfatul bătrânilor, a zis Harlot. Numai în momentul în care pasiunea se preschimbă în voință poți fi considerat demn de încredere la cel mai înalt nivel.

Ochii lui erau însăși întruparea declarației sale. Expresia ochilor săi cenușii și tăioși ca oțelul avea lumina apei liniștite.

30

Hambarul
20 august 1963

Dragă Harry,

Sunt teribil de îngrijorată din cauza lui Hugh. Te-ai gândit vreodată c-ar putea fi nebun? Sau că eu aș fi? Bietul Christopher. Uneori, când mă răzvrătesc împotriva regulii de fier pe care am stabilit-o între noi, de-a nu ne întâlni

și de-a nu vorbi nici măcar la telefon, aș dori să-l vezi pe Christopher. Are ochii atât de albaștri, de un albastru strălucitor, de parcă albastrul ar fi culoarea cea mai potrivită pentru flacără. Astfel, Christopher al meu e un copil blând și liniștit de șase ani, înspăimântat de tatăl lui atât de cumplit de auster (care însă îl vede ca pe o creatură mică și murdară, învelită într-un scutec mare și ud), dar mi-e teamă că fiul meu e sătul și de maică-sa. Parcă s-ar aștepta să țip. Și nu m-ar crede până n-o fac.

Dragă Harry, dă-mi voie s-o iau de la început.Hugh a intrat într-un tunel al logicii absolute, care refuză să privească lumea așa cum s-ar putea să fie ea. Știu că v-a comunicat teoria lui cu Escrocheria Marii Dezinformări Chino-Sovietice, ție și lui Cal, când v-a invitat la cină, în seara următoare zilei în care am plecat. S-a lăsat dus de această tiradă nesfârșită cât a ținut vara și (ghinion!) a mai intonat, în iunie și în iulie, refrenul cu ce-aveau să facă în continuare rușii și chinezii. După cum mi se pare deșănțat să avansezi postulatul după care o sută de inși manipulează o lume de mai multe miliarde de ființe omenești. „Ignori varietatea de posibilități pe care a binevoit să ni le dea Dumnezeu", i-am zis, dar argumentele nu-l ating. De când se știe, tot așteaptă ca umbra lui Dzerjinski să-i facă o vizită. Evident, se consideră singurul muritor din CIA care poate judeca KGB-ul la scară transcendentală.

Îi repet că Rusia și China nu se pot *preface* că parcurg o schismă profundă. Dacă nu de alta, măcar pentru că oamenii sunt niște făpturi prea perverse pentru a duce la bun sfârșit o schemă atât de orchestrată, care le provoacă un dezavantaj atât de uriaș și de imediat. Dar n-am să te bat la cap cu modelele teologice și dialectice pe care le elaborează Hugh. Deocamdată e de ajuns să-ți spun că a încercat să convertească la noua lui religie un număr cât de mare de oameni cu poziții-cheie în Agenție, și trebuie că-și închipuie despre mine că fac parte din rândul lor, pentru că am avut niște confruntări teribile despre ce să facă cu teza asta a lui. De exemplu, Hugh a fost atât de nesăbuit încât să folosească jumătatea de ceas pe care o obține pe lună de la Jack Kennedy, în încercarea ușuratică de a-l lămuri despre adevărata natură a politicii sovieto-chineze. Jack e ultima persoană despre care poți spera că se va lăsa convins de o asemenea idee. Are o percepție atât de acută și de sardonică a sălbăticiunii omenești, precum și a capcanelor care pot apărea în cele mai simple lucruri. Îi priveam de la celălalt capăt al încăperii – eram întâmplător cu toții în salonul de la etaj al familiei – și trebuie să-ți spun că, la sfârșit, Jack se afla la o distanță vizibil mai mare decât fusese la început.

Îți închipui cumva că a doua zi Hugh s-a trezit cu regretul pentru ce pierduse? Aș! Era foc și pară pe Jack Kennedy.

– Omul ăsta, repeta el, e superficial. Mi-e și groază s-o spun cât de superficial este.

Peste două zile, Hugh hotăra să rupem relațiile cu Jack și Bobby.

– Fă-o tu, și-ai să vezi cum te las.

– Ești și tu la fel de superficială.

Nu se putea mai rău. Nu ne-am vorbit niciodată în felul acesta. I-au fost necesare patruzeci și opt de ore, dar în cele din urmă, Hugh și-a cerut scuze iar eu am admis că s-ar putea să nu-l părăsesc. Firește, nu rezolvasem nimic, problema rămânea deschisă: Oh, am explorat amândoi breșa. A fost unul din

puținele prilejuri ale căsătoriei noastre când am fost în stare să vorbim despre unele fațete ale caracterului nostru, pe care nu ne făcea nici o plăcere să le expunem. Hugh mi-a mărturisit că în prezența fraților Kennedy se simțea ca un șarlatan.

– Totdeauna mă prefac mai amuzat decât sunt în realitate. Un timp, am crezut că e de datoria mea. Aș putea ajunge destul de aproape de ei ca să am oarecare influență asupra lor. Dar ei habar n-au ce le spun: vin dintr-o tradiție intelectuală – comprehensivă, umanistă și adâncă numai cât un lat de palmă. Dacă. La bază, nimic comun. Iar în caz că cei doi slujesc unei puteri de deasupra lor, atunci înseamnă că eu nu am nici în clin, nici în mânecă cu Bunul Dumnezeu.

– Sunt oameni buni, i-am spus. Cu metehne, și nu de ajuns de profunzi pentru tine. Dar, recunoști sau nu, cât de rar întâlnești oameni ca ei, cu mintea pătrunzătoare și rezonabili, ba având pe deasupra un grăunte vizionar. Nu niște automate, Hugh.

– Consider drept un viciu al sufletului, m-a pus el la punct, să nu suferi pentru lipsa de profunzime a semenului tău. În caz că nu te-ai născut sărac cu duhul, superficialitatea este o opțiune a ta, pe care o încurajezi. La limită, e dureros să trăiești mai degrabă cu întrebări decât cu răspunsuri, dar acesta e singurul drum onorabil sub raport intelectual. Nu-l pot înghiți pe titirezul ăla de Bob Kennedy, care-și tot construiește cuibul de castor, mai adăugând câteva fapte-acolo. Ar trebui să poată arunca o privire în abis.

Nu i-am replicat: „Așa, ca tine". Nu puteam. E adevărat. Hugh e obligat să se întrebe nu numai dacă maică-sa a fost o ucigașă, dar și dacă nu cumva este el însuși răspunzător pentru sutele – sau poate miile? – de comuniști polonezi condamnați la ocnă de Stalin, după ce Hugh și Allen Dulles și-au jucat jocul lor josnic cu Noel Field, ei da, Hugh doarme deasupra unei prăpăstii. Dar mă tem că-i nebun. Mi-a zis:

– Știu că teoriile mele sunt adevărate, pentru că le-am verificat săptămâna trecută.

– Și cum ai reușit să realizezi una ca asta? l-am întrebat.

– Am dat o raită prin Shawangunks. Nu era lucru ușor pentru mine. În definitiv, nu m-am mai cățărat pe-o stâncă adevărată de-o bună bucată de timp. Înainte de-a porni într-acolo, n-am dormit noaptea. Am avut viziunea sfârșitului meu. Aproape că-mi luasem rămas-bun de la tine. Ca totul să fie mai rău, în dimineața sosirii mele, am nimerit într-o echipă de cățărători tineri, care nu numai că erau buni, dar nu m-au scos din „Tăticu". Nici o ezitare nu rămâne necomentată atunci când te afli printre alpiniști de calitate. E locul cel mai sigur pentru a-ți lua măsura exactă. Mă simțeam dator să fiu mai bun decât ei. Am făcut-o. Am reușit o cățărare liberă de gradul 5,8, fără coardă.

Știam că, dacă reușeam, sorții îmi erau mai favorabili decât oricând – totuși nicăieri și niciodată nu rămâi mai singur decât într-o cățărare liberă. „Dacă îmi iese", mi-am zis, „atunci înșelăciunea sovieto-chineză se confirmă. Voi lua faptul ca pe-un semn".

Harry, îmi venea să urlu. Să fie oare toți bărbații de ispravă atât de nebuni? Pentru că, dacă așa stau lucrurile, noi înșine suntem condamnați să cădem în fiecare groapă din calea acestor orbi curajoși, îndrăzneți și însetați de sânge.

Totuși, nu știu. O mare parte a ființei mele e în acord cu această viziune interioară a lui Hugh.

Ei bine, nu am rostit un cuvânt despre toate astea. L-am informat că, în ce mă privea, am devenit o creatură găunoasă, lacomă și ahtiată de mondenități, căreia nimic nu-i face o plăcere mai mare decât să fie invitată la cină de Casa Albă sau să-și petreacă o după-amiază la Hickory Hill. Dacă persistă în amenințările alea ale lui, n-aș mai putea accepta aceste invitații, de teamă că ar fi capabil să-l insulte pe Bobby sau pe Jack. Pentru a preîntâmpina acest risc, nu-i voi mai vedea. Și în felul acesta n-aveam să i-o iert nici lui. A doua zi, dimineața, am luat hotărârea să plec cu Christopher la „Hambar".

De atunci, stau aici. Prea sunt furioasă pe Hugh. Nu-i puteam spune adevărul-adevărat – adică la ce-mi cerea el să renunț. N-ar înțelege gândul care mă însuflețea: nefiind nici un geniu nebun, nici o fată suprainstruită și subexperimentată, ci doar o femeie atrăgătoare, cu fărâma ei de minte, pe care o oferea Președintelui, știam că, în adâncul inimii, acesta era bucuros să-i poată vorbi. Am convingerea că mă bucur de oarecare influență asupra sa. Mi-am zis în sinea mea: Asta-i hubris, dar știi, Harry, nu există lucru pe lume la care să renunți mai greu decât la hybrisul tău. Încep să înțeleg că viziunea grecilor conține mai mult decât simpla acceptare a verdictelor sumbre ale Cerului – mai există și trufia noastră omenească, mai mare poate, fie și pentru o clipă, decât intervenția hotărâtoare a zeilor.

Te iubesc,
Kittredge

Post Scriptum. Când vorbesc de iubire, simți oare câtă putere zace în antonimul său? Ți-aș fi putut scrie cu aceeași ușurință: te urăsc.

K.

31

Nu știu dacă atunci a început totul, dar nu i-am răspuns timp îndelungat la scrisoare. În mai multe rânduri, am simțit impulsul de a deschide plicul care conținea numărul de telefon al Modenei, și o dată am ajuns atât de aproape de-a o suna, încât sentimentul de urgență a expirat abia în clipa când am atins discul telefonului.

Munca a pus stăpânire pe mine. M-am dăruit meseriei mele ca niciodată. Și chiar mă dovedeam util tatălui meu. Mintea lui putea sparge cleștii unui homar prin simpla concentrare, atunci când era încolțit să se concentreze, dar asta nu se întâmpla în fiecare zi. Biroul lui arăta adesea ca un pat nestrâns, iar problemele pe care nu le urmărea, capacitatea lui organizatorică intermitentă le resimțea la fel de penibile ca rechemarea nemiloasă în memorie a unei mahmureli. Descoperisem că-l iubeam, dar recunoașterea faptului mi-a venit prin mijlocirea noii mele pasiuni pentru amănunte. Aveam de acoperit un spectru de activități care numai îngust nu era. În unele situații, i-am trimis până și lenjeria la spălat și i-am revăzut rapoartele către McCone, Helms,

Montague și către cei cincizeci de ofițeri care mai lucrau la JM/VALUL. Triam cablogramele intrate, stabileam prioritățile și dirijarea traficului inițiat de noi. Chiar începuseră să-mi facă plăcere problemele administrative interne, căci secretara lui Cal, Eleanor, trăsese din greu ani de-a rândul și avea nevoie de ajutor. Spre surpriza noastră, Eleanor și cu mine ne împăcam. În unele zile, conținutul mesei mele de lucru mi se părea mai real decât propria mea locuință; în fapt, trăiam cu impresia că Miami și Washington nu se deosebeau între ele mai mult decât chichinețele de la Langley de cele de la Zenith. Mă copleșea sentimentul că dețin doar o cunoaștere parțială a ceea ce aveam în seamă. Într-adevăr, cu cât intram în posesia unui grăunte de putere în plus și cu cât gustam din începutul, mijlocul și sfârșitul unor evenimente, cu atât trinitatea de bază a unei narațiuni mulțumitoare mi se părea mai puțin tangibilă.

În serile petrecute de unul singur, m-am pomenit citind romane de spionaj, iar acestea se rotunjeau într-un chip pe care nu-l regăseam în munca reală, cu operațiunile, poznele, cercetările, acrobațiile și scenariile lor întrevăzute doar parțial, dar, în definitiv, romanele de spionaj nu sunt niciodată fidele vieții. Am meditat îndelung până și despre natura intrigii. În viață, intriga mi se părea întotdeauna incompletă. N-are a face! – era totodată focarul străduințelor cuiva – căci niciodată nu ne dăm mai multă silință decât atunci când ne vedem ca protagoniști ai unei intrigi; cealaltă jumătate din istoria noastră personală reprezintă numai o acumulare de habitudini, erori, noroc, coincidență și mari porții de sedimente zilnice, care, într-o narațiune, formează balastul, asta în caz că ai stărui să-ți percepi viața ca pe o povestire cu cap și coadă. Eram recunoscător, așadar, că în vara aceea aveam de suportat doar câteva probleme personale, o mulțime de detalii externe și conștiința că tatăl meu și cu mine formam, în definitiv, o echipă respectabilă.

Unele aspecte ale muncii sale, însă, le ținea deoparte. Aveam cunoștință de faptul că-și construia legăturile cu AM/ȘFICHIUL, dar n-aș putea spune cât timp urma să mai treacă până să aflu mai multe, dacă nu s-ar fi ivit o breșă destul de largă pentru a-l convinge pe Cal că venise timpul să mă pună la curent. Era pe 8 septembrie. În dimineața aceea, îndată ce am intrat în biroul lui, mi-a întins o tăietură din *Washington Post*. Corespondența fusese luată la Havana. În seara de 7 septembrie, Castro participase la o recepție dată de Ambasada Braziliană, unde ținuse să-l ia deoparte pe un reporter de la Associated Press: „Kennedy este un Batista al timpului nostru“, a declarat el. „Am descoperit unele planuri teroriste de eliminare a liderilor cubanezi. Dacă conducătorii Statelor Unite iau sub aripa lor asemenea planuri teroriste, nici ei nu vor fi în siguranță.“

– Aș zice că ăsta-i un mesaj pentru noi, a făcut Cal.

– Îmi poți explica pe ce se bazează? am întrebat.

– AM/ȘFICHIUL a fost repartizat la consulatul cubanez de la Sao Paulo, în Brazilia. Unul din ofițerii noștri de teren se vede cu el.

– Cred că-mi ajunge, i-am răspuns. Cu toată varietatea locurilor din Havana, pe care și le-ar fi putut alege ca să stea de taclale cu omul Associated Press-ului, Castro se oprise la Ambasada Braziliană.

– Da, a zis Cal, Contrainformațiile vor face tabăra de dimineață în biroul lui Richard Helms.

Ceea ce au și făcut. Au urmat și alte asemenea întâlniri în septembrie, dar, către sfârșitul lunii Cal îmi putea spune: „Suntem încă operativi". Am aruncat o privire pe o copie a raportului final trimis Contrainformațiilor de Helms: „Dacă AM/ȘFICHIUL n-a fost dublat de Castro, iar faptele de până acum nu pot fi considerate concludente, atunci înseamnă că renunțăm la unul din cele mai promițătoare atuuri, dacă nu chiar la *cel* mai promițător care ne e la îndemână în Cuba. Nimeni dintre cei cu care ducem convorbiri în Caraibe nu are nici pe departe posibilitatea de a ajunge în proximitatea liderului cubanez pe care o are AM/ȘFICHIUL. Făcând bilanțul, răspunsul vine de la sine. Vom continua cu AM/ȘFICHIUL".

Aveam eu o bănuială destul de întemeiată de ce-l susținea Helms pe tatăl meu. Spre mijlocul lui septembrie, devenisem conștienți de existența unei agende acoperite pentru încheierea unei păci între Statele Unite și Cuba la ONU. Harlot își păstrase legătura pe care o avea la Biroul Federal și primeam, astfel, în continuare, înregistrările făcute de FBI la Ambasada Cubaneză de la Washington, precum și cele privind delegația cubaneză la ONU. Biroul Federal avea o derivație și în biroul lui Adlai Stevenson, în clădirea Națiunilor Unite, sau, cel puțin, așa presupuneam eu, odată ce plicuri din toate cele trei surse ne soseau în fiecare dimineață de la VAMPIRUL. M-am gândit o clipă că biroul ambasadorului Stevenson ar fi trebuit lăsat deoparte de FBI, dar cine ar fi îndrăznit să i-o sugereze domnului Hoover? În orice caz, primeam material din belșug. Dată fiind meditația mea despre fragmentele disparate ale intrigii, care alcătuiau tristul meniu al unui ofițer de Informații, mă aflam acum, în fine, în situația de a fi beneficiarul, în limite rezonabile, al unei budinci cu de toate-n ea.

Pe 18 septembrie, William Attwood, consilier special pe lângă delegația americană la ONU, i-a trimis o notă confidențială lui Averel Harriman, pe atunci Subsecretar de Stat pentru Afacerile Politice:

> Aș putea argumenta că politica de izolare a Cubei a intensificat dorința lui Castro de a provoca tulburări și conflicte în America Latină și ne-a lăsat în postura prea puțin atrăgătoare, așa cum e percepută de opinia mondială, a unei țări mari încercând să intimideze o țară mică.
>
> După unii dintre diplomații neutri de la ONU, există motive să se creadă că Fidel Castro va putea obține în timp normalizarea relațiilor cu noi – chiar dacă aceasta nu va fi bine primită de cei mai mulți comuniști din anturajul lui Castro, formând nucleul lor dur.

Toate acestea s-ar putea să fie sau să nu fie adevărate. Dar'ni se pare că am avea mai degrabă de câștigat și nimic de pierdut descoperind dacă el, Castro, vrea cu adevărat să poarte tratative și care sunt concesiile pe care ar fi dispus să le facă. În caz că prezintă interes, aș putea pleca în Cuba ca persoană particulară, dar i-aș raporta Președintelui atât înainte, cât și după efectuarea vizitei.

Peste câteva zile, intram în posesia rezumatului înfățișat de către Attwood lui Adlai Stevenson despre reacția lui Harriman. Propunerea îi expunea pe frații Kennedy, declara el, unui risc foarte mare:

– Oricare dintre republicani, care ar mirosi cât de cât ceva, îi va face să plătească cu iadul pe pământ. Totuși, Harriman i-a spus lui Attwood că parcă s-ar „lansa în aventură", și i-a sugerat să-l abordeze pe Robert Kennedy. Bobby a scris pe marginea memoriului lui Attwood: „Merită urmărit. Luați legătura cu Mac Bundy". La rândul lui, Bundy i-a relatat lui Attwood „că Președintele ar putea privi favorabil încercarea de a-l scoate pe Castro de sub pulpana Sovietelor". Încurajat de această reacție foarte favorabilă, Attwood a luat contact cu ambasadorul cubanez la ONU, Carlos Lechuga.

Au urmat curând întâlniri între Helms, Harlot și Cal. Strategia lor, așa cum a ajuns până la mine, consta din a dirija Grupul Special să aprobe, prin mijlocirea directorului McCone, noi operații de sabotaj în Cuba. Îndată după obținerea autorizației, Cal a montat un raid rapid asupra unei rafinării de petrol, însă bărcile și oamenii au fost lansați la scurt timp după un uragan, care a lovit Caraibele pe 6 octombrie. Comandoul nu și-a atins ținta și doi din cei șaisprezece oameni debarcați în Cuba au căzut prizonieri.

Cal nu mi s-a părut peste măsură de tulburat. Firește, nu-i cunoscuse pe oameni. Nici eu. În urma unui telefon dat de mine, a reieșit că Dix Butler pregătise operația în pripă. Neșansă sau neglijență – nu puteam decide fără o anchetă, dar zilele când aveam personal disponibil pentru o asemenea investigație la JM/VALUL, fără îndoială că zburaseră.

Butler era însă furios. Ne-a sfâșiat prin telefon de la Miami pentru mentalitatea noastră, a celor de la Langley, până când n-am mai putut răbda și i-am zis:

– E-n regulă. Tatăl meu poartă răspunderea. Eu port răspunderea. Dar tu? Accepți că ai și tu o parte de vină?

– Nu, a spus el. În primul rând că mi l-ați dat pe Chevi Fuertes. N-am avut încotro și l-am folosit ca legătură.

– N-ar fi trebuit să te consideri autorizat să-l folosești. Nu pentru o treabă ca asta.

– N-am avut timp. Repet: *n-am avut timp*. Am fost *obligat* să-l folosesc. I-a prevenit pe cei din Paza de Coastă cubaneză.

– Cum ar fi putut? Doar nu i-ai spus pe unde intrau oamenii în țară, nu-i așa?

– Putea trimite o alarmă generală.

– Unde-i acum?

– Nu știu. Se ascunde de mine. Nu s-a prezentat nici la banca unde lucrează.

– A dispărut cu totul?

– Mi-a telefonat. A zis că vine la mine când mă domolesc. Voi avea o explicație cu Fuertes de să mă țină minte cât o trăi.

– L-ai pus și pe el la curent?

– I-am spus că nici vorbă să mă domolesc. Nu era momentul să arăți cu degetul, ci să te regrupezi.

Habar n-aveam dacă să-l avertizez pe Chevi, să-l ademenesc la o întâlnire sau să-l pun sub acuzație pe Butler. Toate cele trei opțiuni erau dezagreabile și, pe lângă asta, nu știam unde se ascunde Chevi. Pe 13 octombrie, Castro a denunțat raidul:

„Ce fac Statele Unite atunci când noi, cubanezii, încercăm să ne revenim din greu în urma unui uragan care a ucis o mie de oameni? Ne trimit sabotori prevăzuți cu vase pirat și explozibile."

Ne putem astfel număra câștigul. Fidel Castro era nemulțumit, iar eforturile lui Attwood aveau, așadar, de suferit. Apoi, am primit de la Harlot transcrierea unei convorbiri înregistrate de FBI în biroul delegației cubaneze la ONU și am aflat astfel că propunerea unei întâlniri cu Castro rămânea în picioare: putea zbura Attwood până la un mic aeroport de lângă Havana?

Informat de Attwood, Adlai Stevenson și-a arătat îngrijorarea.

– Prea ar fi multe persoanele implicate în noua agendă cubaneză, a zis el. Attwood i-a replicat că singurele personalități ale Guvernului care aveau cunoștință despre contactele cu cubanezii erau, din câte știa el, Președintele, Procurorul General, ambasadorul Harriman, McGeorge Bundy, Stevenson și el însuși.

Deoarece Cal și Harlot răsădeau la Langley livezi întregi cu extrase selecționate din informațiile noastre, FBI-ul avea stocuri cu rapoartele de la Națiunile Unite pentru a fi strecurate oriunde credea Hoover că ar fi potrivit, iar JM/VALUL și liderii exilaților cubanezi erau informați de toată lumea, mi se părea că singurii șefi lăsați deoparte trebuiau să fi fost Secretarul de Stat Dean Rusk și John McCone. În unele dimineți, biroul lui Cal primea până la patru sau cinci note din partea unor compartimente diferite ale Langley-ului, atrăgându-ne atenția asupra deschiderii spre Cuba întreprinse de Attwood, și toate aceste note se bazau pe zvonurile pe care Cal și cu mine le semănasem pe sub mână cu o zi înainte.

Hunt m-a cărat cu el chiar la bufetul ofițerilor superiori, de la Langley, pentru a lua prânzul împreună și pentru a tuna și-a fulgera în legătură cu ce auzise.

– Am știut eu dintotdeauna că zâmbărețul ăla de Jack nu-i omul în care să ai încredere, dar asta-i o trădare evidentă. Tatăl tău nu-i poate trimite vorbă lui Dick Helms?

– Poate doar încerca, i-am replicat lui Hunt.

– Dacă el, Cal, nu-i dispus să folosească ruta directă, mi-aș putea încerca eu puterile pe lângă Helms.

– Ei bine, nu te folosi de pilele tale. Cal are acces la el.

– Transmite-i respectele mele tatălui tău. E-n toane bune?

– Astăzi? Foarte.

Chiar era. În ajun, pe 24 octombrie după-amiaza, John McCone, flancat de Richard Helms, Hugh Montague și Boardman Hubbard, reușise să-i convingă pe Bobby Kennedy și Grupul Special să-și dea autorizația pentru treisprezece operațiuni majore de sabotaj, câte una în medie pe săptămână, de la începutul lui noiembrie și până la finele lui ianuarie 1964. O centrală electrică, o rafinărie de petrol și o fabrică de zahăr se găseau pe lista obiectivelor alese.

– Distribuirea lor în timp este satisfăcătoare, mi-a declarat Cal. De-acum, lucrurile nu se vor mai astâmpăra vreodată. Castro face ulcer din cauza noastră. Lepădătura! Să îndrăznească el să se joace cu rachetele rusești! M-aș zidi de viu în stil kamikaze, Rick, dacă aș ști că i-aș putea culege cu aceeași grenadă pe Fidel, Raul și Che Guevara.

Vorbea serios. Pe măsură ce îmbătrânea, tatăl meu lăsa să-i mijească unele mici defecte, care promiteau să crească cu timpul, dar dacă reușea să te ademenească la trăsnelile lui, cu greu ți-ar fi venit să râzi de el. Nu-i era teamă de moarte. Pentru el, moartea era o îmbrățișare pe care ți-o puteai desăvârși, dacă luai cu tine și un dușman.

Aceasta era bucata cea mai mare din tatăl meu, dar tot omul își are slăbiciunea lui. Am descoperit că putea fi delicat ca o babă la șușoteala și intrigile neprietenilor. Pe 25 octombrie, la o zi după ce Grupul Special ne autoriza cele treisprezece raiduri și nici la douăzeci de minute de la întoarcerea mea de la masa luată cu Hunt, l-am găsit pe Cal într-o proastă dispoziție totală. În ajun, cam pe când el își susținea cazul la Grupul Special, președintele Kennedy, aflase el între timp, acordase un interviu de-o jumătate de ceas numărat unui respectabil ziarist francez, Jean Daniel. Francezul, al cărui interviu fusese aranjat de Attwood, era în drum spre Havana, iar în Biroul Oval nu exista, vai!, instalație de interceptare. Exista însă un raport al Biroului Federal despre convorbirea de la ONU din seara zilei de 24 octombrie: „Attwood l-a informat pe ambasadorul Stevenson că, deși Jean Daniel se declara un ziarist care-și respectă profesiunea și nu va repeta conversația sa cu președintele Kennedy, Daniel o considera «extrem de stimulativă», iar ceva mai la vale a afirmat că «ar putea conduce la un răspuns productiv din partea lui Fidel Castro»".

– Da, a zis Cal, îi și vezi. Zâmbărețul Jack i-l prezintă pe Jean Daniel doamnei Kennedy, Prima Noastră Doamnă care a vrăjit Parisul. Nu-l poți lăsa pe-un ziarist francez, uns cu toate alifiile, să plece acasă fără să dea ochii cu ea. Apoi Jack îi povestește lui Jean că el nu se opune colectivismului *per se*, ci doar modului cum s-a făcut uz și abuz de el de către Soviete. Probabil, îi zice că ar putea găsi o modalitate de a trăi cu vecina de peste gard, Cuba. Jack are abilitatea de a face ca o deosebire cât casa să pară doar o neînțelegere de familie.

– De unde știi toate astea?

– Petrece-ți un sezon urmărind ritualul de împerechere al șerpilor din Washington, și-ai să te miri de câte știi.

Să nu spună nimeni că tatălui meu îi lipseau puterile divinatorii. La cincizeci de zile de la întâlnirea sa cu Jack Kennedy, ziaristul își publică reportajul.

La Nouvelle Republique, 14 dec. 1963

Președintele Kennedy m-a primit la Casa Albă joi, 24 octombrie... În timp ce treceam prin cămăruța în care lucra secretara sa, am zărit-o pe doamna Kennedy ieșind printr-o ușă- fereastră spre grădina apartamentelor private ale Casei Albe. Președintele a chemat-o să mă prezinte.

La Washington stăruia o toamnă văratică. Vremea se menținea foarte călduroasă și atât Președintele, cât și doamna Kennedy erau îmbrăcați foarte ușor, și de aici impresia de tinerețe, farmec și simplitate care crea un contrast surprinzător cu solemnitatea încăperilor auguste, în care pășeai. După ce ea a părăsit camera, Președintele m-a invitat să iau loc pe sofaua semicirculară din mijlocul cabinetului. El s-a așezat într-un scaun-balansoar, vizavi de sofa. Interviul urma să dureze între 20 și 25 minute și a fost întrerupt de o scurtă comunicare telefonică... Notele mele sunt foarte exacte și voi da cuvântul Președintelui: „Aș dori să-ți vorbesc despre Cuba..." Apoi, John Kennedy și-a adunat întreaga forță persuasivă. Puncta fiecare propoziție cu gestul acela al mâinii, scurt și mecanic, devenit faimos.

„Îți voi spune următoarele: Cred că nu există o țară în lume... unde colonizarea economică, exploatarea și umilirea oamenilor să fie mai rele decât în Cuba, în parte datorită politicii țării mele pe timpul regimului lui Batista. Cred că am creat, am clădit și am produs mișcarea lui Castro fără să ne dăm seama. Cred că acumularea acestor greșeli a pus în pericol întreaga Americă Latină. Aceasta este una dintre cele mai importante probleme ale politicii externe americane. Vă pot asigura că i-am înțeles pe cubanezi, am aprobat proclamația făcută de Castro în Sierra Maestra, când pe bună dreptate a cerut justiție și a năzuit să scape Cuba de corupție. Voi merge mai departe: până la un anumit punct, s-ar părea că Batista a reprezentat întruchiparea unui număr de păcate din

partea Statelor Unite. Acum va trebui să plătim pentru aceste păcate. În ce privește regimul lui Batista, mă declar de acord cu primii revoluționari cubanezi. Un punct cât se poate de clar."

După o tăcere în timpul căreia a luat notă de surpriza și de interesul meu, Președintele a continuat: „Dar tot atât de clar rămâne și faptul că problema a încetat de a fi una cubaneză și s-a internaționalizat, adică a devenit o problemă sovietică. Eu sunt Președintele Statelor Unite și nu un sociolog, Președintele unei națiuni libere care are anumite responsabilități în lumea liberă. Știu că Fidel Castro și-a trădat promisiunile făcute în Sierra Maestra și că a consimțit să devină un agent sovietic în America Latină. Știu că din vina lui – fie ea „voință de independență", nebunie sau comunism – lumea s-a pomenit în pragul unui război nuclear, în octombrie 1962. Rușii au înțeles-o foarte bine, cel puțin în urma reacției noastre, dar, în ce-l privește pe Fidel Castro, trebuie să spun că nu știu dacă realizează cum stau lucrurile sau dacă-i pasă cuiva. Un zâmbet, apoi: „Mi-ai putea-o spune dumneata, la întoarcere. În orice caz, națiunile Americii Latine nu vor ajunge la justiție și progres pe această cale, vreau să spun prin subversiune comunistă. Nu trecând de la opresiunea economică la dictatura marxistă, pe care însuși Castro o denunța cu doar câțiva ani în urmă. Statele Unite au acum posibilitatea să facă tot binele în America Latină pe cât rău au făcut în trecut, aș spune, chiar, că suntem singurii care avem această putere – cu condiția esențială ca acolo să nu învingă comunismul".

Apoi, domnul Kennedy s-a ridicat, arătând astfel că interviul a luat sfârșit...

32

La sfârșitul lui octombrie, tatăl meu a făcut un drum de trei zile la Paris, dar abia după ce s-a înapoiat am descoperit că se întâlnise cu Rolando Cubela.

Ceva mai devreme, tot în octombrie, Cubela îl informase pe ofițerul nostru care se ocupa de el, PERIȘORUL, că urma să fie mutat la Paris, un post pe care îl socotea mai potrivit cu poziția sa de „adjunct pentru Divizia Externă în Ministerul de Interne". Cu toate că acest rang ne confirma convingerea că avea legături strânse cu DGI-ul, faptul nu înlătura eventualitatea ca el să fi fost totuși dispus să tragă în Fidel Castro.

Stabilirea rendez-vous-ului de la Paris întâmpinase totuși dificultăți. Cubela insista ca Bobby Kennedy să fie de față. Intenția lui Cubela era, după propria sa declarație, aceea de a deveni următorul lider al Cubei și cerea asigurări că va fi susținut de frații Kennedy.

Deoarece nu exista nici o posibilitate, evident, să i se ceară una ca asta lui Bobby Kennedy – Doamne, putea fi o capcană! –, nici nu a simțit nimeni nevoia să-l informeze. Cubela putea fi întâlnit și în absența lui Bobby. Ajunși aici, problema care se ridica era pe cine să trimitem la Paris ca *reprezentant personal* al Procurorului General? Cal s-a oferit ca voluntar.

Perfect. Nimeni n-avea nimic de zis că lui Cal îi lipsea baza, și anume prietenia apropiată cu frații Kennedy.

Următorul pas: s-a hotărât ca Stația noastră de la Paris să nu fie alertată. Dimpotrivă, ar fi fost mai eficient să-l aducă pe calea aerului pe PERISORUL, de la Sao Paulo la Paris. El l-ar fi putut călăuzi pe Cubela în oricare dintre cafenelele anonime din inima Arondismentului al Doisprezecelea, la care s-ar fi oprit alegerea lui Cal.

– Îmi place al Doisprezecelea, pentru acest soi de întâlniri, a zis Cal. Găsești bistrouri câte vrei și nici o șansă a da peste cineva pe care să-l mai fi văzut măcar o dată în viața ta. Da, o simplă întrevedere era preferabilă alertării Stației de la Paris că ofițerul superior HALIFAX tocmai venea să se întâlnească cu un individ care putea reprezenta o problemă și mai putea avea cu el și o armă. Stația, a zis Cal, va lua atâtea măsuri de protecție, încât Cubela și-ar lua picioarele la spinare.

Tatăl meu a plecat așadar la Paris pe 28 octombrie și s-a întors pe 30. La întrevederea lor din 29 octombrie, Cubela s-a făcut criță într-o singură oră. Îl accepta pe reprezentantul personal al Procurorului General, i-a spus el tatei, numai pentru că înțelegea că fratele Președintelui era un om foarte ocupat. Dorea ca la următoarea lor întâlnire să i se dea la mână o scrisoare olografă din partea Procurorului General. Aceasta trebuia să includă promisiunea personală a domnului Robert Kennedy, conform căreia îndeplinirea cu succes a misiunii propuse va avea drept rezultat susținerea, cu toate puterile din partea guvernului Statelor Unite, a candidaturii la președinție, cu ocazia primelor alegeri libere, a domnului Rolando Cubela.

– Pe de ală parte, a adăugat Cubela, dacă nu voi reuși, nu-mi datorați nimic în afara cheltuielilor făcute – care s-ar putea să fie considerabile.

– Cum arată tipul? am întrebat.

– Cam cum te-ai aștepta să arate, a spus Cal. Înalt, mustață neagră, precis are succes la femei, pungi sub ochi, ia probabil cocaină și ți-ar veni s-o iei la goană în caz că ai avea de-a face cu el mai mult de-o seară.

Mă simțeam frustrat. Din povestirea tatei nu reieșea mare lucru.

– A vorbit numai și numai despre proiectele sale politice? l-am întrebat.

– Ei bine, a intrat și-n miezul chestiunii. Cu ocazia următoarei excursii, cere să-i punem la dispoziție câteva unelte sofisticate. Îi dădea cu gura despre „condițiile" noastre „excepționale", până când n-am mai știut dacă se referea la aparatură de ascultare sau la arme de înaltă precizie, așa încât am decis să-l întreb pe șleau: „Vorbești despre modalitățile de asasinare?" S-a înfuriat: „Să nu mai folosești acest cuvânt în prezența mea", a strigat el la mine. Pentru Dumnezeu, practic eram singuri în cafenea, dar vocea lui creștea. N-am avut de ales și l-am apucat zdravăn de umăr. S a scuturat eliberându-se de mâna mea, dar asta l-a potolit suficient ca să-mi șuiere: „Eliminarea este cuvântul potrivit! Eliminați o problemă, asta-i tot!" Presupun că făcusem o greșeală

vorbindu-i atât de explicit, dar voiam să-l zgudui bine. Devenea vag și megaloman. Un butoi fără fund. Desigur, nu orice ucigaș norocos trebuie să treacă și testul de abstinență. Îl citez pe John Wilkes Booth, e un exemplu clasic.

– Nu ești prea mulțumit de Rolando Cubela!?

– Ca vai de lume. Hugh și Dick Helms au ajuns, totuși, la concluzia mea– n-aveam altul. Cal și-a întărit spusele cu un gest din cap. Ai să-l vezi cu ochii tăi. În următoarea deplasare, am decis să te iau cu mine.

– N-aș zice că nu-mi face plăcere.

– N-am vrut să vii de prima dată. M-a urmărit un fel de obsesie. Dacă ceva nu mergea, nu voiam să fii amestecat. Îmi place să dau socoteală singur de greșelile mele.

Era aceasta o formă delicată de a-mi spune că alții se lăsaseră greu? O întrebare în plus, nimic mai mult și ajunsesem în punctul în care prevedeam că nu vor exista răspunsuri. Tatăl meu nu prea voia să recunoască în fața mea că, așa cum ne-o indica majoritatea dovezilor, Cubela nu putea fi decât un agent dublu, iar Helms și Harlot s-ar fi putut să urmărească în continuare problema tocmai pentru a-i atrage atenția lui Fidel că Agenția își pusese în cap nu numai să-l ucidă, dar că un *reprezentant personal* al celor doi Kennedy juca un rol serios în acest plan. Partea cea mai flegmatică a inimii mele nu putea să nu fie cuprinsă de admirație. Neîncrederea lui Castro în inițierea unor tratative de pace avea să sporească considerabil. Oare începeam să pricep regula jocului? Am simțit chiar un fel de fericire lucidă pentru că eram atât de detașat față de mine însumi, ca și cum tocmai această distanță subtilă, pe care și-o poate lua omul față de propriul suflet, constituia o culme a eleganței. Aidoma lui Harlot, puteam deveni instrumentul voinței mele.

În ce-o privea, ofensiva pentru pace își continua eforturile. Un raport FBI ne informa că dr.Vallejo i-a spus Lisei Howard, pe 31 octombrie, să-i atragă atenția lui Attwood să se pregătească pentru un zbor la Havana cu un aparat particular. Avea să i-l trimită Fidel însuși, după spusele lui Vallejo. Era foarte probabil, totuși, ca Vallejo să fi urmărit doar realizarea propriilor speranțe neautorizate, pentru că, în aceeași zi de 31 octombrie, la televiziunea cubaneză au fost aduși cei doi băieți din comando, capturați în raidul lansat de noi cu trei săptămâni în urmă, imediat după uragan. Sub spotul de lumini al televiziunii, exilații cubanezi au dat numele ofițerului operativ care se ocupase de ei (Dix Butler a fost imortalizat ca Frank Castle), și au indicat poziția exactă a proprietății de pe Riviera Drive, nr. 6312, plus o descriere a arsenalului folosit de JM/VALUL. Castro trebuie să se fi așteptat la o reacție de mari proporții a mass mediei din Statele Unite, dar Agenția a reacționat cu repeziciune, sugerând că băieții din comando fuseseră supuși spălării creierului și chestiunea nu s-a bucurat de vreo atenție specială. După cum era și de așteptat, Castro făcea spume la gură: „Presa americană refuză să scrie despre aceste atacuri, chiar și atunci când se confruntă cu fapte lesne de dovedit. Puteți

astfel vedea că, în presa liberă de care se face atâta caz, mijloacele de comunicații și CIA acționează la unison, elaborând și dezvoltând aceeași minciună, în scopul de a deghiza adevărul".

Cal a zâmbit:

– Și-acu cine-i cu paguba? a întrebat el.

M-am agățat de spusele lui. Nu credeam că-i eram datori lui Castro cu un tratament rezonabil – nu, nu după povestea cu rachetele –, dar nu-ți pica rău să-ți poți reîmprospăta sentimentul că ești îndreptățit să faci ceea ce faci.

Între timp, accesul nostru la cabinetul lui Rusk se ameliora. Deși nivelul intrărilor către Nancy Waterston era, în cel mai bun caz, unul restrâns totuși, pe masa ei poposeau și unele documente de prima mână. Limitarea ei ca agent – am botezat-o EUFONIA – prima însă în comparație cu virtuțile ei. Refuza să depășească pragul emoțional al fotografierii documentelor. În compensație, poseda rara facultate de a-și aminti cu precizie tot ce citea, și seara, acasă, scria la mașină recapitulări detaliate și lungi, pentru Rosen, ale hârtiilor confidențiale. Cum nu-i centrasem anume atenția asupra Cubei (pentru a nu o avertiza asupra interesului nostru până ce nu se dovedea om de nădejde), tot ce-am primit ca informație pe luna octombrie a fost reacția lui Rusk la acel *coup d'état* [1] din Honduras, vânzarea de grâu către URSS și demisia lui Harold Macmillan din funcția de prim-ministru, nici una din ele să ne țină de cald. Harlot numea documentele oferite de Nancy „punctele noastre esențiale".

Către începutul lui noiembrie însă, efortul ei ne-a adus unele rezultate. Secretarul de Stat Dean Rusk începea să reacționeze la propunerile cubaneze și EUFONIA s-a grăbit să-i furnizeze lui Rosen punctele esențiale ale dispozițiilor trimise de Rusk unora din oamenii săi din Departamentul de Stat. „Investițiile diplomatice de perspectivă în problema cubaneză nu vor fi subminate prin negocieri ocazionale." Etc. În curând, aveam să aflăm noi prin EUFONIA, lui Attwood i se comunicase că entuziasmul Departamentului de Stat pentru inițiativele cubaneze era, într-un cuvânt, „restrâns". O notă a cabinetului lui Rusk din 7 noiembrie suna în felul următor:

> Înainte ca Guvernul Statelor Unite să poată lua măcar în considerație intrarea în relații minimale cu Guvernul Cubei, orice dependență politică, economică și militară față de blocul sovieto-chinez trebuie să înceteze, odată cu orice încercare de subversiune în emisfera noastră. Castro va trebui să renunțe la marxism-leninism ca ideologie, să-i înlăture pe toți comuniștii din posturile influente, să fie dispus la plata unor compensații pentru toate proprietățile expropriate din 1959 încoace și să reprivatizeze întreprinderile manufacturiere, petrolifere, miniere și în domeniul distribuției bunurilor.

---

[1] În original în limba franceză (lovitură de stat) (n.tr.).

– Sună de parcă Rusk n-ar avea nimic împotriva unei capitulări necondiționate, am remarcat eu.

– Ei bine, a zis Cal, s-ar putea ca asta să fie partea lui cea mai bună: ciotu' bătrân nu poate suferi mutările neprevăzute. Dacă rămâne într-un loc destul de multă vreme, își închipuie că Jack Kennedy se va întoarce cu fața spre el.

La Havana, l-am ținut pe Jean Daniel sub oarecare supraveghere (atât cât se putea cu resursele limitate pe care le aveam la îndemână în Cuba), dar observatorii noștri erau siguri că Jean Daniel nu obținuse acces la Castro în săptămânile petrecute în Cuba și fusese obligat să se mulțumească cu turul minelor, al rafinăriilor de zahăr și școlilor primare din provincie. Inițiativa tratativelor de pace a Cubei părea, vorba lui Cal, „bătută-n cuie".

Nu luam totuși nimic de garantat. Următoarea întâlnire cu AM/ȘFICHIUL se fixase acum pentru 22 noiembrie, iar eu eram plin de o nerăbdare plăcută. În serile petrecute la Washington, asistam la cursurile de limbi străine de la Agenție, pentru a-mi mai plivi franceza vorbită. De fapt, nu era mare nevoie. Dacă mergea totul strună, tatăl meu și cu mine urma să stăm la Paris o singură zi, dar m-am dăruit acestei activități ca unui soi de promisiune solemnă; rigoarea sintaxei franceze îmi părea, în împrejurările respective, nelipsită de unele subînțelesuri sacramentale pentru misiunea pe care o aveam de îndeplinit. Și interesant că, pe măsură ce ne apropiam de data stabilită, începeam să-l văd pe Cubela nu ca pe un agent dublu, ci în lumina cu totul spectrală a unui asasin fără scăpare.

33

Pe 18 noiembrie, Președintele Kennedy a ținut o cuvântare la un dineu dat de Asociația Presei Interamericane din Miami. Cuvântarea a fost televizată și Dix Butler și cu mine am urmărit-o într-un bar.

Nu m-am putut abține să nu opun această seară primirii apocaliptice care i se făcuse cu unsprezece luni în urmă, în decembrie, la Orange Bowl. În seara aceasta, lumea nu l-a mai ovaționat în picioare la sfârșit, iar cea mai mare parte a cuvântării sale a fost primită în tăcere.

Auditoriul, compus în mare parte din exilați cubanezi, își exhiba bănuielile. Atunci când Kennedy s-a referit la „mica bandă de conspiratori" din Cuba ca la o armă folosită de „forțe exterioare pentru a submina alte republici americane", și a adăugat: „Acest fapt și numai acesta ne desparte – și atâta timp cât el rămâne un adevăr, nu-i nimic de făcut –, iar fără el se poate obține orice", ecoul a fost modest.

Verdictul lui Butler a venit la sfârșit.

– „Descotorosește-te de URSS și n-ai decât să-ți faci propriul socialism, domnule Castro", cam asta voia să zică. Dix a rânjit larg și răutăcios: Mă gândesc la o mulțime de cubanezi care vor ințepa cu ace efigia în ceară a lui Kennedy.

– Eu nu prea mai cunosc mulți cubanezi, am spus.

– Nici n-ai cunoscut vreodată.

În momentul acela aș fi vrut să plătesc și să plec, pe jumătate jignit de spusele sale, pe jumătate mâhnit de adevărul lor, dar el m-a luat de după umăr:

– Hei, camarade, fruntea sus, tu și cu mine luăm o barcă și-i trântim o acțiune dum-dum. Păi, nu?

– Omul se împacă mai bine cu tine când nu te ia gura pe dinainte, am zis.

– De acord. Plec într-acolo unde zboară gâștele sălbatice. A confirmat cu un gest din cap. Hubbard, ăsta-i un pahar de bun-rămas. Mi-am făcut rost de un transfer în Indochina. Mă întorc la cel mai bun hașiș din lume. Pe moment, sorbea dintr-un Bourbon cu gheață și-și clătea gura cu bere. Spune-i adio din partea mea lui Chevi Fuertes.

Ei bine, conversația lui Butler o cotea întotdeauna destul de repede:

– Unde e Chevi? l-am întrebat.

– Nu știu.

– L-ai mai văzut?

– De când am mai vorbit noi doi, da. De fapt, da, l-am întâlnit. Mi-am încheiat socotelile cu el. A subliniat soliditatea faptului cu un semn din cap. Am pus mâna pe el în camera mea de la hotel și l-am acuzat că face parte din DGI.

– Cum ai reușit să-l aduci acolo?

– Asta-i o întreagă poveste. Nu contează. Îi place să se țină de mine, dacă vrei mă crezi, dacă nu – nu. Era pus la patru ace. Costum albastru deschis, cămașă galbenă, cravată portocalie. Tu și cu mine, Hubbard, am fi arătat ca niște pațachine, dar Chevi știe să *combine* culorile pastelate, are ochi pentru asta. Arăta drăguț. Pentru un ins cu fundul în două luntre, zău că arăta drăguț. „Scuză-mă", i-am zis. „Când te vede omu', i se-ntoarce totul pe dos, așa că trebuie să mă duc la clo." Hubbard, era adevărat. Mă întorsese cu totul pe dos.

Mă tenta să-i sugerez lui Butler că, dacă avea s-ajungă vreodată la nivelele mai înalte ale Agenției, să fie prudent și să nu se lase mânat de periodicitatea măruntaielor sale, dar am rezistat impulsului. Uite-așa. Voia să vorbească. A deschis gura:

– Fii atent la ce urmează! Când m-am întors, l-am înghesuit pe Chevi într-un fotoliu și l-am lucrat.

– L-ai lucrat?!

– Am făcut moriscă din capul lui. O palmă zdravănă pe obrazul stâng, una pe cel drept. Aveam inelul pe deget, tocmai potrivit să te jupoaie. Și-a umplut de sânge cămașa galbenă și cravata portocalie. „Ești un idiot și o fiară", mi-a zis.

– „Nu, Chevi", i-am zis eu, „mai rău decât atât. Astă-seară vei recunoaște că lucrezi pentru DGI." Doamne, în ce discurs s-a mai ambalat. Complexitatea muncii pe care o face. Dacă mi-aș aminti câte mi-a spus, aș putea susține conferințe la Langley Manor. Chevi avea anumite relații, pe-asta a admis-o. În definitiv, ținuse legătura în numele meu cu fiecare din grupurile de exilați, cu MIRR, Alpha 66, Commandos L, DRE, Treizeci Noiembrie, MDC, Interpen, Cruciada pentru Cuba Liberă, Liga Anticomunistă a Caraibelor. Trebuie să-și fi închipuit că, atâta timp cât vorbea, am să-l las în pace. A înșirat toate motivele pentru care e cel mai scump plătit agent al nostru din Miami, iar eu i-am zis: „Să ne oprim la asta. Faci afaceri și cu DGI-ul". „Doar știi că am de-a face și cu ei", mi-a întors-o el, „tu m-ai încurajat s-o fac." „Da", am convenit, „cu condiția să-mi urmezi instrucțiunile literă cu literă." „Se înțelege", a zis. „Nu", i-am retezat-o, „nu s-a înțeles deloc. Ai luat-o pe câteva scurtături foarte primejdioase. Le dai celor din DGI mai mult decât te autorizez eu". Aici chiar a dat din cap. „S-ar putea să fi depășit anumite limite", a consimțit.

– A recunoscut Chevi asta?

– Firește că a recunoscut. Eram cu pistolu-n mână, îndreptat asupra lui. „Da", am spus, „cât de departe ai mers cu limitele alea?" „Trebuie să înțelegi jocul", a parat el. „Îl înțeleg", l- am asigurat eu. „Atunci înțelegi că le-am dat material ca să le măresc încrederea în mine." „Păi, da", am zis, „noi credem că ești un agent dublu, care lucrează de fapt pentru noi. Și poate că și ei cred că ne duci pe noi de dragul lor." „Da", a confirmat, „dar ei se înșală." „Ba nu", am zis, „DGI-ul nu-i prost. Poate că le dai tot atât, sau chiar ceva mai mult decât ne dai nouă". „Nu". „Nu?" I-am întrebat. „În cazul cel mai rău", a cântărit el lucrurile, „sunt o piață neutră". „Și chestia asta merge până acolo încât le-aduci la cunoștință noaptea în care lansăm un raid? Adică de asta doi din oamenii mei au fost prinși iar eu am fost indicat pe nume la teveul cubanez?" „Nu", a dat el din gură, „eu sunt o piață neutră. Dau informații curate ambelor părți." Ba bine că nu. A fost momentul când am prins șpilul acțiunilor sale. „Ai omul *tău* în DGI", am spus. „Sunteți mână-n mână, tu cu el și el cu tine. Vă țineți unul cu altul, nu-i așa, fufelor?" „Nu", a zis. „Da", i-am explicat, „și asta-i destul de rău, dar de ce le-ai dat celor din DGI data când avea loc raidul meu?" „Nu", a protestat, „asta n-aș fi făcut."

Butler și-a tras sufletul și m-a privit în față. Tatăl meu mi-a remarcat odată că, în timp ce mor, în urma rănii provocate de vânător, animalele mari își schimbă într-un chip uluitor expresia. În următoarele douăzeci de secunde,

expresia lui Butler a fost pe rând parșivă, amenințătoare, fericită, înfiorată de groază, apoi mulțumită de propria persoană.

– Hubbard, a continuat el, l-am smuls din fotoliu, l-am împins în privată, i-am ținut capul deasupra bazinului de toaletă, lucru de care – n-ai de ce să te jenezi, Hubbard – nu m-am simțit roșind, știam ce va urma și aveam un plan – sunt un ofițer de teren calculat – și i-am spus lui Chevi: „Hai, zi degrabă, sau vezi tu ce gust are adevărul". „Nu", a ținut-o el, „n-am făcut-o, Dix puiule, crede-l pe Chevi." Acu', doar nu era să forțez până la capăt. Recunosc și eu că amenințarea are întotdeauna un efect mai mare decât gestul însuși – am auzit și eu de Clausewitz –, dar o forță pe care aș numi-o forța îndeplinirii unui lucru a fost mai tare decât mine și i-am înfundat capul în bazinul împuțit și i l-am frecat de ce era acolo. Urlam la el: „Cuba, *si*. Ai? Castro, *si*. Ai?"

Cel care ținea barul a venit la noi:

– Vorbiți mai încet despre Castro, domnilor, am aici doi cubanezi, vechi clienți de-ai mei, dar văzând expresia de pe fața lui Butler, a adăugat „mulțumesc" și dus a fost.

– Data viitoare, mi s-a adresat Butler, i-ar prinde bine un drug.

Tăceam. Ori de câte ori mă nimeream în preajma lui Butler, tăceam. În cele din urmă l-am întrebat:

– A mărturisit?

– Nu, a zis Butler. De fiecare dată când îi ridicam capul, o ținea una și bună: „N-ai să obții nimic din ce-am în mine!" Era fenomenal. „N-ai să obții nimic din ce-am în mine!" Până la urmă am fost obligat să-l bag sub duș. Am făcut și eu duș cu el. M-am apucat să-l frec și l-a luat că năbădăi. Era ca și cum ai fi vrut să prinzi un raton într-o pubelă de metal. Am sărit deoparte, ieșind de sub duș. Râdeam. Dar îmi venea să plâng. În clipa aceea, Chevi Fuertes îmi era drag. Acum îl iubesc.

– Ce face?

– Da. M-am îmbătat ca o târâtură plină de rahat pe față. Dar atunci, el chiar era plin de rahat pe față. Sub coerciție. Iar eu mi-am umplut de rahat obrazul din cauza chinului la care l-am supus pe el. Pentru că m-a distrat s-o fac, iar acum mă simt încântat că am remușcări, și, Hubbard, sunt foarte îngrijorat. Pentru că a dispărut cu iubitul ăla al lui din DGI. Din câte știu, e în Cuba, iar eu, în drum spre Indochina. Gustul luptei e singurul dar pe care mi l-a făcut Dumnezeu.

– Hai să ieșim de-aici, am zis.

– Am dreptate sau nu în legătură cu Fuertes?

– Știi ce voi răspunde.

– Dar dacă m-a trădat?

– Dar dacă te-ai înșelat?

– Mânia ta e doar din vârful buzelor, a zis Butler. Din inimă sau din buze, n-are a face. Lui Chevi i-am făcut ce i-am făcut pentru că așa am hotărât

eu. Hubbard, n-ai să mă crezi, dar mi-ar plăcea să devin un ofițer de teren calculat, așa ca tine. A început să râdă. Crede-mă, țângăule, a vorbit din nou Butler, am să export opiu la Hong Kong.

Am reușit să-l conduc acasă fără incidente. A fost singurul meu gest meritoos din seara aceea. Când am revenit la locuința mea, am găsit un plic strecurat pe sub ușă.

18 noiembrie

Dragă Peter (alias Robert Charles),

Când aș putea spune că te-am cunoscut? Una dintre primele expresii caracteristice americane pe care le-am învățat, asta a fost: „*Când* te-am cunoscut". Da, te-am cunoscut la Montevideo pe când erai un băiat cumsecade, Peter, ignorant, uimitor de ignorant în aproape toate problemele lumii, dar, în definitiv, nu mai ignorant decât colegii tăi din Miami – neștiutorii cowboy din CIA. M-am săturat. În timp ce vei citi aceste rânduri, voi fi ajuns în Cuba, acolo unde îmi este locul, deși amintita decizie m-a târât printr-un pelerinaj de autodeziluzii și tentații ale lumii voastre, la care – în ce mă privește – am supraaderat. Înțelegi? Îi dispreţuiam pe comuniști pentru că făcusem parte din rândurile lor și știam că sunt niște ipocriți spirituali. În tovărășia lor, simțeam cum moare în mine orice bună credință, de care, în Uruguay, m-am simțit mai aproape decât oricând, și le-am disprețuit ipocrizia spirituală. Nu făceau nimic cu înțelegerea simplă că o fac așa, pentru sufletul lor, nu, nu erau în stare să se bucure de o masă bună pentru că erau mâncăi și le plăcea să fie mâncăi, nu, ei înghițeau masa cea bună pentru că era *de datoria lor* să-și mențină moralul de dragul cauzei. Rahat. Munți de rahat. Soția mea din Uruguay e de soiul cel mai rău. Putere, corectitudine, echitate. Am urât-o destul ca să-i urăsc pe toți comuniștii. Îmi doream să fi fost din nou în Harlem, unde am trăit cu o prostituată negresă. Era avidă, avea linie directă cu stomacul și cu josul pântecelui. Dacă un bărbat tuna la ea, îl prefera unui sclivisit cu o voce blândă. O ființă simplă. Reprezenta capitalismul. Am ajuns la concluzia că din două rele, el, capitalismul, era răul cel mai mic. Când făceai ceva, făceai pentru tine. Și mergea. Când mai rău, când mai bine. O lume de oameni avizi ajunge să formeze o societate taman cum trebuie. Capitalismul se confunda cu suprarealismul, iar mie-mi plăcea asta.

Dar acum mă aflu într-un moment când pot spune că am trăit luni de zile sub apăsarea unui capitalist alb, Dix Butler, care va deveni cândva foarte bogat, pentru că-i făcut din aluatul din care ies marile averi. Tot ce face – e numai pentru sine însuși, și am ajuns la concluzia că asta-i mai rău. În numele acestui principiu, adică propria persoană – „Ceea ce mă face să mă simt eu bine, acela-i *binele*". – Ernest Hemingway, nu-i așa? Ascultând de acest principiu, m-am trezit cu capul în veceu. Pentru informații suplimentare, adresează-te lui Dix Butler. Scuză-mă, Frank Castle. Spune-i lui Frank Castle că DGI-ul îi cunoaște numele adevărat. Dix Butler. Li l-am dat ieri. Dar de unde-l știu eu? Pentru că el mi l-a spus în timp ce făceam dragoste. Da, am avut o aventură cu Dix Butler. Te uluiește? Eu, care cândva am fost armăsarul alb din fruntea hergheliei, la Harlem și la Montevideo, mi-am pierdut orice legătură cu condiția mea de bărbat. Da, în cei câțiva, puțini, ani din urmă, de fapt, *după ce am*

lucrat pentru voi. Dar, apoi, am părăsit Uruguayul cu coada între picioare. Un fecior de târfă și-un trădător. La Miami, m-am obișnuit până într-atât cu înșelăciunea, încât a devenit un nărav de fiecare zi. Fundul meu a căpătat un statut mai important decât scula tradițională – de ce? Nici un mister. Virilitatea e mândrie. Iar eu eram un sac de rahat. Ce-i o pupilă într-un sac de rahat? Gaura din fund, señor. Îți spun toate acestea ție, Peter, vreau să zic Robert Charles al inocenților, pentru că te va șoca. Doresc s-o fac. Ești atât de naiv. Un naiv prodigios, dar încerci să conduci lumea. Arogant, naiv, incompetent, echitabil cu tine însuți. Mă vei judeca defavorabil pentru că sunt homosexual, dar tu ești mai ceva decât noi, deși n-o vei admite odată ce se cheamă că nu ești un practicant! Ești un homosexual în felul în care americanii sunt niște barbari, deși nu practică barbaria pe față. Ei se duc la Biserică. Și-apoi, lucrezi pentru ai tăi și nu mai ai nevoie să te scrutezi în oglindă. Nu, tu tragi cu ochiul în oglinda cu două fețe a CIA, să-i spionezi pe alții.

Plec în Cuba plin de teamă. Dar dacă comunistul mediu cubanez este tot atât de stupid ca și membrii de partid din Uruguay? America e o țară prima-ntâi pentru rahați. Chiar și pentru un rahat ca mine. Și îmi fac griji că Fidel Castro nu s-a maturizat de-ajuns, eliberându-se de nebunia proprie, și nu e-n stare să recunoască, față de sine însuși, că a greșit acceptând rachetele. Dar asta voi descoperi. Nu voi mai avea posibilitatea să-mi tolerez ambele laturi ale naturii mele. De aceea, privește toate astea ca pe un sacrificiu personal. Comunismul va triumfa în măsura în care natura umană poate înota în propriul rahat. Mă simt un fel de pionier.

Suerte, amice. Află că-mi vei fi drag întotdeauna. În ciuda a tot, cum zic englezii.

Adios,
Chevi

Am terminat de citit scrisoarea. Creierul încă îmi clocotea de conținutul ei, când a sunat telefonul. Să fi fost o anume nuanță în sunetul lui, care mi-a spus că mă chema *señor* Eusebio Fuertes?

– Unde ești?

– Vizavi. Te-am văzut intrând. Te așteptam. Mi-ai citit scrisoarea?

– Da.

– Te pot vizita?

– Da. Asta a fot tot ce-am putut scoate din mine. Mă apucase tremurul. Cândva, în Maine, pe un perete frontal de stâncă de pe povârnișul botezat The Precipices, au început să-mi tremure genunchii, ceea ce Harlot se grăbise să califice drept „picior de mașină de cusut". Acum îmi tremurau mâinile. Știam de ce venise Chevi.

Părea fericit în timp ce intra pe ușă, ca și cum ajunsese la acea eliberare de consecințe care rămâne nepăsătoare la verdict. Îl puteam opri sau îi puteam da consimțământul meu de a pleca în Cuba. Indiferent pentru ce optam, era intolerabil.

– Da, a zis, am venit să-mi iau rămas-bun. În timp ce-ți scriam, nu am crezut nici o clipă că o voi face. Te disprețuiam. Nu voiam să te mai văd în ochii mei. Dar acum am isprăvit cu toate astea. A aruncat o privire în jur. Ai niște *añejo*? A zâmbit cu răutate. Un rom cubanez?

I-am întins o sticlă cu o etichetă portoricană și un pahar. Slavă Domnului, mâinile mele și-au făcut treaba.

– Știi de ce am venit? m-a întrebat.

– Cred că da.

– Pot adăuga un gând? Ești un om cu păcate și multe lipsuri, Roberto, dar acum, că mi-am exprimat toate resentimentele, încă mai văd în tine un băiat cumsecade. De aceea, nu pot pleca fără să-ți spun rămas-bun, pentru că aș contraveni bunei tale cuviințe. Și aș încălca-o și pe a mea. Cred că în univers există o rezervă de bună-cuviință. O rezervă care nu-i inepuizabilă.

– Nu, am zis, ceea ce vrei tu de la mine e să te arestez. Ca să-ți regăsești întrucâtva liniștea. Vrei un motiv, ca să te poți simți înverșunat. În caz contrar, înseamnă că-ți dorești binecuvântarea mea. Îți vei savura astfel satisfacția de a ști că în cele din urmă ai izbutit să mă faci... – nu știam cum să i-o spun – ... să încalc încrederea altora.

– Da, s-a avântat el, suntem amândoi o apă și-un pământ.

– Ieși dracului afară, am zis.

– Nu ai inima să mă arestezi. Văd că n-o ai.

– Pleacă, am zis. Află tot ce ești în stare să afli despre Cuba. Te vei întoarce de acolo, și atunci vei fi și tu bun la ceva. Mai mult decât acum.

– Greșești, a spus. Voi deveni un dușman neînduplecat al țării tale. Pentru că, dacă mă lași să plec, îmi vei da de înțeles că nu mai crezi în cauza pe care o servești.

Oare avea dreptate? Am simțit o mânie cumplită. În clipa aceea, aș fi putut egala forța tatălui meu. Nu-mi era frică de Chevi, de asta sunt sigur; singurul lucru de care mă temeam era că, fiu credincios al lui Boardman Hubbard, l-aș fi putut ucide cu mâinile goale. Da, mă simțeam în stare să-l distrug, dar nu-l puteam aresta. Era creația mea. Totodată, nu-mi puteam scutura mintea de jalnica alăturare de imagini – cu ochii la înfățișarea lui spilcuită de acum, în camera mea de zi, îl vedeam încă acolo, cu capul vârât în veceul lui Butler.

– Ieși odată afară, am repetat. N-am de gând să te duc la pârnaie.

Și-a înghițit romul și s-a sculat în picioare. Palid. Mă întreb cât de creștinească mai era dorința mea ca el să plece la Havana, așa cum stăteam, cu inima îndoită.

– *Salud, caballero*, a zis și n-a mai zăbovit.

După plecarea lui, l-am înjurat timp de zece minute-n șir. Sufeream din plin, știind că tocmai dădusem cale liberă unei noi obsesii. Eram înspăimântat. Peste câteva zile, când am zburat la Washington, capitala mi s-a părut tot atât de apăsătoare ca Miami sub uragan, și aceasta nu-i o simplă observație fă-

cută în treacăt; Washington, cu toate păcatele lui, n-a avut niciodată faima c-ar fi bântuit de stafii sau de toane lugubre. Totuși, așa mi s-a părut. Trădasem Agenția. Acest sentiment a devenit atât de puternic încât, în cele din urmă, am intrat în matematica credinței. Păcat și ispășire se întâlneau în ecuațiile minții mele. Am încheiat un nou legământ, și anume că începând din ziua aceea, indiferent cât de îndoită sau împătrită îmi va fi inima, mă voi consacra asasinării lui Fidel Castro.

34

În ajunul plecării noastre la Paris, Cal a primit un mesaj pe unde scurte de la unul din agenții săi de la Havana. Îl informa că, doar cu o seară în urmă, pe 19 noiembrie, Fidel Castro l-a vizitat pe Jean Daniel la hotel și că și-a petrecut următoarele șase ore cu ziaristul.

Cum nu urma să ne facem o idee exactă despre reflecțiile schimbate între cei doi până când articolul în două părți al lui Jean Daniel nu avea să apară, în *La Nouvelle Republique* din 7 și 14 decembrie, pe 20 noiembrie tatăl meu nu ducea lipsă de speculații.

– Întâlnirea a avut loc ca urmare a declarației de la Miami a lui Kennedy de acum două seri, a comentat Cal, după care „acest fapt și numai acesta ne desparte". Iată de ce Castro s-a văzut cu Daniel.

Cum nu i-am replicat nimic, Cal a adăugat:

– Ești și tu la fel de amărât pentru chestia asta ca mine?

– Ei bine, știrea acordă multă semnificație călătoriei noastre la Paris.

– Da, a făcut Cal, nu vom înfrumuseța nimic, nu-i așa?

Peste câteva săptămâni, aveam să citesc cuvânt cu cuvânt relatarea lui Jean Daniel despre Fidel Castro și ce-ar fi spus el pe 19 noiembrie. Dar ne aflam la jumătatea lui decembrie și apucasem să fac legământul. Am fost, deci, nevoit să mă întreb ce-aș fi simțit dacă aș fi avut cunoștință de conținutul interviului lui Daniel, înainte de a fi plecat la Paris. Oare l-aș fi crezut pe Castro? Și dacă l-aș fi crezut, aș fi fost pregătit să-i spun tatălui meu că nu puteam duce tratative cu Cubela, având conștiința curată, și astfel, dacă mi se cerea, să demisionez din Agenție? Până în decembrie însă, nu mai știam ce-aș fi simțit în noiembrie, pentru că toată perspectiva se modificase. Gândul demisiei nu mai era decât o calamitate tocită. Nu renunți la o profesie fără să stai pe gânduri, așa cum nu-ți tai o mână.

La Nouvelle Republique, 14 decembrie 1963

Articol de Jean Daniel

În „Perla Antilelor, scăldată în aroma romului și într-o senzualitate triumfătoare", așa cum este descrisă Cuba în pliantele pentru turiști americani, care încă mai zac prin hotelurile din Havana, am petrecut trei săptămâni pline și intense, dar am trăit tot timpul cu gândul că nu-l voi întâlni niciodată pe Fidel

Castro; am vorbit cu țărani, cu scriitori și cu pictori, cu militanți și cu contrarevoluționari, cu miniștri și cu ambasadori – dar Fidel rămânea inaccesibil. Fusesem prevenit: de mult nu mai dorea să primească ziariști, și cel mai puțin pe cei din presa occidentală. Practic, renunțasem la orice speranță, când, în seara în care credeam că voi pleca, Fidel a venit la mine la hotel. Auzise de interviul meu cu Președintele. Am urcat în camera mea la zece seara și nu am mai ieșit până a doua zi dimineața. Voi relata aici doar acea parte a întrevederii care constituie un răspuns la comentariile lui John F. Kennedy.

Fidel mă asculta cu un interes devorant și pasionat: se trăgea de barbă, își smucea bereta de parașutist coborând-o peste ochi, își ajusta tunica de maquisard, făcând tot timpul din mine ținta unei ploi de scânteieri malițioase, aruncate de ochii aceia ai lui adânciți în orbite, dar plini de viață... M-a pus să reiau anumite comentarii, mai ales pe cele în care Kennedy își exprima poziția critică la adresa regimului lui Batista și, în sfârșit, pe cele în care Kennedy îl acuza pe Fidel de a fi provocat aproape un război fatal pentru întreaga umanitate.

Când m-am oprit, mă așteptam la o explozie. În schimb, am avut parte de o tăcere prelungită, și apoi de o expunere calmă, stăpânită, deseori punctată de umor și tot timpul îngândurată. Nu știu dacă Fidel s-a schimbat între timp sau dacă schițele care-l caricaturizau înfățișându-l ca pe un descreierat emfatic, din presa occidentală, corespund poate unei realități mai vechi. Știu doar că în cele două zile pe care le-am petrecut cu el (și în cursul cărora s-au întâmplat o mulțime de lucruri!), Castro și-a păstrat stăpânirea de sine și ținuta...

– Cred că este sincer, a declarat Fidel despre Kennedy, și mai cred că, astăzi, expresia acestei sincerități ar putea avea o importanță politică. Voi explica ceea ce înțeleg eu prin asta. N-am uitat tacticile machiavelice și echivocul, tentativele de invazie, presiunile, șantajul, organizarea unei contrarevoluții, blocada și, mai presus de toate, măsurile de represalii care au fost impuse înainte, cu mult înainte de a exista pretextul și alibiul comunismului. Dar înțeleg că a moștenit o situație dificilă: nu cred că un președinte al Statelor Unite este cu adevărat liber și am convingerea că, în prezent, Kennedy resimte impactul acestei lipse de libertate. Mai cred că acum înțelege cât de mult a fost înșelat, de exemplu, asupra reacției cubaneze din timpul tentativei de invazie în Golful Porcilor. Mai cred că este un om realist; acum realizează că este imposibil ca, printr-un simplu semn cu bagheta, să ne determine să facem ce vrea el, iar situația explozivă din America Latină să dispară...

Aceasta ar putea fi situația de acum. Dar cu un an în urmă, cu șase luni înainte ca rachetele să fi fost instalate în Cuba, am primit un morman de informații care ne avertizau despre pregătirea unei noi invazii a insulei...

Ce era de făcut? Cum puteam preveni invazia? Hrușciov ne-a întrebat ce doream. I-am răspuns: *Faceți tot ce e necesar pentru a convinge Statele Unite că orice atac asupra Cubei constituie un atac asupra Uniunii Sovietice.* Ne gândeam la o proclamație, la o alianță, la un ajutor militar convențional. Rușii ne-au explicat preocupările lor: în primul rând, voiau să salveze Revoluția Cubaneză (cu alte cuvinte, onoarea socialismului în ochii lumii) și, totodată, doreau să evite un conflict mondial. Raționamentul lor era că, dacă ajutorul

militar convențional ar fi văzut ca o prelungire a sprijinului pe care ni-l dădeau, Statele Unite s-ar fi putut să nu ezite în instigarea unei invazii, iar Rusia ar fi plătit cu aceeași monedă, ceea ce ar fi dus inevitabil la un război mondial...

Am venit să-ți spun că rușii n-au vrut și nu vor război. E suficient să-i vizitezi la ei acasă, să-i vezi muncind, să le împărtășești preocupările economice, să le admiri eforturile intense de a ridica nivelul de viață al muncitorilor ca să înțelegi că sunt departe, foarte departe de orice idee de provocare sau de dominație. Totuși, Rusia Sovietică era confrunmtată cu următoarea alternativă: un război absolut inevitabil, în caz că Revoluția Cubaneză avea să fie atacată; sau riscul unui război dacă Statele Unite refuzau să dea înapoi în fața rachetelor. Au ales solidaritatea socialistă și riscul războiului.

În împrejurările date, cum am fi putut refuza noi, cubanezii, să împărțim riscurile luate pentru a ne salva? În ultimă analiză, era o chestiune de onoare, nu ești de acord? Nu crezi că onoarea joacă un rol în politică? Ne consideri romantici, nu-i așa? Poate că suntem. Și de ce nu? În orice caz, ne considerăm militanți. Într-un cuvânt, ne-am dat acordul pentru amplasarea rachetelor. Și aș putea adăuga aici că, pentru noi, cubanezii, nu era mare diferență dacă muream într-un bombardament convențional, sau în urma bombei cu hidrogen. Totuși, nu ne jucam cu pacea lumii. Statele Unite au periclitat de fapt pacea omenirii, folosindu-se de amenințarea cu războiul pentru a reprima revoluția...

Convorbirea s-a orientat apoi spre Alianța pentru Progres în America Latină a lui Kennedy.

–Într-un fel, a zis Castro, a fost o idee bună, marca oarecare progres, un efort de adaptare la cursul extraordinar de rapid al evenimentelor din America Latină. Dar ideile bune ale lui Kennedy nu vor da roade.... De ani și ani de zile, politica americană a susținut oligarhiile latino-americane. Și deodată, apare pe scena politică un Președinte care încearcă să le dea diferitelor țări din America Latină impresia că Statele Unite nu-i mai sprijină pe dictatori. Și atunci ce se întâmplă? Trusturile observă că interesele lor sunt cam compromise; Pentagonul gândește că bazele sale strategice se află în pericol; marile oligarhii din toate țările Americii Latine își alertează prietenii americani; ei sabotează noua politică; și, într-un cuvânt, Kennedy și i-a pus pe toți în cap.

L-am întrebat pe Fidel cum se vor sfârși toate astea. Ce curs va lua situația?

–Chiar dacă Statele Unite ar folosi împotriva voastră ceea ce ați numit alibiul comunismului, *rămâne faptul că ați ales comunismul*, că economia voastră și securitatea voastră depind de Uniunea Sovietică... într-o lume în care pacea depinde de respectul mutual pentru o tacită împărțire a sferelor de influență.

–Nu doresc să discut legăturile noastre cu Uniunea Sovietică, mi-a tăiat-o scurt Fidel Castro. Consider că este indecent. Nu avem decât sentimente de fraternitate și de totală și profundă gratitudine față de URSS. Rușii fac eforturi extraordinare în favoarea noastră, eforturi care uneori și costă scump. Dar avem propriile noastre opțiuni politice, care nu se identifică întotdeauna (faptul l-am dovedit!) cu ale URSS. Refuz să mă opresc asupra acestui punct, pentru că a-mi cere să declar că nu sunt un pion de pe tabla de șah sovietică

ar fi ceva asemănător cu a-i cere unei femei să strige în gura mare, într-o piață publică, că nu-i o prostituată.

Dacă Statele Unite văd problema așa cum ai pus-o, atunci ai dreptate, nu există cale de ieșire. Dar cine pierde în ultimă analiză? Au încercat totul împotriva noastră, totul, absolut totul, și încă trăim... Că suntem în pericol? Am trăit dintotdeauna cu pericolul. Ca să nu mai spun că n-ai idee câți prieteni îți descoperi în toată lumea când ești persecutat de Statele Unite. Nu, sincer vorbind, pentru toate aceste motive, noi nu ne găsim în situația de a ne ruga. Nu cerem nimic.

Până acum ți-am vorbit ca un revoluționar cubanez. Dar ar trebui să vorbesc și ca un iubitor al păcii, și, din acest punct de vedere, consider că Statele Unite rămân o țară prea importantă pentru a nu avea un cuvânt de spus în pacea lumii. De aceea nu mă pot abține să sper că în forul Americii de Nord va apărea un lider (de ce nu Kennedy, multe lucruri vorbesc în favoarea lui!) care va avea voința de a sfida impopularitatea, de a lupta cu trusturile, de a spune adevărul și, mai important, de a lăsa diferitele națiuni să acționeze după cum li se pare lor potrivit. Nu cerem nimic, nici dolari, nici diplomați, nici bancheri, nici militari, ci numai pace și să fim acceptați așa cum suntem! De ce-ar fi imposibil ca americanii să înțeleagă că socialismul conduce nu la ostilitate împotriva lor, ci la coexistență?

În concluzie, Fidel Castro mi-a spus:

–Deoarece îl vei mai vedea pe Kennedy, fii un emisar al păcii; indiferent ce-ar fi, doresc să mă fac înțeles. Nu vreau nimic. Nu aștept nimic și, ca revoluționar, situația prezentă nu-mi displace. Dar ca om și ca bărbat de stat, socotesc de datoria mea să arăt care ar putea fi bazele unei înțelegeri. Pentru a se realiza pacea, ar trebui ca în Statele Unite să se ridice un lider capabil să vină în întâmpinarea realităților explozive din America Latină; Kennedy încă mai poate fi acest om. El încă mai are posibilitatea de a deveni în ochii istoriei marele Președinte al Statelor Unite, liderul care s-ar putea, în cele din urmă, să înțeleagă că e posibilă coezistența între socialiști și capitaliști, chiar și în cele două Americi. Atunci va fi un președinte mai mare decât Lincoln. Știu, de exemplu, că Hrușciov vede în Kennedy un om cu care se poate vorbi. Alți lideri m-au asigurat că, pentru a atinge această țintă, se cuvine să așteptăm mai întâi realegerea lui. Personal, îl consider responsabil de tot ce s-a întâmplat, dar, trebuie s-o spun, el a ajuns să înțeleagă multe în ultimele câteva luni de zile și, în ultimă analiză, sunt convins că oricine altcineva ar fi mai rău. După care Fidel a adăugat, cu un zâmbet larg și copilăros: Dacă-l mai vezi, spune-i că mă declar dispus să-l proclam pe Goldwater prietenul meu, dacă va garanta realegerea lui Kennedy.

35

Hôtel Palais Royal
22 noiembrie 1963

Dragă Kittredge,

A trecut atâta vreme de când nu ți-am mai scris. Așa s-ar zice. Mă aflu în camera mea de la Palais Royal, o încăpere mică și pompoasă, mobilată în stil Art Nouveau – până și Truman Capote a semnat în cartea lor de oaspeți: „Casa mea de peste mări și țări!" (Probabil că așa scrie peste tot). E trei după-amiază și e vineri și, în mai puțin de două ore, Halifax și cu mine ne vom lua picioarele la spinare și ne vom întâlni cu persoana *specială* care face obiectul călătoriei noastre. Sunt singur și-mi pun ordine-n gânduri și simt dorința pătimașă de a-ți vorbi. Dacă, referindu-mă la proiectul de față, mă voi folosi, de exemplu, de criptonimul *Halifax*, asta-i pentru că doresc să-ți expediez scrisoarea în mare grabă și nu am la îndemână un curier special. Declarația mea trebuie să călătorească cu poșta obișnuită.

Ajunge! Vreau să-ți spun că te iubesc și că te voi iubi întotdeauna. Dacă n-o uit nici o clipă, nici în coșmaruri și nici chiar, în caz că acest adevăr inadmisibil poate fi rostit, în brațele unei alte femei, nu m-am învrednicit totuși să ți-o spun. Dar astăzi mă aflu la Paris, într-o misiune plăcută lui Dumnezeu, cu un sentiment al anticipării în piept, căruia-i dă sare și piper cea mai mică bănuială de teamă – campionul meu veteran Halifax numește această stare „dulcea flusturare – nu există un sentiment mai plăcut". Aștept cu nerăbdare momentul când îmi va bate în ușă și vom pleca la întâlnire. Simt, totodată, o curioasă seninătate, de parcă aș putea rămâne aici să-ți scriu toată ziua. La ora aceasta Alpha și Omega par împăcați între ei, ca și cum zorii și seara m-ar locui stând umăr la umăr, și astfel mă simt în stare să-ți spun nu numai că te iubesc, dar că te voi aștepta toată viața, și sunt pregătit să trăiesc în această stare înțelegînd, pe deplin, loialitatea ta profundă către alții, care sunt împletiți în viața ta, da, te voi iubi fără să-ți cer altceva decât să mă ierți că te-am încărcat cu această povară.

Să fie oare de vină teribila și subtila magie a Parisului, insinuată în confesiunea mea? Astăzi e o zi norocoasă și Parisul rămâne singurul oraș, din câte cunosc, a cărui culoare pe o asemenea vreme bate în gri-violaceu. Cerul și pietrele clădirilor, Sena însăși intonează împreună simfoniile minore care pot fi descoperite într-o panoplie de griuri, deși aceleași tonuri minore produc emoțiile cele mai pline de îngândurare, armonioase și covârșitoare. Pășind pe Malul Stâng, azi-dimineață, am ajuns să înțeleg că aceasta este ziua în care trebuie să-ți mărturisesc cât de mult îți iubesc frumusețea și inima impetuoasă și pasionată, da, din ceasul în care te-am întâlnit.

Nu-ți voi spune mai mult. E oare chibzuit să sper că vei reciti aceste pagini ori de câte ori te vei îndoi de mine? Mă simt într-o asemenea stare necaracteristică (acum, că această mărturisire a irupt din mine), încât aș dori să sporovăiesc despre nenumărate mărunțișuri absurde. Halifax și cu mine, de exemplu, am luat împreună un prânz extraordinar la Tour d'Argent. Nici nu

se poate altfel cu un Halifax nesățios și la Paris. Decât să te plictisesc cu detalii despre o masă la care nu ai participat, mai bine să-ți spun că am început cu *champignons farcis duxelles* [1], asezonate cu o sticlă de St.Emilion '53 – o aripă a Cerului a atins Tour d'Argent. Nu știusem cum se pot înnobila niște hașme, usturoi, unt și nucșoară cu ciupercile. Vinul îmi explora gâtlejul. Am avut o intuiție, o presimțire a bucuriei pe care aș putea-o cunoaște dacă am putea sta împreună la o măsuță în vreun restaurant, pe care să-l privim ca pe un loc al nostru secret.

Dacă ironia este răscumpărătoare, și nu putem decât spera că așa este, atunci dă-mi voie să te asigur că, în toiul acestor bucate minunate, am rătăcit printre subiecte de discuție care ocoleau solemnitatea subliniată a misiunii noastre. Voi spune doar atât – că urmează să stăm față în față cu un agent inamic. Firește, întâlnirea are loc într-o ambianță neutră, chiar amicală, așa încât n-am prea multe de comentat în această privință, doar că rămâne o întâlnire legitimă, de mare importanță. Ceea ce-mi dă, trebuie s-o spun, o stare de levitație *cum* solemnitate.

Halifax reușește întotdeauna să îmbunătățească asemenea combinații. Trebuie să fi fost iubit de oamenii lui OSS. Ieri, cât a durat zborul cu PanAm, m-a întreținut cu anecdote pline de vivacitate. Avioanele îl cam sperie, ceea ce mi-a adus aminte de o teorie a lui Dix Butler, anume că oamenii puternici arată și cea mai vie repulsie la călătoriile aeriene, din teama că propria lor demonie s-ar putea strecura în motor. Ascultând teza prăbușirii în flăcări a lui Butler, Halifax i-a adus un amendament:

– Eliminarea unui semen iradiază o teribilă fascinație, a zis el. Dă acces la o confrerie foarte selectă. Individul pe care urmează să-l vedem în curând e un bun exemplu.

Halifax mi-a relatat în continuare – întâmplarea îmi mai ajunsese la ureche sub formă de zvon – despre un măcel-chiolhan, la care a luat parte în Italia, pe când era cu partizanii. Înainte ca totul să se fi sfârșit, Halifax ucisese cinci nemți în trei zile, doi cu pușca, doi cu Lugerul său (de captură) și pe unul cu mâinile goale.

– După asta, pentru mine lucrurile n-au mai fost ca înainte. Știi, mi-a inculcat un sentiment considerabil al propriei condiții, un sentiment intim al unei delegări de putere și din când în când mă ia cu îngrijorare că aș putea fi nebun.

– De ce tocmai nebun?

– Pentru că cele trei zile mi-au făcut mai degrabă plăcere. Directorul de la St.Matthew m-a surprins o dată zicându-mi că cea mai grea povară pe care Domnul i-o poate trece unui om este aceea de a deveni înger al morții pentru cei corupți, blestemați și răi. Rari sunt cei aleși, m-a asigurat el. Nu-mi venea să cred. Tatăl meu, om al Bisericii, vorbind aprobator despre exterminarea unor ființe omenești! Firește, pe lângă toate celelalte, mai avea și acea sclipire în ochi, acea intensitate zăludă, la care mulți yankei pot emite pretenții. Știu c-o am și eu.

---

[1] În original, în limba franceză (ciuperci umplute) (n.tr.).

Dragă Kittredge, nu te lăsa derutată de „zăludă". În gura lui Halifax nu are sens peiorativ, nu, ci se referă la energia sexuală.

– Sunt un yankeu înrăit, când vine vorba de sex, mi s-a spovedit el mie. Harry, nu cred să fi avut vreodată o erecție pe care să nu fi simțit că mi-am câștigat-o și am și meritat-o.

– Asta mi-ar schimba stilul cu totul, am zis.

Am râs zdravăn amândoi. Tocmai în clipa aceea, o stewardesă destul de drăguță, către care Halifax lansase ocheade încă din primul moment al zborului (și smulgând astfel un *glissando* crescător de zâmbete fetei) s-a oprit, în cele din urmă, să schimbe o vorbă cu noi. Halifax a văzut, firește, în gestul fetei o ispravă care i se datora în întregime, dar, spre ciuda lui, interesul ei se îndreptă spre mine.

– Nu ești cumva prieten cu Modene Murphy? m-a întrebat ea. Când am convenit că răspunsul era da, a adăugat: Am lucrat în schimb cu ea, la Eastern Airlines, și Modene vorbea tot timpul despre tine. Te-am recunoscut după fotografia pe care o purta la ea. Te socotea un domn.

– Oh, am zis, păcat că nu mi-a spus-o și mie.

Ne-am înțeles că acela care o întâlnea primul pe Modene, îi va transmite salutări din partea celuilalt.

Ei bine, Halifax a băgat la magazie toate astea, apoi mi-a făcut cunoscut că știuse de existența Modenei și dorise dintotdeauna s-o cunoască, dar, în urma unei serii de întrebări discrete, mi-am dat seama ce voise să spună, și anume că auzise umblând vorbe prin Agenție că mă vânturam încoace și încolo cu o stewardesă bine, bravo mie.

Nu am de gând să-ți pun răbdarea la încercare. E o axiomă faptul că o femeie frumoasă nu vrea întotdeauna să audă despre alta, dar fac apel la mărinimia ta cu un scop anumit. Halifax mi-a făcut o mărturisire uimitoare. Avea, în ultima vreme, ceva ce el numea „lapsusuri erectile". Menționez faptul nu pentru a-l da de gol, ci pentru a-l explica pe el ca om. Am impresia că încep să-i înțeleg deprimările monumentale legate de Mary – ultimii lor ani trebuie să fi fost plini de asemenea *lapsusuri* și, prin contrast, starea lui de entuziasm pentru această misiune. Venise cu câteva săptămâni în urmă la Paris, să arunce o privire, și se întorsese plin de propria ființă –lua parte din nou la o acțiune. „Mă simt gata din nou să dobor taurul cu mâna goală", mi-a zis. Eu mi-am închipuit doar că reluase relațiile cu secretara lui, Eleanor (care-l adoră), dar vechea lui prietenă reintrată în circulație – ține-te bine! pariez că nu ți-a suflat o vorbă – este Polly Galen Smith. Știe ea pe cine să îmbrobodească.

Astfel încât, da, Halifax avea moralul ridicat. Își păstrează sănătatea intrând în creuzetul fierbinte și ieșind din el. Deși nu-i de prevăzut nici un pericol fizic legat de întâlnirea care urmează,sau cel puțin eu nu cred să fie, se pot ivi însă tot soiul de mici și mari catastrofe cu consecințe pentru securitatea și cariera unui om. Un fâlfâit ar putea răsuna ca huruitul aripilor unui pterodactil gigant. Dar Halifax îndreptându-se spre *risc* e un Halifax în cea mai bună dispoziție. De parcă ar avea sânge mediteranean în vine, vorbește cu o plăcere gravă despre omor și moarte. În tot acest răstimp am fost încălziți de un *filet de*

boeuf au poivre[1] și de un Pommard '56. Și iată-l pornit pe panta obsesiei care nu-l mai slăbește: aceea că Marilyn Monroe a fost ucisă.

Vorbește despre asta în tot timpul mesei, iar mintea mea dă ocol de parcă ar fi beată. Cursul pe care l-a luat conversația bate destul de departe de ce m-am așteptat eu. Trecusem, desigur, prin punctajul scenariilor despre cum vom proceda în caz că lucrurile iau o turnură proastă, într-un fel sau altul, pe parcursul întâlnirii. O făcusem în biroul lui și în avion. Totuși, presupusesem că măcar o parte a prânzului va fi consacrată revederii a ceea ce aveam de făcut, dar nu: „Asta am văzut", îmi spune el, „hai să discutăm despre altceva". Și discută despre altceva – adică despre teza lui. La început mă simt dezgustat, pentru că gândul omuciderii pus în relație cu actrița aceea tânără, încântătoare, luminoasă, tristă și fericită îmi va strica prânzul. Cred însă că Halifax mă poate înțelege mai bine decât mă înțeleg eu însumi. Ca și cum ar ști din instinct că, pentru a elibera reflexele cuiva – de mai mică sau de mai mare amplitudine –, s-ar putea ca totuși contemplarea unei inițiative, care aparține altcuiva, să aibă un efect tonic, chiar și în cazul în care schema ar fi funestă și oribilă. Pus în fața unor grave eventualități, nu strică să cântărești în gând problemele la fel de grave în labirintul unei alte încercări.

Voi încerca să-ți relatez în cuvintele lui. În definitiv, posed scrisorile de acreditare – l-am ascultat pe bunul și respectabilul Halifax în destule rânduri, ca să-i aud vocea în ureche, în timp ce scriu despre el, iar cu acest prilej a fost mai coerent ca niciodată.

– Știi, mi-a spus, am fost absolut convins la început, că au dat-o gata în urma unui cuvânt pus de frații Kennedy, sau că au terminat-o chiar ei. Nu-i greu să-i administrezi o injecție unei persoane care are încredere în tine. Și Jack și Bobby i-ar fi putut spune: „Ai aici niște vitamine curată dinamită. Fac minuni". Biata fată era dispusă să ia orice, sub formă de pilulă sau injecție.

Kittredge, cred c-ar fi mai bine să-ți explic că, de cincisprezece luni încoace, asta-i păsărica lui și nu numai c-a adunat toate mărunțișurile, și mai ales raportul procurorului, dar e ca și cum, lucrând toată viața lui în Informații, și-a făcut din cazul Marilyn Monroe un hobby. Mă asigură că toate punctele din raportul procurorului indică omuciderea. După nivelul de barbiturice găsit în sânge, ar fi trebuit să ia cincizeci de capsule de Neambutal și hidrat de cloral. Care ar fi trebuit să lase, nu încape îndoială, reziduuri considerabile în stomac și în intestinul subțire. În stomac însă, vezi raportul procurorului, s-a găsit doar o lingură de lichid.

N-am de gând să-ți dau și alte detalii, pentru că îmi închipui că-ți vor provoca dezgust. Pe lângă asta, Halifax mi le-a citat în destule rânduri pentru a mă procopsi cu bănuiala că există un caz. Subiectul romanului povestit însă la masă e că în cele din urmă și-a schimbat concluzia. Vezi tu, în ultimele cincisprezece luni Halifax l-a bănuit pe Jack – ceea ce-ți poate da o idee de câtă animozitate circulă în toată voia prin Agenție, în zilele noastre, la adresa Președintelui. Când ți-e lumea mai dragă, în toiul nopții, m-au bătut și pe

[1] În original, în limba franceză (file de vacă cu sos condimentat) (n.tr.).

mine destule gânduri întunecate, ca să-mi treacă prin cap: „Dar dacă are dreptate?"

Și fii atentă, în timp ce-mi furnizează aceste amănunte clinice, Halifax își decupează cu precizie *fileul*, câte o îmbucătură de un sfert de țol o dată, o întinge ușor în sosul *au poivre*, mâncând ca un englez, cu furculița în mâna stângă, cu dreapta taie, ridică furculița cu eleganță, servindu-mi, totodată, toate detaliile autopsiei cu mare grijă. Deghizat în reporter, i-a luat chiar un interviu procurorului la telefon și a reușit acest tur de forță tiranizând pe unul din bunii săi prieteni de la *Washington Post* până și-a dat acordul și l-a lăsat să facă uz de numele lui.

– Ascultă la mine, face Cal, *de la bun început* mi-am băgat în cap că nu puteau fi decât frații Kennedy. Țineam morțiș să fie ei. N-aveam nimic împotrivă să-i fac fărâme pe cei din Administrația de acum, și, în timp ce rostea aceste cuvinte, fața lui se înroșise destul de tare pentru a sugera că fălcile lui dăduseră peste niște carne cu zgârci și aveau de furcă cu ea: Îți voi reaminti doar că frații Kennedy ne-au dat, cu Golful Porcilor, o lovitură din care CIA s-ar putea să nu-și mai revină vreodată. O mare rușine. Nu, n-am să-l iert pe Jack Kennedy pentru nehotărârea lui. Pe de altă parte, sunt ofițer de Informații și nu mă pripesc. Așa încât am început să iau în calcul probabilitatea ca frații Kennedy să nu se fi temut chiar atât de o Marilyn Monroe pusă pe dezvăluiri despre escapadele lor. Doamne, dar Jack a ajuns la Președinție cu o coadă întreagă de iubiri, mai mici și mai mari, zdrăngănind după el ca niște cutii de conserve goale legate de-o rablă cu proaspeți însurăței în ea. Totuși, în ziarele importante n-a străbătut nici o aluzie. Un om care candidează pentru un post atât de înalt e sacrosanct: iar odată ajuns Președinte, cu atât mai mult. Dacă Marilyn ar fi venit în fața opiniei publice cu povestea ei, frații Kennedy ar fi replicat probabil că rămânea buna lor prietenă și o femeie de un remarcabil talent, așa încât le părea și lor foarte rău, alături de toți ceilalți fani ai ei, pentru faptul că suferea de epuizare nervoasă. Ergo, de ce și-ar fi asumat frații Kennedy un risc care-i putea costa totul, omorând-o? Se cuvenea, deci, să privesc lucrurile în față – teza nu se prea ținea pe picioare.

Apoi am aflat, printr-unul din contactele mai puțin picante ale lui Bill Harvey – ceea ce ne aduce, de fapt, la vremurile cu Maheu al nostru – că Jimmy Hoffa reușise să strecoare o ciripitoare în dormitorul lui Marilyn și-i făcuse derivații de ascultare la toate telefoanele. Se pare că – și după toate aparențele chiar așa și este – Hoffa are un tip, Bernard Spindel, de departe cel mai bun specialist în interceptări din America. Ceva mai dibaci decât oamenii noștri de la Las Vegas, poți fi convins.

Acest fapt m-a făcut să-i bănuiesc din nou pe cei doi Kennedy. Pentru că, dacă existau înregistrări, nu puteau fi decât pălăvrăgeală la pat. Care ar fi putut confirma pretenția că ar fi avut relații sexuale cu doamna. Dar iarăși rațiunea a avut câștig de cauză în fața prejudecării și a mâniei. Am fost nevoit să ajung la concluzia că mass media nu va îngădui niciodată ca puterea prezidențială să fie vătămată de nici o acuzație, oricât de bine documentată ar fi ea, emisă de o actriță nevropată, fluturând o bandă plină de povești, cu care a înzestrat-o un gangster.

Apoi am înțeles. Jimmy Hoffa trebuie să fi fost acela care a pus la cale, cu sânge rece și luciditate, exterminarea lui Marilyn Monroe. Nu există ființă pe lume care să-l urască cu mai multă înverșunare pe Bobby Kennedy ca Jimmy Hoffa. Cum Marilyn apela la cel puțin cinci specialiști, cărora le pot spune pe nume, pentru a-i prescrie pilule, și mai trebuie să fie alți douăzeci pe care nu-i cunosc, Hoffa a găsit el o metodă să-l determine pe unul dintre practicieni, fără îndoială descoperind ceva compromițător asupra lui, să făptuiască ticăloșia. Hoffa avea la îndemână o liotă de detectivi particulari, care să-i facă rost de informație.

Voilà! Doctorul ales de Hoffa o vede pe Marilyn și-i face injecția fatală. O dată ce toată lumea o știa instabilă psihic, opinia publică urma să fie convinsă că s-a sinucis, iar titlurile de pe prima pagină a ziarelor s-ar fi grăbit să anunțe faptul senzațional. Peste patruzeci și opt de ore însă, când aveau să apară nepotrivirile, presa ar fi început să adulmece. Până la sfârșitul unei săptămâni, dovezile acumulate ar fi arătat limpede că i s-a făcut o injecție, adică a fost ucisă.

– Doar nu-ți închipui că frații Kennedy ar fi fost numiți în titluri de-o șchioapă?

– Nu. Dar reține că vreo câteva mii de inși din Washington, Los Angeles și New York aveau deja cunoștință de zvonul că Marilyn s-a combinat și cu Jack, și cu Bobby. Îți poți imagina sușoteala care ar fi urmat după moartea ei? Pariez că Hoffa și-a închipuit că jumătate din populația Americii s-ar fi agățat de ideea nu numai că a fost omorâtă, dar și că s-au găsit unii care să vopsească crima în sinucidere. Hoffa ar fi reușit să lanseze o campanie de sușoteli care i-ar fi arătat cu degetul pe frații Kennedy. Încearcă să mai câștigi niște alegeri cu o colecție de puroi ca asta pe dedesubt.

– Și atunci, de ce toată lumea crede și acum că-i o sinucidere? l-am întrebat eu.

– Pentru că Hoffa și-a greșit socotelile. A prevăzut toate amănuntele, cu excepția unuia. Jack a reușit să-i vrăjească pe toți șefii polițiilor din orașele mai importante în care a pus piciorul. Îi face să creadă că, o dată ce alegerile din '64 au devenit istorie, J.Edgar Hoover va fi încurajat să se retragă din activitate. Capii polițiilor din orașele importante încep să se gândească la ei înșiși ca la viitorul șef al FBI- ului. Cred că, în momentul în care șeful Poliției din Los Angeles a văzut că probele arată spre un ucigaș, i-a luat ceva osteneală ca să poată declara sinuciderea. Doar nu era să permită ca numele de Kennedy să fie mânjit. Cum așa? Să piardă orice șansă de a deveni cel care-i va lua locul lui Buddha? Fără discuție că Hoffa i-a subestimat pe cei doi Kennedy.

Kittredge, a fost un prânz incredibil. Înainte de a lua sfârșit, au intrat pe ușă un bărbat și o femeie, doi dintre cei mai înalți, mai zvelți și mai stilați englezi pe care mi-au căzut ochii vreodată. Femeia ducea în brațe un pudel de mărimea unei jucării, pe care l-a întins spre maître d'hôtel: „Drăguț cum ești, vrei să ai grijă de Bouffant, Romain?" a zis ea cu accentul ei pur englezesc, absolut inconștient și imposibil de însușit, nici măcar prin căsătorie. Iar Romain, șeful de sală cu nasul al naibii de pe sus până mai adineauri, a lăsat fiara mică pe covorul sacrosanct al lui Tour d'Argent, și s-a apucat să-i vorbească într-o variantă franțuzească de gungureală: „Oh, Bouffie, ce mai faci *tu, cățel* încân-

tător!" – după care s-a ridicat, l-a chemat pe un chelner și i-a dat în seamă creatura (pentru următoarele două ceasuri, probabil), iar apoi i-a escortat pe viconte și pe vicontesă, sau ce-or fi, la o masă de lângă fereastra cu vedere spre Sena. Halifax mi-a suflat:

– Nu ți-ar plăcea să-i dai una peste șezut, așa, ca să te ai bine cu ea? În acel moment, în aer nici urmă de lapsusuri erectile – în ce-l privea.

Ți-am scris scrisoarea aceasta lungă cu toată plăcerea pe care mi-o prilejuiește faptul de a sta de vorbă cu tine. În câteva minute, Halifax, care-și are camera pe același coridor cu a mea, va bate la ușă și vom pleca la întâlnirea cu omul nostru. Aș dori să-ți pot spune mai mult. Și chiar îți voi spune, într-o bună zi.

Mă simt fericit. Cât de mult te iubesc! Dragostea îmi înalță sufletul deasupra spaimei, a aventurii și a surprizei.

Cu devotament,
Harry

36

Cubela, purtând o geacă sport cafenie și pantofi maro a intrat în Bistrot de la Mairie însoțit de un bărbat în jachetă de iahting albastră, pantaloni din flanel gri și ochelari cu ramă de baga – PERIȘORUL –, care ne-a salutat din cap și a ieșit. Cu excepția celor trei lucrători așezați la barul de lângă intrare, restul era al nostru – podeaua închisă la culoare, pereții întunecați, taburetele și un barman nepăsător.

Cubela a pășit spre noi ca un boxer de categorie grea în ring. Tatăl meu mi-l descrisese ca pe un tip înalt, dar arăta mai solid decât m-aș fi așteptat, iar mustața lui era bogată, uriașă și pesimistă. Ar fi putut fi un bărbat bine, dacă n-ar fi avut obrazul buhăit de băutură.

– Domnule Scott, a zis Cubela tatălui meu, care i-a replicat prompt:

– *Señor* General, vi-l prezint pe domnul Edgar. Am dat din cap.

Cubela s-a așezat cu o grație solemnă. Avea să ia un Armagnac, a decis el. Nimeni n-a scos un cuvânt până ce chelnerul nu i-a adus băutura, după care Cubela a gustat și a întrebat, cu un apăsat accent spaniol: *„Il n'y a rien de mieux?“* [1], la care chelnerul a admis că aceasta era calitatea de Armagnac pe care-o serveau. Cubela a făcut un semn de dezgust și l-a îndepărtat cu un gest al mâinii.

– Ați adus scrisoarea? a întrebat. Cal a încuviințat din cap. Aș vrea s-o văd, domnule Scott. Vorbea engleza mai bine decât franceza.

Scrisoarea era scurtă, dar o compusesem cu mare grijă. Unul din experții VAMPIRULUI falsificase scrisul de mână, pe o hârtie care purta ștampila în relief a cabinetului Procurorului General.

---

[1] În original, în limba franceză (Nu aveți ceva mai bun?) (n.tr.).

20 noiembrie 1963

Îl asigurăm pe purtătorul prezentei că, în semn de recunoaștere a eforturilor sale încununate de succes la realizarea unei schimbări însemnate și ireversibile în regimul actual al Cubei, autoritățile acestui cabinet, precum și toți colateralii noștri, îi vor acorda întreg sprijinul lor în atingerea înaltelor sale țeluri politice.

Robert F.Kennedy.

Cubela a citit-o de la un capăt la altul, a scos un dicționar de buzunar englez-englez, s-a uitat la definiția mai multor cuvinte și s-a încruntat.

– Domnule Scott, această scrisoare nu îndeplinește condițiile asupra cărora am căzut de acord în înțelegerea noastră de data trecută.

– Eu aș zice că răspunde tuturor cererilor voastre concrete, *señor* General. Reflectați asupra semnificației pe care o are sintagma „o schimbare ireversibilă".

– Da, a făcut Cubela, dar are în vedere doar o jumătate din înțelegerea noastră fundamentală: unde stă scris că fratele mai în vârstă al semnatarului îmi este binevoitor?

Cal a luat scrisoarea și a citit cu glas tare:

– „Autoritățile acestui cabinet și *toți colateralii noștri...*" Cred că vei conveni și dumneata că e o referință clară la frățâne-său.

– Frățâne? Frățâne?

– *El hermano*, am zis.

– Este prea abstract. De fapt, îmi cereți să vă accept promisiunea pe încredere.

– Așa cum și noi vă acceptăm promisiunile, i-a întors-o Cal.

Lui Cubela se vedea că nu-i face nici o plăcere să fie depășit la cotitură.

– Fie că mă credeți, fie că nu, vă întoarceți acasă la Washington. Pentru mine, însă, a avea încredere în voi înseamnă să-mi risc viața. A scos o lupă din buzunarul sacoului și o tăietură dintr-o revistă. Am văzut că era o mostră imprimată cu scrisul de mână al lui Robert Kennedy.

Timp de mai multe minute, Cubela a comparat scrisul din scrisoare cu mostra din tăietură.

– Bun, a zis în cele din urmă, și ne-a măsurat din ochi pe amândoi cu atenție. V-aș pune o întrebare, domnule Scott. După cum știți, cândva am împușcat un om într-un club de noapte. De fapt l-am asasinat.

– Credeam că detestați cuvântul.

– Așa e. Iar acum, a zis el în spaniolă, vă voi explica de ce. Nu în urma unei prăbușiri a sistemului meu nervos, incapabil să suporte rostirea unor silabe care mi-ar reaminti de expresia unui om pe moarte – nu, aceasta au susținut detractorii mei, iar în spusele lor nu există nici un dram de adevăr. Sunt un om calm, posedat de *pundonor*[1]. Hotărârea mea vine din adânc. Văd în mine

[1] În original, în limba spaniolă (sentimentul demnității) (n.tr.).

viitorul *comandante* al tragicei insule, care este patria mea. Iată motivele pentru care detest cuvântul. Asasinul, vedeți dumneavoastră, nu numai că-și distruge victima, dar și partea din sine însuși care include cele mai mari ambiții. Îmi puteți pretinde să cred că Președintele și fratele său sunt dispuși să dea o mână de ajutor carierei politice a unui om la care, în consiliile lor, trebuie să se refere, nu se poate altfel, ca la un ucigaș plătit și pe jumătate nebun?

– Într-o epocă tulbure, a zis Cal, trecutul va conta mai puțin decât eroismul de care veți da dovadă. În viitoarele câteva luni, actele de eroism vor fi acelea care vă vor impune lumii.

– Vreți să spuneți că sponsorii voștri mă vor accepta în aceste împrejurări?

– Chiar așa.

A oftat din rărunchi:

– Nu, a zis, vorbiți așa până treceți puntea, garanții nu există.

Cal a tăcut. După un timp a glăsuit:

– Ca om al informațiilor, știți că un pronostic politic nu se poate controla în mod absolut.

– Da, a conchis Cubela, trebuie să fiu gata să-mi asum toate riscurile. Inevitabil. Da, sunt pregătit, a spus și a expirat cu atâta putere, încât am realizat că era gata să înfăptuiască asasinatul chiar în aceeași zi. Să ne ocupăm de echipament, a continuat el.

– Arma cu lunetă vă stă la dispoziție, a declarat tatăl meu.

– Presupun că vă referiți la arma de mare precizie pe o rază de până la cinci sute de yarzi, pe care v-am descris-o, echipată cu lunetă Bausch și Lomb, cu un grosisment de doi și jumătate?

Cât Cubela a enunțat cele de mai sus, tatăl meu a bătut cu un gest reflex în pahar. Apoi s-a aplecat peste masă, și-a pus mâna pe brațul lui Cubela și a făcut un semn larg de aprobare din cap, dar fără să scoată o vorbă.

– Voi accepta măsurile de precauție pe care vi le luați, a zis Cubela. Scuzați-mă. Acum îmi permiteți să vă întreb asupra livrării?

– Domnul Perișor va asigura serviciile proprietății dumneavoastră.

– Îmi place domnul Perișor, a mai zis Cubela.

– Îmi pare bine să aud că-i un om agreabil, a replicat Cal.

– Luneta va încăpea într-o servietă diplomat?

– Nu, a făcut Cal, dar a adăugat: Jucați pool[1]?

– Biliard.

– Tocul care vă va fi înmânat arată ca trusele folosite pentru transportul tacului de biliard. Genul acela de tac, firește, care poate fi demontat în două părți.

– Excelent, a spus Cubela. Și celălalt detaliu?

---

[1] O variantă de biliard (n.tr.).

– Da, a urmat Cal. Piesa de finețe tehnică. Surpriza. O am asupra mea.

– O pot vedea? Cal a scos un pix din haina lui de tweed și a apăsat pe măciulie. Un ac hipodermic a țâșnit ca un resort. A mai apăsat o dată pe măciulie și un arc de lichid s-a repezit ca limba unei șopârle. E numai apă, a spus Cal, dar pixul a fost proiectat astfel încât să fie folosit cu un reactiv obișnuit... A extras o fișă de cartotecă din buzunar și a ținut-o în mână, arătând-o. Pe fișă sta scris: BLACKLEAF 40.

– Și unde găsesc așa ceva? s-a interesat Cubela.

– În orice magazin de chimicale. E o substanță curentă, folosită împotriva insectelor.

– De toate mărimile?

Cal a aprobat din nou cu un gest din cap.

– Foarte eficientă.

Cubela a luat pixul și a apăsat pe măciulie în mai multe rânduri, până când a ejectat toată apa.

– E-o jucărie, a zis cu oarecare arțag.

– Nu, i-a răspuns Cal. E un instrument sofisticat. Acul e atât de fin, încât nici nu-l simți când intră prin cămașă.

– Adică-mi cereți să mă duc direct la subiect și să bag acul în el?

– Acul e atât de fin, încât nu provoacă nici o durere. În orice caz, nu atrage atenția prin nimic.

Cubela ne-a țintuit pe amândoi cu dispreț.

– Darul vostru e un truc pentru femei. Își vâră limba-n gura omului și-i înfig acul în spate. N-am de gând să mă folosesc de o asemenea tactică. E o rușine să-ți elimini inamicul în felul acesta. Nu-l ataci pe un cubanez serios cu un ac de pălărie. Te faci de râs. Chiar așa.

S-a ridicat în picioare.

– Voi accepta tocul de biliard cu ce-i în el, de la domnul Perișor. Dar asta nu, o resping. Pe punctul de a pleca, s-a oprit. Nu, a zis, îl iau totuși cu mine, și a pus pixul în buzunarul de la piept.

Următoarea replică a tatălui meu m-a surprins:

– Pentru sufletul dumneavoastră? l-a întrebat el.

A dat din cap:

– Dacă marea încercare va da greș, n-aș vrea să mai apuc ce urmează.

– *Cómo no*, a zis Cal.

Cubela i-a strâns mâna, apoi pe a mea. Mâinile îi erau reci.

– *Salud!* Și cu asta a ieșit.

– Îi vom preda tocul de biliard la Veradero, mi-a explicat Cal. Are o mică vilă pe plajă, la o distanță de trei sute de yarzi de casa unde locuiește subiectul – cum îl numește el – în timpul vacanțelor. Îmi displace s-o recunosc, dar îmi pun nădejdea în individ. Ne-ar putea face un cadou înainte de Cră-

ciun. A expirat adânc: Ai ceva împotrivă să plătești tu? Simt nevoia să fac o plimbare pe jos. A urmat o pauză. Oricum, va trebui să plecăm separat.

– În regulă, am zis. Vin în urma ta la hotel.

Pe fereastra cafenelei putem vedea luminile străzii. Ziua de noiembrie apusese de mult și la șapte seara se lăsase o beznă ca la miezul nopții.

Nu știam exact ce simt, dar pe de altă parte nici nu eram într-o situație în care să-mi înțeleg pe loc reacțiile. Adevărul e că doream ca Rolando Cubela să-l ucidă pe Fidel Castro; nădăjduiam că Helms, Harlot și Cal nu trimiteau astfel numai o provocare DGI-ului. Nu, îmi doream ca la capătul drumului să aibă loc o execuție. Nu începusem să-i port acestui Maximum Leader ura profundă pe care Hunt sau Harlot sau Harvey sau Helms sau Allen Dulles sau Richard Nixon sau, de altfel, tatăl meu sau Bobby Kennedy i-o purtau; nu, o parte din mine se gândea în continuare la Castro ca la Fidel, chiar dacă așteptam ca Fidel să moară. Aveam să-l plâng pe Fidel, dacă am fi izbutit, să-l plâng exact ca vânătorul întristat de pierderea imanenței ca ființă a animalului spintecat. Da, le împuști pe făpturile acelea frumoase doar-doar te vei simți mai aproape de Dumnezeu; în măsura în care suntem ucigași ne putem apropia cosmosul, furându-i o bucată din Creația Sa – da, înțelegeam toate acestea și voiam ca el, Cubela, să fie mai degrabă un asasin autentic decât o peripeție de-a DGI-ului, pe care noi, la rândul nostru, s-o utilizăm într-o peripeție și mai și. Un asasin încununat de succes făcea cât o sută de provocări.

Am rămas la masa mea singur, să-mi termin coniacul. Apoi, am început să iau notă de cei câțiva muncitori care stăteau în picioare la bar; acum se strânseseră în jurul radioului din cafenea. În ultima oră transmisese muzică de dans – *bal musette* – dar acum răsuna vocea unui comentator. Nu reușeam să discern ce spune. Tonul vocii era însă insistent.

Peste un alt minut, chelnerul a venit la mine:

– *Monsieur*, a zis el, *vous êtes Américain*? [1]

– *Mais oui*[2].

Era un chelner obosit, uzat, cu chipul cenușiu, sărit bine de cincizeci de ani și prin nimic remarcabil ca înfățișare, dar ocii lui mă priveau cu o compătimire adâncă.

– *Monsieur, il y a de mauvaises nouvelles. Des nouvelles étonnantes.* Și-a pus mâna cu blândețe peste a mea: *Votre Président Kennedy a été frappé par un assassin à Dallas, Texas*[3].

---

[1] În original, în limba franceză (Domnule, sunteți american?) (n.tr.).

[2] Idem (Desigur.) (n.tr.).

[3] În original, în limba franceză (Domnule, avem vești rele. Niște vești uluitoare. Președintele vostru, Kennedy, a fost împușcat de un asasin la Dallas, în Texas.) (n.tr.).

– Trăiește? am întrebat, apoi am repetat: *Est-il vivant?*

– *On ne sait rien de plus, monsieur, sauf qu'il y avait un grand bouleversement.* [1]

37

La Nouvelle Republique, 7 decembrie 1963

Articol de Jean Daniel

Havana, 22 noiembrie 1963

Era în jurul orei 1,30 după-amiază, ora Cubei. Luam prânzul în camera de zi a locuinței de vară modeste, pe care o are Fidel Castro pe superba plajă Veradero, la o sută douăzeci de kilometri de Havana. Telefonul a sunat, un secretar în uniformă de gherilero a anunțat că domnul Dorticos, președintele Republicii Cuba, avea o comunicare urgentă pentru Primul Ministru. Fidel a ridicat receptorul și l-am auzit zicând: „Cómo? Un atentado?" („Cum? Un atentat?") S-a întors la noi și ne-a spus că președintele Kennedy a fost împușcat la Dallas. Apoi a revenit la telefon și a exclamat cu voce tare: „Herido? Muy gravemente?" („Rănit? Foarte grav?")

S-a înapoiat la masă și a repetat de trei ori cuvintele: „Es una mala noticia". („O veste rea.") A tăcut un moment, așteptând un alt telefon cu știri suplimentare. În timp ce aștepta, a remarcat că în societatea americană era o confuzie alarmant de mare și că fapta ar fi putut fi tot atât de bine opera unui nebun ori a unui terorist. Poate un vietnamez? Sau un membru al Ku Klux Klanului? A venit al doilea apel telefonic. Președintele Statelor Unite încă mai trăia. Existau speranțe să fie salvat. Reacția imediată a lui Fidel Castro a fost: „Dacă-l vor putea salva, e gata reales". A rostit cuvintele cu satisfacție.

Se făcuse aproape ora două și ne-am ridicat de la masă, așezându-ne în fața unui aparat de radio pentru a prinde canalul NBC de la Miami. Medicul său personal, René Vallejo, îi traducea știrile lui Fidel pe măsura transmiterii lor. Kennedy rănit la cap, urmărirea asasinului, uciderea unui polițist, apoi anunțul fatal – președintele Kennedy a murit. După care Fidel s-a ridicat și mi-a spus:

–Totul s-a schimbat. Totul urmează să se schimbe... Totul va trebui regândit. Îți voi spune doar atât: Kennedy a fost cel puțin un dușman cu care ne obișnuisem. E o problemă serioasă. O problemă foarte serioasă.

După sfertul de oră de tăcere păstrată de stațiile de radio americane în semn de reculegere, am revenit pe canalul de la Miami; tăcerea a fost ruptă numai pentru a se retransmite imnul național american. Stranie impresie, să auzi răsunând acest imn în casa lui Fidel Castro, în fața chipurilor îngrijorate, adunate-n cerc.

–Acum, a zis Fidel, vor fi obligați să-l găsească pe asasin repede, chiar foarte repede, altfel, o să vedeți, vor încerca să arunce blamul asupra noastră.

---

[1] Idem (Nu se știe nimic mai mult, domnule, decât că a fost o mare agitație.) (n.tr.)

38

La Palais Royal, femeia de la recepție plângea. În camera mea, telefonul căpătase o prezență mai vie decât patul, fereastra, ușa sau decât mine însumi. Am scos fițuica îndoită din despărțitura portmoneului și am dat numărul operatoarei telefonice a hotelului, care mi-a spus că linia transoceanică fusese, în ultima jumătate de oră, *accomblée*[1], dar că avea să încerce. În mai puțin de-un minut, telefonul meu suna: obținusem legătura cerută. Linia nu mai era *accomblée.*

– Modene, am zis, la telefon e Harry.

– Cine?

– Harry Field. Tom!

– Oh, Tom.

– Te-am sunat să-ți spun cât de rău îmi pare.

– În legătură cu Jack?

– În legătură cu Jack.

– E-n ordine, Harry. Am luat trei doze de Valium imediat ce-am auzit știrea. Acum mă simt bine. Mai înghițisem alte trei pastile de Valium mai devreme. Poate că așa a fost cel mai bine. Jack era un om obosit. Îmi părea rău pentru el, mă obișnuisem, dar acum cred că totul este în regulă, pentru că și eu am obosit. Îi înțeleg nevoia de odihnă.

– Ce mai faci? am întrebat, de parcă ar fi fost absolut necesar să reluăm convorbirea de la început.

– Bine, a zis, dacă iei în calcul limitările situației mele. Dar nu știu dacă te interesează să auzi ceva despre asta.

– Zău, mă interesează, am spus. Am ținut să iau legătura cu tine imediat ce am auzit veștile despre Jack.

– Știi, stăteam lungită. Mă uitam pe fereastră. E o zi frumoasă aici, la Chicago. Ce ciudat ca un lucru ca acesta să se întâmple într-o zi însorită ca aceea de azi.

Eram cât pe ce s-o întreb ce se mai auzea cu Sam Giancana, dar am ezitat. Însă pe urmă mi-a dat prin cap că nici nu avea prea multă importanță ce spuneam, luând în considerație cât Valium înghițise.

– Nu-l mai văd. Îmi trimite câte un cec săptămânal, dar nu mă văd cu el. S-a înfuriat atât de tare pe mine, că nici nu ne mai vorbim. A fost, cred, din cauză că mi-am tăiat părul mai scurt.

– De ce-ai făcut-o?

---

[1] În original, în limba franceză (aglomerată) (n.tr.).

– Nu știu de ce. Ei bine, da, știu. O prietenă de-a mea, Willie, mi-a zis că părul lung îi cere organismului mai multă hrană. Nu știam dacă-mi puteam permite să cheltuiesc atât de mult din vitalitatea mea. Așa încât, mi-am tot tăiat părul. Apoi, m-am ras în cap. Mi se pare mai simplu să porți o perucă. Peruca mea e blondă. Cred că mi-ar sta bine dacă n-aș fi supraponderală. Săptămâna care vine voi face și-o histerectomie.

– Ah, Modene.

– Ți-au dat lacrimile, Harry? Mie, da. Cred că asta-i bună de Cartea Guinness a recordurilor mondiale. Să mai ai lacrimi după o doză suplimentară de trei Valium.

– Da, chiar mi-au dat lacrimile, am zis. Era aproape adevărat. Cu un pic de efort, nu mai eram nevoit să torn o minciună.

– Ai fost foarte drăguț, Harry. Cândva am crezut – uneori – că noi doi am putea avea o șansă, dar, direște, a fost tot timpul Jack. Să nu-ți faci idei, Harry. Vezi tu, ne-am întâlnit prea târziu. Peste Jack și peste mine dăduse deja o stea nenorocoasă. Acum el s-a dus. Nu consider că-i un șoc. Știam că nu mai avea mult de trăit.

– Cum puteai ști, Modene?

– Pentru că nici eu n-am mult timp. E înscris în palma mea și îmi cade-n cărți. O simt cu ființa mea lăuntrică. Am știut dintotdeauna că-mi voi consuma anii înainte de vreme. Simțeam că n-am decât jumătate din timp pentru toate.

A urmat o pauză. Ce să-i mai spun? – nu-mi venea nici o idee. În cele din urmă, am articulat:

– Dacă am drum prin Chicago, să trec pe la tine?

– Nu, a spus. Nu vreau să mă vezi acum. De n-ar fi prea târziu, poate că m-aș mai gândi să te revăd, dar, Harry, e prea târziu. Mă aflu spre capătul drumului. Acolo unde umbrele își au lăcașul. A făcut o pauză. Știi, a zis ea, abia acum a ajuns la mine gândul că Jack a murit. Bărbatul acela minunat. Mort. E atât de frumos din partea ta că m-ai chemat, Harry, și că-mi prezinți condoleanțe. Altfel, aș fi singura care aș ști că sunt văduvă. Într-un sens, chiar sunt. De acord?

– Da, am îndrugat.

– Ești un om bun, a zis.

Cu aceste cuvinte a închis telefonul.

39

La Nouvelle Republique, 7 decembrie 1963

Articol de Jean Daniel

Spre ora trei, Fidel Castro a declarat că, o dată ce nu puteam face nimic pentru a schimba în vreun fel tragedia, să încercăm măcar ceva folositor, în

răspăr cu întâmplarea. Voia să mă însoțească personal într-o vizită la o *granja de pueblo*[1], unde efectua unele experimente.

Am mers în mașină, cu aparatul de radio deschis. Poliția din Dallas se afla pe urmele asasinului. Un spion rus, spune comentatorul care transmite știrile. Peste cinci minute, se corectează: un spion însurat cu o rusoaică. Fidel s-a întors spre mine: „Nu ți-am zis eu? Acum îmi vine rândul mie." Dar nu încă. Următorul cuvânt de ordine a fost: asasinul era un transfug marxist. Apoi s-a comunicat că asasinul era un tânăr, membru al Comitetului Fair Play pentru Cuba, un admirator al lui Fidel Castro. Fidel a declarat: „Dacă ar fi avut probe, ar fi zis că-i un agent, un complice, un ucigaș plătit. Afirmând că este doar un admirator, aceasta rămâne o încercare de a crea o asociație de idei în mintea oamenilor între numele lui Castro și emoția trezită de asasinat. O metodă publicitară, un truc propagandistic. E teribil. Dar să știți, sunt sigur că în curând se va afla. În Statele Unite există prea multe curente politice în competiție, pentru ca una din părți să se impună în mod universal și pe o perioadă prea lungă de timp."

Am sosit la *granja de pueblo*, unde țăranii l-au întâmpinat pe Fidel. Chiar în clipa aceea comentatorul radio a anunțat, ca pe un fapt deja cunoscut, că asasinul era un „marxist procastrist". Comentatorii se succedau rapid, consemnările lor deveneau, văzând cu ochii, tot mai emoționale, mai agresive. Atunci Fidel s-a scuzat: „Va trebui să renunțăm la vizita de la ferma de stat". Am continuat drumul spre Matanzas, de unde-i putea telefona președintelui Dorticos. Pe tot parcursul, punea întrebări. „Cine e Lyndon Johnson? Ce reputație are? Care erau relațiile sale cu Kennedy? Cu Hrușciov? Ce poziție a avut în timpul tentativei de invazie în Cuba?" În fine, și cea mai importantă din toate: „Ce autoritate are asupra CIA?" După care s-a uitat brusc la ceas, a văzut că mai avea o jumătate de oră până la Matanzas și a adormit practic pe loc.

40

12 august 1964

Dragă Harry,

Să fie acesta cel mai lung interval în care nu ne-am scris? Curios. Timp de luni de zile n-am simțit dorința să iau legătura cu tine printr-o scrisoare, deși am fost atât de des pe punctul de-a pune mâna pe telefon. N-am putut, totuși. După minunata ta declarație, îți mai puteam spune „salut, Harry", ca și cum mărturisirea ta pătimașă nici n-ar fi existat? Dar nici nu puteam zice: „Îți împărtășesc sentimentele". Pentru că – nu-i așa. Cu siguranță, nu era așa. Ultima ta scrisoare a sosit luni, pe 25 noiembrie, probabil în timp ce cortegiul funebru al lui Jack Kennedy înainta – o, atât de încet! – de-a lungul lui Pennsylvania Avenue spre Catedrala St.Matthew. Sărmana ta scrisoare. Am citit-o în timp ce sondam adâncurile celei mai lugubre stări de spirit pe care am cunoscut-o

[1] În original, în limba spaniolă (Cooperativă agricolă) (n.tr.).

vreodată. Seara eram sigură că Lyndon Johnson avea să fie un dezastru, și mă aștept ca, mai devreme sau mai târziu, această predicție să se adeverească, căci mă trimite cu gândul la cel mai grandios dintre personajele lui William Faulkner – pilonul familiei Snopes.

Nici o surpriză, așadar, că trăiam un sentiment *lugubru*. Pierderea unui om pe care-l prețuiești și înlocuirea lui obligată printr-o persoană pentru care ai dispreț dă sens melancoliei amare a cuvântului. Până a doua zi recunoșteam că o condiție atât de mohorâtă reprezenta numai una din formele de protecție împotriva grozăviilor reale. Scrisoarea ta a devenit o monstruozitate. Mă gândeam: dar dacă toate aceste speculații nespus de scârboase despre Marilyn Monroe, din care păreați a vă înfrupta tu și cu Cal, vor fi adus și ele o contribuție la fapta lui Oswald? Un duhovnic pe care l-am cunoscut cândva, spunea că societatea americană se ținea laolaltă prin binecuvântarea lui Dumnezeu. Binecuvântarea divină ne ținea să nu explodăm în părțile noastre atât de rudimentare. Și erai obligat să te întrebi dacă nu cumva de asta ne-am și folosit. Câte încălcări se petrec oare? M-am gândit la Allen și la Hugh și la jocul îngrozitor pe care l-au jucat cu Noel Field și comuniștii polonezi, iar apoi am încercat să măsor propria mea grozăvie, de proporții reduse, din Paraguay, de care nu mă pot spovedi ție, și nici mie măcar – în întregime. M-am zgârcit toată la gândul jocului pe care Hugh ți l-a cerut să-l joci cu Modene, și la acela al afacerii care v-a adus pe tine și pe Cal la Paris – nici nu vreau să mă gândesc ce putea fi. Da, înmulțește asemenea fapte și vei fi obligat să te întrebi de ce-a trăit totuși Jack atâta vreme – mai ales atunci când adaugi propriile lui încălcări pe listă. Așa încât, mi-a displăcut declarația ta că devotamentul tău față de mine ar fi absolut, spunând de fapt: „Ei bine, am făcut-o și pe asta. Să mergem mai departe!" După cum vezi pe loc, scrisoarea ta nu m-a făcut fericită, dar în seara aceea aveam și eu parte de porția mea de văduvie – atât era, o porție săracă. Pentru că, deși mi-am zis dintotdeauna că-mi plăcea de Jack Kennedy, atunci, în seara zilei funeraliilor sale, recunoșteam că-l iubisem cu toată fervoarea mea rigidă și castă – ce proastă lipsită de simțire fusesem față de motivele mele nemijlocite. Firește, scutul meu de protecție – pentru ca nebunia tatei să nu-mi pătrundă în țeastă, și în fața voinței maniacale a lui Hugh de a-mi ține în stăpânire matricea – a fost inocența. L-am blamat pe Hugh, mai mult decât pe alții, pentru moartea lui Kennedy – ajunsesem în pragul nebuniei.

Știi ce m-a salvat? Gândul la Bobby. M-am îndrăgostit iar, însă de data asta fără gânduri carnale cuibărite-n mine. Cred c-am ajuns să-l iubesc pe Bobby Kennedy pentru profunzimile suferinței sale. Nu m-am găsit niciodată în preajma unui om atât de adânc rănit. În seara aceea cruntă de vineri, ceva mai înainte de a se duce la culcare în dormitorul lui Lincoln de la Casa Albă, se zice că a rostit doar câteva cuvinte: „Doamne, e atât de îngrozitor. Totul începuse să meargă cu adevărat atât de bine", iar apoi a tras ușa. Persoana care mi-a povestit toate astea se afla pe coridor și l-a auzit cum se prăbușește, l-a auzit pe el, bucata aceea de granit monolitic care e Bobby Kennedy, cum suspina. „De ce, Doamne?" a izbucnit el.

Atunci când Bobby întreabă: „De ce, Doamne?", întrebarea sa se rotește asupra unei sfâșieri metafizice. În fond, e un om cu un suflet atât de grav. Hră-

nesc convingerea că se întreba dacă există vreun răspuns, sau universul era absurd? Deoarece, dacă ar exista un răspuns, ar fi fost obligat să-și adune curajul de a coborî acele trepte teribile care duc în adâncurile rațiunii, care i-a mânat în acești ani, pe el și pe fratele său. S-au cheltuit oare întru idealul unei Americi mai bune, ori s-au bucurat doar de perversitățile jocului?

Știi și tu că în lunile următoare s-a dus la slujbă și s-a întâlnit cu asistenții lui, a încercat să-și vadă de treburi, și părea un om mort. Nu-i păsa. Știa că pierduse mai mult decât un frate. Telefonul direct, pe care l-a instalat cândva pe masa de lucru a lui J. Edgar Hoover, astfel încât directorul F.B.I.-ului, vrând-nevrând, să ridice receptorul și să-i răspundă personal, a fost acum mutat în anticamera biroului lui Buddha, unde domnișoara Candy, secretara lui, e împuternicită să spună „nu" tuturor persoanelor mai puțin auguste decât boss-ul ei sacru. Bobby a devenit acum mai puțin august. Lyndon Johnson și Buddha sunt vechi amici, iar cabinetul Procurorului General a fost lăsat deoparte. Marele război împotriva Mafiei, în care Bobby vedea sensul fundamental al funcției sale, e tras pe linia moartă, o dată cu el. Nici Hoover, nici Johnson nu doresc în mod special să se confrunte cu Mafia. Hoover nu se bagă niciodată într-o încăierare pe care nu are certitudinea că o va câștiga, iar comuniștii americani sunt un inamic mult mai lesnicios; Lyndon Johnson n-o să se apuce să dea de pământ cu băieții care-i ung motoarele. Așadar, Sindicatul înflorește, iar Bobby stă pe tușă. Hoover nici nu-i mai vorbește lui Bobby. Vezi tu, Johnson a emis o scutire specială, o excepție de la lege, care cere pensionarea tuturor elefanților administrației la șaptezeci de ani. „Națiunea nu-și poate permite să vă piardă", i-a zis Johnson lui J. Edgar, La Rose Garden, în fața presei și a camerelor de filmat. Probabil că ai urmărit și tu momentul acela emoționant din istoria treburilor noastre publice.

Astfel încât, și-a pierdut și fratele, iar puterii sale i s-a pus țarc. Jimmy Hoffa i-a făcut unui reporter următoarea remarcă: „Bobby Kennedy nu mai e decât un avocat printre atâția alții". Da, ironia ultimă constă în aceea că nu mai prezintă pericol pentru dușmanii săi. Casierul unuia din localurile Teamster i-a trimis o scrisoare lui Bobby, explicându-i planul pe care și-l făcuse pentru o colectă de bani în vederea „curățării, înfrumusețării și împodobirii cu flori a mormântului lui Lee Harvey Oswald".

Totuși, Bobby nu-i în afara oricărei culpe. Peste el stăruie încă umbra aruncată de Marilyn Monroe. Și a Modenei lui Jack. Și toți ceilalți pe care nu se poate să nu-i deranjeze sentimentul catolic al bunei purtări. Nu știu ce-a fost de fapt între Cal și tine, și Hugh, și Castro, dar pot bănui, și n-am idee dacă Bobby era conștient de ceea ce stârnea atunci când îi mâna din urmă pe Harvey și Helms. Bobby ne cunoaște atât de puțin. Într-o seară s-a apucat să-mi vorbească despre anumite suspiciuni șoptite și jumătăți de certitudini sugrumate; mi-a spus:

– Cândva, am avut îndoieli în privința unora dintre băieții Agenției, dar nu le mai am. Am încredere în John McCone, pe care l-am întrebat dacă ei l-au omorât pe fratele meu, și l-am întrebat astfel încât nu mă putea minți, iar el mi-a zis că s-a interesat și el, dar nu era așa.

I-am povestit lui Hugh. Îl știi cât de rar râde în gura mare. S-a îndoit de râs:

– Da, a zis, și-a și găsit pe cine să întrebe.

– Tu, însă, ce i-ai fi răspuns? l-am întrebat eu.

– I-aș fi spus că, dacă lovitura a fost executată cu grijă, n-aș putea să-i dau un răspuns corect.

S-a zis. Bobby e rătăcit în adâncurile durerii sale. Ochii lui albaștri au ajuns de-un alb încețoșat-lăptos, ca ai cățelandrilor bolnavi. Încearcă să-și ascundă rana, dar expresia lui spune în continuare: „Mai trăiesc, dar când va înceta durerea?"

Imaginează-ți, am descoperit la Jacqueline Kennedy dimensiuni la care nu mă așteptam. Citea cartea lui Edith Hamilton, *Perspectiva greacă* și, presupun eu, trebuie să presupun, își căuta propriile răspunsuri, ei bine, a ținut să i-o împrumute lui Bobby, care și-a petrecut ceasuri întregi, apoi zile, în timpul sărbătorii Paștelui trecut, citind și învățând pe de rost pasaje din carte. Cel care-i spunea cel mai mult e din *Agamemnon*. Bobby mi l-a citit: Eschil spune: *Omul care învață trebuie să sufere. Până și în somn suferința pe care n-o putem uita ne picură peste inimă, iar peste disperarea noastră, împotriva propriei voințe, se așterne înțelepciunea prin teribila milă a Zeului.*

În fiecare viață găsești câte un pasaj literar gândit pentru fiecare dintre noi în parte. Bobby nu-și dobândește înțelegerea unor teme noi prin intelect, ca tine și ca mine sau ca Hugh. Noi procedăm prin împingerea informației noastre cât mai la limită, în speranța că vom explora natura unei materii noi; Bobby își obține cunoașterea prin compasiune. Sunt convinsă că are rezerve de compasiune mult mai mari decât oricine altul dintre cei pe care i-am întâlnit. (Cel puțin, în interiorul propriului Omega. Se spune că, atunci când joacă fotbal, lovește până și în vechi prieteni, așa, de dragul artei. Alpha, evident, mai e în stare să-și arate colții!) Dar mila, „acea teribilă sumă a suferinței" (Euripide, prietene), îi este aproape. A subliniat pasaje în șir din *Perspectiva greacă*. „Învață că ești obligat să-i ajuți pe cei nedreptățiți", iată ce-a extras din *Rugătoarele*. Da, ar putea fi un expert. Îl mai citează pe Camus: „Poate că nu suntem în stare să evităm ca această lume să fie una în care copiii cad victimă torturii. Dar putem reduce numărul copiilor torturați". Știi, când a ieșit pentru prima oară după moartea lui Jack, a fost ca să se ducă la o serbare de Crăciun, la un orfelinat – da, acest ultim nerv viu în trupul unui om politic nu poate fi extirpat niciodată –, și totuși, Doamne, trebuie să-i fi venit greu să iasă din casă, îl puteai vedea cât de chinuit pășește, căci nu era locșor al trupului său, între piept și stinghie, care să nu-l doară. A intrat în camera de joacă a orfelinatului, unde-l așteptau copiii, și, cu toate că până atunci aceștia se zbenguiseră, la apariția lui au tăcut – un eveniment atât de extraordinar pentru ei. Un țânc de vreo șase ani, un băiețel negru, a alergat la el și i-a strigat: „Fratele tău a murit! Fratele tău a murit!" Cred că băiețelul voia numai să arate că e destul de isteț și a ținut minte ce i s-a spus. Venea la ei un bărbat al cărui frate murise. Și acesta era bărbatul.

Am mers cu el la orfelinat, Harry. Îți poți imagina ce rupere de nori în atmosferă. Un teribil val de dezaprobare mută trebuie să se fi repezit asupra puștiului, pentru că a început să plângă. Și știi, Bobby l-a ridicat în brațe, l-a lipit de el și i-a spus: „Nu-i nimic, mai am un frate".

A fost momentul când m-am îndrăgostit de Bobby Kennedy. Harry, bănuiesc că-ți spun toate acestea nu ca să evit de a privi în față prima pagină minunată a scrisorii tale, dar pentru a face tentativa de a-ți explica faptul că, în timp ce simțeam dragoste pentru Bobby, și așa îmi deschideam sufletul pentru a-i compătimi pe alții, m-am apropiat astfel de tine. Am o presimțire în ce mă privește. Nu știu cum se va întâmpla, nici în ce an, nici măcar dacă sper să se petreacă prea curând – îți mărturisesc doar o premoniție la limita spaimei. Cunoscând prea mica noastră disponibilitate pentru înțelepciune sau suferință, mi-e teamă că, atunci când vor veni, chinurile noastre vor părea că mătură totul din cale. Dar atâta lucru îți pot mărturisi – nu mai sunt îndrăgostită de Hugh. Vreau să zic, de iubit îl iubesc; îl respect enorm și prea multe din reflexele mele fizice, ca să zic așa, mi-au fost luate în robie. I se supun. Îmi stăpânește trupul în mai mare măsură decât aș vrea sau decât o doresc. Dar nu mai îmi place ca om. Are un mare dispreț pentru răposatul Kennedy, ca și pentru cel care a rămas în viață; și aici am tras linia. Copilăria lui cumplită nu-mi mai stârnește mila. Sunt o nevastă încarcerată în temnița în care încap toate nevestele nefericite – căsnicia mea-i pe jumătate. Fac parte din legiunea femeilor cu jumătate de căsnicie.

Astfel încât, cred că va veni și ziua noastră. Trebuie să aștepți, să ai răbdare – *nu putem face o singură mișcare greșită*. M-aș teme prea mult pentru tine, pentru mine și pentru Christopher. Dar trăiesc cu prima pagină a scrisorii tale și poate că timpul ne va ajuta. Poate că va veni și o zi care să fie a noastră. Nu ți-am mai spus-o. Ți-o spun acum. Te iubesc. Te iubesc cu toate greșelile tale și, Dumnezeule, Harry, cât sunt de elementare, mocofan ce ești.

Sărutări,
Kittredge.

URMAREA

Washington, Roma
1964-1965

1

A reieșit că răbdarea era un cuvânt operativ. Povestea mea de dragoste cu Kittredge n-avea să înceapă în următorii șase ani, iar apoi, timp de mai mulți ani, aveam să ne întâlnim o dată pe săptămână și, uneori, pentru că trebuia să fim circumspecți, nu mai des de o dată pe lună, până în momentul în care Hugh și Christopher au avut tragicul accident, când ne-am căsătorit în plină obsesie a acelui eveniment.

Dar toate acestea ne stăteau în față. Aveam să trăiesc vreme îndelungată cu șocul acelui asasinat în inimă și în oase, și-l simțeam până și în aerul pe care-l respiram la Langley, până când, în cele din urmă, timpul a redus sentimentul acelei catastrofe memorabile și acesta s-a estompat topindu-se în istorie și în zvonuri pe culoare, ponderea faptului revenind la dimensiunile sale reale – o nouă vină care ne apăsa viața.

Harlot s-a dovedit implacabil în capacitățile sale de exagerare. Avea conștiința existenței semințelor de consternare care-și înfigea rădăcini în visele celor din Agenție, iar aceasta nu se limita la unul sau la doi; era felul lui de a comemora Ziua. Încheia cu un monolog, pe care l-am auzit în mai multe rânduri, deși de fiecare dată în compania unui auditoriu diferit și ales cu o grijă aparte.

– În după-amiaza acelei unice zile de vineri, 22 noiembrie 1963, începea Harlot de obicei, vă pot spune că ne-am adunat cu toții în sala de ședințe a Directorului, de la etajul șapte, dar toți, satrapi, mandarini, suzerani, padișahi, maharajahi, mari moguli, lideri.

Și am stat acolo, zicea Harlot. Era pentru prima dată, unica, aș zice, când atâția bărbați străluciți, ambițioși și plini de ingeniozitate – pur și simplu ședeau. În cele din urmă, McCone a zis: „Cine-i Oswald ăsta?" Se lăsase o *tăcere* ca la campionatul anual de baseball. Soiul acela de liniște pe care-o „auzi" atunci când echipa aflată în deplasare înscrie de *opt ori* la rând încă din primele minute.

Să nu încercăm, deci, să măsurăm tristețea care domnea. Semănam cu niște directori de bancă într-un moment în care tocmai au fost anunțați că o bombă cu ceas ticăia în subterană. Fiecare trebuie să-și golească seiful. Dar într-un asemenea moment, nici nu-ți dai seama câte ai de ascuns. Am început să mă gândesc la câțiva dintre oamenii noștri cu ce-au făcut ei mai rău. Bill Harvey, la Roma. Boardman Hubbard, la Paris, cu AM/ȘFICHIUL. Imaginați-vă că Fidel Castro îl scoate la iveală pe Cubela. Te apucă amețeala. Fiecare dintre noi aveam de-a face cu stafiile celuilalt. Eram în așteptarea celor mai mici detalii privitoare la Oswald, să înceapă să ne biciuiască discernământul. Doamne, omul ăsta, Oswald, după ce-a lucrat la Baza Aeriană Atsugi, a plecat în Rusia. Nu acolo l-au testat și pe U-2? Apoi, acest Oswald

îndrăznește să se întoarcă din Rusia! Cine l-a anchetat? Cine a luat legătura cu el? Dar măcar are vreo însemnătate? Pericolul comun poate fi încă mai cuprinzător decât complicitatea noastră individuală. Poate oare face cineva *ceva* în legătură cu Oswald? Nimeni nu-și exprimă gândul cu voce tare. Suntem prea mulți. Ședința se sparge. Oricum, înghețase deja în tăcere. Ne întâlnim seară de seară, în doi sau în trei. Informația continuă să aflueze. Din ce în ce mai rău. Marina Oswald, soția lui rusoaică – totul era așa de nou, încât nu spuneam „Marina", ci „Marina Oswald, soția lui rusoaică" – are un unchi locotenent-colonel la MVD. După care aflăm că George de Mohrenschildt, pe care se întâmplă că unii dintre noi îl cunosc, un tip cu contract foarte cultivat, a fost cel mai apropiat prieten al lui Oswald din Dallas. Doamne, George de Mohrenschildt ar putea câștiga bănuți francezi, germani, cubanezi, și poate că Mohrenschildt mai câștigă și banii noștri. Cine-l plătește? Unde și-*a atârnat* pălăria? Nimeni nu s-a dus acasă pentru weekend. S-ar putea să fie ultimele ore de care ne mai bucurăm la Langley. Și vine duminică după-amiază. Vestea face ocolul coridoarelor. Resuflăm ușurați, slavă Domnului. Frunzele moarte valsează în grădină. Un scandalagiu miraculos, purtând numele de piatră prețioasă Jack Ruby[1], tocmai l-a ucis pe Oswald. Îndesatul Jack Ruby nu poate suporta gândul de-a o vedea pe Jacqueline Kennedy cum suferă în cursul unui proces public. De la Războiul Rozelor încoace n-am întâlnit un bărbat atât de cavaler. Starea de spirit la etajul șapte seamănă acum cu ce vezi în ultima rolă a unui film de Lubitsch. Mai că nu ne facem cu ochiul. De atunci tot zic: Îmi place Jack Ruby. Flăcăul care și-a plătit datoriile. Singurul lucru care n-a fost stabilit încă, spre deplina mea satisfacție, este cine a trimis nota de plată – Trafficante, Marcello, Hoffa, Giancana sau Roselli?

În orice caz, avem liber. Va urma o încurcătură de-o să ne strice dosarul pe veci. Mă țin minte prezicând rezultatul încă din seara aceea de duminică. M-am întrebat: cine nu s-ar teme în caz că ar ieși la iveală povestea adevărată? Ai de parcurs o listă întreagă. Republicanii au de ce-și face griji: aripa lor de dreapta, a nababilor din Dallas, ar putea fi implicată. Liberalii trebuie să fie în pragul unei spaime primitive. Castro, chiar de-ar fi nevinovat, nu poate pune mâna în foc pentru toate elementele din DGI. Helms trebuie să-i aibă-n vedere pe cei din Mafia, plus haimanalele, plus nemulțumiții din JM/VALUL. Nu poți da socoteală, prin definiție, pentru o enclavă sau alta. Da, CIA s-ar putea să aibă mult de pierdut. La fel și Pentagonul. Dar dacă descoperim că sovieticii l-au pilotat pe Oswald? Nu poți avea un război nuclear numai pentru că un *arriviste*[2] irlandez a fost împușcat de Roșii. Dar dacă sunt cubanezii anticastriști de la Miami? În definitiv, e o probabilitate a naibii de bună. Ceea ce ne aduce înapoi la republicani, la Nixon, la grămadă. Nu, nu chiar la gră-

[1] În engleză, *ruby*=rubin (n.tr.).

[2] În original, în limba franceză (arivist) (n.tr.).

madă. Un trăgător vietnamez dibaci își poate răzbuna șeful mort, pe Diem. Gașca Kennedy nu-și poate îngădui să-l dea în vileag, nu-i așa? O corodare a legendei și-ar putea face loc până la catafalcul martirului. Și mai e FBI-ul. Cum ar putea el permite ca vreuna din aceste supoziții să fie sub lupă? Fiecare din ele îți sugerează o conspirație. Nu-i deloc în interesul lui Buddha să bată toba în fața lumii că FBI-ul este ciudat de incompetent în detectarea conspirațiilor pe care nu le clocește el însuși. Nu, nimic din toate astea nu-i în interesul omniscientului pasămite Buddha, cel cu șezutul mare. De aceea, Oswald, văzut ca ucigaș solitar și de capul lui, le convine cum nu se poate mai de minune tuturor – KGB-ului, FBI-ului, CIA-ului, DGI-ului, familiilor Kennedy, Johnson, Nixon, Mafiei, cubanezilor din Miami, cubanezilor lui Castro, până și echipei lui Goldwater. Și ce-ar fi s-o fi făcut-o un partizan de-al lui John Birch? Simt cum în vinele fiecăruia dintre complotiștii care au declarat măcar o dată că-l vor omorî pe John Kennedy fierbe entuziasmul. Le vine greu să creadă că n-au făcut-o cu mâna lor, chiar știind că nu-i așa; în definitiv, cazanul fierbe întruna – cazanul dezinformării. Știam că ne vine rândul la o investigație foarte prestigioasă, care s-ar putea dovedi un model de împotmolire. Am decis, așadar, să mă rezerv pentru altceva, lăsând fiertura să-și vadă de fiert, și m-am întors la o muncă serioasă, una care să lase urme tangibile.

Dacă Harlot evoca, nu-i așa?, capacitatea lui de detașare din seara aceea de duminică, la șaizeci de ore după asasinat, sau recapitula ceea ce aflase în lunile următoare, eu nu eram în stare să rezum situația. Rămăsesem înglodat în moarte. Dacă obsesia este un soi de bocet pentru toate temerile noastre îngropate în țărână nesfințită – vreau să zic, în țărâna nesfințită a sufletului nostru –, atunci eram obsedat. Moartea lui Marilyn Monroe nu-mi mai ieșea din minte. Dacă, după cum susținea tatăl meu, Hoffa putuse concepe o asemenea crimă pentru a le provoca celor doi Kennedy o rană politică de nevindecat, atunci câți inși n-aș fi putut numi eu însumi, în stare să-l ucidă pe Jack pentru a provoca un război împotriva lui Castro?

Harlot s-ar fi putut să recunoască, în ce-l privea, că din fiertura aceea era cu neputință să scoți un tipar, eu însă nu puteam. Eram prizonierul vitezei amețitoare a minții mele și, nu o dată, noaptea, reveneam iar și iar asupra faptelor, ca un vânător pe urma vânatului. Îmi rememoram tot ce știam despre un Howard Hunt și despre prietenia profundă care-l lega de Manuel Artime. Hunt avea timpul și ocazia – dar oare ura lui era destul de adâncă? Ar fi putut, prin Artime, să obțină o linie până la cei mai violenți membri ai Brigăzii. Când mintea mea obosea să se mai interogheze în legătură cu Hunt, mă apucam să clocesc idei despre Bill Harvey. Am mers până acolo încât să verific dacă părăsise Roma în ziua aceea de vineri a lunii noiembrie. N-o părăsise. Apoi mi-am dat seama că nici nu conta. Dar – avea posibilitatea? Și unde fusese Dix Butler? Ajunsese în Vietnam sau făcuse un popas la Dallas? N-am

putut stabili. Mă mai întrebam dacă nu cumva Castro, prin intermediul lui Trafficante, nu reuşise totuşi să ducă la bun sfârşit un asasinat, în timp ce noi dădusem greş cu mai multe. În nopţile mele de nesomn erau atâtea ceasuri în care nu mă puteam reţine să nu mi-l imaginez pe Oswald şi faţa lui îngustă, chinuită, de muncitor. În septembrie, Oswald fusese în Capitala Mexicului. Cal mi-a arătat un raport. Cartierul General de la Langley telegrafiase Staţiei din Mexico, cerând numele tuturor contactelor avute de cele două mărimi ale KGB-ului de la Ambasada Rusă. Staţia noastră trimisese un răspuns. Benzile interceptărilor telefonice făcute la Ambasadele Cubaneză şi Rusă au scos la lumină numele de Oswald şi de Rolando Cubela. Oswald chiar sunase Ambasada Sovietică de la telefonul Ambasadei Cubaneze. Într-o rusă grosolană şi negramaticală, omul care îşi spunea Oswald insistase să vorbească cu „tovarăşul Kostikov".

– E dubios, a zis Cal. Ştim că Oswald cunoaşte bine limba rusă.

– Dar Cubela?

– Ah, Cubela. El poartă convorbiri cu tovarăşul Kostikov. Nu ştim despre ce. Presupun că are contacte cu toată lumea.

– Noi, fireşte, am renunţat la el.

– Cerule, da. Cal a ridicat din umeri. În orice caz, s-a terminat. FBI-ul urmează să ne spună că Oswald a acţionat de unul singur.

– A făcut-o oare J. Edgar Hoover?

Gândurile mele nu cunoşteau odihnă. Într-o zi, pe timpul audierilor Comisiei Warren, şeful comisiei l-a întrebat pe Allen Dulles:

– În cazul unor acţiuni clandestine, angajează oare FBI-ul şi CIA şi persoane cu caractere urâte?

Şi Allen Dulles, cu bonomia unui băiat de zahăr care e în stare să şi-i aducă la moara lui pe o mulţime dintre tâlharii străzii, i-a replicat:

– Da, nişte persoane cu caractere teribil de urâte.

– Trebuie să fi fost unul din momentele de sărbătoare ale lui Allen, a remarcat Hugh Montague.

Ajunsesem într-un punct în care aş fi fost gata să cred că fusese isprava lui Allen Dulles. Sau a lui Harlot. Ori, într-un punct oarecare al reţelei, putusem fi vinovaţi şi noi, Cal şi cu mine. Gândurile o luau la goană. Încă nu-mi însuşisem prima lecţie de înţelepciune universală. Nu există răspunsuri – există numai întrebări.

Fireşte, unele întrebări se dovedesc, în mod obligatoriu, mai bune decât altele.

2

12 septembrie 1964

Dragul meu Harry,

N-a spus oare Fidel Castro că revoluția trebuie pecetluită cu sânge? Presupun că echivalentul – fie și la o scară individuală – ar putea fi găsit în felul în care o femeie măritată și-ar dovedi seriozitatea față de amant printr-un act de trădare *nu neapărat carnală* față de jumătatea sa. Astăzi doresc să consum eu însămi un asemenea act. Conținutul acestei scrisori urmează să-ți pună la dispoziție un material excepțional despre Bill Harvey. Acesta este într-adevăr privilegiul cel mai mare pe care Hugh l-a împărțit vreodată cu mine, iar acum, când eu îl fac pe din două cu tine, cercul celor care se află în stăpânirea lui va fi limitat la Hugh și Harvey, precum și la noi doi – și atât.

Iată, așadar, unul din secretele speciale ale lui Hugh. Patru pagini de transcriere a unei conversații pe care a avut-o cu Harvey, la Berlin. Deoarece tu îl cunoști pe Regele William, așa cum e el pentru toată lumea, întrucât ai lucrat cu el, vei avea fără îndoială multe de remodelat în mintea ta, dar în ce mă privește, am simțit doar orgoliul intrării în posesiunea unui obiect nou, precum și deșertăciunea care poate însoți un asemenea orgoliu. Reacția mea intimă a fost lamentabilă. Mi-am zis: un an de bătut la cap, dar acum ce mai contează? Am aflat un secret de mare gravitate despre un ins tras la fund, Bill Harvey. Iar eu chiar abuzez de acest dar, transmițându-l mai departe. Și sunt mai mult decît fascinată.

Când am isprăvit cele patru pagini (din care există un singur exemplar și, te asigur, Hugh și le-a luat înapoi chiar în clipa când le-am terminat de citit), l-am întrebat cine le mai văzuse, la care el mi-a trântit uluitoarea mărturisire că te lăsase pe tine să-ți arunci privirea pe primele două file, cu mai bine de opt ani în urmă.

– Firește, a zis Hugh, primele două pagini nu-i mare lucru de capul lor. Bietul băiat era pe jumătate doborât de frustrare.

Ei bine, Harry, îmi voi da toată osteneala să fac ordine în jumătatea ta răvășită. Deoarece nu am transcrierea, voi fi nevoită să-ți rezum ce-mi aduc aminte. Chiar în capul paginii a treia, Hugh îi menționează lui Harvey că a stat la o mică șuetă cu prima soție a lui Bill, Libby, și că faptul avusese o mulțime de urmări. Mai ții minte toată gălăgia despre mașina prinsă în ditamai balta după ploaie? Îți amintești? Libby chema FBI-ul, întrucât bărbatul ei nu venișe acasă și era îngrijorată. În povestea înșirată de Harvey Agenției, în 1947, prefera demisia din FBI transferului la Indianapolis, transfer cu care-l pedepsea anume Buddha pentru că dormise toată noaptea în mașina lui împotmolită, fără să telefoneze măcar o dată la Biroul Federal. Ei bine, când Hugh avea să stea de vorbă cu Libby, cu vreo nouă ani mai târziu, a găsit-o încă încrâncenată, cum numai o fostă nevastă poate fi. I-a zis, deci, că ea n-a dat nici un telefon la Birou. De ce-ar fi făcut-o? Bill pleca de acasă seară de seară, până pe la trei și patru a.m. Hugh i-a verificat varianta prin propria sa sursă la Biroul Federal, care avea acces la hârțoage. Și într-adevăr, nici vorbă de

vreun apel telefonic, în dimineața cu pricina din 1947, din partea lui Libby Harvey. Concluzia lui Hugh: povestea lui Harvey fusese curată punere în scenă din partea lui Buddha, ca să-l vadă pe Bill Harvey instalat frumușel în Agenție. Hugh mi-a povestit că Hoover făcuse ce făcuse și izbutise să strecoare, într-un fel sau altul, o duzină din oamenii lui cei mai buni printre noi, ca agenți foarte speciali, și a făcut-o cu acuratețe în zilele acelea de la începutul activității noastre, când, după spusele lui Hugh, „eram buni, blânzi, simpli și inocenți". Cel mai bun dintre agenții aceia speciali era însă Harvey. Îi trecuse lui Hoover, timp de aproape zece ani, un material de nepreţuit din sertarele Agenției.

La finele paginii a patra, îl simți pe Harvey micșorat și supus, cam în felul în care avea să fie de atunci înainte. Următorul târg mi-l amintesc cuvânt cu cuvânt.

– Nu mă vei crede, i-a zis el lui Hugh, dar eu chiar îl urăsc pe Buddha.

– Da, a spus Hugh. J. Edgar Hoover nu-i un om bun, iar tu te prăpădești de dragul fundurilor noastre, nu-i așa, chiar dacă te-ai dat peste cap în toți anii aceștia să-i distribui lui Buddha cele mai bune cărți ale noastre!

– Am mai mulți prieteni buni aici decât dincolo, îi răspunde Bill.

– Ei bine, care agent dublu bun n-are? i-o întoarce Hugh. După care i-o zice pe șleau: E o restanță de rău augur, Bill. Am să te cred pe cuvânt: pe noi ne placi mai mult decât pe Buddha. Așa încât vei obține pentru noi toate intrările de vârf din dosarele sale speciale. Nu-mi pasă în ce fel o vei face. Iar dacă J. Edgar va descoperi vreodată cu ce te ocupi și te întoarce din nou, ei bine, agenții tripli au viață scurtă. Ți le pun în cap pe maimuțele cele mari. Ți-e *claro, hombre*?

– *Claro*, răspunde el.

Acesta-i târgul, Harry, cu care se încheie transcrierea. Desigur, ai și ghicit prima mea întrebare pusă lui Hugh:

– Și de-atunci îl pilotezi pe Harvey?

– Fără întrerupere, începând cu călătoria mea la Berlin, din 1956. A fost un dejun încununat de succes. Foarte. Bietul Bill. Să trăiești cu două fețe toți anii aceștia, nici o mirare că și-a dat brânci să bea cât doi.

După cum vezi, Harry, ai o mulțime de rumegat. Trădarea îmi dă fiori. Tocmai am spus rămas-bun unuia din cele mai serioase legăminte de femeie măritată. Pentru o vreme ar trebui să-ți ajungă. Te sărut cu patimă.

A ta, Kittredge

3

O vreme aveam să-i scriu scrisori pasionate, dar Kittredge nu mi-a răspuns. În cele din urmă, m-a trimis la Talmud: „Dragă Harry, îți trimit niște înțelepciune pentru partea aceea din tine, nu prea mare, prin care ești evreu. Când vechii evrei din Babilon nu voiau să se arate indulgenți cu o tentație puternică, își îngrădeau dorința. Cum un singur rând de ziduri nu-i niciodată de ajuns pentru a zăgăzui un impuls, mai construiau un zid în jurul gardului. Iată

de ce nu mă văd cu tine și nu-ți încurajez scrisorile de dragoste. Spune-mi mai degrabă ce mai e nou".

M-am supus în silă. Scrisoarea care urmează poate servi ca mostră.

12 septembrie 1965

Dragă Kittredge,

Recunosc că a trecut un an de când mi-ai trimis informația aceea specială referitoare la William Harvey, și de atunci n-am încetat să mă gândesc la el. În fapt, aflu ce mai face de la Cal, care-i teribil de îngrijorat de încurcăturile în care intră Harvey la Stația de la Roma. Cu cât își dă silința mai tare, în calitatea lui de descurcă-lume spre folosul lui Helms, cu atât e nevoit să-și pună întrebarea dacă Helms, odată ajuns directorul nostru, cândva, îl va desemna pe Cal ca adjunct al său. Mi-e teamă că gândul cățăratului pe o scară face parte acum din socotelile tatei. Cal a redevenit tot atât de autoritar ca pe vremea copilăriei mele. Avem divergențe. Cred că-i furios pentru că nu voi mai lucra pentru el, fiindcă am ales să colaborez cu Hugh. Dar, în realitate, după Paris, a devenit imposibil ca tatăl meu și cu mine să mai rămânem împreună. Nu există nici o rațiune, dar știi, conștiința încărcată persistă între noi. Iar zilele acestea tatăl meu trece din nou printr-o pasă sumbră. Nu știu dacă motivul acestei pase este Harvey, însă pe tata îl obsedează. Vezi tu, de voie, de nevoie, Helms este pe punctul să-l recheme pe Sălbaticul Bill de la Roma și să-l trimită la păscut. Cui să-i încredințeze însă misiunea de a-i spune omului adevărul? Helms vrea ca însuși Cal să plece într-acolo și s-o facă el:

– Dacă te duci tu, o să-i mai atenueze din șoc, îi zice el tatei. Unul dintre noi ar trebui să fie lângă el, să-l ajute la coborâtul treptelor.

Cal trece totuși prin ceva ce aș fi tentat să numesc o cădere de energie;

– N-o pot face, mi-a zis el nu o dată. Nu l-aș ierta în ruptul capului pe Bill Harvey dacă ar veni la mine și mi-ar spune că eu i-am copt-o. Aș presupune că omul simte o bucurie răutăcioasă, și asta m-ar aduce într-o stare insuportabilă.

– Cu toate acestea, am îndrăznit eu, în caz că Helms ți-ar cere-o, nu prea văd cum l-ai putea refuza.

– Ei bine, îți pot cere ție să-mi ții locul. Dacă-l trimit pe fiul meu se cheamă că e un semn de respect.

– N-ar fi exclus ca în cele din urmă să mă iau de gât cu Bill.

– Rick, nu te-aș pune pe tine dacă n-aș fi convins că o vei scoate la capăt. O oră sau două jenante, da, însă ești fiul meu. Să sperăm, însă, că o va face din proprie inițiativă, la timpul potrivit.

A lăsat lucrurile așa, dar eu, pentru prima dată în viața mea, nu-l mai cred pe tatăl meu. Consider că reticența lui e inspirată de dorința de a face carieră. Bănuiesc că se teme de cine știe ce boroboață de-a lui Harvey, cu care Boardman Hubbard, viitor adjunct de director al Agenției, nu dorește să aibă vreo legătură. Sper să mă înșel. Și mai sper, da, că Bill Harvey își va cere pensionarea sau se va schimba în bine. Încurcătura, cred eu, pornește chiar din felul cum a ajuns în acest post. Problema, dacă-ți aduci aminte, consta în aceea că Helms a trebuit să-l facă nevăzut din ochii lui McCone. Roma era singura

ieșire. Pentru a-l ademeni, Helms i-a dat lui Harvey un bilet de drum ambițios.

– Uite ce-i, i-a zis el, Roma a ajuns o drogherie de lux. Creme și pufuri. Primim informațiile cu lingurița de la serviciile italiene. O rușine. De zece ani încoace, n-am mai întors un singur kaghebist. Situația are nevoie de talentele tale, Bill. Du-te acolo, fii tare ca un căluț de preerie și subtil ca un Medici. Intră în ei.

Conform spuselor lui Cal, Helms îi făcea astfel vânt tipului, dar așa, ca să nu-și dea seama că era vorba de o retrogradare. Harvey însă a șarjat. Acum, nu-i mai puțin adevărat că până și cei mai buni oameni ai noștri de la Stația Roma cu greu ar putea fi numiți niște agenți calificați, așa încât nu agoniseam cine știe ce informații prin ei. Harvey i-a băgat însă în viteză pe toți cei care lucrează acolo. În definitiv, Roma devenise un locșor călduț pentru ofițerii de teren ajunși la o anumită vârstă. Aici, cel puțin, te puteai simți comod. Harvey i-a pus la șmotru. Îi tot împungea, bieții oameni, cam bătrâiori ei: „V-ați recrutat rusul pe ziua de azi?" Firește, nici pomeneală de recrutarea vreunui rus. Colac peste pupăză, Harvey a jignit și orgoliul italian. S-a străduit, făcând presiuni, să-l aducă pe propriul său italian ca șef al unui serviciu de informații local. Când, în cele din urmă, s-a descurcat și și-a plasat omul ales, acesta a ajuns de râsul noilor lui colegi italieni, încât să nu-l mai vadă acum în ochi pe Harvey. Și chiar a început să-l obstrucționeze. În cele din urmă l-a informat pe Regele Bill că nu va mai admite interceptarea liniilor telefonice ale Ambasadei Sovietice și ale țărilor din Est. Bill reușise să monteze o catastrofă. Încă vreo câteva episoade de același fel, și Harvey devenea faimos la iuțeală. La prânz, sforăia până era trezit de-un ghiont.

Apoi, a făcut un infarct. S-a vindecat. A băut în continuare. Într-o dimineață, din dosul ușilor închise ale biroului său a răsunat o împușcătură. Nimeni nu s-a urnit din loc. Nimeni n-a avut curajul să arunce o privire înăuntru. Cine-ar fi rezistat priveliștii dezastruoase pe care ar fi putut-o înfățișa pereții biroului lui William Harvey? În cele din urmă, una din secretare și-a luat inima-n dinți și a crăpat ușa. Harvey ședea la biroul lui, curățându-și arma, care se descărcase din pură întâmplare. Harvey i-a făcut cu ochiul.

Kittredge, cred că momentul se apropie. Mai deunăzi, Cal mi-a spus că Helms i-ar fi zis: „Îmi vine să-l iau pe Harvey cu capu' ăla de grăsan al lui și să dau cu el de perete pân-o trece dincolo."

Ei bine, s-ar părea că eu voi fi acela care va duce treaba la bun sfârșit. Șansele de a mă întoarce viu ar trebui să fie cel puțin de o sută la una în favoarea mea, dar, Doamne, acea *una* s-ar putea să fie tăciunele care mocnește sub cenușă, nu-i așa?

Toată dragostea, ție și lui
Christopher,
Harry.

4

A trecut jumătate de an până am primit semnalul, dar de venit a venit. Știa ce căutam la Roma. Trimisese o limuzină să mă întâmpine la aeroport și un om să mă treacă prin vamă. Când am intrat în biroul lui, în aceeași seară, țin minte că era îmbrăcat cam la fel ca mine. Purtam amândoi costume din flanel gri-închis, cu sacoul la un singur rând de nasturi. Cămașă albă și cravată din rips. A mea era roșu cu alb; a lui, verde cu negru. Am luat loc amândoi în biroul lui la ora 8,00 p.m., cu înțelegerea că vom merge să luăm cina la 9,00. Pe o tavă, un sfert de galon de Bourbon, un bol cu gheață și două pahare. Am băut în următoarele șapte ore și n-am mai ajuns la cină. Am golit și a doua sticlă. Se prea poate să fi fost cea mai strașnică pileală a mea de când mă știu și am zburat acasă cu o mahmureală destul de țeapănă, ca să mă țină departe de tării în următoarele câteva luni.

În seara aceea însă, băuturica a mers pe gât ca apa sau, mai exact, ca benzina. Adrenalina mea atinsese plinul. Dacă reușeam să obțin o ardere internă la fel de rapidă pe cât de repede o beam, poate izbuteam să intru în sistemul nervos cu înaltă cifră octanică al lui William Harvey. Un lucru e sigur: înțelegeam de ce era-n stare să toarne-n el cât turna. William Harvey nu avusese în toată viața lui un singur ceas în care să trăiască după propria lui măsură a lucrurilor, eliberat de pericolul exterior.

Începutul a fost destul de liniștit:

– Știu de ce te afli aici, a zis el cu vocea aia a lui joasă, și-i în regulă. Ai fost trimis să faci treaba altuia.

– N-am venit pentru că așa am vrut, i-am răspuns, dar știu de ce am fost desemnat tocmai eu. Pentru că eu, cel puțin, îți cunosc realizările și valoarea adevărată.

– Întotdeauna ai fost bun de gură. A chicotit, lucru neobișnuit la el. La Berlin m-ai lucrat pe la spate, SM/CEAPA.

– Mi-a fost tot timpul frică, o frică vârtoasă.

– Firește. Oricine lucrează pentru Hugh Montague are de ce să-i fie frică.

– Da, domnule.

– Iar acum ai venit să mă dai afară.

– Nu acesta este cuvântul.

– Ei bine, va fi – fiindcă n-am de gând să plec.

– Cred că hotărârea a fost luată. Dădeam fiecare replică după o pauză cât puteam de lungă.

– În caz că nu știi, a zis, tu ești băiatul cu prosoapele. Într-un bordel.

– Dintotdeauna mi-am dorit să știu ce sunt.

– Ha, ha. La Washington, Cal Hubbard tocmai încearcă să nu facă pe el, așa, cât se poate. Ți-a spus să-l suni de îndată ce isprăvești cu mine, într-un minut, corect? La orice oră, corect?

– Firește. Își face griji pentru dumneata.

– Să nu tai niciodată cartea balegă de cal cu cea pe care scrie balegă de vacă. Cal Hubbard face pe el de frică. Nu cumva să scot pușcociul și să-mi trag un glonț, care să-mi intre prin ochi și să ajungă-n occipital. În caz de sinucidere, blamul cade pe el.

– Vor să-ți găsească un loc potrivit. Locul cuvenit la nivelul de sus. Tatăl meu, mai mult decât alții, are sentimentul că John McCone a fost nedrept cu dumneata.

Harvey strălucea:

– Pot vedea ce i-a scris lui John McCone?

Lucrurile au mers tot așa un ceas încheiat. I-am absorbit ofensa, ironia, neglijarea cinei. Cândva, în cursul orei următoare, a început să vorbească cu răbufniri mai prelungite:

– Ai venit să scoți de la mine încuviințarea mea că mă voi întoarce, zicea, iar eu afirm că sunt gata să mă întorc cu primul sac de dormit care poate trece prin gaura din fundu' unui porc. E mai greu de trecut prin gaura porcului decât prin cea a unui ac. Așa că nu prea avem multe de negociat. Pe de altă parte, hai să stăm de vorbă. Vreau să aflu până la capăt de ce există diferențe de opinie despre felul cum îmi fac eu treaba. Vezi tu, nimeni nu m-a ajutat. Am ajuns la concluzia că am fost trimis unde nu trebuia cu tot dinadinsul – ia să-l dăm pe Sălbaticul Bill de-a rostogolul, pregătindu-l pentru pensionare. Să vă ia dracu pe toți. Nu mă retrag din activitate. Nu mi s-a dat concursul promis, iată de ce Roma n-a obținut rezultate. Știai că Hugh Montague își are propriile surse italiene, în orașul ăsta, la nivelul de sus? – și a ridicat mâna ținând-o orizontal, mult deasupra capului – agenți suspuși, pe care i-a instalat și i-a consolidat cu ani în urmă, italo-americani cu portofolii de miniștri. Hugh Montague nu-mi dă accesul la ei. „O scoți la capăt cu ce ai", așa sună mesajul lui Montague, cel pentru care am făcut mai mult decât pentru oricine altcineva. Omul e un studiu în granitul nerecunoștinței monumentale despre ingratitudinea gradelor înalte. Tu, Hubbard, ai fost întotdeauna băiatu' care i-a cărat prosoapele.

– Mai ia un pahar, am zis, te mai moaie nițel.

– Pe mă-ta. Nu sunt parte complice la nici o apreciere cosmică a adâncurilor în care m-am scufundat. Nu mă voi șterge de pe listă cu mâna mea.

A băgat mâna în tocul de la umăr și a scos un Magnum. Habar n-aveam dacă era un revolver Colt sau Smith & Wesson, și am deliberat, în sinea mea, dacă să-l întreb sau nu, dar la ce bun? S-a uitat la el, l-a demontat și i-a cercetat butoiul. L-a șters cu batista, una curată.

– Unii zic despre mine: „Iar l-a apucat“, a vorbit mai departe Harvey. A montat butoiul și a îndreptat visător arma în direcția mea. Au ajuns la concluzia că joc teatru, fără să-și sea seama că eu chiar simt pornirea aceea cu rădăcinile înfipte în ce am eu mai curat, de a apăsa pe trăgaci și de a-i șterge câte unuia numele lipit de trup. Să-l restitui grămezii nediferențiate. Singura rațiune pentru care n-am apăsat pe cățea până acum e aceea că n-am avut niciodată pe cine trebuie sub cătare. Când mă încearcă un impuls, uite-așa, foarte puternic, ca acum, nici unul din adresanți nu s-a dovedit că merită să intre în istorie o dată cu mine. Așa încât n-am apăsat pe trăgaci. Dacă astă-seară l-aș avea în față pe Hugh Montague, ar fi un om mort, și Harvey a ochit apăsând pe trăgaci, dar fără a avea glonț pe țeavă. Dacă ar fi taică-tu, s-ar putea să dau cu banul. Dar tu – tu ești relativ în siguranță. A pus arma pe masă. Șezi la loc, a zis. Să vorbim despre altceva.

Era pentru prima dată că mă lua drept țintă în noaptea aceea, dar nu și ultima. Avea să revină la armă. Cu cât zăcea mai mult pe biroul lui, cu atât devenea mai mult o a treia parte prezentă – o prezență care opta pentru tăcere.

– Te-aș întreba, a zis, ce crezi despre Lee Harvey Oswald?

– Cred că ar trebui descoperite niște lucruri în legătură cu el.

– Rahat, Hubbard, asta numești tu un răspuns? Servește niște Bourbon. A turnat pentru amândoi. Îți puneam întrebarea pentru că numele lui Oswald mă intrigă. După cum poate știi, îl urăsc pe feciorul ăla de târfă de Bobby Kennedy, cu o ură care mă face să sar în picioare cu arma-n mână din străfundul somnului. Un vechi reflex, de pe când lucram pentru Biroul Federal. Aș fi în stare să-l ciuruiesc dacă ar ședea în locul tău. Și ăsta – Lee Harvey Oswald – îl ura pe Bobby. Fratele rămas în viață primește toată cantitatea de ură a glonțului. Așa încât m-am jucat cu ideea „Oswald“, dar nu în calitate de om al Agenției – nu m-am întrebat cine-l pilota sau dacă a fost un *espontáneo* –, nu, pur și simplu m-am jucat cu numele lui, Lee Harvey Oswald, un nume bizar. Apoi am avut șocul. Scoate-l pe Oswald, pentru că nu-mi spune nimic, dar păstrează-l pe Lee Harvey. Pe când eram copil, mi se spunea Willie Harvey. Crezi că Dumnezeu vrea să-mi comunice astfel ceva? M-am apucat să cercetez biografia lui Lee Harvey. Un material uluitor. Știi care-i era serialul favorit în adolescență? *Am dus o viață triplă*, maculatura aia a lui Philbrick de la TV, despre FBI. Ei bine, fir-ai tu să fii de Lee Harvey, că și eu, William King Harvey, am dus o viață triplă pentru FBI. Eu zic că-i mai mult decât o simplă coincidență. Am cumpănit faptul, Hubbard, și am ajuns la o concluzie profundă. Există un opus al entropiei. S-ar putea ca universul să n-o ia la vale. Există ceva în curs de alcătuire, pe care l-aș numi o nouă întrupare. Entropia și încorporarea s-ar putea să fie tot atât de legate între ele ca antimateria și materia. A râgâit gânditor. Da, a zis, formele se deteriorează și se scufundă în mare, dar altele posibile se combină între ele și se activează căutându-și întruparea. Picăturile de apă au tendința de a se contopi sub forma unei picături

mai mari. *Există* un tropism sub formă, Hubbard, care contracarează descompunerea. Îți spun toate acestea pentru că am simțit o relație invizibilă între Lee Harvey și mine, o relație care-mi întărește conceptul de încorporare. O întrupare născândă. Își căuta o formă mai cuprinzătoare. Ai înțeles, Hubbard? A dat pe gât un alt rând de Bourbon.

A vorbit. O oră întreagă, de la jumătatea întâlnirii noastre mai încolo. Mi-a povestit cum se simte cineva care știe că a avut geniu și l-a pierdut, „s-a scurs din mine, strop cu strop păcătos cu ajutorul nașului tău, Hugh Montague – pentru Dumnezeu, am aproape un motiv să te împușc“, și a cules din nou arma de pe masă.

Gestul s-a mai repetat în două rânduri. Ultima oară a ținut arma îndreptată spre capul meu timp de zece minute. M-am concentrat asupra expirației. Eram conștient că dacă voi reuși să dau afară tot aerul viciat din mine, aerul curat – sau ce mai rămăsese din el – va pătrunde și singur. Stând așa, pe linia de ochire, mă întorceam la una din ultimele zile ale celor două săptămâni de escaladă din vara aceea cu o jumătate de viață în urmă, când l-am întâlnit pe Harlot, și mi-a revenit în minte că, într-una din zilele chiar de la sfârșitul perioadei, am rămas în picioare pe o ieșitură de rocă lată de șase țoli, cale de vreo jumătate de oră, în timp ce Harlot, aproape prins în capcană, încerca să găsească deasupra mea o cale de acces peste o proeminență deosebit de incomodă, iar în tot acest răstimp nu-mi venise să cred că voi reuși să-l asigur în caz că va cădea. Eram ancorat de peretele meu de stâncă, dar nu-mi plăcea cum arăta pitonul.

În jumătatea aceea de oră îmi făcusem o idee despre cum ar fi să-ți petreci viața pe un plan vertical și nu orizontal. Îmi amintesc că am întors ochii spre întinderile plane de jos, erau tot atât de departe de mine precum continentul pierdut al Atlantidei. Acum, stând vizavi de Bill Harvey, cu revolverul lui ațintit asupra mea, tocmai descopeream cum ar fi să trăiești pe o linie dreaptă, și nu aveam întru totul certitudinea că zorii mă vor găsi în viață, iar asta, o știam, îmi oferea singura mea asigurare și cea mai fermă că-l voi putea împiedica pe Bill Harvey să apese pe trăgaci. Totul se petrecea prea aproape de mine ca să zâmbesc.

Către al șaptelea ceas, Harvey s-a apucat să-l imite pe Fidel Castro. Erau la mare distanță unul de altul și nu puteai concepe doi oameni mai deosebiți, dar poate că Harvey pornise tocmai în căutarea unor încorporări. Ori se stabilise o conjuncție între ora târzie, Bourbon și adrenalina noastră, biciuită de unul împotriva celuilalt? Simțeam că venise momentul când îmi va permite să râd, și chiar am și râs cu hohote la farsa uriașă pe care o conținea convingerea lui William Harvey că putea intra în pielea lui Fidel Castro.

– „Vă iert“, a zis Harvey, ridicându-și nasul lui de FBI-ist văzut din profil spre cer, „pe voi, cei din Statele Unite, pentru că ați încercat să mă lichi-

dați. Pentru că am descoperit, de-a lungul eșecurilor voastre, că societatea capitalistă e mai inaptă decât presupuneam.“ I-am prins tonul, Hubbard?

– Dă-i înainte.

– „Sunt dispus să iert niște eforturi atât de concentrate, deși neputincioase, dar nu le pot trece cu vederea colegilor voștri imperialiști faptul că ne trimit butoaie cu ulei alterat care să ne corodeze mașinile, ca apoi să vă bateți joc de ineficiența socialismului.“ I-am prins tonalitatea justă, fir-ar el de fecior de târfă?

– Pe-aproape.

– „Da, vă pot ierta tentativele de asasinat, dar mă simt obligat să vă spun că, din punctul nostru cubanez de vedere, spiritul american e liber. Pompați LSD în aer, într-un studiou de televiziune, în nădejdea că l-aș putea inhala și m-aș face astfel de râs în fața poporului meu, v-ați făcut planul să pudrați cu bacili tuberculoși costumul meu de scafandru, dar umblă vorba și despre țigări de foi muiate în otravă și scoici explozive. Cine a fost părintele acestor idei, oare? Prieteni, v-am descoperit sursa de inspirație. Ea este personajul literar de origine engleză, James Bond. M-a făcut curios acest agent, James Bond, care mi s-a părut cam sărac cu duhul și un impostor al omului de acțiune. Am cercetat, deci, izvoarele pe care ni le pune la dispoziție excelenta noastră Universitate din Havana, asupra caracterului autorului lui James Bond, și am descoperit în acest gentleman, Ian Fleming, un fante uzat și astmatic, cu inima hodorogită și șalele pe dric. Legendele voastre americane sunt inventate de oameni ca el“, și-a încheiat Harvey încarnarea lui Fidel Castro, și s-a frânt în două, pălit de un acces teribil de tuse. Când a scăpat de el, a lăsat și arma deoparte.

Avea s-o mai apuce o dată, dar mareea nopții se retrăgea. În cele din urmă, s-a sculat în picioare și a spus:

– Hai să facem câțiva pași pe jos. Voi lua o hotărâre pe drum.

Ne-am plimbat în jurul Ambasadei. Harvey a vorbit din nou:

– KGB-ul e pe urmele mele tot timpul. Uneori se țin de fleacuri scârboase. Păi, am ajuns să cred că tot ei au fost tipii care mi-au dezumflat roțile acu' vreo două zile, când am parcat lângă scările din Piața Spaniei. A suflat astmatic. Presupun că cineva m-ar putea împușca chiar în clipa asta. Sunt încă o țintă. Dar n-are a face. A mai respirat o dată din greu. OK, Hubbard, a zis el, mă voi întoarce acasă. Dar mai întâi vreau să dau un chef. Voi avea o țâșnitoare – mi-am și închipuit-o –, una care să împroaște cu șampanie, pe care s-o recupereze și s-o azvârle din nou. Ca să-i împrospătăm bulele de aer, vom introduce cartușe cu CO_2 în țevărie. Iradia. Mâine voi trimite o telegramă stațiilor noastre din toată lumea că mă întorc la Washington. Dă-mi voie să adaug un codicil, și anume că te voi vâna, pe tine și pe ai tăi, dacă voi avea cel mai mic indiciu că mă întorc în dizgrație.

– Nici gând de așa ceva, am zis.

– Păi, bine-ar fi de voi să nu fie. Mi-a pus mâna pe umăr. Ține-te zdravăn, Hubbard. S-ar zice că ești în stare să-ți păstrezi scaunul. Poate că ai curajul lui taică-tău.

– Nici o șansă.

– Aș vrea să fi avut un fiu, a zis el. Ne înapoiasem la Ambasada Americană și pășeam pe cărarea care ducea spre poartă. M-a luat să facem un tur prin spate. Am ceva să-ți spun, a adăugat el.

– Da, domnule.

– Eu sunt omul care l-a demascat pe Philby.

– Toți o știm.

– Dar după ce l-am demascat, am început să mă întreb – nu cumva rușii au fost cei care luaseră hotărârea să-i arunce acoperirea în aer? Dacă-i așa, mi-am făcut eu socoteala, există un singur răspuns. Urmăreau să protejeze ceva mai important. *Pe cineva* mai important. Acum, chestiunea care se pune este: *pe cine*? Întrebarea stăruie. Îți cer să ghicești cine-i mahărul ăla.

N-a mai adăugat nici un cuvânt, dar o parte a creierului meu a rămas pentru totdeauna marcată de teama că acela era Harlot.

Harvey a pus capăt acestei solemnități alcoolice, care durase ceasuri în șir, ușurându-se peste o parte a zidului din dos al Ambasadei Americane la Roma. Și în timp ce-o făcea, mi-a zis:

– Hubbard, habar n-ai tu cât de aproape mă simt de Iisus Hristos când mă ușurez așa, din plin, ca acum. După care am dat din cap, să ne luăm rămas-bun – ca un ultim dar, o durere de cap, s-o duc cu mine acasă o dată cu mahmureala.

Moscova, martie 1984

Acea expresie anticlimatică – „o durere de cap, s-o duc cu mine acasă o dată cu mahmureala" – mă readucea la ultima pagină pe care o scrisesem pentru Alpha. Nu mi-am dus mai departe memoriile. Lungit în patul din odăița mea strâmtă, așezată într-o aripă îndepărtată a vechiului hotel Metropole din Moscova, cu ochii înfipți în plafonul absurd de înalt, ale cărui proporții îți dădeau ecoul unui spațiu mai cuprinzător care trebuie să fi existat cândva, în împărăția ultimului țar, știam un singur lucru, și anume că nu-mi doream ca manuscrisul meu să se termine, nu voiam să isprăvesc cu el. Acele două mii și mai bine de pagini microfilmate ale manuscrisului fuseseră ca niște bănuți în buzunar – o asigurare esențială și primitivă împotriva rigorilor unei țări străine și ostile. Acum, capitalul meu era consumat. Ieșisem din teorie și mă regăseam numai eu cu mine, pornit într-o misiune al cărei scop nu-l puteam numi, dar pe care, în sinea mea, îl cunoșteam. Căci, dacă răspunsul n-ar fi existat, viu, undeva într-un ungher al minții mele, ce căutam aici?

M-am gândit apoi la Harlot și la incomensurabila lui vanitate. Mi-a revenit în minte o veche întâmplare. În zilele petrecute la Reflecting Pool, într-o seară, Harlot intrase în biroul unui asistent al său, încartiruit la I-J-K-L, și, rămas în picioare în întuneric, a privit peste drum la clădirea vecină. Într-un birou luminat, de dincolo, l-a zărit pe unul dintre colegii săi sărutându-se cu o secretară. Harlot a sunat prompt la biroul respectiv și, sub ochii lui, bărbatul s-a smuls din îmbrățișare să ridice receptorul.

– Nu ți-e rușine? a întrebat Harlot.

– Cine-i la aparat?

– Dumnezeu, a zis Harlot și a lăsat receptorul în furcă.

Ultima oară când Hugh Montague adusese vorba despre Dumnezeu în prezența mea a fost cu ocazia ultimului drum pe care-l făcusem de la Langley spre casa lui de țară de pe marginea șoselei cu patru benzi pentru camioane. În după-amiaza aceea, îmi vorbise pe larg despre teoria creaționismului și o făcuse cu strălucirea lui de odinioară, pot depune mărturie, întru nimic diminuată.

– Ce zici, Harry, m-a chestionat el, este sau nu un oximoron expresia „un fundamentalist sofisticat"?

– Nu văd de ce n-ar fi, am spus eu.

– Snobismul intelectual, mi-a replicat Harlot, iată partea ta slabă. Ai face bine să meditezi mai atent la semnificațiile care pot fi extrase din nebunia vădită a cuiva.

Ca de obicei, o sclipire a egoului tău se dovedea suficientă pentru a te dărui cu produsele minții sale.

– Da, a urmat el. Creaționiștii se îmbulzesc să ne spună că începutul lumii, după cum stă scris în Biblie, ne trimite cu cinci mii și vreo câteva sute de ani în urmă. De tot hazul, nu? Fundamentaliștii se dovedesc astfel proști cu toptanul. Cândva, însă, mi-am spus: „Cum aș fi procedat eu în locul lui Iehova pentru a concepe făptura om, care, imediat ce aș fi creat-o, s-ar fi străduit din răsputeri – dată fiind oportunitatea pe care i-am oferit-o Satanei – să-mi descopere natura? Și cam ce-ar fi de făcut ca aceasta să nu ajungă o patimă omenească? Eu l-am creat pe om, în definitiv, după chipul și asemănarea mea, așa încât va dori să-mi descopere natura pentru a-mi lua tronul. Mi-aș fi permis însă vreodată un asemenea contract dacă nu mi-aș fi luat din principiu precauția înțeleaptă de-a forja o poveste de acoperire?"

– O poveste de acoperire? Nu intenționasem să-i repet cuvintele, dar am făcut-o.

– O poveste de acoperire grandioasă. Nimic vulgar sau meschin. Cu toate detaliile, desăvârșită ca o poveste. Imaginează-ți numai că, în momentul când a încheiat înțelegerea cu Satana, Dumnezeu a desăvârșit lumea. Cu vreo cinci mii și vreo câteva sute de ani în urmă, ni s-a dat înfățișarea completă a lumii. Dumnezeu a creat-o *ex nihilo*. Ne-a dat-o completă. Fiecare ființă a început să trăiască într-una și aceeași clipă a Creațiunii. Și totuși, fiecăruia i se dăduse un trecut individual. Totul fusese făurit, firește, din nimicul infuzat cu geniul divin. Crearea acestui trecut imaginar a fost capodopera lui Dumnezeu. Tot ce trăia, toți bărbații, femeile, copiii tuturor triburilor și climatelor, bătrânul de optzeci de ani, bărbatul de patruzeci și cinci de ani – toți au fost creați în clipa în care El a pus pe vatra de piatră, aprinsă, mâncarea pe jumătate fiartă. Toate acestea au apărut deodată, toate animalele așezate în habitatul lor, ca și ființele omenești, fiecare făptură cu propria sa memorie distinctă, plantele având la dispoziție instinctele necesare, pământul aici îmbelșugat, dincolo sterp, roadele, în parte gata să fie culese. Toate rămășițele fosile au fost cu grijă introduse în roci. Dumnezeu ne-a dat o lume care prezintă toate indiciile ce urmau să fie utilizate, peste cincizeci de secole, pentru conceptul de evoluție. Straturile geologice fuseseră dispuse la locul lor. Sistemul solar era în ceruri. Toate, pregătite să se miște pe orbite la intervale, așa, ca să-i încurajeze pe astronomi să declare peste mai bine de cinci mii de ani că vârsta Pământului ar fi aproximativ de cinci miliarde de ani. Ideea îmi place nespus, a zis Harlot. Poți spune că Universul alcătuiește un sistem de dezinformare splendid – pus la cale, calculat așa, ca să ne facă să credem în evoluție și să ne abată curiozitatea de la Dumnezeu. Da, exact asta aș face și eu dacă aș fi Atotputernicul și n-aș avea încredere în creația mea.

Oare ce ne spusese cândva Harlot, într-una din joile noastre obișnuite? „Rostul acestor adunări ale noastre este să vă familiarizăm cu factologia evenimentelor. Omul trebuie să știe dacă se află în fața unui eveniment esențial sau a unuia circumstanțial. Datele istorice tind, în definitiv, să nu fie deosebit

de fidele și fac subiectul revizuirii întreprinse de alți cercetători. Trebuie, de aceea, să căutați și să porniți de la faptul care nu mai poate fi descompus în părți mai mici."

Da, mă lansasem eu însumi – liber –, scos din teorie, în lume, și Rusia se afla în fața mea. Dar mă regăseam, totodată, în posesia unui fapt esențial, chiar dacă acesta nu era cu nimic mai mult decât o ipoteză – ipoteza că, de fapt, Harlot se găsea aici, la Moscova. Un ins care concepea universul ca pe o distorsiune imaginată în scopuri de autoprotecție de către Dumnezeu, era un ins a cărui existență rămânea scufundată într-o duplicitate monumentală, creată de el însuși, mai cuprinzătoare decât orice agenție în slujba căreia s-ar fi aflat. Nu, nu exista răspuns la întrebarea ce căutam în Rusia decât dacă pentru mine nu încăpea îndoială că Hugh Montague se găsea aici și cât se poate de viu, și aveam o șansă bunicică de a da de el. Pentru că aici, și nu în altă parte, avea să locuiască el, la Moscova, ca un coleg foarte onorat al KGB-ului, da. Dat fiind scaunul lui pe rotile, și-ar fi putut avea locuința în cvartalul care cuprindea statuia lui Dzerjinski. Și așa m-am simțit cu un pas mai aproape de viața ascunsă a minții mele. Gândul la un Harlot locuind un spațiu aflat la numai câteva sute de yarzi de camera mea mi-a oferit, în sfârșit, posibilitatea de a pricepe în cele din urmă ce înțelesese Bill Harvey, cu nouăsprezece ani în urmă, când îmi vorbise despre încorporare. Un Harlot trăind în umbra scuarului Dzerjinski era propria mea încorporare.

S-ar putea să nu închei niciodată cartea lui Harry Hubbard și a anilor săi petrecuți la Saigon, nici ai etapei serviciului prestat la Casa Albă, când am trecut prin Watergate, nu, nici ai începutului poveștii mele de dragoste cu Kittredge, nu, toate acestea îmi erau la fel de rămase în urmă ca propria-mi copilărie. Spre deosebire de Dumnezeu, eu n-am ajuns să-mi manifest întreaga creație. Ieșisem din teorie și trăiam de capul meu, cu viața mai expusă ca oricând, pentru că făceam saltul cel mai lung al vieții mele. Aveam oare să-l găsesc pe nașul meu ca să-i pot pune, o dată cu celelalte întrebări posibile, și pe aceasta: „Cui?" – în cuvintele, nu-i așa, nemuritoare, ale lui Vladimir Ilici Lenin: „Cui îi folosesc toate astea?"

– VA URMA –

NOTA AUTORULUI

În ultimii șapte ani, ori de câte ori aminteam că lucrez la un roman despre CIA, mi se spunea, aproape fără excepție, și faptul îl consider drept un compliment adus mai degrabă Agenției decât autorului: „Abia aștept să văd cartea". Următoarea reacție, mai ales printre cei care nu erau familiarizați cu lucrul de zi cu zi la un roman, e drept, într-o formă politicoasă exprimată în cuvinte, suna așa: „Cunoști bine pe cineva la CIA?", ceea ce presupun că vrea să însemne de fapt: „Cum de-i cunoști atât de bine încât să scrii despre *ei?*"

Aveam să răspund în general că da, îi cunoșteam pe câțiva dintre oamenii organizației, dar, firește, cam asta era tot ce puteam spune. Deși amănuntul nu-i lipsit de partea lui de adevăr, premisa generală potrivit căreia a cunoaște vreo doi ofițeri de informații înseamnă a avea gata pregătit un teren solid pentru a scrie despre un număr mare dintre ei se dovedește, la o adică, tot atât de naivă ca și întrebarea pe care i-ai pune-o unui antrenor de fotbal profesionist, și anume dacă a reușit să fure secretele echipei cu care va juca săptămâna următoare. La care cred că ar răspunde: „N-avem de ce. Fotbalul profesionist este un fapt de cultură, băiete, iar noi ne numărăm printre cei băgați până peste cap în el. Și-apoi, avem destulă imaginație ca să alcătuim și planul lor de joc, nu numai pe al nostru."

Astfel, aș fi putut răspunde că am scris cartea cu acea parte a minții mele care a trăit în CIA timp de patruzeci de ani. *Strigoiul lui Harlot* este, în definitiv, produsul unei imaginații veterane, care a cumpănit mereu prezența morală ambiguă și fascinantă a Agenției în viața națiunii noastre din ultimele patru decade. Nu eram obligat să trăiesc în sânul organizației, și nici să-i cunosc personal și îndeaproape pe ofițerii ei, pentru a avea sentimentul că am reușit să înțeleg tonul activităților sale din interior. Un evreu rus de la începutul secolului al XIX-lea, care s-a întâmplat să fie profund interesat de natura Bisericii Ortodoxe, n-avea să resimtă necesitatea de a intra în relații strânse și directe cu un preot, pentru a căpăta sentimentul că înțelegerea pe care o avea asupra Bisericii Ortodoxe Ruse nu era lipsită de acuratețe. Trebuie, firește, să fi existat în el ceva, o legătură lăuntrică, sentimentul că el, ca evreu, dacă s-ar fi născut în sânul Ortodoxiei ruse, s-ar fi putut călugări. Nici în cazul meu n-ar fi fost cu neputință să-mi fi petrecut viața în cadrul CIA, cu condiția să am altă formație și o altă vocație politică.

Evident, vreau să sugerez ideea că unele romane se pot abate departe de viața imediată a autorului și să rezulte, în schimb, din experiență culturală și imaginație. Cu anii, această facultate imaginativă își poate clădi contexte ale uneia sau alteia din temele care te atrag. Imaginația poate merge în mai multe direcții deodată – viața Președintelui Statelor Unite și o zi de rutină a unui ins

fără căpătâi pot ocupa, simultan și pe ascuns, părți separate ale creierului. Romancierii nu-și trăiesc numai propria lor viață, ci dezvoltă în ființa lor și alte personaje, care nu-și revelează făptura aparte gândirii conștiente a romancierului decât atunci când, printr-o întâmplare, le bate ceasul de a intra în preocupările profesionale ale acestuia.

Firește că procesul nu-i întotdeauna atât de magic. În cazul unui roman ca *Strigoiul lui Harlot*, este necesar un mare efort de documentare. Trebuie să fi absorbit vreo sută de lucrări despre CIA, sau pe-aproape, și am avut marele noroc ca, în timp ce scriam, să apară noi lucrări având ca subiect munca de informații, iar unele dintre ele să fie de cea mai bună calitate. Dacă această carte a mea n-ar fi fost una de ficțiune, aș fi dat note de subsol și trimiteri, nu o dată, plus un indice și o bibliografie, și, înainte de a încheia, chiar îmi voi exprima gratitudinea față de volumele care m-au înconjurat în toți acești șapte ani.

Totuși, *Strigoiul lui Harlot* aparține operei de ficțiune și o mare parte din personajele sale principale, precum și majoritatea celor de fundal sunt personaje imaginare. Deoarece acestea se mișcă printre personajele reale, dintre care câteva au jucat un rol proeminent în istoria noastră, s-ar putea să fie important să explic felul în care m-am folosit de cărțile studiate.

Anumite părți ale realului îți trezesc imaginația. Personajele lui capătă strălucirea unor personaje literare izbutite – fictive –, adică ne apar tot atât de reale și de complexe ca bărbații și femeile pe care-i cunoaștem personal. O parte mai mare a nonfictivului omoară însă percepția. Totuși, când un subiect te pasionează chiar și atunci când e tratat într-o lucrare mediocră, dacă citești cu suficientă concentrare, lectura îți poate îmbogăți imaginația creatoare, care, odată interesată la maximum și bine centrată, începe să penetreze punctele întunecate, învelișurile de protecție, eschivele și înțelegerile eronate ale tuturor acelor tomuri mediocre, scrise atât de slab încât principala lor calitate constă în evaziunile stilistice. După patruzeci de ani de activitate, unui antrenor de fotbal îi ajunge să urmărească jocul unui fundaș dintr-o echipă de școală medie în cursul câtorva partide, pentru a se lămuri ce potențial are. Tot așa și cu organizatorii unor meciuri de box profesionist, în timp ce urmăresc croșeul de dreapta al unui amator. Cam la fel se întâmplă și cu romancierii, după ce și-au petrecut o viață întreagă în meserie. Am scris și eu destule lucruri mediocre de-a lungul anilor și am cheltuit atâta vreme făcându-mi socotelile de ce-au ieșit prost, încât am reușit între timp să pot citi opera unui alt autor și să pot pătrunde uneori până la ceea ce spune sau, mai important, nu este în stare să spună. Există o similitudine, aici, cu acel exercițiu de contrainformații, prin care încerci să delimitezi minciuna și adevărul pe care ți le oferă adversarul.

Până la un punct, s-ar putea afirma că, în ce mă privește, comprehensiunea mea asupra CIA vine din cărți pe care le-am reinterpretat, precum și din lucrări cu o informație mai directă. Tot ce susțin este că i-am dat cititorului

propria mea impresie despre ceea ce a putea fi Agenția între anii 1955 și 1963, fie și numai prin ochii unui tânăr cu o situație privilegiată, crescut în cadrele organizației. Este o CIA fictivă și singura ei existență își are lăcașul în mintea mea, dar aș scoate în evidență faptul că același lucru rămâne valabil și pentru bărbații și femeile care și-au petrecut patruzeci de ani din viață în rândurile ei. Fiecare dintre ei cunoaște numai o parte – partea lor – din CIA, așa cum fiecare dintre noi avem propria noastră Americă, și nu există două Americi identice. Dacă voi susține așadar un concept, în limitele verosimilității, acesta va statua că Agenția mea imaginară este tot atât de reală, sau chiar mai reală, în comparație cu imaginea pe care o au aproape toți cei care au trăit în interiorul celei adevărate.

Încercând să duc la bun sfârșit această tentativă, aveam de ales între mai multe căi de a aborda realitatea propriu-zisă. Cea dintâi și cea mai serioasă hotărâre a fost să nu apelez la nume inventate pentru persoanele de primă mărime, reale, introduse în operă. În definitiv, dacă nu aș fi procedat așa, cealaltă abordare, la care am renunțat, m-ar fi condus la barbarisme ca James Fitzpatrick Fennerly, cel mai tânăr bărbat care a fost ales vreodată ca Președinte al Statelor Unite.

Eram, deci, obligat să-i dau lui Jack Kennedy numele lui adevărat. N-avea ce să-i strice romanului. În viața romanului meu avea să fie o prezență pe cât de intensă și de fictivă poate fi o ființă omenească; dându-i un nume fals, n-aș fi făcut decât să-l jefuiesc de propria lui magie imaginară; caz în care percepția cititorului s-ar reduce la: „O, da, președintele Fennerly este Jack Kennedy – voi afla așadar ce-l punea în mișcare pe Jack Kennedy".

Ceva asemănător, dar în măsură mai mică, ar fi fost valabil și pentru E. Howard Hunt și Allen Dulles. În ce-l privește pe cel din urmă, nu constituia chiar o problemă, deoarece nu-i un personaj central; cu Hunt, care-i una din figurile de prim rang ale acestor pagini, n-am găsit o soluție imediată. O vreme, m-am tot gândit dacă să-l botez sau nu Charley „Stunt"[1] Stevens, dar am ajuns la concluzia că ar fi fost cea mai crudă nesocotire a ființei sale reale, o dată ce mulți dintre cititorii avizați aveau să spună destul de curând: „E Howard Hunt", după care, relaxându-se în prezența numelui fictiv, și-ar fi închipuit că tot ce-am scris eu despre personajul Hunt, până la ultimul cuvânt, ar fi adevărul-adevărat, în timp ce, dându-i numele real, cititorii sunt liberi să nu fie de acord cu mine și să poată spune: „Eu nu-l văd deloc așa pe Howard Hunt".

Pornit, deci, în căutarea unei confirmări, am găsit-o în două din lucrările autobiografice ale lui Hunt, *Dă-ne nouă această zi* și *În clandestinitate.* Ele au stabilit parametrii personajului și m-au abilitat să scriu despre Howard Hunt în limitele înțelegerii câștigate din cele două cărți ale sale. Dialogul

---

[1] Aprox. „năstrușnic" (n.tr.).

l-am inventat, cu excepția celor câteva, puține, ocazii când am citat din comentariile sale tipărite câte-o propoziție sau două. M-am călăuzit astfel, încât să nu depășesc hotarele caracterologice ale propriei sale relatări – nu l-am trimis în misiuni dificile pe care nu am crezut că le-ar putea duce la capăt, numai așa, de dragul de a-mi mai înviora paginile.

Personajul real cu care s-ar putea să-mi fi luat cele mai mari libertăți a fost William Harvey. Există o carte bine scrisă și foarte amuzantă, cu titlul *Deșertul oglinzilor* de David C. Martin, și îndeplinesc un act de pură onestitate declarând că imaginația mea a fost captată și stimulată de portretul pe care acesta i-l face lui Harvey, ceea ce m-a purtat dincolo de restricțiile documentare ale cărții lui Martin. Personajul meu William Harvey are legături cu răposatul William Harvey și cu siguranță că-i urmează cariera pas cu pas, îl însoțește din ochi în tunelul lui de la Berlin, în căsătoriile lui, la Mongoose, în relațiile sale de subaltern cu un general Lansdale real și cu tot atât de realul Robert Kennedy, încheindu-i cariera la Roma. Nimic din toate acestea nu-i inventat. Deoarece cartea lui Martin pare să fie sursa din care au rezultat și alte descrieri din alte cărți despre Harvey, am luat hotărârea să fac din Harvey un personaj mai plăsmuit – și, presupun, mai puțin apropiat de omul real – decât Howard Hunt.

Cu Harlot, facem un pas mai departe spre nelimitat și fictiv. James Jesus Angleton, ,,Mama'' din legenda CIA, a constituit, evident, modelul originar pentru Hugh Montague, dar cum pe vremea când m-am apucat să scriu acest roman se cunoșteau prea puține lucruri despre Angleton și cum era clar că aveam în față un gentleman foarte complex și întortocheat, am decis, în cele din urmă, să-mi dăltuiesc eu însumi personajul, un Hugh Montague în întregime inventat, și tot așa cu integral-născocita lui soție, Kittredge.

La fel stau lucrurile cu Cal Hubbard. Se pot descoperi, desigur, unele urme din Tracy Barnes și Desmond FitzGerald, dar cum despre acești doi gentlemeni am găsit prea puține date, e cinstit să afirm că și pe Hubbard, aidoma lui Montague, l-am inventat aproape integral.

Harry Hubbard, Dix Butler, Arnold Rosen, Chevi Fuertes, Toto Barbaro, Masarovii, familia Porringer, personalul Fermei și aproape toate celelalte personaje minore de la Berlin, din Uruguay și de la Miami țin de ficțiune. Castro, Artime, Barker, San Román, Tony Oliva, Eugenio Martinez și un număr de alți cubanezi – abia întrezăriți – vin din realitate, la fel ca și personajele oficiale din Statele Unite ale Grupului Special Lărgit, precum și William Atwood și Lisa Howard. Hotărârea de a amesteca personajele minore fictive și reale mi-a fost dictată nu de dorința de a mă cufunda în drama documentară, ci de aceea de a mă ridica deasupra ei. Cu prețul de a mă repeta, reluând tema centrală a acestei expuneri de motive, voi spune că ideea pentru care se bate autorul este aceea că o bună operă de ficțiune – în caz că scriitorul are acces la ea – se dovedește mai reală, adică ne satisface mai bine sentimentul realității

decât opera nefictivă. Așa se face că am plămădit o mixtură de fapt controlabil și ficțiune, în scopul de a demonstra o anume chestiune: dacă imaginația cititorului primește răsplata unei hărți amănunțite a organismului social aflat în mișcare printre evenimente istorice reale, atunci ultima grijă a acestui cititor e aceea de a fi înzestrat cu o schemă de parcurs clipă de clipă, a ceea ce s-a întâmplat de fapt și a ceea ce a fost pus la cale. Sper că lumea imaginară a *Strigoiului lui Harlot* va fi într-o relație mai strânsă cu realitatea acestor evenimente istorice decât spectrul de fapte și de dezinformări, adesea calculate, care le înconjoară. Este o pretenție considerabilă din partea mea, dar am avantajul de a fi încredințat că romancierii se bucură de un privilegiu unic – istoriile lor, chiar dacă imaginare și izvorâte din intensificarea faptului real, neverificat, integral inventat, sunt superioare.

Permiteți-mi să dau exemplul extrem al acestei premise, așa cum se aplică operei de față. Judith Campbell Exner a scris o carte în colaborare cu Ovid Demaris, numită *Povestea mea*, care a oferit un tablou detaliat și, date fiind împrejurările, candid și plin de haz al aventurilor ei cu Frank Sinatra, Sam Giancana și Jack Kennedy. O carte destul de simpatică și cu un aer agreabil, încât îți vine să crezi în adevărul faptelor relatate.

Deoarece întâmplările cărții amintite erau complementare tentativei mele de a cuprinde cu mintea unele evenimente ale primilor ani din deceniul șase – așa cum puteau apărea văzute prin lentilele CIA –, am luat decizia de a mă folosi de relatarea ei, deși nu în mod direct. Nu am considerat nici o clipă, de exemplu, că aș fi putut eu însumi pătrunde, prin scrisul meu, mai în interiorul faptelor decât ni le-a scos la iveală Judith Campbell Exner. Mă simțeam, deci, constrâns de delimitările precise ale relatării sale, deși, din punctul de vedere al romancierului, resimțeam nevoia de a merge mai departe. Astfel am ajuns să creez un personaj imaginar, Modene Murphy, pe care-l puteam înțelege mai bine pentru că era un reflex al propriei mele înțelegeri. Urma să semene întrucâtva cu Judith Campbell și să fie totuși, într-o măsură considerabilă, diferită. Faptele și gesturile ei urmau să meargă, în multe privințe, în paralel cu cele ale lui Judith Campbell, adică avea să se „combine" cu Sinatra, Kennedy și Giancana, avea să fie hărțuită, ca și Campbell, de către FBI, și să cunoască în cele din urmă mizeria, ca și aceasta. Viața ei interioară însă, dialogul, precum și cele mai multe din împrejurările concrete urmau să-i aparțină Modenei Murphy. Astfel încât în cartea mea nu mai era vorba despre Judith Campbell; totuși, experiența trăită de Campbell îmi oferea inspirația corespunzătoare și suportul istoric (sau sancțiunea istorică) în conceperea unei povești similare.

În acest fel am tratat de fapt, în cea mai mare parte a romanului meu, modelul real. Evenimentele descrise sunt și ele fie reale, fie respectă proporțiile faptului real. Am căutat să evit exagerările. Dacă am reușit, atunci *Strigoiul lui Harlot* vă oferi o CIA imaginară care se va învârti pe o orbită

paralelă celei din realitate, și nu va reprezenta nici o supra- și nici o subevaluare a puterilor ei reale.

Permiteți-mi să-mi exprim prețuirea pentru următoarele cărți. Le voi înșira în ordine alfabetică, după autor, și voi așeza un asterisc în dreptul acelor lucrări față de care mă simt îndatorat într-o măsură mai mare.

E.C. Ackerman. *Street Man: The CIA Career of Mike Ackerman.* (Omul de pe stradă: Cariera în CIA a lui Mike Ackerman). Ackerman and Palumbo, 1976.

* Philip Agee. *Inside the Company: CIA Diary* (În Companie: Jurnal CIA). Boston, Stonehill, 1975

Philip Agee și Louis Wolf (ed.), *Dirty Work: The CIA in Western Europe.* (O Muncă murdară: CIA în Europa Occidentală). New York, Lyle Stuart, 1978

Stewart Alsop. *The Center* (Centrul), New York, Harper and Row, 1968

Christopher Andrew. *Her Majesty's Secret Service: The Making of the British Intelligence Community* (Serviciile secrete ale Majestății sale: Construcția comunității britanice de informații), London, Heinemann, 1985

Charles Ashman. *The CIA-Mafia Link* (Legătura CIA-Mafia). New York, Manor Books, 1975.

William Attwood. *The Reds and the Blacks* (Roșii și negrii). New York, Harper and Row, 1976

Bradley Earl Ayers. *The War That Never Was* (Războiul care n-a avut loc). New York, Bobbs-Merrill, 1976

James Bamford. *The Puzzle Palace* (Palatul enigmă). New York, Penguin Books, 1983

John Barron. *KGB*. New York, Reader's Digest Press, 1974

Louise Bernikow. *Abel*. Seattle, Trident, 1970

Frei Betto *Fidel and Religion* (Fidel și religia). Havana, Biroul publicațiilor al Consiliului de Stat, 1988

Celina Bledowska și Jonathan Block. *KGB-CIA, Intelligence and Counter intelligence Operations* (KGB-CIA. Operații informative și contrainformative). New York, Exeter Books, 1987

William Blum. *The CIA: A Forgotten History* (CIA: O istorie uitată). London, Zed, 1986

Robert Borosage și John Marks (ed.). *The CIA File* (Dosarul CIA), New York, Grossman, 1976

Benjamin C. Bradlee. *Conversations with Kennedy* (Convorbiri cu Kennedy), New York, Norton, 1975

*William Brashler. *The Don: The Life and Death of Sam Giancana* (Don: Viața și moartea lui Sam Giancana). New York, Harper and Row, 1977

Vincent și Nan Buranelli. *Spy-Counterspy: An Encyclopedia of Espionage* (Spion și contraspion: O enciclopedie a spionajului). New York. McGraw-Hill, 1982

Michael Burke. *Outrageous Good Fortune* (Un noroc nemaiauzit). Boston, Little Brown, 1984

David Chavchavadse. *Crowns and Trench Coats: A Russian Prince in the CIA, an Autobiography* (Coroane și trenciuri: un prinț rus în CIA, autobiografie). New York, Atlantic International Publications, 1990

Ray Cline. *Secrets, Spies and Scholars* (Secrete, spioni și savanți). Reston, Va., Acropolis, 1976

Ray Cline et al. *The Central Intelligence Agency: A Photographic History* (Agenția Centrală de Informații, o istorie în fotografii). New York, Stein and Day, 1986

William Colby. *Honorable Men* (Bărbați onorabili). New York, Simon and Schuster, 1978

H.H.A. Cooper și Lawrence J. Handlinger. *Making Spies: A Talent-Spotter's Handbook* (Fabricând spioni: Un ghid pentru detectorul de talente). Boulder, Col., Paladin Press, 1986

Miles Copeland. *The Game of Nations* (Jocul națiunilor). New York, Simon and Schuster, 1969

* —. *Without Cloak or Dagger* (Fără capă și spadă). New York, Simon and Schuster, 1974

* William R.Corson. *The Armies of Ignorance* (Armatele ignoranței). New York, Dial Press, 1977

— și Robert Crowley. *The New KGB* (Noul KGB). New York, William Morrow, 1986

— Susan B. Trento și Joseph J. Trento. *Widows: Four American Spies, the Wives They Left Behind and the KGB's Crippling of American Intelligence* (Văduvele: patru spioni americani, soțiile pe care le-au

lăsat în urma lor și paralizarea informațiilor americane de către KGB). New York, Crown, 1989

* Cecil B. Currey. *Edward Lansdale, the Unquiet American* (Edward Lansdale, americanul neliniștit). Houghton Mifflin, 1988

* Peer de Silva. *Sub Rosa. The CIA and the Uses of Intelligence* (CIA și folosirea informațiilor). New York, Times Books, 1978

Frank Donner. *The Age of Surveillance* (Era supravegherii). New York, Alfred D. Knopf, 1980

* Allen W. Dulles. *The Craft of Intelligence* (Arta Informațiilor). New York, Harper and Row, 1963

Felix Dzerjinski, *A Biography* (Felix Dzerjinski. O biografie). Moscova, Congress Publishers, 1977

John J. Dziak. *Chekisty* (Cekiștii). Lexington, Mass, Lexington Books, 1988

Eddie the Wire. *The Complete Guide to Lockpicking* (Ghid complet în spargerea încuietorilor). Port Townsend, Wash., Loompanics, Unlimited, 1981

Edward Jay Epstein. *Inquest: The Warren Commission and the Establishment of Truth* (Anchetă: Comisia Warren și instituția adevărului). New York, Viking, 1966

*—. *Legend: The Secret World of Lee Harvey Oswald* (O legendă: lumea secretă a lui Lee Harvey Oswald). New York, Reader's Digest Press, 1978.

—. *Deception: the Invisible War between the KGB and the CIA* (Dezinformare. Războiul invizibil între KGB și CIA). New York, Simon and Schuster, 1989

Harold George Eriksen. *How to Find Missing Persons: A Handbook for Investigators* (Cum pot fi găsite persoanele dispărute: Manualul investigatorilor). Port Townsend, Wash., Loompanics, Unlimited, 1981

* Judith Exner (cu Ovid Demaris). *My Story* (Povestea mea). New York, Grove, 1977

* Christopher Felix. *A Short Course in the Secret War* (Curs scurt asupra războiului secret). New York, Dutton, 1963

Bernard Fensterwald. *Coincidence or Conspiracy*? (Coincidență sau conspirație?). New York, Zebra Books, 1977

Jim Garrison. *On the Trail of the Assassins* (Pe urmele asasinilor). New York. Sheridan Square, 1988

* Antoinette Giancana și Thomas Renner. *Mafia Princess: Growing Up in Sam Giancana's Family* (Prințesa Mafiei: Crescând în familia lui Sam Giancana). New York, William Morrow, 1984

Anatoli Golițîn. *New Lies for Old: The Communist Strategy of Deception and Disinformation* (Minciuni noi pentru cele vechi. Strategia comunistă a dezinformării). New York, Dodd, Mead, 1984

Sen. Gravel Edition. *The Pentagon Papers* (Buletinele Pentagonului). Boston, Beacon, 1971

Robert J. Groden and Harrison Edward Livingston. *High Treason, the Assassination of President John F. Kennedy: What Really Happened* (Înaltă trădare. Asasinarea președintelui John F. Kennedy: ce s-a întâmplat în realitate). New York,. Conservatory Press, 1989

Trumbull Higggins. *The Perfect Failure: Kennedy, Eisenhower and the CIA at the Bay of Pigs* (Eșecul perfect: Kennedy, Eisenhover și CIA în timpul invaziei din Golful Porcilor). New York, Norton, 1987.

Warren Hinckle și William W.Turner. *The Fish is Red: The Story of the Secret War against Castro* (Păcăleala: istoria războiului secret împotriva lui Castro). New York, Harper and Row, 1981

* Heinz Höhne și Hermann Zooling. *The General was a Spy* (Generalul era un spion). New York, Coward, McCann and Geoghegan, 1972

John Hollander. *Reflections on Espionage* (Reflecții asupra spionajului). New York, Atheneum, 1976

William Hood. *Mole* (Cârtița). New York, Norton, 1982

— *Spy Wednesday* (Miercurea spionilor). New York, Norton, 1986

* Jim Hougan. *Spooks: The Haunting of America - The Private Use of Secret Agents* (Nălucile. America bântuită - Folosirea în scopuri private a agenților secreți). New York, William Morrow, 1978.

—. *Secret Agenda. Watergate, Deep Throat and the CIA* (Agendă secretă: Watergate, marea gâlceavă și CIA). New York, Random House, 1984

* E.Howard Hunt. *Give Us This Day* (Dă-ne nouă ziua aceasta). New York, Arlington House, 1973

—. *The Berlin Ending* (Sfârșitul Berlinului). New York, Putnam, 1973.

*—. *Undercover* (În clandestinitate). New York, Berkley-Putnam's, 1974

*Henry Hurt. *Shadrin: The Spy That Never Came Back* (Shadrin: spionul care nu s-a mai întors). New York, McGraw-Hill, 1981

*Haynes Johnson. *The Bay of Pigs* (Golful Porcilor). New York, Norton, 1962

Lyman B. Kirkpatrick, Jr. *The Real CIA* (Adevărata CIA). New York, Macmillan, 1968

-. *The Second-Oldest Profession: Spies and Spying in the Twentieth Century* (Cea de a doua profesiune ca vechime. Spionii și spionajul în secolul douăzeci). New York, Penguin Books, 1988

Philip Knightley. *The Master Spy* (Maestrul spion). New York, Knopf, 1989

Richard W. Krousher. *Physical Interrogation Techniques* (Tehnicile interogatoriului fizic). Port Townsend,Washington, Loompanics, Unlimited, 1985

Jonathan Kwitny. *The Crimes of Patriots. A True Tale of Dope, Dirty Money and the CIA* (Crimele patrioților. O poveste adevărată despre droguri, bani murdari și CIA). New York, Norton, 1987

Robert J. Lamphere și Tom Schachtman. *The FBI-KGB War: A special Agent's Story* (Războiul FBI-KGB: povestea unui agent special). New York, Random House, 1986

Mark Lane. *The Rush to Judgment* (Graba de-a judeca). Troy, Mich, Rinehart and Winston, 1966

Aaron Latham. *Orchids for Mother* (Orhidee pentru mama). Boston. Little, Brown, 1977

William J.Ledere și Eugene Burdick. *The Ugly American* (Americanul cel urât). New York, Fawcett Crest, 1958.

* Victor Marchetti și John D.Marks. *The CIA and Cult of Intelligence* (CIA și cultul informațiilor). New York, Knopf, 1974

* David C.Martin. *Wilderness of Mirrors* (Deșertul oglinzilor). New York, Harper and Row, 1980

J.C.Masterman. *The Double-Cross System in the War of 1939 to 1945* (Sistemul de inducere în eroare în războiul 1939-1945). New Haven, Yale University Press, 1972

* Patrick J.McGarvey. *CIA: The Myth and the Madness* (CIA: Mitul și nebunia). New York, Dutton, 1972

* Ralph W.McGehee. *Deadly Deceits* (Duplicități fatale). New York, Sheridan Square, 1983

Cord Meyer, Jr. *Facing Reality: From World Federalism to the CIA* (Înfruntând realitatea: de la sistemul federal la CIA). New York, Harper and Row, 1980

Jan Moen. *John Moe, Double Agent* (John Moe, agent dublu). Edinburgh, Mainstream Publications, 1986

William B.Moran. *Covert Surveillance and Electronic Penetration* (Supravegherea discretă și penetrarea electronică). Port Townsend, Wash., Loompanics, Unlimited, 1983

Robert D. Morrow. *Betrayal: A Reconstruction of Certain Clandestine Events from the Bay of Pigs to the Assassination of John F.Kennedy* (Trădare: o reconstituire a unor evenimente clandestine, de la Golful Porcilor la asasinarea lui John Fitzgerald Kennedy). Chicago, Henry Regnery Co., 1976

—. *The Senator Must Die: The Murder of Robert F.Kennedy* (Senatorul trebuie să moară: uciderea lui Robert F.Kennedy). Santa Monica, Calif., Roundtable Publishing, 1988

* Leonard Mosley. *Dulles. A Biography of Eleanor, Allen and John Foster Dulles and Their Family Network* (Dulles. O biografie a lui Eleanor, Allen și John Dulles și rețeaua familiei). New York, Dial Press, 1978

* Malcolm Muggeride. *Chronicles of Wasted Time (2): The Infernal Grove* (Cronica timpului pierdut . Crângul infernal). London, Collins, 1973.

* Carl Oglesby. *The Yankee and Cowboy War* (Războiul yankeilor și al cowboy-lor). Kansas City, Mo., Sheed, Andrews and McMeel, 1976

* Bruce Page, David Leitch și Philip Knightley. *The Philby Conspiracy (Conspirația lui Philby)*. Garden City, N.Y., Doubleday, 1968

Oleg Penkovsky. *The Penkovsky Papers* (Documentele Penkovsky). New York, Ballantine, 1965

Barrie Penrose și Simon Freeman. *Conspiracy of Silence. The Secret Life of Anthony Blunt* (Conspirația tăcerii. Viața secretă a lui Anthony Lunt), London, Grafton, 1986

Eleanor Philby. *Kim Philby, the Spy I Married* (Kim Philby, spionul cu care m-am măritat). New York, Simon and Schuster, 1967

* Kim Philby. *My Silent War* (Războiul meu tăcut). New York, Grove Press, 1968; London, Panther Books, 1969

* David Atlee Phillips. *The Night Watch* (Veghea de noapte). New York, Atheneum, 1977

-. *Secret Wars Diary: My Adventures in Combat, Espionage Operations and Covert Action* (Jurnal al războaielor secrete: aventuri în luptă, operațiuni de spionaj și acțiune clandestină). Bethesda, Md., Stone Trail Press, 1980

Chapman Pincher. *Too Secret Too Long* (Prea secret, prea lung). New York, St.Martin's, 1964; London, Sidgwick & Jackson, 1987

-. *Traitors* (Trădători). New York, St.Martin's Press, 1987

Richard H.Popkin. *The Second Oswald* (Al doilea Oswald). New York, Avon, 1966

Dusko Popov. *Spy/Counterspy: The Autobiography of Dusko Popov* (Spion/ Contraspion. Autobiografia lui Dusko Popov). New York, Grosset and Dunlap, 1974

Richard Gid Powers. *Secrecy and Power. The Life of J.Edgar Hoover* (Secret și putere. Viața lui J.Edgar Hoover). New York, The Free Press, 1987

* Thomas Powers. *The Man Who Kept the Secrets: Richard Helms and the CIA* (Omul care păzea secretele: Richard Helms și CIA). New York, Knopf, 1979

l.Fletcher Prouty. *The Secret Team* (Echipa secretă). New York, Prentice-Hall, 1973

John Patrick Quirk, David Atlee Philips, dr. Ray Cline și Walter Pforzheimer. *The Central Intelligence Agency. A Photographic History* (Agenția Centrală de Informații. O istorie în fotografii). Gilbert, Conn., Foreign Intelligence Press, 1986

John Ranelagh. *The Agency: The Rise and Decline of the CIA from Wild Bill Donovan to Bill Casey* (Agenția. mărirea și decăderea CIA, de la Wild Bill Donovan la Bill Casey). New York, Simon and Schuster, 1987

Burt Rapp. *Shadowing and Surveillance: A Complete Guidebook* (Urmărire și supraveghere. Un ghid complet). Port Townsend. Wash., Loompanics, Unlimited, 1986

Anthony Read and David Fisher. *Colonel Z, The Secret Life of a Master of Spies* (Colonelul Z, viața secretă a unui maestru al spionilor). New York. Viking, 1975

Jeffrey T. Richelson. *The U.S. Intelligence Community* (Comunitatea Informațiilor în Statele Unite). Cambridge, Mass., Ballinger, 1985

Felix I.Rodriguez și John Weisman. *Shadow Warrior. The CIA Hero of a Hundred Unknown Battles* (Războinicul din umbră. Eroul CIA al

celor o sută de bătălii necunoscute). New York, Simon and Schuster, 1989

Ron Rosenbaum. *The Shadow of the Mole* (Umbra cârtiței), în *Harper's*, octombrie, 1903

* Arthur Schlesinger, Jr. *Robert Jennedy and His Times* (Robert Kennedy și timpul său). New York, Houghton Mifflin, 1978

Stephen Schlesinger și Stephen Kinzer. *Bitter Fruit. The Untold Story of the American Coup in Guatemala* (Fructul amar. Istoria nepovestită a loviturii americane în Guatemala). Garden City, N.Y., Doubleday, 1982

* Comitetul Senatului pentru Relațiile Externe. *Hearing on CIA: Foreign and Domestic Activities* (Audieri CIA: activități externe și interne). Washington, DC, USGPO, 1975

* Comitetul Senatorial Restrâns asupra Operațiunilor Guvernamentale cu privire la activitățile de informații. *Alleged Assassination Plots Involving Leaders* (Așa-zise comploturi de asasinate implicând lideri), Washington, DC, USGPO, 1975

Arkadi N. Shevchenko: *Breaking with Moscow* (Ruptura cu Moscova). New York, Knopf, 1985

Harris Smith. *OSS*. Berkeley, University of California Press, 1972

Joseph Burckholder Smith. *Portrait of a Cold Warrior* (Portretul unui soldat al războiului rece). New York, Putnam's, 1976

Frank Snepp. *Decent Interval* (Un interval tolerabil). New York, Random House, 1977

Bernard Spindel. *The Ominous Ear* (Urechea piază-rea). New York, Award House, 1968

* Stewart Steven. *Operation Splinter Factor* (Operațiunea „Factorul de rupere"). Philadelphia, Lippincott, 1977

John Stockwell. *In Search of Enemies* (În căutarea dușmanilor). New York, Norton, 1978

Anthony Summers. *Conspiracy* (Conspirație). New York, McGraw-Hill, 1980; London, Sphere Books, 1989

Victor Suvorov. *Aquarium: The Career and Defection of a Soviet Military Spy* (Acvariu: cariera și dezertarea unui spion militar sovietic). London, Hamish Hamilton, 1985

Tad Szulc. *Compulsive Spy: The Strange Career of E.Howard Hunt* (Spionul de nevoie: cariera ciudată a lui E. Howard Hunt). New York, Viking, 1974

—. *Fidel, A Critical Portrait* (Fidel, un portret critic). New York, William Morrow, 1986

* Hugh Thomas. *Cuba, The Pursuit of Freedom* (Cuba, aspirația către libertate). London, Eyre, 1971

Gregory F. Treverton. *Covert Action: The Limits of Intervention in the Post-War World* (Acțiuni secrete. Limitele intervenției în lumea postbelică). New York: Basic Books, 1987

Hugh Trevor-Roper. *The Philby Affair* (Afacerea Philby). London, William Kimber, 1968

Andrew Tully. *CIA, the Inside Story* (CIA, istoria internă). New York, William Morrow, 1962

Stansfield Turner. *Secrecy and Democracy: The CIA in Transition* (Păstrarea secretului și democrația: CIA în tranziție). New York, Houghton Mifflin, 1985

Ernest Volkman. *Warriors of the Night: Spies, Soldiers and American Intelligence* (Războinicii nopții: spioni, soldați și Informațiile americane). New York, William Morrow, 1985

David Wise. *The American Police State* (Statul totalitar american). New York, Random House, 1976

*David Wise și Thomas B. Ross. *The Invisible Government* (Guvernul invizibil). New York, Random House, 1964

-.*The Espionage Establishment* (Instituția spionajului). New York, Random House, 1967

Peter Wright (cu Paul Greengrass). *Spycatcher* (Vânătorul de spioni). New York, Viking, 1987

Peter Wyden. *Bay of Pigs; The Untold Story* (Golful Porcilor: istoria nepovestită). New York, Simon and Schuster, 1979.

CUPRINS

Volumul I

Volumul II

Editor: VALENTIN NICOLAU
Redactor: RUXANDRA VASILESCU
Culegere și tehnoredactare computerizată: NEMIRA
Apărut 1994, București
Coli de tipar: 29; Format: 16/54 x 84

Printed in Germany

Printed and bound in Germany
by Graphischer Großbetrieb Pößneck GmbH
A member of the Mohndruck printing group

COLECȚIA BABEL

Hugh Tremont Montague, nume de cod "Harlot": una dintre eminențele cenușii ale C.I.A., un "strigoi" mișcându-se la granița dintre realitate și legendă. Harry Hubbard, el însuși ofițer al Agenției, asamblează piesă cu piesă, ca pe un puzzle, uluitoarea poveste a lui Harlot, de fapt o pasionantă istorie a C.I.A., pe fundalul unor evenimente memorabile precum criza Berlinului, debarcarea în Cuba, alegerile din 1960 sau asasinarea președintelui John F. Kennedy. Romanul lui Norman Mailer (Premiul Pulitzer și Medalia Emerson Thoreau pentru literatură) este o magistrală evocare a demonilor care bântuie istoria Americii și a lumii.

Am descoperit că circulă un zvon din Alaska până la Miami și prin toate punctele intermediare. Trebuie să existe vreo două mii de foști jucători de fotbal, foști călăreți de rodeo, cascadori, motocicliști, rockeri, polițiști, boxeri, barmani șomeri, schiori și surferi rătăcitori care vor fi auzit ceva despre operațiune și/sau despre țicneala cubanezilor noștri. Și au venit încoace să acționeze. S-ar duce la Beretele Verzi, dar ăia sunt prea milităroși. Mai rămâne Agenția...

NEMIRA

ISBN 973-569-056-x
ISBN 973-569-058-6

VO... II
P... 68500